နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာဋီကာ

ဂန္ထာရမ္ဘ

ယဿ ဉာဏံ သဒာ ဉာဏံ၊ နာညေယျာ ဉာဏကံ ဝိနာ။
နိဿေသဂုဏယုတ္တဿ၊ တဿ နတွာ မဟေသိနော။

သတ္ထန္တရာ သမာဒါယ၊ သာရံ သဗ္ဗဓရော တထာ။
ကရိဿတေ' **ဘိဓာနပ္ပ-ဒီပကဿတ္ထဝဏ္ဏနာ။**

ပဏာမာဒိဝဏ္ဏနာ

[က] ဣဓာယံ ဂန္ထကာရော ပဌမမတ္တနော ပရေသမ္ပိ သမ္မာ ဟိတတ္ထနိပ္ဖာဒနတ္ထံ ပုညသမ္ပဒ'မာစိနောတိ **“တထာဂတော”**စ္စာဒိနာ။ တတ္ထ **ကရုဏာကရော** မဟာကရုဏာယ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဘူတော ယော **တထာဂတော** ဘဂဝါ **ကရောပယာတံ** အတ္တနော ဟတ္ထဂတံ **သုခပ္ပဒံ** သုခဿ ပတိဋ္ဌာနဘူတံ သုခကာရဏံ ဝါ သုခဒါယကံ ဝါ **ပဒံ** နိဗ္ဗာနံ **ဩသဇ္ဇ** စဇိတွာ **ကလိသမ္ဘဝေ** ဒုက္ခကာရဏဘူတေ **ဘဝေ** သံသာရေ **ကေဝလဒုက္ကရံ** သုကရေနာသမ္မိဿံ အစ္စန္တ ဒုက္ကရံ ပဉ္စဝိဓပရိစ္စာဂါဒိကံ **ကရံ** ကရောန္တော **ပရတ္ထံ** ပရေသမတ္ထံယေဝ **အကာ** ကတဝါ, တမေဒိသံ တထာဂတံ အဟံ နမာမိ။

[ခ] ယဉ္စ ဓမ္မံ **ဇရာရုဇာဒိမုတ္တာ** ဇရာရောဂါဒီဟိ ဝိမုတ္တာ **မုနိကုဉ္ဇရာ** မုနိသေဋ္ဌာ ဘဂဝန္တော **အပူဇယုံ** ပူဇိတဝန္တော, တထာ **ဥတ္တရေ** ဥတ္တမေ သတ္တာနံ ဝါ သံသာရမဟောဃပက္ခန္ဒာနံ ဝါ တတော ဥတ္တရဏသမတ္ထေ **ယဟိံ** ယသ္မိံ ဓမ္မပ္လဝေ **ဌိတာ** သမ္မာပဋိပဇ္ဇနဝသေန အာရုဠှာ **နရာနရာ** မနုဿာ စ ဒေဝါ စ **တိဝဋ္ဋမ္ဗုနိဓိံ** ကိလေသကမ္မဝိပါကဝဋ္ဋသင်္ခါတေဟိ တီဟိ ဝဋ္ဋေဟိ အာကုလိတံ သံသာရမဟမ္ဗုရာသိံ **တရိံသု** တိဏ္ဏာ, **အဃပ္ပဟံ** ကိလေသပ္ပဟာနကရံ, သံသာရဒုက္ခပ္ပဟာနကရံ ဝါ တံ ဓမ္မမပိ အဟံ နမာမိ။

[ဂ] **မုနိန္ဒောရသသူနုတံ** ဘဂဝတော ဥရေ သမ္ဘဝဓမ္မဒေသနာယ အရိယဘာဝပ္ပတ္တတာယ မုနိန္ဒဿ ဩရသပုတ္တဘာဝံ **ဂတံ** ပတ္တံ **နုတံ** ကိလေသခေပနကံ **သုပုညခေတ္တံ** ပုညတ္ထိကာနံ ပုညဗီဇဝိရုဟနဋ္ဌာနံ သုခေတ္တဘူတံ **ဘုဝနေ** လောကေ **သုတံ** ဝိဿုတံ , သုတဓရံ ဝါ ကိလေသသဝနာဘာဝေန **အဿုတံ** အပါဏောပိ ပါဏော ကရီယိတ္ထာတိ ပါဏီကတော, ပါတိမောက္ခသံဝရော, သောဝ သံဝရော ဧတဿတ္ထီတိ **ပါဏီကတသံဝရော,** တံ ပါဏီကတသံဝရံ, **ဝရံ** သီလာဒိဂုဏေဟိ သဒေဝကေဟိ လောကေဟိ ပတ္ထနီယံ။ “ဒေဝါပိ တဿ ပိဟယန္တိ တာဒိနော”တိ [ဥဒါ. ၂၇] ဟိ ဝုတ္တံ။ **သဒါ** သဗ္ဗသ္မိံ ကာလေ **ဂုဏောဃေန** သီလာဒိဂုဏသမူဟေန **နိရန္တရန္တရံ** အဝိစ္ဆိန္နမာနသံ, ပရိပုဏ္ဏစိတ္တံ ဝါ **ဂဏမ္ပိ** အဋ္ဌန္နံ အရိယပုဂ္ဂလာနံ သမူဟံ အပိ အဟံ နမာမီတိ ဧဝမေတ္ထ တိဏ္ဏမ္ပိ သင်္ခေပတော အတ္ထယောဇနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

[ဃ-င] ဧဝံ ပုညသမ္ပဒမာစိနိတွာ ကိမဘိမတံ သာဓနီယမိစ္စာဟ **“ပကာသိဿမဘိဓာနပ္ပဒီပိက”**န္တိ။ ဗုဒ္ဓါဒီနမဘိဓာနာနံ သရူပဝသေန, လိင်္ဂဝသေန စ ပရိဒီပနတော ပကာသနတော **“အဘိဓာနပ္ပဒီပိက”**န္တိ လဒ္ဓနာမံ သတ္ထံ **ပကာသိဿံ** အန္တောဘာဝေန နိပ္ဖန္နံ ဗဟိဘာဝေန ပကာသိဿံ။ အန္တောဘာဝဿ ဟိ ဗဟိဘာဝမပေက္ခိတွာ ဘာဝိတမုပပန္နံ။ နနု သန္တေဝ ပုဗ္ဗာစရိယာနံ နာမလိင်္ဂပ္ပကာသနာနျမရကောသတိကဏ္ဍုပ္ပလိနျာဒျဘိဓာနသတ္ထာနိ, ပါဏိနိ ဗျာဍိဝရရုစိစန္ဒဂေါမိ ရုဒ္ဒတမနာဒိဝိဟိတာနိ စ လိင်္ဂသတ္ထာနိ, တတော ကိမိဒမုစ္စတေ ဣစ္စာဟ **“နာမလိင်္ဂါနိ ဗုဒ္ဓဘာသိတဿာရဟာနိ ဒဿယန္တော”**တိ။ ဧတေန သန္တေသွပိ ပုဗ္ဗာစရိယာနံ သတ္ထေသု ယသ္မာ န တေသု နာမလိင်္ဂါနိ ဗုဒ္ဓဝစနာနုရူပါနိ ဟောန္တိ, တသ္မာ တဒနုရူပါနိ နာမလိင်္ဂါနိ ဒဿယန္တော အဘိဓာနသတ္ထံ ပကာသိဿာမီတိ ဧဝမတ္ထံ ဒီပေတိ။ နမုစ္စတေ အဘိဓီယတေ အတ္ထော အနေနာတိ **နာမံ,** သဒ္ဒသတ္တေ **နမုစာ**

တုဝသေန။ လိင်္ဂယတေ “ဣတ္ထိယမတော **အာ**ပစ္စယော”တ္ယာဒိနာ ဝိဘဇ္ဇတေတိ, ဣတ္ထာဒယော တနေန လိင်္ဂီယန္
တေ ဗျဉ္ဇိယန္တေတိ **လိင်္ဂံ,** ဣတ္ထိပုမနပုံသကံ။ ကိမေတဿ အဘိဓာနဿတ္ထဿ ကရဏေ ပယောဇနန္တိ ပုစ္ဆာ
ယံ ယဿိံ သတိ တံ သောတာရော သောတုမုဿဟန္တိ, တံ ဒဿေတုမာဟ **“နာမလိင်္ဂေသွိ”** စ္စာဒိ။ ယတော ဗုဒ္ဓဝ
စနေ ပဋ္ဌုနော ဘာဝတေ ဟဋ္ဌုဝံ, တဒေဝ အတ္ထော ပယောဇနံ, တံ ဣစ္ဆန္တီတိ **ဟဋ္ဌုဝတ္ထိနော,** တေသံ ဟဋ္ဌုဝတ္ထီနံ
သောတူနံ နာမလိင်္ဂေသု **ကောသလ္လံ** ကုသလတာ ဆေကဘာဝေ ဗုဒ္ဓဝစနေ မဟဗ္ဗလံ အတ္ထဿ နိစ္ဆယကာရဏံ
ဟောတိ, **အတော** တသ္မာ ကာရဏာ ဗုဒ္ဓဘာသိတဿာရဟာနိ နာမလိင်္ဂါနိ ဒဿယန္တော အဘိဓာနပ္ပဒီပိကံ သတ္ထံ
ပကာသိဿန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

[စ] ဣဒါနိ သတ္တလဟုဘာဝတ္တမာဟ **“ဘိယျော”** စ္စာဒိ။ **ဘိယျော** ဗာဟုလ္လေန **ရူပန္တရာ** ရူပဘေဒေန
ဣတ္ထိပစ္စယပုမ္ဘာတဒိကာရိယကတေန ထီပုန္နပုံသကံ ဉေယျံ, သော စ နာမာနံ နာမဝိသေသနဿ, နာမပရာမသိသဗ္ဗ
နာမဿဒ္ဒဿ စ ဉေယျော ပကာရန္တရာဘာဝတ။ တတြ နာမာနံ ရူပဘေဒေ ယထာ – ဆုရိကာ သတ္တ’သိပုတ္တိ
[အဘိဓာန ၃၉၂ ကထာ]။ အသိ ခဂ္ဂေ စ သာယကော [အဘိဓာန ၃၉၁ ကထာ]။ ဟာနီယံ သလိလံ ဒကန္တိ [အဘိဓာန ၆၆၁
ကထာ]။ နာမဝိသေသနဿ ယထာ – နိသီထော မဇ္ဈိမာ ရတ္တိတိ [အဘိဓာန ၇၀ ကထာ]။ နာမပရာမသိသဗ္ဗနာမဿဒ္ဒဿ
ယထာ – အာကင္ခာ ရုစိ ဝုတ္တာ သာ, တ္ဝဝိကာ လာလသာ ဒွိသူတိ [အဘိဓာန ၁၆၃ ကထာ]။ **သာဟစရိယေန** နိယတလိ
င်္ဂေနာဝိပ္ပယောဂတော ထီပုန္နပုံသကံ ဉေယျံ။ **ကတ္ထစိ** တိ ယတြ ရူပဘေဒော နတ္ထိ, တံ ယထာ – မရီစိ မိဂတဏှိ
ကာ [အဘိဓာန ၆၅ ကထာ]။ ရံသိမာ ဘာကရော ဘာနု [အဘိဓာန ၆၃ ကထာ]။ အာပေါ ပယော ဇလံ တရိ [အဘိဓာန ၆၆၁
ကထာ]။ မရီစျာဒယော ပ္ယာဘိန္နရူပတ္တာ လိင်္ဂန္တရေပိ သမ္ဘာဝိယန္တေပိ နိယတလိင်္ဂေဟိ မိဂတဏှိကာဘာကရဇ
လာဒိသဒ္ဒေဟိ သာဟစရိယေန တံလိင်္ဂေ နိစ္ဆီယန္တေ။ **အာဟစ္စဝိဓာနေန** ဣတ္ထိပုမနပုံသကာနံ ဝိသေသေတ္ဝာ က
ထနေန ထီပုန္နပုံသကံ ဉေယျံ။ **က္ဝစိ**တိ ယတြ န ရူပဘေဒော လိင်္ဂနိဏ္ဏယဿ နိမိတ္တံ, န စ သာဟစရိယံ လိင်္ဂ
ဘေဒေဘိမတော, နေကမေဝ တ လိင်္ဂမိစ္ဆတေ, တံ ယထာ – ဝလ္လရီ မဉ္ဇရီ နာရီ [အဘိဓာန ၅၅၀ ကထာ]။ ဝိဋ္ဌပေ ဝိဋ္ဌ
ဘီတ္တိယံ [အဘိဓာန ၅၄၇ ကထာ]။ ဘီတိတ္ထီ ဘယမုတ္တာသော [အဘိဓာန ၁၆၆ ကထာ]။ ဝဇိရံ ပုန္နပုံသကေစ္စာဒိ
[အဘိဓာန ၂၄ ကထာ]။

[ဆ] ဣဒါနိ ရူပဘေဒေတိ လိင်္ဂနိဏ္ဏယဿ ပဋိပတ္တိဟေတုကော ယော ဘိန္နလိင်္ဂါနံ ဒွန္ဒော, တက္ကရဏပဋိ
သေဓေန အဘိန္နလိင်္ဂါနမေဝ ဒွန္ဒော ကတောတိ ပရိဘာသိတုမုပက္ကမတေ **“အဘိန္နလိင်္ဂိန”** မိစ္စာဒိ။ အဘိန္နလိင်္ဂိ
နံယေဝ နာမာနံ ဒွန္ဒော ကတော, န ဘိန္နလိင်္ဂီနံ, ယထာ – ဝိမုတ္တာသင်္ခတဓာတု, သုဒ္ဓိနိဗ္ဗုတိယော သိယုန္တိ [အဘိ
ဓာန ၉ ကထာ]။ န ကေဝလံ ဒွန္ဒောယေဝ, အထ ခေါ ဧကသေသောပ္ယဘိန္နလိင်္ဂါနံယေဝ ကတော, ယထာ – နဂ္ဂေ ဒိ
ဂမ္ဗရာဝတ္တာ။ [အဘိဓာန ၇၃၄ ကထာ] **သဗ္ဗရေကတော** ပန “ဇိမူတာ မေဃပဗ္ဗတာ” ဣစ္စုဒာဟဋံ။ နနု စ ဘိန္နလိင်္ဂါန
မ္ပိ ဧကသေသော ကတော, ယထာ – မာတာ ပိတာ တု ပိတရော, ပုတ္တာ တု ပုတ္တဓီတရော [အဘိဓာန ၂၄၉ ကထာ]။ သ
သုရာ သဿု သသုရာ, ဘာတုဘဂိနီ ဘာတရောတိ [အဘိဓာန ၂၅၀ ကထာ]။ တတ္ထ ဟိ မာတာ စ ပိတာ စ ပိတရော, ပုတ္
တော စ ဓီတာ စ ပုတ္တာ, သဿု စ သသုရော စ သသုရာ, ဘာတာ စ ဘဂိနီ စ ဘာတရောတိ ဘိန္နလိင်္ဂါနမ္ပိ ဧကသေ
သော ဒဿိတောတိ။ ဌာနန္တရေ တေသံ ဘိန္နလိင်္ဂတာယ ဒဿိတတ္တာ န ဒေါသော။ တာတော တု ဇနကော ပိတာ
[အဘိဓာန ၂၄၃ ကထာ]။ အမ္မာ’မ္မာ ဇနနီ မာတာ [အဘိဓာန ၂၄၄ ကထာ]။ အပစ္စံ ပုတ္တောတြဇော သုတော [အဘိဓာ
န ၂၄၀ ကထာ]။ နာရိယံ ဒုဟိတာ ဓီတာ [အဘိဓာန ၂၄၁ ကထာ]။ ဇာယာပတီနံ ဇနနီ, သဿု ဝုတ္တာထ တပ္ပိတာ။ သသု
ရောတိ ဣစ္စာဒိကဉှိ တေသံ [အဘိဓာန ၂၄၆ ကထာ] ဌာနန္တရန္တိ။ တထာ တတ္ထ ကမံ ဝိနာ ဘိန္နလိင်္ဂါနံ ဂဏနပဟ
ဌော ဝိယ သင်္ကရောပိ န ကတော။ တတြ ဟိ သဂ္ဂဒိသာဒယော အတ္ထာ ယထာက္ကမံ တံသမ္ဗန္ဓာ စ သက္ကဝိဒိသာဒ
ယော အတ္ထာ သကသကသမ္ဗန္ဓသဟိတာ ယထာဘိဓာနံ သရူပပဋိပတ္တိမတ္တဘိဓေယျာ, တထာ တပ္ပရိယာယသမ္ဗ
န္ဓာနိ စ ယာနိ နာမာနိ, တာနိ သဗ္ဗာနိ တဒဘိဓာနာဝသရေ အဘိဓေယျာနီတိ သုခေနေကတ္ထေဝ သကလနာမပဋိပတ္တိ
သရူပပဋိပတ္တိ စ ယထာ သိယာတိစ္စေတဒတ္ထံ ကမော အဘ္ယုပဂမ္မတေ, တထာ စ သတ္ယာဝသံ သဂ္ဂါဒိပရိယာ
ယေ ဒိဝသဒ္ဒါဒယော, ဟရာဒ္ယဝသရေ ကုမာရာဒယော အဘိဓေယျာ ဣတိ ကမာနုရောဓေန လိင်္ဂသင်္ကရော ပရိဟရိ
တုမသက္ကုဏေယျော, ယထာဝုတ္တန္တု ကမံ ဝိနာ နေဟ သင်္ကရော ကတော, ဣတိ ပရိယာယေန ဣတ္ထိပ္ပကရဏာ
ဒိက္ကမေန ယထာသမ္ဘဝမဘိဓာနတော, တံ ယထာ – ဤတိ တ္ဝိတ္ထီ အဇညဉ္စ, ဥပသဂ္ဂေ ဥပဒ္ဒဝေတိ [အဘိဓာန
၄၀၁ ကထာ]။ အတြ ဟိ ယေ တိလိင်္ဂါ, တေ တိလိင်္ဂါဝသရေ ဧဝ နိဗဒ္ဓါ, န ဂဏနပဟဌော ဝိယ ဥစ္စာရဏာဝသေန, ဧဝံ သဗ္
ဗတြ ယထာသမ္ဘဝံ နီယတေ။ ဝုတ္တဉ္စ –

“ဘေဒဿာနာယ န ဒ္ဝဠန္တော၊ နေကသေသော န သင်္ကရော။
ကတောတ္ရ ဘိန္နလိင်္ဂာန-မဝုတ္တာနံ ကမံ ဝိနာ”တိ [အမရ ၁.၄]။

ဣအာနိ လိင်္ဂတစကာနံ ဌာနဝသေနတ္တွေသု ဂမနံ ဒဿေတုမာဟ **“လိင်္ဂတစကေ”** စ္စာဒိ။ **ကထာဟာဒန္တမဇ္ဈန္တ္ရေ** ဣ ကထာနံ ဟာအာနဉ္စ အန္တမဇ္ဈဌာ **လိင်္ဂတစကာ** အနေကတ္ထလိင်္ဂတစကာနိ ဉဏာဒဿနာဒိနိ လိင်္ဂာနိ ပုဗ္ဗမတ္ထံ တစကဝသေန **ယန္တိ** ဂစ္ဆန္တိ။ **အပရေ** ကထာဟာအာနမာဒိဌာ လိင်္ဂတစကာ **ပရမတ္ထံ** **ယန္တိ** ဂစ္ဆန္တိ။ တံ ယထာ –

ဖလေ ဝိပဿနာဒိဗ္ဗ-စက္ခုသဗ္ဗညုတာသု စ။
ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏမှိ၊ မဂ္ဂေ စ **ဉာဏဒဿနံ** [အဘိဓာန ၇၉၄ ကထာ]။

ဏာအော သဒ္ဓါစိဝရာဒိ-ပေတတ္တစာရေသု **ပစ္စယော**။
ကိဋ္ဌာဒိဗ္ဗဝိဟာရာအော၊ **ဝိဟာရော** သုဂတာလယေ [အဘိဓာန ၈၅၇ ကထာ]။

ခဂ္ဂေ ကုရူရေ **နေတ္တိံသော**၊ ပရသ္မိံ္ဗှာတ္ရ တိံသဝ မှ [အဘိဓာန ၁၀၈၉ ကထာ]။
ကုသလေ **သုကတံ** သုဋ္ဌု-ကတေ စ **သုကတော** တိသု [အဘိဓာန ၉၃၈ ကထာ]။

သမယော သမတယေ စ၊ သမူဟေ ကာရဏေ ခဏေ။
ပဋိဝေဓေ သိယာ ကာလေ၊ ပဟာနေ လာဘဒိဋ္ဌိသု [အဘိဓာန ၇၇၈ ကထာ]။

ကန္တာရော ဝနဒုဂ္ဂေသု [အဘိဓာန ၁၁၀၇ ကထာ]။

ဇွေ့ စ –

ယေဘုယ္ယတာဗ္ဗာမိဿေသု၊ ဝိသံယောဂေ စ **ကေဝလံ**။
ဒဠှတ္ထေတ္ထနတိရေကေ စာ-နဝသေသမှိ တံ တိသု [အဘိဓာန ၇၈၆ ကထာ]။

သမာဓိသ္မိံ ပု **မေကဂ္ဂေ-** နာကုလေ တစ္စလိင်္ဂိကော [အဘိဓာန ၁၀၃၅ ကထာ]။

ဇဠေ **ထူလော** မဟတ္တပိ [အဘိဓာန ၁၀၆၆ ကထာ] စ္စာဒိသု

ကထာမဇ္ဈဌာနံ , ဟာဒန္တမဇ္ဈဌာနဉ္စ လိင်္ဂတစကာနံ ပုဗ္ဗပရတ္တေသုဝပိ ဂမနဘာဝတော “ပုဗ္ဗံ ယန္တိ”တိ ဣဒံ ယေဘုယ္ယဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အထ တ ကထာနံ မဇ္ဈန္တဌာ ပုဗ္ဗံ ယန္တိ, ကထာမဇ္ဈဌာ, ဟာဒန္တမဇ္ဈဌာ စ ပုဗ္ဗာပရဉ္စ ယန္တီတိ ယထာလာဘယောဇနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

[၉] ဣအာနိ ဝိသေသဝိဓိမှိ သတ္တလဟုဘာဝတ္ထံ ပရိဘာသတေ **“ပုမိတ္ထိယ”** မိစ္စာဒိ။ ပုမိတ္ထိယံ **“ဒ္ဝီသု”**တိ ပဒံ ဧေယ္ယံ, ယထာ – အသနိ ဒ္ဝီသု [အဘိဓာန ၂၄ ကထာ]။ **သဗ္ဗလိင်္ဂေ** လိင်္ဂတ္တယေ **“တီသု”**တိ ပဒံ ဧေယ္ယံ, ယထာ – သတ္တန္နံ ပူရဏေ သေဋ္ဌေ’တိသန္တေ့ သတ္တမော တိသု [အဘိဓာန ၉၄၂ ကထာ]။ ဇွေ့ စ နိသိဒ္ဓလိင်္ဂနာမံ ဟရိသေသတော “သေသလိင်္ဂ”န္တိ ဧေယ္ယံ [နိသိဒ္ဓလိင်္ဂ သေသတ္တံ (အမရ ၁.၅.)] , ယထာ – ဝဿ သံဝစ္ဆရာ နိတ္ထီတိ [အဘိဓာန ၈၁ ကထာ]။ အတ္ရ စေကလိင်္ဂနိသေဓာုဘ္ယာနေန လိင်္ဂဒ္ဝယဝိဓာနန္တိ [ကေလိင်္ဂနိသေဓာဇေန လိင်္ဂဒ္ဝယာဘိဓာနမိတိ (အမရကောသစိန္တာမဏိဋီကာ)]။

ဂန္ထလာဟဝံ ဝိဓာယေအာနိ ပဋိပတ္တိလာဟဝတ္ထမာဟ **“အဘိဓာနန္တရာရမ္ဘေ”** ဣစ္စာဒိ။ **အဘိဓာနန္တရဿ** အညဿ အဘိဓာနဿ အာရမ္ဘေ သတိ, **တု** အန္တော ယဿ အဘိဓာနဿ, **အထ** အာဒိ ယဿ အဘိဓာနဿာ တိ ဣဒံ အဘိဓာနဒ္ဝယဉ္စ ဧေယ္ယံ။ တုဝန္တမထာဒိကံ နာမာဒိပဒံ ပုဗ္ဗေန န သမ္ဗဇ္ဈတေတိ ဘာဝတော။ တတ္ရ နာမပဒံ ယထာ – ဇိနော သတ္ထာ တု သိဒ္ဓတ္ထော [အဘိဓာန ၄ ကထာ]။ ကေသတေ စက္ကပာဏိထ [အဘိဓာန ၁၆ ကထာ]။

မဟိဿရော သိဝေ သူလီ [အဘိဓာန ၁၆ ကထာ]။ လိင်္ဂပဒံ ယထာ – ပုမေ တု ပဏှဟိ ဟာသဏိ [အဘိဓာန ၂၇၇ ကထာ]။ ပုမေ တူတု ရဇော ပုပ္ဖံ [အဘိဓာန ၂၃၈ ကထာ]။ သာ တိရောကရဏီပ္ပထ [အဘိဓာန ၂၉၈ ကထာ]။ ပုန္နပုံသကမုလ္လောစံ [အဘိဓာန ၂၉၉ ကထာ]။ အတ္ထပဒံ ယထာ – ဥဒရေ တု တထာ ဟာစာ’နလသ္မိံ ဂဟဏီတ္ထိယံ [အဘိဓာန ၉၇၃ ကထာ]။ ပဏီတော တီသု မဓုရေ, ဥတ္တမေ ဝိဟိတေပ္ပထ။ အစ္စသေ ဝိသိခာယစ္စ, ပန္တိယံ ဝီထိ နာရိယံ [အဘိဓာန ၉၄၀ ကထာ]။ **အထ**သဒ္ဒေန စတု အနန္တရိယတ္ထေန သကပရိယာယယောပလက္ခဏာတော **အထော** သဒ္ဒါဒီသု စ န ပုဗ္ဗေန သမ္ဗန္ဓော။ ဟဏကော စာပ္ပထော ဥစ္စာလိင်္ဂေ လောမသဟဏကောတိ [အဘိဓာန ၆၂၃ ကထာ]။

[၅၂] ကြအနိ ဗုဒ္ဓဝစနာနမနုရူပဟနမ္ပိ ပစုရပ္ပယောကနမေဝ ကေသဉ္စိ ဂဟဏံ အတ္တနော သတ္ထန္တရာပသယှဟတာ ဝသေန အပဟံကာရပုဗ္ဗိကာဘာဝဉ္စ ဒဿေတုမာဟ **“ဘိယျော ပယောဂ”** မိစ္စာဒိ။ **သောဂတေ** သုဂတဿ ဝစနဘူတေ **အာဂမေ** ပိဋကတ္တယေ, တဉှိ အာဂစ္ဆန္တိ တိဝိဓသမ္ပတ္တိယော ဧတေနာတိ အာဂမောတိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မိံ ဘိယျော ပယောဂံ ဗာဟုလ္လေန ပယုဇ္ဇတေတိ **ပယောဂေ,** တံ **အာဂမ္မ** ဂဟေတွာတ ကွဝစိ အရညဝဂ္ဂာဒီသု **နိဃဏ္ဍုယုတ္တိဉ္စ** နိဃဏ္ဍုနာမကေ သတ္ထေ အာဂတံ ဗုဒ္ဓဝစနာနုရူပံ ယုတ္တိဉ္စ **အာနီယ** အာနေတွာ နာမလိင်္ဂံ **ကထီယတိ** အနန္တောဘာဝေန နိပ္ဖန္နံ ဗဟိဘာဝေန ပကာသီယတေ။ အာဝိဘာဝတ္ထမေဝ ဟိ ဧညတ္တံ သန္တကာရိယကာရိနော။ အာသီသာယံ တ အဝဿမ္ဘာဝိနောပိ ဝစနဿ ဝတ္တမာနတ္တဝတ္တိစ္ဆာယ ဝတ္တမာနတ္တံ, တထာ ဟိ လောကေ အဝဿမ္ဘာဝိနော သိဒ္ဓိမဘိသန္ဓာယ ဘာဝိနမပ္ပတ္တံ ဝတ္တမာနတ္တေန တ အတီတတ္တေန တ ဝတ္တုမိစ္ဆတိ, တံ ယထာ – “ကြဒံ မမမဟာပယေ”တိ ကောစိ ကေနစာဘိဟိတော သန္တော အဝဿံ တံ ဘဝိဿတီတိ မညမာနော ဟာပိယမာနံ ပတ္တံ တ ဝတ္တုမိစ္ဆတိ , တတောယေဝ “အာသီသာယံ ဘူတမိဝ စေ”တိ [ဟဏိနိ ၃.၃.၁၃၂] တဒတိဒေသဝစနံ ပစ္စာဿယတေ။

ပဏာမာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁. သဂ္ဂကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၁. ဣတာနိ ယသ္မာ အဘိဓေယျတ္ထော နာမ ပညတ္တိပရမတ္ထတ္တဝသေန ဒုဝိဓော, တေသု ယေဘုယျေန ပညတ္တတ္တတော ပရမတ္ထတ္တော်ဝ သေဋ္ဌော, တေသုပိ ဩဓိသော ကိလေသာနံ သမုစ္ဆေဒပဋိပ္ပဿဒ္ဓိကရတ္တာ ယထာက္ကမံ အဋ္ဌ ဓမ္မာ သေဋ္ဌာ, တတောပိ နိဗ္ဗာနမေဝ သေဋ္ဌံ, တေသံ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဓမ္မာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော်ဝ သေဋ္ဌော။ ဝုတ္တဉ္ဟိ ဘဂဝတာ ''ဝိရာဂေါ သေဋ္ဌော ဓမ္မာနံ, ဒ္ဝိပဒါနဉ္စ စက္ခုမာ''တိ [ဓ. ပ. ၂၇၃; နေတ္တိ. ၁၂၅] ။ ဇွတ္ထ ဟိ ''ယာဝတာ, ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မာ သင်္ခတာ ဝါ အသင်္ခတာ ဝါ, ဝိရာဂေါ တေသံ ဓမ္မာနံ အဂ္ဂမက္ခာယတီ''တိ [အ. နိ. ၄.၃၄; ၅.၃၂; ဣတိဝု. ၉၀] ဝစနတော သဗ္ဗေသမ္ပိ သင်္ခတာသင်္ခတဓမ္မာနံ ဝိရာဂသင်္ခါတော နိဗ္ဗာနမေဝ သေဋ္ဌော, စက္ခုမာ ပန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော တေသံ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဓမ္မာနံ, ဒေဝမနုဿာဒိဘေဒအနံ ဒ္ဝိပဒါနဉ္စ ပညတ္တတ္တာနံ သေဋ္ဌော ဒွောတိ အယမတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, တသ္မာ သဗ္ဗတ္ထသေဋ္ဌတ္တာဘိဓာယကာဘိဓာနဘူတံ ဗုဒ္ဓာတိဓာနမေဝ ပဌမံ **သဂ္ဂကဏ္ဍဿ** အာဒိမ္ဟိ ပတ္တိယဝသေန [သတ္တိယဝသေန (က.)] ဒဿေတုမာဟ **''ဗုဒ္ဓော''**စ္စာဒိ။ တတ္ထ **ဇိနသဒ္ဒန္တံ** သဗ္ဗဗုဒ္ဓဿ နာမံ။ သဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓတတိ **ဗုဒ္ဓော,** သကမ္မကာ ကတ္တရိ **တ**ပစ္စယော။ ဝိသိဋ္ဌာ ဗုဒ္ဓိ အဿတ္ထီတိ **ဗုဒ္ဓော,** ပသံသာယံ ယအာဒိနာ **ဏ**ပစ္စယော။ အနုသိလက္ခန္ဓာဒယော ဌာနာဌာနဉာဏာဒယော တ ဒသ ဗလာနိ ယဿေတိ **ဒသဗလော။** သာသတိ ဝိနယတိ သတ္တေတိ **သတ္ထာ။** သဗ္ဗဓမ္မဇာနနသီလတာယ **သဗ္ဗညူ။** ဒ္ဝိပဒါနံ, ဒ္ဝိပဒေသု တ ဥတ္တမော **ဒ္ဝိပဒုတ္တမော, ဗုဒ္ဓဝံသဝဏ္ဏနာယံ** [ဗု. ဝံ. အဋ္ဌ. ၃၇ နိဒါနကထာ] နိဒ္ဓာရဏလက္ခဏာယ ဆဋ္ဌိယာ သမာသဿ ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ နေဒိသီ နိဒ္ဓာရဏလက္ခဏာ ဆဋ္ဌီ ဂယှတေ။ ကသ္မာ ပန သော တတ္ထ ပဋိသိဒ္ဓေါတိ? သမာသေ ယေဘုယျေန နိဒ္ဓာရဏလက္ခဏတ္တာဿ ဝိကလာဘာဝတော။ ကိဉ္စာပိ ဟိ တတ္ထ ဆဋ္ဌိယာယေဝ ပဋိသိဒ္ဓေါ, သတ္တမိယာ ပန နိဒ္ဓာရဏလက္ခဏာယ ဝိဓုမာနတ္တာ တဿာပိ သော ပဋိသေဓနီယောယေဝ။ မုနီနံ ဣန္ဒော ရာဇာ **မုနိန္ဒော။** ပုညဉာဏာဘာဂျာဒယော ဘဂံ နာမ, တံယောဂ **ဘဂဝါ။** နာထတိ သတ္တာနံ ဟိတံ ယာစတိ, ကိလေသေ တ ဥပတာပေတိ, သတ္တေသု တ ဣဿရိယံ ကရောတိ, တေသံ တ ဟိတံ အာသီသတီတိ **နာထော။** ဗုဒ္ဓဓမ္မသမန္တဉာဏာဒိဗ္ဗစက္ခု သင်္ခါတေဟိ ပဉ္စဟိ စက္ခူဟိ သမန္နာဂတတ္တာ **စက္ခုမာ။** သဗ္ဗအ ဗ္ဗာမပ္ပဘာယ ကာယတော နိစ္ဆရဏဝသေန **အင်္ဂီရသော။** သဗ္ဗာကာရေန သဗ္ဗဓမ္မာနံ မုနနတော **မုနိ,** ဓမ္မတဒေသု တ မောနကရဏတော **မုနိ။**

၂. လောကာနံ, လောကေသု တ နာထော **လောကနာထော။** အတ္တနော အဓိကဿ ကဿစိပိ ဥတ္တမပုဂ္ဂလဿ အဘာဝတော **အနဓိဝရော,** သဗ္ဗပရိယန္တဂတတ္တဘာဝတ္တာ တ နတ္ထိ ဧတဿ ဣတော အညော အဓိကော ပတ္တေတဗ္ဗော အတ္တဘာဝေတိ **အနဓိဝရော။** မဟန္တာနံ သီလက္ခန္ဓာဒီနံ ဧသနတော ဂဝေသနတော **မဟေသိ,** မဟန္တော တ ဣသိ သော ဝိဘူတိ ဧတဿာတိ **မဟေသိ။** ဟိတံ ဝိနယတိ အနုသာသတီတိ **ဝိနာယကော,** ဝိသိဋ္ဌံ တ နိဗ္ဗာနံ သတ္တေ နေတီတိ **ဝိနာယကော။** သဗ္ဗဓမ္မဒဿနသီလတာယ ''သမန္တစက္ခု'တိ လဒ္ဓနာမေန သဗ္ဗညုတညာဏေန သမန္နာဂတတ္တာ **သမန္တစက္ခု။** သောဘနံ ဂတံ ဉာဏမဿ, သံသာရာ တ သုဋ္ဌု အပုနရာဝတ္တိယာ ဂတတတိ **သုဂတော,** သပရသုခသိဒ္ဓတ္ထံ တ သမ္မာ ဂတတတိ **သုဂတော။** ဘူရိ ဗဟုကာ ပညာ ယဿ, အနန္တတ္တာ တ ဘူရိသမာ ပညာ ဧတဿာတိ **ဘူရိပညော,** အနန္တာယ မဟာပထဝိယာ သဒိသပညော်တ္တတ္ထော။ ကိလေသာဒိပဉ္စဝိဓံ မာရံ ဇိတတတိ **မာရဇိ။**

၃. နရာနံ သီဟော သေဋ္ဌော, ပရပ္ပတာဒမဒ္ဒနသဟနတော တ နရော စ သော သီဟော စာတိ **နရသီဟော,** သဟတီတိ သီဟော, နိရုတ္တိနယေန ပုဗ္ဗဝဏ္ဏာကာရဿိကာရော, သီဟသဒိသတ္တာ တ နရော စ သော သီဟော စာတိ **နရသီဟော။** ယထာ ဟိ သီဟော မိဂရာဇာ စတူဟိ အဌာဟိ သဗ္ဗသတ္တေ ဟိံသတိ အဘိဘဝတိ, တထာ ဘဂဝါပိ သီလပညာပုညိဒ္ဓိသင်္ခါတေဟိ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သဗ္ဗံ လောကံ ဟိံသတိ အဘိဘဝတီတိ ဩပမ္မသံသန္ဒနံ။ သဗ္ဗပုရိသာနံ သေဋ္ဌတ္တာ **နရဝရော,** နရာနံ တ ဒေဝမနုဿာနံ သေဋ္ဌတ္တာ **နရဝရော,** ''သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော''တိ [သံ. နိ. ၁.၂၃] ဧတ္ထ ဝိယ **နရသဒ္ဒေန** သဗ္ဗေ ဒေဝမနုဿာ သင်္ဂဟိတာ။ ဓမ္မဿ ရာဇပဝတ္တကတ္တာ **ဓမ္မရာဇာ,** ဓမ္မတော တ သဒေဝကဿ လောကဿ ရာဇာ ဇာတော, နာဓမ္မတောတိ **ဓမ္မရာဇာ,** ဓမ္မေန ရာဇတီတိ တ **ဓမ္မရာဇာ,** ဓမ္မဟလကော တ ရာဇာ **ဓမ္မရာဇာ။** မုနီနံ သေဋ္ဌတ္တာ **မဟာမုနိ။** ဒေဝတနံ အတိဒေဝတောတိ **ဒေဝဒေဝေါ,** ဒေဝတနံ အဓိကော တ ဒေဝေါ **ဒေဝဒေဝေါ။** လောကာနံ ဂရု အာစရိယော **လောကဂရု,** လောကာနံ ဂရုဘာဇနတ္တာ တ **လောကဂရု။** ဓမ္မဿ သာမိ ယထာဝုတ္တနယေန **ဓမ္မဿာမီ။** ယထာ ပုရိမကာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓာ သဗ္ဗညုဘာဝံ ဂတာ, တထာ အယမ္ပိ ဂတောတိ **တထာဂတော,** တထာ တ သမ္မာ ဂတံ ဉာဏမဿာတိ **တထာဂတော**တ္တာဒိနာ **တထာဂတ**သဒ္ဒဿ အတ္ထပပဉ္စော တတ္ထ တတ္ထ [ဒီ. နိ.

အင္ဌ. ၁.၇; မ. နိ. အင္ဌ. ၁.၁၂; သံ. နိ. အင္ဌ. ၂.၃.၇၈; အ. နိ. အင္ဌ. ၁.၁.၇၀; ဥဒာ. အင္ဌ. ၁၈; ဣတိဝု. အင္ဌ. ၃၈; ထေရ ဂါ. အင္ဌ. ၁.၃; ဗု. ဝံ. အင္ဌ. ၂ နိဒါန ကထာ; မဟာနိ. အင္ဌ. ၁၄; ပဋိ. သ. အင္ဌ. ၁.၁.၃၇; ဒီ. နိ. ဋီ. ၁.၇; ဒီ. နိ. အဘိ. ဋီ. ၁.၇; မ. နိ. ဋီ. ၁.၁၂; အ. နိ. ဋီ. ၁.၁.၁၇၀] ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄. သယမေဝ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော ဘဝတိ, အနညဗောဓိတောတိ **သယမ္ဘူ**။ သမ္မာ အဝိပရီတေန သ'မတ္တနာယေဝ သဗ္ဗဓမ္မေ ဗုဇ္ဈတိ အဗုဇ္ဈိ ဗုဇ္ဈိဿတီတိ **သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော**။ သေဋ္ဌပညာယ သမန္နာဂတတ္တာ **ဝရပညော**။ သတ္တေ သံသာရ ဏ္ဏဝတော နိဗ္ဗာနပာရံ နေတီတိ **နာယကော**။ ဇိတပဉ္စမာရတ္တာ **ဇိနော**။ တွေ စ သမန္တဘဒ္ဒ, လောကဇိ, ဆဠဘိည, အဒ္ဒယဝါဒီ, သိရီဃန, အင်္ဂီရသ [အင်္ဂီရသ (က.)], ဓမ္မစက္က, ရာကသန္ဓိ [ရာကရိ (က.)], တိသရဏ, ခသမ [ခဏသမ (က.) ခေန အာကာသေန သမာ တုလျာ ဂုဏာ ယဿ သော (တိကဏ္ဍသေသဋီကာ ၁.၁.၈)], ဂုဏာကရ, မဟာသုခ, ဝဇိရ, မေတ္တာဗလ, အသမ, ဇိတာရိ, မဟာဗောဓိ, ဓမ္မဓာတု, သေတကေတု, ခဇိ, တိမုတ္တိ [ခဇိရဝိမုတ္တိ (က.) ခေန အာကာသေ္ဓနေန – သုညဘာဝနာယာတိ ဘာတေ – ဇယတိ သံသာရဘာဝံ ယော, ဇိ+ ကွိပ သုညတဒီနံ ဗောဓ္ဓာနံ "သုညံ သဗ္ဗမေဝ" ဣတ္ထာကာရဘာဝနာယ သံသာရဘာဝဇယနတော တထာဘာတေ (သဒ္ဒကပ္ပဒ္ဒုမ)], ဒသဘူမိဿရ, ပဉ္စဉာဏ, ဗဟုက္ခမ, သမ္ဗုဒ္ဓ, သဗ္ဗဒဿီ, မဟာဗလ, သဗ္ဗဗောဓ [သမ္ဗောဓဓမ္မ (က.)], ဓမ္မကာယ, သံဂုတ္တ, အရဟ, ဒ္ဓတဒသက္ခ, ဝိတရာဂါဒီနိပိ အနေကာနိ ဗုဒ္ဓဿ နာမာနိ [ဣမာနိ ပရိယာယဝစနာနိ ဟယသော အမရကောသတော, တိကဏ္ဍသေသာဘိဓာနတော စ ဂဟိတာနိ]။ သမန္တတော ပုညသမ္ဘာရတော စ ဉာဏသမ္ဘာရတော စ ဘဒ္ဒော သေဋ္ဌောတိ **သမန္တဘဒ္ဒော** တ္ယာဒီနိ စ နိဗ္ဗစနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဝုတ္တဉ္စ –

"အသင်္ချေယ္ယာနိ နာမာနိ၊ သဂုဏေန မဟေသိနော။
ဂုဏေန နာမမုဒ္ဓေယ္ယံ၊ အပိ နာမသဟဿတော"တိ [ခု. သ. အင္ဌ. ၁၃၁၃; ဥဒာ. အင္ဌ. ၅၃; ပဋိ. မ. အင္ဌ. ၁.၁.၇၆; နေတ္တိ. အင္ဌ. ၃၈]။

တတ္ထ **ဥဒ္ဓေယ္ယ** န္တိ ဥဒ္ဒရိတဗ္ဗံ။ **အပိ နာမသဟဿတော** တိ အနေကေဟိ နာမသဟဿေဟီတ္ထတ္ထော။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓနာမကထာ။

သက္ကာ ဒိသတ္တက်ံ အမ္ဗဟာကံ ဗုဒ္ဓဿ နာမံ။ ပဉ္စမာရေ ဇေတုံ သက္ကောတီတိ **သက္ကော,** ဘဂိနီဟိ သဒ္ဓိံ သံဝါသ ကရဏတော တ လောကမရိယာဒံ ဆိန္ဒိတုံ သက္ကုဏန္တီတိ သက္ကာ, သာကိယရာဇူနံ ပုဗ္ဗရာဇာနော, တေသံ ဝံသဘူတ တ္တာ ဘဂဝတ "သက္ကော"တိ ဝုစ္စတိ။ အဿ စ ဇာတိသမနန္တရံ နိမိတ္တေ ရတနာနိ စ ဥပ္ပန္နာနီတိ **သိဒ္ဓတ္ထော** တိ နာမံ ကတံ, သဗ္ဗေသံ တ လောကာနံ သိဒ္ဓာ အတ္တာ ဧတေန ဟေတုဘူတေနာတိ **သိဒ္ဓတ္ထော**။ သုဒ္ဓံ ဩဒနံ အဿာ တိ သုဒ္ဓောဒနော, တဿ အပစ္စံ **သုဒ္ဓောဒနိ**။ ဂေါတမဝံသဿ ကပိလဿ မုနိနော သိဿတာယ သက္ကာ ဂေါ တမာ, ဘဂဝတ ပန ဂေါတမဝံသေ ဥပ္ပန္နတ္တာ ဂေါတမဿ မုနိနော အပစ္စံ **ဂေါတမော**။

၅. သက္ကဝံသာဝတိဏ္ဏော [သက္ကဝံသာ ပိတ္တိဏ္ဏော (က.)] သက္ကမုနိ ယော ဗုဒ္ဓော သော **သက္ကသီဟော,** သက္ကာနံ တ သေဋ္ဌတ္တာ **သက္ကသီဟော**။ သက္ကကုလတော ဇာတော မုနိ **သက္ကမုနိ**။ သူရိယဒေဝပုတ္တဿ သောတာပန္နတ္တာ ဘဂဝတ **အာဒိစ္စဗန္ဓု** တိ ဝုစ္စတိ, အာဒိစ္စဿ ဗန္ဓု ဉာတီတိ နိဗ္ဗစနံ ကတ္ထတ။ တွေပိ မာယာဒေဝီ သုတ, မဟာသမဏ, ကလိသာသနာဒီနိ [ကုလိသာသနာဒီနိ (က.) ကလိမ္ဟိ ယုဂေ သာသနံ အနုသာသနံ ယဿ သော, အ ထဝါ ကလိမ္ဟိ ဟပေ ဝိတဒေ တ သာသနံ ဟိတသာဓနံ ယဿ သော (တိကဏ္ဍသေသဋီကာ ၁.၁.၁၁)] ဂေါတမပရိယာ ယာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၆. **မောက္ခာ** ဒီနိ **နိဗ္ဗုတိ** ပရိယန္တာနိ ဆစတ္တာလီသ နာမာနိ နိဗ္ဗာနဿ နာမာနိ။ မုစ္စန္တိ တွေ့, ဧတေန တ ရာ ဂါဒီဟီတိ **မောက္ခော**။ နိရုဇ္ဈန္တိ တွေ ရာဂဒယောတိ **နိရောဓော,** ရုန္ဓတိ တ နိဗ္ဗာနန္တိ ရောဓော, ကိလေသော, သော တွေ နတ္ထီတိ **နိရောဓော**။ တနသင်္ခါတာယ တဏှာယ နိက္ခန္တတ္တာ, နိဗ္ဗာတိ တ ဧတေန ရာဂဂ္ဂိအာဒိ ကောတိ **နိဗ္ဗာနံ**။ ယထာ ပကတိဒီပေ နဒီသောတေန ဝုယှမာနာနံ ပတိဋ္ဌာ ဟောတိ, ဧဝမိဒမ္ပိ နိဗ္ဗာနံ သံသာရမဟော ဃေန ဝုယှမာနာနံ ပတိဋ္ဌာတိ ဒီပေ ဝိယာတိ **ဒီပေါ,** နိက္ကိလေသာနံ တ ပဒီပသဒိသဘာဝကရဏတော ဒီပေ ဝိယာတိ **ဒီပေါ,** "နိဗ္ဗန္တိ ဓီရာ ယထာယံ ပဒီပေါ"တိ ဟိ ဝုတ္တံ, ဒိပ္ပတိ တ အရိယာနံ ဉာဏစက္ခုဿေဝ ပကာသတီတိ ဒီပေါ။

တဏှာဟာနံ ခယဟေတုတ္တာ **တဏှာဟက္ခယော**။ ရာဂါဒီနံ ပဋိပက္ခတ္တာ, ဥတ္တမဋ္ဌေန တ **ပရံ**။ တာယတိ ရက္ခတိ အဟ
ယာဒိတောတိ **တာဏံ**။ နိလီယန္တိ ဧတ္ထ သံသာရဘယဘီရုကာတိ **လေဏံ**။ နတ္ထိ ဒီဃရဿာဒိကံ ရူပံ သဏ္ဌာနမေတဿ
သာတိ **အရူပံ,** အပ္ပစ္စယတ္တာ တ **အရူပံ**။ ရာဂါဒီနံ သန္တကရဏတ္တာ **သန္တံ**။ ရာဂက္ခယဟေတုဘာဝေန အဝိပရီတ
တ္တာ, စတုသစ္စပရိယာပန္နတ္တာ တ **သစ္စံ**။ နတ္ထိ အာလယော တဏှာ ဧတ္ထာတိ **အနာလယံ**။

၇. ပစ္စယေဟိ န သင်္ခရီယတေတိ **အသင်္ခတံ**။ သိဝံ ခေမဘာဝံ ကရောတီတိ **သိဝံ,** သံသာရဘီရုကေဟိ သေဝိတဗ္ဗ
တ္တာ တ **သိဝံ,** ယအာဒိနာ **ဝ**ပစ္စယော။ နတ္ထိ ဧတ္ထ မတံ မရဏံ, ဧတသ္မိံ တ အဓိဂတေ ပုဂ္ဂလဿ မတန္တိ **အမတံ**။ ပ
ဿိတုံ သုဒုက္ကရတာယ **သုဒုဒ္ဒသံ**။ ပရေဟိ ဥတ္တမေဟိ အရိယပုဂ္ဂလေဟိ အယိတဗ္ဗံ ဂန္တဗ္ဗန္တိ **ပရာယဏံ,** ပရ
တော တ အယိတဗ္ဗံ ဂန္တဗ္ဗန္တိ **ပရာယဏံ,** သံသာရသဘာဝတော အညသဘာဝဝသေန ဗုဇ္ဈိတဗ္ဗတ္ထတော, ပ
ရေသံ တ အရိယပုဂ္ဂလာနံ ပတိဋ္ဌာနတ္တာ **ပရာယဏံ**။ ယေန စတ္တာရော မဂ္ဂ ဩဓိသော ကိလေသေ သရန္တိ ဟိံသန္တ
တိ တံ ဓမ္မံ **သရဏံ,** အရိယာနံ ဝသိတဂေဟတ္တာ တ **သရဏံ**။ ဤတိ ဥပဒ္ဒဝေ ပတသော စ တေ ယတ္ထ န သန္တိ, တံ
အနီတိကံ, သတ္တေ သံသာရံ နေတီတိ "နီတိ"တိ လဒ္ဓနာမာယ တဏှာယ အဘာဝတော တ **အနီတိကံ**။ အာသတနံ
အနာရမ္မဏတာယ **အနာသဝံ**။ နိစ္စဋ္ဌေန **ဓုဝံ,** ဓဝတိ တ မဂ္ဂနမာရမ္မဏဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ **ဓုဝံ,** "ဓု ဂတိထေရိယေ
သူ"တိ ဟိ **ကာတန္တဓာတု**။ ဒဋ္ဌဗ္ဗသဘာဝဿ နတ္ထိတာယ **အနိဒဿနံ**။ ပစ္စယေဟိ အကတတ္တာ **အကတံ**။ သအာ ဝိဇ္ဇ
ဇမာနတ္တာ အပလုဇ္ဇနသဘာဝံ ဂစ္ဆတိ, တေန တ ဝိညာယတီတိ **အပလောကိတံ**။ "ဣတံ ဂတေ စ ဝိညာတေ"တိ ဟိ **နာ
နတ္ထသင်္ဂဟေ** ဝုတ္တံ။ လောကသဘာဝေန တ ဝိညာယတီတိ လောကိတံ, တဗ္ဘာတပဂမနတော **အပလောကိတံ**။ သဏှ
ဟဋ္ဌေန **နိပုဏံ,** ယေန တ စတ္တာရော မဂ္ဂ ဩဓိသော ကိလေသေ နိဿေသတော ပုနန္တိ သောဓေန္တိ, တံ **နိပုဏံ**။ န
ကအာစိပိ ယဿ အန္တော ဝိနာသော အတ္ထိ, တံ **အနန္တံ**။ ခရန္တိ ဝိနဿန္တီတိ ခရာ, သင်္ခတာ, တေ ယတ္ထ န သန္တ
တိ, တံ **အက္ခရံ,** ခရသင်္ခာတာနံ တ သင်္ခတာနံ ပဋိပက္ခတ္တာ **အက္ခရံ**။ ဧတ္ထ စ အသင်္ခတန္တ္တာဒိကာ ကထာ **ရုစိရာ**
နာမ။

၈. သဗ္ဗဒုက္ခာနံ ခယကာရဏတ္တာ **ဒုက္ခက္ခယော**။ ဗျာဗာဓတီတိ ဗျာဗာဓော, သော ဧဝ ဗျာဗာဒေ, ဒုက္ခသစ္
စံ, တဿ ဘာဝေ ဗျာဗဇ္ဈံ, ဒုက္ခဿ ပီဠနာဒ္ယတ္တော, တံ ယတ္ထ နတ္ထိ, တံ **အဗျာဗဇ္ဈံ,** အဗျာပဇ္ဈန္တိပိ ဟ
ဇ္ဇော, တတ္ထ ဗျာပဇ္ဇန္တိ ဝိနဿန္တီတိ ဗျာပဟအ, သင်္ခတာ, တေသံ ဘာဝေ ဗျာပဇ္ဈံ, သင်္ခတာနံ ဝိနဿန
ဘာဝေ, တံ ယတ္ထ နတ္ထိ, တံ **အဗျာပဇ္ဈ** န္တိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော, နိရုတ္တိနယေန စ ဒ္ယဿ **ဇ္ဈကာရော**။ ကိ
လေသကမ္မဝိပာကဝဋ္ဋာနမဘာဝတော **ဝိဝဋ္ဋံ**။ နိဗ္ဘယဋ္ဌေန **ခေမံ,** ခယန္တိ ဝါ ဧတေန ရာဂဂ္ဂိအာဒယောတိ **ခေမံ**။ သင်္
ခာရေဟိ အသမ္မိဿတာယ, ဝိသံယောဂတာယ စ **ကေဝလံ**။ အပဝဇ္ဇန္တိ သင်္ခာရာ ဧတသ္မာတိ **အပဝဂ္ဂေ**။ ယသ္မာ
ရာဂေ ဝိဂတော, သော **ဝိရာဂေ**။ ပဓာနဘာဝံ နီတံ **ပဏီတံ**။ နတ္ထိ ဧတသ္မိံ အဓိဂတေ အရိယာနံ စုတံ စဝနန္တိ **အစ္စုတံ**။
အရိယေဟိ ပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ ဂန္တဗ္ဗတ္တာ **ပဒံ**။

၉. စတ္တာရော ယောဂ ခယန္တိ ဧတေနာတိ **ယောဂက္ခေမော**။ ဟာရေတိ သင်္ကောတိ သံသာရဒုက္ခသန္တာပံ သ
မေတုန္တိ **ဟာရံ,** "သံသာရဒုက္ခသန္တာပတတ္တဿာ'လံ သမေတဝေ"တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ပဂတာ သံသာရစက္ကဿ အရာ ဧ
တသ္မာတိ တ ဟာရံ။ ကိလေသေဟိ မုစ္စနတော **မုတ္တိ,** နိကာယန္တရိယာ ပန "သရီရေန္ဒြိယေဟိ အတ္တနော မုတ္တတ္
တာ မုတ္တိ"တိ ဝဒန္တိ။ ကိလေသသမနတော **သန္တိ**။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ သတ္တာ ဧတာယ ရာဂါဒိမလေဟီတိ **ဝိသုဒ္ဓိ** ။ သဗ္ဗ
သင်္ခာရာ ဝိမုစ္စနတော **ဝိမုတ္တိ**။ အသင်္ခတမေဝ နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝဋ္ဌေန, သန္တိလက္ခဏဓာရဏတော တ ဓာတူတိ **အသင်္
ခတဓာတု**။ သုဇ္ဈန္တိ သတ္တာ ဧတာယ ရာဂါဒိမလေဟီတိ **သုဒ္ဓိ**။ အာဝုဏောတိ သံသာရတော နိက္ခန္တမပ္ပအာနဝသေ
နာတိ ဝုတိ, တဏှာ, တတော နိက္ခန္တတ္တာ **နိဗ္ဗုတိ**။

၁၀. ခီဏာသတဒိစတုက္ကံ အရဟတ္တေ။ ခီဏာ အာသတ ယဿ သော **ခီဏာသတော**။ တတော ဥတ္တရိ ကရဏီယာ
ဘာဝတော နတ္ထိ သိက္ခာ ဧတဿာတိ **အသေက္ခော**။ ဝိဂတော ရာဂေ ယသ္မာတိ **ဝီတရာဂေ**။ သံသာရစက္ကဿ
အရေ ဟတတာတိ **အရဟာ,** "အရဟ"န္တိပိ ဟဇ္ဇော။

ဒေဝလောကာဒိပဉ္စကံ သဂ္ဂဿ နာမံ။ ဒေဝါနံ လောကော ဘဝနံ **ဒေဝလောကော**။ ဒိဗ္ဗန္တ္တေတ္ထ **ဒိတော**။ **အဇ** ဂတိ
ယံ, အနေကတ္ထတ္တာ ဌိတိယံ, စိရံ ဌိယတေ အသ္မိန္တိ အဂ္ဂေ, ဌာနံ, သောဘနော အဂ္ဂေ **သဂ္ဂေ,** ပုညေန တ သုဋ္ဌု

ဌု အဇိယတေတိ **သင္ဂေါ။** တယော ဒေဝါ ဒိဗ္ဗန္တဗ္ဗေ့ရတိ **တိဒိဝေါ။** ပဓာနတော ဟိ တီဟိ ဟရိဟရဗ္ရဟ္မေဟိ ဗ္ယ
ပဒေသော။ တိဒသာနံ ဒေဝါနံ အာလယော ဌာနန္တိ **တိဒသာလယော။** ကေစိ ပန **“ဒေဝလောကာ**ဒိတ္တယံ သဂ္ဂဿာမည
ဿ နာမံ, **တိဒိဝ**ဒ္ဒိဝယံ တာဝတိံသဿာ”တိ ဝဒန္တိ, တံ **အမရကောသာ**ဒီသု သာမညသ္မိံယေဝ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ ဂဟဏ
တော န သာရတော ပစ္စေတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထာပိ နာက, သုရလောက, တိပိဋ္ဌပ [ဝိသန္တိ သုကတိနော အသ္မိံ ကတ္တိ ပိဋ္ဌပံ ပိ
သောဒရာဒိ တိဒသာနံ ပိဋ္ဌပမိတိ ဒသသဒ္ဒလောပေဟ (စိန္တာမဏိဋီကာ)], အဝရောဟ, ဖလောဒယ [ဖလဿ ကမ္မဖလဿ
သ ဥဒယော ဒိဋ္ဌိယောဂ္ယဋ္ဌာနံ (တိကဏ္ဍဋီကာ)], မန္ဒရ, သေရိက, သက္ကဘဝန, ခံ, နဘာဒီနိ ဒေဝလောကသာမညာနိ
က္ကဓာနာဂတာနိပိ ဂဟေတဗ္ဗာနိ။

၁၁-၁၂. တိဒသာဒိစတုဒ္ဒသကံ ဒေဝတာသာမညဿ နာမံ။ ဇာတိသု [ဇာတိဇာတိသု (က.)] ဝုတ္တာသု ဗ္ယတ္တိပိ ဝု
စ္စတီတိ ဗ္ယတ္တီနံ ဗဟုတ္တာ ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသော။ ဇာတိသတ္တာဝိနာသသင်္ခာတာ တိဿော ဒသာ ပရိမာဏာ ဧတေ
သန္တိ **တိဒသာ။** ဧတေ ဟိ မနုဿာဒယော ဝိယ ဗုဒ္ဓိဝိပရိဏာမခယေဟိ န ယုဇ္ဇန္တိ, ပဉ္စဝီသတိဝဿုဒ္ဒေသိယာ ဧဝ ဥပ္ပ
ဇ္ဇန္တိ သန္တိ ဝိနဿန္တိ စ။ မရဏံ မရော, သော ယေသံ နတ္ထိ, တေ **အမရာ။** ဒိဗ္ဗန္တိ ပဉ္စကာမဂုဏာဒီဟိ ကီဠန္တီတိ
ဒေဝါ။ ဝိဗုဇ္ဈန္တိ န သုပန္တီတိ **ဝိဗုဓာ,** အတိတာနာဂတဇာတိံ ဝိဗုဇ္ဈန္တီတိ ဝါ **ဝိဗုဓာ။** သုဓာဘောဇနဘုဉ္ဇနသီလတာယ
သုဓာသိနော။ သမုဒ္ဒုဋ္ဌာ [အမတမထနော္ဌာ (စိန္တာမဏိဋီကာ)] သုရာ အတ္ထိ ယေသံ, တေ **သုရာ,** သုရန္တိ ဝါ ကီဠန္
တီတိ **သုရာ,** သုခေန ရမန္တီတိ ဝါ **သုရာ။** ဒီဃာယုကာပိ သမာနာ ယထာပရိစ္ဆေဒံ သမ္ပတ္တကာလေ မရန္တိ သီလေနာ
တိ **မရူ။** ဒိဝေ ဒေဝလောကေ ဩကော အာသယော ယေသံ တေ **ဒိဝေါကာ။** သုဓာဟာရဿ ဟာတဗ္ဗဿပိ သမ္ဘဝ
တော အမတံ ပိဝန္တီတိ **အမတပါ,** အမတောသဓံ ဝါ ပိဝန္တီတိ **အမတပါ။** သဂ္ဂေ ဝသနသီလတ္တာ **သဂ္ဂဝါသိနော။**
သဒါ ပဉ္စဝီသတိဝဿုဒ္ဒေသိယတ္တာ နိရာကတာ ဇရာ ဧတေသန္တိ **နိဇ္ဇရာ။** န နိမိသန္တီတိ **အနိမိသာ,** ဘမုကာ နိစ္စလံ
ကရောန္တီတ္ယတ္ထော။ ဒိဝေ ဝသန္တီတိ **ဒိဗ္ဗာ။** ဒေဝါ ဧဝ **ဒေဝတာ,** သကတ္ထေ **ဒေဝ**သဒ္ဒတော **တာ**ပစ္စယော, ဒေဝ
တာ ဧဝ **ဒေဝတာနိ,** သကတ္ထေ နိပစ္စယော။ “အပုမေ”တိ ဧတ္ထ ပဌမသကတ္ထိကဝသေန က္လတ္ထိလိင်္ဂတ္တံ, ဒုတိယ
သကတ္ထိကဝသေန နပုံသကလိင်္ဂတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ, ဒုတိယသကတ္ထိကဝသေနေဝ ဝါ ဒ္ဝိလိင်္ဂတ္တံ, တတ္ထ က္လတ္ထိ
လိင်္ဂပက္ခေ ယအာဒိနာ နိကာရာဒေသော။ **အမရကောသေ** ပန “ဒေဝတာနိ ပုမေ ဝါ”တိ [အမရ ၁.၉] ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော – **ဒေဝတာနိ**သဒ္ဒော ဝိကပ္ပေန ပုလ္လိင်္ဂေ, နိစ္စံ နပုံသကေတိ။ **ဋီကာယဉ္စ** “သကတ္ထိကာ ပကတိတော လိင်္ဂဝ
စနာနိ အတိဝတ္တန္တီတိ ပုန္နပုံသကတ္တ”န္တိ [ဒေဝေ ဧဝ ဒေဝတာ, သကတ္ထေ တာ, သကတ္ထိကာ အပိ ပစ္စယာ
ပကတိတော လိင်္ဂဝစနာဒ္ယတိဝတ္တန္တေ, အပီတိ က္လတ္ထိတ္တံ ဒေဝတာ ဧဝ ဒေဝတံ ပဉ္ဉာဒိတ္တာ အဏ (စိန္တာမဏိ
ဋီကာ)] ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သကတ္ထိကာ** တိ ဒုတိယသကတ္ထိကံ ဝုတ္တံ, **ပကတိတော**တိ ပဌမသကတ္ထိကံ။ တေန ဝုတ္
တံ **“ပုန္နပုံသကတ္တ”** န္တိ, က္လတရထာ **တာ**ပစ္စယန္တဿ နိစ္စံ က္လတ္ထိလိင်္ဂတာယ က္လတ္ထိလိင်္ဂတ္တမေဝ ဝဒေယျ
ယ။ သုပဗ္ဗာ, သုမနာ, တိဒိဝေသာ, အာဒိတေယျာ, ဒိဝိသဒ, လေခါ, အဒိတိနန္ဒနာ, အာဒိစ္စာ, ရိဘဝေါ [ဝိဘဝ (က.),
ရိကာရော ဒေဝမာတာ သိယာ က္လတိ တိကဏ္ဍေ, တတော ဘဝန္တီတိ (စိန္တာမဏိဋီကာ)] အသောပ္ပာ, အမစ္စာ [မရဏံ
မတိ က္လတိ တိ, မတိယံ ဘဝါ မစ္စာ။ န မစ္စာ အမစ္စာ (စိန္တာမဏိဋီကာ)], အမတာသနာ, အဂ္ဂိမုခါ, ဟဝိဘောဇနာ, ဂီရဗ္ဗ
ဗာဏာ, အနတရယော, ဗိန္ဒာရကာ, ပူဇိယာ, စိရာယုကာ, သဂ္ဂိနော, နဘောသဒက္ကစ္စာဒီနိပိ ဒေဝတာနံ သာမညနာမာနေဝ။

၁၃. သိဒ္ဓါ ဒယော က္လမေ **ဒေဝယောနိယော** ဒေဝပ္ပဘဝါ ဒေဝံသာ ဧတေသမုပ္ပတ္တိယံ ဒေဝါနမေဝ အာဒိကာရ
ဏတ္တာ။ အဏိမာဒိဂုဏောပေတတ္တာ သိဇ္ဈန္တိ ဧတေသံ ယထိစ္ဆိတာ အတ္ထာတိ **သိဒ္ဓါ။** ယဿ ဘာသာယ ဗု
ရူပတိ ကထာ, သော ဘူတော , ပိသာစပ္ပဘေဒေါ အခေါမုခါဒိ။ ဝစနတ္ထော ပန ဘဝန္တိ ဗ္ရူဟန္တိ ကထာ ဧတေသ္မာ
တိ **ဘူတော**တိ။ ဂန္ဓံ အဗ္ဗတိ ပရိဘုဉ္ဇတီတိ **ဂန္ဓဗ္ဗော,** ဒေဝကယနာ “ဟာဟာ ဟူဟူ” ပဘုတယော [အမရ ၁.၅၅]။ နိဓိ
ယော ဂုယှတီတိ **ဂုယှကော,** သညာယံ ကော, မဏိဘဒ္ဒါဒိကော ကုဝေရာနုစရော။ **ယက္ခ** ပူဇာယံ, ယက္ခိယတေ ပူဇိ
ယတေတိ **ယက္ခော,** ကုဝေရာဒိကော။ ရက္ခန္တိ အတ္တာနံ ဧတသ္မာတိ **ရက္ခသော,** ဝိဘီသဏာဒိ။ ကုမ္ဘပ္ပမာဏဏ္ဍ
တာယ **ကုမ္ဘဏ္ဍော။** ပိသိတံ မံသံ အသတိ ဘက္ခတီတိ **ပိသာစော,** သကုနိ သကုန္တိအာဒိကော ကုဝေရာနုစရော, ယအာဒိ
နာ ပိသိတဿ ပိဘာဝေါ, **အသ**ဿ စ **သာစ**ာဒေသော ဘာဝေါ [ပာဏိနိ ၆.၃.၁၀၉; မောဂ္ဂလ္လာနပဉ္စိကာ ၁.၄၇] ။ **အာဒိ**
သဒ္ဒေန ဝိဇ္ဇာဓရ, အပသရ, ကိန္နရေ စ သင်္ဂဏှာတိ။ ဝိဇ္ဇံ ဂုဋိကာဉ္ဇနမန္တာဒိကံ ဓရတီတိ **ဝိဇ္ဇာဓရော။** အပသာရယန္
တိ ခလယန္တီတိ **အပသရာ,** ဥဗ္ဗသ္သာဒိကာ သုရဝေသိယော [အမရ ၁.၅၅], **အပသရ**သဒ္ဒဿ ဇာတိယံ သယံ ဗဟုတ္
တံ, ဗ္ယတ္တိယန္တု တဒဝယဝံ ဝါ သယံ, တထာ စ ဗဟုတ္တံဝ။ **ဝနာဒိ**သဒ္ဒော ကအာစိ ဇာတိယံ ပယုဇ္ဇတေ, ကအာစိ ဗ္ယ
တ္တိယံ။ တတ္ထ ယအာ ဇာတိယံ, တအာ ဗ္ယတ္တိဂတံ သင်္ချာမာအာယ ပဝတ္တတိ။ ယအာ ဗ္ယတ္တိယံ ပယုဇ္ဇတေ, တအာ

တံပ္ပတ္တာဝယတနံ ဟဏိဟအဒီနံ ဗဟုတ္တာသင္ဆမာအယ ပဝတ္တတိ။ **ဝန**သဒ္ဒေ တု ဇာတိဂတေကသင္ဆာဝိသိ ဌဒဗ္ဗာဘိဓာနတော ဓတဒိပ္ပတ္တိဂတဇာတ္တာဘိဓာနတော တ ဧကဝစနန္တိ **အပသရ**သဒ္ဒေ တမနာဒိမတေန ကြ္တ ထိယံ ဗဟုဝစနေ စ, တဒညေသံ ပန မတေန ပုမိတ္ထိယံ ဝစနဒ္ဓဝယေ စ ဒဌဗ္ဗော။ အသ္သမုခနရသရီရတ္တာ ကုစ္ဆိတော န ရော, ကိစ္ဆ တ နရော, နရသဒိသတ္တာ တ **ကိန္နရော။** တော ဒေဝယောနိယော။ ဂဏဒေဝတာ ပန –

> ''အာဒိစ္စာ ဝိသု ဝသတော၊ တုသိတာ'ဘဿရာ'နိလာ။
> မဟာရာဇိကာ သာဓ္တာ စ၊ ရုဒ္ဒာ စ ဂဏဒေဝတာ''တိ [အမရ ၁.၁၀]။

အမရကောသေ ကထိတာ။

> တတ္ရာဒိစ္စာ ဒ္တဒသကာ၊ ဝိသုဒေတ ဒသ ဌိတာ။
> ဝသတေ အဌသင္ခာတာ၊ ဆတ္တိံသ တုသိတာ မတာ။
>
> အာဘဿရာ စတုသဋ္ဌိ၊ တတာ ပဏ္ဏာသေကူနကာ။
> မဟာရာဇိကနာမာယော၊ ဒ္ဝိသတံ ဝီသတာဓိကာ။
>
> သာဓ္တာ ဒ္တဒသ ဝိဉ္ဉာတာ၊ ရုဒ္ဒာ စေကာဒသ ဌိတာ။
> သမယန္တရတော တော၊ ဝိညေယ္ယာ ဂဏဒေဝတာ။

၁၄. ပုဗ္ဗဒေဝတဒိစတုက္ကံ အသုရေ။ ပုဗ္ဗံ ဒေတ **ပုဗ္ဗဒေတ,** ဒုတိယာသမာသော, ပုဗ္ဗေ တ ဒေတ **ပုဗ္ဗဒေတ,** ပုဗ္ဗေ ဟ္ ယေတေ ဒေဝပုရေ ဌိတာ, အနန္တရံ သက္ကာဒီဟိ တတော စာလိတာ။ သုရာနံ ရိပူ သတ္တတေ **သုရရိပူ။** သုရာနံ ပဋိပက္ခဘာဝ တော **အသုရာ,** ဒေတ ဝိယ န သုရန္တိ န ကီဠန္တီတိ တ **အသုရာ,** သမုဒ္ဒုဠာ တ သုရာ ဒေဝေဟိ အဘ္ဘုပဂတာ, နာသုရေ ဟီတိ နတ္ထိ သုရာ ဧတေသန္တိ **အသုရာ**တိ နိကာယန္တရိယာ။ ဒနုနာမာယ မာတုယာ အပစ္စံ **အနတ။ ဒနု** နာမ တေရသသု ရ က္ခသဒုဟိတီသု ဧကိဿာ ဒုဟိတု နာမံ။ ဧတေ ပုဗ္ဗဒေတဒယော သအာ **ပုမေ** ပုလ္လိင္ဂေ ဝတ္တန္တိ။ ဒေစ္စာ, ဒေတေယ္ ယာ, ဒနုဇာ, ကြ္ဒာရီ, သုရဒိသာ, သုက္ကသိဿာ, ဒိတိသုတာ, ပုဗ္ဗဇာကြ္စာဒီနိပိ အသုရဿ သာမညနာမာနိ။

တဗ္ဗိသေသာ အသုရပ္ပဘေအာ။ သုရေဟိ သဒ္ဓိံ သင္ဂာမတ္ထံ အတ္တနော ဗလကာယာနံ ပဟာရံ အာယုဓံ ဒဒာတီတိ ပ ဟာရဒအော, သော ဧဝ **ပဟာရာအော။** သံ ပသတ္ထော ဝရော ဇာမာတာ ယဿ သော **သမ္ဗရော,** တဿ ဟိ သက္ကော ဇာ မာတာ [သံ. နိ. အဋ္ဌ. ၁.၁.၂၅၆] , ပုညာဟရီသု တ ကြ္ဒီယာနိ သံဝုဏောတီတိ **သမ္ဗရော။** ဗလမေတဿတ္ထီတိ ဗလီ, အတိသယဗလကာယတ္တာ တ ဗလီ, သော ဧဝ **ဗလိ,** ''ဗလိအာဒယော''တိ ကြ္မိနာ သမာသေပိ သန္ဓိ နတ္ထီတိ ဒီပေတိ။ **အာဒိ**နာ မစ္ဆသကုဏာဒိကေပိ ကုဥ္စာဒိကေပိ အသုရဘေဒေ သင္ဂဏ္ဟာတိ။

၁၅. ပိတာမဟာဒ္ဒဌကံ ဗ္ရဟ္မနိ။ ပိတူနံ ပဇာပတီနံ လောကပိတူနမ္ပိ ပိတာ **ပိတာမဟော, အာမဟ**ပစ္စယော [မောဂ္ဂလ္လာန ၄.၃၈] ။ သဗ္ဗလောကာနံ ပိတုဋ္ဌာနိယတ္တာ **ပိတာ,** သဗ္ဗလောကံ တ ဟာတိ ရက္ခတီတိ **ပိတာ, ရိတု**ပစ္စ ယော။ မဟန္တသရီရတာယ **ဗ္ရဟ္မာ, ဗ္ရဟ** ဝုမှိယံ **မ**ပစ္စယော။ လောကာနံ ဤသော ကြ္ဒော **လောကေသော။** ကမလ သမ္ဘဝတ္တာ **ကမလံ,** ပဒ္မံ။ တံ အာသနမုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနမဿ **ကမလာသနော။** ဟိရညံ သုဝဏ္ဏမယံ အဏ္ဍံ ဟိရညံ, တ ဿ ဂဗ္ဘော ဘူဏော [ဂုဏော (က.)] **ဟိရညဂဗ္ဘော။** ဗျာနာဒိဂုဏေဟိ သုရာနံ ဇေဋ္ဌတ္တာ **သုရဇေဋ္ဌော။** ပဇာနံ သ တ္တာနံ ပတိ သာမိဘူတော **ပဇာပတိ,** ပဇံ ဟလေတီတိ တ **ပဇာပတိ။** အတ္တဘူ, ပရမေဋ္ဌိ, သယမ္ဘူ, စတုရာနနော, ဓာတာ, ကမလယောနိ, ဒုဟိဏော, ဝိရိဉ္စိ, သဇိတာ, ဝေဓာ, ဝိဓာတာ, ဝိဓိ, ဟံသရထော, ဝိရိဉ္စော, ပပိတာမဟော ကြ္စာဒယောပိ ဗ္ ရဟ္မနာမာနိ။

၁၆-၁၇. တသုဒေဝဒိပဥ္စကံ ကဏ္ဍေဟ။ ဝသုဒေဝဿ အပစ္စံ **တသုဒေဝေ။** မစ္ဆာနံ ဇီဝိတံ ဟရတိ သီလေနာတိ **ဟရိ။** ကဏ္ဍဟဂုဏယောဂတော **ကဏ္ဍေဟာ။** ကေသိံ နာမ အသုရံ ဟတတတိ **ကေသတေ,** ဤကာရဿ **အကာရော, ဟန** ဿ စ **တော။** ဝုတ္တဉ္စ –

“ယသ္မာ တယာ ဟတော ကေသီ၊
တသ္မာ မေ သာသနံ သုဏ။
ကေသတေ နာမ နာမေန၊
သေယျော လောကေ ဘဝိဿသီ”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာယမ္ပိ] ။

စက္ကံ ဟဏိမ္ဟိ အဿ **စက္ကဟဏိ။** ဝိသဏု [ပိဏှုဟု (က.)], နာရာယနော, ဝေကုဏ္ဌော, အမောဒရော, မာဓဝေ, သမ္ဘု, ဒေစ္စာရိ, ပုဏ္ဍရီကက္ခော, ကေဝိန္ဒော, ဂရုဠဒ္ဓဇော, ပီတမ္ဗရော, အစ္စုတော, မင်္ဂလော, သိင်္ဂီ, ဇနာဒ္ဒနော, ဥပေန္ဒော, ဣန္ဒာဝရဇော, စတုဘုဇော, ပဒ္မနာဘော, မဓုရိပု, တိဝိက္ကမော, ဒေဝကီနန္ဒနော, သောရိ, သိရိပတိ, ပုရိသောတ္တမော, ဝနမာလီ, ဗလိဓံသီ, ကံသာရာတိ, အဓောက္ခဇော, သဗ္ဗမ္ဘရော, ကေဋဘဇိ [ကေဋဘာံ ဇိတတ (စိန္တာမဏိဋီကာ)], ဝိဓု, သသဗိန္ဒု, သိရိကရော, သိရိဝရာဟော, အဇိတော, ပရပုရိသော, သိရိဂဗ္ဘော, ဆဗိန္ဒု, အနန္တော, နရကဇိ, ကေသရော, ဇာတိကီလော, နရသီဟော, ပုရာဏပုရိသော, နလိနေသယော, တသု, နရာယနော, ပုနဗ္ဗသု, သဗ္ဗရူပော, ဓရဏီဓရော, တမနော, ကေသိဂ္ဃော, သောမဂဗ္ဘော, အာဒိဒေဝေ, အာဒိဝရာဟော, သုဝဏ္ဏဗိန္ဒု, သအယောဂီ, သနာတနော, ရာဟုမုဒ္ဓဘိဒော , ကာဠနေမိ, ပဏ္ဍုတေ, ဝမုမာနော, သတာနန္ဒော, ပဇာနာထော, သုယာမုနောက္ကစ္စာဒီနိ ဝိသဏုနာမာနိ။ အဿ ပန ပိတု နာမာနိ ဝသုဒေဝေ, အာနကဒုန္ဒုဘိ [အမရ ၁.၂၃] က္ကစ္စာဒီနိ။ ရထတဟော ပနဿ အရုဏော နာမ [တိကဏ္ဍသေသ ၁.၁.၃၄]။ မန္တီ ပန ပဝနဗ္ဗာဓိ နာမ [မန္တီ ပဝနဗ္ဗာမိ ဥဒ္ဓဝေ (တိတဏ္ဍသေသ ၁.၁.၃၅) ပဝနဗ္ဗာဓိ။ ဥဒ္ဓဝေ က္ကတိ ဒွေဝ ပိဏှုဟုဿ မန္တိနော (ကင်္ခီကာ)]။

မဟိဿရာ ဒိဆက္ကံ ဟရေ။ မဟန္တော ဣဿရော ဝိဘူတိ တေဿာတိ **မဟိဿရော။** ဂုဏာဝတ္တာရဟိတော သမ္ဗတိ ပရမာနန္ဒရူပတ္တာ နိဗ္ဗိကာရော သမတိ ဘဝတီတိ **သိဝေ,** နိရုတ္တိနယေန **အကာရဿ ဣတ္တံ,** **မဿတေ** စ။ ဇေ် သဗ္ဗတ္ထ ယအာဒိနာ တ နိရုတ္တိနယေန တ သဒ္ဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။ သူလဟဏိတ္တာ **သူလီ။** ဣဿေ ပဘဝတီတိ **ဣဿရော,** ဣဿတိ အဘိဘဝတီတိ တ **ဣဿရော။** ပသူနံ ပမထာနံ ပတိ **ပသုပတိ။** “ပသု မိကအေ ဆဂလေ, ပမထေပိ ပသု ပုမေ”တိ ရုဒ္ဒော [ရဘသော (က.)]။ ( ) [(ဂုဏော) (က.)] ဝိသိဋ္ဌတမောဂုဏတ္တာ သဗ္ဗံ ဟရတီတိ **ဟရော။ ဝုတ္တော** တိ ကို္ရယာပဒံ။ သမ္ဘု, ဤသော, သဗ္ဗော, ဤသာနော, သင်္ကရော, စန္ဒသေခရော, ဘူတေသော, ခဏ္ဍပရသု, ဂိရိသော, မစ္စုဥ္စယော, ပိနာကီ, ပမထာဓိပော, ဥဂ္ဂေ, ကပဒ္ဒီ, သိရိကဏ္ဌော, ကာဠကဏ္ဌော, ကပာလဘရော, တမဒေဝေ, မဟာဒေဝေ, ဝိရူပက္ခော, တိလောစနော, သဗ္ဗညူ, နီလလောဟိတော, မာရဟရော, ဘဂ္ဂေ, တျမ္ဗကော, တိပုရန္တကော, ဂင်္ဂာဓရော, အန္ဓကရိပု, ဗျောမကေသော, ဘဝေ, ဘီမော, ရုဒ္ဒော, ဥမာပတိ, ဘကလီ, ကပိသဥ္ဇနော, ဟီရော, ပဥ္စာနနော, ခကုန္တလော, ကေဟလကော, ပိင်္ဂက္ခော [ဝိဘင်္ဂေ (က.)] , ကူဋမ္ဗကရော, စန္ဒာပီဠော, မဟာနဋော, သမီရော, ဟော, နန္ဒိဝမုနော, ဂုဋ္ဌာကေသော [မိဂူဟော (က.)], မိဟိရာဏော, မေဃတဟနော, သုပ္ပတာဟော [သုပ္ပသာအော (က.)], ဥ, ထာဏု [ဥဟာဏော (က.)] , သိပိဝိဋ္ဌော, ကီလော, ဓမ္မတဟနောက္ကစ္စာဒီနိပိ ဟရနာမာနိ။

ကုမာရာဒိတ္တယံ ဟရဿ ပုတ္တေ။ **ကုမာရ** ကီဠာယံ, ကုမာရေတိ ကီဠတီတိ **ကုမာရော,** သောဠသဝဿိကော, အယဉ္စ သောဠသဝဿိကော။ “ဗာလော စ သောဠသ ဘဝေ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ခဏ္ဍတိ အနဝဗလန္တိ **ခန္ဒော, ဏ္ဍ** ဿ **န္ဒ** အော။ သတ္တိံပဟရဏဝိသေသံ ဓရတီတိ **သတ္တိဓရော,** ပဘာဝုဿာဟမန္တသင်္ခာတံ တ သတ္တိတ္တယံ ဓရတီတိ **သတ္တိဓရော။ အမရကောသေ** ပန –

“ကတ္တိကေယျော မဟာသေနော၊
သရဇာတော ဆဠာနနော။
ပဗ္ဗတီနန္ဒနော ခန္ဒော၊
သေနာနီ အဂ္ဂိဘူ ဂုဟော။

ဗာဟုလေယျော တာရကဇိ၊
ဝိသာခေ သိခိတဟနော။
ဆမာတုရော သတ္တိဓရော၊
ကုမာရော ကောဉ္စအရဏော”တိ [အမရ ၁.၄၁-၂] ဝုတ္တံ။

၁၈-၂၁. သက္ကာ ဒိနိ ဝိသတိ သက္ကဿ နာမာနိ။ အသုရေ ဇေတုံ သက္ကုဏာတီတိ **သက္ကော**။ ပုရေ, ပုရံ ဝါ ဒဒါတီတိ **ပုရိန္ဒဒေါ** ။ ဒေဝါနံ ရာဇာ **ဒေဝရာဇာ**။ ဝဇိရံ ဟတ္ထေ ဧတဿ **ဝဇိရဟတ္ထော**။ သုဇာယ အသုရကညာယ ပတိ **သုဇမ္ပတိ**။ ဗဟူနံ ဒေဝမနုဿာနံ စိန္တိတတ္ထဿ ဒဿနသမတ္ထတာယ **သဟဿက္ခော**။ မဟတံ ဒေဝါနံ ဣန္ဒော ရာဇာ **မဟိန္ဒော,** ဒေဝေဟိ မဟိတဗ္ဗော ဝါ ဣန္ဒော ရာဇာ **မဟိန္ဒော,** မဟန္တော စ သော ဣန္ဒော စာတိ ဝါ **မဟိန္ဒော**။ ဝဇိရံ အာဝုဓံ ယဿ **ဝဇိရာဝုဓော, "ဝဇိရာယုဓော"**တိပိ ပါဌော။ ဝသူနိ ရတနာနိ သန္တ္တဿေတိ **ဝါသဝေါ**။ ဒသသတာနိ နယနာနိ ယဿ သော **ဒသသတနယနော**။ ဒွိဝိန္နံ ဒေဝလောကာနံ အဓိပတိဘူတတ္တာ **တိဒိဝါဓိဘူ**။ သုရာနံ နာထော **သုရနာထော**။ ဝဇိရံ ဟတ္ထေ ယဿ သော **ဝဇိရဟတ္ထော**။ ဘူတာနံ သတ္တာနံ ပတိ **ဘူတပတိ**။ မဟိတဗ္ဗတ္တာ **မဃဝါ**။ **မဃ** ပူဇာယံ, **ဟဿ ဃဝေါ**။ ကောသသင်္ခါတာနိ ခနာနိ သန္တိ ယဿ, သော **ကောသိယော, "**ကောသိယဂေါတ္တတာယ ကောသိယော"တိ စ ဝဒန္တိ။ ဣန္ဒတိ ပရမိဿရိယေန ယုဇ္ဇတီတိ **ဣန္ဒော**။ ဝတ္တံ နာမ အသုရံ အဘိဘဝတီတိ **ဝတြဘူ**။ ဟကော နာမဝတြာသုရဿ ဘာတာ, တဿ သာသနတော နိဂ္ဂဟတော **ပါကသာသနော**။ ဝိဍံ ဗ္ယာပကံ ဩဇော တေဇော ဿ **ဝိဍောဇော**။ သုနာသီရော, ပုရန္ဒရော, လေခါသဘော [လေခနံ ဒေဝါနံ ဥသဘော ဥတ္တမော (စိန္တာမဏိဋီကာ)], ဒိဝပတိ, သုရပတိ, ဗလာရာတိ, သစီပတိ, ဇမ္ဘဘေဒီ, ဟရိဟယော, နမုစိသူဒနော, သံကန္ဒနော, မေဃဝါဟနော, အာခဏ္ဍလော [အာခဏ္ဍယတိ ပရဗလံ ဥသာဒိတ္တာ ကလစ (စိန္တာမဏိဋီကာ)] , ကောသိကော, သုရကမဏီ, နာကနာထော, ဟရိ ဣစ္စာဒီနိပိ သက္ကဿ နာမာနိ။

အဿ သက္ကဿ ဘရိယာ **သုဇာတာ** နာမ။ သုခေန ဇာတာ, သုန္ဒရာ ဝါ ဇာတိ ယဿာ သာ **သုဇာတာ**။ ပုလောမဇာ, သစီ, ဣန္ဒာနီ ဣစ္စာဒီနိပိ သက္ကဘရိယာယ နာမာနိ။

အဿ သက္ကဿ ပုရံ **မသက္ကသာရာ** ဒယော တယော ဘဝေ။ မော စ သက္ကော စ မသက္ကာ, တေ သရန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ဧတ္ထ ကီဠာဝသေနာတိ **မသက္ကသာရာ,** မဟိဿရာဒီနံ ပရိသာနံ, သက္ကဿ စ ကီဠာနုဘဝနဋ္ဌာနန္တ္တာ ဧတ္တာတိ **စိန္တာမဏိထုတိဋီကာယံ** ဝုတ္တံ။ **သင်္ဂဟဋီကာယံ** ပန "မသက္ကန္တိ ဝါ ဝသောကန္တိ ဝါ အသုရပုရဿ နာမံ, ဣဒံ ပန တေသံ ဥတ္တမတ္တာ မသက္ကသာရော, ဝသောကသာရောတိ စ ဝုတ္တ"န္တိ ဝုတ္တံ။ အမရာ ဧတိဿံ သန္တိ အမရဝတီ, သာ ဧဝ **အမရာဝတီ,** ရဿဿ ဒီဃတာ [ဟတ္ထိနီ ၆.၃.၁၁၉]။

အဿ သက္ကဿ ပါသာဒေါ **ဝေဇယန္တော** နာမ။ ဝေဇယန္တိ ပဋာကာ ပသတ္ထာ, ဘူတာ ဝါ အဿ အတ္ထီတိ **ဝေဇယန္တော**။

အဿ သက္ကဿ သဘာ **သုဓမ္မာ** မတာ။ သောဘနော ဓမ္မော အဿာတိ **သုဓမ္မာ,** ဒေဝမဏ္ဍပေါ။

၂၂. တဿ သက္ကဿ ရထော ဝေဇယန္တော နာမ။ ဝေဇယန္တိနာမာယ ပဋာကာယ ယောဂတော **ဝေဇယန္တော**။ **တဿ** သက္ကဿ **သာရထိ** သူတော မာတလိနာမ။ မတလဿ [မာတလာယ (က.)] အပစ္စံ **မာတလိ, တဿ** သက္ကဿ ဂဇော ဧရာဝဏော နာမ, ဣရာဝဏော သမုဒ္ဒော, တတ္ထဇာတော **ဧရာဝဏော** [ဣရာဝတိ သမုဒ္ဒေ ဇာတော (ဧရာဝတော), သေသေ အဏ။ ပိသောဒရာဒိတ္တာ ဏတ္တေ ဧရာဝဏော (စိန္တာမဏိဋီကာ)]။ **တဿ** သက္ကဿ သိလာသနံ ပဏ္ဍုကမ္ဗလော နာမ။ ပဏ္ဍုဝဏ္ဏကမ္ဗလသဒိသတ္တာ **ပဏ္ဍုကမ္ဗလော**။ သိလာ ဟသာဏော ဧဝ အာသနံ **သိလာသနံ**။

၂၃. တဿ သက္ကဿ ပုတ္တာ သုဝီရ, ဇယန္တကစ္စာဒယော။ အတိသယေန သူရတ္တာ **သုဝီရော**။ အသုရေ ဇယတီတိ **ဇယန္တော**။ **တဿ** သက္ကဿ ပေါက္ခရဏီ နန္ဒာ နာမ ဘဝေ။ နန္ဒီယတီတိ **နန္ဒာ**။ ပေါက္ခရံ ဝုစ္စတိ ပဒုမံ, သလိလဉ္စ, တေဟိ သတ္တာနံ မနံ အတ္တာနံ နယတီတိ **ပေါက္ခရဏီ,** ပေါက္ခရေန ဝါ သုန္ဒရေန အဏ္ဏေန ဇလေန သဟိတတ္တာ ပေါက္ခရဏ္ဏီ, သာ ဧဝ **ပေါက္ခရဏီ**။ **တဿ** သက္ကဿ **ဝနာနိ** ဥယျာနာနိ **နန္ဒနာ** ဒိနိ စတ္တာရိ။ နန္ဒယတီတိ **နန္ဒနံ**။ နာနာဒိဗ္ဗရုက္ခေဟိ မိဿကတ္တာ **မိဿကံ**။ နာနာလတာဟိ ဝလ္လီဟိ စိတ္တတ္တာ **စိတ္တလတာ,** နာနာဝိရာဂဝဏ္ဏဝိစိတ္တာယ ဝါ လတာယ သမန္နာဂတတ္တာ **စိတ္တလတာ,** ဒေဝတာနံ ဝါ စိတ္တာသာ ဧတ္ထ အတ္ထီတိ စိတ္တာ, အာသာဝတီ နာမ လတာ, သာ ယဿ အတ္ထိ, တံ စိတ္တလတာ။ ဒေဝတာနံ ဝါ စိတ္တံ လန္တိ ဂဏှန္တီတိ စိ

တ္တလာ, ဒိဗ္ဗရုက္ခာ, တေသံ သမူဟော **စိတ္တလတာ,** ကတ္တိလိင်္ဂေန တဿ ဝနဿ နာမံ, ယထာ "ခုဒ္ဒသိက္ခာ"တိ။ ဖာရုသကာနိ ယတ္ထ သန္တိ, တံ **ဖာရုသကံ။**

၂၄. **အသန္ဒော** ဒိတ္တယံ တဿ သက္ကဿ **အာယုခံ။** အဿတေ ဘုဇ္ဇတေ လောကဓာတုကမနေနာယုခေနာတိ **အသနိ,** အယံ **အသနိသဒ္ဒော ဒွီသု** ပုမိတ္ထိလိင်္ဂေသု ဝတ္တတိ။ ကုလိမှဟိ သက္ကဿ ဟတ္ထေ သေတိ တိဋ္ဌတီတိ **ကုလိသံ,** ကုလိ ဟတ္ထော ဘုဇာဒယောတိ ဟိ **တိကဏ္ဍသေသော** [တိကဏ္ဍသေသ ၂.၆.၂၆]။ ကုယံ တ ပထဝိယံ လိသတိ တနု ဘဝတီတိ **ကုလိသံ။ ဝဇ** ဂတိယံ, ဝဇတေဝ န ပဋိဟညတေ ယဿ ဂမနံ ကေနစီတိ **ဝဇိရံ, ဣရပစ္စယော။** ဝဇိရသဒ္ဒေါ ရတနဝိသေသေပိ။ ဝဇိရ ဝိဇ္ဇုတီသုပိ ဟိရံ ကုလိသံ ဘိဒုရံ, ပဝိ, သတကောဋိ, သုရု, သမ္ဗော, ဒမ္ဘောလိက္ကစ္စာဒီနိပိ ဝဇိရဿ နာမာနိ။ တတ္ထ **ဘိဒုရံ** ပုန္နပုံသကေ, **ပဝိ**အာဒယော ပုမေ။

ရမ္ဘာ စ အလမ္ဗုသာ စ ဣစ္စာဒိကာ ဒေဝိတ္ထိယော အစ္ဆရာယော နာမာတိ ဝုတ္တာ။ အစ္ဆရာဝိသေသာ ဟိ တော။ အစ္ဆော နိမ္မလဝဏ္ဏော တေသမတ္ထီတိ **အစ္ဆရာယော။ "အပသရာ"** တိပိ တေသမေဝ သာမညသညာ။ ဒေဝပုတ္တာနံ ရတိ ဘာဝေန္တိ ဝမေန္တီတိ **ရမ္ဘာ,** ရံ ကာမဂ္ဂိ ဘန္တိ ဒီပယန္တိ ဇာလေန္တီတိ တ **ရမ္ဘာ,** နိဂ္ဂဟီတာဂမော။ ကာမရတိဝသေန ဒေဝပုတ္တေ အတ္တနိ ဝသာပေတုံ အလံ သမတ္ထာတိ **အလမ္ဗုသာ,** အဿုကာရော။ ဒေဝတနံ ဒေဝပုတ္တာနံ, ဒေဝိဘူတာ တ ဣတ္ထိယော **ဒေဝိတ္ထိယော။**

"ပဉ္စသိခေ, ဟာဟာ, ဟူဟူ"ဣစ္စာဒယော ဂန္ဓဗ္ဗာ နာမ။ ပဉ္စ သိခာ စူဠာ ယဿ သော **ပဉ္စသိခော။** "ဟာ"တိ အနန္တိတံ ခနိ [နိန္ဒိဘဒ္ဒနိ (စိန္တာမဏိဋီကာ)] ဇဟတီတိ **ဟာဟာ။** "ဟူ"တိ ဂီတဝိသေသသဒ္ဒံ ဟူယတေတိ **ဟူဟူ။** ဂန္ဓံ အဗ္ဗဗန္တိ ဘုဉ္ဇန္တီတိ **ဂန္ဓဗ္ဗာ,** ကယနံ တ ဓမ္မော ဧတေသံ **ဂန္ဓဗ္ဗာ, မ္ဗ** ဿ **ဗ္ဗော။**

၂၅. **ဝိမာနာ**ဒိဒွယံ ဝိမာနေ။ ဒေဝတနမာကာသေ ဂမနံ ယေန တံ **ဝိမာနံ,** ဝိဂတံ [ဝိနာ (က.)] မာနံ ဥပမာနမဿ **ဝိမာနံ။** ဝိဟေ အာကာသေ ဂစ္ဆတီတိ **ဗျမ္ဟံ, ဟ** ကာရတော ပုဗ္ဗေ **အမပစ္စယော။** တွေ စ **ဝိမာနဗျမ္ဟ** သဒ္ဒါ ဒွေပိ **အနိတ္ထိယံ** ပုန္နပုံသကေ ဝတ္တန္တိ။

ပီယုသာဒိတ္တယံ အမတေ။ ပီယတေတိ **ပီယုသံ,** "အမတဟ"တိ ဟိ ဝုတ္တံ, **ဥသပစ္စယော** [ဥဏာဒိ ၄.၇၆ ဏွာဒိ ၂၁၅ သုတ္တေသု ပန "ပီယူသ"မိတိ ဒိဿတိ]။ **"ပေယူသော"**တိပိ နာမမဿ။ န မတံ မရဏမနေန **အမတံ။** သုခေန ခ ယန္တိ ပိဝန္တိ တံ ဣတိ **သုဓာ။** တွေ စ **အမတ**သဒ္ဒော ယညသေသပီယုသသလိလဃတာဒိသု နပုံသကေ , ဓန္ဝန္တရိဒေဝတာဒိသု ပုလ္လိင်္ဂေ, ဂဠောစျာဘယာမလက္ကျာဒိသု ဣတ္ထိလိင်္ဂေတိ တီသု ဝတ္တတိ [အမတံ ယညသေသေ စ, ပီယူသေ သလိလေ ဃတေ အယာစိတေ စ မောက္ခေ စ, နာ ဓန္ဝန္တရိဒေဝသု အမတာ မာဂဓိပထ္ယာ ဂုဠူစျာမလကီသု စ (မေဒိနီကောသ ၁၆ ၇၇-၈)], တံသဟစရဏတော **ပီယုသ**သဒ္ဒေါပိ တီသု လိင်္ဂေသု။ **သုဓာ**သဒ္ဒေါ ပန အမတနုဟီလေဟာဒီသုပိ နိစ္စမိတ္ထိလိင်္ဂေဝ [သုဓာ လေပေ'မတံ နုဟီ (အမရ ၂၃.၁၀၁)]။

သိနေရုအာဒိပဉ္စကံ ပဗ္ဗတရာဇေ။ **သိနာ** သောစေယျေ, သိနာတိ သောစေတိ ဒေဝေတိ **သိနေရု, ဧရုပစ္စယော။** မိဟိံသာယံ, မိနာတိ ဟိံသတိ သဗ္ဗေ ပဗ္ဗတေ အတ္တနော ဥစ္စတရဘာဝေနာတိ **မေရု, ရုပစ္စယော။** တိဒိတနံ ဒွိဝိန္နံ ဒေဝလောကာနံ အာဓာရော ပတိဋ္ဌာတိ **တိဒိတာဓာရော။** ဒေဝေ နယတီတိ **နေရု။ သုမေရု**တိ ဥပသဂ္ဂေန နာမံ ဝဍ္ဎိတံ။ ဟေမဒ္ဒိ, ရတနသာနု, သုရာလယာဒီနိပိ ပဗ္ဗတရာဇဿ နာမာနိ။

၂၆. **ယုဂန္ဓရာ**ဒီနိ သိနေရုဿ ပရိတရဘူတာနံ သတ္တန္နံ ပရိဘဏ္ဍပဗ္ဗတာနံ နာမာနိ။ စန္ဒသူရိယသင်္ခါတံ ယုဂံ ဓာရေတိ တဒုဗ္ဘယမေဂ္ဂစာရိတ္တာတိ **ယုဂန္ဓရော။** ဤသံ မဟိဿရံ ဓာရေတိ တဿ နိဝာသဋ္ဌာနတ္တာတိ **ဤသဓရော။** ကရဝီရာ အဿမာရကာ ဗဟုတေ တွေ သန္တီတိ **ကရဝီကော,** ကေ တ မယူရာ ရဝန္တိ တွေ့တိ **ကရဝီကော,** "ကရဝီကော"တိပိ ဟဒ္ဒေ, ဣဓာပိ ပန္တိမောယေဝတွော, ကရဝီကသကုဏာ တ ဗဟတော တွေ သန္တီတိ **ကရဝီကော။** သုဒဿနာ ဩသဓိဝိသေသာ ဗဟုကာ တွေ သန္တီတိ **သုဒဿနော,** သုခေန ပဿိတဗ္ဗတ္တာ တ **သုဒဿနော** , သုန္ဒရံ တ ဒဿနံ တွောတိ **သုဒဿနော။** ပဉ္စန္နံ ပဗ္ဗတစက္ကာနံ နေမိသဒိသံ ကတွာ အတ္တာနံ ဓာရေတိ **နေမိန္ဓရော,** နေမိဘာဝေန တ ဓာရေတဗ္ဗော ဥပလက္ခေတဗ္ဗောတိ **နေမိန္ဓရော,** နေမိံတ ရထဒ္ဒုမံ ဓာရေတိ ယေဘုယျေနာတိ **နေမိန္ဓရော။** ဝိနတာ နာမ သုပဏ္ဏမာတာ, တဿာ နိဝာသဋ္ဌာနတ္တာ **ဝိနတကော**တိ **စိန္တာမဏိဋီကာ။**

ဝိတ္ထိဏ္ဏာ တ နတာ နဒိယော ဧတ္ထာတိ **ဝိနတကော**။ အဿကဏ္ဏာ သဇ္ဇဒုမာ ဗဟဝေါ ဧတ္ထ သန္တီတိ **အဿကဏ္ဏော,** အဿကဏ္ဏသဒိသကူဋတ္တာ တ **အဿကဏ္ဏော**။ **ကုလာစလာ** တိ ဧတေ သိနေရုအာဒယော အဋ္ဌ ပဗ္ဗတာ အစလသဒ္ဒါတာနံ ပဗ္ဗတာနံ ကုလာနိ ယောနိယော ပဘဝတ, ဧတေ စ သိနေရုအာဒယော အနုပုဗ္ဗသမုဂ္ဂတာ, သဗ္ဗဗာဟိရော စေတ္ထ အဿကဏ္ဏော။ **နိမိဇာတကေ** ပန –

> “သုဒဿနော ကရဝီကော၊ ဤသဓရော ယုဂန္ဓရော။
> နေမိန္ဓရော ဝိနတကော၊ အဿကဏ္ဏော ဂိရိ ဗြဟာ”တိ [ဇာ. ၂.၂၂.၅၆၈]။

ဝတ္တ သိနေရုံ ပရိက္ခိပိတွာ အဿကဏ္ဏော နာမ ပဗ္ဗတော ပတိဋ္ဌိတော, တံ ပရိက္ခိပိတွာ ဝိနတကော နာမ ပဗ္ဗတောတိ ဧဝမညောညေတနုက္ကမော ကထိတော။ ကိဥ္စာပိ ကထိတော, နာမဘေဒမတ္တကတောယေဝ ပနေတ္ထ ဘေဒော, နာတ္ထဘေဒကတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၂၇. အာကာသတဟီဂင်္ဂါယံ မေရုသိင်္ဂေဗ္ဗတယံ **မန္ဒာကိန္တာ** ဒိနာမတ္တယံ။ မန္ဒံ အကိတုံ သီလမဿာတိ **မန္ဒာကိနီ**။ အာကာသေ သန္ဒမာနာ ဂင်္ဂါ **အာကာသဂင်္ဂါ**။ သုရာနံ ဒေဝတာနံ နဒီ **သုရနဒီ**။ **သုရဒီဃိကာ**တိပိ ဧတိဿာ နာမံ။

၂၈. **ကောဝိဠာရာဒိတ္တယံ** “ဖလဟရော”တိဉာတေ ဟာရိစ္ဆတ္တကော။ ကုံ ပထဝိံ ဝိအာရယတိ မူလေနာတိ **ကောဝိဠာရော,** ဒဿ ဠော။ ပရိ သမန္တတော ဆတ္တံ ဝိယ တိဋ္ဌတီတိ **ဟာရိစ္ဆတ္တကော**။ ဟာရိနော သမုဒ္ဒဿ ဇာတော အပစ္စံ **ဟာရိဇာတကော,** သကတ္ထေ **ကော**။ ဟာရိဘဒ္ဒော, နိမ္ဗတရု, မန္ဒာရောက္ကစ္စာဒီနိပိ ဟာရိစ္ဆတ္တကဿ နာမာနိ။

ကပ္ပရုက္ခော စ သန္တာနော စ အာဒိနာ မန္ဒာရော ဟာရိဇာတကော စ ဟာရိစန္ဒနဥ္စ ဧတေ ပဉ္စ **ဒေဝဒ္ဒုမာ** [အမရ ၁.၅၃] ဒေဝတရဝေါ ဒေဝဘူမိသ္မေဝ သမ္ဘဝတော။ ကပ္ပော သင်္ကပ္ပိတော အတ္ထော, တဿ ရုက္ခော ဇညဇနကဘာဝေန သမ္ဗန္ဓော, ကပ္ပံ တ ဋ္ဌိတော ရုက္ခော **ကပ္ပရုက္ခော**။ တနနံ တာနော, ဘာဝေ **ဏော**။ ဂန္ဓဿ သမ္မာ တာနော အဿေတိ **သန္တာနော,** သိရီသရုက္ခော။ မန္ဒန္တေ မောဒန္တေ ဒေဝတာ အနေနာတိ **မန္ဒာရော, အာရ** ပစ္စယော။ ဟာရိမိန္ဒံ စဒယတိ သုခယတီတိ **ဟာရိစန္ဒနံ**။ ဧတေ ပဉ္စ ဒေဝတရဝေါ **အမရကောသ**နယေန ဝုတ္တာ, **သောဂတ**နယေန ပန သတ္တ ဒေဝတရဝေါ။ ဝုတ္တဉ္စ –

> “ဟဋ္ဌလီ သိမ္ဗလီ ဇမ္ဗူ ဒေဝတာနံ ဟာရိဆတ္တကော။
> ကဒမ္ဗော ကပ္ပရုက္ခော စ၊ သိရီသေန ဘဝတိ သတ္တမ”န္တိ [ဓ. သ. အဋ္ဌ. ၅၈၄; သာရတ္ထ. ဋီ. ၁.၁ဝေရဥ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ]။

တတ္ထ **ဟဋ္ဌလီ**တိ စိတ္ရဟဋ္ဌလီ, သာ အသုရလောကေ တိဋ္ဌတိ။ တထာ **သိမ္ဗလီ** ဂရုဠေသု, **ဇမ္ဗူ** ဇမ္ဗုဒီပေ, **ဟာရိစ္ဆတ္တကော** တာဝတိံသေ, **ကဒမ္ဗော** အပရဂေယာနေ။ **ကပ္ပရုက္ခော** ဥတ္တရကုရူသု , **သိရီသော** ပုဗ္ဗဝိဒေဟေတိ။ ဧတေ သတ္တ ဒေဝတနမေဝ ပတိဋ္ဌာနဘူမိသု သမ္ဘဝတော ဒေဝတရဝေတွေဝ ဝုစ္စန္တိ။

သဂ္ဂဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

၂၉. ပုဗ္ဗပစ္ဆိမဥတ္တရာ ဒိသာ ယထာက္ကမံ ဟာစီ ပတီစီ ဥဒီစီ နာမ ဘဝန္တိ။ ပဌမံ ဟာတော အန္စတိ ရဝိ ယဿံ သာ **ဟာစီ,** နကာရလောပော။ ပစ္ဆာ ဒိတဝသာနေ အန္စတိ ရဝိ ယဿံ သာ **ပတီစီ**။ ဥဒ္ဓံ အန္စတိ ရဝိ ယဿံ သာ **ဥဒီစီ,** ယသ္မိံ တ သီတဝိယောဂံ ဒတွာ အန္စတိ သာ **ဥဒီစီ,** ဝိယောဂတ္ထတစကော ဟေတ္ထ ဥကာရော, ဒသဒ္ဒော အနတ္ထော။ အထ တ ပန္စတိ ပုဗ္ဗဘာဝမာပဇ္ဇတေတိ **ဟာစီ**။ ပတိန္စတိ ပစ္ဆာဘာဝမာပဇ္ဇတေတိ **ပတီစီ**။ ဥဒဥ္စတိ သီတဝိယောဂအနတ္တမာပဇ္ဇတေတိ **ဥဒီစီ**။ ဧတ္ထ စ **ဥဒီစီ**သဟာစရဏတော **ပတီစီ** က္ကတ္တိယံ, **ပတီစီ**သဟာစရဏတော **ဟာစီ** က္ကတ္တိယံ ဝတ္တတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝံ တံတံသဟာစရဏဘာဝေန တဿ တဿ တံတံလိင်္ဂတ္တမုပနေယျံ။ ပုဗ္ဗပစ္ဆိမဥတ္တရာတိ သဗ္ဗနာမဿ ဝုတ္တမတ္တေ ပုမ္ဘာဝေါ။

ဒက္ခိဏာ ဒိဒ္ဓဝယံ ဒက္ခိဏာဒိသာယံ။ မဇ္ဈေ အပာယံ အဠွတိ ယဿံ ရဝိ, သာ **အပာစီ**။ မဇ္ဈတ္တော်ယံ **အပသဒ္ဒော,** ယထာ “အပဒိသ”န္တိ, “အတစိ”တိပိ ဟဒ္ဒော, **အ၀ပုဗ္ဗော** **အဠွ** အခေါမုခီဘာဝေ။ အဝဠွတိ အခေါမုခီ ဘဝတိ ယဿံ ရဝိ, သာ **အတစီ**။ ဥဏှပဟာဒိကေ တ တဗ္ဗိယောဂေ ကရောန္တော ယဿံ ရဝိ အဠွတိ, သာ **အတစီ**။ **ဝိဒိသာ**ဒိဒ္ဓဝယံ ဒိသာမဇ္ဈေ။ ဒိသာဟိ ဝိနိဂ္ဂတာ **ဝိဒိသာ**။ ဒိသာနမနုရူပာ, အနုဝတ္တကာ တ ဒိသာ **အနုဒိသာ**။ **အပဒိသ**န္တိပိ ဝိဒိသာယ နာမံ [နပုံသကာဗျယံ တွဝ’ပဒိသံ (အမရ ၃.၆)] ။

၁၀. **ရောဝတာ**ဒယော အဋ္ဌ ဂဇာ ပုဗ္ဗာဒိနံ ဒိသာနံ ရက္ခဏတော **ဒိသာဂဇာ** နာမ, ပုဏ္ဍရိကံ နာမ သိတမ္ဗောဇံ, တံ သဒိသဝဏ္ဏတာယ **ပုဏ္ဍရီကော**။ ရဿသရီရတာယ **တမနော**။ ကုယံ ပထဝိယံ မောဒတေ **ကုမုဒော**။ အဥ္စနဝဏ္ဏတာယ **အဥ္စနော**။ ပုပ္ဖာ ပကာသမာနာ ဒန္တာ အဿ **ပုပ္ဖဒန္တော**။ သဗ္ဗဘုမိယံ စရတီတိ **သဗ္ဗဘုမ္မော,** သဗ္ဗဘုမ္မော တ စက္က ဝတ္တိ တဿာနုရူပတ္တာ **သဗ္ဗဘုမ္မော**။ သောဘနဒန္တာဝယဝတ္တာ **သုပ္ပတီကော** [သောဘနာ ပတီကာ အဝယတ’ဿ သုပ္ပတီကော (က.)]။ “သုပ္ပတီကော သောဘနင်္ဂေ, ဘဝေ ဤသာနဒိသာဂဇေ”တိ ဟိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟေ** ဝုတ္တံ။ ရော ဝတာဒိနံ ဒိသာနံ သမ္ဗန္ဓကထနံ ဟာစိတရဏာဒိနာမသူစနတ္ထံ, သေ ကရေဏုယော ပန –

အဗ္ဘမု ကပိလာ စေဝ၊ ပိင်္ဂလာ နုပမာ မတာ။
တမ္ဗကဏ္ဏိ သုဘဒန္တီ၊ အင်္ဂနာ အဥ္စနာဝတီ [အမရ ၃.၅]။

၁၁. **ဓတရဋ္ဌာ** ဒိဒ္ဓဝယံ **ပုဗ္ဗဒိသာဓိပတိဒေဝေ**။ ဓာရိတံ ရဋ္ဌမနေနာတိ **ဓတရဋ္ဌော,** ရဿ **တော**။ ပဥ္စသိခာဒီနံ ဂန္ဓဗ္ဗာနံ အဓိပေ နာယကော **ဂန္ဓဗ္ဗာဓိပေ**။ **ကုမ္ဘဏ္ဍသာမ္ဟာ** ဒိဒ္ဓဝယံ ဒက္ခိဏဒိသာဓိပတိဒေဝေ။ ကုမ္ဘဏ္ဍာနံ သာမိ နာယကော **ကုမ္ဘဏ္ဍသာမိ**။ ဝိရုဟန္တိ ဝုမိ ဝိရုဠှဟိမာပဇ္ဇန္တိ တေသမ္ပိ ကုမ္ဘဏ္ဍာတိ **ဝိရုဠှဟကော**။ ဝိရုဠှဟံ ဝုမိပ္ပတ္တံ တ ကံ သုခမေတဿာတိ ဝိရုဠှဟကော။ **ဝိရူပက္ခာ** ဒိဒ္ဓဝယံ ပစ္ဆိမဒိသာဓိပတိဒေဝေ။ ဝိရူပာနိ အက္ခီနိ ယဿ **ဝိရူပက္ခော,** ဝိဝိဓေဏ္ဍာနာနိ အက္ခီနိ ယဿ တ **ဝိရူပက္ခော**။ နာကနံ အဓိပတိ **နာကဓိပတိ**။

၁၂. **ယက္ခာဓိပာ** ဒိစတုက္ကံ ကုဝေရေ။ အာဠဝကာဒိယက္ခာနံ အဓိပေ **ယက္ခာဓိပော**။ ဝိဿဝဏာဿ အပစ္စံ **ဝေဿဝဏော**။ တိစရဏာဠဒအဠာဘယာနကမတ္တိတာယ ကုစ္ဆိတံ ဝေရော သရီရမဿ **ကုဝေရော**။ ခုဒ္ဒေနာဿ နရယု တ္တာ သိဝိကာရထေတိ နရော တဟနမဿ **နရဝာဟနော**။ တ္တမ္ဗကသခော, ယက္ခရာဇော, ဂုယှကေသရော, မနုဿ သဓမ္မာ, ဓနဒော, ရာဇရာဇော, ဓနာဓိပော, ကိန္နရေသော, ယက္ခော, ဧကပိင်္ဂလော, သိရိဒော, ပုညဇနေဿရောက္ကစ္စာ ဒိနိပိ ကုဝေရဿ နာမာနိ။

အဿ ကုဝေရဿ ပုရီ “အဠကာ, အဠကမန္ဒာ”တိ စ ဝုစ္စတိ။ **အလံ** ဝိဘူသနေ, အလံ ဝိဘူသနံ ကရောတီတိ အ လကာ, သာ ဧဝ **အဠကာ**။ အဠကာ ဧဝ မောဒကရဏတော **အဠကမန္ဒာ, ဥ** ကာရဿ **အကာရော, နာဂမော စ**။ **ကေလာ သော**တိပိ တဿ နာမံ, ကေလိ ပယောဇနံ အဿ ကေလော, အာသတေ အသ္မိန္တိ အာသော, ကေလော စ သော အာ သော စေတိ **ကေလာသော, ကဏ္ဍဟာသပ္ပ** ဒိ ဝိယ နိစ္စံ ကမ္မဓာရယော။ **အဿ** ကုဝေရဿ **ပဟာရဏံ** အာယုဓံ ဂဒာ, ဂံ ဝု စ္စတိ ဝဇိရံ, တံ ဝိယ ဒုက္ခံ ဒဒါတီတိ **ဂဒာ**။ **ဣမေ** စတ္တာရော ယထာဝုတ္တာ ဓတရဋ္ဌာဒယော ဒေဝ ကမတော ပုဗ္ဗာဒိ နံ စတုဒ္ဒိသာနံ **အဓိပာ** အဓိပတယော နာမ။ **အမရကောသေ** ပန –

“ဣန္ဒော အဂ္ဂိ ပိတုပတိ၊ နေရိတော ဝရုဏော’နိလော။
ကုဝေရော ဤသော ပတယော၊ ပုဗ္ဗာဒိနံ ဣမေ ကမာ။

ရဝိ သုက္ကော မဟီသူနု၊ တမော စ ဘာနုဇော ဝိဓု။
ဗုဓော သုရဂုရု စေတိ၊ ဒိသာဓိပာ တထာ ဂဟာ”တိ [အမရ ၃.၃-၄]။

အညေယေဝ ဒိသာဓိပတယော ကထိတာ, ဣန္ဒရဝိမာဒိနဥ္စ ဒိသာဓိပစ္စကထနံ ဟာဗျာဒိနံ ဣန္ဒဒိသာရဝိဒိသာဒိနာမသူ စနဖလံ။

၃၃-၃၄. ဇာတဝေဒါဒျဋ္ဌာရသကံ အဂ္ဂိမှိ။ ဇာတေ ဥပ္ပန္နေ ဝိန္ဒတိ ဃာတယတီတိ ဇာတဝေဒော။ အန္ဓကာရေ ဇာတံ ဝိဇ္ဇမာနံ ဝိန္ဒတိ လဘတိ, ဝိဒတိ ဇာနာတိ ဧတေနာတိ တ ဇာတဝေဒော, ဇနနံ ဇာတံ ဝေဒော ပါကဋော ယဿ တ သော **ဇာတဝေဒော**။ သိခါ ဝုစ္စတိ ဇာလာ, တာယ ယောဂတော **သိခီ**။ ဇောတတိ ဒိပ္ပတီတိ **ဇောတိ**။ ပုနာတီတိ **ပါဝကော,** ဏွု။ ဒဟတီတိ **ဒဟနော**။ အနန္တံ ဟလေန္တ္ထနေနေတိ **အနလော, အလ**ပစ္စယော။ ဝေဒေ ဟုတံ ဝဟတိ ပါပယတိ, သယံ တ လဘတေတိ **ဟုတာဝဟော**။ အစ္စိ ဝုစ္စတိ ဇာလာ, တာယ ယောဂတော **အစ္စိမာ**။ ဓူမော ကေတု ဓဇော ယဿာတိ **ဓူမကေတု**။ အဇတိ ဇလမာနော ကုဋိလံ ဂစ္ဆတီတိ **အဂ္ဂိ,** ဣ။ ကေ ရံသိ တေဿတ္ထီတိ **ဂိနိ,** အဿတ္ထတ္ထေ ဣနိ, **အဂ္ဂိနီ** တိပိ ပါဌော, သော အဂ္ဂိသဒ္ဒိသော။ ဘာနု ပဘာ ယဿတ္ထိ, သော **ဘာနုမာ**။ တေဇေတိ သေသဘူတောပါဒရူပါနီတိ **တေဇော**။ ဓူမော သိခါ စူဠာ ယဿ **ဓူမသိခော**။ တယု သခါ အဿ **တယုသခော**။ ဒဟိတ္ဝာ [ဒဟတော (က.)] ဂစ္ဆတော ကဏှာ ဝတ္တနီ မဂ္ဂေါ ယဿ **ကဏှဝတ္တနီ**။ ဝိဿာနုရဿ ကွသိနော အပစ္စံ **ဝေဿ သာနရော**။ ဟုတံ ဟဝိ အသတိ ဘုဉ္ဇတီတိ **ဟုတာသော**။ ဓနဉ္စယော, ဇလနော, အာသယာသော, ရောဟိတဿော, သတ္တ တာစ္စိ, သုက္ကော, စိတ္တဘာနု, ဝိဘာဝသု, သုစိက္ကစ္စာဒီနိပိ အဂ္ဂိဿ နာမာနိ။

သိခါဒိတ္တယံ အဂ္ဂိဇာလာယံ။ သိနောတိ နိသာနီ ဘဝတီတိ **သိခါ, “သိ** နိသာနေ”တိ **ကာတန္တ** ဓာတု, **ခ**ပစ္စယော။ ဇလတီတိ **ဇာလာ**။ အစ္စတေ ပုဇ္ဇတေ အနေနေတိ **အစ္စိ**။ သိခါ ဇာလာ ဘိယျော ရူပန္တရာ ကွတ္တိယံ, အစ္စိ ပန အပု မေ။

၃၅. ဒွယံ အဂ္ဂိကဏေ [တီသု ဖုလိင်္ဂော’ဂ္ဂိကဏော (အမရ ၁.၆၀) ဖုလိင်္ဂါနီတိ အဂ္ဂိကဏာနိ (မ. နိ. ဋီ. ၃.၆၅)] ။ ဝိဝိဓာသု ဒိသာသု ဖုလ္လံ ဂစ္ဆတီတိ **ဝိပ္ဖုလိင်္ဂံ**။ တထာ **ဖုလိင်္ဂံ**။ **သဗ္ဗရေကတေ** ပန “ဖုလိ ဂစ္ဆတီတိ ဖုလိင်္ဂော”တိ ဝုတ္တံ။ တိကံ ဆာရိကာယံ။ မလီနကံသဝတ္ထာဒီနံ တံ ဒိတ္တိံ သေတိ ပဝတ္တေတီတိ **ဘသ္မံ, မ** ပစ္စယော, ဘသတိ တ အဓော ပတတိ ဝတ္ထာဒီနံ မလမေတေနာတိ **ဘသ္မံ**။ ကံသာဒီနံ သုက္ကဘာဝတ္ထံ ကွစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ကွဋ္ဌ အဘိလာသော သောဘနံ ဧတဿာ အတ္ထီတိ **သေဋ္ဌံ,** “သပက္ခကော သလောမကော”တ္ယာဒိသု ဝိယ **သ**သဒ္ဒဿ ဝိဇ္ဇမာနတ္ထတ္တာ။ မလဿ သရဏံ ကရောတီတိ သာရိကာ, သာ ဧဝ **ဆာရိကာ,** ယထာ “သဋ္ဌာယတန”န္တ္ထာဒိသု။

၃၆. ဒွယံ ဥဏှာဟဆာရိကာယံ။ ဥဏှာဟတ္တာ ကုက္ကုံ ကုစ္ဆိတံ လာတီတိ ကုက္ကုလော, “ကုက္ကု ဝိဒတ္ထိယံ ဟတ္ထေ, ပကောဋ္ဌေ ကုစ္ဆိတေပိ စေ”တိ ဟိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟေ** ဝုတ္တံ။ ကုက္ကုံ တ ဟတ္ထံ လုနာတိ ဆိန္ဒတိ ဒဟတီတိ ကုက္ကုလော, သော ဧဝ **ကုက္ကုဠော** ။ ဥဏှာဟမေဝ ဘသ္မံ **ဥဏှာဟဘသ္မံ,** တသ္မိံ။ တိကံ ဒိတ္တကဋ္ဌာဒိန္ခနေ။ အင်္ဂတိ ဟာနိံ ဂစ္ဆတီတိ **အင်္ဂါရော, အာရ** ပစ္စယော, ပုန္နပုံသကောယံ။ “အလာတေ’နိတ္ထိ ကုဇေ’င်္ဂါရော”တိ ဟိ **တိကဏ္ဍ သေသေ** [တိကဏ္ဍသေသ ၃.၃၂၉] ဝုတ္တံ။ ဟာနိံမေဝ လာတိ, န ဠိတိံ ဝိသေသဉ္စာတိ **အလာတံ**။ ဥဒ္ဒံ ဓူမံ မုဉ္စတီတိ ဥမ္မု တံ, တဒေဝ **ဥမ္မုကံ**။ ပဉ္စကံ ကဋ္ဌာဒိန္ခနေ။ သန္တမဂ္ဂိံ ဧဓယတိ ဝဍ္ဎယတီတိ **သမိဓာ**။ ဧဓယတီတိ **ဣဓုမံ,** ဥမော။ ဧဓယ တီတိ **ဣဓော**။ ဥပာဒိယတေ အဂ္ဂိနေတိ **ဥပာဒါနံ**။ ဧဓယတီတိ **ဣန္ဓနံ**။

၃၇. ပဉ္စကံ အာလောကေ။ ဩဘာသတိ ဒိပ္ပတီတိ **ဩဘာသော**။ ပကာသတိ ဒိပ္ပတီတိ **ပကာသော**။ အာလောစယတိ ပဿတိ ဧတေနာတိ **အာလောကော,** အာလောကေတိ တ ဧတေနာတိ **အာလောကော, “လောက, လောစ** ဒဿနေ”တိ ဓာတုဒွယပဌတော။ ဥဇ္ဇောတတီတိ **ဥဇ္ဇောတော,** အန္ဓကာရံ ဝိဒ္ဓံသေန္တော ဇောတတီတိ တ **ဥဇ္ဇောတော**။ အာ သမန္တတော တပတိ ဒိပ္ပတီတိ **အာတပော**။ **သမာ**တိ ဧတေ ပဉ္စ တုလျတ္ထာတိ ဘာဝတော။

ဒသကံ တတော။ အာဟာရော ဝိယ ပါဏဘူတောပိ ကအာဝိ သတ္တေ မာရေတီတိ မာရုတော, သောဝ **မာလုတော**။ ပုနာတိ သင်္ကာရာဒိကန္တိ **ပဝနော**။ တယတိ ဂစ္ဆတီတိ **တယု,** တယတိ တ ပုပ္ဖာဒီနံ ဂန္ဓော ယေန သော **တယု**။ တထာ **တ တော**။ အနန္တံ ပါဏန္တနေနေတိ **အနိလော,** ဣလော။ သန္တံ နိစ္စလံ ဤရယတိ ကမ္ပေတီတိ **သမီရဏော,** သမိရိတုံ က မ္ပိတုံ သီလမဿာတိ တ **သမီရဏော**။ ဂန္ဓံ ဝဟတီတိ **ဂန္ဓဝဟော,** ဏော။ **တယော တယု**သဒ္ဒိသော, ဥဘယတ္ရာပိ **ယာ** ဂမော။ သမန္တတော ဤရတိ ခိပတိ ရုက္ခာဒယောတိ **သမီရော**။ သဒါ သဗ္ဗဒါ ဂတိ ယဿ **သဒါဂတိ**။ သသနော, ဂန္ဓဝ ဟော, အာသုဂေ, မရုတော, ဇဂတိပါဏော, ပဝမာနော, ပဘဉ္ဇနော ဣစ္စာဒီနိပိ တတနာမာနိ။

၃၈. ကမ္မေ ဆ ဝက္ခမာနာ **တယုဘေအ** တယုဝိသေသာ, ဥဒ္ဓံ ဂစ္ဆတီတိ **ဥဒ္ဓင်္ဂမော,** ဥစ္စာရပဿာတဒိနံ နိဟရဏ ဝသေန အဓောဘာဂံ ဂစ္ဆတီတိ **အဓောဂမော။** ကုစ္ဆိမှဟိ ဥဒရေ တိဋ္ဌတီတိ **ကုစ္ဆိဋ္ဌော။** ကောဋ္ဌေ အန္တေ သေတိ တိဋ္ဌတီတိ **ကောဋ္ဌာသယော။** ပုနပ္ပုနံ သသန္တိ ယေန **အဿာသော,** ဗဟိနိက္ခန္တတတော။ ပဿာသောတိ အန္တော ပဝိသနကတတောပိ "အဿာသော"တိ ဧတေန သင်္ဂယှတေ သဟစာရိတတ္တာ။ သဗ္ဗင်္ဂေသု အနုသရတိ သီလေန သေဒလောဟိတာဒိသမ္ပာဒနတောတိ **အင်္ဂာနုသာရီ။ အမရကောသေ** ပနာယံ တတော ဌာနဘ္ဗာဟရဘေဒေန ပဉ္စဓာ ကထိ တော [ဟဏော'ဟနော သမာနောစောအနုဗ္ဗာနာ စ တယတော သရီရဋ္ဌာ ကမ္မေ (အမရ ၁.၆၇)] , ဋီကာယဥ္စသ္သ –

"ဟဒယေ ဟဏော ဂုဒေ'ဟနော၊ သမာနော နာဘိမဏ္ဍလေ။
ဥအနော ကဏ္ဍဒေသေ တု၊ ဗ္ဗာနော သဗ္ဗင်္ဂသန္ဓိသု [ဟဒယေ ဟဏော ဂုဒေ'ဟနော၊ သမာနော နာဘိသဏ္ဌိ တော။ ဥအနော ကဏ္ဍဒေသဋ္ဌော၊ ဗ္ဗာနော သဗ္ဗသရီရကေ ကမ္မတိ ဌာနနိဏ္ဏယော (စိန္တာမဏိဋီကာ)]။

တတ္ရဟဏောအန္နပ္ပဝေသာဒိကရော ။ အဟနော မုတ္တကရီသသုက္ကဝိသဇ္ဇိကရော။ သမာနော မဇ္ဈေ အန္နပစနာ ဒိကရော။ ဥအနော ဘာသိတဂီတာဒိကရော။ ဗ္ဗာနော သေဒရတ္တသဝနုမ္မေသနိမေသဂတ္တာဒိကရော [ခေဒစေဋ္ဌာဥမ္မ မေသနိမ္မေသဂတ္တာဒိကရော (က.)]။ ပကဋ္ဌေန အနန္တနေန ဘတ္တာဒိပ္ပဝေသနတောတိ **ဟဏော။** မုတ္တာဒိကံ အပနေတ္တတ အနန္တနေနာတိ **အဟနော။** သမ္မာ အနန္တိ အနေန ဘုတ္တပရိဟာစနတောတိ **သမာနော။** ဥဒ္ဓမနန္တနေ န ဘာသိတာအေ သာမတ္ထိယဇနနတောတိ **ဥအနော။** ဝိသေသေန အနန္တနေန သေဒရတ္တသေမ္ပဟာဒိ [ခေဒစေဋ္ဌာဒိ (စိန္တာမဏိဋီကာ)] သမ္ပာဒနတောတိ **ဗ္ဗာနော"** တိ [တံဗ္ဗာဟရာ စ ယထာ – အန္နပ္ပဝေသနံ မုတ္တာ-ဒျသ္သဂ္ဂ ကေ'န္နဝိပာစနံ ဘာသဏာဒိ နိမေသာဒိ, တံဗ္ဗာဟရာ ကမာ ကမ္မေ (စိန္တာမဏိဋီကာ)] ဝုတ္တံ။

၃၉. ဒ္ဓဝယံ အန္တောပဝိသနကတတော။ အာနံ ဝုစ္စတိ ဗဟိနိက္ခမနတတော, တတော အပဂတံ **အပာနံ။** အဿာသ တော အပဂတော **ပဿာသော။** ဒ္ဓဝယံ ဗဟိနိက္ခမနတတော။ အာဒိမ္ဟိ ပဝတ္တော သာသော **အဿာသော။** အနန္တိ ပ ဏန္တနေနေတိ အာနံ, အာဒိမ္ဟိ ပဝတ္တံ အာနံ **အာနံ,** ကေသ္သာကာရသ္သ လောပေ။

၄၀. **ဝေဂခိပ္ပာ** ဒယော တတမ္မေတ္တေန နိစ္စပ္ပဝတ္တိကာ ကမ္မတိ တပ္ပကမ္မေ [တပ္ပကမ္မေန တက္ကမေန (က.)] ဥစ္စန္တေ။ တတ္ထ **ရယန္တ်** ဝေဂေ။ သဗ္ဗတ္ထ ကရဏသာခနံ။ ကုစ္ဆိတဋ္ဌာနံ ဝဇန္တိ ဟပုဏန္တိ ဧတေနာတိ **ဝေဂေါ။**

"ကိုရိယာတစိတ္တမာဿာတုံ ၊ ဧကေကတ္တော နိဒဿိတော။
ပယောဂတောနုဂန္တဗ္ဗာ၊ အနေကတ္ထာ ဟိ ဓာတတော"တိ [စန္ဒြဓာတုပာဌ] ။

ဝုတ္တတ္တာ **ဝဇ**ဓာတု ဟပုဏနေပိ ပဝတ္တတိ, ဇဝံ သဗ္ဗတ္ထ, **အ**ကာရဿ **ဧ**။ ဇဝန္တိ ဧတေနာတိ **ဇဝေ,** ရယန္တ တိ ဂစ္ဆန္တိ ဧတေနာတိ **ရယော။**

ခိပ္ပာ ဒိနဝကံ သီဃေ။ အထ ဇဝသီဃာနံ ကော ဘေအေ? သဝေဂဂတိဝစနာ **ဇဝ**ဒယော, **သီဃာ**ဒယော တု ဓမ္မဝစနာ, တထာ စ "သီဃံ ပစတိ [ပဿတိ (က.)] , သီဃံ ဂစ္ဆတီ"တိ ပယောကေ, န တု "ဇဝံ ပစတိ, ဇဝံဂစ္ဆတီ"တိ ပန ပယော ကေ။ "ဝေဂေန ဂစ္ဆတိ, ဇဝေန ဂစ္ဆတီ"တ္တာဒိသု ကထံ? တတ္ထ ဘေဒဿ ဝတ္တုမိစ္ဆိတတ္တာ န အေသော။ ခိပ္ပ ပတိ ပေရတီတိ **ခိပ္ပံ, ခိပ** ပေရဏော။ သယတီတိ **သီဃံ, သီ** သယေ, **ဃ**ပစ္စယော။ ဗျုပ္ပတ္တိ ဟိ ယထာ ကထဉ္စိပိ ဘဝ တိ, သညာ တု လောကတောတဝဂန္တဗ္ဗာ, သဗ္ဗတ္ထေရုဝံ။ တရတီတိ **တုရိတံ။** လင်္ဃတီတိ **လဟု, လင်္ဃ** ဂတိသောသနေ သု, **ဃ**ဿ **ဟော,** နိဂ္ဂဟီတလောပေ, **ဥ**ပစ္စယော စ, လဟုပရိယာယော **လဃု**သဒ္ဒေါပ္ပတ္တိ။ အသတိ ခေပတီတိ **အာသု,** ဥ။ တရတီတိ **တုဏ္ဏံ,** ရဿ **ဏော။** အရတိ ဂစ္ဆတီတိ **အရံ။** န ဝိလမ္ဗီယတိ န ဩဟီယတီတိ **အဝိလမ္ဗိတံ, လဗိ** အဝသံသနေ။ တုဝင္ဍတိ သယတီတိ **တုဝဋံ,** တုရိတဘာဝေန ဝတ္တတီတိ တ **တုဝဋံ, ရိတ** လောပေ။

၄၁. အရိယာသာမညဿ ပုဗ္ဗမုံ သန္တတော။ တ္တေ စ အဋ္ဌသု ဂဏေသု ဆဋ္ဌော သဗ္ဗလဟုကော, တတောပရေ ဆဂ္ဂဏာ သ , ဘ, သ, ဘ, ဘ, ဘာ, အဋ္ဌမော ဂေ။ သမန္တတော တနောတီတိ **သတတံ။** နာသဘာဝေန န ကမ္မစ္စံ န ဂန္တ ဗ္ဗံ **နိစ္စံ,** နာသံ တ န ဂစ္ဆတီတိ **နိစ္စံ။** "နာဂေ"တ္တာဒိသု ဝိယာတိ တ္တောပိ န အေသော, တဿ **စော။** န ဝိရမတီတိ

အဝိရုတံ။ န အာရမတီတိ **အနာရတံ**။ သမန္တတော, ပုနပ္ပုနံ တ တနောတီတိ **သန္တတံ**။ န အဝရမတီတိ **အနဝရတံ**။ သဒါ ဓဝတိ ဂစ္ဆတီတိ **ဓုဝံ**။ "ဓု ဂတိထေရိယေသု"တိ **ကာတန္တ**ဓာတု။

ဝိပုလာမုံ အတိသယေ။ ဇွေ ဟိ အယုဂဟာဒေ ဒွ္တဒသမတ္တာ, ယုဂေ အဋ္ဌာရသမတ္တာ, သဗ္ဗာသု အရိယာသု ပဌမေ ဟာဒေ ဒွ္တဒသမတ္တာ, ဒုတိယေ အဋ္ဌာရသ, တတိယေ ဒွ္တဒသ, စတုတ္တေ ပဥ္စဒသ။ ယဒာ ပန ပဌမတတိယေသု ပရိဟာယန္တိ, တဒာ ယုဂေ အဓိကာ ဟောန္တိ, ဣဒံ ဝိပုလာလက္ခဏံ။ အထ သတတာတိသယာနံ ကော ဘေဒေါ? သတတံ သန္တတိ အဝိစ္ဆေဒေကြိယန္တရေဟိ အဗျဝဓာနံ, အတိသယော တု ပေဟနောပုညံ, ပကဒ္ဓော စ။ တေသု ပေဟနောပုညံ ကြိယာဗျာဝုတ္တိ, ပကဒ္ဓော တု ကြိယာဝယတနံ ဥက္ကံသတာ။ ဘာသတိ သဗ္ဗေသန္တိ **ဘုသံ, အာသ္သု ဥ**။ ဘာသ္သ သတိ အဓော ပတတီတိ တ **ဘုသံ**။ **ဘာသ** အဓောပတနေ, **အသ္သ ဥ**။ အတိသယနံ **အတိသယော,** အတိက္ကမိတ္ဝာ တသ ယနံ ပဝတ္တနံ **အတိသယော**။ ဒဟတိ သဗ္ဗန္တိ **ဒဠှံ, ဟတော ပုဗ္ဗေ ဠော,** ဒလတိ ဝိအရယတီတိ တ **ဒဠှံ, ဟ**ပစ္စယော, ဒဟန္တော လာတီတိ တ **ဒဠှံ,** ဝဏ္ဏဝိပရိယယော, အဘိသယော စ ဒဠှဟဥ္စ အတိသယဒဠှဟာ။ တရတိ အတိက္ကမတီတိ **တိဗ္ဗံ, ရ သ္သ တေ, အသ္သ ဣ**။ ဧတိ ဂစ္ဆတီတိ ဧကော, သော ဧဝ **ဧကန္တံ,** ဧကံ တရတိ အတိက္ကမတီတိ တ **ဧကန္တံ**။ မတ္တတော အတိက္ကန္တံ **အတိမတ္တံ**။ ဗဟုံ လာတီတိ **ဗာဠှံ, ဥ**လောပေ, ဝဏ္ဏဝိပရိယယော စ **ဟ**သဒ္ဒေါ။ အတိဝေလံ, အစ္စတ္ထံ, နိဗ္ဘရံ, နိတန္တံ, ကဋ္ဌဟံက္ကစ္စာဒီနိပိ အတိသယေ။

ဒဗ္ဗံ သတ္တဝံ, တံဝိပရီတေ ဓမ္မမတ္တေ ဝတ္တမာနာ **ဗာဠှပဟပရိယန္တာ ခိပ္ပာ** ဒယော **အတိသယံ** ဝိနာ **ပဏ္ဍကေ** နပုံသကေ ဝတ္တန္တိ ။ ခိပ္ပံ ဘဝတိ [**"ခိပ္ပ ဘဝဘီ"တိ ပဒဒ္ဒဝယံ အဓိကံ ဝိယ ဒိဿတိ**] , အတိသယော ပုလ္လိင်္ဂေ, အသ္သ သ ဂုဏသ္သာတိသယော, အသ္သ ဒဗ္ဗသ္သာတိသယော က္ကတိ။ "ခိပ္ပံ ဘုဥ္ဇတိ, သတတံ ဇုဟောတိ, သတတံ ရမဏီ ယော"က္ကစ္စတ္ထ တု ကြိယာဝိသေသနတ္တာယေဝ ပဏ္ဍကတ္တံ။ **တေသု** ခိပ္ပာဒီသု ယေ **ဒဗ္ဗက** ဒဗ္ဗာဘိဓာယိနော, တေ **တီသု** လိင်္ဂေသု။ "ဒဗ္ဗဓမ္မော လိင်္ဂ"န္တိ ဒဿနန္တရံ။ ယထာ ခိပ္ပာ ဇရာ, ခိပ္ပော မစ္စု, ခိပ္ပံ ဂမနံ။ သန္တတာ တဏှာ, သန္တတံ ဒုက္ခံ, သန္တတော အာကာသော။ အတိမတ္တာ ကြိယာ, အတိမတ္တော နရော, အတိမတ္တံ ပဒံ က္က စ္စာဒိ။

၄၂-၄၃. ဒွ္တဒသကံ မာရေ။ ဟရနယနဂ္ဂိဒမုတ္တာ [**တိနယနဂ္ဂိဒမုတ္တာ (က.)**] နတ္ထိ ဝိဂ္ဂဟော သရီရမေတသ္သ သ **အဝိဂ္ဂဟော**။ ကာမယတိ ရတိဉ္စ ဥပ္ပာဒယတီတိ **ကာမော,** ကာရိတန္တာ **အ**ပစ္စယော။ သင်္ကာရရူပေန ဟဏီနံ မန သိ ဘဝတီတိ **မနောဘူ**။ ပဥ္စကာမဂုဏေသု မဒယတီတိ **မဒနော**။ လောကာနံ အန္တံ ဝိနာသံ ကရောတီတိ **အန္တကော**။ ဝသေ ဝတ္တေတိ သီလေနာတိ **ဝသဝတ္တီ**။ ဟပံ က္ကစ္ဆတိ ကရောတိ, တေန ယုတ္တောတိ တ **ဟပိမာ**။ ပရတော ဇာယတီ တိ ပဇာ, အစ္ဆန္နိကာ, တာသံ ပတိ **ပဇာပတိ**။ ယေ ကုသလဓမ္မေသု ပမတ္တာ, တေသမေဝ ဗန္ဓု **ပမတ္တဗန္ဓု**။ ကဏှပ ဓမ္မယုတ္တတာယ **ကဏှော့ဟာ**။ ကုသလဓမ္မေ မာရေတီတိ **မာရော**။ အကုသလဓမ္မေ န မုဥ္စတီတိ **နမုစိ**။ မီနကေတနော, ကန္ဒပ္ပော, ဒပ္ပကော, အနင်္ဂေါ, ပဥ္စသရော, သမ္ဗရာရိ, မနသိဇော, ကုသုမေသု , အနညဇော, ပုပ္ဖဓန္ဝတ, ရတိပတိ, မကရဒ္ဓဇောက္ကစ္စာဒီနိပိ ဝိဏှုပုသုတသ္သ ကာမသ္သ နာမာနိ။

တဏှပဟာ အရတိ ရက စေတိ တော တိဿော **တသ္သ** မာရသ္သ ဓီတရော။ ယော တံ ပဿတိ, တံ တသိတံ ကရော တီတိ **တဏှပဟာ, သ**လောပေ, ဏှပဟာ စ။ ပရေသံ ကုသလဓမ္မေသု အရတိံ ကရောတီတိ **အရတီ**။ ရဇ္ဇန္တိ တ္တောတိ **ရကာ**။ **တသ္သ** မာရသ္သ ဟတ္ထီ ဂိရိမေခလော နာမ။ သရီရမဟန္တဘာဝေန ဂိရိသဒိသတ္တာ ဂိရိ ဝိယာတိ ဂိရီ။ မာရေန မ မာယနဝသေန "အယံ မေ ဟတ္ထီ မေခလော နာမ ဟောတူ"တိ ကတနာမတ္တာ မေခလာ ဝိယာတိ မေခလောတိ သမုဒိတ နာမဒ္ဒဝယေန ဧကမေဝ ဟတ္ထိံ ဝဒတိ, ယထာ "ဝဇိရာသနိ, သီတုဏှပဟ"န္တိ။

၄၄. တိကံ ယမေ။ ပဇာသံယမနတော ယမာ, မစ္စုပ္ပဘုတယော အဿ ကိင်္ကာရာ, တေသု ရာဇတေတိ **ယမရာဇာ**။ တေဓာတုကေသုပိ အာဏာပဝတ္တကတ္တာ မဟန္တော ဝိသယော တေသ္သ ဝိသယီ, ဏီ, သော ဧဝ **ဝေသာယီ**။ ယတ္ထ လ က္ခဏေန န သိဇ္ဈတိ, တတ္ထ သဗ္ဗတ္ထ "ယအဒိနာ တ နိရုတ္တိနယေန တ သဒ္ဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ"တိ ဟိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ, ဒုက္ခဇနကတ္တာ တ ဝိသဒိသဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတီတိ ဝေသာ, နေရယိကာ, တေသံ အဓိပတိဘာဝေန အယတိ ပဝတ္တတီတိ **ဝေသာယီ,** ဤ။ ယမာနံ ရာဇာ **ယမော**။ ဓမ္မရာဇော, ကတန္တော, သမဝတ္တီ, ကာလော, ဒဏ္ဍဓရော, အန္တကောက္ကစ္စာဒီ

နိပိ ယမသ္သ နာမာနိ။ **အသ္သ** ယမသ္သ အာဝုဓံ နယနမေဝ။ တေန ကိရ ကောဓစိတ္တေန ဩလောကိတမတ္တေန သတ္တာနံ သရီရာနိ အာတပေ ခိတ္တဃတပိဏ္ဍာနိ ဝိယ ဝိလီယန္တီတိ။

ဒွယံ အသုရဘေဒေ။ ဧတေသဉ္စ ဟိ သတိပိ ဒေဝဘာဝေ ဟေဋ္ဌာ နိတသိတဘာဝသာမညတော ဧတ္ထ ဝစနံ, မာရသ္သ ပန သတ္တာနမနတ္ထကာရကတာသာမညေန ယမေန သဒ္ဓိံ ဝစနံ တက္ကရတ္တာ။ ယုဒ္ဓာဒီသု ဝေပိတံ ကမ္ပိတံ စိတ္တမေတသ္သ **ဝေပစိတ္တိ** [သံ. နိ. အဋ္ဌ. ၁.၁.၂၅၆] ။ ပုဏ္ဏံ လောမံ ယသ္သ သော **ပုလောမော,** ပုလာမဟတိ ဥမာ ကိတ္တိ, ကန္တိ တ ယသ္သာတိ **ပုလောမော။** “ဥမာတသီဟေမဝတိ-ဟလိဒ္ဒာကိတ္တိကန္တိသု”တိ ဟိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟေ** ဝုတ္တံ။ အယံ ပန သက္ကသ္သ ဘရိယာယ သုဇာတာယ ပိတာ။ ဒွယံ ကိန္နရေ။ အသ္သမုခနရသရီရတာယ ကုစ္ဆိတော ပုရိသော, ကိဉ္စု တ ပုရိသော, ပုရိသသဒိသောတိ တ **ကိမ္ပုရိသော။** ဧဝံ **ကိန္နရော။** တုရင်္ဂဝဒန, အသ္သမုခါဒီနိပိ ကိန္နရသ္သ နာမာနိ။

၄၅-၄၆. အဒ္ဓပဇ္ဇေန အာကာသသ္သ နာမာနိ။ တေသံ တေသံ ဝတ္ထူနံ အန္တရံ နာနတ္တံ ဣက္ခတေ လောကော ဧတ္ထ, အနေနာတိ တ **အန္တလိက္ခံ, ရ**သ္သ **လော။** ဣက္ခနံ တ ဒသ္သနံ ဣက္ခာ, တသ္သ အန္တရံ ကာရဏံ **အန္တလိက္ခံ။** ခနတိ ဗျဝဓာနန္တိ **ခံ,** ကွိ။ သဗ္ဗဂဟကမဏ္ဍိနော အာဒိစ္စသ္သ ပထော မဂ္ဂေ **အာဒိစ္စပထော။** န ဘဝတီတိ **အဗ္ဘံ။** ဂစ္ဆန္တိနေန ဒေဝတာ **ဂဂနံ,** ယု, မသ္သ **ဂေ။** အမ္ဗတေ သဒ္ဒာယတေ အတ္ထာတိ **အမ္ဗရံ,** ရော။ **ဟာယ** ဂတိမှိ, ဝိသေသေန ဟာယတိ ဂစ္ဆတိ သဗ္ဗတ္ထာတိ **ဝေဟာသော, ယသ္သ သော,** ဝိဂတော တ ဟာသော စိတ္တသ္သ ဧတ္ထာရမ္မဏာလာဘတောတိ **ဝေဟာသော။** အနိလသ္သ တတသ္သ ပထော **အနိလပထော။** ဘုသံ ကာသန္တေ ဒိပ္ပန္တေ ပဒတ္ထာ ဧတေနာတိ **အာကာသော,** န ကသ္သတိ န ဝိလေခီယတီတိ တ **အာကာသော။** န ဘဝတိ ဧတ္ထ ကိဉ္စိပိ ဝတ္ထူတိ **နဘံ,** နတ္ထိ ဘူမိ ဧတ္ထာတိ တ **နဘံ,** န ဘာယန္တိ ပက္ခိနော အနေန, ဧတ္ထာတိ တ **နဘံ။** ဝိနော ပက္ခိနော ဟာယန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ဧတ္ထာတိ **ဝေဟာယသံ,** အသော။ တာရာ ဝုစ္စန္တိ နက္ခတ္တာဒယော, တေသံ ပထော **တာရာပထော။** သုရာနံ ဒေဝတာနံ ပထော **သုရပထော။** န ဟညတေတိ **အဃံ, ဟန**သ္သ **ဃော။** အနန္တံ, ဝိသဏှုပဒံက္ကစ္စာဒီနိပိ အာကာသသ္သ နာမာနိ။

၄၇-၄၈. **မေဃာဒ္ဓေ** ကာဒသကံ မေဃေ။ မေဟတိ ဃရတိ သေစတီတိ **မေဃော။** တရိံ ဝဟတီတိ **ဝလာဟကော, တ ရိ**သဒ္ဒသ္သ **တေ, ဝ**သ္သ **လော** [ပါဏိနိ ၆.၃.၁၀၉; မောဂ္ဂလ္လာနပဉ္စိကာ ၁.၄၇; နီတိ-သုတ္တ ၁၃၄၀, ၁၃၄၃] ။ ဒိဗ္ဗန္တိ ဝုမ္ဘိံ ဝိရူဠှိံ ဂစ္ဆန္တိ လောကာ အနေနာတိ **ဒေဝေါ။** ပဇာနံ လောကာနံ အန္နံ ဘောဇနံ ဘဝတိ ဧတေနာတိ **ပဇ္ဇုန္နော,** အကာရသ္သုကာရော။ အမ္ဗုံ ဥဒကံ ဓာရေတီတိ **အမ္ဗုဓရော။** လောကာနံ သန္တာပံ ဟန္တီတိ **ဃနော, ဟ**သ္သ **ဃော။** ဇလဓာရံ ဓာရေတီတိ **ဓာရာဓရော။** ဇီဝနံ ဇလံ မူတံ ဗန္ဓမနေနေတိ **ဇီမူတော, ဝန**သဒ္ဒလောပေ, လောကာနံ တ ဇီဝိတံ မုနာတိ ဗန္ဓတီတိ **ဇီမူတော, ဝိတ**လောပေ, **ဇီဝိတ**သ္သ **ဇီ** အာဒေသော တ [ပါဏိနိ ၆.၃.၁၀၉; မောဂ္ဂလ္လာနပဉ္စိကာ ၁.၄၇; နီတိ-သုတ္တ ၁၃၄၀, ၁၃၄၃]။ ဧဝံ အညတ္ထ။ တရိံ ဝဟတီတိ **တရိဝဟော။** အမ္ဗုံ ဒဒါတီတိ **အမ္ဗုဒော။** အာပံ ဘရတီတိ **အဗ္ဘံ,** ကွိ, ပသ္သ **ဗော။**

တိကံ ဝုဋ္ဌိယံ။ ဝသ္သတိ သိဉ္စတီတိ **ဝသ္သံ, ဝသ္သ** သေစနေ။ ဧဝံ **ဝသ္သနဝုဋ္ဌိယော။**

ပဉ္စကံ ဝိဇ္ဇုယံ။ သတတံ ဉာရတိ ကမ္ပတီတိ သတေရော, **တ**လောပေ, သော ဧဝ **သတေရိတာ။** ခဏမတ္တမ္ပိ န တိဋ္ဌတီတိ **အက္ခဏာ။** ကုဋိလံ အစိရဋ္ဌာယိတတ္တာ ဝိရူပံ ဟုတွာ ဇဝတီတိ **ဝိဇ္ဇု။** ဝိဇ္ဇောတတီတိ **ဝိဇ္ဇုတာ။** အစိရံ ပဘာ ယသ္သ **အစိရပ္ပဘာ။**

၄၉. စတုက္ကံ မေဃနာဒေ။ မေဃာနံ နာဒော **မေဃနာဒော။** ဓနီယတေ **ဓနိတံ**[ထနိတံ (သီ.)], **ဓန** သဒ္ဒေ။ ဂဇ္ဇနံ **ဂဇ္ဇိတံ, ဂဇ္ဇ** သဒ္ဒေ။ ရသီယတေ **ရသိတံ။ အာဒိ**နာ ဟရာဒိ [သဗ္ဗတ္ထ နပုံသကေဘာဝေ တော, အာဒိနာ သွနိတဓနိတာဒယော (စိန္တာမဏိဋီကာ), အာဒိနာ ဓနိတဟရာဒရာသာဒယော (ဗျာချာသုဓာဋီကာ)]။ ဒွယံ သက္ကဓနုမှိ။ ဣန္ဒသ္သ အာဝုဓံ ဓနု စ **ဣန္ဒာဝုဓံ, ဣန္ဒဓနု** စ။ တတေန ခိတ္တမမ္ဗု **တတက္ခိတ္တမ္ဗု,** ဗိန္ဒု။ သီတံ ကရောတီတိ **သီကရော,** သိဉ္စတီတိ တ **သီကရော, စ**သ္သ **ကော, အရော** စ, တတဝသေန တ တတော တတော သရတီတိ **သီကရော, အ**သ္သ **ဤ,** မဇ္ဈေ **ကာ**ဂမော စ။

၅၀. တိကံ ဇလဓာရာယံ။ ဝေဂတော ဇလဓာရာနံ သံ ဘုသံ ပတနံ အာသာရော, ပုနပ္ပုနံ သရတီတိ **အာသာရော**။ ဝေဂံ ဓာရေတီတိ **ဓာရာ**။ အဓော ပတတီတိ **သမ္ပာတော, သံ** သဒ္ဒော အဓောဘာဂေ [ဝေဂတော ဇလဓာရာနံ သမ္ဘုယ ပတနံ ဓာရာသမ္ပာတော, သရ ဂတိယံ ဃဉ ဣတိ အာသာရော (ဓိနွာမဋီကာ)]။ ဒွယံ ဝဿောပလေ။ ကရေန ဟတ္ထေန ဂယှုပဂတ္တာ **ကရကာ,** ဇလံ ပိဏ္ဍံ ကရောတီတိ တ **ကရကာ,** “ဝဿောပလေ တု ကရကာ, ကရကောပိ စ ဒိဿတေ”တိ **ရုဒ္ဒော, ကရ** သဒ္ဒောတ္ရ။ “ကရော ဝဿောပလေ ဟဏိ-သောဏ္ဍာပစ္စာယရံသိသူ”တိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟေ** ဝုတ္တံ။ ဃနတော, ဃနကာလေ တ သဉ္ဇာတံ ဥပလံ သိလာ **ဃနောပလံ**။ ဒုဋ္ဌု ဒိနံ **ဒုဒ္ဒိနံ,** အယံ **ဒုဒ္ဒိန** သဒ္ဒော မေဃစ္ဆန္နာဟေ ဝတ္တတိ, အသောဘနတ္ထောပ္ပတ္တိ **ဒုဒ္ဒိန** သဒ္ဒော, အဂုဏဝစနတာယံ တစ္စလိင်္ဂော။

၅၁-၅၂. ဆက္ကံ တိရောဓာနေ။ **ဓရ** အာဝရဏေ, **အပ**ဟာဒိပုဗ္ဗော။ အပိဓရတိ အာဝုဏောတီတိ **ပိဓာနံ, အ**လောပော။ အပဓရတီတိ **အပဓာရဏံ**။ တိရော ဓရတိ ပိဒဟတီတိ **တိရောဓာနံ**။ အန္တရံ ဓရတီတိ **အန္တရဓာနံ,** နိဂ္ဂဟီတလောပော။ အပိဓရတီတိ **အပိဓာနံ**။ တ္ထေ စ **အပဟာ**ဒိဥပသဂ္ဂ ဓာတုနော အာဝရဏတ္ထဇောတကာ။ ဆာဒယတီတိ **ဆာဒနံ**။ ဗ္ယဝဓာ, အန္တရဓိက္ကစ္စာဒယောပိ တိရောဓာနေ။

သာဒ္ဓပဇ္ဇေန စန္ဒသ္သ နာမာနိ။ ဣန္ဒတိ နက္ခတ္တာနံ ပရမိဿရိယံ ကရောတီတိ **ဣန္ဒု**။ စန္ဒတိ ဟိလာဒယတိ သုခယတိ ပဇန္တိ **စန္ဒော**။ နက္ခတ္တာနံ ရာဇာ **နက္ခတ္တရာဇာ**။ ဥမာ ကန္တိ, တာယ သဟ ဝိဇ္ဇတီတိ **သောမော,** သုခံ အဘိသ္သဝတီတိ တ **သောမော, မ**ပစ္စယော။ နိသံ ရတ္တိံ ကရောတိ, တတ္ထ တ ကရော ရံသိ ဧတဿ **နိသာကရော**။ အန္ဓကာရံ ဥသေန္တိ ဒဟန္တိ ဝိနာသေန္တီတိ ဩသာ, ရံသယော, တေ ဧတ္ထ ဓိယန္တိ ပတိဋ္ဌဟန္တီတိ ဩသဓိ, တာရာဝိ သေသော, တဿ ဤသော ပတိ **ဩသဓီသော**။ ဟိမော သီတလော ရံသိ ယဿ **ဟိမရံသိ**။ သသော အင်္ကော လက္ခဏံ ယဿ **သသင်္ကော**။ စန္ဒံ ကပ္ပူရံ မာတိ သဒိသံ နယတီတိ **စန္ဒိမာ**။ **ဣ** ကာရာဒေသော။ သသလက္ခဏမေတ္ထ အတ္ထိ **သသီ** ။ သသတိ တ ဟိံသတိ ဥဏှဂုဏန္တိ **သသီ, ဤ**ပစ္စယော တဒုပလက္ခိတေ တဒုပစာရံ။ သီတာ ရံသယော ယဿ တ္ထီတိ **သီတရံသိ**။ နိသာယ ရတ္တိယာ နာထော တအာလင်္ကာရဘာဝတောတိ **နိသာနာထော**။ ဥဋ္ဌူနံ တာရာနံ ရာဇာ **ဥဋ္ဌုရာဇာ**။ မာတိ အတ္တာနံ ကပ္ပူရေန သဒိသံ ကရောတီတိ **မာ, မာ**သဒ္ဒောယံ ပုမေ, တံသဟစရဏတော ဥဋ္ဌုရာဇာဒယောပိ။ ဟိမံသု, ကုမုဒဗန္ဓု, ဝိဓု, သုဓံသု, သုဘ္ဘံသု, နိသာပတိ, မိဂင်္ကော, ကလာနိဓိ, ဒွိဇရာဇော, သသဓရော, နက္ခတ္တေသော ဣစ္စာဒီနိပိ စန္ဒသ္သ နာမာနိ။

၅၃-၅၄. သောဠသန္နံ ဘာဂါနံ ပူရဏော **သောဠသမော** ဘာဂေ စန္ဒဿ ကလာ, **ကလ** သင်္ချာနေ, ကလီယတေ ဧကောဒိနာ သင်္ချာယတေတိ **ကလာ**။ ဒွယံ စန္ဒဿ သရီရေ။ မညတေ ဉာယတေ အနေနေတိ **ဗိမ္ဗံ**။ **မန** တော **ဝ**ပစ္စယော, နိဟာတနာ မဿ **ဗော,** အဿိ, **နဿ မော, ဝဿ ဗော, ဗိမ္ဗ** သဒ္ဒော အနိတ္ထိယံ။ မဏ္ဍယတေတိ **မဏ္ဍလံ,** အလော, ဣတ္ထိယံ မဏ္ဍလီ, အယံ တီသွပိ [ဗိမ္ဗော အနိတ္ထီ, မဏ္ဍလံ တီသု (အမရ ၃.၁၅)] ။

ဟာဒဟီနပဇ္ဇေန အဒ္ဓဘာဂေ။ အသတိ ခေပေတိ သမုအာယန္တိ **အဍ္ဎော,** တော။ တထာ **အဒ္ဓော**။ **ဥပဍ္ဎော** တိ ဥပသဂ္ဂေန ပဒံ ဝဍ္ဎိတံ, ဧတေ တယော ပုမေ။ ခဏ္ဍယတိ သမုအာယန္တိ **ခဏ္ဍံ**။ သကလတော ဥဗ္ဗာဟနာဒိသု ထောကတ္တာတိ **သကလံ,** အလော, **ခဏ္ဍသကလာ** တ ပုမေ, သတ္တေ ရူပဘေဒတော နပုံသကေ။ ဧတေ စ **အဍ္ဎ** ဒယော တယော အသမေ ဘာဂေ ပုမေ, သမေ တု နပုံသကေတိ ရူပဘေဒေနာဟ “အဒ္ဓံ ဝုတ္တံ သမေ ဘာဂေ”တိ။ ခဏ္ဍာဒိဒွယံ ပန အသမေပိ ဝတ္တမာနံ ပုန္နပုံသကေ ဝတ္တတိ, တသ္မာ “အဒ္ဓံ ဝုတ္တံ သမေ ဘာဂေ”တိ ဧတ္ထ “အဍ္ဎံ, ဥပဍ္ဎ”န္တိ ဣဒံ ဒွယမ္ပိ သင်္ဂဟိတံ [အသမဘာဂေ ပုမာနိ, သမေ အံသေ နပုံသကတ္တံ ရူပဘေဒတော, ဥပစာရတော တဗ္ဘာဂဝတိ တစ္စလိင်္ဂေ – အဒ္ဓာ သာဋ္ဋီ, အဒ္ဓံ ဝတ္ထံ အဒ္ဓော ကမ္ဗလော (ဓိနွာမဋီကာ)]။

ပသာအာဒယော စန္ဒေ အဝဿမ္ဘာဝိနော, အညတ္ရ တု ဟာသင်္ဂိကာ ဣတိ စန္ဒပက္ကမေ ဥစ္စန္တေ။ ဝိသေသေန သာဒယတိ ပသာဒယတီတိ **ပသာဒော**။ ဧဝံ ပသန္နော, သော ဧဝ **ပသန္နတာ**။

တိကံ စန္ဒပ္ပဘာယံ။ ကုမုဒဿာယံ ဝိကာသော [ဝိကာရော (က.)] **ကောမုဒီ**။ စန္ဒံ အာစိက္ခတိ ပဋိဟာဒယတီတိ **စန္ဒိကာ**။ ဇုတိ အဿာတ္ထီတိ **ဇုဏှာ**။ **တဿ ဏော, ဟ**ပစ္စယော စ, စန္ဒဿ တ ဇုတိံ သောဘံ နယှာတိ ဗန္ဓတီတိ **ဇုဏှာ**။

စတုက္ကံ သောဘနမတ္တေ။ ကနတိ ဒိပ္ပတီတိ **ကန္တိ, ကန** ဒိတ္တိယံ, ကာမီယတီတိ တ **ကန္တိ။** သုန္ဒရံ ဘာတိ ဒိပ္ပတီတိ **သောဘာ။** ဇောတယတီတိ **ဇုတိ။** ဆာဒယတီတိ **ဆဝိ။ ဆဒ** သံဝရဏေ, ဝိပစ္စယော, ဒလောပေါ။

၅၅. သတ္တကံ လက္ခဏေ။ ကံ အတ္တာနံ လင္ကယတိ ဟီနံ ကရောတီတိ **ကလင်္ကော။** လဥ္ဆတေ လက္ခတေ အနေနေတိ **လဥ္ဆနံ** ။ လက္ခတေ အနေနေတိ **လက္ခံ။** တထာ **လက္ခဏံ။** အင်္ဂီယတေ လက္ခတေ အနေနေတိ **အင်္ကော။** အဘိ ဝိသေသံ ဇာနာတိ ဧတေနာတိ **အဘိညာဏံ။** စိဟီယတိ လက္ခီယတိ အနေနေတိ **စိဟနံ။ စိဟ** လက္ခဏေ။

သဗ္ဗာသံ သောဘာနံ မဇ္ဈေ ပရမာ သောဘာ သုသမာ နာမ, သောဘာနံ သမံ သဗ္ဗံ အဿံ **သုသမာ,** သေဋ္ဌာ သောဘာ။

၅၆. ဂုဏေ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိသေသေ **သီတန္တိ** နပုံသကံ ဘဝတိ။ ဒေဝဒတ္တဿ သီတံ ဝတ္တတိ။ သီတာဒယော တယော **ဂုဏီလိင်္ဂါ** ဂုဏိနော လိင်္ဂံ ဂဏှန္တိ, တံ ယထာ – သီတလာ ဘူမိ, သီတလံ ဇလံ, သီတလော တတော။ ဥဏှဟာ ဘိတတ္တေဟိ သေဝီယတီတိ **သီတံ,** တေန ယုတ္တော **သီတော။ သသ** ဂတိယံ, က္တရော, က္တတ္တ္ဖ, သီတတ္တိကေန သရီယတီတိ တ **သိသိရံ။** သီတံ ဂုဏံ လာတီတိ **သီတလော။**

မဟိကာန္တိ ဟိမေ။ ဟိံသတီတိ **ဟိမံ, သဿ မော,**နိဂ္ဂဟီတလောပေါ စ။ **တုဟ** အဒနေ, တောဟတိ ဟိံသတီတိ **တုဟိနံ,** က္တနော။ ဥပရိတော သဝတီတိ **ဥဿာဝေါ။** နီဟရန္တိ နိဿသန္တနေနေတိ **နီဟာရော,** နတ္ထိ ဤဟာ တ တေသု မာ ပေတုဘူတာတိ **နီဟာရော,** အာရော။ မဟီယတေ ရာဂီဟီတိ [တစာဘိ (စိန္တာမဏိဋီကာ)] **မဟိကာ,** ဏွုဝု။

၅၇. ဆက္ကံ နက္ခတ္တေ။ ပုနပ္ပုနံ ဥဒယတ္တာ န ခီယတေ **နက္ခတ္တံ,** အတ္တနော ဂမနဋ္ဌာနံ န ခရတိ န ဝိနာသေတီတိ တ **နက္ခတ္တံ,** အထ တ **နက္ခ** ဂတိယံ, နက္ခတီတိ **နက္ခတ္တံ။** ဇောတတိ သုဘာသုဘနိမိတ္တံ ပကာသေတီတိ **ဇောတိ, နက္ခတ္တ ဘံ** သဒ္ဒေဟိ သဟာစရဏတော နပုံသကေ။ ယထာဝုတ္တံ နိမိတ္တံ ဘာတိ ပကာသေတီတိ **ဘံ။** ကတ္တ တဗ္ဗံ တရန္တိ လောကာ တောယာတိ **တာရာ,** အတ္တနော ဝိထိံ တာယတိ အရတိ ဂစ္ဆတီတိ တ **တာရာ,** တာရေတိ တ လောကေ အဟိတတောတိ **တာရာ,** အယဋ္ဌ **တာရကာ, ဥဋ္ဌု** စ ဧတေ တယော အပုမေ။ တရာ ဧဝ ဏွုဝု, **တာရကာ** [တာရာ ဧဝ တာရကာ ဏွုဝု (က.)]။ ဥစ္စံ လဝတိ [ဥလယတိ (က.)] ဂစ္ဆတီတိ ဥလု။ သော ဧဝ **ဥဋ္ဌု။** န ကေဝလံ တာရကာ ဧဝ အပုမေ, အထ ခော ဥဋ္ဌု စာတိ **စ**သဒ္ဒတ္တော။ ဥဋ္ဌုသဟစရိယတော ပင်္ကေ နပုံသကေ စ။

၅၈-၆၀. **အဿယုဇာ** ဒယော **ရေဝတ္ယန္တာ** သတ္တာဓိကဝီသတာရကာ နက္ခတ္တာ နာမ ဟောန္တိ။ တာနိ စ နက္ခတ္တာနိ အာကာသေ ယထာဌိတာနိ ကမတောယေဝ တွေ ကထိတာနိ, န ဥပ္ပဋိပာဋိယာ။ ဝက္ခတိ စ "ကမတော သတ္တာဓိကဝီသတိ နက္ခတ္တာ"တိ။ အဿရူပယောဂတော **အဿယုဇော။** ယမသဒ္ဒိသတ္တာသဗ္ဗတ္ထ ဘရတီတိ **ဘရဏီ။** ယု, ဤ။ အဂ္ဂိသဒ္ဒိသတ္တာ ကန္တတိ ဆိန္ဒတီတိ **ကတ္တိကာ,** ကရောတိ တသ္မာ တ **ကတ္တိကာ,** ကတ္တိကာယ သဟိတာ **သကတ္တိကာ။** ဘရဏီ, ရောဟိဏီ တ။ ကမလသမ္ဘဝတ္တာ ကမလေ ရုဟတိ ဝမုတီတိ **ရောဟိဏီ။** မိဂသီသဏ္ဌာနတ္တာ တာရာပုဉ္ဇော **မိဂသိရံ,** ဆဋ္ဌိသမာသော ဥတ္တရပ္ပဓာနတ္တာ နပုံသကတ္တံ။ ရုဒ္ဒရသာဝဋ္ဌိတကောရေရုဒ္ဒသဒိသ တ္တာ ကအာစိ အဒတိ ဃသတီတိ **အဒ္ဒါ။** ပုနပ္ပုနံ သတ္တေသု ဟိတံ ဝဿတီတိ **ပုနဗ္ဗသု, ဝဿ** သေစနေ။ ပေါသေ တိ ကိုယာနိ, ပေါသေန္တိ့သိန္တိ တ **ပုဿော။** ဘုဇဂသဒိသတ္တာ န သိလိဿတေ နာလိင်္ဂယတေတိ **အသိလေ သော။**

မဟီယတေ ကာရိယတ္တိကေဟီတိ **မဃာ** [မာဃာ (က.)], ဟဿ **ဃော။** ဖလံ ဂဏှာပေတီတိ **ဖဂ္ဂုနီ,** ယု, ဤ။ ဒွေ ဝေတိ ပုဗ္ဗဖဂ္ဂုနီ, ဥတ္တရဖဂ္ဂုနီ စေတိ ဒွေဝ။ ဟတ္ထသဏ္ဌာနတာယ **ဟတ္ထော။** တစ္ဆကသဒိသတ္တာ ဝိစိတ္တံ ဖလံ ဒ ဒာတီတိ **စိတ္တာ။** သောဘနာ အာတိ, သာတိ တ တနုံ ကရောတိ သုဘာသုဘန္တိ **သာတိ** [သွာတိ (က.)], သုဘာသုဘဖလ အနတော တ **သာတိ, "သာတိ** အနာဝသာနေသု"တိ ဟိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟေ** ဝုတ္တံ, အဃံ ဒွိသု။ ဝိသဒိသံ ဖလံ ခဏတီတိ **ဝိသာခါ,** ဝိဝိဓာ တ သခါ မိတ္တာ ယဿာ သာ **ဝိသာခါ။** အနုရာဓယတိ သံသိဇ္ဈတိ သုဘာသုဘဖလမေတာယာတိ **အနုရာဓာ။** ဂုဏေဟိ သဗ္ဗာသံ ဝုမုတ္တာ **ဇေဋ္ဌာ။** မူလတိ ပတိဋ္ဌာတိ သုဘာသုဘဖလမေတ္တာတိ **မူလံ။** အာသာဠှဟာ နာမ ဘတီနံ ဒွေ့ဏ္ဍော, တံသဏ္ဌာနတ္တာ **အာသာဠှာ** နာမ ဒွေ ဝ နက္ခတ္တာ ပုဗ္ဗာသာဠှာဥတ္တရာသာဠှာဝသေန။

သဝတိ သုဘာသုဘဖလမေတေနာတိ **သဝဏော, သဝဏံ** တ။ ဓနမေသန္တိ ဌပေတ္တာတိ **ဓနိဋ္ဌာ,** ဓနတိ တ ဝိဘူတိ နိဓာနံ **ဓနိဋ္ဌာ။** သတံ ဘိသဇာ ဌေတ္တ, သတဘိသဇာနံ တ အဓိပတိ **သတဘိသဇော။** ဘဒ္ဒော ကေ, တသ္သေဝ ပအနိ ဟာအ အသ္သံ **ဘဒ္ဒပအာ,** ပုဗ္ဗဘဒ္ဒပအာ ဒွေဝ, ဥတ္တရဘဒ္ဒပအာ ဒွေဝ, သမူဟော စေသံ စတုသင်္ဃာတိ ဗဟုဝစနံ။ ရာ ဝုစ္စတိ ဓနံ, တဗ္ဗန္တတာယ **ရေဝတီ,** အာကာရသ္သေ, ရေဝတော တ ဣဿိဘောအော, တသ္သ အပစ္စံ **ရေဝတီ။**

၆၁. ဒွဝယံ ရာဟုဂ္ဂဟော။ သော ဝုစ္စတိ သဂ္ဂေ, တတ္ထ ဘာတီတိ **သောဗ္ဘာနု။** ရဟာတိ စန္ဒာဒီနံ သောဘံ ဇဟာပေတီတိ **ရာဟု။** တမော, ဝိဓုန္တုဒအော, စန္ဒာအော, သေဟိကေယောတိပိ ရာဟုသ္သ နာမာနိ။

သူရ, စန္ဒ, အင်္ဂါရက, ဗုဓ, ဇီဝ, သုက္က, အသိတ, ရာဟု, ကေတူတိ ဧတေ သူရာဒယော နဝဂ္ဂဟာ နာမ။

မေသာဒိကော ဒွတဒသကောဋ္ဌာသော ရာသိ နာမ။ အာဒိနာ ဥသဘ, မေထုန, ကက္ကဋ္ဋ, သီဟ, ကညာ, တုလာ, ဝိစ္ဆိက, ဓနု, မကရ, ကုမ္ဘ, မီနေ သင်္ဂဏှာတိ။

ဒွဝယံ ဘဒ္ဒပဒနက္ခတ္တာနံ နာမံ။ ဟေဋ္ဌော ကေ [ဟဋ္ဌော ဘဒ္ဒော ကေ (က.)] , တသ္သေဝ ပအနိ ဟာအ အသ္သံ **ဟေဋ္ဌပအာ။**

၆၂-၆၃. ပဉ္စဒွဝယေန သူရိယသ္သ နာမာနိ။ အာ ဘုသော ဒိပ္ပတီတိ **အာဒိစ္စော, ပ္ပ သ္သ စ္စော။** လောကာနံ သူရဘာဝံ ဇနေတီတိ **သူရိယော။** တထာ **သူရော။** သတံ ဗဟုတေ ရံသယော ယသ္သ **သတရံသိ။** ဒိတ ဒိဝသံ ကရောတီတိ **ဒိတကရော,** ဒိဝသေ တ ကရော အာဘာ ယသ္သ **ဒိတကရော, ဒိတ**သဒ္ဒောယံ သဗ္ဗကာရကဝစနော, န တု အာဓာရဝစနော ဧဝ။ ဝိသေသေန ရောစတေ ဒိပ္ပတေတိ **ဝေရောစနော။** ဒိနံ ကရောတိ, ကုမုအနံ တ ဒိနံ မာကုလ္လံ ကရောတီတိ **ဒိနကရော,** ဥဏှော ရံသိ ယသ္သ **ဥဏှရံသိ။** ပဘံ ကရောတီတိ **ပဘင်္ကရော။**

အံသုနော မာလာ, သာ ယတ္ထ အတ္ထိ **အံသုမာလီ။** ဒိနာနံ ပတိ **ဒိနပတိ။** တပတီတိ **တပနော။** ရဝန္တိ ဧတေန သတ္တာ ပဘာဝိတ္တာတိ **ရဝိ။** ဘာနု ယသ္သ အတ္ထီတိ **ဘာနုမာ။** ရံသိ ယသ္သ အတ္ထီတိ **ရံသိမာ။** ဘံ အာဘံ ကရောတိ, တာသံ တ အာကရော ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ **ဘာကရော။** ဘာတိ ဒိပ္ပတီတိ **ဘာနု။** ဒေဝေဟိပိ အစ္စတေ ပူဇီယတေတိ **အက္ကော။** သဟဿံ ဗဟုတေ ရံသယော ယသ္သ **သဟဿရံသိ။** ဒွတဒသတ္တာ, ပဘာကရော, ဝိဘာကရော, ဝိကတ္တနော [ဝိဿကမ္မုနာ ဝိကတ္တိတော, ကမ္မနိ ယု (စိန္တာမဏိဋီကာ)], မတ္တဏ္ဍော, ဒိဝမဏိ, တရဏိ, မိတ္တော, စိတ္ရဘာနု, ဝိဘာဝသု, ဂဟပ္ပတိ, ဟံသော, သဝိတာက္ကစ္စာဒီနိပိ သူရိယသ္သ နာမာနိ။

၆၄. ပဋ္ဌေန သူရိယာဒီနံ ရံသိပ္ပဘာနံ နာမာနိ။ ရသန္တိ တံ သတ္တာတိ **ရံသိ။** အာ ဘုသော ဘာတီတိ **အာဘာ။** ပကာရေန ဘာတီတိ **ပဘာ။** ဒိပ္ပတီတိ **ဒိတ္တိ။** ရောစတေ ဒိပ္ပတေတိ **ရုစိ။** ဒိဗ္ဗတိ ဒိပ္ပတီတိ **ဒီဓိတိ။** ဒိပ္ပတီတိ တ **ဒီဓိတိ, ပ**သ္သ **ဓော, ဣ**ကာရာဂမော။ မိယ္ယန္တေ ခုဒ္ဒဇန္တတေ အနေနေတိ **မရီစိ,** ဤစိ။ အသတိ ဂစ္ဆတိ ဒိသန္တန္တိ **အံသု,** ဥသ္သာဂမော။ **မရီစိ**သဟစရဏတော **ဒီဓိတ္ယာ** ဒယော [ခလိတဟဋ္ဌော (?), သဝရသာမိ တု အင်္ဂုလိ ကာကလိသာရိ သရာရိ တု မ္ဗိအရိ သုသိ ဒီမိတ္ယတ္တယော ထီပုမေသု ဣစ္စာဟ (စိန္တာမဏိဋီကာ)] **ဘာနု အံသု** စ ဒွိဝိသု။ **မယ** ဂမနတ္တော ဒဏ္ဍကော ဓာတု [ဒဏ္ဍကပ္ပကရဏေ အာဂတဓာတူတိ အတ္တော, နိရုတ္တိသာရမဉ္ဇူသာဋီကာယံ ၂၅၃.၄၁၃ ပိဋ္ဌေသု ပဿိတဗ္ဗံ], ခပစ္စယော **ဦ**ကာရာဂမော, အထ တ **မာ** မာနေ, **ဥခ** ဂတ္ယတ္တော ဒဏ္ဍကော ဓာတု [ဒဏ္ဍကပ္ပကရဏေ အာဂတဓာတူတိ အတ္တော, နိရုတ္တိသာရမဉ္ဇူသာဋီကာယံ ၂၅၃.၄၁၃ ပိဋ္ဌေသု ပဿိတဗ္ဗံ], မာယ မာနာယ ဥခတီတိ **မယူခေ** [မာပသံ ဂဂနံ ပမာဏယံ ဥခတိ ဂစ္ဆတီတိ ပိသောဒရာဒိ (စိန္တာမဏိဋီကာ)] ။ ကိရတိ တိမိရံ **ကိရဏော။** ကိရတိ တိမိရံ **ကရော။**

၆၅. ဒွဝယံ အာဒိစ္စမဏ္ဍလောတိသ္သာတေ ဥပ္ပာတာဒိဇာတေ ရံသိမဏ္ဍလေ။ သူရိယသ္သ ပရိ သမန္တတော ဓိယတေ **ပရိဓိ,** ပရိ သမန္တတော ဝိသတီတိ **ပရိဝေသော,** သူရိယံ တ ပရိဝေဋ္ဌယတီတိ **ပရိဝေသော။** ဋ္ဌသ္သ **သော။** ဥပသူရိယကံ, မဏ္ဍလန္တိ ဒွေဝပိ ပရိဓိနော နာမာနိ။

ဒွယံ မရီစိကာယံ။ မရီစိသဒိသတာယ **မရီစိ**။ မိဂါနံ တဏှာ ပိပါသာ ယဿံ ဇလာဘာသတ္တာ သာ **မိဂတဏှိကာ**။

သူရိယဿ ဥဒယတော ပုဗ္ဗေ **ဥဋ္ဌိတရံသိ** ဥဂ္ဂတရံသိ အရုဏော နာမ သိယာ။ အရုဏဝဏ္ဏတာယ အရတိ ဂစ္ဆတီတိ **အရုဏော**။ သူရသူတော, အနူရု, ကဿပေယျော, ကဿပိ, ဂရုဍာဂ္ဂဇောတိပိ အရုဏဿ နာမာနီတိ။ အာကာသဝဏ္ဏနာ။

၆၆-၆၇. စတုက္ကံ ကာလေ။ ကလယန္တေ သင်္ခါယန္တေ အာယုပ္ပမာဏာဒယော အနေနာတိ **ကာလော**, ကရဏံ တ ကာရော, ဘာဝေ ဏော, သော ဧဝ **ကာလော**, န ဟိ ကိရိယာဝိနိမုတ္တော ကာလော နာမ ကောစိ အတ္ထိ, မဟာကာလဿ ပန သဿတဘာဝတော အတီတာဒိတေဟာရော နတ္တေတတိ အဝယဝကာလာနံ သမူဟဘာဝတော သောပိ “ကာလော”တိ ဝုတ္တော။ သတ္တာနံ ဇီဝိတံ အသတိ ခေပေတီတိ **အဒ္ဓာ, တ** ဿ **ဓော, အာ**ကာရန္တောယံ **အဒ္ဓာ** သဒ္ဒော ပုမေ။ ပုနပ္ပုနံ ဧတီတိ **သမယော**။ ဝိနာသံ လာတီတိ **ဝေလာ**, ဝဏ္ဏလောပေါ။ ဒိဋ္ဌော, အနေဟောတိပိ ကာလဿေဝနာမာနိ။

ခဏာဒယော ပန **တဗ္ဗိသေသာ** တဿ ကာလဿ ဝိသေသာ ဘေဒါ။ ကေ တေ, ကိတ္တကပ္ပမာဏာ စေတ္တာဟ **“ခဏော”**ဣစ္စာဒိ။ ဒသဟိ အစ္ဆရာဟိ အင်္ဂုလိဖောဋနေဟိ လက္ခိတော ကာလော ခဏော နာမ, **ခဏု** ဟိံသာယံ, ခဏောတီတိ **ခဏော**, အ။ ဒသ ခဏာ လယော နာမ **ဘဝေ** ဘဝန္တိ, ဧတေန တ ဝစနေန ဝိကဘိသင်္ခါပေက္ခိနောပိ တစကာ သန္တီတိ ဂမ္ယတေ။ လယတိ ဂစ္ဆတိ, သတ္တာနံ ဇီဝိတံ လုနန္တော တ အယတိ ဂစ္ဆတီတိ **လယော**။ ဒသ လယာ ခဏလယော နာမ, ခဏလယာနံ သမူဟဘာဝတော။ တေ ဒသ ခဏလယာ မုဟုတ္တော နာမ **သိယာ** သိယုံ တ, အယမနိတ္ထိ။ **ဟုစ္ဆ** ကောဋိလျေ, ကုဋိလယတိ ရတ္တိဒိဝသေ သုဘာသုဘဒဿနတောတိ **မုဟုတ္တော**, တော, ဓာတုယာဒိမှိ မုကာရာဂမော, **စ္ဆ**လောပေါ စ။ တေ ဒသ မုဟုတ္တာ ခဏမုဟုတ္တော နာမ။

တိကံ ဒိနေ။ ဒိဗ္ဗန္တိ ကီဠန္တသ္မိံ **ဒိဝသော,** သော။ န ဇဟာတိ ပစ္စာဂမနံ **အဟံ**။ အာဒအာတိ နိဗ္ဗာဟရန္တိ **ဒိနံ,** ဣနော, **အာ**လောပေါ စ, ဒိဗ္ဗတိ တ ဧတ္ထာတိ **ဒိနံ, ဝ**ဿ **နော**။ ဃသရော [ဃသတိ အန္ဓကာရံ ရော (စိန္တာမဏိဋီကာ)] , တသရောတိပိ ဒိနဿ နာမာနိ။

၆၈. **ကလ္လ** န္တံ ပစ္စူသေ။ ပဘာတ္ယသ္မိံ လောကောတိ **ပဘာတံ**။ တထာ **ဝိဘာတံ**။ **ဥသ** ရုဇာယံ, ပစ္စူသတိ ဝိနာသေတိ တိမိရန္တိ **ပစ္စူသော**။ ကလ္လန္တေ သင်္ခါယန္တေ အနေန သင်္ခါဒယောတိ **ကလ္လံ**။ အဟောမုခံ, ဦသောတိပိ ပစ္စူသဿ နာမာနိ။

ဒွယံ ပဒောသေ။ ဒောသာယ ရတ္တိယာ အာရမ္ဘော **အဘိဒောသော**။ ဒောသာယ ရတ္တိယာ ဟာရမ္ဘော **ပဒောသော**။ အဘိဓာနတော **ဟာ**သဒ္ဒဿ ပုဗ္ဗနိပါတော, အပ္ပဓာနရဿော စ, အထ တ အဘိဒုဿန္တိ ပဒုဿန္တိ စ ယတ္ထ သဗ္ဗကမ္မာနိ အဘိဒောသော ပဒောသော စ။

တိကံ သာယန္ဟေ။ သာယတိ ဒိနံ အဝသာယတီတိ **သာယော,** သာယန္တော တ ဒိနန္တံ ကရောန္တော အယတီတိ **သာယော,** ပုန္နပုံသကော။ သမ္မာ စျာယန္တိ တံ **သဉ္ဈာ,** (“ဗြဟ္မုနော တနု ပိတာ လောကဿ ဇနေတ္တိ”တိ ဟိ အာဂမော နိကာယန္တရိကာနံ။) [( ) ဧတ္ထန္တရေ ဟဌော အဓိကော ဝိယ ဒိဿတိ] ဒိနာနံ အစ္စယော အတိက္ကမော, အဝသာနံ တ **ဒိနစ္စယော**။ ဒိနန္တောတိပိ တဿေဝ နာမံ။

ပုဗ္ဗဏှာပရဏှာဟမဇ္ဈန္ဟာဟဝသေန တိဝိဓာ သဉ္ဈာ [အမရ ၄.၃]။ ပုဗ္ဗဉ္စ တံ အဟဉ္စာတိ **ပုဗ္ဗဏှံ**။ အပရဉ္စ တံ မဇ္ဈဉ္စ တံ အဟဉ္စေတိ **အပရဏှံ မဇ္ဈန္ဟံ**။ သဗ္ဗတ္ထာဝယဝေ သမုဒါယောပစာရတော အဟဿေကဒေသေ **အဟ**သဒ္ဒေါတိ ကမ္မဓာရယော, တာသံ တိဿန္နံ သဉ္ဈာနံ သမာဟာရောတိ သဉ္ဈမိတ္ယုစိတေ။ သမာဟရဏံ သမာဟာရော, ဧကီဘာဝေ, သော စ ဘိန္နကာလာနံ န ဘဝတီတိ ဗုဒ္ဓိယာ သမကာလဂ္ဂဟဏတော ဧကကာလတ္တာ တသ္မိံ အဘိဓေယျေ ဒိဂုသမာသော, တထာ ဟိ သမာဟာရော သမူဟော တံသမ္ဗန္ဓေ ဆဋ္ဌိယာယေဝ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ စိန္တေန္တော အာစရိယော န အညပဒတ္ထသမာသော အယန္တိ **အာ**ကာရဿာပ္ပဓာနေ ရဿတ္တန္တိ သဉ္ဈံ။ သမာဟာရော ဘာ

တော တဿေကတ္တာ ဧကဝစနံ, ကမ္မဝစနေ တု သမာဟာရေ တိဿော သင်္ချာ သမာဟဋ္ဌာတိ ပဌမန္တာနံ သမာသေ သပဒတ္ထဟာဓာဿ ဗဟုဝစနံ, ရဿာဘာဝေါ စ။

၆၉. ပဉ္စကံ ရတ္တိယံ။ နိသတိ တနုံ ကရောတိ သဗ္ဗဗျာပာရံ **နိသာ။** ရဇ္ဇန္တိ ရာဂိနော အတြ **ရဇနီ,** ယု, ဤ။ ရာတိ ဂဏှာတိ အဗျာပာရန္တိ **ရတ္တိ,** တိ, ရဇ္ဇန္တိ တ တွေ **ရတ္တိ။** ပဌမမဇ္ဈိမပစ္ဆိမယာမဝသေန တယော ယာမာ ပဟာရာ ယဿာ **တိယာမာ။** သံဝုဏောတိ ဒိနံ **သံဝရီ။** နိသီထိနီ, ခဏဒါ, ခပါ, ဝိဘာဝရီ, တမဿိနီ, ယာမိနီ, တမီက္ကစ္စာဒီနိပိ ရတ္တိယာ နာမာနိ။

စန္ဒိကာယုတ္တာ စန္ဒပ္ပဘာယ ယုတ္တာ ရတ္တိ ဇုဏှာ နာမ, ဇုဏှာယောဂတော **ဇုဏှာ။** တမော ဥဿန္နော ယဿံ သာ **တမုဿန္နာ** ရတ္တိ **တိမိသိကာ** နာမ, တိမိသံ ဥဿန္နံ ဧတ္ထာတိ **တိမိသိကာ,** ဥပဓာယ က္ကတ္တဉ္စ။

၇၀. တိကံ အဍ္ဎရတ္တိယံ။ မဇ္ဈိမာရတ္တိ ကမ္မဘူတာ “နိသီထော, အဍ္ဎရတ္တော, မဟာနိသာ”တိ စ ဝုစ္စတိ။ နိသဇ္ဇ သတေ သယတေ အသ္မိံ **နိသီထော။** အဍ္ဎဉ္စ တံ ရတ္တိ စာတိ **အဍ္ဎရတ္တော,** ရတ္တေကဒေသေ **ရတ္တိ** သဒ္ဒော, ရတ္တိယာ အဍ္ဎန္တိ တ **အဍ္ဎရတ္တော။** မဟတီ စ သာ နိသာ စာတိ **မဟာနိသာ။**

စတုက္ကံ အန္ဓကာရေ။ အန္ဓံ ဟတံ ဒိဋ္ဌသတ္တိကံ လောကံ ကရောတီတိ **အန္ဓကာရော။** တမတီတိ **တမော,** အထ တ တမန္တိ အာကင်္ခန္တိ ရတိံ လောကာ ဧတ္ထ **တမော, တမု** အာကင်္ခာယံ, **တမ**သဒ္ဒော အနိတ္ထိ, တံသဟစရဏတော အန္ဓကာရောပိ။ တိမိသံ က္ကသော, အထ တ **တိမု** တေမနေ, တိမန္တိ ဧတ္ထ ရာဂေနာတိ **တိမိသံ။ တိမိရံ,** ပုဗ္ဗေဝ က္ကရပစ္စယော။

၇၁. စတုဒ္ဒသန္နံ ရတ္တီနံ ပူရဏီ စတုဒ္ဒသီသင်္ခာတော ကာဠပက္ခော စ ဧကဂ္ဃနော ဝနသဏ္ဍော စ မေဃပဋလဉ္စ အဍ္ဎရတ္တိ စ ဧတေဟိ စတူဟိ သမန္နာဂတော တမော စတုရင်္ဂတမံ နာမ။

၇၂. အန္ဓဉ္စ တံ တမဉ္စာတိ **အန္ဓတမံ,** ယံ လောကံ အန္ဓကာရံ ကရောတိ။ အယံ **အန္ဓတမ**သဒ္ဒော **ဃနတမေ** ဗာဠှတမေ ဝတ္တတိ။

ဒွယံ ပဟာရေ။ ပဟရီယတေ ဘေရိယာဒိ အတြာတိ **ပဟာရော,** ပုမေ သညာယံ **အပစ္စယော။** **ယာ** ဟာပုဏေ မော, ဥပယမေတိ တ အဟော ရတ္တိ စာနေန **ယာမော, ယမိတော ဏော။** ပဟာရော ဧဝ ယာမော က္ကတိ သညိတော **ယာမသညိတော။**

ဒုတိယာ တိထိ ဟဋ္ဌိပဒော နာမ။ ပဋိပဇ္ဇတေ စန္ဒော ခယံ, ဥဒယံ တ ယဿံ **ဟဋ္ဌိပဒော။** တတိယာဒီ တိထိယောဝ, နဟဋ္ဌိပဒော။ တနောတီတိ **တိထိ,** အထ တ **တာ** ဟာလနေ က္ကထိ။ **တိထိ**သဒ္ဒော ဒွိသု။

၇၃. ဒွယံ ပန္နရသိယံ, ပန္နရသန္နံ တိထီနံ ပူရဏီ **ပန္နရသီ, ပဏ္ဏရသီ** တိပိ ဟဋ္ဌော အတ္ထိ။ ဒွယံ ပုဏ္ဏမာယံ တိထိယံ။ မိယ္ယတေ တိထီနံ ခယော ဝုဍ္ဎိ စာနေန မာသော, စန္ဒော, ပုဏ္ဏော စ သော မာသော စာတိ ပုဏ္ဏမာသော, တဿာယံ တိထိ, ပုဏ္ဏမာသော ယဿမတ္ထီတိ တ **ပုဏ္ဏမာသီ။** ပုဏ္ဏော မာ စန္ဒော ယတ္ထ, ပုဏ္ဏမဿာယံ တ တိထိ **ပုဏ္ဏမာ,** “ပုဏ္ဏိမာ”တိ ဟဋ္ဌေ ပန သတိ စန္ဒဿ ပုဏ္ဏဘာဝေါ ပုဏ္ဏော, တေန နိဗ္ဗတ္တာ ဘာဝပစ္စယန္တာ တေန နိဗ္ဗတ္တေ က္ကမော ဒိဿတိ, လောကာသယတ္တာ လိင်္ဂဿ က္ကတ္ထိလိင်္ဂတ္တံ, သာ ပုဏ္ဏမာ ဧကေကလာဟီနေ စန္ဒေ သတိ အနုမတိ နာမ, အနုမညန္တေ အနုဂစ္ဆန္တေ ဒေဝတာပိတူဟိ သဟ ယဿံ သာ **အနုမတိ။** ပုဏ္ဏေ ပန စန္ဒေ သာ ပုဏ္ဏမာ ရာကာ နာမ, ရာတိ ဒဿနာဝကာသံ **ရာကာ,** ကော [ကလာဟီနေ သာ’နုမတိ ပုဏ္ဏေ ရာကာ နိသာကရေ (အမရ ၄.၈)]။

အပရာ ကာဠပက္ခသမ္ဘူတာပန္နရသီ ပန အမာဝသီ, အမာတသီတိပိ ဥစ္စတေ။ အမာ သဟ ဝသန္တိ ရဝိစန္ဒာ ယဿံ **အမာဝသီ, အမာတသီ** စ ဒီဃံ ကတွာ, **အမာ**သဒ္ဒော သဟတ္ထေ အဗျယံ။ ဒဿော [ဒဿလာ (က.), ဒိဿန္တေ ရဝိစန္ဒာ အတြ, “ဂဏကေဟီ”တိ ဃ (စိန္တာမဏိဋီကာ)], သူရိယိန္ဒုသင်္ဂမောတိ တဿာယေဝ နာမာနိ။

၇၄. သင္ဒိယဃဋိကာဟိ လက္ခိတော ကာလော အဟောရတ္တော နာမ။ ဃဋေန္တိ အဟောရတ္တိယောတိ **ဃဋိကာ**။ အဟော စ ရတ္တိ စ **အဟောရတ္တော,** ပုမေ။ အဒိဂုတ္တေပိ အဟောရတ္တန္တိ နပုံသကေပိ။ **တေ** ပဥ္စဒသ အဟောရတ္တာ ပက္ခော နာမ။ ပစတ္ထိ ပရိဏာမတ္ထိ ဘူတာနီတိ နေနေတိ **ပက္ခော**။ ပုဗ္ဗာပရဘူတာ **တေ** စ ပက္ခာ ယထာက္ကမံ **သုက္က ကကာဠာ** သုက္ကပက္ခကာဠပက္ခာ နာမ။ **ဇောတိသတ္တ** က္ကမေန သုက္ကပက္ခော ပုဗ္ဗသညိတော, ကဏှပက္ခော အပရသညိတော။ တတော ဇဝ မာသဝိသေသေ လောကေ သကပရပက္ခောတိ [လောကေပ္ပပရပက္ခောတိ (က.)] ရူဠှဟိ။ **သုစ** သောကေ, **သုက္ကော,** သောစန္တိ တွေ အန္ဓကာရာဘိလာသိနောတိ ကတ္တတ, သူစေတိ ပကာသေတီတိ တ **သုက္က ကော**။ ကိရတိ သုက္ကန္တိ ကာရော, ဏော, သောဝ **ကာဠော,** ကေန တ ဇောတိနာ အရတိ တွေ ကာရော, သောဝ **ကာ ဠော**။ **တေ ဒုဝေ** သုက္ကကာဠပက္ခာ သမုဒိတာ **မာသော** နာမ။ **မသိ** ပရိမာဏေ, ကမ္မနိဏော။

၇၅-၇၆. သာဒ္ဓပဉ္စေန ဒ္ဒတဒသမာသာနံ နာမာနိ။ စိတ္တာယ ပရိပုဏ္ဏေန္ဒုယုတ္တာယ ယုတ္တော, ဥပလက္ခိတော တ မာသော **စိတ္တော** , သံယောဂန္တတ္တာ န ဝုဒ္ဓိ, ဇဝံ သဗ္ဗတ္ထ။ ပရိပုဏ္ဏေန္ဒုယုတ္တတံတံနက္ခတ္တနာမဝသေန ဒ္ဒတဒသန္နံ မာသာနံ နာမာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ စိတ္တမာသာဒယော ဖဂ္ဂုနမာသပရိယန္တာ ဒ္ဒတဒသ ကောဠသာ ကမေန မာ သာတိ ဉေယျာ။ ပသတ္ထတမတ္တာ ဇေဋ္ဌာ, တံယောက **ဇေဋ္ဌော**။ အသယေုဟာ ရဝ် အတ္တေရတိ **အာသာဠှော့ဟာ**။ ယ သ္သု ဠော, သဝဏ္ဍသို့ **သာဝဏော,** ယု။ ဖလန္တဳတ္တ **ဖဂ္ဂုနော,** ယု, လသ္သ **ဂေ,** အသ္သ **ဥ**။ ကတ္တိကမာသော ပစ္ဆိမကတ္တိကော နာမ။ အဿယုဇမာသော ပုဗ္ဗကတ္တိကော နာမ။

၇၇. ဒ္ဒဝယံ သာဝဏမာသေ။ အန္တော်ဝိထိတော ဗဟိ နိက္ခမတိ သူရိယော တွေ, အဓိကရဏေ အနီယော။ ဒ္ဒဝယံ စိတ္တမာသေ။ နာနာပုပ္ဖဖလဝိစိတ္တတာယ လောကာနံ ရမ္မံ ကရောတိ, ရမန္တိ တ တွေ့တိ **ရမ္မကော**။

၇၈. **ကတ္တိကကာဠပက္ခတော** ပစ္ဆိမကတ္တိကတော ပဥ္စာယ စတုရော စတုရော မာသာ **ကမာ** ကမတော ဟေမန္တ ဂိမ္ဟဟာနဝသ္သာနသညိတာ ဥတုယော နာမ ဟောန္တိ။ ဟိမာနိ တွေ့ သန္တိ ဟေမော, သော ဇဝ **ဟေမန္တော,** "သုတ္တ န္တော ဝနန္တော"တိ ယထာ, ဟိနောတိ တ ဟာနိ ဂစ္ဆတိ သဗ္ဗမေတ္တာတိ **ဟေမန္တော, အန္တ** ပစ္စယော, **မာဂမော** စ။ ဂိရတိ ပီဋ္ဌယတီတိ **ဂိမ္ဟဟာနော,** မာနော, ရသ္သ **ဟော,** ဝဏ္ဏဝိပရိယယော စ။ ဝသ္သတိ တွေ **ဝသ္သာနော** ယု။ **ဥတုယော** ဒ္ဒဝိသူတိ ပစ္စာသတ္တာ **ဥတုသဒ္ဒော** ဇဝ ဒ္ဒဝိသု, န **ဟေမန္တာ** ဒယော, **အမရကောသေ** ပန **ဥတုသဒ္ဒော** ပုမေ ဝုတ္တော [အမရ ၄.၂၀]။

၇၉. အညထာပိ ဥတုဘေဒံ ဒဿေတုံ အရိယသာမညမာဟ **"ဟေမန္တော"** က္လစ္စာဒိ။ **တ** အထ တ **ဝုတ္တာနုသာရေ န** ဥတုတ္တယပဘေဒေ ဝုတ္တဝစနသ္သာနုသာရေန။ က္လဒံ ပန "ကတ္တိကကာဠပက္ခတော"တိ ဝစနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ, တ သ္သ ကတ္တိကကာဠပက္ခတော ပဘုတိ ဒွေဝ ဒွေဝ မာသာ **ကမာ** ကမတော ဟေမန္တော, သိသိရော, ဝသန္တော, ဂိမ္ဟ ဟော, ဝသ္သာနော, သရဒေ ဥတူတိ ဆ **ဥတူ** ဘဝန္တိ, ပုနပ္ပုနံ ဇေတီတိ ကတ္တတ, တု, က္လသ္သ **ဥ**။ သိသိရံ သီတလံ, တံ ယောက **သိသိရံ, တဝိ** ဓာနတော န ဝုဒ္ဓိ, မကာရော ပဒသန္ဓိကရော။ **ဝသ** ကန္တိယံ။ ဝသီယတေတိ **ဝသန္တော**။ ပုပ္ဖဓနုတ္တာ [ပုပ္ဖဝတ္တတ္တာ (က.)] တ ဝသတိ ကာမော တွေ **ဝသန္တော**။ သရတိ ပီဋ္ဌယတိ အသို့တွေ **သရဒေ, တသ္သ ဒေ**။ သာ သုနဓာ ရမန္တိ တွေ့တိ တ **သရဒေ, မသ္သ ဒေ**။

၈၀-၈၁. တိကံ ဂိမ္ဟေဟ။ ဥသတိ ဒဟတီတိ **ဥဏ္ဏှော့ဟာ,** ဏှော့ဟာ, **သလောပေ** စ။ နိဒဟန္တေ့ ယသို့တွ္တိ **နိဒဃော, ဟသ္သ ဃော**။ ဂိရတိ ပီဋ္ဌယတီတိ **ဂိမ္ဟေဟာ,** မော, ရသ္သ **ဟော,** ဝဏ္ဏဝိပရိယယော စ။ တိကံ ဝသ္သာနောတုမှိ။ ဝသ္သတိ ပဝဿတိ တွေ့တိ **ဝဿော, ဝသ္သာနော, ဟာဝုသော** စ။ **အသ္သ ဥ,** သံယောဂလောပေ စ။

ဝဿာနာဒိကေဟိ တီဟိ ဥတူဟိ **ဒက္ခိဏာယနံ** သူရိယဿ ဒက္ခိဏဒိသာဂမနံ ဘဝတိ, အညေဟိ **တီဟိ** သိသိရ ဝသန္တဂိမ္ဟေဟိ **ဥတ္တရာယနံ** ဥတ္တရဒိသာဂမနံ ဘဝတိ။ **က္လ** ဂတိယံ, ဘာဝေ ယု, အယနံ။ ပုဿသင်္ကန္တိမာရဗ္ဘ အာ သာဠှ့ဟံ ယာဝ အာဒိစ္စဿ ဥတ္တရာ ဂတိ **ဥတ္တရာယနံ**။ အာသာဠှ့ဟသင်္ကန္တိမာရဗ္ဘ ပုဿံ ယာဝ ဒက္ခိဏာ ဂတိ **ဒက္ခိဏာယနံ**။ **ဝဿော့ယနဒ္ဒဝယ** န္တိ က္လဒံ အယနဒ္ဒဝယံ သမ္ပိဏ္ဍိတံ ဝဿော နာမ။ ဝသန္တိ တွေ့တိ **ဝဿော,** ဝသ္သကာလေန တ ဥပလက္ခိတော **ဝဿော,** "စိတ္တော, စက္ခုဒသက"န္တိ ယထာ။

ပဇ္ဇဒ္ဓံ ဝဒ္ဓေ။ သံဝဒတိ ဧတ္ထ **သံဝစ္ဆရော,** ဆရော, **သဿ စော,** “ဝစ္ဆရော”တိပိ တဿေဝ နာမံ။ နတ္ထိ ကတ္ထိလိင်္ဂတ္တမေတေသု **အနိတ္ထိ။** ပစ္စာသတ္တာ **သရဒေါပိ** တံပစ္စာသတ္တာ **ဟာယနောပိ။** သရဒကာလေန လက္ခိတော **သရဒော,** ယထာ “သောတဒသကံ, ဝေသာခေါ”တိ။ ဇဟာတိ ဘာဝေတိ **ဟာယနော,** ပဒတ္တေ တ ဇဟဿော အယတီတိ **ဟာယနော။** သမယတိ ဝိကလယတိ ဘာဝေတိ **သမာ, သမ** ဝေကလ္လေ။ “သမာ ဝဿေ ထိလိင်္ဂေ တု, သမံ သဗ္ဗသမာနေသူ”တိ **ရုဒ္ဒေါ။**

သဗ္ဗသတ္တာနံ သဗ္ဗဟရိသဒတ္တာ [သဗ္ဗပဋိပဒတ္တာ (က.)] သဗ္ဗတေဟာရကုသလတ္ထံ ကာလာဓိကာရတ္တာ ပရသမယေ ကထိတံ ဒေဝတနံ ဝဿပ္ပမာဏမ္ပိ ဣဓာဟရိတ္ဗတ ဒီပေတုံ့။ တထာ ဟိ မနုဿာနံ မာသေန ပိတူနံ အဟောရတ္တော, ဇဝံ မနုဿာနံ ဝဿေန ဒေဝတနံ အဟောရတ္တော, တတ္တောတ္တရာယနံ ဒေဝတနံ ဒိနံ, ရတ္တိ ပန ဒက္ခိဏာယနံ, ဒေဝတာနံ သဋ္ဌာဓိကာဟောရတ္တိသတတ္တယေန ဝဿေန ဒွါဒသဝဿသဟဿာနိ ဒေဝတနံ ယုဂံ။ တေန ဝုတ္တံ –

“သော ဒွါဒသသဟဿီ၊ ယုကဿာ ပရိကိတ္တိတာ။
ဧတံ သဟဿဂုဏိတံ၊ အဟော ဗြဟ္မမုအာဟဋ္ဌ”န္တိ [“ဝေဒဒီပကဂန္ထေ”တိ နိဿယေ] ။

တဋ္ဌ နရာနံ စတုယုဂံ ဒိဗ္ဗသဟဿဒွါဝယေန ဗြဟ္မုနော ဒွေဝ ဒိဝေတိ။ ကတ, တေတာ, ဒွါပရ, ကလိဝသေန စတုယုဂံ။ တတ္ရ **ကတယုဂဿ** မနုဿသင်္ခာယ ပမာဏံ အဋ္ဌဝီသတိသဟဿာဓိကာနိ သတ္တရသဝဿလက္ခာနိ, **တေတာယ** ဆန္နဝုတိသဟဿာဓိကာနိ ဒွါဒသဝဿလက္ခာနိ, **ဒွါပရဿ** စတုသဋ္ဌိသဟဿာဓိကာနိ အဋ္ဌဝဿသလက္ခာနိ, **ကလိဿ** ဗာတ္တိံသသဟဿာဓိကာနိ စတ္တာရိ ဝဿလက္ခာနိ။ ဝုတ္တဉ္စ –

“သုညံ သုညံ ခံ နာက၊ ကရမုနိသသိနော။
မာန’မာဒော ယုဂဿ၊ တေတာယ ခံခံသုညံ။

ရသနဝသူရိယာ၊ ဝဿသင်္ခာ ပသိဒ္ဓါ။
သုညံ သုညံ ခံ ဝေဒါ၊ ရသဘုဇဂမိတိ။

ဒွါပရေ ဝဿသင်္ခာ၊ သုညာကာသံခံနေတ္တ-။
ဂုဏဇလနိဓယော၊ ဝဿသင်္ခာ ကလိဿေ”တိ။

ပိဏ္ဍော စေသ ဝီသတိဝဿသဟဿာဓိကာနိ တေစတ္တာလီသဝဿလက္ခာနိ။ ဝုတ္တဉ္စ “ခါကာသသုညမ္ဗရဒန္တသာဂရာ စတုယုကနံ ပရိမာဏသင်္ဂဟော”တိ။ ဗြဟ္မုနော အဟောရတ္တေန နရာနံ ဒွေဝ ကပ္ပာ။

တတ္ရ အဋ္ဌ နာက, ဒွေဝ ကရာ, သတ္တ မုနယော, ဧကော သသီ, ဆ ရသာ, ဒွါဒသ သူရိယာ, စတ္တာရော ဝေဒါ ဇလနိဓယော စ။ ဒွေဝ နေတ္တာနိ, တယော ဂုဏာ, ဗာတ္တိံသ ဒန္တာ, သင်္ခာယ ပသိဒ္ဓေဟေတေဟိ သင်္ခာ ဂဟေတဗ္ဗာ။ **ခါကာသမ္ဗရ** သဒ္ဒါ သုညပရိယာယာ။ သုညဉ္စ ဂဏိတေ ဗိန္ဒုနာ သင်္ဂဟိတံ။ သဗ္ဗဉ္စေတံ ပဋိယုဂံ ပဋိလောမေန ပတ္တာရယေ။ တတ္ရ ကတယုဂဿ ပတ္ထာရော ယထာ – ၁၇၂၈၀၀၀။ တေတာယ ယထာ – ၁၂၉၆၀၀၀ ။ ဒွါပရဿ ယထာ – ၈၆၄၀၀၀။ ကလိဿ ယထာ – ၄၃၂၀၀၀။ စတုယုဂပိဏ္ဍဿ စ ယထာ – ၄၃၂၀၀၀၀။ ယုကနံ ပဋိပတ္တာရဉ္စ ပိဏ္ဍဿ စ ယထာက္ကမံ အန္တိမံ ဗိန္ဒုမာဒာယ ပဋိလောမေန ဂဏယေ။ တံ ယထာ –

“ဧကံ ဒသ သတဉ္စေဝ၊ သဟဿ’မယုတံ တထာ။
လက္ခဉ္စ နိယုတဉ္စေဝ၊ ကမာ ဒသဂုဏောတ္တရ”န္တိ။

တတ္ရ ဒသသဟဿာနိ အယုတံ။ ဒသလက္ခာနိ နိယုတံ။ တဉ္စ ကလိဒွါပရေသု နတ္ထီတိ လက္ခပရိယန္တမေဝ တတ္ရ ဂဏယေ, တဒေဝံ ယုကနံ, တံပိဏ္ဍဿ စ အင်္ကတော ပုဗ္ဗဝုတ္တာ ဝဿသင်္ခာ သညာတာ ဘဝတီတိ။

တတ္ရ ဗ္ရဟ္မျနော ဒိန် နရာန် ဥဒယကပ္ပော, ရတ္တိ ပန ခယကပ္ပော။ ကောသ္မိဥ္စ ဗ္ရဟ္မဒိနေ မနုသညိတာ စတုဒ္ဒသ ဗ္ရဟ္မသုတာ ဘဝန္တိ။ တတ္ထေရကသ္သ မန္ဝန္တရသ္သ ကောသတ္တတိဒိဗ္ဗယုဂကနိ ပမာဏံ, တဥ္စ မာနုသံ စတုဒ္ဒသ ဘိ ဥတ္တရံ [စတုရာသီတိဥတ္တရံ (?)] ယုဂသတဒ္ဓဝယံ။ တဒေဝံ စတုဒ္ဒသဘိ မန္ဝန္တရေဟိ စတုနဝုတျုတ္တရာနိ နဝဒိ ဗ္ဗယုဂသတာနိ ဘဝန္တိ။ မာနုသံ တု စတုဝီသတိယုဂသဟသ္သစတုက္ကံ။ သေဥ္စ [ဆသတ္တတ္တာဓိကနဝတိသယုဂသ တံ (?)] မန္ဝန္တရာနံ အင္ဂဝီသသဟသ္သာဓိကသတ္တရသမာနုသဝသ္သလက္ခသင္ချာ တ ကတယုဂပ္ပမာဏကာ ပဥ္စ သ န္ဓယော ဘဝန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ **သူရိယသိဒ္ဓန္တေ** [၁.၁၈-၁၉] –

> ''ယုကနံ သတ္တတိ သေကာ၊ မန္ဝန္တရ'မိဟော'စ္စတေ။
> ကတသ္သ သင်္ချာ တသ္သန္တေ၊ သန္ဓိ ဝုတ္တော ဇလပ္လဝေါ။
>
> သသန္ဓယော တေ မနဝေါ၊ ကပ္ပေ ဉေယျာ စတုဒ္ဒသ။
> ကတပ္ပမာဏာ ကပ္ပာဒေါ၊ သန္ဓိ ပဥ္စဒသဠိတာ''တိ။

ကတယုဂသ္သ စ ဟာဒေန ကလိနော ပမာဏံ, ဟာဒဒ္ဒဝယေန ဒ္ဝာပရသ္သ, ဟာဒတ္တယေန တေတာယ။ စတုယုဂဥ္စ တံ စက္ကမိဝ ဘမတီတိ ပဥ္စဒသဟိ သန္ဓိဟိ နရာနံ ယုကနိ စတုဝီသတိ ဘဝန္တိ။ ဒေတနံ တု ယုဂစက္ကံ။ တောနိ စ သသန္ဓိ စတုဒ္ဒသမန္ဝန္တရာန္တေကတောပိ ပိဏ္ဍိတာနိ ဒေတနံ ယုဂသဟသ္သံ ဘဝတိ, နရာနံ စတုယုဂသဟသ္သံ, တဥ္စ ဗ္ရဟ္မုနော ဒိနမေကံ။ အညော မနု အသ္မိံ **မန္ဝန္တရံ,** ဗ္ရဟ္မသုတာ ဧဝ မနဝေါ။

၈၂. ပဥ္စကံ ခယကပ္ပေ။ ကပ္ပတေ ဇဂတီ ဝိနသ္သတေတိ ကပ္ပော။ ခယန္တိ တေ့ ခယော။ ကပ္ပော စ ခယော စာ တိ **ကပ္ပက္ခယာ။** သံဝတ္တတေ ဥပရမတေ, ဝိနသ္သတေ တ ဇဂတီ အသ္မိန္တိ **သံဝဋ္ဋော။** စတုယုကနမန္တေ ဇာတော **ယုဂန္တော။** ပလီယတေ ခိယတေ ယတ္ထ လောကောတိ **ပလယော,** ပုမေ, သညာယံ ဏော။ ကေစိ ပနေတ္ထ ''ကပ္ပက္ခ ယော တု''တိ ဟဋ္ဌ ဝတ္တ ဒ္ဝိန္နမေကာဘိဓာနတ္တံ ကပ္ပေန္တိ, တံ **အမရကောသေန** စ **တင်္ဂိကာယ** စ န သမေတိ။ ဝုတ္တ တဉ္စဟိ တတ္ထ ''သံဝဋ္ဋော, ပလယော, ကပ္ပော, ခယော, ကပ္ပန္တမိစ္စပိ''တိ [အမရ ၄.၂၂] စ ''ပဥ္စကံ ခယကပ္ပေ''တိ စ။

ဒ္ဝယံ ကာဠကဏ္ဏိယံ။ နိန္ဒိတဗ္ဗတ္တာ န လက္ခီယတေတိ **အလက္ခီ။** အတ္တနော နိသ္သယံ ကာဠဝဏ္ဏသဒိသံ က ရောတိ အပ္ပကာသကတ္တာတိ **ကာဠကဏ္ဏီ, ကရ** တော ဏော, ရသ္သ **ဏော,** ဤ စ။ ဒ္ဝယံ သိရိယံ။ ပသံသိတဗ္ဗတ္တာ လ က္ခီယတေတိ **လက္ခီ။** ကတပုညေဟိ သေဝီယတေ, တေ တ သေဝတီတိ **သိရီ,** ရော, ဤ စ။

၈၃. ဒ္ဝယံ အနတနံ မာတရိ။ **အာ** အဝခဏ္ဍနေ, အယတီတိ **ဒနု။** ဒ္ဝယံ ဒေတနံ မာတရိ။ **ဒိတီ**တိ အသုရာနမေဝ ဝေ မာတိကာ မာတာ, တသ္သာ ပဋိပက္ခဘာဝေန **အဒိတိ။**

၈၄. **အာဂုန္တံ** ဟပေ။ ဟန္တိ ရက္ခန္တိ အတ္တာနမသ္မာတိ **ဟပံ,** ပကာရဝဏ္ဏာဂမော, ဒုဂ္ဂတိ ဟပနတော တ **ဟပံ။** ကိလ္လတေ သိထိလီ ကရိယ္ယတေ ယေနေတိ **ကိဗ္ဗိသံ,** လ သ္သ **တော,** က္လသော စ, ကရောတိ အနိဋ္ဌဖလန္တိ တ **ကိဗ္ဗိသံ,** က္လဗ္ဗိသော။ ဝိရူပေန ဂစ္ဆတီတိ **ဝေရံ။** န ဟန္တိ ဧညန္တိ **အဃံ, ဟနသ္သ ဃော,** သာဓုဟိ အဂန္တဗ္ဗတ္တာ တ **အဃံ, ဟန** ဂတိယံ။ ကုစ္ဆိတံ စရိတံ **ဒုစ္စရိတံ။** ဒု နိန္ဒိတံ ကရဏမသ္သ **ဒုက္ကဋံ။** န ပုနာတီတိ **အပုညံ။** ကုသလာနံ ပဋိပ က္ခံ **အကုသလံ။** ကံ သုခံ ဟနတီတိ **ကဏှံ,** ဝဏ္ဏဝိပရိယယော။ ကလ္လတေ အနေန **ကလုသံ,** ဥသော, ကံ တ သုခံ လုနန္တ တော သေတီတိ **ကလုသံ။** ဒု နိန္ဒိတံ က္လတံ ဂမနမသ္သ **ဒုရိတံ။** အဂန္တဗ္ဗံ ဂစ္ဆတိ တေနာတိ **အာဂု,** အာ ပိဋ္ဌေယံ ဂစ္ဆတီ တိ တ **အာဂု, ''အာ** တု ကောမေမုအင်္ဂီသူ''တိ ဟိ **ကေက္ခရကောသေ** ဝုတ္တံ။

၈၅-၈၆. ဆက္ကံ ဓမ္မေ။ ကုစ္ဆိတေနာကာရေန သန္တာနေ သေန္တိတိ ကုသာ, ရာကာဒယော, တေ လုနာတိ ဆိန္ဒတီတိ **ကု သလံ။** သုခံ ကရောတိ, သောဘနံ တ ကရဏမသ္သ **သုကတံ။** သုခံ ကရောတီတိ **သုက္ကံ။** ပုနာတီတိ **ပုညံ။** ဓရတိ သဗ္ဗန္တ တိ **ဓမ္မံ။** အပရေ ပန်ိဒံ ''ပုညဓမ္မ''မိတ္ထေကပဒံ ဝဒန္တိ, တံ **အမရကောသေန** [အမရ ၄.၂၄] ဝိရုဇ္ဈနတော န ဂဟေတဗ္ဗံ။ သုန္ဒရံ စရဏမသ္သ **သုစရိတံ။**

တိကံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကေ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော နာမ ပစ္စက္ခော အတ္တဘာဝေါ, တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တံ **ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ။** ဣဟလောကေ ဇာတံ **ဣဟလောကိကံ။** သန္ဒိဋ္ဌေ ပစ္စက္ခေ အတ္တဘာဝေ ဇာတံ **သန္ဒိဋ္ဌိကံ။** ဒ္ဝယံ သမ္ဗရာယိကေ။ တံ ဝစနတ္တယတော သုဝိညေယ္ယံ။

ဒ္ဝယံ တက္ကာလေ။ တသ္မိံယေဝ ကာလေ ဇာတံ, နာသန္နကာလာဒီသူတိ **တက္ကာလံ။** တဒါ တသ္မိံယေဝ ကာလေ ဇာတံ **တဒါတ္ဝံ,** တ္ဝံ, **တဒါတ္တ** န္တိပိ ပဌန္တိ။ ဒ္ဝယံ အာယတိကာလေ။ **ဥတ္တရကာလော** ပစ္ဆိမော ကာလော။ အာဂမိဿ သတီတိ **အာယတိ, အာပုဗ္ဗော** **ဣ** ဂတိမှိ။ ဧတ္ထ စ ယံ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ဒူရမာသန္နံ တ, တံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ။ ယံ ပန ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ တ သမ္ပရာယေ တ ဒူရတရံ, တံ **အာယတိ။**

၈၇-၈၈. ပမောဒန္တံ ဟမောဒေ့ ဟာသတိ ယေနာတိ **ဟာသော။** အတ္တာ မနော ယဿ အတ္တမနော။ ဒုဋ္ဌဿ ဟိ မနော အတ္တာ နာမ န ဟောတိ, တဿ ဘာဝေါ **အတ္တမနတာ,** ဟမောဒ့။ ပီဏေတိ တပ္ပေတီတိ **ပီတိ။** ဝိန္ဒတိ သုခံ ဧ တာယာတိ **ဝိတ္တိ။** တုဿန္တိ ဧတာယာတိ **တုဋ္ဌိ,** တံသဟစရဏတော **ဝိတ္တိ,** တံသဟစရဏတော **ပီတိ** စ နာရိယံ, **အတ္တမနတာ** ပန နိဒ္ဒေသတော ရူပဘေဒေါ။ အာ ဘုသော နန္ဒယတီတိ **အာနန္ဒော။ မုဒ** ဟာသေ, **ပမုဒော, အာမောဒောပိ။** သန္တုဿနံ **သန္တောသော** ။ နန္ဒနံ **နန္ဒိ။ သမ္မဒေါ သမ္မဒါပိ** [သမ္မုဒေါ, သမ္မောဒေါပိ (?)] , ဥကာရဿ **အ။** ပမောဒိ တဿ ပုဂ္ဂလဿ, စိတ္တဿ တ ဘာဝေါ **ဟမောဒ့။**

တိကံ သုခေ။ သုဋ္ဌု ခဏတီတိ **သုခံ,** က္ဝိ။ သာဒီယတိ အဿာဒီယတီတိ **သာတံ။** ဖဿတိ သိနေဟတီတိ **ဖာသု,** ဖု သတိ တ ဗာဓေတိ ဒုက္ခန္တိ **ဖာသု။** သတ္တကံ ကလ္ယာဏေ။ **ဘဒ္ဒိ** ကလ္ယာဏေ, ဘဒ္ဒတီတိ **ဘဒ္ဒံ။** ပသတ္ထတရတ္တာ **သေယျော။** သောဘတီတိ **သောဘံ။ ခိ** ခယေ, ခေပေတိ အသုခံ **ခေမံ,** မော။ ကလ္လံ နိရောဂံ အဏတိ ဂစ္ဆတိ, ကလ္လံ တ ဟိတံ အဏယတိ ဟာပယတီတိ **ကလ္ယာဏံ,** ကမ္မနိ ဏော [ကမ္မနိ ဥပပဒေ ဏပစ္စယောတိ အဓိပ္ပာယော] ။ **မင္ဂ** ဂတ္ယတ္ထော, မင္ဂတိ ခေည် **မင္ဂလံ,** အလော။ သမေတိ ဒုက္ခန္တိ **သိဝံ,** ဝေါ။

၈၉. ဆက္ကံ ဒုက္ခေ။ ဒုက္ကရံ ခမနမေတ္ထ **ဒုက္ခံ။ ကသ** ဂမနေ, ကသတိ အပုညန္တိ **ကသိရံ,** ဣရော, ကုစ္ဆိတေနာ ကာရေန သေတီတိ တ **ကသိရံ။ ကိရ** ဝိက္ခိပနေ, ကိရတိ သုခန္တိ **ကိစ္ဆံ,** ကတော တ ပုညကရဏိစ္ဆာ ယေနာတိ **ကိစ္ဆံ,** "ဒုက္ချုပနိသာ သဒ္ဓါ"တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ နတ္ထိ အဓိဂမနတ္ထံ ဤဟာ ဧတ္ထာတိ **နီဃော, ဟဿ ဃော,** အထ တ နိဟန္တ္ဝ ယပုညံ ဟိံသတိ ဂစ္ဆတီတိ တ **နီဃော,** ပုညံ တ န ဟန္တိ န ဂစ္ဆတီတိ **နီဃော။** ဝိရူပမသတိ ယေနာတိ **ဗျသနံ,** ဝိသိဋ္ဌံ တ အသတိ ခေပေတီတိ **ဗျသနံ။** န ဟန္တိ ခေည္တိ **အဃံ။** ဧတေ ဟဟာဒယော ဂုဏေ ယထာဝုတ္တလိင်္ဂါ။ **ဟာပပုညာနိ သုခါဒိ** စ **အာကိစ္ဆံ ကိစ္ဆ** န္တံ ဂုဏယောဂတော **ဒဗ္ဗေ** ဝိသေသျေ ဝတ္တမာနာနိ တီသု။ ယထာ –

> ဟာပ ဥတုမတီ ကညာ၊ ဟာပေ ရာဇာပ္ယရက္ခကော။
> ဟာပံ ဗ္ဗာကုလံ ဟိံသံ၊ ဟာပေ ဝိပ္ပော စ သေဝကော။
> ပုညံ တိတ္ထမိဒံ ပုညာ၊ နဒီ ပုညော'ယ'မဿမော။
>
> သုခံ ကာမိကုလံ ဒဗ္ဗံ [သဗ္ဗံ (?)] ၊ သုခော တသော သဟာ'မ္ဗယာ [သဟာန္ဒဝယော (က.)]။
> သုခာ ယုဝတိ'ရိစ္ဆန္တိ၊ သုခာ ဝေ မဃဝဂ္ဂဟာ [သုခာ ယုဝတိကာ ဂဟာ (က.)]။

ယအာ တု သကတ္ထပ္ပဓာနံ သုခါဒိကမေဝ ဝိသေသျတ္တေန ဝတ္တုမိစ္ဆတေ, န တု ဒဗ္ဗံ (ပုဗ္ဗမိဝ ဝိသေသနံ,) [() စိန္တာမဏိဋီကာယံ န ဒိဿတိ] တဒါ ရူပဘေဒေတ္တမေဝ လိင်္ဂံ။ ယထာ –

> "အလိဒ္ဒေပိ [ဝလိတ္တေပိ (က.)] ခနိတ္တေပိ၊ ဝသော ပရိဇနော သုခံ။
> သုခံ သဇ္ဇနတသော စ၊ သုခံ သန္တိ အနုတ္တရာ"တိ။

နနု "ဒုက္ခဒ္ဓောယံ ဗ္ဗာဟရော, သုကတံ ကမ္မံ, ကလုသောယံ မေ ဗ္ဗာဟရော"တိ အညေသမ္ပိ တီသု ဝုတ္တိ အ တ္ထေဝေတိ ကိံ ဟာပပုညာနမေဝ ဂဟဏံ ဘဝတီတိ? ဝုစ္စတေ – "ဒုဋ္ဌု ကတော ဒုက္ခဒ္ဓော, သုဋ္ဌု ကတံ သုကတ"မိစ္စေ

ဝံ ကိုရိယာနိဗန္ဓနာပိ တီသု ဝုတ္တိ သမ္ဘဝတိ, နာဝသ္သံ ဂုဏနိဗန္ဓနာ ဧဝ။ ကလုသသ္သပိ ယဒာ သိဋ္ဌပယောဂေသု ဝိ
သေသ္သဝုတ္တိ တိလိင်္ဂတာ ဥပလဗ္ဘတေ, တဒါ ဟာပဂ္ဂဟဏ’မတ္ထပ္ပဓာနံ ဥာဿာတဗ္ဗံ။

၉၀. ပဋ္ဌကံ သုဘာသုဘကမ္မမတ္တေ။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဝိပာကဘာဂေ ယတ္ထ အတ္ထီတိ **ဘာဂွံ။** သုဘာသုဘဖလံ နေ
တီတိ **နိယတိ,**တိ။ သုဘာသုဘဖလံ ဘာဇေတီတိ **ဘာဂေ။** ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဝိဘာဂဘာဂေဓိယတိ ဧတ္တာတိ **ဘာဂဓေယ္ယံ။**
သုဘာသုဘဖလံ ဝိဒဓာတီတိ **ဝိဓိ။** အယော, သုဘာဝဟော, ဒေဝံ, ဒိဋ္ဌံကုစ္စာဒီနိပိ သုဘာသုဘကမ္မမတ္တသ္သ နာမာနိ။ ပဋ္ဌ
ကံ ဓာတိယံ။ ဥပ္ပဇ္ဇနံ **ဥပ္ပတ္တိ,** နိပ္ပဇ္ဇနံ **နိဗ္ဗတ္တိ, ပဒ** ဂတိယံ, **နိပုဗ္ဗော,**တိ, **ပဿ ဗော။** ဇနနံ **ဇာတိ။** ဇနီယတေ **ဇ
နနံ။** ဥဒ္ဒံ ဘဝနံ **ဥဗ္ဘတော။**

၉၁. ပဇ္ဇံ ဟေတုမ္ပဟိ။ အတ္တနော ဖလံ နိမိနာတီတိ **နိမိတ္တံ, မာ** ပရိမာဏေ, **နိပုဗ္ဗော။** ကရောတိ ဖလန္တိ **ကာရဏံ။**
တိဋ္ဌတိ ဖလမေတ္ထာတိ **ဌာနံ။** ပဇ္ဇတိ နိပဇ္ဇတိ ဖလမေတေနာတိ **ပဒံ,** ဝိသေသေန ဇာယတေတိ **ဗီဇံ,** ရဿသ္သ ဒီဃ
တာ။ နိဿေသေန အတ္တနော ဖလံ ဗန္ဓတိ ပဝတ္တေတီတိ **နိဗန္ဓနံ။** နိဒီယတေ နိစ္ဆီယတေ အနေနေတိ **နိဒါနံ,** ယု, နိဒအာ
တိ ဖလန္တိ တ **နိဒါနံ။** ပဘဝတိ ဖလမေတသ္မာတိ **ပဘဝေ,** ဟိနောတိ ဂစ္ဆတိ ပရိဏမတိ ကာရိယရူပတန္တိ **ဟေတု,**
တု, ဟိနောတိ တ ပတိဋ္ဌာတိ ဖလမေတ္ထာတိ **ဟေတု, ဟိ** ပတိဋ္ဌာယံ။ သမ္ဘဝတိ ယေန ဖလန္တိ **သမ္ဘဝေ။** သိနောတိ
ဖလံ ဗန္ဓတီတိ **သေတု။** ပဋိစ္စ ဖလမေတသ္မာ ဧတီတိ **ပစ္စယော။**

၉၂. ယံ ကာရဏံ **သမာသန္နံ** အာသန္နတရံ ဖလေန, တံ ပဒဋ္ဌာနန္တိ မတံ။ ပအာနံ ဟေတူနံ ဌာနံ **ပဒဋ္ဌာနံ,** ယထာ
“ရာဇရာဇာ”တိ။ တိဝိဓံ ကာရဏံ ဥပာဒါနကာရဏံ သဟကာရီကာရဏံ ကာရဏကာရဏန္တိ။ ယထာ ဗီဇံ အင်္ကုရသ္သ ဥ
ပါဒါနကာရဏသင်္ခါတံ ပဒဋ္ဌာနံ, ဘူမိဇလာဒိ သဟကာရီကာရဏံ, “ကမ္မသ္သ [ကမ္ပသ္သ (?)] ကာရဏံ ဇရော, တဿ
သ ကာရဏံ ကဖော”တိ ကဖော ကာရဏကာရဏံ ကမ္မသ္သ [ကမ္ပသ္သ (?)] ။

တိကံ သရီရာဓိပတိဒေဝေ။ ဇီဝန္တိ သတ္တာ ယေနာတိ **ဇီဝေ။** ပူရေတိ နိဿယဿာဘိလာသန္တိ **ပုရိသော,** ဣ
သော။ အတန္တိ သတတံ ဂစ္ဆန္တိ သတ္တာ ယေနာတိ **အတ္တာ။** ဒ္ဓဝယံ သတ္တရဇောတမောသာမ္ယာဝတ္ထာယံ။ ပဓီယန္ဒ
တေ ပလီယန္တေ့ အတ္ရ ဂုဏာ သတ္တရဇောတမော ရူပာတိ **ပဓာနံ,** ယု။ ပကရောတိ ပုရိသောပဘောဂတ္ထံ သဒ္ဒါဒိကာရိ
ယန္တိ **ပကတိ,**တိ။ မောဟရာဂဒေါသာနံ ယထာသင်္ချံ သတ္တရဇောတမာနီတိ သညာ။ သတော ဘာဝေ **သတ္တံ,** ဌိတိပရ
တာ။ ရဇ္ဇန္တျတ္ထာတိ **ရဇော,** သဋ္ဌိပရတာ။ တမန္တျတ္ထာတိ **တမော,** ပလယပရတာ။

၉၃. ပဇ္ဇေန ဟဏိနော နာမာနိ။ ပဏန္တိ ဇီဝန္တိ သတ္တာ ယေနာတိ **ဟဏော,** သော ယဿတ္ထိ, သော **ဟဏော။**
သရီရသင်္ခါတော ကာယော ယဿတ္ထိ, သော **သရီရီ။** ကမ္မေန ဘဝတီတိ **ဘူတံ,** နပုံသကေ, ပုမေတတိ **တ**သဒ္ဒတ
ထော။ ရူပာဒီသု သဇ္ဇတီတိ **သတ္တော,** နိစ္ဆန္ဒရာကပိ ရူဋ္ဌိဟိယာ သတ္တာတိ ဝုစ္စန္တိ။ ဒေဟော ကာယော ယဿတ္ထီ
တိ **ဒေဟီ။** ပူရေတီတိ ပူတိ, ပူတိသင်္ခါတံ အာဟာရံ ဂိလတိ အဒတီတိ **ပုဂ္ဂလော, တိ** ဿ လောပေ, သတ္တာနံ အာယုံ ပူ
ရေန္တော ဂစ္ဆတီတိ ပုဂ္ဂေ, တံ လာတိ ဘက္ခတီတိ **ပုဂ္ဂလော။** ဇီဝန္တိ ယေနာတိ ဇီဝံ, တမဿတ္ထီတိ **ဇီဝေ။** ယ
ထာဝုတ္တတ္တော ဟဏော ယဿတ္ထီတိ **ဟဏီ။** ပကာရေန ဇာတတ္တာ **ပဇာ။** ဇာယတီတိ **ဇန္တု,** တု။ ကုသလာကုသ
လံ ဇနေတီတိ **ဇနော။** လုဇ္ဇတီတိ **လောကော, လုဇ** ဝိနာသေ, ဇဿ **ကော။** ယထာ ပုရိမကာ သတ္တာ ဇာတိဇရာမရဏံ ဂ
စ္ဆန္တိ, တထာ အယမ္ပိ ဂစ္ဆတီတိ **တထာဂတော။**

၉၄. ရူပာဒယော ဆ စက္ခာဒိဂယှဟာ ဓမ္မာ “ဂေစရာ”တိ “အာလမ္ဗာ”တိ “ဝိသယာ”တိ “အာရမ္မဏာနီ”တိ
“အာလမ္ဗဏာနီ”တိ စ ဝုစ္စန္တေ။ ရူပယတိ ပကာသေတိ အတ္တနော သဘာဝန္တိ **ရူပံ။** သပ္ပတိ ဥစ္စာရီယတီတိ **သဒ္ဒော,
သပ္ပ** ဂတိယံ တ, သပ္ပတေ ဉာယတေ ယေနေတိ **သဒ္ဒော။ ဂန္ဓ** အဒ္ဒနေ, အဒ္ဒနံ ဟိံသနံ, ယာစနဥ္စ, ဟိံသတေ အဘိလ
သီယတေ တ **ဂန္ဓော,** ဂန္ဓေတိ တ အတ္တနော ဝတ္ထုံ သူစေတိ ပကာသေတိ “ဣဒမေတ္ထ အတ္ထိ”တိ ပေသုညံ ကရောန္ဒ
တော ဝိယ ဟောတီတိ **ဂန္ဓော။** ရသန္တိ တံ သတ္တာ အဿာဒေန္တီတိ **ရသော။** ဖုသီယတီတိ **ဖဿော။** ကတေ ဣန္ဒြ
ရိယာနိ စရန္တေ့တေသု **ဂေစရာ။** စိတ္တစေတသိကေဟိ အာလမ္ဗီယန္တေတိ **အာလမ္ဗာ။ သိ** ဗန္ဓနေ ဝိပုဗ္ဗော, ဝိသိ
နောန္တိ ဝိဗန္ဓန္တိ ဣန္ဒြိယာနီတိ **ဝိသယာ။** အာဂန္တွာ စိတ္တစေတသိကာ ရမန္တိ ဧတ္ထာတိ **အာရမ္မဏာနိ,** ယု။
ဧတေ **ဣန္ဒြိယတ္ထာ** တိပ္ပုစ္စန္တေ, ဣန္ဒြိယေဟိ အတ္ထန္တေ့ အဘိလသီယန္တေတိ ကတွာ။

၉၅. ပဇ္ဇဒ္ဓံ သုက္ကေ။ **သုစ** သောကေ, သောစန္တိ ဧတေန တဒတ္ထိကာတိ **သုက္ကော,** အ။ **ဂု** သဒ္ဒေ, ဂုယတေ ကိတ္တီယတေတိ **ဂေါရော,** ရော။ **သိ** သေဝတယံ, သေဝီယတေတိ **သိတော,** သိနောတိ ဝါ ဗန္ဓတိ စိတ္တန္တိ **သိတော။** အဝဒာယတိ သဗ္ဗဝဏ္ဏေတိ **ဩဒာတော။ ဒာ** အဝခဏ္ဍနေ **အဝ**ပုဗ္ဗော။ ဓာဝတိ သုဇ္ဈတ္တနေနေတိ **ဓဝလော,** အလော။ **သိတ** ဝဏ္ဏေ, ဏော, **သေတော** ။ ပဍိ ဂတိယံ, ပဏ္ဍတိ ပကာသေတီတိ **ပဏ္ဍရော,** အရော။ သုစိ, ဝိသဒေ, အဇ္ဇုနောတိ ပိ သုက္ကနာမာနိ။

ဆက္ကံ ရတ္တေ။ **သောဏ** ဝဏ္ဏေ, ဏော, ရတ္တုပ္ပလဝဏ္ဏော, **ရုဟ** ဇနနေ, က္တော, လတ္တေ **လောဟိတော။** ရဉ္ဇန္တနေနေတိ **ရတ္တော, ရဉ္ဇ** ရာဂေ။ တမ္ဗော ဥဒုမ္ဗရသဒ္ဒါတော လောဟဝိသေသော, တဗ္ဗဏ္ဏတာယ **တမ္ဗော။** မဉ္ဇေဋ္ဌာ နာမ ရတ္တဝလ္လိ, ယာယ ဟတ္ထိဒန္တာဒိဝိကတိယော ရတ္တာ ဘဝန္တိ, တဗ္ဗဏ္ဏတာယ **မဉ္ဇေဋ္ဌော။ ရောဟိတော** လောဟိတသမော, အလတ္တမေဝ ဝိသေသော။

၉၆. **သာမလန္တံ** ကဏှေဟ။ **နီလ** ဝဏ္ဏေ, အ။ ကဿတေတိ **ကဏှော, ကသ** ဝိလေခနေ, ဏှော။ န သိတော **အသိတော။** ဝဏ္ဏေသု ကေကောဠသဘာဝေန ကလ္လတေတိ ကာလော, သော ဧဝ **ကာဠော။ မစ, မစိ** ကက္ကနေ, ကက္ကနံ ပိသနံ, သေတာဒိကံ မစတီတိ **မေစကော,** ဏွု, အဿေတ္တံ။ **သာ** တနုကရဏေ, သာယတိ တနုကရီယတိ ပဋိပက္ခဝဏ္ဏောဟီတိ **သာမော။ သာမလော** သာမသဒိသော, **မလ**ပစ္စယော ဝ ဝိသေသော။

ပဏ္ဍု သဒ္ဒော သိတပီတေ ဝုတ္တော, သိတပီတသမ္မိဿိတဝဏ္ဏေ **ပဏ္ဍု** သဒ္ဒော ဝုတ္တောတ္ယတ္ထော။ ဝုတ္တဉ္စ “သိတပီတသမာယုတ္တော, ပဏ္ဍုဝဏ္ဏော ပကိတ္တိတော”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၅.၁၃] ။ ပဏ္ဍတိ ကေဂဏန္ ဂစ္ဆတီတိ **ပဏ္ဍု, ပဍိ** ဂတိယံ, ဥ။ ဟရိဏော, ပဏ္ဍုရောတိပိ ပဏ္ဍုဝဏ္ဏနာမာနိ။ **ဤသံပဏ္ဍု** အဗ္ဗတ္တပဏ္ဍုဝဏ္ဏော **ဓူသရော** နာမ, ယထာ ဓူလိဝဏ္ဏော။ **ဓူသ** ကန္တိကရဏေ, စုရာဒိ, အရော။

၉၇. **ကိဉ္စိရတ္တော** အဗ္ဗတ္တရတ္တဝဏ္ဏော **အရုဏော** နာမ, ယထာ မစ္ဆဿ စက္ခု [ယထာ မဒမတ္တဿ စက္ခုရာဂေ (စိန္တာမဏိဋီကာ ၅.၁၅)], သူရိယာဒော တရုဏော ဝုတ္တော။

သေတလောဟိတော သေတရတ္တမိဿော ဝဏ္ဏော ပါဋလော နာမ, ယထာ ပါဋလကုသုမံ။ ပါဋယတေတိ **ပါဋလော,** အလော, **ပဋ** ဝိဘာဇနေ။

ဒွိကံ ပီတေ။ **ပါ** ပါနေ, ကမ္မနိ တော, ဤတ္တဉ္စ။ ဟလိဒ္ဒိယာ ဣဝ အာဘာ ယဿ **ဟလိဒ္ဒာဘော။**

တိကံ တိဏပတ္တာဒိဂတေ ဝဏ္ဏေ။ **လသ** ကန္တိယံ, အတိသယေန လဿတေတိ **ပလာသော။** “ပါလာသော”တိ ပါဌေ တု ရဿဿ ဒီဃတာ။ **ဟရ** ဟရဏေ, မနံ ဟရတီတိ **ဟရိတော,** က္တော။ က္တ, **ဟရိ။**

၉၈. နီလပီတသမ္မိဿဝဏ္ဏေ ကဠာရော, ကပိလော စ ဝတ္တန္တိ။ **ကလ** သင်္ခါနေ။ အရော, **လဿ ဠော, က ဠာရော။ ကဗ** ဝဏ္ဏေ, ဣလော, **ဗဿ ပော, ကပိလော။**

ရောစနပ္ပဘော ဂေါရောစနသဒိသပ္ပဘာယံ ပိင်္ဂေါ, ပိသင်္ဂေါ စ ဝတ္တန္တိ။ **ပဘာ**သဒ္ဒဿ ဒွိလိင်္ဂတ္တမေဝ။ **ပိဇိ** ဘာသတ္ထော, **ပိင်္ဂေါ။** ပရတ္ထ **သ**ကာရဝဏ္ဏာဂမော, **ပိသင်္ဂေါ။**

ကဠာရာဒီနံ စတုန္နံ ပိင်္ဂလဝိသေသတ္တတစကတံ ဒဿေတွာ ပိင်္ဂလသာမညတ္တတစကတ္တမ္ပိ ဒဿေတုမာဟ **“ကဠာရာဒိ”**စ္စာဒိ။ တဿာယမတ္ထော – န ကေဝလံ **ကဠာရာ**ဒယော ပိင်္ဂလဝိသေသေဿဝ ပဝတ္တန္တိ, အထ ခော ပိင်္ဂလသာမညေပိ ဝတ္တန္တီတိ။ ဝုတ္တဉ္စဟိ **အမရကောသေ** “ကဠာရော ကပိလော ပိင်္ဂေါ, ပိသင်္ဂေါ ကဒ္ဒု ပိင်္ဂလော”တိ [အမရ ၅.၁၆]။ ကေစိ ပန **ကဠာရာ**ဒယော **ပိသင်္ဂ** ပရိယန္တာ စတ္တာရော သဒ္ဒါ ပိင်္ဂလဂုဏေ ဝတ္တမာနာ ပုမေ ဝတ္တန္တိ, ဂုဏိနိ ပန တိလိင်္ဂါတိ ဧဝံ ပစ္ဆိမေန သမ္ဗန္ဓံ ကတွာ ဝဒန္တိ, တံ **အမရကောသေန** ဝိရုဇ္ဈနတော ဣဓ စ “သုက္ကာဒယော”တိ သဗ္ဗေသံယေဝ ဂဟဏတော န ဂဟေတဗ္ဗံ။

၉၉. တိကံ သဗလေ ကောကိလကဏ္ဍသဒိသေ။ ကလ္သတေတိ **ကလော, မသိ** ပရိမာဏေ, ကမ္မနိ ဏော, ကလော ဧဝ မာသော **ကမ္မာသော, လ** သ္သ **မော,** ကလနံ တ ကလော, တံ မသတီတိ **ကမ္မာသော,** ယထာ "ကုမ္ဘကာရော"တိ။ **သဗ** ဂတိယံ, သဗတီတိ **သဗလော,** အလော။ စိယ္သတေတိ **စိတ္တော,** တ။ **တ္ရဏ** ပစ္စယေ **စိတ္ရော။** ကမ္မီရော, ကဗ္ဗုရောတိပိ သဗလသ္သ နာမာနိ။

ကဏှပဟပီတမိဿေ သာတေ ဝုတ္တော။ **သေ** ဂတိမှိ, သယတီတိ **သာတေ,** အတော။ ကပိသောတိပိ **သာဝ**သ္သ နာမံ။ ကဏှပလောဟိတမိဿေ ဓူမာဘေ ပန ဓူမ, ဓူမလာ ဝတ္တန္တိ။ ဓူမော ဝိယာတိ **ဓူမော။** ဓူမံ လာတီတိ **ဓူမလော။**
ဧတေ သုက္ကာဒယော **သာဝ**န္တာ ယအ အဘေဒေပစာရာ **ဂုဏိနိ** ဂုဏိမှိ ဝတ္တန္တိ, တအ တစ္စလိင်္ဂါ, ယထာ သုက္ကော ဟံသော, သုက္ကာ ဟံသီ , သုက္ကံ ဟံသကုလံက္ခစ္စာဒိ ယောဇ္ဖံ။ ယအ **ဂုဏေ** ဂုဏမတ္တေ ဝတ္တန္တိ, တအ ပုမေ, ယထာ ဟံသသ္သ သုက္ကော, မယူရသ္သ စိတ္တော က္ခစ္စာဒိ ယောဇ္ဖံ။

၁၀၀. လာသန္တံ နစ္စေ။ **နတ** ဂတ္တဝိနာမေ, **ပဗ္ဗဇ္ဇာ** ဒိတ္တာ **နစ္စာ** ဒေသော။ နတနံ **နစ္စံ,** နဋ္ဌနံ တ **နစ္စံ,** သဗ္ဗတ္ရ ဘာဝသာဓနံ။ နတိယတေ **နတ္တနံ။** လသ္သတေ **လာသနံ, လသ** ကန္တိယံ, လသိတဗ္ဗန္တိ တ **လာသနံ။**

နစ္စံ, တဒိတံ, ဂီတံ က္ခတိ က္ခဒံ ဘောရိယတ္တိကံ နာဋ္ယံ နာမေတ္တုစ္စတေ [အမရ ၇.၁၀]။ **တုရ** တုရဏဟိံသာသု။ တုရီယန္တေနေနေတိ **တူရိယံ,** မုရဇာဒိ။ တဗ္ဗတေ သဒ္ဒေ တောရိယော, ဏော။ တေန လက္ခိတံ တိကံ **တောရိယတ္တိကံ။** နဋ္ဋဿဒံ **နာဋ္ယံ** တတိယသ္သ တောရိယသာမညသ္သ တု ဟသင်္ဂါ နာဋ္ဋကာ။

၁၀၁. နစ္စဋ္ဌာနံ ရာဇင်္ဂဏာဒိ **ရင်္ဂေ** နာမ သိယာ "ရမန္တာ ဂစ္ဆန္တိ တေ့, ရဇ္ဇန္တိ တ္တော"တိ တ ကတ္တ။ **သူစျသူစနံ** ဟတ္ထာဒီဟိ သူစိတဗ္ဗသ္သ ပကာသေတဗ္ဗသ္သ သတ္တပ္ပဟာရာဒိနော သူစနံ ပကာသနံ **အဘိနယော** နာမ "နယနံ နယော, ပဿန္တာနံ အဘိမုခံ နယော"တိ ကတ္တ။ ဗျဉ္ဇကောတိပိ တဿေဝ နာမံ။

ဘရတသတ္ထဝုတ္တအင်္ဂုတ္တရသတကရဏနိပ္ဖန္နထိရဟတ္ထပရိယတ္တကာဒိနာမကော ဒွဝတ္တိံ သပ္ပကာရော [ဝိတ္ထာရော ဘရတမုနိကတေ နာဋ္ဋသတ္ထေ စတုတ္ထ အဇ္ဈာယေ ပဿိတဗ္ဗော] နစ္စဝိသေသော **အင်္ဂဝိက္ခေ ပေ, အင်္ဂဟာရော** နာမ "အင်္ဂသ္သ ဟာရော, ဝိက္ခေပေ"တိ ကတ္တ ။ တိကံ နဋ္ဋေ။ သဗ္ဗတ္ရ ကတ္တုသာဓနံ, "နစ္စတီတိ **နဋ္ဋကော"** တ္တာဒိနာ။

၁၀၂. သိင်္ဂါရာဒယော နဝ ရသာ **နာဋ္ဋရသာ** အဿာဒနီယတ္တာ။ ယထာ ဟိ နာနာဗျဉ္ဇနသင်္ခတမန္နံ ဘုဉ္ဇန္တာ ရသေ အဿာဒယန္တိ သုမနာ ပုရိသာ ဟာသံဝ အဓိဂစ္ဆန္တိ, တထာ နာနာဘိနယဗျဉ္ဇိတေ အင်္ဂသတ္တောပေတေ ဌာယီဘာဝေ အဿာဒယန္တိ သုမနာတိ [သုဗောဓာလင်္ကာရသ္သ မဟာသာမိဋီကာယ ၃၅၂ ကထာဝတ္ထုနာယမှိ] ။

၁၀၃. တေသု သိင်္ဂါရဿေဝ သရူပံ, ပဘေဒဉ္စ ဒဿေတုမာဟ **"ဟေသဿေ"** စ္စာဒိ။ နာရိယံ သင်္ဂမံ **ပဋိစ္စ** ကာရဏံ ကတ္တ **ဟေသသ္သ** ပုရိသသ္သ ယာ **ပီဟာ** က္ခစ္ဆာ မနောဝိကာရဝိသေသော **ဟေသေ** စ ပုရိသေ သင်္ဂမံ **ပဋိစ္စ** ကာရဏံ ကတ္တ က္ခတ္တိယာ ယာ **ပီဟာ** က္ခစ္ဆာ မနောဝိကာရဝိသေသော, ဧသော ရတိကီဠာဒီနံ ကာရဏဘူတော, ရတိကီဠာဒိကာရဏသဟိတော တ ရသော **သိင်္ဂါရော** နာမ။ တ္တေ စ က္ခတ္တိပုရိသာနံ ဒဿနသဝနဖုသနဝသေန တ ဝိပ္ပယောဂဝသေန တ ယာ ပီဟာ သဉ္ဇာတာ, သော ရသော နာမ။ ယံ ပန တံ ကာရဏံ ကတ္တ ပဝတ္တံ ဂီတံ, တမေဝ လောကာနံ အဿာဒဇနကတ္တာ ရသော နာမ။ ဖလူပစာရဝသေန ပန ပီဟာ ရသောတိ ဝုတ္တာ, သဗ္ဗတ္ရေဝံ။

၁၀၄. ဥတ္တမာနံ က္ခတ္တိပုရိသာနံ ပကတိ သံယောဂဝိယောဂသဘာဝေ သာ တ္တေ သိင်္ဂါရေ ဟယော ဗဟုလန္တိ **ဥတ္တမပကတိပ္ပာယော,** ယေဘုယ္ယေန ဥတ္တမာနံ သံယောဂဝိယောဂပ္ပဝတ္တံ ဂီတမေဝ သိင်္ဂါရော နာမာတ္တတ္တ ထော။ က္ခတ္တိပုရိသာနံ ပီဟာ ဟေတု တေဿာတိ **က္ခတ္တိပုရိသဟေတုကော။** သော သိင်္ဂါရော သမ္ဘောဂေ, ဝိယောဂေတိ က္ခမိနာ ပဘေဒေန ဒုဝိဓော မတော။ တတ္ရ စ –

တပိဝနဂေဟုယ္ယာန-မာလာစန္ဒနာဒယော။
သမ္ဘောဂဿ ဝိဘာတ တော၊ ယေ စဉ္စေ လလိတင်္ဂရာ။

ဝိယောဂသ္မိံ တု ပိယာဒသ္သနံ ဝိဘာတေ, ရသဇနကော စ ဝိဘာတော။ ဝုတ္တဉ္စ –

“ဇယန္တေ စ ရသာ ယေန၊
သ ဝိဘာဝေ ပကိတ္တိတော။
တေသမေတ’နုဘာဝေ’ယံ၊
ဉာတော ကဝီဟိ ဗုဒ္ဓကော”တိ။

သဟ ဘူဥ္မနမနုဘာဝနံ **သမ္ဘောဂေါ။** ဝိယုဇ္ဇနံ နာနာဘာဝနံ **ဝိယောဂေါ။ သိင်္ဂံ** နာမဓာတု, ဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန သိင်္ဂံ, နာဂရိကဘာဝသင်္ခါတဿ ကိလေသသိင်္ဂဿေတံ နာမံ, တံ ကရောတိ, သိင်္ဂံ တ ပဘုတ္တံ, တံ ကရောတိ ရာဂီသူတိ **သိင်္ဂ ကရော,** အာရော, ကိလေသသိင်္ဂကရဏံ ဝိလာသောတိ ဝုတ္တံ။ သုစိ, ဥဇ္ဇလောတိပိ သိင်္ဂါရဿ နာမာနိ။

သောကောပစယသဘာဝေ **ကရုဏော။**

ကုဠနာသင်္ဂနာသာယ [ကုဠနာသဓနာဟယ (စိန္တာမဏိဋီကာ)] ၊
ဝဓဗန္ဓနတာဠနာ။
သာပက္လေသောပတာပေဟိ၊
ဇာယတေ ကရုဏော ရသော။

ဥဿာဟဝဒ္ဓနော **ဝီရော။** ဝိဘာဝ တဿ ဝိနယပတာပဗလဝိက္ကမာ။ သ စာယံ အနုဝီရော ဓမ္မဝီရော ယုဒ္ဓဝီရော တိ တိဝိဓော။

ဝိမှယောပစယသဘာဝေ **အဗ္ဘုတော။**

ဟသာဒုဿာနသေလာဒိ-ဂမနာ ဒိဗ္ဗဒဿနာ။
သဘာဝိမာနမာယေန္ဒ-ဇာလသိပ္ပာဒိဒဿနာ [ဇာလဝိဇ္ဇာဒိဒဿနာ (က.)] ။
ဟဒယေစ္ဆိတလာဘေဟိ၊ ဝိဘာဝေဟိဿ သမ္ဘဝေ။

ဟာသောပစယသဘာဝေ **ဟာသော။**

သာဗဟိတ္ထာ သဝိကတာ၊ နေပဿာ ဗျင်္ဂဒဿနာ။
အသမ္ဗန္ဓကထာလာပာ၊ ဟာသော သော ကုဟကာဒိဘိ။

ဘယောပစယသဘာဝေ **ဘယာနကော။**

ဥစ္စဘေရဝသံရာဝ-ယက္ခပေတာဒိဒဿနာ။
သုညာကရမဟာရည-ဝဓဗန္ဓနဒဿနာ။

တာသာယာသင္ကတောဗ္ဗေဂေါ၊ သိတေလူကရုဏာဒိဘိ။
ဝိဘာဝေဟိ စ ကုတ္တိံနံ၊ နိစာနဉ္စ ဘယာနကော။

သမဏောပစယသဘာဝေ **သန္တော။**

ဒဿနာ သန္တဝေသာနံ၊ သန္တစိတ္တာန တာဒိနံ။
သန္တကာရဏဓမ္မာနံ၊ သန္တော နာမ ရသော ဘဝေ။

ဇိဂုစ္ဆောပစယသဘာဝေ **ဗီဘစ္ဆော။**

> ပူတိမံသာဒိကာနံ တု၊ ဒဿနသုတိကိတ္တနာ။
> ဝိဂတေဟိ ဝိဘာဝေဟိ၊ ဗီဘစ္ဆော ဇာယတေ ရသော။

ကောဓောပစယသဘာဝေ **ရုဒ္ဒံ။**

> တဥ္စ သင်္ဂာမဟေတုကံ၊ ဥဂ္ဂကမ္မဥပဃာတ-။
> မုသာတအဒိဖရုသာ၊ ဝစနာဒီဟိ ဘဝတိ။

ဧတေသု စ ဗီဘစ္ဆရုဒ္ဒာနိ နပုံသကေ, အဋ္ဌေ တု ပုမေ ရူပဘေဒာ။ ဧတေ စ နဝ နာဋျရသာ **ရတနကောသနယေန** ဝုတ္တာ။ ဝုတ္တဥှိ တတ္ထ –

> ''သိင်္ဂါရဝီရ ဗီဘစ္ဆ-ရုဒ္ဒ ဟာသ ဘယာနကာ။
> ကရုဏာ'ဗ္ဘုတ သန္တာစ၊ နဝ နာဋျရသာ ကမေ''တိ။

အမရကောသေ ပန –

> ''သိင်္ဂါရဝီရ ကရုဏာ-ဗ္ဘုတ ဟာသ ဘယာနကာ။
> ဗီဘစ္ဆ ရုဒ္ဒာတိ ရသာ''တိ [အမရ ၇.၁၇]။

အဋ္ဌေဝ ရသာ ဝုတ္တာ။ အထေဟ နဝမော သန္တော ရသော ကသ္မာ န ဝုတ္တောတိ? ဝုစ္စတေ –

> ဟာသော ရတိ စ ကာရုညံ၊
> ကောဓုဿာဟဘယံ တထာ။
> ဇိဂုစ္ဆာ ဝိမှယော စေတိ၊
> ဌာယီဘာဝ ပကိတ္တိတာ။

ဌာယီ ဧဝ တု ရသီဘဝတိယ္ယာဂမော, တသ္မာ ပကတိယာ အဌသင္ချတ္တာ အဋ္ဌေဝ တု တေ ဝုတ္တာတိ န ဝုတ္တော။ သန္တရသော စာယံ ဓမ္မသိင်္ဂါရတ္တာ သိင်္ဂါရရသေ ဧတနုပဝိဋ္ဌော။ ဓမ္မယုဒ္ဓကာမတ္တေန တိဝိဓော ဟိ သိင်္ဂါရော။ ကေစိ ပန ပိယသမာဂမာဒိဝိဘာဝဇပရမံ ဝဿလ္လာခ္ယံ ရသမာဟု။

ရဘသောပ္ယာဟ –

> ''သိင်္ဂါရ ဝီရ ဗီဘစ္ဆ-ရုဒ္ဒ ဟာသ ဘယာနကာ။
> ကရုဏာ'ဗ္ဘုတသန္တာ စ၊ ဝဿလ္လဥ္စ ရသာ ဒသေ''တိ။

အညေ တု –

> ''သိင်္ဂါရာနုဂတော ဟာသော၊
> ကရုဏော ရုဒ္ဒကမ္မဇော။
> ဝီရတော အဗ္ဘုတော ဇာတော၊
> ဗီဘစ္ဆာ စ ဘယာနကော''တိ –

စတ္တာရော ရသာ ဣစ္ဆာဟု။

ဗီဘစ္ဆ တ္တိ ဝဓ ဗန္ဓနေ, ဆော, အဗ္ဘာသိကာရဿ ဒီဃော။ **ဝဓိ ဘော, ဓဿ စော ဗီဘစ္ဆော။** ရုဒ္ဒော ဒေဝတာ အဿေတိ ရုဒ္ဒံ။ ဝုတ္တဥ္စ –

“သိင္ဂါရော ဟရိဒေတေဟိ၊ ဟာသော ပမထဒေဝတော။
ကရုဏော ယမဒေတေ တု၊ ရုဒ္ဒော ရုဒ္ဒာဓိဒေဝတော”တိ [သဒ္ဒကပ္ပဒ္ဒုမေ ရောဒ္ဒပဒေပိ] ။

ဧတ္ထ စ ကာမကောဓဟာသာဒိကတော စိတ္တဝိကာရော **ဘာဝေ** “ဘာဝယတိ ပကာသယတိ ကဝိနော အဓိပ္ပာယ”န္တိ ကတွာ။ သော စ ဌာယီ ဗျဘိစာရီ သာတ္တိကော စေတိ တိဝိဓော။ တတ္ထ –

ဟာသော ရတိ စ ကာရုညံ၊
ကောဓု’ဿာဟ ဘယံ တထာ။
ဇိဂုစ္ဆာ ဝိမှယော စေတိ၊
ဌာယီဘာဝ ပကိတ္တိတာ။

ဗျဘိစာရီ တု တေတ္တိံသပ္ပဘေဒါ။ ယထာ –

သင်္ကာ ဂိလာနိ နိဗ္ဗေဒါ၊
တထာ ဇ္ဇလဿာ မဒေါ သမော။
အာလသျံ ဒီနတာ စိန္တာ၊
မောဟော သတိ မတီ ဓိတိ။

စာပလျံ ဟရိသော ပီဠာ၊
အာဝေဂေ ဇဠတု’ဂ္ဂတာ။
သုတ္တံ ဝိတက္ကော တာသော စ၊
ဂဗ္ဗု’ဿုက္ကော ဝိသာဒတာ။

နိဒ္ဒါ’ဗဟိတ္ထာ’မရိသာ၊
မရဏံ ဗျာဓိရေဝ စ။
အပမာရော စ ဥမ္မာဒေါ၊
ဝိဗောဓော တိံသ တုတ္တရာ။

သာတ္တိကော အဋ္ဌဝိဓော။ ယထာ –

ထမ္ဘော သေဒေါ စ ရောမဉ္စော၊
သရဘေဒေါ တု ဝေပထု။
ဝေဝဏ္ဏ’မဿုပလယာ၊
ဣစ္စေတေ အဋ္ဌ **သာတ္တိကာ** တိ။

ထိရတ္တာ ကေန္တိကတ္တာ **ဌာယီ။ ဗျဘိစာရီ** အနေကန္တိကတ္တာ။ ယထာ နာဠိကာယ သိင်္ဂါရော ဌာယီ, တဒုပကာရာ ဟာသာဒယော ဗျဘိစာရိနော, မောဟရာဂဒေါသာ ဧဝ သင်္ဆာဘာသာယ သတ္တရဇောတမာနိတ္တုစ္စန္တေ။ တတ္ထ သတ္တေန အာသယေန နိဗ္ဗတ္တော **သာတ္တိကော။** ဘာဝဿ ဗောဓကော အဘိနယော **အနုဘာဝေ** “အနု ပစ္ဆာ ဘာဝယတိ ပကာသယတီ”တိ ကတွာ။

တတ္ထ **သမ္ဘောဂ** သဘာဝေ ယော **ရတ္တာ** ဿော ဘာဝေ, တဿ လောစနစာတုရိယဘမုက္ခေပမိဟိတဝိဗ္ဘမစိတ္တင်္ဂဟာရိတဏ္ဍာဒိ အနုဘာဝော။ ဝုတ္တဉ္စ –

“တဿ လောစနစာတုရ-ဘမုက္ခေပသိတဝိဗ္ဘမော။
စိတ္တင်္ဂဟာရိတဏ္ဍာဒိ၊ အနုဘာဝေ ပကိတ္တိတော”တိ။

ဝိယောဂဿ တု အနုဘာတေ –

အဘိလာဟေ တထာ စိန္တာ၊
တဿ သရဏကိတ္တနာ။
ဥဗ္ဗေဂေ စ ဝိလာပေ စ၊
ဥမ္မာဒေ ဗျာဓိရေဝ စ။
ဇဠတာ မရဏဉ္စေဝ၊
ဒသေဝေတ္ထ ပကိတ္တိတာ။

ဟာသဿ တု ဝိကာရကာလာဒိ အနုဘာတေ, ယော တု ကရုဏော။

အဿုသာသေဟိ ဝေဝဏ္ဏ-
ထမ္ဘဂတ္တသတိက္ခယာ။
ပရိဒေဝိတသောကေဟိ၊
အဘိနယော သသူရိဘိ။

ကရုဏရသဝဒနဝေပထုဂတ္တထမ္ဘဟာဒယကမ္ပနသုကျောဠတာလုကဏ္ဍေဟိ **ဘယာနကော** နိစ္စမဘိနယော။

ရုဒ္ဒဿ တု ဘူကုဋျာဒိ အနုဘာတော။

ဝီရော'ဘိနီယတေ စာဂ-
ဝေသာရဇ္ဇာဒိတော တထာ။
အင်္ဂေပသူစတာဒီဟိ၊
ထေရသောရာဒိတော ဘဝေ။

ဗီဘစ္ဆဿ တု –

အယံ ပဏ္ဍာဒနာ ဗျတ္တ-
ဟဒဗာဟစ္ဆိကူလနာ။
ဥဗ္ဗေဇနာဒီဟိ မတော၊
တဇ္ဇေဟိ'ဘိနယော သဒါ။

အဗ္ဘုတံ ပန –

ဒန္တလောစနဝိတ္ထာရာ၊
ပသာဒေပသမာဒီဟိ။
ရောမဉ္စသေဒတာသဿု၊
သာဓုတဒေဟိ ဒဿယေ။

သာတ္တိကာနံ တု ဝဋ္ဋန္နံ ထမ္ဘသေဒရောမဉ္စသရဘေဒဝေပထုဝေဝဏ္ဏမဿုပလယာနံ ယထာက္ကမံ နိက္ကိရိယ
တာ, တတ, စ္စာသီတ, အေဘဂ္ဂဋ္ဌာ'ဟင္ဂပူရဏ, မုခဏ္ဍယာဝိပလ္လာသ, လောစနမဇ္ဇန, မဟိဟတာဒယော အဘိနယာ။

ဧဝံ ဗျဘိစာရီနမ္ပိ နိဗ္ဗေဒ, ဂိလာနိ, သင်္ကိ'သ္သာ, မဒ, သမာ'လဿာဒီနံ ယထာက္ကမံ သာသ, သန္တာပ, ဒိသာဝ
လောကန, ဂုဏမစ္ဆေရ, ဘီတ, ဇွမဒ္ဒန, သမာဒယော အဘိနယာတိ။

ဗ္ယာဘိစာရိသု သင်္ကာ နာမ အာသင်္ကစိတ္တတာ။ ဂိလာနိ ဂေလညတာ။ နိဗ္ဗေဓော အတ္တာဝမာနနံ။ မဒေါ ပမာဒ
ကံသော။ သမော ခေဒော။ ဒီနတာ စေတသော ဒုက္ခတာ။ ဓိတိ သန္တောသော။ ဟရိသော စေတောပသာဒော။ ပီဠာ ရုဒ္ဒာ
စာရာဒီဟိ မုခဝိကာရော။ အာဝေဂေါ သမ္ဘမော။ ဇဠတာ အပ္ပဋိပတ္တိ, ဥဂ္ဂတာ အရုဏတ္တံ။ သုတ္တံ သုပနံ။ တာသော
စိတ္တက္ခောဘော။ ဥဿာဟော ဥဿုက္ကံ။ ဝိသာဒေါ ခေဒော။ အဗဟိတ္ထာ အာကာရဂုတ္တတာ။ အမရိသော အက္
ခမတာ။ ဝိဗောဓော ဝိနိဒ္ဒတာ။ သေသာ ပပဥ္စဘယာ န ဝိတ္ထာရိတာတိ။ ရသဝဏ္ဏနာ။

၁၀၅. သိလောကေန ဝစသော နာမာနိ။ ဘာသိတဗ္ဗန္တိ **ဘာသိတံ။ လပ** ဝစနေ, **လပိတံ။** ဘာသီယတေတိ **ဘာသာ။**
တေဟရီယတေတိ **တေဟာရော, ဟရ** ဟရဏေ **ဝိ**ပုဗ္ဗော, **“တေဟာရ** ဝစနေ”တိ တ ဓာတု။ ဝုစ္စတေတိ **ဝစနံ။ ဝစော**ပိ,
မနောဂဏောယံ။ ဥစ္စတေတိ **ဥတ္တိ,** တိ။ ဝုစ္စတေတိ **တစာ,** အ။ ဂိဏန္တိ သဒ္ဒာယန္တိ တန္တိ **ဂိရာ, ဂေ** သဒ္ဒေ, က္က
ရော, ကယိတဗ္ဗာတိ တ **ဂိရာ။** တယတေ သဒ္ဒာယတေတိ **တဏီ,** ယု, ဤ စ, ပရေသံ မမ္မဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန တဏော ဝိယာတိ
တ **တဏီ,** ဤ။ ဘရတော နာမ သတ္တကာရော ဣသိ, တဿေသာ **ဘာရတီ။** ကထီယတေတိ **ကထိတာ။** ဝုစ္စတေတိ **ဝစီ,**
ဤ။ ဗ္ရဟ္မီ, သရောဝတီတိပိ ဝစသော နာမာနိ။

၁၀၆. ကေမေတဿာတပဒံ ယတ္ထ **ကောဿာတော** သဝိသေသနေန ကာရကပဒေန သဟိတတ္တာ **သကာရကော
ပဒစယော** သမ္ဗန္ဓတ္တော ပဒသမုအယော တက္ကံ နာမ သိယာ, ယထာ – ဝေဿန္တရော ရာဇာ သုခဝိဟာကံ ကမ္မံ က
ရောတိ, ပုရိသော ဂစ္ဆတိ။ **အာဿာတ** ဂုဟာဏဋ္ဌေတ္ထ ကိရိယာသဒ္ဒောပလက္ခဏံ, တေန ဒေဝဒတ္တော ကဋ္ဌံ ကတ
တ က္ကစ္စာဒီနိပိ တက္ကံ နာမ သိယာ။ **အမရကောသေ** ပန – “တိဿာဒ္ယန္တစယော တက္ကံ, ကိရိယာ တ ကာရကာန္ဝိ
တာ”တိ [အမရ ၆.၂] ဒ္ဝီဟိ လက္ခဏေဟိ တက္ကမာဟ။ တဿတ္တော – **တိဿာဒ္ယန္တစယော** တ္ယာဒိဿာဒ္ယ
န္တပဒာနံ စယော သမူဟော သမ္ဗန္ဓတ္တော တက္ကံ, တံ ယထာ – ဥစ္စံ ပဌတိ, ဩဒနံ ပစတိ။ တထာ စ ဘာတဋ္ဌံ အာခ္
ယာတံ သာဗ္ယယကာရကဝိသေသနံ တက္ကံ, အာဿာတံ တ္ယာဒ္ယန္တံ သာဗ္ယယံ တ သကာရကံ တ သဝိသေသနံ တ
တက္ကမုစ္စတေ။ **တ္ယာဒိ** ဂုဟာဏံ ကိရိယာသဒ္ဒောပလက္ခဏံ, တေန ဒေဝဒတ္တော ကဋ္ဌံ ကတတ က္ကစ္စာဒီနိပိ တက္ကံ။
ဥပလက္ခဏနိရပေက္ခံ အပရံ တက္ကလက္ခဏမာဟ “ကိရိယာ တ ကာရကာန္ဝိတာ”တိ။ ကိရိယာပဒံ တ ကာရကသမ္ဗန္
ဓံ တက္ကံ, ယထာ – ရာဇာ ဂစ္ဆတိ, ရာဇာ ဂတော။ ဣမသ္မိံ ပက္ခေ သာဗ္ယယဿပိ အနဗ္ယယဿပိ သဗ္ဗဿ ကိ
ရိယာကာရကပဒသမူဟဿ တက္ကတ္တမာဟ။

ဘယာဒီဟိ ယံ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ တ တိက္ခတ္တုံ တ **ဥဒီရဏံ** ကထနံ “သပ္ပော သပ္ပော, ဝိဇ္ဈ ဝိဇ္ဈာ”တ္ယာဒိကံ, တံ
အာမေဍိတံ ဧဋ္ဌယံ။ **မေဍိ** ဥမ္မာဒနေ, **အာ**ပုဗ္ဗော ဒ္ဝတ္တိက္ခတ္တုမုစ္စာရဏေ ဝတ္တတိ။ ယထာ “တေဒေဝ ယအာ တ
က္ကံ, အာမေဍယတိ တသတေ” [“ဟရိဝံသေ”တိ စိန္တာမဏိဋီကာယံ ဝုတ္တံ] ။ “ဒေဝဒတ္တေနာမေဍော ကတော” ဣစ္
စတ္ရာပ္ယယမေဝတ္တော, သောကာဒီနာ ဟိ “ဘာတာ ဘာတာ”ဣတ္ယုစ္စာရိယတေ, ဘာဝေ ကမ္မနိ စ တော။ ကမ္မဥ္စ
ပဒံ တက္ကမ္ဟာ။

၁၀၇. အာမေဍိတဿ ဝိသယံ ဒဿေတုမာဟ **“ဘယေ”**စ္စာဒိ။ “သပ္ပော သပ္ပော, စောရော စောရော”တ္ယာဒိ
သု **ဘယေ။** “ဝိဇ္ဈ ဝိဇ္ဈ, ပဟရ ပဟရာ”တ္ယာဒီသု **ကောဓေ။** “သာဓု သာဓူ”တ္ယာဒီသု **ပသံသာယံ။** “ဂစ္ဆ ဂစ္ဆ, လု
နာဟိ လုနာဟီ”တ္ယာဒီသု **တုရိတေ။** “အာဂစ္ဆ အာဂစ္ဆာ”တ္ယာဒီသု **ကောတူဟလေ။** “ဗုဒ္ဓော ဗုဒ္ဓောတိ စိန္တယန္
တော”တ္ယာဒီသု **အစ္ဆရေ။** “အဘိက္ကမထာယသ္မန္တော အဘိက္ကမထာယသ္မန္တော”တ္ယာဒီသု **ဟာသေ။**
“ကဟံ ဧကပုတ္တက, ကဟံ ဧကပုတ္တကာ”တ္ယာဒီသု **သောကေ။** “အဟော သုခံ အဟော သုခ”န္တ္ယာဒီသု **ပသာဒေ။**
စသဒ္ဒော အဝုတ္တသမုစ္စယတ္တော, တေန ဂရဟာ’သမ္မာနာဒီနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တတ္ထ “ဟဟော ဟဟော”တ္
ယာဒီသု **ဂရဟာယံ။** “အဘိရူပက, အဘိရူပကာ”တ္ယာဒီသု **အသမ္မာနေ။** ဝေမေတေသု နဝသု, အညေသု စ အာမေဍိတဝစ
နံ **ဗုဓော** ပဏ္ဍိတော **ကရေ** ကရေယျ ယောဇေယျ အာမေဍနံ ပုနပ္ပုနုစ္စာရဏံ အာမေဍိယတိ တ ပုနပ္ပုနုစ္စာရီယတီတိ
အာမေဍိတန္တိ ကတ္ဝာ။

၁၀၈. ဣရု, ယဇု, သာမန္တိ တယော ဝေဒာ သိယုံ, တတ္ရ **ဣရုသဒ္ဒော နာရီ** ဣတ္ထိလိင်္ဂေ။ **ဣစ** ထုတိယံ, ဣစ္စန္
တေ ဒေဝတ တောယာတိ **ဣရု, ဥ, စဿ ရော။** ယဇန္တေ့ အနေနေတိ **ယဇု, ဥ။ သော** အန္တကမ္မနိ, ကရဏေ မော, သောယ

န္တိ ဟပမနေနေတိ **သာမံ,** သြဿာ, **“သာ** တနုကရဏာဝသာနေသူ”တိ တ ဓာတုဝတ္တော။ ဝိဒန္တိ ဓမ္မမေတေဟီတိ **ဝေ အာ**။

ဧတေ ဝေ တယော ဝေအာ တယီ နာမ, တယော အဝယတ အဿာတိ **တယီ**။ အယံ **တယီသဒ္ဒေါ နာရီ** ဣတ္ထိလိင်္ဂ ကော။ တိကံ ဝေဒေ။ မုနာတိ ဇာနာတိ ဓမ္မံ အနေနာတိ **မန္တော,** တော, ဥဿ **အ**။ သုယျတေ ဓမ္မံ တေနာတိ **သုတိ**။ ဣတ္ထိယံ **သုတိ**သဒ္ဒော။

၁၀၉. ဝေဒသတ္တကာရကေ ဒသ က္လသယောဒဿေတုမာဟ **“အဋ္ဌကော”** စ္စာဒိ။ အတ္တံ ဟိတံ, အတ္တေ တ သ တ္တေ ကရောတီတိ **အဋ္ဌကော**။ တမံ ကလ္လာဏဝစနံ ကရောတီတိ **တမကော,** ရဿသရိရတ္တာ တ တမနော, သော ဝေ **တမကော,** နဿ **က**ကာရတ္တံ ကတ္ဝာ။ တမော နာမ ဟရော, သော ဒေတေ အဿ **တမဒေတော**။

“တမံ သဗ္ဗေ ပတီပေ [ပတီပေတိ ပဋိကူလေ] စ၊ ဒဝိဏော [ဒဝိဏောတိ ဓနေ] စာတိသုန္ဒရေ။
ပယောဓရေ ဟရေ ကာမေ၊ ဧညာ တမ’မ္ပိတ္ထိယ”န္တိ။

ဟိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော**။

အင်္ဂီရသဿ က္လသိနော အပစ္စံ **အင်္ဂီရသော,** စိတ္တသိခဏ္ဍိနော အပစ္စံ ပုတ္တော။ အထ တ အင်္ဂမှိ ကာယေ ရသော သိဒ္ဓိပ္ပတ္တော ဟရအေ ယဿာတိ **အင်္ဂီရသော**။ တေနေဝ တဿ ပုတ္တံ သုရာစရိယံ “ဇီတေ”တိ ဝဒတိ။ ဇီ ဝယတိ ရဏေ အသုရနိဟတေ ဒေဝေတိ **ဇီတေ** [အမရ ၃.၂၄ စိန္တာမဏိဋီကာ သြလောကေတဗ္ဗာ] ။ ဘာရုတီတိ **ဘဂု,** ဘံ တ နက္ခတ္တံ ဂစ္ဆတိ ဇာနာတီတိ **ဘဂု,** ဥ။ ယမံ သံယမံ ဒအာတိ ပရေသန္တိ ယမအော စ သော ဒက္ခိဏေယျဂ္ဂိတ္တာ အင်္ဂ ဂိ စေတိ **ယမဒဂ္ဂိ,** ရာမဿ ပိတာ [ပရသုရာမဿ ပိတာ (သဒ္ဒကပ္ပဒ္ဒုမေ)] ။ ဝသိဋ္ဌဿ အပစ္စံ **တသိဋ္ဌော**။ ဘာရ ဒွာဇဿ အပစ္စံ **ဘာရဒွာတဇော**။ ကဿပဿ အပစ္စံ **ကဿပော**။ ဝေဿာမိတ္တဿ အပစ္စံ **ဝေဿာမိတ္တော**။ **က္လတိ** က္လမေ ဒသ က္လသယော **မန္တာနံ** ဝေအာနံ **ကတ္တာရော** ကာရကာ။

၁၁၀. ဝေဒေ ဒဿေတုတ တဿ ဆဠင်္ဂါနိ ဒဿေတုမာဟ **“ကပ္ပော”** စ္စာဒိ။ ယညကမ္မာနမုပဒေသကော **ကပ္ပော** “ကပ္ပတေ ပဘဝတီ”တိ ကတ္ဝာ။ သာဓုသဒ္ဒါနမန္ဝတ္ထာယကံ **ဗျာကရဏံ** ဝိသေသေန အာကရီယန္တေ ပက တိစ္စာဒိနာ အာဗျာဟဿန္တေ အနေန သဒ္ဒါတိ, ယုး။ **ဇောတိသတ္ထံ** ဂဏနသတ္ထံ သုဘာသုဘကမ္မဖလဇောတနကံ။ သိက္ခန္တေ အဗ္ဘဿန္တေ [အဗ္ဘျယန္တေ (က.)] တေဟာယာတိ **သိက္ခာ,** အကာရာဒိဝဏ္ဏာနံ ဌာနကရဏပယတနာ နံ ပဋိပာဒိကာ။ နိစ္ဆယေန, နိဿေသတော တ ဥတ္တိ **နိရုတ္တိ,** ဝဏ္ဏာဂမော ဝဏ္ဏဝိပရိယယောစ္စာဒိကာ။ ဆန္ဒသိ အနု ဋ္ဌုဘာဒိဝုတ္တာနံ ပဋိပာဒိကာ **ဆန္ဒောဝိစိတိ,** တောနိ ဆ ဝေဒာနံ အင်္ဂါနီတိ ဝဒန္တိ။

၁၁၁. ပုရာဝုတ္တနိဗန္ဓနပယတ္တာ ပုရာဝုတ္တံ, တဿ ပဗန္ဓော ဝိတ္တာရော, သန္တာနော တ **ဘာရတာဒိကော** ဘာရတယုဒ္ဓကထာဒိကော **ဗျာသာ** ဒိပကတော ဂန္ထော ဣတိဟာသော နာမ, **ဣတိဟာ**သဒ္ဒော ဟရမ္ပရိယောပဒေသေ နိပတော, ဣတိဟာ’တ္ထိ အသ္မိန္တိ **ဣတိဟာသော**။

ရက္ခာဒီနံ နာမပရိယာယေဟိ **နာမပ္ပကာသကံ** ရတနမာလာဒိကံ သတ္ထံ နိဃဏ္ဍု နာမ, **သောတိမိနာ နိဃဏ္ဍု** သဒ္ဒ ဿ ပုလ္လိင်္ဂတ္တံ ဒီပေတိ, သဗ္ဗတ္ထေဝံ။ တတ္ထ တတ္ထာဂတာနိ နာမာနိ နိဿေသတော ဃဋေန္တီ ရာသီကရောန္ တိ တ္တောတိ **နိဃဏ္ဍု,** ဗိန္ဒာဂမော, ဝစနီယတစကဘာဝေန အတ္ထံ သဒ္ဒဥ နိခဏ္ဍတိ ဘိန္ဒတိ ဝိဘဇ္ဇ ဒဿေတီတိ တ နိခဏ္ဍု, သော ဝေ **ခဿ ဃ**ကာရံ ကတ္ဝာ **နိဃဏ္ဍု** တိ ဝုတ္တော။ **ရက္ခာဒီနံ နာမပ္ပကာသက** န္တိမိနာ ကေကသ္ သ အတ္ထဿ အနေကပရိယာယနာမပ္ပကာသကတ္တံ ဝုတ္တံ, နိဒဿနမတ္တန္တေတံ, အနေကဿ အတ္ထာနံ ကေ သဒ္ဒဝစနီယတာပကာသကဝသေနပိ တဿ ဂန္ထဿ ပဝတ္တတ္တာ [ဒီ. နိ. ဋီ. ၁.၂၅၆; မ. နိ. ဋီ. ၁.၂၂; အ. နိ. ဋီ. ၂.၃.၅၉; သာရတ္ထ. ဋီ. ၁.တတိယသင်္ဂီတိကထာဝဏ္ဏနာ]။

၁၁၂. လောကေ ယံ ဝိတဏ္ဍာတဒီနံ သတ္ထံ, တံ လောကာယတန္တိ ဝိညေယျံ။ **တန္** ဝိတ္ထာရေ, အညမညဝိရုဒ္ဓံ, သဂ္ဂမောက္ခဝိရုဒ္ဓံ တ တနောန္တိ တ္တောတိ **ဝိတဏ္ဍော,** ဍော, ဏတ္တံ, ဝိရုဒ္ဓေန တ တဒဒဏ္ဍေန တာဠေန္တိ တေ

ထ တဒိနောတိ **ဝိတဏ္ဍော, တဒို** တာဠှနေ, အဒေသမ္ပိ ဟိ ယံ နိဿာယ တဒီနံ တအေ ပဝတ္တော, တံ တေသံ ဒေသတောပိ ဥပစာရဝသေန ဝုစ္စတိ, ယထာ “စက္ခုံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ, ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟီယမာနာ ပဟီယတိ, ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတီ”တိ [ဒီ. နိ. ၂.၄ဝ၁; မ. နိ. ၁.၁၃၄; ဝိဘ. ၂ဝ၄]။ **လောကာ**တိ ဗာလလောကာ, တေ ဧတ္ထ အာယတန္တိ ဥဿဟန္တိ တယမန္တိ တဒဿာဒေနာတိ **လောကာယတံ,** အာယတိံ ဟိတံ တေန လောကော န ယတတိ န ဤဟတီတိ တ **လောကာယတံ,** တဉှိ ဂန္ထံ နိဿာယ သတ္တာ ပုညကိရိယာယ စိတ္တမ္ပိ န ဥပ္ပာဒေန္တိ။

ယော **ကဝီနံ** ပဏ္ဍိတာနံ **ဟိတော** ကဝိတ္တဘောဂသမ္ပတ္တာဒိပယောဇနကရော **ကိရိယာကပ္ပဝိကပ္ပော** ကဝီနံ ကိရိယာသင်္ခာတကပ္ပဗန္ဓနဝိဓိဝိဓာယကော သုဗောဓာလင်္ကာရာဒိကော ဂန္ထော, သော ကေဋုဘံ နာမ, ကိဋ္ဌန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ကောသလ္လံ ကဝယော ဗန္ဓနေသု ဧတေနာတိ **ကေဋုဘံ, ကိဋ္ဌ** ဂတိယံ, အဘော, အဿုကာရော, အထ တ ကိဋ္ဌတိ ဂမေတိ ကိရိယာဒိဝိဘာဂံ, တံ တ အနုဝသေသေန ပရိယာအနတော ဂမေန္တော ပူရေတီတိ **ကေဋုဘံ, ဥဘ, ဥမ္ဘ** ပူရဏေ။

ဝစီဘေဒါဒိလက္ခဏာ ကိရိယာ ကပ္ပီယတိ ဝိကပ္ပီယတိ ဧတေနာတိ **ကိရိယာကပ္ပော။** သော ပန ဝဏ္ဏပဒသမ္ဗန္ဓပဒတ္ထာဒိဝိဘာဂတော အတိဗဟု ဝိကပ္ပောတိ အာဟ **“ကိရိယာကပ္ပဝိကပ္ပော”** တိ, ဣဒဉ္စ မူလကိရိယာကပ္ပဂန္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သော ဟိ မဟာဝိသယော သတသဟဿပရိမာဏော နယစရိတာဒိပကရဏံ [နလစရိတာဒိပကရဏံ (?)]။

၁၁၃. ဥပလဒ္ဓော ကေနပ္ပတ္တော ယဿံ သာ **ဥပလဒ္ဓတ္ထာ,** ဣတိ အာဿယိကာတ္ထုစ္စတေ အာဿာယတေ နာယကာနုသာသကစရိတမဿန္တိ, သညာယံ ဏွု။

ပဗန္ဓေနေဝ စ သဝိတ္ထာရေန ကပ္ပနံ ယဿံ သာ **ပဗန္ဓကပ္ပနာ, ကာဒမ္ဗရီ** ပဘုတိ။ ကထီယတီတိ **ကထာ။**

အတ္ထာ ဘူမိဟိရညာဒယော, တတ္ထ ပဓာနံ ဘူမိ ဣတရေသံ တပ္ပဘဝတ္တာ, တေသံ အဇ္ဇနေ ပာလနေ စ ဥပာယ ဘူတံ သတ္ထံ **အတ္ထသတ္ထံ,** ပယာနက္ယာဒိပဏီတံ [ဗဟဿုဝတိစာဗ္ဗီက္ယာဒိပ္ပဏီတံ (စိန္တာမဏိဋီကာ ၆.၅)], တသ္မိံ **ဒဏ္ဍနီတိ** သဒ္ဒော ပဝတ္တော။ သာမာဒီနံ စတုတ္ထောပာယော ဝဓဗန္ဓနာဒိလက္ခဏော ဒဏ္ဍော, တဿ နီတိ ပဏယနံ **ဒဏ္ဍနီတိ,** ဟယေန နီတိဿ ဒဏ္ဍေန ဗျပ္ပဒေသော, ဝဓဒေသဗာဟုလ္လေန ဟယသော ဒဏ္ဍဿ ပဏယနတော, ဒဏ္ဍနီတျတ္ထတ္တာ သတ္ထဉ္စ **ဒဏ္ဍနီတိ။**

ဒွဝယံ ကထာယံ။ ဝုတ္တော အနုဝတ္တနီယော အန္တော ပရိသမတ္တိ ယဿ အတ္တနော ကာရိယဘာဂဿ ဟာပနတောတိ **ဝုတ္တန္တော။** ပဝတ္တန္တေ ကာရိယာ ယဿံ **ပဝတ္တိ,**တိ။ **စ**ကာရေန ဝုတ္တဥဒန္တာဒယော ဂဟိတာ။ ကာရိယဿ ဝုတ္တိ အတ္ထုတ္တီတိ အဿုတ္တုတ္ထေ ဏော။ ဥဂ္ဂတော အန္တော ပရိသမတ္တိ ယဿ **ဥဒန္တော။**

၁၁၄. အဓိဝစနန္တံ နာမေ။ သဉ္ဇာနန္တိ တောယာတိ **သညာ,** အ။ အာဿာယတေ တောယာတိ **အာဿာ။** အဝှာဝယတေ တောယာတိ **အဝှယာ, ဟု** သဒ္ဒေ, **ဝှေဟ** အဝှာယာနေတိ တ ဓာတု, အ။ သမ္မာ အာဇာနာတိ, သမံ တ ဇာနာတိ တောယာတိ **သမညာ။** အဘိဓီယတေ ယေန, ယု။ နမ္ယတေ အဗ္ဘဿတေ အဿိမ္မိန္တိ **နာမံ,** နမတိ နာမယတီတိ တ **နာမံ။** အဝှာတယတေတိ **အဝှယော,** ကမ္မေ ယော။ နာမမေဝ **နာမဓေယ္ယံ။** နာမရူပေဟိ [နာမသဒ္ဒေဟိ (က.) ဘာဂရူပနာမေဟိ ဓေယ္ယော (ပာဏိနိ ၅.၄.၃၆ တ)] သကတ္တေ ဓေယ္ယော ယအာဒိနာ, တိဋ္ဌတိ တ ဧတ္ထ အတ္ထောတိ ဓေယ္ယံ, ဓရီယတေ ဥစ္စာရိယတေတိ တ ဓေယ္ယံ, နာမမေဝ ဓေယ္ယံ **နာမဓေယ္ယံ။** အဓီနံ ဝစနံ **အဓိဝစနံ,** ကေန အဓီနံ? အတ္ထေန။ ပုဋ္ဌဿ ပဋိဝစနံ **ပဋိတက္ကံ။** ပဋိဂတံ ပဋ္ဌာဂတံ တက္ကံ **ပဋိတက္ကံ။** ဥတ္တရီယတေ အတိက္ကမျတေ ယေနာတိ **ဥတ္တရံ။**

၁၁၅. တိကံ ပုစ္ဆာယံ။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗောတိ **ပဉှော,** ဉာတုမိစ္ဆိတော ဟိ အတ္ထော ပဉှော နာမ။ **ပုစ္ဆ** ပုစ္ဆနေ, **စ**ဿ **ဉော, ဆ**ဿ **ဟော, ဥ**ဿ **အ, ပဉှ** ပုစ္ဆနေတိပိ ဓာတု။ **ယုဇ** ယောဂေ, အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗော ပုစ္ဆိတဗ္ဗောတိ **အနုယောဂေါ။** ပုစ္ဆနံ, ပုစ္ဆိတဗ္ဗာတိ တ **ပုစ္ဆာ။** ဧတေနေဝ နယေန ဒွိသုပိ ဘာဝသာဓနမ္ပိ ကတ္တဗ္ဗမေဝ။

စတုက္ကံ နိဒဿနေ။ ပကာသေန သဒိသံ နိဒဿေတိ ဧတေနာတိ **နိဒဿနံ,** ပကတဿောပဟာဒနံ တက္ကံ။ ဥပေဟ္ယညတေ [ဥပေဟဟညတေ (?)] ပဋိဟာဒီယတေ အနေနာတိ **ဥပေဟ္ယာတော။ ဥပ ဥ** ပုဗ္ဗော **ဟန**ဓာတု ပဋိဟာဒနတ္တ

ထော။ ဒသ္သီယတေ အနေနာတိ **ဒိဋ္ဌန္တော,** အန္တော, ဒိဋ္ဌော တ ပကတသ္သ အန္တော ပရိသမတ္တိ ယေနာတိ **ဒိဋ္ဌန္တ တော**။ သဗ္ဗတ္ထာပိ တ ကမ္မသာဓနေမ္ပိ ကတ္တဗ္ဗံ။ ဥဒာဟရီယတိ ပကတသ္သော ပဟာဒနာယာတိ **ဥဒာဟရဏံ**။

၁၁၆. စတုက္ကံ သင်္ခေပေ။ **သမာ**တိ တုလျတ္တာ။ သင်္ခိပီယတေ ဧကဒေသေတော ကထီယတီတိ **သင်္ခေပော, ခိပ** ပေရဏေ။ သံဟရီယတေ သင်္ခေပေန ပစ္စာဒ္ဓာယတေ ဧတေနာတိ **သံဟာရော**။ သမသ္သတေ သင်္ခိပီယတေတိ **သမာ သော, အသု** ခေပနေ။ သင်္ခေပေန ဂယှတေ အနေနာတိ **သင်္ဂဟော**။

“တဝံ သတံ သုဝဏ္ဏံ ဓာရယသိ”ဣတ္တာဒိကံ **တုစ္ဆဘာသနံ** အဘူတဘာသနံ အဗ္ဘက္ခာနံ နာမ။ အသန္တေန အ က္ခာနံ ဘာသနံ **အဗ္ဘက္ခာနံ**။

၁၁၇. ဒွယံ ဝိတအယ ဝိဘာဂဝိသယေ [ဣဏာတအဒိဝိသယေ (စိန္တာမဏိဋီကာ ၆.၉)] ။ ဝိရုဒ္ဓံ ကတ္တတ အဝဟရတိ ဝ ဒတိ ယန္တိ **တေဟာရော**။ ဝိရုဒ္ဓံ ကတ္တတ ဝဒတိ ယန္တိ **ဝိတအော**။ သဗ္ဗတ္ထ ဘာဝသာဓနံ တ ယုဇ္ဇတိ။ “မုသာတဒံ ဝဒန္တ တော ယောရာနိ တဝံ နရကာနိ ယသ္သသိ”တ္တာဒိသရူပံ **သပနံ**။ **သပ** အက္ကောသေ, ထော, **သပထော**။

တိကံ ဉာတေ။ ယဇတိ ဧတေနာတိ **ယသော, ဇသ္သ သော,** သဗ္ဗတ္ထ ယာတီတိ တ **ယသော,** သော, ယသတိ ပ ယသတီတိ တ **ယသော**။ သိလောကတိ ပတ္ထရတီတိ **သိလောကော, သိလောက** သင်္ဃာတေ။ **ကိတ္တ** သဒ္ဒနေ, ကိတ္တိ ယတေ ကထီယတေတိ **ကိတ္တိ,** က္လ။ **သမညာ** စ ဉာတေ, **သံ အာ**ပုဗ္ဗော ဇာနာတိ ဉာတော။ တထာ ဟိ “ဉာတော, အဘိ ညာတော, သဉ္ဇာတော, ဝိသ္သုတော, သမညာတော”တိ **ရတနကောသေ** ဝုတ္တံ။ ဥစ္စနိနာ သဒ္ဒနံ **ဃောသနာ** နာမ, **ဃုသ** သဒ္ဒေ, ဃုသနံ သဒ္ဒနံ ဃောသနာ။

၁၁၈-၁၁၉. ဒွယံ ပဋိသဒ္ဒေ။ ဃုသနံ ဃောသော, တံ ပဋိဂတော, ဒုတိယာသမာသော။ ဧဝံ ရဝံ ပဋိဂတော **ပဋိရဝော**။ အထ တ ဃောသသ္သ ပတိရူပေ **ပဋိဃောသော**။ ရဝသ္သ ပတိရူပေ **ပဋိရဝော**။ ပဋိသုတိ, ပဋိဒ္ဓနီတိပိ ပဋိသဒ္ဒသ္သ နာ မာနိ, ဝဇီမုခံ ဝစနောပက္ကမော **ဥပညာသော** နာမ, **ဥပနိ**ပုဗ္ဗော **အာသ** ဥပဝေသနေ, ဥပ ပဌမံ ပုရိမဝစနသ္သ သမီပံ တ နျ ယာသော ဌပနံ **ဥပညာသော, ဿသ္သ ဉော**။

သတ္တကံ ထုတိယံ။ **ကတ္ထ** သိလာဃာယံ, ယု, ကထနံ တအသရူပဒ္ဒဝိဘာဝဝသေန **ကတ္ထနာ**။ **သိလာဃ** ကတ္ထနေ, **သိလာဃာ**။ သီလသ္သ တ သဘာဂဂုဏသ္သ အာဟနနံ သီလာဃာ, သာ ဧဝ ရသ္သံ ကတ္တတ **သိလာဃာ**။ **ဝဏ္ဏ** ပသံသာယံ, ဝဏ္ဏီယတေတိ **ဝဏ္ဏနာ**။ **နု** ထုတိယံ,တိ, **နုတိ**။ **ထု** အဘိတ္ထဝေ,တိ, **ထုတိ**။ **ထောမ** သိလာဃာယံ, **ထောမနံ**။ ပပုဗ္ဗော **သံသ** ပသံသနေ, အ။

သိခဏ္ဍီနံ မယူရာနံ **နာဒော** နဒရတေ ကေကာ နာမ, **ကာ** သဒ္ဒေ, ကေက္ကတိ ကာယတီတိ **ကေကာ,** ကမ္မနိ အ, အထ တ ကာယတိ, ကာယနံ တ ကာ, ကေ မယူရေ ပဝတ္တာ ကာ **ကေကာ,** အလုတ္တသမာသော။ ဂဇာနံ နာဒော ကောဉ္စနာဒော နာမ, ကောဉ္စသကုဏနာဒသဒိသော နာဒော **ကောဉ္စနာဒော**။ ဟယာနံ အဿာနံ ခနိ သဒ္ဒော ဟေသာ နာမ, **ဟေသ** အဗ္ဗ ရတ္တသဒ္ဒေ, ဟေသနံ **ဟေသာ,** ဟေ က္လတိ ပဝတ္တတီတိ တ **ဟေသာ**။

၁၂၀-၁၂၁. ဒွယံ ပရိယာယေ။ ပရိဗ္ဗတ္တမတ္ထံ အယန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ဗုဇ္ဈန္တိ ဧတေနာတိ **ပရိယာယော**။ ဧကော အတ္ထော ပုနပ္ပုနံ ဝုစ္စတိ ယေနာတိ **ဝေဝစနံ**။ ဒွယံ သာကစ္ဆာယံ။ သဟ, သမ္မာ တ အဝိရောဓေန ကထာ **သာကစ္ဆာ, သံကထာ** စ။ တော, **ထသ္သ ဆော, တသ္သ ဆော**။

သာဒ္ဒပဋ္ဌေနေ ဂရဟသ္သ နာမာနိ။ ဒေသကာလနေန ဝဒနံ **ဥပတဒော**။ **ကုသ** အဝှာနနေ ဘောဒနေ စ, ကုဝစ “အပက္ ကောသော”တိ ဟဋ္ဌော, ဏော။ ဝဏ္ဏော ထုတိ, တသ္သ အဝဒနံ **အဝဏ္ဏတဒော**။ ဟီဋ္ဌနေန ဝဒနံ **အနုတဒော**။ ဇနာနံ တဒော ဂရဟဏံ **ဇနတဒော**။ ဂရဟဏေန တဒော **အပတဒော**။ ပရိဝဒနံ **ပရိတဒော,** ရသ္သသ္သ ဒီဃတာ။ ဧတေ ဥပတဒဒယော **တုလျတ္ထာ** သမာနတ္ထာ။ ဝိသမဝုတ္တပ္ပဘေဒေသု ဝုတ္တမိဒံ။ **ခိပ** ပေရဏေ, ခိပနံ ဗဟိကရဏံ **ခေပော**။ **နိဒိ** ကုစ္ဆာ ယံ, အ, **နိန္ဒာ**။ ယထာ **ဥပတအဒယော** ဂရဟတ္ထာ, **ကုစ္ဆာ** ဒယောပိ တထာတိ **တထာ**တ္တော။ **ကုစ္ဆ** အဝက္ခေပနေ, စု ရာဒိ, **ကုသ** အက္ကောသေတိမသ္သ တ **ပဗ္ဗဇ္ဇာ** ဒိတ္တာ “ကုစ္ဆာ”တိ ရူပံ နိပ္ဖဇ္ဇတိ။ **ဂုပ, ကောပ** ကုစ္ဆနေသု, “တိဇ

ဂုပကိတမာနေဟိ ခဆသာ တ''တိ ဆော။ **ဂရဟ** ကုစ္ဆနေ။ တတ္ထ ကေစိ **''ဥပတာဒဒယော** အဗ္ဘက္ခာနတ္ထာ, **ခေဟ** ဒယော နိန္ဒတ္ထာ''တိ ဝဒန္တိ, တံ **အမရကောသေန** ဝိရုဇ္ဈနတော အဗ္ဘက္ခာနတ္ထသ္သ စ ဝုတ္တတ္တာ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဧတေ **ဥပတာဒ**ဒယော သတ္တ အဗ္ဘက္ခာနေပိ ဝတ္တန္တိ။

ဝိတဒကာမသ္သ ဒုဗ္ဗာဒေ ဥပာရမ္ဘော, သော စ ဤဒိသေ သဗ္ဗလောကစူဠာမဏိဘူတေ သက္ယကုလေ သမ္ဘူတသ္သ ဘဂဝတော ကိမိဒံ ကမ္မမုစိတန္တိ ဂုဏာဝိကရဏပုဗ္ဗကောယွတ္တိ, ဗန္ဓကီသုတသ္သ တဝေဒမုစိတမေတတိ နိန္ဒာပုဗ္ဗကောပိ ဥပာရမ္ဘော။ တတ္ထ ယော **နိန္ဒာပုဗ္ဗော** သနိန္ဒော ဥပာရမ္ဘော, သော ပရိဘာသနမုစ္စတေ။ ဥပဂန္တွာ ပရေသံ စိတ္တသ္သ အာရမ္ဘနံ ဝိကောပနံ **ဥပာရမ္ဘော။** အေသက္ခာနေန ဘာသနံ **ပရိဘာသနံ။**

၁၂၂. **အနရိယာနံ** လာမကာနံ တေဟာရတော, **အရိယာနံ** ဥတ္တမဇနာနံ တ အတေဟာရတော အနရိယတေဟာရောတိ သဌာတာနံ အဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌတာဒီနံ အဌန္နံ တေဟာရာနံ ဝသေန **ယာ** တစာ လာမကဇနေဟိ **ပဝတ္တိတာ** ဝုတ္တာ, **ဝီတိက္ကမဒီပနီ** အဇ္ဈာစာရဝီတိက္ကမသာခနီ သာ တစာ အရိယဇနေဟိ ဝတ္တဗ္ဗမရိယာအတိက္ကမတ္တာ **အဘိတက္ကံ** နာမ သိယာ။

၁၂၃. **မုဟုံဘာသာ** ဗဟုသော အဘိဏာနံ အနုလာဟော နာမ, အနု ပုနပ္ပုနံ လာဟော **အနုလာဟော။ အနတ္ထိကာ ဂိရာ** နိပ္ပယောဇနံ ဥမ္မတ္တာဒိဝစနံ ပလာဟော, ပယောဇနရဟိတော လာဟော **ပလာဟော,** ပသဒ္ဒော ဝိယောဂတ္ထဇောတကော။

ဂမနာဂမနာဒိသမယေ အာဒိမ္ပဟိ ဘာသနံ ပိယဝစနံ အာလာဟော, အာဒိမ္ပဟိ လာဟော **အာလာဟော, အာပုစ္ဆာ**သဒ္ဒောပ္ပ ယတ္ရ။ အေသေန ပတိဋ္ဌိတော ပရိဒ္ဒတေ ပရိဒေဝနံ အနုသောစနံ အတိက္ကမလာဟော ဝိလာဟော နာမ, ဝိဝိဓေန, ဝိဝိဓံ တ လာဟော **ဝိလာဟော။** ပရိဒေဝနံ ပရိဒေဝတေ, သော ဧဝ **ပရိဒ္ဒတေ, ဒေဝ** ပရိဒေဝနေ။

၁၂၄. ဝိရုဒ္ဓံ ဝစနံ **ဝိရောဓောတ္တိ။** ဝိရုဒ္ဓံ ပလာဟော **ဝိပ္ပလာဟော။** သန္ဒိသ္သတေတိ သန္ဒေသော, သန္ဒိသ္သမာနော အတ္တော, တသ္သောတ္တိ။ ယာယ သန္ဒိဋ္ဌော အတ္တော အဘိဓီယတေ, သာ **သန္ဒေသောတ္တိ တစိက** မုစ္စတေ။ **ဝစ** သန္ဒေသေ, သကတ္တေ ဏိကော, သန္ဒိဋ္ဌတ္ထာ တစာ ဧဝ **တစိကမိစ္စတ္တော။**

မိထု အညမညံ ဝိရောဓရဟိတံ ဝစနံ **''သမ္မာသနံ, သလ္လာဟော''** တိ စ ဝုစ္စတိ။ ယထာ ဧကော ဗျူတေ ''အဇ္ဇ သောဘနံ နက္ခတ္တ''န္တိ, ဣတရောပ္ပာဟ ''တထေတ''တိ။

၁၂၅. **နိဋ္ဌုရံ တက္ကံ** ကက္ကသဝစနံ ဖရုသံ နာမ, ပရေ ဇနေ ဥသ္သာပေတိ အဟေတီတိ ပရုသံ, တဒေဝ ပသ္သ ဖကာရံ ကတွာ **ဖရုသံ။** အသဝနီယတ္တာ န ဣဋ္ဌိတဗ္ဗန္တိ **နိဋ္ဌုရံ,** ဥရော, ယထာ ''နာကေ''တိ။ ဒွဝယံ ကဏ္ဍသုခဝစနေ။ မနံ အာ ဘုသံ ဉာပေတိ တောသေတီတိ **မနုညံ, ဉ** ပရိမာဏတောသနနိသာနေသု, အသ္သုကာရော။ ဟဒယံ မနံ ဂစ္ဆတိ ပဝိသတီတိ **ဟဒယင်္ဂမံ။**

သံကုလာဒိဒွဝယံ **ပုဗ္ဗာပရဝိရောဓိနိ** ပုဗ္ဗာပရဝိရုဒ္ဓေ တက္ကေ, ယထာ –

> ယာဝဇီဝမဟံ မောနီ၊ ဗြဟ္မစာရီ စ မေ ပိတာ။
> မာတာ စ မမ ဝဉ္ဈာသိ၊ အပုတ္တော စ ပိတာမဟော။

သံကုလန္တိ ဗဒ္ဓီဘဝဏ္ဏနေနာတိ **သံကုလံ။** ကိလိသ္သန္တေ တ္တောတိ **ကိလိဋ္ဌံ။**

၁၂၆. သမုအယတ္တရဟိတံ ဒသအဋ္ဌိမာဒိတက္ကံ [ဒသ အဋ္ဌိမာနိ ဌဋ္ဌပူဟ ကုဏ္ဏာ’ မဇာဇိနံ ပလာလပိဏ္ဍာ (ဿယဘာသ္သ ၅.၂.၁၀ မောဂ္ဂလ္လာနပဉ္စိကာဋီကာ ၁.၁)] အသမ္ဗဒ္ဓတ္တာ အဗဒ္ဓမိတိ **ကိတ္တိတံ** ကထိတံ, န ဗဇ္ဈတေ ဟဒယမတ္ရာတိ **အဗဒ္ဓံ,** တော။

နတ္တိ တထံ သစ္စမတ္ရာတိ **ဝိတထံ။** ဖရုသာဒယော ဝိတထသဒ္ဒံ ယာဝ တိလိင်္ဂိကာ။

၁၂၇. ပဇ္ဇဒ္ဓံ သစ္စဝစနေ။ **သမ္မာ**သဒ္ဒေါယံ အဗျယံ, သဗ္ဗလိင်္ဂဝိဘတ္တိဝစနေသု စ သမာနော။ န ဝိတထံ **အဝိတထံ။** သန္တေသု သာဓူသု ဘဝံ **သစ္စံ။ သတ** သာတစ္စေ တ, ဝဇာဒိနာ ယော, သစ္စံ။ **တထ**သဒ္ဒော ဘူတပရိယာယော, "တထေန မဂ္ဂေန ယထာတ္တဘာဇိနော"တိ [တထာဂတာ ဇိနာတိ (က.)] ပယောဂေ။ တထေ သာဓု **တစ္ဆံ,** သာဓ္ဝတ္ထေ ယော။ **ယထာတထ**သဒ္ဒာပိ စ သစ္စတ္ထာ အလိင်္ဂါ။ **တဗ္ဗန္တာ** သစ္စဝစနဝုတ္တိတစကာ **သမ္မာ သစ္စံ ယထာတထံ** သဒ္ဒဝဇ္ဇိတာ သေသာ **အဝိတထာ**ဒယော တီသု လိင်္ဂေသု ဝတ္တန္တိ။ **သစ္စံ** သဒ္ဒော တု အလိင်္ဂော။ **အမရကောသေ** ပန **သမ္မာ သစ္စ** သဒ္ဒာနမ္ပိ တဗ္ဗတိ တိလိင်္ဂတ္တံ ဝုတ္တံ, ယထာ – သစ္စံ တစ္ဆံ ရိတံ သမ္မာ, အမူနိ တီသု တဗ္ဗတိ [အမရ ၆.၂၂]။ ယထာ – သစ္စော ဗြာဟ္မဏော, သစ္စာ နာရီ, သစ္စံ ဝိပ္ပကုလံ။ ဣဓ ပန သဗ္ဗလိင်္ဂဝစနဝိဘတ္တီသု ရူပဘေဒာဘာတ **သမ္မာ**သဒ္ဒဿ အဗျယတ္တံ, တိလိင်္ဂေသုပိ ရူပဘေဒာဘာတ **သစ္စံ** သဒ္ဒဿ အလိင်္ဂတ္တဉ္စ ဝုတ္တံ။ ယထာ – သမ္မာ တစာ, သမ္မာ တေဟာရော, သမ္မာ ဝစနံ။ သစ္စံ ဗြာဟ္မဏော, သစ္စံ နာရီ, သစ္စံ ဝိပ္ပကုလံ။ **မိစ္ဆာမုသာ**သဒ္ဒာ ပန သဗ္ဗတ္ထာပိ အဗျယမေဝ ဘဝန္တိ။ ယထာ – မိစ္ဆာ တစာ, မိစ္ဆာ တေဟာရော, မိစ္ဆာ ဝစနံ။ မုသာ တစာ, မုသာ တေဟာရော, မုသာ ဝစနံ။

၁၂၈. သောဋ္ဌသ သဒ္ဒမတ္တပရိယာယေ ဒဿေတုံ ဥပဇာတိ **"ရတေ"**က္ကစ္စာဒိမာဟ။ ရုယတေ သဒ္ဒာယတေတိ **ရ တေ, ရု** သဒ္ဒေ။ နဒနံ နာဒေ, နိရုတ္တော နာဒေ **နိနာဒေ, နဒ** အဗျတ္တသဒ္ဒေ။ ဧဝံ **နိနဒေ,** ရဿတ္တမေဝ ဝိသေသော။ သပ္ပတိ ဥစ္စာရိယတီတိ **သဒ္ဒော။ ဃုသ** သဒ္ဒေ, ဟတုဘာတေ ဃောသော **နိဃ္ဃောသော။** နဒနံ **နာဒော။ ဓန** သဒ္ဒေ, ဓနီယတီတိ **ဓနိ။** နိဃ္ဃောသော စ နာဒေ စ ဓနိ စ **နိဃ္ဃောသနာဒဓနယော။** ရတေ ဧဝ **ရာတော။ အာရာတောတိ** ဥပသဂ္ဂေန ပဒံ ဝဍ္ဎိတံ။ တထာ **သံရာဝဝိရာဝအာရဝာ။** ဃုသနံ **ဃောသော။** အာရာတေ စ သံရာတေ စ ဝိရာတေ စ ဃောသော စ အာရဝေ စာတိ ဒွန္ဒော။ **သု** သဝနေ, သုယျတေတိ **သုတိ။** သရတိ သုယျမာနတံ ဂစ္ဆတီတိ **သရော။** နိဿနတိ ဧတေနာတိ **နိဿနော, သန** သမ္ဘတ္တိယံ နိပုဗ္ဗော။ သရော စ နိဿနော စာတိ ဒွန္ဒော။

၁၂၉. ဝိသဇ္ဇိယတေ န လဂ္ဂိယတေ သေမ္ဟာဒီဟီတိ **ဝိသဒ္ဒေါ။** မနိတဗ္ဗန္တိ **မဥ္ဇု,** ဇု, **မန** ဉာဏေ, သုဏန္တာနံ တ မနံ ရဥ္ဇေတီတိ **မဥ္ဇု,** ဥ, **န** ရလောပေ။ သုခေနေဝ ဝိဇာနိတဗ္ဗတ္တာ **ဝိညေယျော။** ဟိတသုခနိပ္ဖာဒနတော သော တဗ္ဗောတိ **သဝနီယော။** ဗဟိဒ္ဓာပရိသာ အဂ္ဂုလိမတ္တမ္ပိ န ဝိသရတိ န ဂစ္ဆတီတိ **အဝိသာရီ** , တသ္မိံလတ္တေ ဏီ, ဝိဝိဓေန တ န သရတီတိ **အဝိသာရီ,** ဆိန္နဿရာနံ ဝိယ ဒွေဝဓာ န ဟောတီတ္တတ္ထော။ ဝိန္ဒတေ လဗ္ဘတေတိ **ဗိန္ဒု,** **ဝဒ္ဓ ဗော,** နိဂ္ဂဟီတာဂမော, ဥ စ, ဝဋ္ဋတ္တာ တ **ဗိန္ဒု,** ဣမသ္မိံ ပက္ခေ **ပဗ္ဗဇ္ဇာ** ဒိနာ ရူပသိဒ္ဓိ။ ပဥ္စန္နံ ဌာနဂတီနံ ဒူရ ဌာနတော ဇာတတ္တာ **ဂမ္ဘီရော။** ပုနပ္ပုနံ နာဒေ နိန္နာဒေ, ကို်ယာဘိက္ခညတ္တာ ဒွိတ္တံ, **အဿ ဏ္ဏ,** နိဂ္ဂဟီတာဂမော, သော တ္တေ အတ္ထီတိ **နိန္နာဒီ။** ဣစ္စေဝံ ဘဂဝတော အဋ္ဌင်္ဂကော သရော ဟောတိ။

၁၃၀. ခက္ကဒီနံ တိရစ္ဆာနဂတာနံ ရုတံ ဝဿိတန္တုစ္စတေ။ **ရု** သဒ္ဒေ, **ရုတံ။ ဝဿ** သဒ္ဒေ, ဝဿနံ ရဝနံ **ဝဿိတံ။**

ကောလာဟလာဒိဒွဝယံ ဗဟူဟိ သမ္ဘူယ ကတေ အဗျတ္တသဒ္ဒေ။ **ကုလ** သင္ဃာတေ [သင္ဃာနေ (က.)] , ကောလနံ ကောလော, ဏေဘာတေ, တံ အာဟလတိ ဝိန္ဒတီတိ **ကောလာဟလော။** ကရောတိ ဟိံသတိ မစုရန္တိ ကလော, တံ ဟလတီတိ **ကလဟလော။ ဟလ** ဝိလေခနေ။

တိကံ ကယနေ။ **ဂေ** သဒ္ဒေ, ဂေတဗ္ဗံ **ဂီတံ ကနံ ဂီတိကာ** စ။ သဗ္ဗတ္ထ ဘာဝသာဓနံ။

၁၃၁. တန္တိကဏ္ဍောဋ္ဌိတာ [အမရ ၇.၁] ဥသဘာဒယော သတ္တ သရာ။ ဆဇ္ဇာဒယော တယော **ကမာ** သမူဟာတ္တတ္တော။ ဝုတ္တဉ္စ "ကမော နာမ သရသမူဟဿ သန္တာန"န္တိ။ မနုဿလောကတဒနဝိမိနာ ဧကေကဿ သရဿ ဝသေန တယော တယော မုစ္ဆနာ ကတ္ဝာ ဧကဝီသတိ မုစ္ဆနာ, ဒေဝလောကတဒနဝိမိနာ ပန သမပညာသ မုစ္ဆနာ ဝဒန္တိ။ တတ္ထ ဟိ ဧကေကဿ သရဿ ဝသေန သတ္တ သတ္တ မုစ္ဆနာ, အန္တသရဿ စ ဧကောတိ သမပညာသ မုစ္ဆနာ အာဂတာ, တေနေဝ **သက္ကပဉှသုတ္တသံဝဏ္ဏနာယံ** "သမပညာသ မုစ္ဆနာ မုစ္ဆိတ္ဝာ"တိ [ဒီ. နိ. အဋ္ဌ. ၂.၃၄၅] ပဥ္စ သိခဿ ဝီဏာတဒနံ ဒဿေန္တေန ဝုတ္တံ။ **မုစ္ဆ** မောဟသမုဿယေသု, ယု, **မုစ္ဆနာ။** ယထာ ကမေန ဝီဏာ တဒိတုံ

သက္ကာ, ဧဝံ သဇ္ဇနာဟိ မုစ္ဆနဋ္ဌာနာနိ ဧကူနပညာသာတွေတ္တော။ ဧကေကသ္မိံ သရသ္မိံ သတ္တ သတ္တ ဌာနာနိ။ ယတော သရသ္မိံ မန္ဒတာရဝဝတ္ထာနံ ဟောတိ, တေန ဧကူနပညာသ ဌာနာနိ။ ဣစ္စေတံ **သရမဏ္ဍလံ** သရသမူဟော။

၁၃၂. သရာဒီနံ နာမသရူပပ္ပဘေဒံ ဒဿေတုမာဟ **“ဥသဘော”**စ္စာဒိ။ **ဣသ** ဂတိယံ။ ဣသတိ စိတ္တံ ပဝိသတီတိ **ဥသဘော,** အဘော, ဣဿု စ။ **“ဥသ** အဘေ”တိ တ ဓာတုဝတ္တော။ ယသ္မာ ပန သော သရော ဥသဘော ဝိယ နဒတိ, တသ္မာ **ဥသဘော**တိ ဝုစ္စတိ။ ဓီမန္တေဟိ ဂီယတေတိ **ဓေဝတော,** ဝဏ္ဏဝိကာရော, ဝတ္တံ။

နာသံ ကဏ္ဍမုရော တာလုံ၊
ဇိဝှာ ဒန္တေ စ နိဿိတော။
ဆဓာ သဉ္ဇာယတေ ယသ္မာ၊
တသ္မာ ဆဇ္ဇော သ ဥစ္စတေ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၇.၁] ။

ဂန္ဓံ လေသံ အရတီတိ ဂန္ဓရော, ရဿသ္မိံ ဒီဃတ္တေ ဂန္ဓာရော စေတ္တုဿ [အဥ္ဆေသမပီတိ (ဟဏိနိ ၃.၁၃၇) ဒီဃော (စိန္တာမဏိဋီကာ ၇.၁)], ဂန္ဓာရာ နာမ ဇနပဒာ, တေဟိယံ ဂီယတေတိ **ဂန္ဓာရော,** ဏော။ မဇ္ဈေ လယဝိသေသေ ဘတေ **မဇ္ဈိမော။** ပဥ္စန္နမ္ပိ ဓေဝတာဒီနံ ပူရဏော **ပဥ္စမော,** (ပဥ္စန္နံ တ မဟာဘူတာနံ ပူရဏော **ပဥ္စမော။**) [( ) တေ့ ထန္တရေ ဟဌော အဓိကော ဝိယ ဒိဿတိ] နိဿေသတော သီဒန္တိ သရာ ယသ္မိံန္တိ [ယသ္မာတိ (က.) – သဒတော အဓိကရဏေ ဃဥ (စိန္တာမဏိဋီကာ ၇.၁)], ဏော။ “နိသီဒန္တိ သရာ ယသ္မိံ, နိသာဒော တေန ဟေတုနာ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဧတေ သတ္တ သရာတိ **ဂဒိတာ** ကထိတာ။

၁၃၃-၁၃၅. ဥသဘာဒယော ယေ နဒန္တိ, တေ ဒဿေတုမာဟ **“နဒန္တိ”** စ္စာဒိ။ ဥသဘံ နာမ သရံ ဂာဝေ နဒန္တိ။ တထာ ဓေဝတံ **တုရင်္ဂ** အဿာ, ဆဇ္ဇံ **မယူရာ** သိခဏ္ဍိနော, ဂန္ဓာရံ အဇာ, မဇ္ဈိမံ **ကောဉ္စာ** သကုဏဝိသေသာ, ပဥ္စမံ **ပရပုဋ္ဌာဒီ** ကောကိလာဒယော, နိသာဒံ **တရဏာ** ဟတ္ထိနော နဒန္တိ။ ဝုတ္တဥ္စ **နာရဒမုနိနာ** –

“ဆဇ္ဇံ နဒတိ မယူရော၊ ဂာဝေ နဒန္တိ ဥသဘံ။
အဇာ ရောတိ စ [အဇာဝိကာ တု (က.)] ဂန္ဓာရံ၊ ကောဉ္စာ နဒန္တိ မဇ္ဈိမံ။

ပုပ္ဖသာဓာရဏေ ကာလေ၊ ကောကိလော ရောတိ ပဥ္စမံ။
အဿော တု ဓေဝတံ ရောတိ၊ နိသာဒံ ရောတိ ကုဉ္စရော”တိ။

မယူရာဒယောပိ သဗ္ဗေ ဣမေ သတ္တာ သမအာ [သန္တော (က.) ဧတေ စ သမအာ ပဥ္စမံ ကယန္တိ (စိန္တာမဏိဋီကာ ၇.၁)] ပဥ္စမံ နဒန္တိ။

ဆဇ္ဇော ကမော, မဇ္ဈိမော ကမော, သာဓာရဏော ကမောတိ တယော ကမာ။ တတ္ထ ဝိဏာဒဏ္ဍံ ဝိဘာဂံ ကတွာ တ အဓောဘာဂဿ “ဆဇ္ဇကမော”တိ သညာ, မဇ္ဈဘာဂဿ “မဇ္ဈိမကမော”တိ, ဥပရိဘာဂဿ “သာဓာရဏကမော”တိ သညာ။ ကိံ ပန ကမဘေဒေ ကာရဏံ? ယသ္မာ ဧကသ္မိံဝ သရသ္မိံ ကမန္တရေ ဘေဒော, တံဘေဒေ ကမာနမ္ပိဘေဒော။ **မာဃဋီကာယံ** ပန သာဓာရဏကမဋ္ဌာနေ ဂန္ဓာရကမော ကထိတော, ဧကေကသ္မိံဉ္စ ကမေ သတ္တ သတ္တ မုစ္ဆနာ။ ဣမေ ပန ဥသဘာဒီသု သတ္တသု သရေသု ပစ္စေကံ တိဿော တိဿော မုစ္ဆနာ ကထိတာ။ ကိံကာရဏာ? ဣမေ မနုဿလောကတဒနုဝိဓိနာ, တတ္ထ စ ဒေဝလောကတဒနုဝိဓိနာ ကထိတတ္တာ တထေဝ ဌာနာနိ သတ္တ သတ္တေဝ လဗ္ဘရေတိ။ ယထာ ဥသဘာဒီသု တေသု ယထာဝုတ္တေသု သရေသု ပစ္စေကံ ဧကေကသ္မိံ သရေ တိဿော တိဿော မုစ္ဆနာ သိယုံ, တထေဝ ဌာနာနိပိ သတ္တ သတ္တေဝ လဗ္ဘရေတွေတ္တော။

၁၃၆. သရာနံ ကမေသု ဘိန္နသုတိတ္တံ ဒဿေတုမာဟ **“တိဿော”** ဣစ္စာဒိ။ ဥသဘသ္မိံ သရသ္မိံ တာရကလ မန္ဒဝသေန တိဿော သုတိယော။ ဓေဝတသ္မိံ သရသ္မိံ တာရ မန္ဒဝသေန ဒွေဝ။ ဆဇ္ဇသ္မိံ တာရကလ မန္ဒ ကာကလီဝသေန စတဿော။ ဂန္ဓာရသ္မိံ စ တထာ။ မဇ္ဈိမသ္မိံ တာရကလ ကာကလီဝသေန တိဿော။ ပဥ္စမသ္မိံ ကလ

ကာကလိဝသေန ဒုဝေ။ နိသာဒဿ တာရာဒိဝသေန စတဿော သုတိယော။ ဣစ္စေဝံ သတ္တသု သရေသု ကမတော သမ္ပိဏ္ဍိတာ ဒွေဝီသတိ သုတိယော သိယုံ။ **မာဃဋီကာယံ** ပန အညထာ သုတိဘေအော ဝုတ္တော။ ဝုတ္တဉှိ တတ္ထ –

“စတုဿုတိ သုဝိညေယျော၊ မဇ္ဈိမော မဇ္ဈိမဋ္ဌိတော။
ဒွိဿုတိ စာပိ ဂန္ဓာရော၊ တိဿုတိ ဥသဘော တထာ။

ဆဇ္ဇော စတုဿုတိ ဉေယျော၊ နိသာအော ဒွိဿုတိ တထာ။
စတုဿုတိ ဓေဝတော တု၊ ပဉ္စမော တိဿုတီ မတော”တိ။

သဗ္ဗမေတံ **နာဋကသတ္ထတော** ဂဟေတဗ္ဗံ။

၁၃၇. **“ဥစ္စတရေ”** တ္ယာဒိနာ သုတိဘေဒေ သရူပတော ဒဿေတိ။ **ဥစ္စတရေ ရဝေ** အတ္ယုစ္စနိမ္မဟိ တာရော, တာရယတိ ဗောဓယတီတိ **တာရော။ အဗ္ယတ္တေ** အဗ္ယတ္တက္ခရေ **မဓုရေ** သုတိသုခေ ကလော, **ကလ** မဒေ။ ဂမ္ဘီရေ ခနိမ္မဟိ မန္ဒော။ **မဒိ** ထုတိမောဒမဒမောဟသုပနဂတီသု။ မန္ဒယတေ ဗုဇ္ဈတေနေနာတိ **မန္ဒော။**

တာရာဒယော တယော တစ္စလိင်္ဂတ္တာ တီသု။ တာရော ခနိ, တာရာ တဏီ, တာရံ ရုတံ ဣစ္စာဒိ။ အဗျတ္တမဓုရ သဒ္ဒော **ကလော။** တတ္ရ ကလေ သုခုမေ **ကာကလီ**သဒ္ဒော, **ဤ**ပစ္စယန္တော, ဤသံ ကလာ တဏီ **ကာကလီ** နာမ, **ကာ** သဒ္ဒောယမီသတ္ထော။ **ကို့ယာဒိသမတာ** တိ ဂီတတဒိတဟဒ္ယာသာဒိကိ့ယာနံ, ကာလဿ စ သမတ္တံ လယော နာမ, **လယ** သာမျဂတီသု, အာဓာရေ **အ**ပစ္စယော, သဗ္ဗာဘိနယာနမ္ပိ သာမျံ လယောတိ ကေစိ။

၁၃၈. ဒွ၀ယံ ဝီဏာယံ။ **ဝိ** ဇနနေ, တော, ဤဏတ္တံ, **ဝီဏ** ဝေဌနေတိ တ ဓာတု, အာ, ဝီဏာ။ **ဝလ္လ** သံဝရဏေ, ဝလ္လတေ ခနိဝိသေသံ, ဏွ ဝု, **ဝလ္လကီ,** နအဒိ။ ဝိပဉ္စိတိပိ ဝီဏာယ နာမံ။ ဝိပဉ္စယတီတိ **ဝိပဉ္စီ** [ဝိပဉ္စယတိ ဝိတ္ထာရယတိသဒ္ဒံ (စိန္တာမဏိဋီကာ ၇.၃)], နအဒိ။

သာ ဝီဏာ **သတ္တတန္တီ** သတ္တဟိ တန္တီဟိ ဝိသိဋ္ဌာ ပရိတဒိနီ နာမ, ပရိတော ဝဒတီတိ **ပရိတဒိနီ,** ဣနီ။ ဝီဏာဒယော စတ္တာရောပိ ဝီဏာသာမညတစကာ ဣစ္စေကေ, တေသံ မတေ **သာ**သဒ္ဒဿ စတုန္နမ္ပိ ဣတ္ထိလိင်္ဂတ္ထဒီပကတာ ဝိညေယျာ, တထာပိ **အမရကောသေန** [အမရ ၇.၃] ဝိရုဇ္ဈနတော တေသံ မတံ န ဂဟေတဗ္ဗံ။

ကဍ္ဍာဒီဟိ အောဏိသဏ္ဌာနေန ကတံ ဝဇ္ဇဘဏ္ဍံ ဝီဏာယ ပောက္ခရော နာမ, ပောသေတိ ဝဓေတိ သဒ္ဒေတိ **ပော က္ခရော,** ခရော, ဝုဒ္ဓိ, ဝဏ္ဏဝိကာရော စ။ **ဒု** ဂမနေ, ဏိ, **အောဏိ။** ကကုဘော, ပသေဝကောတိပိ ပောက္ခရဿ နာမာနိ။ ကံ တတံ ကုဘတိ ဗန္ဓတီတိ **ကကုဘော။** ပသိဗ္ဗတ္တိ တမိတိ **ပသေဝကော။**

ဒွ၀ယံ ပောက္ခရဝေဌကေ စမ္မနိ။ ဝီဏာဘာဝံ ဥပဂစ္ဆတိ ယေနာတိ **ဥပဝီဏော။** ဝေဌတိ ပောက္ခရန္တိ **ဝေဌကော,** ဏွုဝု။

၁၃၉. အာတတာဒိပဉ္စကံ ပဉ္စင်္ဂိကတူရိယဿ နာမာနိ။

၁၄၀. **စမ္မာဝနဒ္ဓေသု** စမ္မေန ဗန္ဓနီယေသု ဘေရိယာဒိသု မဇ္ဈေ **တလေကေကယုတံ** ဧကေကေန တလေန ယုတ္တံ ကုမ္ဘထုဏဒဒ္ဒရိကာဒိကံ တူရိယံ အာတတံ နာမ, အာတနောတီတိ **အာတတံ, တနု** ဝိတ္ထာရေ။ မဟာတီအာဒိဝီဏာဝိသေသောပိ [“မဟာတီ”တိ နာရဒဿ ဝီဏာ (သဒ္ဒကပ္ပဒ္ဒုမေ)] အာတတမေတတိ “စမ္မာဝနဒ္ဓေသူ”တိ ဝိသေသနံ ကတံ။ ကုမ္ဘသဏ္ဌာနတ္တာ ကုမ္ဘော စ တံ ထုနနဂရသမ္ဘူတတ္တာ ထုနဉ္စေတိ ကုမ္ဘထုနံ။ တဒေဝ **ကုမ္ဘထုဏံ,** အထ တ **ထု** အဘိတ္ထဝေ, ကမ္မနိ ဏော။ ကုမ္ဘော စ သော ထုဏော စေတိ **ကုမ္ဘထုဏော, ထုဏ** ပူရဏေတိ တ ဓာတုဝ တ္တော။ **ဒရ** ဝိအရဏအဟေသု, ဒွေဝဘာဝေ, **ကာ**ပုဗ္ဗသ္သိကာရော စ, ဒဒ္ဒရသဒ္ဒံ ကရောတီတိ တ **ဒဒ္ဒရိကာ။**

၁၄၁. ဥဘယတလံ မုရဇာဒိကံ တူရိယံ ဝိတတံ နာမ, ဝိသေသေန သဒ္ဒံ တနောတီတိ **ဝိတတံ, သဗ္ဗဝိနဒ္ဓံ** သဗ္ဗပဿေ သု, ပုဗ္ဗပစ္ဆာဘာဂေသု စ ပရိယောနဒ္ဓံ ပဏဝာဒိကံ, **အာဒိ**နာ စတုရဿအာလမ္ဗရကေမုခီအာဒယော အာတတဝိတတံ

နာမ, “စမ္မပရိယောနဒ္ဓံ ဟုတွာ တန္တိဗဒ္ဓံ အာတတဝိတတ”န္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ **ပဏ** ဗျဝဟာရထုတီသု, ပဏီယတီတိ **ပဏဝေါ,** အတော။

၁၄၂. ဝံသသင်္ခါဒိကံ သုသိရံ နာမ, ရန္ဓံ သုသိရံ, တံယောဂါ **သုသိရံ။ ဝန, သန** သမ္ဘတ္တိယံ, **သော, ဝံသော။ သမ** ဥပသမခေဒေသု, ခေါ, **သင်္ခေါ။** သမ္မတာဠာဒိကံ အစ္စန္တံ ပိဋ္ဋနတော, အနလသံယောဂတော ဝါ ဒုဝိဘူတံ ပုန ဃနာယ တေတိ **ဃနာဒ္ဓံ။ ဟန** ဟိံသာယံ, ကမ္မနိ ဏော, **ဟသ္သ ဃော။** ဃနဘာဝေန သမံ ဘဝတီတိ **သမ္မံ,** ဒဏ္ဍာဒီဟိ တာဠိတဗ္ဗံ ဗတော **တာဠံ, တဠ** တာဠနေ, သမ္မဉ္စ တံ တာဠဉ္စေတိ **သမ္မတာဠံ။ အာဒိ** နာ ကံသတာဠသိလာတာဠာဒီနံ ဂဟဏံ။ တတ္ထ **သမ္မတာဠံ** နာမ ကဋ္ဌမယတာဠံ။ **ကံသတာဠံ** နာမ လောဟမယံ။ သိလာယ စ အယောပဋ္ဋေန စ တဒနတာဠံ **သိလာတာဠံ။**

စတုက္ကံ အာတတာဒီနံ နာမံ။ အာ သမန္တတော တုဇ္ဇတေ တာဠီယတေတိ **အာတောဇ္ဇံ။** ဝံသာဒိကေပိ မုခတယုနာ အာတောဇ္ဇနမတ္တေဝ။ တဒယန္တိ ခနယန္တိ တန္တိ **တဒိတ္တံ တဒိတဉ္စ,** က္လတ္တော, တော စ။ တဒယန္တိ တန္တိ **ဝဇ္ဇံ,** ယော။

၁၄၃. ဒွဝယံ ဘေရိယံ။ ဘာယန္တိ သတ္တာ ဇနာ ဧတေနာတိ **ဘေရိ,** ရိ။ **ဥဘာ** ပူရဏေ, ဥဘာနံ ဥဘိ။ “ဒုန္ဒ”န္တိ သဒ္ဒေန ဥဘိ ယတ္ထ သ **ဒုန္ဒုဘိ။** ပုမိတ္ထိယမေဝေ ဒွေဝ [သေဒ္ဓ ထိ, ဒုန္ဒုဘိ ပုမာ (အမရ ၇.၆)] ။ ဒွဝယံ မုဒိင်္ဂေ။ မုဒံ မောဒံ က္လင်္ဂ ဂတိ ဂစ္ဆတိ ယေနာတိ **မုဒိင်္ဂေါ။** မုရာ အသုရာ ဇာတော **မုရဇော။**

အင်္ဂံ မုရဇဿ **ဘေဒာ** ဝိသေသာ အာလိင်္ဂျော္ဓကာ ဘဝန္တိ။ ဝုတ္တဉ္စ –

“ဟရိတက္ယာကတိ တွဝင်္ဂျော၊
ယဝမဇ္ဈော တထော’ဒ္ဓကော။
အာလိင်္ဂျော စေဝ ဂေါပုစ္ဆော၊
အာကတ္ယာ သမ္ပကိတ္တိတော”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာယမ္ပိ] ။

အာလိင်္ဂတိတ္တော **အာလိင်္ဂျော,** ဏော။ ဥစ္စင်္ဂေ ဘဝေ **အင်္ကျော။** ဥဒ္ဓံ ကတွာ ဧကေန မုခေန တဒနတော ဥဒ္ဓော သင်္ကော ကာယတိ သဒ္ဒာယတီတိ **ဥဒ္ဓကော,** ဥဒ္ဓသဒ္ဒော ယံ တိလိင်္ဂကော။ ဥဂ္ဂစ္ဆတီတိ **ဥဒ္ဓော,** တော, ဂမိဿ **ဒော,** နေရုတ္တော။ ယော တု **ဥပရိပရိယာယော ဥဒ္ဓံ** သဒ္ဒော, သော အဗျယမေဝ။

တိဏဝဒီနိ စတ္တာရိ ပဏဝဿ နာမာနိ။ **တန** ဝိတ္ထာရေ, အဝေ, အဿ **က္လတ္တံ, ဏတ္တဉ္စ, တိဏဝေါ။ မာ** မာနေ သဒ္ဒေ စ, “ဍိဏ္ဍိ”န္တိ မာယတေ သဒ္ဒာယတေတိ **ဍိဏ္ဍိမော,** ဏော။

၁၄၄. “အာလမ္ဗ”န္တိ သဒ္ဒာယတေတိ **အာလမ္ဗရော။** “အာလမ္ဗရော တူရိယရဝေ, ဂဇေန္ဒာနဉ္စ ဂဇ္ဇိတေ”တိ [အမရ ၂၃.၁၆၇] ဟိ **အမရကောသ နာနတ္ထသင်္ဂဟေသု။**

ဝီဏာဒီနံ တဒနကဋ္ဌကုဋိလာဒိကံ ကောဏော, ကုဏ္ဍတေ သဒ္ဒာယတေနေနာတိ **ကောဏော,** ဏော။ “ဒဒ္ဒ”န္တိ သဒ္ဒံ ကရောတီတိ **ဒဒ္ဒရိ,** ဒဒ္ဒတိ တ သဒ္ဒဝိသေသေန ပရိဏမတီတိ **ဒဒ္ဒရိ,** ရိ။ “ပဋ္ဌ”န္တိ သဒ္ဒံ ဇဟာတီတိ **ပဋ္ဌဟော,** ပဋ္ဌံ ဟန္တိတိ တ **ပဋ္ဌဟော။ ဟန** ဟိံသာဂတီသု, က္ဝိ။ အပရေ **မဒ္ဒလာ** ဒယော ဘေရိပ္ပဘေဒာ ။ “မဒ္ဒ”န္တိ သဒ္ဒံ လာတီတိ **မဒ္ဒလာ, လာ** အာအာနေ, အ။ “မန္ဒလာ”တိပိ ဟဉ္စော, မန္ဒံ သဒ္ဒံ လာတီတိ **မန္ဒလာ။ အာဒိ** နာ ဥမရုအာဒယောပိ ဘေရိပ္ပဘေဒာ ဝိညေယျာ။

၁၄၅. ဇနပ္ပိယေ ဇနေဟိ ပိယာယိတဗ္ဗေ ဝိမဒ္ဒေဘဉ္ဇေ ဝိလေပနကုင်္ကုမာဒီနံ, နာနာဂန္ဓဒဗ္ဗာနဉ္စ ဝိမဒ္ဒနေဘုယျ တေ **ပရိမလော** ဘဝေ, ပရိမဇ္ဇတိ ပဝတ္တယတ္တာသယန္တိ, အ, နေရုတ္တော, **မလ, မလ္လ** ဓာရဏေ တ။ ပရိမလ္လ တေ ဓာရီယတေတိ, ဏော။ **ဝိမဒ္ဒ** ဂ္ဂဟဏေန တပိကူဟာဒိနော [ဝိမဒ္ဒဂန္ဓာဒိနော (က.)] နိရာသော, **ဇနဂ္ဂဟဏေန** မက္ခိ

ကာဒိန္နော။ **သော** ပရိမလော ဂန္ဓော **ဒူရကမီ** အတိနိဟာရီ အတိဒူရဟာတီ အာမောဒော ဝုစ္စတေ, အာမောဒန္တေ အနေန,
ဏော။ ဣတော ပရံ **ဣဋ္ဌဂန္ဓာ** ဒယော **ဝိသ္သ** သဒ္ဒပရိယန္တာ **တီသု** လိင်္ဂေသု ဝတ္တန္တေ။

၁၄၆. စတုက္ကံ ဣဋ္ဌဂန္ဓေ။ ဣဋ္ဌော ဂန္ဓော **ဣဋ္ဌဂန္ဓော,** အထ တ ဣဋ္ဌော ဂန္ဓော အဿ **ဣဋ္ဌဂန္ဓော။** သု
ဋ္ဌု ရာဘ္တိ တုသ္သန္တေနေနာတိ **သုရဘိ,** ဣ။ သုန္ဒရော ဂန္ဓော အဿ **သုဂန္ဓော, သုဂန္ဓိ** စ, အန္တဿိကာရာဒေ
သော။

ဒွယံ ဒုဂ္ဂန္ဓေ။ ပူတိ ဂန္ဓော အဿ, ပုဗ္ဗေ ဝိယ ဣကာရာဒေသော, ကမ္မဓာရယသမာသံ အဿတ္ထတ္တေပိ
ကတ္တုမိစ္ဆန္တိ, ပကိုယာလာဃဝတ္ထံ ဗဟုဗ္ဗီဟိယေဝ နှာယောတိ။ ဒုဋ္ဌု ဂန္ဓော အဿာတိ **ဒုဂ္ဂန္ဓော,** တေန ဝု
တ္တံ **ကစ္စာယနေန** – "ကမ္မဓာရယမန္တတ္ထိယေဟိ ဗဟုဗ္ဗီဟိ လဃုတရော"တိ။ အညေ တု လာဃဝ'မနာဒရမာနာ ဣစ္
ဆန္တေဝ မန္တတ္ထိယံ။ ဒုဝိဓော တ တစ္စဓမ္မော လဟု ဂရု စ, တတ္ရ ဗဟုဗ္ဗီဟိနာ လဟု, ကမ္မဓာရယမန္တတ္ထိယေန
ဂရု။ ကိဉ္စ ဗဟုဗ္ဗီဟိနာ အတိသာယနာဒ္ဓတ္ထော န ဂမ္မတေတိ အဝဿံ တပ္ပဋိဟာဒနာယ ကမ္မဓာရယပုဗ္ဗကော မန္
တတ္ထိယေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဒွယံ စိတာဓူမာဒိဂန္ဓေ။ **ဝိသ** ဝိပ္ပယောဂေ, **သော။** အာမဿ ဝသာဒိဝတ္ထုနော ဂန္ဓော တံယောက, ဣ, **ယံ**သဒ္ဒော
တဿ နပုံသကတ္တဒီပကော။

၁၄၇. ကုင်္ကုမာ ဒယော စတ္တာရော စတုဇ္ဇာတိဂန္ဓေ နာမ။ **ကုက, ဝက** အာဒါနေ, ဥမော, နိဂ္ဂဟီတာဂမော စ, **ကု
င်္ကုမံ,** လောဟိတစန္ဒနံ, ယံ "ကသ္မီရဇ"န္တိ ဝုစ္စတိ, **ကမိ**ဿ တ **ကုင်္ကာ** ဒေသော, **ကုင်္ကုမံ။ ယု** မိဿနေ, ယု, ယဝ
နံ, တဿ ပုပ္ဖံ **ယဝနပုပ္ဖံ,** ဒေဝကုသုမံ, ယဝနဒေသေ ဇာတံ ပုပ္ဖန္တိ တ **ယဝနပုပ္ဖံ။** ယံ "လဝင်္ဂ"န္တိပိ ဝုစ္စတိ, ယံ ပု
ပ္ဖံ နုဟီပုပ္ဖသမာနံ။ **တဂိ** ဂတ္ယတ္ထော **ဒဏ္ဍကော** ဓာတု, အရော, **တဂရံ,** ကုဋိလံ။ တရုတော ဇာတော **တုရုက္ခော,**
ခော, ဥတ္တဉ္စ, သလ္လကီဒတေ ဟိ "တုရုက္ခော"တိ ဝုတ္တော။

၁၄၈. ပဉ္စန္နေ ဆရသာနံ နာမာနိ။ ကံ ဟနီယံ သေဝတေတိ **ကသာတေ,** အတေ, အထ တ ကံ သတပေတီတိ **ကသာ
တေ သု** သဝနေ။ တုဝရောပိ ကသာယောပိ **ကသာဝ**ပရိယာယော။ **တိဇ** နိသာနေ, တော, တိတ္တော, ကဋ္ဌု။ **မဓု** မာဓုရိယံ, တံ
ယောက **မဓုရော။** လုနာတိ ဇဠတ္တန္တိ **လဝဏော,** ယု။ **အမ္ဗ** သဒ္ဒေ, အရော, **ဣ**တ္တံ, လတ္တဉ္စ။ **ကဋ္ဌ** ဂတိယံ, ဏုဝု, ဥ
တ္တံ။ ဣမေ ဆ ရသာ နာမ ဝုစ္စန္တိ။ **တဗ္ဗတိ** ဒဗ္ဗေ **ကသာတ**ဒိသဒ္ဒာ **တီသု** လိင်္ဂေသု ဝတ္တန္တိ။

၁၄၉. ဒွယံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ။ ဖုသိတဗ္ဗော **ဖဿော, ဖောဋ္ဌဗ္ဗော** စ, တဗ္ဗော, **သဿ ဋ္ဌော, တဿ ဌော။** တိကံ ဝိ
သယိမှာဟိ။ ဝိသယော အဿ ဂယှဟဒ္ဒေနာတ္ထီတိ **ဝိသယိ။** ဥခတိ ဂစ္ဆတိ ဝိသယေတိ **အက္ခံ,** ဥဿတ္တံ ဒွိတ္တဉ္စ
စ, နတ္ထိ ခံ ဝေဒနာ တွောတိ တ **အက္ခံ, န** ဟိ သုခဝေဒနာဒယော သမ္ပယောဂဝသေန ပဉ္စသု ဣန္ဒြိယေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ,
ဇဝနာဒီသု ဧဝ ပန ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ တထာ ဝုတ္တံ, မနိန္ဒြိယေ တူပစာရာ [မနိန္ဒြိယေသုပစာရာ (က.)] အက္ခံ။ ဣန္ဒော
အတ္တာ, တဿ လိင်္ဂံ **ဣန္ဒြိယံ,** ဣယော။ နာ'နန္တရေန ပယောဇကံ စက္ခာဒယော ဗျာပာရယန္တေ, တသ္မာ အတ္
ထိ အတ္တာ စက္ခာဒီနံ ပယောဇကောတိ စက္ခာဒိကံ လိင်္ဂမတ္တနော ဘဝတီတိ **နိကာယန္တရိကာ။** သယံ တိက္ခမန္ဒာဒိ
ဘာဝေ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ တိက္ခမန္ဒာဒိဘာဝသမ္ဘဝတော တေသု ဣန္ဒတိ ပရမိဿရိယံ ကရောတီတိ တ **ဣန္ဒြိယံ။**

ဆက္ကံ နယနေ။ နေတိ အတ္တနော နိဿိတံ ပုဂ္ဂလန္တိ **နယနံ,** ယု။ **အသု** ဗျာပနေ, အသတိ ဝိသယေသု ဗျာပိ
ဝိယ ဘဝတီတိ **အက္ခိ, သ** ဿ **ကော,** အထ တ **အက္ခ** ဗျာပနဒဿနေသု, အက္ခတိ ဝိသယေသု ဗျာပီဘဝတိ, အက္
ခတိ တ ပဿတိ ဧတေနာတိ အက္ခိ။ နေတီတိ **နေတ္တံ။** လောစတိ ပဿတိ ဧတေနာတိ **လောစနံ။ အစ္ဆ** ဒဿနဗ္
ယာပနေသု, ဣ, **အစ္ဆိ။** စက္ခတိ အဿာဒေတိ ရူပန္တိ **စက္ခု,** ဥ, စက္ခတိ ပဿတီတိ တ **စက္ခု။**

၁၅၀. ပဉ္စကံ သောတေ။ သုဏာတိ ဧတေနာတိ **သောတံ။** သဒ္ဒော ဂယှတေ အနေနာတိ **သဒ္ဒဂ္ဂဟော။ ကရ** ကရ
ဏေ, ဏော, **ကဏ္ဏော,** ကဏ္ဏတိ သုဏာတိ ဧတေနာတိ တ **ကဏ္ဏော, ကဏ္ဏ** သဝနေ။ သုဏာတိ ယေနာတိ **သဝနံ,**
သုတိ စ, ယု,တိ စ။

စတုက္ကံ ဃာနေ။ နသန္တိ တေယာတိ **နတ္ထု,** ထု, အာ, **နာသာ။** ဏွဝု, **အက** စ **က္ကကာရော** စ **နာသိကာ။ ဃာ** ဂန္ဓေ ဓောဟာအနေ, ဃာယတိ ဂန္ဓေဟာအနံ ကရောတီတိ **ဃာနံ,** ယု, ဃာယန္တုနေနာတိ တ **ဃာနံ။**

ဒ္ဓဝယံ ဇိဝ္ဟာယံ။ ဇီဝတိ တေယာတိ **ဇိဝ္ဟာ,** ဟော, **ဇီဝ** ဟဏဓာရဏေ။ ဇီဝိတနိမိတ္တံ ရသော ဇီဝိတံ နာမ, တံ အဝ္ဟာယတီတိ တ **ဇိဝ္ဟာ,** ဝဏ္ဏလောပေ။ ရသန္တိ တေယာတိ **ရသနာ, ရသ** အဿာဒနေ, ရသံ ဇာနာတီတိ တ **ရသနာ, ဉ** ဿ **နာ, နီ** နယေ တ, အ။

၁၅၁. ပဇ္ဇ သရီရေ။ သရတိ ဂစ္ဆတိ, သရန္တိ တ တံ ဟိံသန္တီတိ **သရီရံ,** ဤရော။ **ဝပ** ဗီဇသန္တာနေ။ ဝပတိ ကုသလာကုသလဗီဇမေတ္ထာတိ **ဝပု,** ဥ။ ဂစ္ဆတိ, ဂဏှာတိ တ ကုသလာကုသလမေတေနာတိ **ဂတ္တံ, ဂမု** ဂတိယံ, **ဂဟ** ဥဟာအနေ တ။ "အတ္တာ"တိ အဘိဓာနံ, ဗုဒ္ဓိ စ ဘဝန္တိ တေသ္မာတိ **အတ္တဘာဝေ။** ဝုဏောတိ သံဝရတိ တွောတိ **ဗောန္ဒိ, ဝု** သံဝရဏေ, ဒိ, နိဂ္ဂဟီတာဂမော။ ဝိဝိဓံ ဂဏှာတိ တွောတိ **ဝိဂ္ဂဟော။ ဒိဟ** ဥပစယေ, ဒိဟတိ ဝဍ္ဎတိ တွေ ကုသလာကုသလန္တိ **ဒေဟံ။** အယံ **ဒေဟ**သဒ္ဒော **ပုရိသေ** ပုလ္လိင်္ဂေဝတ္တတိ။ ကုစ္ဆိတာနံ အာယော ဥပ္ပတ္တိဌာနန္တိ **ကာယော။ တနု** ဝိတ္ထာရေ, ဥ, တနု, **တနု**သဒ္ဒော ယံ က္လတ္ထိယံ။ တွောပိ **တ**သဒ္ဒော သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗော။ "အင်္ဂေနာင်္ဂံ တနု စ တနုနာ ကဋ္ဌဟာတတ္တေန တတ္တ"န္တိ [ဥတ္တရမေဃ ၄၂] ဟိ **မေဃဒူတေ** ဝုတ္တံ။ ကဋ္ဌေ ရေတသိ ဝရံ **ကဋ္ဌေဝရံ,** အလုတ္တသမာသောယံ။

၁၅၂-၁၅၄. ဆက္ကံ စိတ္တေ။ စိန္တေတီတိ **စိတ္တံ။ စေတော စ,** နလောပေ။ မနတိ ဇာနာတီတိ **မနော။** ဝိဇာနာတီတိ **ဝိညာဏံ,** ယု။ ဟရတိ အတ္တနော အာဓာရန္တိ **ဟဒယံ,** ယော, ရဿ **အေ** စ။ မနော ဧဝ **မာနသံ,** သကတ္ထေ သဏ။

စုဒ္ဒသ ဗုဒ္ဓါဆူဿ ဂုဏဿ နာမာနိ။ ဈာယတီတိ **ဓီ, ဈေ** စိန္တာယံ, ဈဿ **ဓော,** နအဒိ, **ဓီ,** ဓာရေတီတိ တ **ဓီ,** ကွဝိ, နအဒိ, ဓိ , သဒ္ဒါရေသု ဓိကာရော ဇာယတိ တေယာတိ တ **ဓီ,** နအဒိ။ ပညာယတေ တေယာတိ **ပညာ,** အ။ ဗုဇ္ဈတေ တာယာတိ **ဗုဒ္ဓိ,**တိ။ **မေဓ** ဟိံ သာသင်္ဂမေသု, ကရဏေ အ, **မိ** ဟိံသာယံ တ, ဓော, **မေဓာ။** မနတိ ဇာနာတီတိ **မတိ, မုတိ** စ, ဥတ္တံ, မုနာတီတိ တ **မုတိ, မုန** ဉာဏေ,တိ, မုတိ။ **ဘူ** သတ္တာယံ, ရိ, နအဒိ, **ဘူရိ,** ဘူသဒ္ဒါတေ အတ္တေ ရမတီတိ တ **ဘူရိ,** ကွဝိ, နအဒိ။ မနတိ ဇာနာတီတိ **မန္တာ,** အန္တ, အာ။ ဝိဒတိ ဇာနာတီတိ **ဝိဇ္ဇာ, ပဗ္ဗဇ္ဇာ** ဒိနာ သိဒ္ဓံ။ **ယု** မိဿနေ။ ယမတိ မိဿီဘဝတိ ဧဍ္ဍေသူတိ **ယောနိ။** ပဋိမုခံ ဘန္တိ ဥပဋ္ဌဟန္တိ ဧဍ္ဍာ ဧတေနာတိ **ပဋိဘာနံ,** ယု။ န မုယှဟတိ ဧတေနာတိ **အမောဟော။** ဝိမံသာ ဝိစယော သမုပေက္ခာ ဥပလဒ္ဓိ ပဋိပတ္တိ ဥတ္တိစေတနာဒီနိပိ ဗုဒ္ဓိနာမာနိ။

ဝိပဿနာ ဒယော **နေပက္က** န္တာ ပရိယာယာ **ပညာဘေအ** ပညာဝိသေသာ။ တတ္ထ ဝိဝိဓံ အနိစ္စာဒိကံ သဒ္ဒါရေသု ပဿတီတိ **ဝိပဿနာ,** ယု။ သမ္မာဒဿနလက္ခဏာ **သမ္မာဒိဋ္ဌိ,** သာ ဒုဝိဓာ လောကိယလောကုတ္တရဝသေန။ တတ္ထ ပုရိမာ ဆဗ္ဗိသုဒ္ဓိပ္ပဝတ္တိကာလေ, က္လတရာ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိကာလေ လဗ္ဘတိ။ **အာဒိ**ပရိယာယေန **ပဘုတိ**နာ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယာဒယော ဂဟိတာ။ တတ္ထ တတ္ထ ကာရိယေသု ဝိစာရဏာ။ **မာန** ဝိမံသာယံ, သော, စိတ္တာဘောကဒိ။ ဝိစာရယတေ တေယာတိ **ဝိစာရဏာ, စရ** သဥ္စယေ, စုရာဒိဂဏော, ယု။ သမ္ပဇာနာတီတိ သမ္ပဇာနော, ပုဂ္ဂလော, ဓမ္မသမူဟော တ, **ဉဿ ဇာ,** တဿ ဘာဝေ **သမ္ပဇညံ, ဏျ** ဿ **ဉော,** ဒ္ဓဝိတ္တံ, တံ သာတ္ထကသမ္ပဇညာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓံ။ နိဿေသတော ပာစေတိ ကုသလဓမ္မေတိ နိပကော, ဉာဏီ ပုဂ္ဂလော, တဿ ဘာဝေ **နေပက္ကံ။** ဒ္ဓဝယံ ဝေဒနာယံ။ ဝေဒယတီတိ **ဝေဒယိတံ, ဝိဒ** အနုဘဝနေ, **စုရာဒိ**တ္တာ ဏယော, တော, **က္လကာ**ရာဂမော စ။ ဝေဒယတီတိ **ဝေဒနာ,** ယု။

၁၅၅. ပဥ္စကံ ဝိတက္ကေ။ **တက္က** ဝိတက္ကေ။ တက္ကေတိ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ အာရမ္မဏံ အဘိနိရောပေတီတိ **တက္ကော။ ဝိတက္ကော**တိ ဥပသဂ္ဂမတ္တမေဝ ဝိသေသော။ သင်္ကပ္ပန္တိ ပဘာဝန္တုနေနာတိ **သင်္ကပ္ပော,** ဏော, **ကပ္ပ** ဝိတက္ကေ, **ကပ္ပ** သာမတ္ထိယေ တ, ဘူတဒိ, သင်္ကပ္ပယန္တိ ပဘာဝန္တုနေနာတိ တ **သင်္ကပ္ပော, ကပ္ပ** ဝိတက္ကေ, စုရာဒိ။ **အပ** ဟာပုဏနေ, အပ္ပေတိ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ ဟာပေတိ အာရမ္မဏန္တိ **အပ္ပနာ,** ယု, အာ။ **ဦဟ** ဝိတက္ကေ။ ဦဟန္တုနေနာတိ **ဦဟော။ တက္ကဦဟ**သဒ္ဒာ စေတ္ထ အဇ္ဈောဟာရတစကာပိ ဘဝန္တိ, အဇ္ဈောဟာရံ နာမ ဦနပူရဏတ္ထမဓိကပ္ပဘေအဟာရဏံ [မဓိကောဟာအနံ (စိန္တာမဏိဋီကာ)] ။ "အဇ္ဈောဟာရော တက္က ဦဟာ"တိ [အမရ ၅.၃] ဟိ **အမရကောသေ** ဝုတ္တံ။ ဒ္ဓဝယံ ဇီဝိတိန္ဒြိယေ။ **အယ**က္ကတိ ဂမနတ္ထော **ဒဏ္ဍကော** ဓာတု။ အယတိ အဒ္ဓါနံ ဂစ္ဆတိ ယေနာ

တိ **အာယု,** ဏု, တေိ တေနာတိ တ **အာယု, ဏ** ဂတိမ္ဟိ, ဏု, က္လေ္သ, ဧ အယ။ ဇီဝန္တိ အနေနာတိ **ဇီဝိတံ, ဇီဝ** ဟဏာ ရဏော။

စတုက္က် သမာဓိမ္ဟိ။ နာနာလမ္ဗဏဝိသာရဏာဘာဝတော ဧကံ အဂ္ဂံ အာရမ္မဏမေတဿာတိ ဧကဂ္ဂံ, စိတ္တံ, **“အဂ္ဂ** သဒ္ဒော စေတ္ထ အာလမ္ဗဏတစကော”တိ ဟိ **သဒ္ဒမ္မဋီကာယံ** ဝုတ္တံ, တဿ ဘာဝေ **ဧကဂ္ဂတာ,** ဧကံ တ အာရမ္မဏံ အဇတိ ဂစ္ဆတီတိ ဧကဂ္ဂံ, တဿ ဘာဝေ **ဧကဂ္ဂတာ။** ကာမစ္ဆန္ဒံ သမေတီတိ **သမထော,** ထော, **သမု** ဥ ပသမေ, “သမာဓိ ကာမစ္ဆန္ဒဿ ပဋိပက္ခော”တိ [ဟရာ. အဋ္ဌ. ၁.၁၁; ဓ. သ. အဋ္ဌ. ၁၆၀] ဟိ ဝုတ္တံ။ ဝိက္ခိပနံ နာနာရမ္မဏပေရဏံ ဝိက္ခေပေါ, သော နတ္ထိ ဧတ္ထာတိ **အဝိက္ခေပေါ။** ဧကာရမ္မဏေ သုဋ္ဌု အာဓာနံ **သမာဓိ,** သညာယ မိ, နာနာလမ္ဗဏဝိက္ခေပဝသပ္ပဝတ္တံ အဓိသင္ဓာတံ စိတ္တဗ္ဘမံ သမေတီတိ တ **သမာဓိ,** နေရုတ္တော။

၁၅၆. ပဇ္ဇေန ဝီရိယဿ နာမာနိ။ ဥ ဒုက္ခလာဘံ, ဥဒ္ဓံ တ သဟတိ ခမတီတိ **ဥဿာဟော,** ဏော။ အာ ဘုသော ကာယံ, စိတ္တဥ္စ တာပေတီတိ **အာတပ္ပော** [အာတာပော (?) အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာဋီကာ ၁၁၃၅ ကထာယံ ပဿိတဗ္ဗံ] **, တပ** သန္တာပေ။ လီနံ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ဥက္ခိပတီတိ **ပဂ္ဂဟော။** အတ္တနော နိဿယံ ပရမတ္ထံ ဂဏှာပေတီတိ တ ပဂ္ဂဟော။ **“ပ**သဒ္ဒော ပရမတ္ထေပီ”တိ ဟိ **ဧကက္ခရကောသေ** ဝုတ္တံ။ တယမန္တိ ယေနာတိ **တယာမော, တယမ** ဥဿာ ဟနေ, အထ တ **ဝယ** ဂမနတ္တော **ဒဏ္ဍကော** ဓာတု, ဝယတိ သဗ္ဗကာလန္တိ **တယာမော,** အမော, တယော ဝိယ သဒ အမတိ ဂစ္ဆတီတိ တ **တယာမော။** ပရံ ပရံ ဌာနံ အက္ကမတီတိ **ပရက္ကမော,** ပရံ ပစ္စနီကဘူတံ ကောသဇ္ဇံ အက္ကမ တီတိ တ **ပရက္ကမော။** ပဒဟတိ ယေနာတိ **ပဓာနံ,** ယု။ **ဒဟ**ဿ **ဓော, ဒဟ** ဘာသိက်ရဏော [ပပုဗ္ဗဓာဓာတုနာ သာဓေတဗ္ဗံ မညေ]။ ဝီရေ သာခု, ဝီရာနံ တ ကမ္မံ, ဝိဓိနာ တ ဤရယိတဗ္ဗံ ပဝတ္တေတဗ္ဗန္တိ **ဝီရိယံ, ဤရ** ဂတိယံ, ဤဟတိ တေိ တ ယာယ သုဘာသုဘဖလန္တိ **ဤဟာ, ဤဟ** စေဋ္ဌာယံ, **ဏ** တ ဂတိမ္ဟိ, ပစ္စိမေ **ဟပစ္စယော,** ဥဒ္ဓံ ယန္တိ ယေနာတိ **ဥယ္ယာမော,** အမော။ တိဋ္ဌတိ တွေ သုဘာသုဘဖလန္တိ **ဓိတိ,**တိ, **ဌာ** ဂတိနိဝတ္တိယံ။

၁၅၇. ပဇ္ဇေန ဝုတ္တပရိယာယဿ ဝီရိယဿ စတ္တာရိ အင္ဂာနိ ဒဿေတိ။ တစာဒီနံ တိဏ္ဏံ **အဝသိဿနံ** အဝသေသတာ မံသလောဟိတေဟိ အဝဓိဘူတေဟိ, မံသလောဟိတာနံ ပန **သုဿနံ** သုက္ခတာ ။ တောနိ စတ္တာရိ အဓိဋ္ဌာနဝသပ္ပဝတ္တာနိ ဝီရိယဿ **အင္ဂာနိ** ကာရဏာနိ ဟောန္တိ။ **အင္ဂ** ဂမနတ္တော **ဒဏ္ဍကော** ဓာတု။ အင္ဂတိ သိဒ္ဓိံ ဂစ္ဆတိ ဝီရိယဖလမေတေဟီတိ **အင္ဂာနိ။ တစ** ဟာလနေ, ဏော, **တစော။ နဟ** ဗန္ဓနေ အာရု။ **နှဟာရု**တိပိ ဟဍော။ တတ္ထ **နန္ဓ**ဿ လောပော။ **သိသ** အသဗ္ဗပ္ပယောဂေ, ယု, ဒ္ဓိတ္တံ။ အသတိ ခေပေတိ အဒ္ဓာနန္တိ **အဋ္ဌိ,** တိ, နပုံသကေ, နေရုတ္တော, အာ ဘုသော တိဋ္ဌတိ ဧတေနာတိ တ **အဋ္ဌိ,** ဏ။ **မန** ဉာဏေ, သော, နဿ နိဂ္ဂဟီတံ, **မံသံ။ ရုဟ** ဇနနေ, ဏ္တော, လတ္တံ, **လောဟိတံ။**

၁၅၈. အသာစျသာခနေပိ ယဿာ ဝသေန ဥယ္ယာမော, သာ **အဓိမတ္တေဟာ** အဓိကသတ္တိယုတ္တာ ဤဟာ ဥဿ သောဋ္ဌဟီ နာမ, ဥ ပဗလံ ဒုက္ကရကမ္မံ သဟတိ ယာယာတိ **ဥဿောဠှီ, သဟ** ဿ **သောဠှော,** နဒါဒိ, ဥဿာဟာနံ ဦ ဟာတိ တ **ဥဿောဠှီ,** ယထာ “ပဒဋ္ဌာန”န္တိ, အာကာရဿော, **ဟ**ဿ **ဌော, ဦ**လောပေ, နဒါဒိ, တယာမမတ္တေပိ။ ဒွဝယံ သတိယံ။ သရတိ, သရန္တိ တ တာယ, သရဏမတ္တမေဝ တ သောတိ **သတိ,**တိ, ပမာဒံ တ သရတိ ဟိံသတီတိ **သတိ။** အနု ပုနပ္ပုနံ သတိ **အနုဿတိ,** ဥပသဂ္ဂမတ္တမေဝ တ ဝိသေသော, ဒွေဝပိ ဣတ္ထိယံ။

ဒွဝယံ လဇ္ဇာယံ။ **လဇ** ပီဠေ, **ကာတန္တ**ဓာတု။ **လဇ္ဇ** လဇ္ဇနေ, မောဂ္ဂလ္လာနဓာတု, လဇ္ဇတိ ဟဟတိ **လဇ္ဇာ,** အ။ **ဟိရီ** လဇ္ဇိယံ, ဏ္ဍ။ ဟိရိယတိ ဟဟတိ **ဟိရီ။ သမာနာ** တုလျတ္တာ ဒွေဝ။ ဒွဝယံ ဩတ္တပ္ပေ။ ဩတ္တပ္ပတိ ဘာယတိ ဟပ တောတိ **ဩတ္တပ္ပံ, တပ** ဘယေ **အဝပုဗ္ဗော။** ဟပတော ဘာယတိ သီလေနာတိ **ဟပဘီရု,** ပုဂ္ဂလော, စိတ္တံ တ, တဿ သ ဘာဝေ တထာ။

၁၅၉. ပဇ္ဇဒ္ဒေန ဥပေက္ခာယ ဝေဒနာယ နာမာနိ။ မဇ္ဈတ္တေ မဇ္ဈတ္တသဘာဝေ ပဝတ္တာ **မဇ္ဈတ္တိကာ။** ဒ္ဝိန္နံ ဝေဒနာနံ သမီပေ ပဝတ္တာ ဣက္ခာ အနုဘဝနန္တိ **ဥပေက္ခာ, ဣက္ခ** ဒဿနေ။ အဒုက္ခာ စ သာ အသုခာ စေတိ **အဒုက္ခမ သုခာ,** မကာရော ပဒသန္ဓိကရော။

ဒ္ဝယံ မနသိကာရေ။ ဘဝင်္ဂဝသေန ပဝတ္တသ္သ စိတ္တသ္သ အာဘုဇနတော အာဝဇ္ဇာပနတော **စိတ္တာဘောဂေါ**။ ဟလနဇ္ဈောဟာရတ္ထော စေတ္ထ **ဘုဇ**ဓာတု အာဝဇ္ဇနတ္ထော **အာ**ပုဗ္ဗတ္တာ, ဣဒံ ပန ဝီထိဇဝနပဋိပါဒကေ သန္တာယ ဝုတ္တံ, စိတ္တသ္သာရမ္မဏေ အာဘုဇနံ ပဝတ္တနံ တ **စိတ္တာဘောဂေ,** ဣဒံ ပန အာရမ္မဏပဋိပါဒကဝသေန ဝုတ္တံ။ ဘဝင်္ဂမနတော ဝိသဒိသံ မနံ ကရောတီတိ **မနက္ကာရော,** ကရဏံ တ ကာရော, မနသ္မိံ ကာရော **မနက္ကာရော**။ ဧတ္ထ စ ပဉ္စမဝိကပ္ပေန ဒွေဝ ပဋိပါဒကာ ဝုတ္တာ, ပဌမေန တု ဣတရော။

ဒ္ဝယံ အဓိမောက္ခေ။ **မုစ** မောစနေ, အဓိမုစ္စနံ "ဣဒမေဝ"တိ သန္နိဋ္ဌာနကရဏံ **အဓိမောက္ခော**။ နိစ္ဆယနံ နိဏ္ဏယနံ **နိစ္ဆယော, စယ** ဂမနတ္ထော **ဒဏ္ဍကော** ဓာတု, **စ**သ္သ ဒ္ဝိတ္တံ, **ဆ**တ္တံ, နိ ဘုသံ ဆေဒနံ တ **နိစ္ဆယော, ဆိဒိ** ဒ္ဝိဓာကရဏေ, ဣသ္သတ္တံ, **ဒ**သ္သ **ယော,** အသရူပဒ္ဝိတ္တံ။

၁၆၀. ပဇ္ဇဒ္ဓံ ဒယာယံ။ **ဒယ** အနုဂတိဟိံသာရက္ခဏေသု။ ဒယတိ ပရဒုက္ခံ, အတ္တသုခဉ္စ ဟိံသတီတိ **ဒယာ,** အ။ **ကပိ** စလနေ, အနု ပုနပ္ပုနံ ကမ္ပေတိ အတ္တာဓာရသ္သ စိတ္တန္တိ **အနုကမ္ပာ**။ ကံ သုခံ ရုန္ဓတီတိ **ကရုဏာ, ရုဓိ** အာဝရဏေ, ဓသ္သ **ဏော,** အထ တ ကရောန္တိ အတ္တာနမဓိနမေတာယာတိ **ကရုဏာ,** ယု, အာ, ကရုဏာ, သာ ဧဝ **ကာရုညံ**။ **အနုဒ္ဒယာ**တိ ဥပသဂ္ဂေန ပဒံ ဝဍ္ဎိတံ။

ပဇ္ဇဒ္ဓံ ဝိရတိယံ။ **ရမု** ဥပရမေ **ဝိ**ပုဗ္ဗော, ဝိရမဏံ **ဝေရမဏီ,** ယု, နအာဒိ, ဝေရံ မဏတိ ဝိနာသေတီတိ တ **ဝေရမဏီ**။ ဝိရမဏံ **ဝိရတိ,**တိ။ ဒူရတော ဝိရမဏံ **အာရတိ**။

၁၆၁. စတုက္ကံ ခန္တိယံ။ တိတိက္ခနံ ခမနံ **တိတိက္ခာ, တိဇ** ခန္တိယံ, ခော, ဒ္ဝိတ္တံ, ကတ္တာဒိ, အာ။ ခမနံ သဟနံ **ခန္တိ,**တိ။ ခမတေ **ခမနံ, ခမာ** စ, **ခမု** သဟနေ။ ဒ္ဝယံ မေတ္တိယံ။ **မိဒ** သ္နေဟေ, မိဇ္ဇတိ သိနေဟတီတိ **မေတ္တာ,** တ, အာ။ **မေတ္တိ,** တိ။ အထ တ မိတ္တေ ဘဝတ **မေတ္တာ, မေတ္တိ** စ။

ပဇ္ဇဒ္ဓံ ဒိဋ္ဌိယံ။ ဒသ္သိယတေ **ဒသ္သနံ, ဒိသ** ပေက္ခနေ, ယု။ ဒသ္သနံ **ဒိဋ္ဌိ**။ **လဘ** လာဘေ,တိ, **လဒ္ဓိ,** မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယမေဝ။ သေသာ တု ဥဘယတ္ထ။ ဌိတပက္ခော **သိဒ္ဓန္တော** [ဌိတော ပက္ခော သိဒ္ဓန္တော, ပုဗ္ဗပက္ခံ နိရသ္သ သိဒ္ဓပက္ခဋ္ဌာပနေ ဣတိ ဘာတော (စိန္တာမဏိဋီကာ)], သိဒ္ဓော အန္တော အနေနာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ သမန္တတော အယနံ ဂတိ **သမယော**။

၁၆၂. ဒေဟာဇ္ဈတ္တံ တဏှာယံ။ **တသ** ပိပါသာယံ, ယာယ တသန္တိ, သာ **တဏှာ,** ဏှော။ **ဣဏမှိ တသိဏာ**။ **ဇေ** ကမ္ပနေ, **ဇော** ။ သံသာရတော နိသ္သရိတုမပ္ပဒါနဝသေန ဇာလသဒိသတ္တာ **ဇာလိနီ,** ဥပမာနေ ဣနီ။ **ဝိသ** ပဝေသနေ, သဗ္ဗတ္ထ ဝိသတာ ပတ္ထတာတိ **ဝိသတ္တိကာ,** သကတ္ထေ ဏိကော။ **ဆန္ဒ** ဣစ္ဆာယံ, ဆန္ဒနံ **ဆန္ဒော,** ကတ္တုကမ္ယတာပိ။ တေသု တေသွတရမ္မဏေသု အာကုလီဘူတတ္တာ ဧဇာ ဝိယာတိ **ဧဇာ**။ **ကမု** ဣစ္ဆာယံ,တိ, **နိကန္တိ**။ **ဣသု** ဣစ္ဆာယံ, အ, **ဣသ္သ အာ, အာသာ**။ **သိဝု** တန္တုသန္တာနေ, ဘဝတဒီဟိ ဘဝတဒယော သိဗ္ဗတီတိ **သိဗ္ဗိနီ,** အ, ဣနီ။ သတ္တေ ဘာဝံ နေတီတိ **ဘဝနေတ္တိ,** တိ။

၁၆၃. ဈေ စိန္တာယံ, အာရမ္မဏာဘိမုခံ ဈာယတီတိ **အဘိဇ္ဈာ,** အာ။ **ဝန** သမ္ဘတ္တိယံ, ဝနတိ ယေန သော **ဝနထော,** ထော။ **တ** ဂတိယံ, တတိ အာရမ္မဏန္တိ **တနံ,** ယု။ **လုဘ** ဣစ္ဆာယံ, လုဗ္ဘနံ **လောဘော,** ဏော။ **ရန္ဇ** ရာဂေ, ရဇ္ဇနံ, ရဇ္ဇန္တိ တ ယေန သော **ရာဂေ,** ဏော။ **လယ** ဂတိယံ, အာ ပုနပ္ပုနံ လယတ္ယာရမ္မဏေသူတိ **အာလယော,** ပုနပ္ပုနံ လယတိ သံသိလေသတိ ယေနာတိ တ **အာလယော**။ "**လယော** ဝိနာသေ သံသိလေသေ, သာမျေ တောရိယတ္တိကသ္သ စေ"တိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော**။ **ပိဟ** ဣစ္ဆာယံ, စုရာဒိ, အ, ပိဟယတိ ယာယာတိ **ပိဟာ**။ စိတ္တသ္သ နာနာရမ္မဏေသု ဝိဗ္ဘမကရဏတော မနသော ရထော ဣဝ **မနောရထော,** မနော ဧဝ ရထော ဝိယာတိ တ **မနောရထော**။ **ဣသု** ဣစ္ဆာယံ, အ, **သသ္သ ဆာ** ဒေသော။ **လသ** ကန္တိယံ, အဘိမုခံ ကတ္ဝာ လသတိ ယေနာတိ **အဘိလာသော,** ဏော။ **ကမု** ဣစ္ဆာယံ, ဏော, **ကာမော** ။ **ဒုဟ** ပပူရဏေ, ဒုဟနံ ဒေဟော, တံ လာတီတိ **ဒေါဟဠော,** ဒုဋ္ဌံ ဟဒယမေတေနာတိ တ **ဒေါဟဠော, ဟဒယသ္သ ဟဠော, ဟလ** ကမ္ပနေ ဒ္ဝိသဒ္ဒူပပဒေ, ဒ္ဝီဟိ ဟလတိ ကမ္ပတီတိ တ **ဒေါဟဠော,** အ, ဒ္ဝိသ္သ **ဒေါ, လ**သ္သ **ဠော**။ ဒွေဝ ဟဒယာ အသ္သ ပရမတ္ထသ္သာတိ တ **ဒေါဟဠော**။ အ, ဒ္ဝိသ္သ **ဒေါ, ဟဒယသ္သ ဟဠော, ဒသ္သ ဠော** တ, **ယ**လောပေါ, ဣစ္ဆာဝိသေသတ္တေပိ ဒေါဟဠသ္သ သာမညဝတ္တိစ္ဆာယ နိဒ္ဒေသော။

အတဏ္ဍဟာသဘာဝမ္ပိ ရုစိ အာလမ္ဗဏိစ္ဆာသဘာဝသာမညေန ဣစ္ဆေ ဝတ္တုမြာဟ **“အာကင်္ခာတု”** ဣစ္စာဒိ။ **ကင်္ခ** ဣစ္ဆာယံ, အ။ **ရုစ** ရောစနေ, ရောစနံ ကတ္တုကာမတာ, ဣ, **ရုစ** ဒိတ္တိယံ တ, ရုစိ။ ကတ္တုကာမတော။ **သာ** ရုစိ အဓိကာ လာလသာ နာမ, **လသ** ကန္တိယံ, ပုနပ္ပုနံ, အတိသယံ တ လသတိတိ **လာလသာ,** ဒွိတ္တံ, အဿာ။ “ယာစနာယံ မပတိစ္ဆာယံ [တဏ္ဍဟာတိရေကေ ယာစနာယံ (စိန္တာမဏိဋီကာ ၇.၂၈)] , ဥဿုက္ကေ လာလသာ ဒွိသူ”တိ **ရုဒ္ဒော။**

၁၆၄. တိကံ ဝိရောဓေ။ ဟယေန ဝိရေသု ဘဝံ **ဝေရံ,** ပဋိဃပဟပေသုပိ။ **ရုဓ** ပဋိဃာတေ, ဝိရုဇ္ဈနံ **ဝိရောဓော။ ဒိသ** အပ္ပီတိယံ, ဝိဒ္ဒေသနံ **ဝိဒ္ဒေသော။**

ရောသန္တိ ကောဓေ။ **ဒုသ** အပ္ပီတိယံ, ဒုဿနံ **ဒောသော။** အာရမ္မဏေ ပဋိဟညတီတိ **ပဋိဃံ, ဟန** ဟိံသာယံ, ပဋိဃသဒ္ဒောယံ ပုလ္လိင်္ဂေ တ ဘဝတိ။ **ကုဓ** ကောပေ, ကုဇ္ဈနံ **ကောဓော။** အာဂန္တွာ ဟညတီတိ **အာဃာတော။ ကုပ** ကောပေ, ကုပ္ပတီတိ **ကောပေဟ,** ကောပယတိ တ စိတ္တန္တိ **ကောပော။ ရုသ** ရောသနေ, ရုသနံ ဒုဿနံ **ရောသော။**

ဒွဝယံ ပရာနုတ္တစိန္တနေ။ ဗ္ယာပဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ စိတ္တမေတေနာတိ **ဗျာပာဒော,** ပဋိဃေပိ။ **ပဒ** ဂတိမှိ။ ပရ သမ္ပတ္တိသု နာဘိရမတီတိ **အနဘိရတိ, ရမု** ရမဏေ,တိ။

၁၆၅. ဒွဝယံ ဥပနာဟေ။ **နဟ** ဗန္ဓနေ, ပုနပ္ပုနံ, ဥပဂန္တွာ တ နယှတီတိ စိတ္တန္တိ **ဥပနာဟော။** ဗဇ္ဈတိ ဝေရမနေနာတိ **ဗဒ္ဓဝေရံ။** ဒွဝယံ သောကေ။ **သုစ** သောကေ, ဏော, သုစနံ **သောကော။** သုစတေ **သောစနံ။**

တိကံ ရုဒိတေ။ **ရုဒိ** အဿုဝိမောစနေ, သဗ္ဗတ္ထ ဘာဝေ တော။ **ကဒိ** အဝှာနေ, ရောဒနေ စ, **တပစ္စယဿ** **အဏ္ဍဏာဒေသေ ရုဏ္ဏံ။** ဒွဝယံ ပရိဒေဝနေ။ ဒေဝနံ သောကေန ဝိလာပေဟ, ပုနပ္ပုနံ, သမန္တတော တ ဒေဝတေ **ပရိဒေဝတေ, ပရိဒ္ဒေဝတေ** စ။

၁၆၆. တိကံ ဘယေ စိတ္တုတြာသသင်္ခာတေ။ သဗ္ဗတ္ထ ဘာဝသာဓနံ။ **ဘီ** ဘယေ, ဘာယနံ **ဘီတိ,**တိ။ **ဘယံ,** ဏော။ **တသ** ဥဗ္ဗေဇေ, ဥတ္တသတေ **ဥတ္တာသော,** ဏော။ ဒွဝယံ မဟတိ ဘယေ။ ဘီရုနော ဣဒံ **ဘေရဝံ,** ဏော။ မဟန္တ တံ ဘယဇနကတ္တာ ဘယန္တိတိ **မဟဗ္ဘယံ။ မဟာဘယ** န္တိပိ ဟဋ္ဌော။

၁၆၇. ပဇ္ဇံ ဘာယိတဗ္ဗသာမညေ။ **ဘေရဝသဒ္ဒေါယံ** သာမညတစကောပိ အတ္ထီတိ ဣဓ နိဒ္ဒေသော။ ဘာယတိ ယသ္မာတိ **ဘီသနံ,** သော, ယု, ဗိန္ဒာဂမော။ ဘာယတိ ယသ္မာတိ **ဘီမံ,** မော။ **ဒရ** ဝိဒါရဏေ, ဒရီယတီတိ **အရုဏံ,** ဥဏော။ ဘာယတိ ယသ္မာတိ **ဘယာနကံ,** ဏ္ဍဝု, **အနကာဒေသော။ ဃုရ** ဘီမေ, ဃုရတိ ဟိံသတီတိ **ဃောရံ,** ဏော။ ပဋိဝတ္တတိ ဘယံ စိတ္တုတ္ရာသော ယသ္မာတိ **ပဋိဘယံ။** ဘာယတိ ယသ္မာတိ **ဘေသ္မံ, သ္မ** ပစ္စယော။ ဘယံ ကရောတီတိ **ဘယင်္ကရံ,** အလုတ္တသမာသောယံ။ ဣမေ နဝ **ဘေရဝတဒယော** ဘယဘေရဝတဒိပေဟတုမှိ ဒဗ္ဗေ ဝိသေသနဘာဝေန ဝတ္တန္တေ, တအာ တီသု လိင်္ဂေသု, သာမညေန တု နပုံသကေ။

၁၆၈. ဒွဝယံ ပရာဘုဒယာသဟနေ။ **ဣဿ** ဣဿတ္တေ, **ဣဿ** ဣဿာယန္တိ တ ဓာတုဝတ္တော, ဣဿ သတိ သန္တေသုပိ ဂုဏေသု ဝစသာ, မနသာ တ ဒေသာရောပနံ ကရောတီတိ **ဣဿာ,** အ။ **ဥဿူယ** [ဥသူယ (?)] ဒေသာဝိကရဏေ။ တိကံ မစ္ဆေရေ။ **မသု** အာမသနေ, **ဆွေရစ္ဆရ** ပစ္စယာ, မစ္ဆရမေဝ **မစ္ဆရိယံ,** သကတ္တေ ဣယော, အထ တ **မသုဣစ္စေတဿ** ဟဋ္ဌိပဒိကဿ **သုဿ ဏမှိ ဆွေရစ္ဆရာ, မသု** မစ္ဆေရေတိပိ ဓာတု။

တိကံ အညာဏေ။ **မူဟ** ဝေစိတ္တေ, မုယှဟန္တိ တေန သမ္ပယုတ္တမ္မော, သယံ တ မုယှတိ, မုယှဟနမတ္တမေဝ တ တန္တိ **မောဟော။ ဝိဒ** ဉာဏေ, န ဝိဒတီတိ **အဝိဇ္ဇာ။** န ဝိဇာနာတီတိ **အညာဏံ။** တိကံ မာနေ။ ဘူတေနာဘူတေန တ ပရ တော ဥက္ကံသကပ္ပနေန စေတသော ဥန္နတိ **မာနော,** ယထာ “သူရော အတ္တတဟ’မသ္မိ သီလတ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော”တိ [အဝေဟိ ဘလတ အသ္မိ, သီလတ ဗုဒ္ဓိသံယုတော (စိန္တာမဏိဋီကာ ၇.၂၂)] ။ **မာန** ပူဇာယံ, စုရာဒိ, အ။ ဓာရဏတ္တော **ဓာ** ဓာတု, ကရောတ္တတ္တော ဝိပုဗ္ဗော, သေယ္ယာဒိဘာဝေ အတ္တာနံ ဝိဒဓာတိ ယာယ သာ **ဝိဓာ,** တီသု။ ဥဒ္ဓံ နမတိ ယာယ သာ **ဥန္နတိ,** ဣတ္ထိယန္တိ။

၁၆၉. ဒွယံ ဥဒ္ဓစ္စေ။ **ဟာန** ဂတိယံ, ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ ဟာနတိ ဂစ္ဆတီတိ ဥဒ္ဓတော, တော, **ဟာနဿ ဓော,** အသရူပဒွိတ္တံ, စိတ္တံ, ဥဒ္ဓတဿ ဘာဝေါ **ဥဒ္ဓစ္စံ။ ဓာဝ** ဂတိယံ, ဥဒ္ဓံ ဓာဝတိ စိတ္တမေတေနာတိ **ဥဒ္ဓဝံ,** အ, ရဿော။

တာပဟာဒိပဉ္စကံ ကုက္ကုစ္စေ။ **တပ, ဓူပ** သန္တာပေ, တပတိ စိတ္တမေတေနာတိ **တာပေါ,** ဏော။ ကုစ္ဆိတံ ကရောတီတိ ကုက္ကုတံ, စိတ္တံ, တံသမင်္ဂီ တ, တဿ ဘာဝေါ **ကုက္ကုစ္စံ။** ပစ္ဆာ တပတိ ဧတေနာတိ **ပစ္ဆာတာပေါ။** အနု ပစ္ဆာ တပတိ ယေန သော **အနုတာပေါ။ သရ** ဂတိယံ, ဝိရူပေန ပတိ ပုနပ္ပုနံ သရတိ စိတ္တမေတေနာတိ **ဝိပ္ပဋိသာရော, တဿ ဏော။**

၁၇၀. ပဉ္စ ဝိစိကိစ္ဆာယံ။ **လိခ** လေခနေ, မနံ ဝိလေခတိ ဒွိဓာကရဏဝသေနာတိ **မနောဝိလေခော။ ဒိဟ** ဥပစယေ။ ဣဓ ပန **သံပုဗ္ဗတ္တာ** သံသယေ, ကရဏေ ဏော။ **သီ** သယေ, ဣဓ **သံပုဗ္ဗတ္တာ** ကင်္ခာယံ, သဗ္ဗတ္ထေဝံ။ “ကထမိဒ”မိတိ ကထယတိ ယာယ သာ **ကထံကထာ။ ကိတ** ရောဂာပနယနေ, **ဆ**ပစ္စယော, ဒွိတ္တာဒိ, ဝိဂတာ စိကိစ္ဆာ ဉာဏပ္ပဋိကာရော ဧတာယာတိ **ဝိစိကိစ္ဆာ။ ဣလ** ဂတိကမ္ပနေသု, ဒွိဓာ ဣလတိ စိတ္တမေတေနာတိ **ဒွေဠှကံ, ဟ**ပစ္စယော, သကတ္ထေ ကော စ။ **ကင်္ခ** ဝိစိကိစ္ဆာယံ, အ, ဣတ္ထိယံ။ **သင်္က** သင်္ကာယံ။ ဝိဝိဓေနာကာရေန မညတိ ယဿာ, သာ **ဝိမတိ။ မန** ဉာဏေ, ဣတ္ထိယန္တိ။

၁၇၁. တိကံ နီစပကတိအေသသဿမှုတရူပိဿရိယာဒိနိမိတ္တိကေ မဒေ, ယသ္မိံ သတိ ဥတ္တရအနုသာဒရော လောကနာဒိဝိမုခော ပုရိသော ဇာယတေ။ မဒေပ္ပတ္တ “ကတ္ထူရိဂဗ္ဗရေတေသု, မဒေဟဿေဘအနေသူ”တိ [ကတ္တရိ ဂဗ္ဘရေတေသု, မဒေ ပုရိသမာနေသူတိ (နိဿယ)] ရဘသော။ **ဂဗ္ဗ** မာနေ, စုရာဒိ, အ, အထ ဝါ **ဂရ** သေစနေ, ဓော။ **မာန** ပူဇာယံ, ဝိသေသတော မာနေတီတိ **အဘိမာနော။** အဟံကာရေ **အဟံ**သဒ္ဒေါ နိပါတော, **အမှ**သဒ္ဒေါပ္ပတ္တရ, “အဟ”မိတိ အတ္တာနံ ကရောတိ ယေနာတိ **အဟံကာရော။** ဒွယံ စိန္တာယံ။ **စိန္တ** စိန္တာယံ, အ။ **ဈေ** စိန္တာယံ, ဈာယတေ **ဈာနံ,** ဒွီသုပိ ဘာဝသာဓနံ, အ။ ဝိတက္ကစိန္တာနံ ကော ဘေဒော? ဝိတက္ကော တာဝ ဝါစာယ ပုဗ္ဗဘာဂပ္ပဝတ္တော, “ပုဗ္ဗေဝ ခော, ဂဟပတိ, ဝိတက္ကေတွာ ဝိစာရေတွာ ပစ္ဆာ ဝာစံ ဘိန္ဒတီ”တိ [သံ. နိ. ၄.၃၄၈] ဟိ ဝုတ္တံ။ ဣတရာ ပန တဿာ အပုဗ္ဗဘာဂပ္ပဝတ္တာပီတိ အယမေတာသံ ဝိသေသော။ အထ ဝါ ဝိတက္ကော ပကိဏ္ဏကပရိယာပန္နော ဧကော စေတသိကဓမ္မော, ဣတရာ ပန သဗ္ဗသာဓာရဏပရိယာပန္နော မနသိကာရနာမကော ဧကော စေတသိကဓမ္မောတိ အယမေတာသံ ဝိသေသော။

ဒွယံ နိစ္ဆယေ။ **နယ** ဂမနတ္ထော **ဒဏ္ဍကော** ဓာတု, အာရမ္မဏံ နိစ္ဆိနန္တော နယတီတိ **နိဏ္ဏယော, န** ဿ **ဏ**တ္တံ။ အထ အဓိမောက္ခနိဏ္ဏယာနံ ကော ဘေဒော? အဓိမောက္ခော အာရမ္မဏံ အဇ္ဈောကာဟေတွာ တိဋ္ဌတိ, နိဏ္ဏယော ဝိနိစ္ဆယမတ္တမေတတိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။ အထ ဝါ အဓိမောက္ခော ပသာဒေပိ သမ္ဘဝတိ, ဣတရော ပန န တထာတိ အယံပ္ပေတေသံ ဘေဒော ။ တတ္ထ **နိစ္ဆယ** သဒ္ဒော ဣဓာပိ ပဝတ္တတီတိ ဒွီသုပိ ဝုတ္တော။

ဟာဒေန အဗ္ဘုပဂမဿ နာမာနိ။ **ပတိ**ပုဗ္ဗော ဇာနာတိ အဗ္ဘုပဂမေ, ဣတ္ထိယံ အ, **ပဋိညာ။** တထာ သုဏောတိ စ, အ, **ပဋိဿဝေါ,** ဒွီသုပိ ဘာဝသာဓနံ။ သံဝိဒါ’ဂူ, ပဋိညာနံ, နိယမော, အဿဝေါ, သံသဝေါ, အင်္ဂီကာရော, အဗ္ဘုပဂမော, သမာဓိက္ကစ္စာဒီနိပိ အဗ္ဘုပဂမဿ နာမာနိ [အမရ ၅.၅]။

၁၇၂. ဆဟိ ပဒေဟိ အနာဒရဿ နာမာနိ။ **မာန** ပူဇာယံ, စုရာဒိ, **မန** ဉာဏေ တ, ဟေဋ္ဌာ ကတွာ ဇာနနံ **အဝမာနံ,** ဘာဝေ ယု။ ယော ယေနာနာဒရိတော, သ တတော အဝဿမေဝ ကာယဝစီမနာနံ အညတရေနာဝဓီယတေတိ အနာဒရေပိ ဗ္ယဝဓာနာဘိဓာနတော **တိရ**သဒ္ဒေါ အန္တရဓာနေ ဝတ္တမာနော သမ္ဗန္ဓတေတိ တိရောဓာနကရဏံ **တိရက္ကာရော။ ပရိ ပရာ**ပုဗ္ဗော **ဘူ**ဓာတု အဝညာဏေ, **အဝ**ပုဗ္ဗော ဇာနာတိ စ, သဗ္ဗတ္ထ ဘာဝေ ဏော, အ စ။ **ဒရ** အာဒရေ, အာဒရော သက္ကာရော, တဗ္ဗိပရီတော **အနာဒရော။** ပရာဘဝနံ **ပရာဘဝေါ။** အဝဇာနနံ **အဝညာ။**

ဒွယံ ဥမ္မာဒေ။ စိတ္တဿ ဝိဗ္ဘမော ဘန္တိ ဥမ္မာဒော။ **မဒ** ဥမ္မာဒေ, ဥဂ္ဂတေဟိ, ဥမ္မဂ္ဂသဏ္ဌိတေဟိ ဝါ ဒောသေဟိ မဒနံ **ဥမ္မာဒော။**

၁၇၃. **သေ့ဟ** န္တိ သေ့ဟော။ ပိယသ္မ ဘာဝေ **ပေမံ,** ဣမော, **ပိယသ္မ** ပတ္တံ, ပီနယတီတိ တပီ, ပိနော ဘာဝေ **ပေမံ,** ဣမော။ **သိနိဟ, သ္နိဟ** ပီတိယံ, ဘာဝေ ဏော။ ဒွဝယံ မုစ္ဆာယံ။ **ပီဌ** ဝိဗာဓယံ, စိတ္တသ္မ ပီဌာ **စိတ္တပီဠာ,** ဝိဂတာ နီလာဒိသဒ္ဒာနနုလက္ခဏာ သညာ တေသ္မာတိ ဝိသညီ, တသ္မ ဘာဝေ **ဝိသညိတာ။**

ဒွဝယံ ပမာဒေ။ ယေန သက္ကော သမာနော သယံ ကတ္တဗ္ဗံ န ကရောတိ, သော ပမာဒော, **မဒ** ပမာဒေ **ပပုဗ္ဗော,** ပမဇ္ဇနံ **ပမာဒော,** ဏော။ **သဇ** ဝိသဇ္ဇနာလိင်္ဂနိမ္မာနေသု။ သတိယာ ဝိသဇ္ဇနံ **သတိဝေါသဂ္ဂေါ, ဣ** သ္မ ဩ။ အပုဗ္ဗဝတ္တုပရိက္ခာတိသယေ **ကောတူဟလာဒိဒွ**ယံ။ **တုဇ** ဟိံသာယံ, ကုံ ဟပံ တောဇတီတိ **ကောတူဟလံ,** အလော, ဝဏ္ဏဝိကာရော စ။ **တုလ** နိက္ကသေ, ကုံ ဟပံ တုလယတီတိ **ကုတူဟလံ,** အ, **ဟ**ကာရဝဏ္ဏာဂမော။ ကောတုကံ, ကုတုကဥ္စ တေသံ ပရိယာယာနိ။

၁၇၄. ဝိလာသာဒယော **ကိ္ရယာ** စေဋ္ဌာ, ကိံဝိသိဋ္ဌာ? သာ ကိ္ရယာ **နာရိသိင်္ဂါရဘာဝဇာ** ဣတ္ထီနံ ရတိဘာဝဇာ, ယာ **ဟာဝ**သဒ္ဒေနောစ္စန္တေ။ ဟုယန္တေ ရာဂိနော အတ္တာတိ **ဟာဝေ, ဟု** ဟဝနေ, ဏော။ **အာဒိ**နာ ဝိစ္ဆိတ္တိပဘုတီနံ ဂဟဏံ, တထာ ဟိ ဝုတ္တံ **နာဋကရတနကောသေ** –

“လီလာ ဝိလာသော ဝိစ္ဆိတ္တိ၊ ဝိဗ္ဘမော ကိလကိဥ္စိတံ။
မောဋ္ဋာယိတံ ကုဋ္ဋမိတံ၊ ဝိဗ္ဗောကော လလိတံ တထာ။

ဝိကတဉ္စေတိ ဝိညေယျာ၊ ဒသ ထီနံ [ထိနံ စေဋ္ဌာ (က.)] သဘာဝဇာ။
ဟာဝေ စ ဟေလာ ဝိက္ခေပ-သမ္ဘူဠ္ဟမဒကပဏ္ဏာ”န္တိ။

တတ္ထ ပိယသမီပဂမနေ ယော ဌာနာသနဂမနဝိလောကိတေသု ဝိကာရော, အကသ္မာ စ ကောဓမိဟိတစမက္ကာရမုခဝိကူဏနံ, သော **ဝိလာသော, ဝိပုဗ္ဗ** **လသ**ဓာတုမ္ဟာ ဏော။ သုကုမာရဝိဓာနေန ဘမုကနေတ္တာဒိကိ္ရယာသဝိဝကရစရဏင်္ဂဝိန္နာသော **လလိတံ, လလ** ဝိလာသေ, တော။ အလဒ္ဓပိယသမာဂမေန ကုစိတ္တဝိနောဒနတ္တံ ပိယသ္မ ယာ ဝေသဂတိဒိဋ္ဌိဟသိတဘဏိတေဟာနုကတိ ကရီယတေ, သာ **လီလာ, လလ** ဝိလာသေ, **လလ** ဥပသေတယန္တိ တ ဓာတုဝတ္ထော, အ။ သုရတေ ပဝမေစ္စာ ဟေဋ္ဌာ, **ဟေလာ** တ, **ဟိလ** ဟာဝကရဏော, အ။ မဒရာဂဟာသ္မဇနိတော ဝိပရိယာသော **ဝိဗ္ဘမော။** အာဘရဏဝိလေပနာဒီနံ ကုတောစိ ပိယာပရာဓတော ဣသ္မာယာနာဒရေန စတ္တာနံ သခီနံ ပယတနေန တရဏံ **ဝိစ္ဆိတ္တိ, ဆိဒိ** ဒွေဝဓာကရဏော,တိ။ ပိယေန ဒတ္တံ ပီတိနိဗန္ဓနံ သုဝပ္ပမပိ ဘူသနံ ဝိစ္ဆိတ္တိတ္တညော။ **ကိလကိဥ္စိတာ**ဒယော နာဋကသတ္တာနုသာရတော [ဗ္ယာဿာသုဓာဋီကာဋီပ္ပဏော] ဍေယျာ။

၁၇၅. တိကံ ဟသိတေ။ **ဟသ** ဟသနေ, သဗ္ဗတ္ထ ဘာဝသာဓနံ။ သော ဟာသော မန္ဒော သမာနော မိဟိတံ, သိတဥ္စ တေ။ **မိဟ** ဤသံဟသနေ။ မန္ဒသ္မိတံ မှဟိတန္တိပိ ဟဋ္ဌော, **မှဟိ** ဤသံဟသနေတိပိ ဓာတု, **မှဟိသ္မ, မိဟိသ္မ** တသ္မာ ဒေသော, **သိတံ။** သဗ္ဗတ္ထ ဘာဝေ တော။

ဤသံဖုလ္လိတဒန္တေဟိ၊ ကဋ္ဌာက္ခေဟိ သောဋ္ဌဝေဟိ စ။
အလက္ခိတဒွိဇဒွတရံ၊ သိတမိစ္စန္တိ သူရယော [စိန္တာမဏိဋီကာ ၇.၃၄] ။

ဒွဝယံ မဟာဟသိတေ။ **အဋ္ဋ** ဂတိယံ, ဒူရကမိဟာသော **အဋ္ဋဟာသော,** အတိက္ကန္တော တ ဟာသော **အဋ္ဋဟာသော,** တသ္မ **ဋ္ဋော,** ဣကာရသ္မတ္တဥ္စ။ သိတာတိဟသိတာနံ အန္တရာဋ္ဌိကံ **ဝိဟသိတံ။**

အာကုဥ္စိတကပောလ’က္ခံ၊ သသ္မနံ နိသ္မနံ တထာ။
ပတ္တာတေတ္တံ သာနုရာဂံ၊ အာဟု ဝိဟသိတံ ဗုဓာ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၇.၃၅] ။

ဒွဝယံ လောမုဂ္ဂမေ။ ရောမာနံ အဥ္စနံ **ရောမဥ္စော, အဥ္စ** ဂမနေ, ဏော။ လောမာနံ ဟံသနံ ဥဒ္ဒဂ္ဂဘာဝေ **လောမဟံသနော။**

၁၇၆. ပရိဟာသာဒိဆက္ကံ ဝလ္လဘာဒီနံ ပရိဟာသေ။ ပရိဟသန္တ္တုတ္တာတိ **ပရိဟာသော,** ဏော, ပရိဘဝိတုကာမေန ဟာသောတိ တ **ပရိဟာသော။ ဒု** ပရိဟာသေ, **ဒု** အနာဒရေတိ တ ဓာတု, အ, **ဒဝ** အာဟောတိ တ ဓာတု။ **ခိဍ္ဍ** ကီဠာယံ, ခိဍ္ဍ ဍာ, **ခိဍ္ဍာ** တိပိ ဟဇ္ဇော, အထ တ ခံ တုစ္ဆံ ကဍ္ဍာ တစ, သာ စ္တော်တိ **ခိဍ္ဍာ။ ကီဠ** ပီတိယကီဠနေသု, **ကီဠ** ဝိဟာရေတိ တ, ကီဠနံ **ကေဠိ ကီဠာ စ ကီဠိတဥ္စ။ ပရိဟာသာ** ဒိဆက္ကေသုပိ အဓိကရဏသာဓနမ္ပိ အာစရိယာ ဝဒန္တိ။

တိကံ နိဒ္ဒာယံ။ နိပုဗ္ဗော **အာ** သုပနေ, အ။ **သုပ** သယေ, ဏ္ကနော, **သုပိနံ။** အ, **သောပ္ပံ။** အစ္စန္တပရိသ္သမာဒိကာရဏာ သဗ္ဗင္ဂနိမီလနံ **မိဒ္ဓံ။** မုစ္ဆာဟာယံ မိဒ္ဓံ။ **မိဒ** ကာရိယက္ခမနေ, တော။ မေဓယေတိ တ မိဒ္ဓံ, အကမ္မညဘာဝေန ဝိဟိံ သတီတ္ယတ္ထော, ကမ္ပနတ္ထော **စလ**ဓာတု မုစ္ဆာဟယေ **ပ**ပုဗ္ဗော။ အက္ခိဒလာနံ ပစလဘာဝေန အယတိ ပဝတ္တတီ တိ **ပစလာယိကာ,** ဏ္ဏုဝု, အသ္သိတ္တံ။

၁၇၇-၁၇၈. ကေတဝန္တံ ကူဋ္ဌေ။ ကရဏံ ကတိ, နိန္ဒိတာ ကတိ **နိကတိ။ အဋ္ဌ** ဂမနေ, ကုစ္ဆိတေနာကာရေန အဋ္ဌတီတိ **ကူဋံ။ ကုဋ္ဌ** ဆေဒနေတိ တ ဓာတု [သဒ္ဒနီတိဓာတုမာလာယံ ပန "ကူဋ္ဌ အပ္ပသာဒေ"တိ ဓာတုနာ သာဓိတံ] ။ **ရဘိ** ဗျာဇေ, ဗု ယာဇော နာမ ကေတဝံ။ **သဌ** ကေတဝေ, သဌံ, သဌယတိ န သမ္မာ ဘာသတိ ယေနာတိ တ **သဌံ။** ကိတဝဿ ဓမ္မော **ကေတဝံ,** ကိတဝေ နာမ ဇူတကာရော, စောရော တ, **ကိတ** နိတသေ, အတော။ ကပဋ္ဌော, ဗျာဇော, ဥပဓိ, ကုသတိ ကုစ္ဆာဒီနိပိ ကေတဝဿ နာမာနိ။

သတ္တကံ သဘာဝေ။ ဘဝနံ ဘာဝေ, သဿ အတ္တနော, သန္တော တ သံဝိဇ္ဇမာနော ဘာဝေ **သဘာဝေ။ သဇ** ဝိသဇ္ဇနာလိင်္ဂနနိမ္မာနေသု, နတ္ထိ ဝိသဇ္ဇနမေတဿာတိ **နိဿဂ္ဂေါ။ ရူပ** ပကာသနေ, သံဝိဇ္ဇမာနံ ရူပံ **သရူပံ။** ကရဏံ ဘဝနံ ကတိ, ပဌမံ ကတိ **ပကတိ။** ယထာ ပဌမကာလေ သမ္ဘူတာ, တထေဝ သဗ္ဗအာပိတ္ယတ္ထော။ **သီလ** သမာဓိမှိ, သမာဓိ နိယမော။ **လက္ခ** ဒဿနင်္ကေသု, တထေဝ လက္ခိတဗ္ဗန္တိ **လက္ခဏံ,** ယု။ တထေဝ ဘဝတီတိ **ဘာဝေ။**

ဒွဝယံ ဥဿဝေ။ **ဥသ** အာဟေ။ ကံ ဥသဝန္တိ ဥဂ္ဂိရယန္တ္တုတ္တာတိ **ဥဿဝေ,** နာနာသမိဒ္ဓိဟိ သဝန္တိ တွော တိ တ **ဥဿဝေ။ ဆိ** ဆေဒနေ, ဆိန္ဒတိ သောကမေတ္တာတိ **ဆဏော။** ယု။ **ကွဿ** လောပေ။ သောကံ, ဟာပဥ္စ ဆိန္ဒန္တာ အဏန္တိ သဒ္ဒာယန္တိ တွော်တိ တ **ဆဏော။ ဆိ** ဆေဒနေ။ **အဏ** သဒ္ဒတ္တော **ဒဏ္ဍကော** ဓာတု။

၁၇၉. ယထာ **သသ္နေဟံ** ပကတိတိလတေလာဒိသ္နေဟသဟိတံ ဒီပကံ ပဇ္ဇောတံ ဓာရေန္တော **ဇန္တု** နရော အတ္ ယန္တကာရဂဗ္ဘာဒီသ္ဝပိ ဌိတာနိ **ခုဒ္ဒကာနဣတ္ထဇာတာနိ** အတိသုခုမာနိပိ နာနာဒဗ္ဗသမူဟာနိ သုခံဝ သမ္ပဿတိ, တထာ **သသ္နေဟံ** ဗုဒ္ဓပရိယာယာဒိအနေကပရိယာယသ္နေဟသဟိတံ ကမံ **အဘိဓာနပ္ပဒီပိကံ** ဂန္ထံ ဥဂ္ဂဟဏဓာရဏာဒိနာ ဓာရေန္တော **ဇန္တု** သောတုဇနော **ခုဒ္ဒကာနိ အတ္ထဇာတာနိ** နာနာသတ္ထေသု အာဂတာနိ အတိဂမ္ဘီရာနိ အတ္ထဇာတာနိ သုခံ သမ္ပဿတီတိ ယောဇနာ။

ဣတိ သကလဗျာကရဏမဟာဝနာသင်္ဂဉာဏစာရိနာ ကဝိကုဥ္ဇရကေသရိနာ သိရိမဟာစတုရင်္ဂဗလေန မဟာမစ္စေန ဝိရစိတာယံ အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာဝဏ္ဏနာယံ သဂ္ဂကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

သဂ္ဂကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ဘူကဏ္ဍ

၁. ဘူမိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၈၀. ဣစ ဘူကဏ္ဍေ **သာင်္ဂေါပာင်္ဂေဟိ** ဘူမ္ယာဒီဟိ ဒသဟိ, ပာတာလေန စာတိ ကောဒသဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိ ကမတော **ဝဂ္ဂါ** ဘူမိဝဂ္ဂါဒိနာမကာ ဝဂ္ဂါ ဝုစ္စန္တေ။ သပ္ပဓာနောပကာရကာနိ အင်္ဂါနိ **ခာရာ**ဒီနိ, အင်္ဂါနံ ဥပကာရကာနိ စ ဥပင်္ဂါနိ **အဒ္ဓာ** ဒီနိ။

၁၈၁. သာဒ္ဓပဉ္စေန ဘူမိယာ နာမာနိ။ ဝသူနိ ရတနာနိ ဓာရယတီတိ **ဝသုန္ဓရာ။ ခမု** သဟနေ, ခသ္သ **ဆော, ဆမာ,** အထ တ **ဆိ** ဆေဒနေ, သတ္တာနမဓောပတနံ ဆိန္ဒတီတိ **ဆမာ,** မော, ဣတ္ထိယမာ စ။ ဘဝန္တ္ယသ္မိံ ဘူတာနီတိ **ဘူမိ။ ဘူ** သတ္တာယံ, မိ။ **ပုထ**ဣတိ ဟဋ္ဌိပဒိကေ ဋ္ဌိတေ နအာဒိ, ဤ, **ပုထ**သ္သ **ပုထု**အာဒေသော, ဝုဒ္ဓိမ္ပိ စ ကတေ **ပုထဝီ။** ဥသ္သုတ္တ ဒေသေ **ပုထုဝီ။ ပထာ**ဒေသေ တု **ပထဝီ,** ဣမသ္မိံ ပက္ခေ **အတဂမော,** အထ တ **ထဝ** ဂတိယံ, ပထဝတိ ဧတ္ထာတိ **ပထဝီ,** နအာဒိ, သဗ္ဗတ္ထ ပတ္ထရတီတိ တ **ပထဝီ, ထရ** သန္ထရဏေ ပပုဗ္ဗော, ရသ္သ **တော,** နအာဒိ, **ပုထဝီ,** အသ္သု။

> “မဓုနော ကေဋ္ဌဘသ္သာပိ၊ မေဒမံသပရိပ္လုတာ။
> တေနာယံ မေဒိနီ ဒေဝီ၊ ဝုစ္စတေ ဗ္ရဟ္မဝါဒိဘိ”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၁.၃] ။ —

ဝစနတော မေဒယောဂါ **မေဒိနီ,** ဤ, ဣနီ စ။ **မိဒ** သ္နေဟနေ တ, ယု, နအာဒိ, ဣသ္သေတ္တဥ္စ။ **မဟ** ပူဇာယံ, နအာဒိ။ ဝိတ္ထိဏ္ဏတ္တာ **ဥဗ္ဗီ,** နအာဒိ, အဝတိ ဘူတာနီတိ တ **ဥဗ္ဗီ,** အသ္သု။ ဝသူနိ သန္တ္ယသ္သံ **ဝသုမတီ။** ဂစ္ဆန္တိ ယသ္သံ လောကာ, သာ **ကော,** ပုမိတ္ထိယံ။ **ကာ** သဒ္ဒေ, ကာယတိ ဧတ္ထ, ကာယတိ မာရဝိဇယကာလေတိ တ **ကု,** ဥ။ ဝသူနိ ဓာရယတီတိ **ဝသုဓာ။** သဗ္ဗံ လောကံ ဓရယတီတိ **ဓရဏီ,** ယု, နအာဒိ။ ဓရတီတိ **ဓရာ,** ဣတ္ထိယံ အာ။ **ဂမု** ဂမနေ, ဂစ္ဆန္တ္ယသ္သံ **ဇဂတီ, အန္တ** ပစ္စယော, ဂသ္သ ဒွိတ္တံ, ဇတ္တဥ္စ, **န**လောပေါ, နအာဒိ။ **ဘူ** သတ္တာယံ, ရိ, နအာဒိ, ကွိမ္ပိ **ဘူ။** ဘူတေ သတ္တေ ဓရတီတိ **ဘူတဓရာ။ အဝ** ရက္ခဏေ, ယု, နအာဒိ, **အဝနီ။**

၁၈၂. ခာရာ လဝဏရသာ မတ္တိကာ ဦသောတ္ယုစ္စတေ။ ခာဒတီတိ **ခာရာ,** ဒသ္သ **ရော။** ပဒေသကတ္တာ မတ္တေန ပမာဏေန ယုတ္တာ **မတ္တိကာ။ ဦသ** ရုဇာယံ, **ဦသော။** ဦသယောဂါ **ဦသဝာ,** ဝန္တု။ ရပစ္စယေ **ဦသရော။** ဒွေဝပိ တီသု ဝတ္တန္တေ။

ထလ ဌာနေ, အဓိကရဏေ အ။ ကိတ္တိမံ ထလံ, အကိတ္တိမာ ထလီ, နအာဒိ။ ထဒ္ဒလူခမ္ပိ **ဘူဘာဂေ** ဘူမိပ္ပဒေသေ **ဇင်္ဂလ**သဒ္ဒော ဝတ္တတိ။ တတ္ထ နိဇ္ဇလတ္တာ ကက္ခဠတ္တာ **ထဒ္ဒော။** တိက္ခသက္ခရာဒိဝိအရဂတဒိခုရဂဏ္ဍုပ္ပာဒဝစ္စ စာဒိသဟိတတ္တာ လူခော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဂလ** စဝနာဓောပတနာဒနေသု။ ဇလံ ဂလတိ ဧတ္ထ, ဇလေန တ ဂလန္တိ ဧတ္ထာတိ **ဇင်္ဂလော,** နိဇ္ဇလော ဒေသော, “ဇင်္ဂလော နိဇ္ဇလေ ဒေသေ, တိလိင်္ဂေါ ပိသိတေ ထိယ”န္တိ [တိကဏ္ဍသေသ ၃.၃.၃၉၃] ဟိ **တိကဏ္ဍသေသော, လ**သ္သ လောပေါ, နိဂ္ဂဟီတာဂမော စ။

၁၈၃. ဝေဒေန ပညာယ ဤဟန္တိ ဧတ္ထာတိ ဝေဒေဟော။ သော ဧဝ ဝိဒေဟော, ဣမံ ဒီပမုပာဒာယ သိနေရုနော ပုဗ္ဗဒိ သာဘာဂတ္တာ ပုဗ္ဗော စ သော ဝိဒေဟော စေတိ **ပုဗ္ဗဝိဒေဟော။** ဧဝမပရတ္တရေသု။ ဂဝေန ယန္တေ္တာတိ **ကောယာ နော။** အပရော စ သော ကောယာနော စေတိ **အပရကောယာနော။** ဇမ္ဗုယာ လက္ခိတော, ကပ္ပဋ္ဌာယိတာဒိပ္ပဘာဝေန တ တ ပ္ပဓာနောဒီပေါတိ **ဇမ္ဗုဒီပေါ။** ဓမ္မတာသိဒ္ဓသ္သ ပဥ္စသီလသ္သ အာနုဘာဝေန ကံ သုခံ ဥရု မဟန္တမေတ္ထာတိ **ကုရု,** ကုံ ပာပံ ရုန္ဓန္တိ ဧတ္ထာတိ တ **ကုရု,** ကွိ။ **ဒီပ** ဒိတ္တိပ္ပကာသနေသု, ဇလမဇ္ဈေ ဒိပ္ပန္တီတိ ဒီပါ, ဒိပ္ပန္တိ ဧတ္ထ သဒ္ဓမ္မ မာတိ တ ဒီပါ, ပမာဏတော မဟန္တာ ဒီပါ **မဟာဒီပါ။**

၁၈၄. ကုရုအာဒယော ကေဝိသတိ **ဇနပဒန္တရာ** ဇနပဒဝိသေသာ, **အာဒိ**နာ သုရမဟပစ္စုဂ္ဂတာ တလကုဋ္ဌာ အသ္မ ကာဒယော စ **ပုမ္ဗဟုတ္တေ** ပုလ္လိင်္ဂေ ဗဟုတ္တေ စ သိယုံ။ ကုရု နာမ ဇာနပဒိနော ရာဇကုမာရာ, တေသံ နိဝါသော ဧ ကောပိ ဇနပဒေါ ရုဠ္ဟီသဒ္ဒေန “ကုရူ”တိ ဗဟုဝစနေန ဝုစ္စတိ, ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ။ ကုံ ပာပံ ရုန္ဓတီတိ ကုရု, ခတ္တိယကုမာရာ,

တေသံ နိတသော **ကုရူ,** ပစ္စယလောပတော န ဝုဒ္ဓိ, သဗ္ဗတ္ထေဝံ [ဟဏိနိ ၁.၂.၅၂ ၄.၂.၈၁ သုတ္တေသု ပဿိတဗ္ဗံ] ။ အရိ
ဝိဇယလောကမရိယာအတိက္ကမာဒီသု သက္ကောန္တီတိ **သက္ကာ။** ကောသံ လန္တိ ဂဏှန္တိ, ကုသလံ ပုန္တိ သန္တီတိ တ
ကောသလာ။ မဂေန သဒ္ဓိံ ဓာဝန္တီတိ **မဂဓာ,** ကွဝိ, မံသေသု ဂိဇ္ဈန္တီတိ တ **မဂဓာ။** **ဂိဓ** အဘိကင်္ခါယံ။ သေဝန္တိ ယေ
နာတိ **သိဝိ, သိ** သေဝတယံ, ဝိ။ သိဝံ ကရောန္တီတိ တ **သိဝီ,** အညတ္ထေ ဣ။ **ကလ** သင်္ချေ, **ဣင်္ဂ** ပစ္စယော, ကလိင်္ဂါ ,
တေသံ နိတသော **ကလိင်္ဂါ,** ဥတ္တရာပထော [“ဇဂန္နာထ ပုဗ္ဗဘာဂေ ကဏှာဟာတီရန္တရံ သိဝေ ကလိင်္ဂဒေသော သံဝု
တ္တော” ဣတ္ထုတ္တဒေသေ (ထောမနိုဓိ)], ကလိံ ဂဏှန္တီတိ တ **ကလိင်္ဂါ,** ကွဝိ, ကလံ မဓုရသဒ္ဒံ ကယန္တီတိတ **က
လိင်္ဂါ,** အဿိတ္တံ, ကေန သုခေန လိင်္ဂန္တီတိ တ **ကလိင်္ဂါ, လိင်္ဂ** ဂမနတ္ထော **ဒဏ္ဍကော** ဓာတု။ အတ္တနာ ဓာဒိတံ
လဋ္ဌံ ပရာဇိတေဟိ ယာစိတေပိ ပုန န ဝမန္တီတိ **အဝန္တီ။** ပဉ္စာလဿ ပုတ္တာ **ပဉ္စာလာ။** ဝဇ္ဇေတဗ္ဗာတိ **ဝဇ္ဇီ,** “ဝဇ္ဇ
ဇေတဗ္ဗာ ဣမေ”တ္ယာဒိနာ ပဝတ္တဝစနမုပာဒာယ ဝဇ္ဇီတိ လဒ္ဓနာမာ ရာဇာနော။ ဝဇ္ဇီရဋ္ဌဿ တ ရာဇာနော **ဝဇ္ဇီ။** ရ
ဋ္ဌဿ တ ပန တံသမညာ တံနိတသိရာဇကုမာရဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဂံ ပထဝိံ ဓာရေန္တီတိ **ဂန္ဓာရာ,** ကိတ္တိဂန္ဓေန အရန္
တီတိ တ **ဂန္ဓာရာ။** **စိတ** ဥဿာဟနေ, စေတန္တိ ဥဿဟန္တိ ယုဒ္ဓကမ္မာဒီသူတိ **စေတယော။**

၁၈၅. **ဝင်္ဂ** ဂမနတ္ထော **ဒဏ္ဍကော** ဓာတု။ ဝိသိဋ္ဌာနိ ဒေဟာနိ ယေသံ **ဝိဒေဟာ,** ပုဗ္ဗဝိဒေဟဒီပတော အာဂတတ္တာ
တ **ဝိဒေဟာ။** **ဩဇ** ဒိတ္တိယံ, ကမ္ဗုနာ သမ္ဗုကေန ဩဇန္တိ တဿံ တေဟာရကရဏတောတိ **ကမ္ဗောဇာ,** ကမ္ဗုကဇော
ဩဇော ဗလမေတေသန္တိ တ **ကမ္ဗောဇာ။** **မဒ** မဒ္ဒနေ, မဒ္ဒန္တီတိ တ **မဒ္ဒာ,** မံ သိဝံ ဒဒန္တီတိ တ **မဒ္ဒာ,** ပဉ္စကာမဂုဏာ
ဒီဟိ မောဒန္တီတိ တ **မဒ္ဒာ, မဒ** ဟာသေ။ **ဘဇ္ဇ** အဝမဒ္ဒနေ, **ဘဂ္ဂါ။** **အင်္ဂ** ဂမနတ္ထော **ဒဏ္ဍကော** ဓာတု။ သီဟံ လန္
တီတိ **သီဟဠာ။** **ကာသ** ဒိတ္တိယံ, သမ္ပတ္တိယာ ကာသန္တီတိ **ကသ္မီရာ,** မီရော။ **ကာသ** ဒိတ္တိယံ, ဣ, **ကာသီ။** **ပဍိ** ဂတိယံ,
ပဏ္ဍု, ဥ။ အထ တ ကုံ ဟပံ ရုန္ဓတိ တ္တောတိ **ကုရု,** ဣတိ ကောပိ ဇနပဒော နိဿိတာနံ ဗဟုတ္တာ ဗဟုဝစနေန ဝုစ္
စတိ။ ဇဝံ သဗ္ဗတ္ထ။

၁၈၆. ဒွဝယံ ဘုဝနေ။ **လုဇ** အဒဿနေ, လုဇ္ဇတီတိ **လောကော, ဂဿ ကော, ဇဿ တော။** ဘဝန္တိ တ္တောတိ **ဘု
ဝနံ,** ယု။ ဇဂတိ, ဝိဋ္ဌဟာဒီနိပိ ဘုဝနပရိယာယာနိ။ ဒွဝယံ ဒေသသာမညေ။ **ဒိသ** အတိသဇ္ဇနေ, အတိသဇ္ဇနံ ပဗောဓနံ, “အယံ
ဣတ္ထန္နာမော”တိ ဒိသတိ အပဒိသတီတိ **ဒေသော။** **သိ** သေဝတယံ, သညာယံ အ, **ဝိသယော။**

သိဋ္ဌာစာရရဟိတော မိလက္ခဒေသော **ကာမရူပာဒိ** ပစ္စန္တော နာမ။ **မိလက္ခ** အဗ္ဗတ္တိယံ တစာယံ, မိလက္ခန္တိ
အဗ္ဗတ္တတစံ ဘာသန္တီတိ **မိလက္ခာ။** သိဋ္ဌာစာရမင်္ဂဒဿနတ္တာယ ပညာစက္ခုနော အဘာဝတ ရာကဒိမလံ အက္ခိမှ
ဟိ ယေသန္တိ တ မိလက္ခာ, အဿိတ္တံ, တေသံ နိတသဋ္ဌာနံ **မိလက္ခဒေသော။** ပစ္စန္တေ မဇ္ဈိမဒေသဿ ဗဟိဒ္ဓါ
ဘာဂေ ဇာတော **ပစ္စန္တော။**

> ဗ္ဗဝတ္တာ စတုဝဏ္ဏာနံ၊ ယသ္မိံ ဒေသေ န ဝိဇ္ဇတေ။
> မိလက္ခဒေသော သော ဝုတ္တော၊ မဇ္ဈဘူမိ တတော ပရံ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၁.၇] ။

အရိယာစာရဘူမိတ္တာ မဇ္ဈော စ သော ဒေသော စေတိ **မဇ္ဈဒေသော,** နဝယောဇနသတပရိက္ခေပေ မဇ္ဈိမဒေ
သော။

၁၈၇. **သလိလပ္ပာယော** ဗဟူဒကော ဒေသော အနူပေ နာမ, အနုဂတာ အာပ အတ္ရာတိ **အနူပေ, အာပဿ** အာဒိ
နော ဥတ္တံ, ပရလောပေ တ။ **ကစ** ဗန္ဓနေ, ဆော, **ကစ္ဆံ။** အနူပဒေသော စ။ အဘိနဝတေဂ္ဂမနေန တိဏေန လက္ခိတေ
ဟရိတေ ဒေသေ သဒ္ဒလော, **ဒလ** ဒိတ္တိယံ, ဘာဝေ အ။ ဝိဇ္ဇတိ ဒလော ယတ္ထ **သဒ္ဒလော။**

၁၈၈. နဒိယာ အာဘတေန အမ္ဗုနာ ဥဒကေန ဇီဝန္တိ တ္တောတိ **နဒ္ယမ္ဗုဇီဝနော** ဒေသော နဒီ မာတာ အဿာတိ
နဒီမာတိကောတိ ဝုစ္စတိ, ဗဟုဗ္ဗိဟိမှိ ကော။ ဝုဋ္ဌိယာ ဝဿေန နိပ္ဖဇ္ဇတိ သဿမေတ္ထာတိ **ဝုဋ္ဌိနိပ္ဖဇ္ဇသဿ
ကော** ဒေသော ဒေဝေ မာတာ အဿာတိ **ဒေဝမာတိကော**တိ ဝုစ္စတိ, ဗဟုဗ္ဗိဟိမှိ ယေဝ ကော, **ဒေဝ**သဒ္ဒော စေတ္ထ
ဝုဋ္ဌိမာဟ။

၁၈၉. အနူပဟဒယော ဒေဝမာတိကာန္တာ တီသု လိင္ဂေသု။ **စန္ဒသူရာအော** စန္ဒသူရိယသိနေရုပဗ္ဗတာဒိမှဟိ **သသ္ သတိ**သဒ္ဒော **ဤရိတော** ကထိတော။ သဗ္ဗအာ သရန္တိ ဂစ္ဆန္တီတိ **သသ္သတိယော, သရ** ဂတိယံ, **သရ**သဒ္ဒသ္သ **သော,**တိ။

ရ၅ ဂတိယံ, ရ၅န္တိ ဧတ္ထ နဂရာဒယောတိ **ရဇ္ဇံ,** တော။ နာဂရေဟိ ဝိဇိနိတဗ္ဗန္တိ **ဝိဇိတံ။** အာဌိုယံ ပဝတ္တမာနော ယော သေတု, သော **ပုရိသေ** ပုလ္လိင္ဂေ ဝတ္တတိ။ **သိ** ဗန္ဓနေ, တု။ **အလ** ဘူသနေ, ဣ, **အာဌိ,** တသ္သံ အာဌိယံ။

နဂရပဗ္ဗတာဒိနော **ဥပဟန္တဘူ** သမီပဘူမိ **ပရိသရော** ပရိတော သရန္တိ ဧတ္ထာတိ, ဏော။

တိကံ ဝဇေ။ ကတေ တိဋ္ဌန္တိ ဧတ္ထာတိ **ကေဋ္ဌံ။ ကုလ** သင္ခာနေ, ကတေ ကုလန္တေ ဧတ္ထာတိ **ကေကုလံ,** ဂုန္နံ ကုလံ ဃရန္တိ တ **ကေကုလံ။ ဝဇ** ဂတိယံ, ဝဇန္တိ ယံ ကတေ နိတသနတ္တာယာတိ **ဝဇော။** ကေဋ္ဌာနကံ, ကေဋ္ဌာနန္တိ ပိ ဝဇသ္သ နာမာနိ။

၁၉၀. သိလောကေန မဂ္ဂသ္သ နာမာနိ။ ပထိကေဟိ မဇ္ဇတေ နိတ္တိဏံ ကရီယတေတိ **မဂ္ဂော, မဇ္ဇ** သုဒ္ဓိယံ, ဏော, **ဇ**သ္သ **ဂ**တ္တံ, ပထိကေဟိ မဂ္ဂီယတေတိ တ **မဂ္ဂော, မဂ္ဂ** အနွေသနေ, မံ သိဝံ ဂစ္ဆတိ ဧတ္ထ, ဧတေနာတိ တ **မဂ္ဂော,** ''မော သိဝေ ပရိသာယဥ္စေ''တိ ဟိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟေ,** သိဝံ ဂမနံ ကရောတီတ္ယတ္ထော, ကိုရိယာဝိသေသန မေတံ။ **ပထိ** ဂတိယံ, စုရာဒိ, **နာ**ဂမော။ ပန္ထယန္တိ ယန္တိ ဧတ္ထာတိ **ပန္ထော,** အ, ကာရိတလောပေါ။ ပထတိ ယာတ္ယ နေနာတိ **ပထော။ အဒ** ဂမနေ, အဒတိ ယတ္ထ သာ **အဒ္ဓါ,** ဓော, အဒ္ဓါ မဂ္ဂေ, **အဒ္ဓါ** သဒ္ဒေါယံ ကာလေပိ, သမဘာဂ တ္တဝစနေ တု အဒ္ဓံ, တသ္မာ **အဒ္ဓ** သဒ္ဒေါ ပုမနပုံသကဝသေန ဒွိလိင်္ဂေ, **ရာဇာဒိ**တ္တေ အဒ္ဓါ, အ **ရာဇာဒိ**တ္တေ အဒ္ဓံ။ **အဋ္ဋ** ဂတိယံ, အသော။ **ဝဇ** ဂတိယံ, ဥမော, **ဇ**သ္သ **ဍော။ ပဒ** ဂတိယံ, အ, **ဒ**သ္သ **ဇော,** ဒွိတ္တံ, **ပဇ္ဇော။ အယ** ဂတိ ယံ, ယု, **ပဒ** ဂတိယံ, အတေ, နအာဒိ။ **ဝတ္တ** ဝတ္တနေ, ဝတ္တနံ ဂမနာဒိ, အနိ, နအာဒိ, **ဝတ္တနီ။** ကန္တနဒင်္ကော ပုန္နပုံသ ကံ။ ပထိကေဟိ ဟဒေဟိ ဟညတေတိ **ပဒ္ဓတိ။ ဟဒ** သဒ္ဒသမာနတ္တေန **ပဒ**သဒ္ဒေန နိယတပဝယောဂတော ဝုတ္တိနာ သိ ဒ္ဓေ, **ပဒ**သဒ္ဒူပပဒအော **ဟန**ဓာတု,တိ, **ဟန**သ္သ **ဓော, အ**လောပေါ။ **ပဒ္ဓတိ** သဟာစရဏတော **ဝတ္တနီ,** တံသဟာစရဏ တော **ပဒဝီ** စ ဣတ္ထိယံ။

၁၉၁-၁၉၂. တဗ္ဗေအာ တသ္သ မဂ္ဂသ္သ ဝိသေသာ **ဇင်္ဃမဂ္ဂ** ဒယော **အပထ**န္တာ။ ဇင်္ဃာဟိ ဂတော မဂ္ဂေ **ဇ င်္ဃမဂ္ဂေ။** သကဋေဟိ ဂတော မဂ္ဂေ **သကဋမဂ္ဂေ။ တေ** ဇင်္ဃမဂ္ဂသကဋမဂ္ဂ မဟာမဂ္ဂေ ဝတ္တန္တိ။

ဧတ္ထ စ ''တေထာ''တိ **အထ**သဒ္ဒေါ န ဝတ္တဗ္ဗော, ''တေ စာ''တိ ပန ဝတ္တဗ္ဗော။ ''မတာဒ္ဓနီ''တိ ဟဋ္ဌေ ပန သတိ ''တေထာ''တိ ဝတ္တဗ္ဗောယေဝ, တအာ ကေပဒိကေ အဒ္ဓနိ မဂ္ဂေ ကေပဒီ မတာတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ ဂစ္ဆတံ ဧကော အသဟာယော ဟာအော ယသ္သံ, န နိုသိန္နသ္သေဝ ယမကောတိ **ကေပဒီ,** သမာသန္တေ နိစ္စမိပစ္စယော, **က**ပစ္စယေ **ကေပဒိကော,** ဤသ္သ ရသ္သတ္တံ။

စောရကဏ္ဋကာဒိအောသေ ဒုဂ္ဂမေ ပထေ ကန္တာရော, **ပု**န္နပုံသကေ, ကေန ဟနီယေန တရန္တိ အတိက္ကမန္တိ ယ န္တိ **ကန္တာရော, တရ** တရဏေ, စောရကန္တာရာဒိသု ပနာယံ ရူဠှိဟိဝသေန ဝုတ္တော, အထ တ **ကတိ** ဆေဒနေ, သပ္ပဋ္ဌိ ဘယတ္တာ ကန္တတိ နိစ္စဂမနာဂမနမေတ္တာတိ ကန္တာရော, အာရော, **နာ**ဂမော စ။ ဒုက္ခေန ဂစ္ဆန္တေ ဧတ္ထာတိ **ဒုဂ္ဂမော။**

၁၉၃. ဒွဝယံ **ပဋ္ဌိမဂ္ဂေ။** ပဋ္ဌိ အဘိမုခေန ဂန္တဗ္ဗော မဂ္ဂေ, ပထော စ **ပဋ္ဌိမဂ္ဂေ, ပဋ္ဌိပထော** စ။ **ဒီဃမဒ္ဓသံ** အတိဒူ ရော မဂ္ဂေ အဒ္ဓါနန္တိ ဝုစ္စတေ။ အဒ္ဓါနံ အယနံ **အဒ္ဓါနံ,** အစ္စာယတော မဂ္ဂေ, ယထာ ''ပဒဋ္ဌာန''န္တိ, **ယ**လော ပေါ။

ဒွဝယံ ပသတ္ထေဒ္ဓနိ။ သောဘနော ပထော, ပန္ထော စာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ ဂန္တဗ္ဗပထဘာဝတော အပေတံ **ဥပ္ပထံ, အပထဥ္စ,** အဗ္ဗယီဘာဝသမာသော, **အ**သဒ္ဒေါ အတ္ထ နိပါတော။

၁၉၄-၁၉၆. ပရမာဏူနံ ဆတ္တိံသ ဧကော အဏု နာမ, အဏုတောပိ အဏုတရတ္တာ ပရမော အဏု, အဏုတော တ ပရမောတိ **ပရမာဏု, အဏ** သဒ္ဒတ္ထော **ဒဏ္ဍကော** ဓာတု, ဥ။ **တေ** အဏဝတေ ဆတ္တိံသ တဇ္ဇာရိ နာမ, တံ တံ အတ္တနော နိဿယံ မလီနကရဏဝသေန ဇရာပေတီတိ **တဇ္ဇာရီ, ဇရ** ဇီရဏေ, **ဇရ** ဝယောဟာနိမှိ တ, အ, နအာဒိ။ **တာပိ** တဇ္ဇာရိယော ဆတ္တိံသ ရထရေဏု နာမ, ရထာနံ သဥ္စရဏဝသေန ပဝတ္တော ရေဏု **ရထရေဏု။ တေ** ရထရေဏဝတေ ဆတ္တိံသ လိက္ခာ နာမ။ **လက္ခ ဒ** ဿနေ, ပကတိစက္ခုနာပိ လက္ခီယတေတိ **လိက္ခာ,** အဿိတ္တံ။

တာ လိက္ခာ သတ္တ ဉီကာ နာမ, **ဉီကာ**တိ ဝုစ္စတိ သိရောဝတ္တကိမိ, တပ္ပမာဏတ္တာ **ဉီကာ။ တာ** သတ္တ ဉီကာ ဓညမာသော နာမ, ဓညော ဝီဟိယေဝ ပရိမာဏဝိတဗ္ဗတ္တာ မာသော စာတိ **ဓညမာသော, မသိ** ပရိမာဏေ။ **တေ** သတ္တ ဓညမာသာ အင်္ဂုလံ နာမ, **အင်္ဂ** ဂမနတ္ထော, ဥလော, **အင်္ဂုလံ,** ပမာဏံ, **ဥလိ**ပစ္စယေ **အင်္ဂုလိ,** ကရသာခါ။ **အမုဒ္ဒဝိဋ္ဌော** တိ အဒံ့ ဒွါဒသင်္ဂုလံ ဝိဒတ္ထိ နာမ, ကဏိဋ္ဌသဟိတေနင်္ဂုဋ္ဌေန ဝိတ္ထာရီယတေ, ဝိဓီယတေတိ တ **ဝိဒတ္ထိ, ဝိ** ပုဗ္ဗော **တန** ဝိတ္ထာရေ။ **ဓာ** ဓာရဏေ, ဥဘယတ္ထာပိတိ, ပုဗ္ဗပက္ခေ တဿ **ထော, နဿ တော, တဿ ဒော။** ပစ္ဆိမေ **ဓဿ ဒော, တဿ ထော,** အသရူပဒ္ဒိဘာဝေ စ။ **တာ** ဒုဝေ ဝိဒတ္ထိ ရတနံ သိယုံ, **ရမု** ကီဠာယံ, တနော, **မလော**ပေ။ **တာနိ** သတ္တေဝ ရတနာနိ **ယဋ္ဌိ** နာမ, **ယတ** ပယတနေ,တိ, **တဿ ဋော, တဿ ဌော။ တာ** ဝီသတိ ယဋ္ဌိယော **ဥသဘံ** နာမ, **ဥသ** အာဟေ, အဘော။ ဇတ္တ ပန ဥသဘနဒန္တရံ ဥသဘံ။ ဥသဘာနံ အသီတိပ္ပမာဏံ ဂါဝုတံ နာမ, ဂဝံ, ဂဝေဟိ တ ယုတံ **ဂါဝုတံ။ ယုဇ** သမာဓိမှိ, ကေနဒန္တရေဟိ ဂဟိတပ္ပမာဏသမာဓာနန္တတ္တော, တံ စတုဂါဝုတံ **ယောဇနံ** နာမ, **ယုဇ** သမာဓိမှိ, ယု, "ဇတ္တကံ ယောဇနံ နာမ ဟောတူ"တိ စတုဂါဝုတေဟိ သမာဓာနန္တတ္တော။

၁၉၇. အာရောပိတာနံ အာစရိယဓနူနံ ပဉ္စသတံ ကောသော နာမ, အနာရောပိတာနန္တုပရေ။ **ကုသ** အဝှာနေ, ဏော, ကုသနံ အဝှာနံ ကောသော, ဣဓ ပန ကောသပ္ပမာဏတ္တာ **ကောသော,** ဒွိဝိသဟဿကရပ္ပမာဏော။ အညတ္ထ ပန

"စတုက္ကာဓိဝီသတိယာ ၊ အင်္ဂုလေဟိ ကရော ဘဝေ။
ဿဏ္ဍမဇ္ဈသဟဿေဟိ၊ ကောသမာနံ ဝိဘာဝိနာ"တ္ယုတ္တံ။

စတုရမ္ဗဏ န္တိ စတုရမ္ဗဏဝီဟိဗီဇဇာတရောပနယောဂ္ဂေ ဘူမိပ္ပဒေသော ကရီသံ နာမ, ကရောန္တိ ဇတ္တ ကသနရောပနာဒိကန္တိ **ကရီသံ,** ဤသော။ စတုရမ္ဗဏဗီဇဇာတာနိ ရောပေန္တေတ္ထာတိ **စတုရမ္ဗဏံ,** အမ္ဗဏံ ကောဒသ အာဠကမတ္တံ, အညေ ပန "စတုရမ္ဗဏံ စတုယဋ္ဌိကံ ဌာနံ ကရီသံ နာမာ"တိ ဝဒန္တိ, တံ ကရီသဗ္ဗန္တရာနံ ပရိယာယ ဘာဝပ္ပသင်္ဂါ န ဂဟေတဗ္ဗံ။

ပမာဏတော ဟတ္ထာနမဋ္ဌဝီသပ္ပမာဏံ ဌာနံ အဗ္ဘန္တရံ နာမ, အဗ္ဘန္တရေ အန္တောကောဋ္ဌာသေ ဇာတံ, န ဗ ဟိကောဋ္ဌာသေတိ **အဗ္ဘန္တရံ။** ယတ္ထ ယတ္ထ ဟိ ယော ယော ဌိတော, နိသိန္နော တ, တတ္ထ တတ္ထ သမန္တာ အဋ္ဌ ဌဝီသတိဟတ္ထပ္ပမာဏံ ဌာနံ တဿ တဿ အဗ္ဘန္တရံ ဌာနံ နာမ။ **ဘူမ္ယာ** ဒိတ္တာ **ဘူမိဝဂ္ဂေ,** အထ တ အင်္ဂါပေက္ခာယ ဘူမိယေဝ ပဓာနံ, ပဓာနေန စ ဗ္ယပ္ပဒေသော ဘဝတီတိ ဘူမိဝဂ္ဂဗ္ယပ္ပဒေသော။

ဘူမိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ပုရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၉၈. ဆက္ကံ နဂရေ။

"ပဋ္ဋနဥ္စ အဓိဋ္ဌာနံ၊ နဂရံ ပုဋ္ဋဘေဒနံ။
ထိယော ပူ နဂရီ ပူရိယော၊ ဌာနီယံ ကဗ္ဗဋံ ပုဋ္ဌ"န္တိ။

ဟိ သိလောကပရိယာယေသု **တေဟာလိတော။**

"ဝိစိတ္တဒေတယတနံ ၊ ဟသာအာပဏမန္ဒိရံ။

နဂရံ ဒဿယေ ဝိဒ္ဒတ၊ ရာဇမဂ္ဂေပသောဘိတ”န္တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁.၂.၁] ။ –

နဂရလက္ခဏံ။ **ပု** ပာလနေ, **ပုရ** ပာလနေတိ စ, ပုနာတိ ပုရေတိ စ ရက္ခတိ ပရစက္ကာ ဒုဂ္ဂတာယာတိ **ပုရံ,** ရော, အစ, **ပုရ** အဂ္ဂဂမနေတိပိ ဓာတုဝတ္တော။ နက ပာသာဒဒယော အဿ သန္တိ **နဂရံ,** ရော။ **တ**ကာရေန **နဂရ**သဒ္ဒဿ ပုလ္လိင်္ဂတ္တံ သမုစ္စိနောတိ [နဂရိယော တ ပတ္တန္နံ (အမရ ၁.၂.၁) ပဂ္ဂေ ပတ္တနသာပာစရိယာ နပုံသကတ္တံ။ (စိန္တာမဏိဋီကာ ၁.၂.၁)], **ပုရ**သဒ္ဒဿာပိတ္ထာစရိယာ။ အကုတောဘယတ္တာ ဌာနာယ ဟိတံ **ဌာနီယံ,** ဉျော။ ပဏိကာနံ ပုဋ္ဌာ ဘိဇ္ဇန္တေ အတြာတိ **ပုဋဘေဒနံ။**

နိစ္စနိတသနဌာနံ ဒဿေတုံ က္လတရံ ဒဿေတုမာဟ **“ထိယ”**မိစ္စာဒိ။ ရာဇာ တိဋ္ဌတိ ဧတ္ထာတိ **ရာဇဋ္ဌာနီ,** ယု, နဒာဒိ, နိစ္စနိတသနဌာနေပိ “စတုရာသီတိနဂရသဟဿာနိ ကုသဝတီရာဇဋ္ဌာနီပမုခါနိ”တျာဒီသု [ဒီ. နိ. ၂.၂၆၃]။ အရုက္ခန္ဓာဒီဟိ အာ သမန္တတော ဝရန္တိ ပရိက္ခိပီယန္တိ ဧတ္ထာတိ **ခန္ဓာဝါရော,** ပတ္တနတ္တော **ဝ**ရဓာတု **အာ**ပုဗ္ဗတ္တာ ပရိက္ခိပနတ္တော ဟောတိ။ ပဥ္စကံ နဂရေ, “ခန္ဓာဝါရော”တိ ပန ဧကမေဝ အစိရနိတသနဌာနဿ နာမံ။

၁၉၉. မူလပုရာ အညတ္ရ မူလပုရံ ဝဇ္ဇေတွာ ယံ ပုရမတ္ထိ ယောဇနဝိတ္ထိဏ္ဏဟကာရာဒိပရိက္ခိတ္တံ, တံ မူလပုရဿ တရဋ္ဌာနိယဿ သာခါသဒိသတ္တာ **သာခါနဂရံ** နာမ။

၂၀၀-၂၀၁. သာဒ္ဓပဇ္ဇဒ္ဒဝယေန မူလပုရဿ နာမာနိ။ တနရသီသံ, တံသဏ္ဌာနော တ ပာသာဏော ဧတ္ထ အတ္ထီတိ “တနရသီသ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗေ **ဝ**ဿ **ဗ**တ္တံ, ဝဏ္ဏဝိပရိယယံ, ဒီဃံ, **ဏ**တ္တံ, **သ**ဿ လောပဥ္စ ကတွာ **“ဗာရာဏသီ”**တိ ဝုတ္တံ။ သဝတ္ထဿ ဣသိနော နိတသနဌာနတ္တာ **သာဝတ္ထိ,** သဗ္ဗံ ဓနမေတ္ထ အတ္ထီတိ တ **သာဝတ္ထိ** [မ. နိ. အဋ္ဌ. ၁.၁၄] **, သဗ္ဗဿ သာတေ,** ဓနတစကော **အတ္ထ** သဒ္ဒော, ဣ။ တိက္ခတ္တုံ ဝိသာလီဘူတတ္တာ **ဝေသာလီ,** အဿတ္ထျုတ္တေ ဉျ။ **မထိ** ဟိံသာယံ, ဣလော, အဿိတ္တံ, **မိထိလာ။** အလံ ဘူသနမေတ္ထာတိ **အာဠဝီ,** ဝီ, ဠတ္တဥ္စ။ **ကုသ** အဝှာနေ, “ခါဒထ ပိဝထ”တျာဒီဟိ ဒသဟိ သဒ္ဒေဟိ ကောသန္တိ ဧတ္ထာတိ **ကောသမ္ဗီ,** ဗော, နဒာဒိ, ကုသမ္ဗရုက္ခဝန္တတာယ တ **ကောသမ္ဗီ,** ကုသမ္ဗဿ ဣသိနော အဿမတော အဝိဒူရေ မာပိတတ္တာတိ ဧကေ [ဥဒါ. အဋ္ဌ. ၃၅; မ. နိ. ဋီ. ၁.၁၄; ၂.၂၈၄] ။ ဥဇ္ဇံ ရိပုံ ဇယတိ ယတ္ထ, သာ **ဥဇ္ဇေနီ,** ယု, နဒာဒိ။ **တက္က** ဦဟေ, ဦဟော ဦနပူရဏံ, တက္ကနံ တက္ကော, သော သီလံ သဘာတော ယတ္ထ သာ **တက္ကသီလာ,** ယော ဟိ ပုရိသကာရေန ဦနော, သော တတ္ထ ဂန္တွာ တမူနံ ပူရေတီတိ။ **စမ** အဒနေ, ပော, **စမ္ပာ။** သာနံ ခနာနံ အာကရံ ဥပ္ပတ္တိဌာနံ သာကရော, သော ဧဝ **သာဂလံ။** သံသုမာရသဏ္ဌာနော ဂိရိ ဧတ္ထာတိ **သံသုမာရဂိရံ,** သံသုမာရော ကယတိ ဧတေဿ မာပိတကာလေတိ တ **သံသုမာရဂိရံ, ဂေ** သဒ္ဒေ, ဣရော။ ရာဇူနမေဝ အာဓိပစ္စဝသေန ပရိဂ္ဂဟိတဗ္ဗတ္တာ **ရာဇဂဟံ။** အာဒိကာလေ ကပိလနာမဿ ဣသိနော နိတသနဌာနတ္တာ **ကပိလဝတ္ထု,** ပုမနပုံသကေ။

သာကော ရာဇူနံ ယုဒ္ဓါဒီသု သတ္တိ သဥ္ဇာတာ ဧတ္ထာတိ **သာကေတံ,** “သာကော သတ္တိမှိ ဘူဟလေ, ဒုမဒီပန္တရေသု စေ”တိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော။** သဥ္ဇာတတ္တေ ဣတော, သာကော နာမ ရာဇာ, ဒုမော တ ဧတ္ထ အာဒိကာလေ သဥ္ဇာတောတိ တ **သာကေတံ။** ဣန္ဒံ ပရမိဿရိယဘာဝံ ပာပုဏန္တိ ဧတ္ထာတိ **ဣန္ဒပတ္တံ,** ဣန္ဒော တ သက္ကော ဒေဝရာဇာ, သော ပတ္တော ဧတ္ထာတိ **ဣန္ဒပတ္တံ။** ဥက္ကံ ဓာရယတိ ဧတေဿ မာပိတကာလေတိ **ဥက္ကဋ္ဌာ,** ဝဏ္ဏဝိကာရော။ ယဿ မာပိတဌာနေ ပာဋလီနာမကော ဧကော တရုဏရုက္ခော အတ္ထီတိ တံ **ပာဋလိပုတ္တကံ,** အထ တ ပဋလိနာမ ဧကော ကမဏီ, တဿ ပုတ္တော ဧတ္ထ ဝသတိအာဒိကာလေတိ **ပာဋလိပုတ္တကံ။** ဧတိယရဋ္ဌေ ဥတ္တမတ္တာ **စေတုတ္တရံ,** “ဇေတုတ္တရ”န္တိ ပာဌေ ပန ဝဏ္ဏဝိကာရော, ဝေရိဇယဌာနတ္တာ ဇေတဥ္စ တံ ဥတ္တမတ္တာ ဥတ္တရဥ္စေတိ တ **ဇေတုတ္တရံ။** ယဿ မာပိတကာလေ ဒီပေဟော ဒိပ္ပတိ, တံ **သင်္ကဿံ, ကာသ** ဒိတ္တိယံ, ဒ္ဝိတ္တံ, သမ္မာ ကာသန္တိ ဧတ္ထာတိ တ **သင်္ကဿံ, ကာသ** ဝိလေခနေ, ယဿ မာပိတကာလေ နိမိတ္တမောလောကေန္တာ ဗြာဟ္မဏာ ကုသဟတ္ထံ နရံ ပဿိတွာ မာပေန္တိ, တံ **ကုသိနာရံ။ အာဒိ**နာ မထုရ [မဓုရ, မာဓုရ (က.)] ဟာသာဏပုရသောဏိကာဒယော ပ္ပနေကပုရဝိသေသာ သင်္ဂဟိတာ။

၂၀၂. စတုက္ကံ အဗ္ဘန္တရကမမင်္ဂေ။ ရထဿ ဟိတာ **ရစ္ဆာ,** ပဗ္ဗဇ္ဇာဒိ။ ဝိသယန္တေ ပကာသယန္တေ ဝိက္ကယေန ဒဗ္ဗာနိ ယဿံ, သာ **ဝိသိခါ, ဝိ**ပုဗ္ဗော **သိ** သေတယံ, ခေါ, ဝိသန္တိ ဧတ္ထာတိ တ **ဝိသိခါ, ဝိသ** ပဝေသနေ, ခေါ။ ရထဿ ဟိတာ **ရထိကာ,** ဣကော။ **ဝီ** ဂမနေ, ထိ, **ဝီထိ။**

အနိဗ္ဗိဒ္ဒာ ရစ္ဆန္တရေန မဇ္ဈေ အနိဗ္ဗိဒ္ဒာ ရစ္ဆာ ဗျူဟော နာမ။ ဗျူဟေတိ သမ္ပိဏ္ဍေတိ ဇနေ အညတ္ထ ဂန္တုမပ္ပဒာနဝသေနာတိ **ဗျူဟော, ဦဟ** သမ္ပိဏ္ဍနေ ဝိပုဗ္ဗတ္တာ။ န နိဗ္ဗိဇ္ဈတေ ရစ္ဆန္တရေနာတိ **အနိဗ္ဗိဒ္ဒေါ, ဝိဓ** သမ္ပဟာရေ, အ။ နိဗ္ဗိဒ္ဒာ ရစ္ဆန္တရေန ရစ္ဆာ **ပထော, အဒ္ဒိ** တိ စ ဝုစ္စတိ။ **ပထ** ဂမနေ, ပထော။ **အဒ** ဂမနေ,တိ, အဒ္ဒိ။

၂၀၃. စတုက္ကံ စစ္စရေ။ စတုန္နံ ပထာနံ သမာဟာရော **စတုက္ကံ, စရ** ဂတိဘက္ခနေသု, စရော, ရသ္သ **စော, စစ္စရံ,** အင်္ဂဏာတစကော စာယံ။ ဒွိန္နံ, စတုန္နံ တ မဂ္ဂါနံ သန္ဓိ **မဂ္ဂသန္ဓိ။ သိင်္ဃ** ဃာယနေ, အာဋ္ဌကော။

ဒွယံ ဝပ္ပဒ္ဒေသာပရိ ကုဋ္ဋကာဒိရစိတေ ဝေဒကေ။ **ဝပ္ပံ** နာမ ဒုဂ္ဂနဂရေ ပရိခါမတ္တိကံ ကူဋံ [ကုဋ္ဋ (က.)] ကတွာ ကေဟိ, ဟတ္ထီဟိ စ ဝိမဒ္ဒာပေတွာ တိံသဟတ္ထပ္ပမာဏံ ဟကာရသ္သ ဟေဋ္ဌိမတလံ, တထာ ဟတ္ထသတံ တတော ဥဒ္ဓရိတွာ ပံသုနာ ဝပ္ပံ ကာရယေ, တဒ္ဒေသာပရိ ဟကာရန္တိ, ပကုဗ္ဗန္တိ တန္တိ **ဟကာရော,** သမန္တတော ကရီယ တေတိ တ **ဟကာရော,** အကတ္တရိ စ ကာရကေ သညာယံ ဏော, ရသ္သသ္သ ဒီဃတာ။ **ဝ** သံဝရဏေ, ဝုဏောတီတိ **ဝရဏော,** ယု, ရာဂမော စ။ "သာလော"တိပိ ဟကာရသ္သ နာမံ။

ဒွယံ ရာဇဘဝနသာမညေ။ သဗ္ဗဂေဟာနံ ဝိသေသေန ပကာသနတော **ဥဒ္ဒာဟော, ဒီပ** ပကာသနေ, ဤသ္သာကာရော။ သင်္ဂမ္မ ကရောန္တိ တန္တိ **ဥပကာရိကာ,** ဏွု။ ကေ ပစ္စယေ ထီကတာကာရပရေ ပုဗ္ဗော **အကာရော** ဒီဃံ [ကာတန္တ ၂.၂.၆၅], **အကာ**ဒေသောပိ ဟိ "ကော"တိ ဝုစ္စတိ, ယထာ ဒေဝဒတ္တော "ဒတ္တော"တိ။ **က**ပစ္စယော တ။

၂၀၄. ဒွယံ ဂေဟာဒိနော မတ္တိကေဋ္ဌကာဒိမယဘိတ္တိယံ။ **ကုဋ္ဋ** ဆေဒနေ, ကုဋ္ဋတိ ဆိန္ဒတိ မဂ္ဂန္တိ **ကုဋ္ဋံ။ ဘိဒိ** ဒွိဓာကရဏေ,တိ, **ဘိတ္တိ။** ဂုန္နံ တစာနံ ပုရံ **ကေပုရံ။** ဒွတရသမီပေ ကတော ကောဋ္ဌကော **ဒွတရကောဋ္ဌကော, ကုသ** အက္ကောသေ, ဌကော, **ကောဋ္ဌကော** တိ ဂေဟဝိသေသော။

ဒွယံ ကုန္ဒခိလေ။ **ကုသ** ကုစ္ဆာယံ, **သေ** ဂဝေသနေ တ, ကုကော။ ကုန္ဒသ္သ သက္ကသ္သ ခိလော ကဏ္ဍကော **ကုန္ဒခိလော။** ဒွယံ ဒွတရပဒ္ဒေသာပသာလာယံ'ဟမ္မာဒိပိဓာနေ စ တတကုဋ္ဋကာယံ။ **အဋ္ဋ** အတိက္ကမဟိံသာသု, အ။ **အာလက**ပစ္စယေ **အဋ္ဋာလကော။**

၂၀၅. ဥပရိ မာလာဒိယုတ္တံ သောဘနထမ္ဘဒွယမုဘယတော နိခနိတွာ ယံ ဗဟိဒ္ဒွတရံ ကပ္ပိယတေ, တံ တောရဏံ။ **တုရ** တရဏေ, ယု, ထဝဏ္ဍာ တ ရဏန္တုတ္တာတိ **တောရဏံ, တု** အဘိတ္ထဝေ။ **ရဏ** သဒ္ဒတ္တော, ဝဏ္ဏဝိကာရော။ ဒွတရသ္သ ဗဟိ **ဗဟိဒ္ဒွတရံ။** ပရိ သမန္တတော ခညတေတိ **ပရိခါ။** ဒီဃဘာဝေန ယုတ္တာ **ဒီဃိကာ။**

၂၀၆-၂၀၇. သဒ္ဓမန္တံ ဂေဟော။ **မန္ဒ** မောဒနထုတိဇဠတ္တေသု, မန္ဒန္တေ ယတ္တာတိ **မန္ဒိရံ,** ကူရော။ သီဒန္တိ တတ္တာတိ **သဒနံ,** ယု။ **သဒ** ဝိသရဏဂတျာဝသာနေသု။ န ဂစ္ဆန္တီတိ အဂ, ထမ္ဘာဒယော, တေ ရာတိ ဂဏှာတီတိ **အဂါရံ။** ရသ္သသ္သ ဒီဃတ္တေ **အာဂါရံ။ စိ** စယေ, နိစီယတေ ဆာဒီယတေတိ **နိကာယော, ယမ္ပဟိ စိသ္သ ကာ**ဒေသော နိဟတနာ။ **လီ** သိလေသနေ, ဏော, **နိလယော, အာလယော** စ။ **ဝသ** နိတသေ, အာဝသန္တုတ္တာတိ **အာတသော,** ဏော။ **ဘူ** သတ္တာယံ, ဘဝန္တုတ္တာတိ **ဘဝနံ။** ဝိသန္တိ တန္တိ **ဝေသ္မံ,** မော။ **ကိတ** နိတသေ, အဓိကရဏေ ယု, **နိကေတနံ။** နိဝိသန္တိ, နိဝသန္တိ တ ယတ္ထ, တံ **နိဝေသနံ။ ဃရ** သေစနေ, ဃရတိ ကိလေသမေတ္တာတိ **ဃရံ,** ဂယ္ဟတီတိ **တ ဃရံ,** ဏော။ **ဂဟသ္သ ဃရာ**ဒေသော။ ဂဏှာတိ ပုရိသေန အာနီတံ ဓနန္တိ **ဂဟံ။** အဓိကရဏေ ထော, **အာဝသထော။ သရ** ဂတိ စိန္တာဟိံသာသု, သရန္တိ စိန္တေန္တိ ဇွေ့ သုဘာသုဘကမ္မာနိ, သရတိ တ သူရိယသန္တာပာဒိကန္တိ **သရဏံ။ သိ** သေ တယံ, ဏော, **ပတိဿယော။ ဥစ** သမတယေ, [ဩကံ။ **သလ** ဂမနေ, "ကုတ္တိယမတိယတေ တ"တိ အ, **သာလာ, သရဓာ**တုမ္ပိ ဟိ သတိ **လ**တ္တမေဝ ဝိသေသော။ **စိ** စယေ, ကမ္မနိ ဏော, **စယော။ ကုဋ္ဋ** ဆေဒနေ, ကူ။ **ဝသ** နိတသေ,တိ။ ဥပဒ္ဒေသ္သ စော တေ **ဂေဟံ။ သဒ**ဓာတုမ္ဟာ ဥမော, **သဒ္ဒမံ။**

ဒွယံ မုခရဟိတဒေဝကုလသဒိသေ ယညာယတနေ။ **စိတ** ပူဇာယံ, ကမ္မနိ ဏျော။ **ယတ** ယတနေ, အာယတန္တိ တယ မန္တိ တွေ ဖလကာမာတိ **အာယတနံ,** အထ တ အာယန္တီတိ အာယာနိ, တာနိ တနောတီတိ **အာယတနံ,** ဖလကာရကန္တ ယတ္တော။ တွေ **တု**သဒ္ဒော သမာဂတာနံ ဒွိန္နံ ပုဗ္ဗာပရဂမနတ္တော။ "စေတိယာယတနာနိ စာ"တိပိ ဟဒ္ဒော။

၂၀၈. ဒွ၀ယံ ဒေတနံ, နရပတိနဋ္ဌ ဣဌကာဒိမယေ ဘ၀နေ။ အညသ္သာပိ သာဒိသ္သာ။ ပသိဒ္ဒန္တိ နယနမနာန္သတ္တ ရာတိ **ဟာသာဒေ။ ယု** မိသ္သနေ, ဟော, ဒီဃော စ, ဒီဃဝိဓာနသာမတ္ထိယာ **ဩ**တ္တာဘာတော။

ဒွ၀ယံ ရာဇတော အညေသံ ဓနီနံ ဗ္ယ၀ဟာရကာဒီနံ ဘ၀နေ။ မုဏ္ဍော ဆဒနမေတသ္သ, န ဟာသာဒသ္သ ဝိယာတိ **မုဏ္ဍ ဍ္ဍဆ္ဆာအေ,** ဒွိတ္တံ။ **ဟာရ** ဟာရဏော, ယော, **ယမ္ဗိ မိ**အာဂမော စ။

ဒုဂ္ဂပုရဒွတရေ တ, ယတ္ထ ကတ္ထစိ တ မတ္တိကာဒိမယေ ဂဇကုမ္ဘမ္ဗိ ယော **ယူဟော** ဟာသာဒေ ပတိဋ္ဌိတော, သော ဟတ္ထိနခော နာမ, ဟတ္ထိသ္သေ၀ နခော ယသ္သာတိ **ဟတ္ထိနခော, နခ** သဒ္ဒေန တ နခသဟိတော ဟာသာဒေ ဂ ယ္ဗဟတော။

၂၀၉. သုပဏ္ဏာသ္သ ဂရုဠသ္သ ဝင်္ကေန ပင်္ကေန သဒိသဆဒနံ ဂေဟံ **သုဝဏ္ဏဝင်္ကဆ္ဆဒနံ။ ဝင်္က** ဂမနေ။ ကေပသ္ဗ သေယော၀ ဆဒနတော **အမုယောကေ။**

ဧကေနေ၀ ကူဋ္ဋေန ယုတ္တော အနေကကောဏော ပတိသ္သယဝိသေသော မာဠော နာမ, ဝဋ္ဋာကာရေန ကတသေနာ သနန္တိ ကေစိ။ **မာ** မာနေ, ဠော, **မာဠော။**

စတုရဿော ပတိသ္သယဝိသေသော ဟာသာဒေ နာမ, အာယတစတုရဿဟာသာဒေတိ ကေစိ။

၂၁၀. သန္တေဟိ ဘာတိ ဒိဗ္ဗတီတိ **သဘာယံ, သဘာ** စ, ပုရိမေ **ယ**ပစ္စယော, **သန္တ** သ္သ **သာ**ဒေသော တူဘယတ္ထ ရ။ မဏ္ဍာ ရဝိရံသယော, တေ ပိဝတိ နာသယတီတိ **မဏ္ဍပော, တ** သဒ္ဒေန **မဏ္ဍပ** ပဒသ္သ ပုလ္လိင်္ဂတ္တံ သမုစ္စိနောတိ, ဇနာနံ အာလယော သန္နိဟတဋ္ဌာနံ **ဇနာလယော။** အာသနတ္ထာယ ကတာ သာလာ **အာသနသာလာ။** ပဋိက္ကမန္တိ တေ ထာတိ **ပဋိက္ကမနံ, ကမု** ပဒဝိက္ခေပေ, အဓိကရဏေ ယု။

၂၁၁. ဖိနသ္သ တသဘူတံ ဘ၀နံ ဂန္ဓကုဋိ နာမ, ဒိဗ္ဗဂန္ဓေဟိ ပရိဘာဝိတာ ကုဋိ **ဂန္ဓကုဋိ။**

တိကံ ဟာကဋ္ဌာနေ။ ရသာနိ သန္တသ္သံ **ရသဝတီ,** ပစနံ ဟာကော, တသ္သ ဌာနံ **ဟာကဋ္ဌာနံ။** မဟန္တာနိ ဗဟူနိ အသိတဗ္ဗာနိ သန္တေတ္ထ **မဟာနသံ, အသ** ဘက္ခနေ, ယု, ဝဏ္ဏဝိပရိယယော။

၂၁၂. သုဝဏ္ဏကာရာဒိသိပ္ပီနံ ကမ္မသာလာ အာဝေသနံ။ အာဝိသန္တသ္မိံ **အာဝေသနံ,** ယု။ **ဟာနမန္ဒိရံ** သုရာဟာနတ္ထံ ကတမန္ဒိရံ သောဏ္ဍာ နာမ, ကတ္တဗ္ဗာကတ္တဗ္ဗံ ဝိစာရေတုံ တ အတ္တနာ ဣဿိတဝတ္ထုကာရဏာ သဗ္ဗံ ဒေယ္ယဓမ္မံ သနောန္တီတိ သောဏ္ဍာ, **သန** အနေ, တနာဒိ။ ဍော, အသ္သောတ္တံ, ဝဏ္ဏဝိကာရော စ, တေသံ သော ဝသတိ **သောဏ္ဍာ။ ဟာန**သဒ္ဒသန္နိဓာနာ သုရာသောဏ္ဍာယေဝိဓ ဂဟိတာ။ ဝစ္စသ္သ ဂူထသ္သ ဝိသဇ္ဇနဋ္ဌာနံ **ဝစ္စဋ္ဌာနံ။** ဝစ္စသ္သ ဝိသဇ္ဇနဋ္ဌာနာ ကုဋိ **ဝစ္စကုဋိ။** မုနီနံ ဣသီနံ ဝသနဋ္ဌာနံ အသ္သမော နာမ, အာ ကောဓံ သမေန္တိ တ္တောတိ **အသ္သမော,** အာ ဘုသော သမေန္တိ တ္တေ ရာကဒယောတိ တ **အသ္သမော။**

၂၁၃. တိကံ ပဏ္ဏဝိက္ကယသာလာယံ။ **ပဏ** ဗ္ယ၀ဟာရေ, ပဏိတဗ္ဗာတိ ပဏ္ဍာ, ဝတ္ထာဒယော, တေ တ္တေ ဝိ က္ကိဏန္တီတိ ပဏ္ဏဝိက္ကယော, **ကီ** ဒဗ္ဗဝိနိမယေ, သော ဧ၀ သာလာ ဂေဟန္တိ **ပဏ္ဏဝိက္ကယသာလာ။** အာပဏာယန္တ တေ ဗ္ယ၀ဟာရန္တေ အသ္မိန္တိ **အာပဏော,** ဏော။ ပဏ္ဍာနံ ဝိက္ကယာယ နီယမာနာနံ ဝီထိ ပန္ထော **ပဏ္ဏဝီထိကာ။ ဝသ** အစ္ဆာဒနေ, တော, ဉဒကံ ဝသိတံ အစ္ဆာဒနံ ကတမနေနာတိ **ဉဒအေသိတော,** ဝသ္သောတ္တံ, ဘဏ္ဍာဋ္ဌပနသ္သ သာလာ **ဘဏ္ဍာသာလာ။ ကမု** ပဒဝိက္ခေပေ, စင်္ကမတ္ယတ္ရာတိ **စင်္ကမနံ, စင်္ကမော** စ, ဒွိတ္တာဒိ။

၂၁၄. ဇလန္တိ တ္တောတိ ဇန္တာ, **ဇလ** ဒိတ္တိယံ, အန္တော, "ဣတ္ထိယမတိယတော တ"တိ အ, အာ, **လ**လောဟော, ဇ နေတ္ယတ္ရ အဂ္ဂိန္တိ တ ဇန္တာ, **ဇန** ဇနနေ, အန္တော, သာ ဧ၀ ဃရံ **ဇန္တာဃရံ။** အဂ္ဂိနော သာလာ **အဂ္ဂိသာလာ။ ဟာ** ပိ၀နေ, ပပိ၀န္တသ္သန္တိ **ပဟာ,** အ။ ဟာနီယဋ္ဌာ သာလာ ဟာနီယသာလာ, သာ ဧ၀ **ဟာနီယသာလိကာ။**

ဂလ ဂမနေ, ဘော, **သဿ ဗော**။ အဝတိ ရက္ခတီတိ ဩ**ဝရကော,** အရော, သကတ္တေ ကော, အဿောတ္တဥ္စ။ ဝသနံ တသော, တဒတ္ထံ အကရံ **တသာကရံ**။ သယတိ တ္တောတိ သယနိ, ယု, နအာဒိ, သာ ဧဝ ဂဟံ **သယနိဂ္ဂဟံ**။

၂၁၅. စတုက္ကံ ရာဇိတ္ထာကရေ, တဒတ္ထိယတော [တဒဋ္ဌိယတော (က.)] ဥပစာရေန ရာဇိတ္ထိသုပိ။ ရာဇိတ္ထီနမ ကရံ **ကုတ္ထာကရံ**။ အဝရုန္ဓိယန္တေ ရာဇိတ္ထိယော အနေနာတိ ဩ**ရောဓော, ရုဓ** အာဝရဏေ။ သုဒ္ဓာ ကာမာပဂမတ္တာ ပရိသုဒ္ဓာ ရက္ခကာ အန္တေ သမီပေ ယဿာတိ **သုဒ္ဓန္တော**။ အန္တေ အဗ္ဘန္တရေ ပုရံ ဂေဟံ **အန္တေပုရံ,** ပုရဿ အန္တောတိ တ **အန္တေပုရံ**။ ''အန္တောပုရ''န္တိပိ ဟဉ္ဇော။

ရည္ ရာဇူနံ **အသဗ္ဗဝိသယဋ္ဌာနံ** သဗ္ဗေဟ္ပိ သာဓာရဏဋ္ဌာနံ ''ကစ္ဆန္တရ''န္တိ **မတံ** ကထိတံ, ယံ ''ပမဒဝန''န္တိ ဝုစ္စတိ, ပမဒဝနံ နာမ ဥပကာရိကာသန္နိဟိတံ တ ပုရသန္နိဟိတံ တ အန္တေပုရောစိတံ, ယတ္ထ အန္တေပုရသဟိတော ဧဝ ရာဇာ ဝိဟရတိ, နာညဇနပ္ပဝေသော [အမရ ၁၄.၃]။ ပမအာနံ ဝနံ ပမဒဝနံ။ နိပာတနာ **ယာ**ကာရာနံ [ဤကာရ အာကာရာနန္တိ အတ္တော] ကုတ္ထိဂတာနံ ရဿော ကွဝစီတိရဿော။ ကစ္ဆဿ ပကောဋ္ဌဿ အန္တရံ အဗ္ဘန္တရံ **ကစ္ဆန္တရံ**။ ပကောဋ္ဌံ နာမ အဗ္ဘန္တရဒ္ဒတရံ။

၂၁၆. ဒွဝယံ ကုဋ္ဌကာဒိရစိတေ အာရောဟနေ။ ဥပာနေန သဟ ဝတ္တတေတိ **သောပာနော,** သောပာနံ **တ** နပုံသကေပိ။ အာရူယှတေ ယေန တံ **အာရောဟနံ,** ယု, **ရုဟ** ဇနနေ။

ဒွဝယံ ကဋ္ဌာဒိရစိတာယံ။ နိဿယေန သယန္တိ ဟကာရာဒိကမေတာယာတိ **နိဿေဏီ, သိ** သေတယံ, ဏီ, နအာဒိ။ ဥဒ္ဓမာရောဟတေ တာယာတိ **အဓိရောဟိဏီ,** **သာ**သဒ္ဒော ဒွိန္နမ္ပိ ကုတ္ထိလိင်္ဂတ္တံ ဇောတေတိ။

၂၁၇. ပဉ္စကံ ဇာလကေ။ တတံ ပိဝတီတိ **တတဟာနံ**။ ဂဝံ အက္ခိ **ဂဝက္ခော,** သမာသန္တတ္တာ အ, သညာသဒ္ဒတော ပုလ္လိင်္ဂတ္တံ, **အက္ခိ** သဒ္ဒေ တ, ဂဝံ အက္ခိ ဂဝက္ခီတိ ဝိဂ္ဂဟော။ **ဇလ** ဒိတ္တိယံ, **ဇာလံ**။ သီဟရူပယုတ္တံ ပဉ္စရံ **သီဟပဉ္စရံ**။ အာလောကာနံ အာတပာနံ ပဝိသနဋ္ဌာနံ သန္ဓိ ဆိဒ္ဒန္တိ **အာလောကသန္ဓိ,** အာလောကီယန္တိ ဧတေနာတိ အာလောကော, သော ဧဝ သန္ဓီတိ တ **အာလောကသန္ဓိ**။

ဒွဝယံ လင်္ဂိယံ။ **လဂိ** ဂတျတ္ထော, အ, နအာဒိ။ ပရိ ပုနပ္ပုနံ ဂမနာဂမနဝသေန ဟန္တီတိ **ပလိဃော,** ဏော။ ကပိရူပမတ္ထကတ္တာ **ကပိသီသော**။ အဂ္ဂဠံ နာမ ကတဋ္ဌကော [ကတဋ္ဌဖလဝိဓာရဏော (က.)], တဿ ထမ္ဘော **အဂ္ဂဋ္ဌတ္ထမ္ဘော,** ''အဂ္ဂဠံ တီသု ကလ္လောလေ, ဒဏ္ဍေ စာန္တကတဋ္ဌေသူ''တိ **ရဘသော,** ကုတ္ထိယမတော **အာ**ပစ္စယော, **အဂ္ဂဠာ**။ နိဿေသတော အဗ္ဗတိ ဝဿောဒကမနေနာတိ **နိဗ္ဗံ, အဗ္ဗ** ဂတိဟိံသာသု။ ဆဒ္ဒဿ ဆဒနဿ ကောဋိ ဟေဋ္ဌိမာဝသာနံ **ဆဒ္ဒကောဋိ,** တဿံ။

၂၁၈. တိကံ ဂေဟစ္ဆဒနေ။ ဆာဒေတိ ဧတေနာတိ **ဆဒနံ, ဆဒ** သံဝရဏေ, စုရာဒိ။ **ပဋ္ဌ**ဂမနေ, ''ပဋ္ဌာဒီဟွလ''န္တိ အလော။ ဆာဒေတိ ဧတေနာတိ **ဆဒ္ဒံ,** ဒွိတ္တာဒိ။

တိကံ ဂေဟင်္ဂဏေ။ **အဇ** ဂတိမှိ, ကွရော, **အဇိရံ**။ **စရ** ဂတိဘက္ခနေသု, စရော။ **အင်္ဂ** ဂမနေ, ကရဏာဓိကရဏေသု ယု, ဝဏ္ဏဝိကာရော, **ဏ**တ္တံ။

ပဉ္စကံ ဂေဟဒွာရတော ဗဟိပကောဋ္ဌကေ, ဝီထိယံ ဒွာရပိဏ္ဍကေ စ။ အလိန္ဒော တွဝညပိဏ္ဍကေပိစ္ဆတော။ ပဥ္စမံ ဟာနန္တိ ဂစ္ဆန္တိ တ္တောတိ **ပဃာဏော, ပဃဏော** စ, **ဟန**ဿ **ဃဏာ**ဒေသော။ အလိ သခာ ကုန္ဒော တ္တောတိ အလိန္ဒော, ''ဂေဟေကဒေသေ အလိန္ဒော, ပဃာဏော ပဃဏောဘဝေ''တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၂.၁၂] **အမရမာလာယံ**။ **အာလိန္ဒော,** ဒီဃာဒိ။ ပဓာနံ မုခံ **ပမုခံ,** ဂေဟဿ ဟိ စတူသု မုခေသု တဒေဝ ပဓာနံ, ယတ္ထ သာခုဇနာပိ အာဂန္တုကာပိ နိသီဒန္တိ။ ဒွာရံ ဗန္ဓတိ ပိဒဟတိ တ္တောတိ **ဒွာရဗန္ဓနံ**။

၂၁၉. ဒွဝယံ ဒွာရဗာဟာယံ။ ပီဋ္ဌာနိ လောဟဝိကတိအာဒီဟိ သင်္ဃာဋီယန္တိ တ္တောတိ **ပီဌသင်္ဃာဋကံ,** ပီဌေဟိ သင်္ဃဋီယတီတိ တ **ပီဌသင်္ဃာဋကံ, ဃဋ** ဃဋနေ။ ဒွိဘာဂေန ဗာဟာသဒိသတ္တာ ဗာဟာ, ဒွာရဿ ဗာဟာ **ဒွာရဗာဟာ**။ ''ကပာဋံ, ကဝာဋ''န္တိပိ ဒွာရဗာဟာယ နာမာနိ, ကံ တတံ ပဋယတိ, တဋယတိ ဧဝတိ ကမ္မနိ ဏော, ကုတ္ထိယံ **ကပာဋီ**။

ဒွယံ ဂေဟာဒီနံ ကူဋေ။ **ကုဋ္ဋ** ဆေဒနေ, ကမ္မနိ ဏော။ **နယ** ဂမနတ္ထော, ကေ သီသေ နယတီတိ **ကဏ္ဏိကာ,** ဏွု, ဣတ္တံ, **ဏ**တ္တဉ္စ။

၂၂၀. ဒွယံ ဒွါရေ။ ဒွေဝ အရန္တ္ယုတ္တာတိ **ဒွါရံ,** ဒုဇ္ဇနေ တရယန္တ္ယသ္မာ ရက္ခကာတိ တ **ဒွါရံ,** ဥလော ပေါ။ ပဋိဟရန္တိ အပနေန္တိ တေသ္မာ ရက္ခကာ အညာတန္တိ ပဋိဟရော, ပဋိပက္ခေ ဟရတိ တေသ္မာတိ တ ပဋိဟရော, ရဿဿ ဒီဃတ္တေ **ပဋိဟာရော**။

စတုက္ကံ ဥမ္မာရေ, ယံ "ဒွါရပိဏ္ဍိကာ"တိ ဝုစ္စတိ။ **ဥရ** ဂတိမှိ, **မာရော** ကရဏေ။ ဒေဟံ နေတိ ပဝေသေနာတိ **ဒေဟနီ,** "ဒေဟလီ"တိပိ ပါဌော, ဒေဟံ လာတိ ပဝေသေနာတိ **ဒေဟလီ။ ဣလ** ဂတိမှိ, ဏွု။ ဣန္ဒော ဧဝ ဟဒံ ခိပတိ ဧတ္ထာတိ **ဣန္ဒခီလော, ခိပ** ပေရဏေ။ **ပဿ** လောပေ, အထ တ ဣံ ဂမနံ ဒဒါတီတိ ဣန္ဒော, ဒွါရံ, တတ္ထ ဌပိတော ခီလော ကဏ္ဍကောတိ **ဣန္ဒခီလော,** ဝေဂဂဘိယာတနတော ဟိ သော ခီလော ဝိယ ဟောတိ။

ထမ္ဘ ပဋိဗန္ဓေ, ထမ္ဘော, ဓာရေတီတိ တ **ထမ္ဘော, ဓရ** ဓရဏေ, **ရမ္ဘာ** ပစ္စယော, ဝဏ္ဏဝိကာရော စ။ **ထု** အဘိတ္ထဝေ, ဥဏော, ယု တ, ဓာရေတီတိ တ **ထူဏော,** ယု, ရလောပေ, အဿူ။

အဍ္ဎေန္ဒုပါသာဏော အဍ္ဎစန္ဒာကာရေ ပါသာဏေ **ပဋ္ဋိကာ**သဒ္ဒော ဝတ္တတိ။ **ပဋ္ဋ** ဂတိယံ, ဏွု။ ဣတ္ထိကတာကာ ရပရေ ကေ အဿိတ္တံ။ **ဂဇ** သဒ္ဒေ, ဏွု, အဿိတ္တံ, ဗိန္ဒာဂမော စ။ **ဣသ** ဣစ္ဆာယံ, ဌကော။

၂၂၁. **ဝလဘီ**တိ စူဠာ, "သိခာယံ ဝလဘီ စူဠေ"တိ ရုဒ္ဒော [ရုဿန္တာ စ, သိခာယံ ဝဋဘိယံ စူဠေတိ ရုဒ္ဒော (စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၂.၁၅)]။ တစ္ဆာဒနေ **ဒါရုမှိ** ကဋ္ဌေ ဂေါပါနသီ မတာ။ **ဝင်္ကေ**တိ ဒါရုဝိသေသနံ။ ဂံ ဝဿောဒကံ, သူရိယာဒိကိရဏဉ္စ ပိဝန္တိ ဝိနာသယန္တိ အဗ္ဘန္တရမပ္ပဝေသနဝသေနာတိ ဂေါပါနာ, ဣဋ္ဌကာဒယော, တာနိ သိနောန္တိ ဗန္ဓန္တိ ဧတ္ထာတိ **ဂေါပါနသီ**။

သောဓာဒိဂေဟေသု ဆေကပက္ခာတသတ္တံ ယော ဗဟိ ကရိယ ကဋ္ဌေကဒေသော ဌပီယတေ, သော ဝိဋင်္ကော။ ကပေါတေ ပာလယတီတိ **ကပေါတပါလိကာ,** ကမ္မနိ ဏွု။ **ဋင်္ကိ** နိတသဂတိသု။ ဝိနော ပက္ခိနော ဋင်္ကန္တိ ဧတ္ထာတိ **ဝိဋင်္ကော။** ဏော။

၂၂၂. ဒွယံ ကုဉ္စိကာဆိဒ္ဒေ။ ကုဉ္စိကာယ ဝိဝရံ ဆိဒ္ဒံ **ကုဉ္စိကာဝိဝရံ။** တာဠဿ ပဝေသနဋ္ဌာနဘူတော ဆိဂ္ဂဠော ဆိဒ္ဒံ **တာဠစ္ဆိဂ္ဂဠော။**

တိကံ ကုဉ္စိကာယံ။ **ကုဉ္စ** ကောဋိလ္လေ, ဏွု။ တာယတိ ရက္ခတီတိ **တာလော။** အလော, တလတိ တိဋ္ဌတိ ဧတေနာတိ တ **တာလော, တလ** ပတိဋ္ဌာယံ။ အတပုရတိ ဝိဝရတိ ယေနာတိ **အတပုရဏံ, ဝရ** သံဝရဏေ, ယု, **ဝဿ ပေ,** ဥတ္တံ, ဥပသဂ္ဂဿ ဒီဃတာ စ, "အပါရုတာ တေသံ အမတဿ ဒွါရာ"တိ [ဒီ. နိ. ၂.၇၁; မ. နိ. ၁.၂၈၃] ဝစနတော **ပုရ, ပါရ** သံဝရဏေတိပိ ဓာတွတ္ထံ ပဌန္တိ။ **အဝ**ပုဗ္ဗော **ဝု** သံဝရဏေတိပိ ဓာတွတ္ထေ ပန သတိ **ဝဿ** ရတ္တံ, ဥပသဂ္ဂဿ ဒီဃတာ စ, "အပါရုတာ, သဋ္ဌာဋ္ဌီ ပါရုပိတွာ"တ္ယာဒီသု ပန **ပ**ကာရဝဏ္ဏာဂမေန သိဒ္ဓော။ **ဝိဒ** လာဘေ, **ဣမှိ** ဝေဒိကာ, သကတ္ထေ ကော။ ဣတရတ္ထ **ဣ**ယေဝ။

၂၂၃. **သင်္ဃာဋော** ဒယော **မန္ဒိရင်္ဂ** ဂေဟင်္ဂဝိသေသာ။ သမ္မာ ဃဋ္ဋေန္တိ ဧတ္ထ ဂေဟသင်္ဂါဒယောတိ **သင်္ဃာ ဋော,** ပုဗ္ဗပစ္ဆိမဒက္ခိဏုတ္တရာယာမဝသေန ထမ္ဘာနမုပရိ ဌိတော ကဋ္ဌဝိသေသော, တေ ပန ပုဗ္ဗပစ္ဆိမယာမာ တယော ကဋ္ဌာ, ဒက္ခိဏုတ္တရယာမာ ပန ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒတော တယော ကဋ္ဌာ, ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေန ပန ပဉ္စသတ္တနဝတဒယောပိ။ ဒွိန္နံ ပက္ခာနံ အပတနတ္ထံ ဗန္ဓနတော ပါသော ဝိယာတိ **ပက္ခပါသော။** တုလတိ သင်္ဃာဋေသု ပတိဋ္ဌတီတိ **တုလာ, တလ** ပတိဋ္ဌာယံ, အဿုတ္တံ, ပက္ခာနံ တ သမတဟိတဘာဝကရဏတော တုလယတိ မိနာတိ တောယာတိ **တုလာ, တုလ** ဥမ္မာနေ။

တိကံ သမ္မဇ္ဇနိယံ။ **မုဇ** သောဓနေ, ယု။ **မဇ္ဇ** သံသုဒ္ဓိယံ, ယု။ **သုဓ** သုဒ္ဓိယံ, သဗ္ဗတ္ထ ကရဏေ ယု။

၂၂၄. တိကံ သင္ကာရဆဉ္ဇနုပ္ပဒေသော။ **ကဋ္ဌ** ဆဉ္ဇနမဒ္ဒနေသု, သင္ကဋ္ဌန္တိ တွောတိ **သင္ကဋ္ဌိရံ,** ဤရော, “သင္ကဋ္ဌော”တိ တ သင္ကာရော ဝုစ္စတိ, တံ ဤရယန္တိ ခိပန္တိ တွောတိ **သင္ကဋ္ဌိရံ, ဤရ** ခေပေ။ သင္ကာရဿ ဌာနံ **သင္ကာရဋ္ဌာနံ။** သင္ကာရံ ကဋ္ဌတိ ဆဍ္ဍေတိ တွောတိ **သင္ကာရကူဋ္ဋံ,** အဿု, သကတ္တေ ကော။

စတုက္ကံ သမ္မဇ္ဇနိယာ နိရာကတေ [နိရဿတေ (က.)] ထုသာဒိမ္ဟိ။ နာနာဝိဓေ သင္ကာရေ ရာသိကရဏဝသေန ကစတိ ဗန္ဓတိ ဧတေနာတိ ကစော, သော ဧတ္ထ ကုစ္ဆိတမ္ဗောတိ **ကစဝရော, ဝရ** ကုစ္ဆာယံ။ ဥစ္ဆိဋ္ဌော ကလာပေ သမူဟော **ဥက္လာပော, က** ဿာကာရလောပေါ။ နာနာဝိဓေဟိ တိဏာဒီဟိ သင္ကရီယတေ မိဿီကရီယတေတိ **သင္ကာရော,** ဏော။ အဝကရောတိပ္ပတ္ရ။ အဝကရီယတေ နိရဿတေတိ, အ။ “သမ္မဇ္ဇော မဇ္ဇနိ စေဝ, သင္ကာရော’ဝကရော မတော”တိ ဟလာယုဓော။ **ကသ** ဝိလေခနေ, အမ္ဗု။

၂၂၅. **ဃရာဒိဘူမိ** ဃရခေတ္တဝိဟာရာဒီနံ ယော ဘူမိပ္ပဒေသော ဝတ္ထု နာမ, တံ နပုံသကေ, ဝသန္တိ တွောတိ **ဝတ္ထု,** ရတ္ထု။ **ဂသ** မဒနေ, ဂသန္တိ တွောတိ **ကမော,** မော။ သံဝသန္တ္တတ္ထာတိ **သံဝသထော,** အထော။

ဟကဋ္ဌော ဿာတော ကမော, သော နိဂမော နာမ, အတိရေကော ကမော **နိဂမော,** ဘုသတ္တော နိ, သညာသဒ္ဒတ္တာ ရဿော။

ဥပဘုဥ္ဇိတဗ္ဗဘောဂမနုဿာဒီဟိ ( ) [(ကုဿော) (?)] ဝမိုတော အဓိကော ကမော နိဂမတောပိ အဓိကတရတ္တာ “အဓိဘူ”တိ **ဤရိတော** ကထိတော, အဓိကော ဘဝတီတိ **အဓိဘူ။**

၂၂၆. ဒ္ဝယံ ကမာဒိပရိယန္တဘာဂေ။ **သိ** ဗန္ဓနေ, မော။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္တတ အာဒီယတေတိ **မရိယာအာ,** ပဿ **မော။**

ဒ္ဝယံ အာဘီရကုဋ္ဋိယံ [ဃောသော အာဘီရပလ္လီ သိယာ (အမရ ၁၂.၂၀)] ။ **ဃု** သဒ္ဒေ, ဃောသန္တ္တတ္ထာတိ **ဃောသော။** ကေဟလာနံ ကမော **ကေဟလကမကော,** သကတ္တေ ကော။

ပုရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. နရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၂၇-၂၂၈. **ပောရိသ**န္တာနိ မနုဿဇာတိယာ နာမာနိ။ မနော ဥဿန္နမဿာတိ **မနုဿော,** သတိသူရဘာဝဗ္ရဟ္မစရိယယောဂ္ဂတာဒိဂုဏဝသေန ဥပစိတမာနသာ ဥက္ကဋ္ဌဂုဏစိတ္တာ, ကေ ပန တေ? ဇမ္ဗုဒီပဝါသိနော သတ္တဝိသေသာ။ တေနာဟ ဘဂဝါ – “တီဟိ, ဘိက္ခဝေ, ဌာနေဟိ ဇမ္ဗုဒီပကာ မနုဿာ ဥတ္တရကုရုကေ မနုဿေ အဓိဂ္ဂဏှန္တိ ဒေဝေ စ တာဝတိံသေ။ ကတမေဟိ တီဟိ, သူရာ သတိမန္တော ဣဓ ဗ္ရဟ္မစရိယဝါသော”တိ [အ. နိ. ၉.၂၁]။ တထာ ဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အဂ္ဂသာဝကမဟာသာဝကစက္ကဝတ္တိနော စ အညေ စ မဟာနုဘာဝါ သတ္တာ တတ္ထေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ သမာနရူပာဒိတာယ ပန သဒ္ဓိံ ပရိတ္တဒီပဝါသီဟိ ဣတရမဟာဒီပဝါသိနောပိ မနုဿာတွေဝ ပညာယိံသူတိ ဧကေ, အပရေ ပန ဘဏန္တိ “လောဘာဒီဟိ, အလောဘာဒီဟိ စ သဟိတဿ မနဿ ဥဿန္နတာယ မနုဿာ, ယေ ဟိ သတ္တာ မနုဿဇာတိကာ, တေသု ဝိသေသတော လောဘာဒယော, အလောဘာဒယော စ ဥဿန္နာ, တေ လောဘာဒီဟိ ဥဿန္နတာယ အပာယမဂ္ဂံ, အလောဘာဒီဟိ ဥဿန္နတာယ သုဂတိမဂ္ဂံ, နိဗ္ဗာနဂါမိမဂ္ဂဉ္စ ပူရေန္တိ, တသ္မာ လောဘာဒီဟိ, အလောဘာဒီဟိ စ သဟိတဿ မနဿ ဥဿန္နတာယ ပရိတ္တဒီပဝါသီဟိ သဒ္ဓိံ စတုမဟာဒီပဝါသိနော သတ္တဝိသေသာ မနုဿာတိ ဝုစ္စန္တိ”တိ။ လောကိယာ ပန မနုနော အပစ္စဘာဝေန မနုဿာတိ ဝဒန္တိ, မနု နာမ ပဌမကပ္ပိကော လောကမရိယာဒာယ အာဒိဘူတော ဟိတာဟိတဝိဓာယကော သတ္တာနံ ပိတုဋ္ဌာနိယော, ယော သာသနေ “မဟာသမ္မတော”တိ ဝုစ္စတိ, ပစ္စက္ခတော, ပရမ္ပရတာယ စ တဿ ဩဝါဒာနုသာသနိယံ ဌိတာ တဿ ပုတ္တသဒိသတာယ မနုဿာတိ ဝုစ္စန္တိ, တတော ဧဝ ဟိ တေ “မာနဝါ, မနုဇာ”တိ စ ဝေါဟရီယန္တိ, **ဥဿ** ပစ္စယော။ မနုနော အပစ္စံ **မာနုသော,** ဥသော။ **မရ** ပာဏစာဂေ, စော, **မစ္စော, ပဗ္ဗဇ္ဇာ** ဒိနာ တ တ္ယပစ္စယော, ဓာတွန္တဿ လောပေါ စ။ တတော “ယဝတ”မိစ္စာဒိနာ စော, ဒွိတ္တံ။ မနုနော အပစ္စံ **မာနဝေါ။ မာဏဝေါ**ပ္ပတ္ရ, ဏတော။ မနုမှာ ဇာတော **မနုဇော။** နီ နယေ, နေတီတိ **နရော,** အရော။ **ပုသ** ပောသနေ, ဏော, ပုရေတီတိ တ **ပောသော။ ပုရ** ပူရဏေ, သော, ဥဿောတ္တံ, ရလောပေါ။ ပုနာတီတိ

ပုမာ, ပု ပဝနေ, မော, **သိသ္သာ**။ ပုရေတီတိ **ပုရိသော, ပောရိသော** စ, ဏ္ကသော, ရဿဿ ဒီဃတာယ **ပူရိသော** စ။ ဧတ္ထ
စ **မနုဿာ** ဒိပဥ္စကံ ဏ္ကတ္တိယမ္ပိ ဝတ္တတေ, **နရာဒယော** တု ပုမေယေဝ ဝိသိဋ္ဌလိင်္ဂတ္တာ။ တတ္ထ မနုဿ မာနုသ မနု
ဇ မာဏဝေဟိ **နအာဒိတ္တာ** **ဤ**ပစ္စယော, **ကေသ**ကာရလောပေဟ, မနုသီ, မာနုသီ, မနုဇီ, မာဏဝီ။ မစ္စာ, ဏ္ကတ္တိယမတော **အာ**
ပစ္စယော။

ဝိဒ္ဒသု ပရိယန္တံ ပဏ္ဍိတော။ ပဏ္ဍာ ဗုဒ္ဓိ သဉ္ဇာတာ အဿာတိ **ပဏ္ဍိတော,** တရတ္ယာဒိ။ **ပဍို** ဂတိယံ တ, တော။ ဗုဇ္ဈ
ဈတီတိ **ဗုဓော**။ ဝိဒတိ ဇာနာတီတိ **ဝိဒ္ဒတ, ဝိဒ** ဉာဏေ, တေ, **သိသ္သာ**။ **ဘူ** သတ္တာယံ, အတ္တေ ဝိဘာဝေတိ ပကာသေတိ
သီလေနာတိ **ဝိဘာဝီ,** ဏီ။ ရာဂါဒယော သမေတီတိ **သန္တော,** တော, သုန္ဒရော အန္တော အဝသာနမေတဿာတိ တ **သန္**
တော။ သုန္ဒရာ ပညာ ယဿ **သပ္ပညော**။ ကိန္ဒာမ န ဝိန္ဒတီတိ **ကောဝိဒော,** နေရုတ္တော, ကုံ ဟပံ ဝိန္ဒတီတိ တ **ကောဝိ**
ဒော။ ဓီ ပညာ ယဿတ္ထီတိ သော **ဓီမာ,** သောဘနံ ဓျာယတီတိ **သုဓီ, ဓျေ** စိန္တာယံ။ **ဓျဿ ဓော,** ဤ, သုန္ဒရာ ဓီ ယဿ
သာတိ တ **သုဓီ**။ **ကဝိ** ဝဏ္ဏေ, ဏ္က, ဏ္ကတ္တိယံ ကဝီ စ, **ကု** သဒ္ဒေ တ, ဏ္က, ကဝိ။ ဗျဥ္ဇယတီတိ **ဗျတ္တော, အဥ္ဇ** ဂတိ
ယံ, တော။ ဘုဇာဒီနမန္တော နော ဒွိ စ။ ဝိသိဋ္ဌော အတ္တာ ယဿာတိ တ **ဗျတ္တော**။ **စက္ခ** ဒဿနေ, ယု, **ဝိစက္ခ**
ဏော, ဝိစာရေတီတိ တ **ဝိစက္ခဏော,** နေရုတ္တော။ ဝိဂတော သာရဒေါ ဧတသ္မာတိ **ဝိသာရဒေါ**။

၂၂၉. မေဓာ ဓာရဏာ မတိ ပညာ ယဿာတိ **မေဓာဝီ,** ဝီ။ အတိသယမတိယုတ္တတာယ **မတိမာ**။ ပညာယ ယောဂ
တော **ပညော**။ ဝိသေသံ ဇာနာတိ သီလေနာတိ **ဝိညူ,** ရူ။ **ဝိဒ** ဉာဏေ, ဥရော, **ဝိဒုရော** [ဝိဒူသြ (က.)]။ ရူပစ္စယေ **ဝိဒူ**။ ဓီယော
က **ဓီရော,** ရော။ ဝိသိဋ္ဌဒဿနသီလတာယ **ဝိပဿီ,** ဏီ။ ဒေါသံ ဇာနာတီတိ **ဒေါသညူ,** ရူ။ ဗုဇ္ဈတီတိ **ဗုဒ္ဓေါ,** တော။ ဒု
ဂတိယံ, အ, ဥဿာတေ [ဒု ဂတိယံ အဗ္ဗော (သူစိ)] **, ဒဗ္ဗော**။ **ဝိဒ** ဉာဏေ, ဒသု။

၂၃၀-၂၃၁. **မဟိလာ**နံ့ ဏ္ကတ္တိသာမညော။ **ဏ္ကသု** ဏ္ကစ္ဆာယံ, တော, နအာဒိ။ သီမဿ အန္တော သီမန္တော, ကေ
သဝေသော, တံယောက **သီမန္တိနီ,** ဏ္ကနီ။ နရဿာယံ **နာရီ,** ဏ္ကဒမတ္တေ ဏော။ တိဋ္ဌတိ ဂဗ္ဘော ယဿံ, သာ **ထီ**။ **ဓာ**
ဓာရဏေ တ, ဝဏ္ဏဝိကာရော, ဤ။ **ဗန္ဓ** ဗန္ဓနေ, ဦ, **ဗန္ဓ** ဿ **ဝဓာ**ဒေသော စ [ဏ္ဏာတဒိ ၃], **ဝဓူ**သဒ္ဒော သုဏိသာဘရိယာန
မ္ပိ တစကော။ **ဝန** သမ္ဘတ္တိယံ, တော, **ဏ္ကကာ**ရာဂမော စ။ **အင်္ဂ** ဂမနတ္တော, ယု, **အင်္ဂနာ,** ဝိသိဋ္ဌနာရိယမ္ပိ အင်္ဂ
နာ, တအာ ကလ္ယာဏင်္ဂနာရီလက္ခဏောပေတံ ပသတ္ထံ ဟတ္ထပာဒါဒိကမင်္ဂမဿတ္ထီတိ အဿတ္ထ္ထတ္တေ
အင်္ဂါ ကလ္ယာဏေ **နပစ္စယော** [မောဂ္ဂလ္လာန ၄.၉၂] ။ ဝိရူပေသုပိ မဒေ ရာဂမဒေ ယဿာ သာ **ပမဒါ,** ဝိသိဋ္ဌနာရိ
ယံပ္ယတ္ထ **ပမဒါ,** တအာ ပကဋ္ဌော မဒေ ရူပသောဘဂ္ဂဇနိတော စေတောဝိကာရော ယဿာ သာ **ပမဒါ**။ ရူပလာဝဏ္ဏ
သမ္ပန္နတာယ **သုန္ဒရီ,** ဝိသိဋ္ဌာယမ္ပိ။ ကမနီယဝုတ္တိတာယ **ကန္တာ, ကမု** ကန္တိယံ, တော။ ကန္တိယောက တ **ကန္**
တာ, ဝိသိဋ္ဌာယမ္ပိ။ ရမယတိ ဝိနောဒယတိ နာယကံ, သာ **ရမဏီ,** နန္ဒာဒီဟိ ယု, နအာဒိ, ဝိသိဋ္ဌာယမ္ပိ။ **ဒယ** ရက္ခဏေ,
ကမ္မနိ တော။ အပ္ပံ ဗလံ ယဿာ သာ **အဗလာ,** အပ္ပတ္ထောယံ **အ**ကာရော။ မာတုယာ ကမော ဝိယ ကမော ယဿာ သာ
မာတုကမော, မာတာ ဝိယ ဂစ္ဆတီတိ တ **မာတုကမော, ဂမု** ဂမနေ, ဏော, မာတာ ဝိယ ဂသတီတိ တ **မာတုကမော, ဂသ** အ
ဒနေ, မော, မာတာ ဝိယ ကယတီတိ တ **မာတုကမော, က** သဒ္ဒေ, မော။ မဟီ ဝိယ သုစိ အသုစိမ္ပိ လာတီတိ **မဟိလာ,** မဟန္
တေသု ဗဟူသုပိ ရတ္တစိတ္တေသု ဏ္ကလတိ ဂစ္ဆတီတိ တ **မဟိလာ, ဏ္ကလ** ဂမနေ, **မဟ** ပူဇာယံ တ, ဏ္ကရော, **လတ္တံ,** အာ, **မ**
ဟိလာ။ မဟေလာပ္ယတ္ထ။

တိကံ ဝိသိဋ္ဌနာရိယမေဝ။ **လလ** ဝိလာသေ, နန္ဒာဒီဟိ ယု။ **လလ** ဏ္ကစ္ဆာယန္တိ **စုရာဒိ**ဂဏာတော တ ယု။ ဘယပကတိ
ဘီရု, ဘီ ဘယေ, ရု, "ဘီရု အတ္တေ ဇနေ'တ္တိယ"န္တိ **ရဘာသော**။ အတိသယိတကာမာ **ကာမိနီ,** ကာမော သိင်္ဂါရရူပေ
မဒေ ယဿာတ္ထီတိ ဏ္ကနီ, သဗ္ဗတ္ထေ့ဝံ။ တမလောစနာ, ဘာဝိနီ, နိတမ္ဗိနီ, ရာမာဏ္ကစ္စာဒီနိပိ ဝိသိဋ္ဌနာရိနာမာနိ။

ဒွဝယံ ပဌမဝယသိ ဝတ္တမာနာယံ။

> အဋ္ဌဝဿာ ဘဝေ ဂေါရီ၊ ဒသဝဿာ တု ကညကာ။
> သမ္ပတ္တေ ဒွါဒသေ ဝဿေ၊ ကုမာရိတ္ယ'ဘိဓီယတေ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၆.၈] ။

ဏ္ကပာ တ္ဝဝဘေဒေပစာရေနေကတ္တံ။ အညေ ပနာဟု **"ကညာ**သဒ္ဒေယံ ပုမုနာဘိသမ္ဗန္ဓပုဗ္ဗကေ သမ္ပယောဂေ နိဝ
တ္တေတီ"တိ။ **ကုမာရ** ကီဠာယံ, စုရာဒိ, ကုမာရယတီတိ **ကုမာရီ,** အ, နအာဒိ, သကတ္တေ ကော, ဏ္ကဝုနာ တ သိဒ္ဓေါ။ ကမနီ

ယတေတိ **ကညာ,** ကန ဒိတ္တိကန္တိဂတီသု, ယော, န္တသ္သ ဥတ္တံ, အ, အာ။

ယုဝသဒ္ဒတော ဟဋ္ဌိပဒိကတောတိ, ယုဝတိ။ ဝရိတ္ထိပရိယာယသာမညေပိ **ယုဝတိ**သဒ္ဒော ပကတ္ယန္တရမတ္ထီတိ။ **တရ** တရဏေ, ယု, ဥတ္တံ, ဤ စ။

၂၃၂. **သာဘိသေကာ** လဒ္ဓာဘိသေကာ ရာဇိတ္ထီ **မဟေသီ** နာမ, **မဟ** ပူဇာယံ, ကမ္မနိ ဣသော, ဣသ္သော, တတော ဤ, မဟတိယော ရာဇိတ္ထိယော ဤသတိ အဘိဘဝတီတိ တ **မဟေသီ, ဤသ** ဣသ္သရိယေ, ဤ။ မဟေသိတော အညာ ရာဇနာရိယော **ဘောဂိနိယော** ဘောဂယောက, ဤ, ဣနီ စ။ ယာနာရီ ပုရိသဿ သင္ကေတံ ယာတိ, သာ ''ဓဝတ္ထိနီ, အဘိ သာရိကာ''တိ စောစ္စတေ။ ဓဝံ ပတိံ အတ္ထယတိ ဣစ္ဆတီတိ **ဓဝတ္ထိနီ, အတ္ထ** ယာစနိစ္ဆာသု, ဣနီ, အသတီဝိသေ သော။ **သရ** ဂတိယံ, အဘိသရတိ သင္ကေတန္တိ, ဏ္ဝု။

၂၃၃. ဆက္ကံ ဝေသိယံ။ စတုသဋ္ဌိကလာကုသလတာယ, သီလရူပာဒိမတ္တာယ စ ဂဏ္ဍတေ အာဒီယတေ **ဂဏိကာ, ဂဏ** သင်္ချာနေ, ဏ္ဝု။ ဝေသော အာကပ္ပော, တေနာတိသောဘတေ, ကမ္မဝေသေဟိ တ ဣစ္ဆိယတေတိ။ အတိသောဘ နေ, ဣစ္ဆတ္ထေ တ **ယ**ပစ္စယော။ ဝဏ္ဏာသမ္ပန္နာ အသီ **ဝဏ္ဏာအသီ,** အသိမ္ပိ ဟိ ဝဏ္ဏာသမ္ပန္နံ ကေစိ သာမိကာ ဓန လောဘေန ဂဏိကံ ကရောန္တိ။ နဂရံ သောဘေတီတိ **နဂရသောဘိနီ။** ရူပေန ဥပဇီဝတီတိ **ရူပူပဇီဝိနီ။** အတိသယဝေသယုတ္တ တတာယ **ဝေသီ။**

ဒ္ဝယံ အသတီသာမညေ။ ကုလာနိ အဋ္ဋတိ နာသယတီတိ **ကုလဋ္ဋာ။** ဗန္ဓမနုဗန္ဓံ ကာယတီတိ **ဗန္ဓကီ,** နအာဒိ။

၂၃၄. စတုက္ကံ ဥတ္တမနာရိယံ။ ဝရော အာရောဟော သောဏိ ယဿာ သာ **ဝရာရောဟာ။** ဥတ္တမင်္ဂဏယောက **ဥတ္တမာ။** သောဏိကရဝေန မတ္တဂဇော ဝိယ ဗန္ဓနကမိနီ **မတ္တကာသိနီ, ကာသ** ဂတိယံ။ ဝရဝဏ္ဏယောက **ဝရဝဏ္ဏိနီ,** ဣနီ။

> ''သီတေ သုခေါဏှာသဗ္ဗင်္ဂီ၊ ဂိမှေဟ ယာ သုခသီတလာ။
> ဘတ္တု ဘတ္တာ စ ယာ နာရီ၊ သာ ဘဝေ ဝရဝဏ္ဏိနီ''တိ။ **ရုဒ္ဒေါ။**

ဒ္ဝယံ အခဏ္ဍိတစရိတ္တာယံ။ ပတိ သာမိကောဝ ကမနီယော ယဿာ **ပတိဗ္ဗတာ,** ပတိမှိ ဝတမဿာတိ တ **ပတိ ဗ္ဗတာ။ အသ** ဘုဝိ, အန္တော, ဤ, အာဒိလောပေါ။ သမေတီတိ တ **သတီ, သမု** ဥပသမေ, အန္တော, ဤ။

ဒ္ဝယံ ကာမရတ္တာရာဇပုတ္တာဒိနော ကုလဿ နိယတပတိယံ။ ကုလာနုရူပာ ဣတ္ထီ **ကုလိတ္ထီ,** ကုလံ ပာလေတိ ရ က္ခတီတိ **ကုလပာလိကာ,** ဏ္ဝု။

၂၃၅. ဒ္ဝယံ မတဘတ္တိကာယံ။ ဝိဂတော ဓဝေ ဘတ္တာ ယဿာ **ဝိဓဝါ။** ပတိ သုညော နဋ္ဌော ယဿာတိ **ပတိ သုညာ။**

ဒ္ဝယံ အတ္တိစ္ဆာယ ပတ္ထနေ့ဝသိနိယံ ကညာယံ။ ပတိံ ဝရတိ ဂဝေသတီတိ **ပတိမ္ဗရာ,** ဒုတိယာယာလောပေါ။ သ ယမေဝ ပတိံ ဝရတီတိ **သယမ္ဗရာ,** ပဉ္စမာယာလောပေ, **ဝရ** ပတ္ထနာယံ။

စတုက္ကံ ဝိဇာတာယံ။ **ဝိဇနီ** ဂဗ္ဘဝိမောက္ခနေ, တော, ဝိဇာယိတ္ထာတိ **ဝိဇာတာ။ သူ** အဘိသဝေ, တော။ ဇာတံ အပ စ္စံ ပုတ္တော ဧတိဿာတိ **ဇာတာပစ္စာ။** ပသူတာဝ **ပသူတိကာ, က**ပစ္စယော, **ဣတ္တဉ္စ။**

၂၃၆. ဒ္ဝယံ ဒူတိယံ။ ယာ ပေသီယတေ, သာ **ဒူတီ, ဒု** ဂမနေ,တိ, **ဤ**မှိ ဒူတိ။ သဉ္စာရယတိ ယထာဘိမတန္တိ, ဏ္ဝု။

တိကံ အသိယံ။ ဒု ကုစ္ဆိတံ အသတိ ဘက္ခတီတိ **အသီ,** ဤ, ဒီယန္တေ တာယာတိ တ **အသီ, အ** အနေ, သော, ဤ စ။ **စိဋ္ဌ** ပေသနေ, ကမ္မနိ ဏော, ဤ။ ကုဋံ ဥဒကကုမ္ဘံ ဓာရေတီတိ **ကုဋဓာရိကာ,** ဏ္ဝု။

ဒွယံ သုဘာသုဘနိရူပိနိယံ သံဝရိကာဒိမှိ။ **ဝရ** ဂတိယံ, ကတ္တရိ ဣနီ။ သုဘာသုဘဿ ဣက္ခဏံ နိရူပနံ ယဿ သာတ္ထီတိ, ဣ, သကတ္ထေ ကော။ ဣမေ ဒွေဝ သဒ္ဒာ တုလျတ္ထာ။

ယာ သယံ ခတ္တိယဇာတိ ယဿ ကဿစိ ဘရိယာ, သာ ခတ္တိယာနီ, ခတ္တိယာ စ။ ခတ္တိယဿာပစ္စံ **ခတ္တိယာနီ,** အာနော, ဤ။ **ဏ**မှိ **ခတ္တိယာ။**

၂၃၇. ပဇ္ဇ အဂ္ဂိသက္ခိပုဗ္ဗကတပါဏိဂဟိတာယံ ဘရိယာယံ, အညတ္ထ တူပစာရာ။ အရယန္တေ ယေနာတိ **အရော, ဒရ** ဝိဒါရဏေ, အကတ္တရိ စ ကာရကေ သညာယံ ဏော။ ဇာယတိ ပုတ္တော ယာယာတိ **ဇာယာ, ဇန** ဇနနေ, ယော, **ဇနိဿ** ဇာ စ, အာ, ဇယတီတိ တ **ဇာယာ, ဇိ** ဇယေ, ယော, ဇိဿ **ဇာ,** အာ, **ဇာယာ။ ကလ** သင်္ချာနေ, အတ္တော။ ဃရံ နေတီတိ **ဃရဏီ, ဏ**တ္တံ။ ဘရိတဗ္ဗာ **ဘရိယာ, ဘရ** ဘရဏေ, ယော။ ပိယာယိတဗ္ဗာ **ပိယာ,ပီ** တပ္ပနကန္တီသု, ယော။ ပဇံ ပုတ္တံ ပါလေတီတိ **ပဇာပတိ, ပါ** ပါလနေ,တိ, **အာ**တ္တံ, ရဿတ္တဉ္စ ။ ဒွိန္နံ ပူရဏီ **ဒုတိယာ။** ပဌမော ဘတ္တာ, ဘရိယာ ဒုတိယာ။ သာမိကဿ ပါဒေ ပရိစရတီတိ **ပါဒပရိစာရိကာ,** ဏွု။ ပတိနီ, ပါဏိဂဟိတာ, သဟဓမ္မိနီတိပိ တဿာယေဝ နာမာနိ။

၂၃၈. တိကံ သခီယံ။ တေသု တေသု ကိစ္စေသု သဟ ခါယတိ ပကာသတီတိ **သခီ, သဟ**ပုဗ္ဗော **ခါ** ပကာသနကထနေသု, ဤ။ **အလ** ဘူသနေ **အာ**ပုဗ္ဗော, ဣ။ ဝယသာ တုလျာ **ဝယသာ,** တုလျေ သညာယံ သော [ပါဏိနိ ၄.၄.၉၁ သုတ္တေ ယပစ္စယော ဒိဿတိ]။

ဇရောဝုစ္စတိ စောရဿာမိကော, တဿာယံ **ဇာရီ,** ဏော, ဤ။ သာမိကံ အတိက္ကမ္မ အညတ္ထ စရတီတိ, ဣနီ။

၂၃၉. **ပုမေ တူ**တိ လိင်္ဂန္တော **တု**သဒ္ဒော န ပုဗ္ဗံ ဘဇတေ။ **အရ** ဂမနေ, တု, **အရဿု**တ္တံ။ ရတိယာ ဇာယတီတိ **ရဇော,** တိလောပေါ။ **ပုပ္ဖ** ဝိကာသနေ, **ပုပ္ဖံ။**

တိကံ ရဇဿလာယံ။ ဥတုယောဂါ **ဥတုနီ,** ဣနီ။ ရဇယောဂါ **ရဇဿလာ,** သလော။ ပုပ္ဖဝန္တတာယ **ပုပ္ဖဝတီ။** ထီဓမ္မိနီ, အဝီ, အတ္တေယီ, မလိနီ, ဥတုမတီ, ဥဒကီဣစ္စာဒီနိပိ တဿာ နာမာနိ။

တိကံ ဂဗ္ဘိနိယံ။ ဂရု အလဟုကော ဂဗ္ဘော ကုစ္ဆိ ဌိတော ယဿာတိ **ဂရုဂဗ္ဘာ။** အာပန္နော ပတ္တော ဂဗ္ဘဿော သတ္တော တောယာတိ **အာပန္နသတ္တာ။** ဂဗ္ဘယောဂါ **ဂဗ္ဘိနီ။**

တိကံ ယေန ဝေဒိတော ဂဗ္ဘော ကုစ္ဆိယံ တိဋ္ဌတိ, တတြာသယေတိ ဉာတေ။ ဂဗ္ဘော အာသယတေ တိဋ္ဌတ္ယတြာတိ, ဏော။ ဇရံ ဇေတီတိ **ဇလာဗု။** ဥ, ရဿ **လော,** ယဿ **ဗော,** ဇရာပုဗ္ဗော **ဣ** ဂတိယံ။ ကလံ ဇရတံ လာတီတိ **ကလလော, ကလ** သင်္ချာနေ တ, အလော။

၂၅၀-၂၅၁. သတ္တကံ ဘတ္တရိ။ **ဓူ** ကမ္ပနေ, သန္တာသံ ဓုနောတီတိ **ဓဝေ,** အ။ သံ တေဿတ္ထီတိ **သာမိကော, အာမိ**ပစ္စယော, သကတ္ထေ ကော, **ဣ**ပစ္စယော တ, နိဂ္ဂဟီတဿ မော, **အဿ** စ ဒီဃော, **သာမိကော။ ဘရ** ဘရဏေ, ဘရတီတိ **ဘတ္တာ,** ရိတု။ **ကမု** ဣစ္ဆာယံ, တော, "ပက္ကမာဒီဟိ န္တော စ"တိ န္တတ္တံ။ **ပါ** ရက္ခဏေ, အတိ, **ပတိ။ ဝရ** ဣစ္ဆာယံ, အ, **ဝရော။ ပီ** တပ္ပနကန္တီသု, ယော။

ရတိကာရဏတ္တာ ပတိနော ဥပ **ဥပပတိ,** သမာသေ ကတေ အဘိဓာနတော ပုဗ္ဗနိပါတော, အပ္ပဓာနဘူတော တ ပတိ **ဥပပတိ။ ဇရ** ဝယောဟာနိမှိ, ဇီယန္တေ အနေနာတိ **ဇာရော, အာရော** စ။

သတ္တကံ ပုတ္တေ။ နရကေ န ပတန္တ္ယနေန ဇာတေနာတိ **အပစ္စံ, ပတ** ဂတိယံ, ယော, **တ္ယ**ဿ **စော,** န ပတတိ န ဝိစ္ဆိန္ဒတိ ဝံသော ဧတေနာတိ တ **အပစ္စံ,** ပုတ္တေ, ဓီတရိ စ နိစ္စနပုံသကောယံ။ **ပူ** ပဝနေ။ ပုနာတိ ပိတရော တေနာတိ **ပုတ္တော။** "ဆဒါဒီဟိ တတြဏ"တိ တော။ ပူရေတီတိ တ **ပုတ္တော။** အတ္တတော ဇာတော **အတြဇော, "အတ္တဇော"** တိပိ ပါဌော။ သုယတေတိ **သုတော။ သု** အဘိသဝေ, သုဏာတီတိ တ **သုတော,** တော, **သု** သဝနေ။ တနုမှာ ဇာတော **တနုဇော, တနယော** စ, ယော, တနောတိ မုဒန္တိ တ **တနယော,** အယော။ သူယတေတိ **သူနု,** ကမ္မနိ နု, **သူ** ပသဝေ။

ပုတ္တာ ဒယော **သုနုပရိယန္တာ** ဓိတရိ ဝတ္တမာနာ ကုတ္တိယံ ဝတ္တန္တိ။ **ဒုဟိတာ, ဓီတာ** စ သဒ္ဒါ နာရိယမေဝ။ **ဒုဟ** ပပူရဏေ, ရာတု, ဩတ္တာဘာတေ, **ဣ**ကာရာဂမော စ။ **ဓာ** ဓာရဏေ, ရာတု, အာဿိ။ ပုတ္တာဒယော စ တေ သာမ ညေနေဝ ကုဏ္ဍကေလကာဒီနံ တစကာ။ သဝဏ္ဏာယံ တု ဦဟာယံ သဇာတော သယံ ဇနိတော သုတော ဩရသော နာမ။ **သ ဇာတ**သဒ္ဒေန ကုဏ္ဍကကေလကခတ္တာဒိဗ္ဗဝစ္ဆေဒော။ ဓီဝတိ ဘတ္တရိ ဇာရဇော သုတော **ကုဏ္ဍာ** ဠွော။ မတေ ဘ တ္တရိ ဇာရဇော **ကေလကာ**ဠွော။ အရိယာသုဒ္ဒဇော သုတော ခတ္တာ နာမ [ခတ္တာ အရိယာသုဒ္ဒာနံ (အမရ ၂၀.၃)] ။ **အာဒိ**နာ မာဂဓာဒီနံ ဂဟဏံ။ ဝုတ္တဥ္စဟိ –

“အမတေ ဇာရဇော ကုဏ္ဍော၊
မတေ ဘတ္တရိ ကေလကော”တိ [အမရ ၁၆.၃၆]။

“မာဂဓော သုဒ္ဒခတ္တာဇော”တိ [အဘိဓာန ၅၀၃ ကထာ] စ။

ဥရသာ မနသာ နိမ္မိတော, **ဥရသဒ္ဒ** တတိယန္တာ နိမ္မိတတ္ထေ ဏော, နိဝိဠွတ္တာ တေန နိမ္မိတောတိ ဝုစ္စတိ။ ဥ ရသိ ဘတေတိ **တ ဩရသော**။

၂၄၂. စတုက္ကံပတိပတိနီနံ ယုဂေ, “အရာ ပုမေ ဗဟုတ္တေ စ, ဒံ ကလတ္တေ နပုံသကေ”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၆.၃၈] **အမရမာလာ, ဇံ**သဒ္ဒော တ္ဝဗ္ဗယော အရဝစနော။ တသ္မာ “ဇမ္ပတိ, ဒမ္ပတီ”တိပိ ဘဝိတဗ္ဗံ, ဣခ ပန ကစ္စာ ယနမတေနာေအာဟဋ္ဌာ။ ဇာယာ စ ပတိ စ **ဇာယာပတိ။** ဣတရီတရယောဂဒ္ဒဝန္ဒော။ ဇာယာ စ ပတိ စ **ဇာနိပတိ,** တထာ **ဇာယ မ္ပတိ**အာဒယော, **ဇာယာ**သဒ္ဒသ္သ ပတိမှဟိ ပရေ ဇာနိ, တုဒ္ဒ, ဇာယဥ္စ **ယအာ**ဒိနာ။

တိကံ နပုံသကေ။ ဝိဂတော ရာဂသ္သတေ ယသ္မာ **ဝဿဝရော။ သု** သဝနေ, အရော။ **ပဏ** ဗ္ဗဝဟာရေ, ဍော, **ပဍိ** လိင်္ဂဝေကလ္လေ တ, ဘူတဒိ။ န ဣတ္ထိ န ပုမာ **နပုံသကံ,** နိရုတ္တိနယေန **ဣတ္ထိပုမာနံ ပုံသက** ဘာတေ, နသ္သ စ ပကတိ။ တတိယာပကတိ, သဏ္ဍော, ကလီဗန္တိပိ တဿ နာမာနိ။ တတိယာ ပကတိ တတိယပ္ပကာရော, သမဇာတိကေ ဣတ္ထိပုရိသေ အပေက္ခိတ္ဝတ တတိယတ္တံ ပကာရဿ။ ပဌမာ ဟိ ပကတိ ဣတ္ထီ, ဒုတိယာ ပကတိ ပုရိသော, ဣတရ ပကတိ တတိယာ ပကတိ။

၂၄၃. ဆက္ကံ ဉာတိမတ္တေ, ဗန္ဓုယေဝ **ဗန္ဓတေ,** အ, ဥဿာတော။ ဗန္ဓတီတိ **ဗန္ဓု,** ဉ။ သဿ အတ္တနော ဇနော **သဇနော။** သမာနံ ကေတ္တံ ကုလံ အဿာတိ **သကေတ္တော, သမာန** သ္သ **သ**ဘာတော။ **ဉာ** အဝဗောဓနေ, ကမ္မေတိ, ဉာတိယေဝ **ဉာတကော, အတ္တံ,** သကတ္ထေ ကော စ။ **သု**သဒ္ဒောပ္ပတ္တ [သ္ဝဝ (အမရ ၁၆.၃၆)]။

ဒ္ဝယံ သတ္တပုရိသာဝဓိကေသု နိကဋ္ဌဉာတီသု။ လောဟိတေန သမ္ဗန္ဓော **သာလောဟိတော, သမ္ဗန္ဓ**သ္သ **သာ**ဒေသော, ပုဗ္ဗနိပတော စ, သမာနံ ပိဏ္ဍအနံ ယဿ **သပိဏ္ဍော,** သနာဘယောပ္ပတ္တ [နာဘိ သတ္တပုရိသာဝဓိကကုလေ (စိန္တာ မဏိဋီကာ ၁၆.၃၃)]။ တိကံ ပိတရိ။ **တာ** ဟာလနေ, တော ကတ္တရိ။ ဇနယတီတိ **ဇနကော,** ဏ္ဝု။ **ဟ** ရက္ခဏေ, ရိတု, အသ္ သိတ္တံ။

၂၄၄. ဆက္ကံ မာတရိ။ **အမ** ပူဇာယံ, ကမ္မနိ မော, ဗော စ, **အမ္မာ, အမ္ဗာ။** ဇနယတီတိ **ဇနနီ,** ယု, နအာဒိ။ **မာန** ပူဇာယံ, ပုတ္တံ မာနေတီတိ **မာတာ,** ရာတု, ဟတီတိ တ **မာတာ, ဟတိ**သ္သ **မော။** ဇနေတီတိ **ဇနေတ္တိ,** တိ။ ဇနေတီတိ **ဇနိကာ,** ဏ္ဝု, **ဣ**တ္တံ။

အပ္ပဓာနဘူတာ မာတာ **ဥပမာတာ,** ကုမာရေ ဓာရေတီတိ **ဓာတိ။ ဓာ** ဓာရဏေ,တိ။ **ဇာယာယ** ဘရိယာယ **ဘာတိကော** ကနိဋ္ဌော စ ဇေဋ္ဌော စ သာလော နာမ, သဿ အတ္တနော ဿော သာ, ဘရိယာ, တဿာ ဘာတာ **သာလော,** ဇာယာယ ဘာတရိ အလော။ **သရ** ဂတိစိန္တာဟိံသာသု တ, ဏော, **လတ္တံ,** **သာလ** ဝိတက္ကေ တ, စုရာဒိ။

၂၄၅. **သာမိနော** ဘတ္တု ဘဂိနီ နနန္ဒာ နာမ, န နန္ဒတီတိ **နနန္ဒာ, အ** တ္တာဘာတေ **န**သ္သ ဝိဘာသာဓိကာရော။ **နန္ဒ** သမိဒ္ဓိယံ, ဘူတဒိ။

ဒ္ဝယံ အယျိကာယံ။ မာတုယာ မာတာ **မာတာမဟီ။** ပိတူနံ ပိတရိ စ မာတရိ စ အာမဟံ **ယအာဒိနာ,** နအာဒိ။ **အရဟာ** ပူဇာယံ, ဏှုဝု, **ရဟာသ္သ ယော, အယ** ဂတိမှိ တ, ဏှုဝု, **အယျိကာ။**

မာတုယာ ဘာတာ မာတုလော နာမ, မာတုယာ ဘာတာ **မာတုလော,** မာတု ဘာတရိ **ဥလပစ္စယော။** **အဿ** မာတုလဿ **ပဇာပတိ** ဇာယာ မာတုလာနီ နာမ, မာတုလဿ ဘရိယာ **မာတုလာနီ,** မာတုလဘရိယာယံ အာနော, နအာဒိ, အထ တ မာတုလဿ သော **မာတုလာနီ,** ဤ, အဿ **အာနော။**

၂၄၆. **ဇာယာပတီနံ** ဒ္ဝိန္နံ **ဇနနီ** မာတာ သဿု ဝုတ္တာ, **သသ** ဂတိဟိံသာဟနေသု။ **တပ္ပိတာ** တေသံ ဇာယာပတီနံ ပိတာ ပန သသုရော နာမ, **သသ**ဓာတုမှာ ဥရော။ ဘဂိနိယာ ပုတ္တော ပန ဘာဂိနေယျော နာမ, ဘဂိနိယာ အပစ္စံ **ဘာဂိနေယျော,** ဏေယျော။

၂၄၇. ဒ္ဝယံ သုတဿ, သုတာယ စ ပုတ္တေသု။ **နပ** ဗန္ဓနေ, ရိတု, **နီ** နယေ တ။ ပုတ္တဿ ပုတ္တော **ပပုတ္တော, တ္တ**လောပေ, ဥဿတ္တဉ္စ။ သာမိဘာတာ ဒေဝရော နာမ, အထ တ သာမိဘာတာ ကနိဋ္ဌော သာမိနော ဘာတာ ဒေဝရော နာမ။ ဇေဋ္ဌော တု သသုရော ဇေတေစ္စတေ။ **ဒိဝု** ကီဠာယံ, အရော။

ဒ္ဝယံ မိတုပတိမှိ။ **ဇန** ဇနနေ, ရိတု, အဿာတ္တံ, နဿ **မာဒေသော** စ။ ဒ္ဝယံ ပိတုပိတရိ။ ပိတုနော ပိတာ **ပိတာမဟော။**

၂၄၈. **ဟုသာန္တာ**နိ ပဒေန ပဒေန နာမာနိ။ မာတုယာ ဘဂိနီ **မာတုစ္ဆာ,** စ္ဆော။ ပိတုနော ဘဂိနီ **ပိတုစ္ဆာ,** ပိတုဘဂိနီ ပိတုစ္ဆာ ဘဝေတ္ယုတ္တော။

ပိတာမဟသဒ္ဒော န ကေဝလံ ဇနကပိတရမေဝ ဝဒတိ, အထ ခော ဇနကပိတုပိတာဒယောပီတိ ဧတ္ထာပိ "ပပိတာမဟော" က္ကစ္စြအပဟဋ္ဌော။ ပိတုနော အယျကော **ပယျကော, တု** လောပေ။ **သု** သဝနေ, ဏှုဟာ။ **ဏိသ**မှိ **သုဏိသာ။ သမှ**ိ **ဟုသာ, ဟ**တ္တံ။ သဗ္ဗတ္ထ "က္ကတ္တိယမတော အာပစ္စယော"တိ အာ။

၂၄၉. စတုက္ကံ ဧကောဒရေ ဘာတရိ။ သမာနောဒရေ ဌိတော **သောဒရိယော, သမာနဿ သော။** သမာနော ဂဗ္ဘော သဂဗ္ဘော, တတ္ထ ဘတေ **သဂဗ္ဘော,** ဏော။ သမာနောဒရေ ဇာတော **သောဒရော။** သမာနောဒရေ ဇာတော **သဟဇော။** **သဟ**သဒ္ဒော တုလျဝစနော။

မာတာပိတူ တေ ဒ္ဝေ ဇနာ ပိတရော ဝုစ္စန္တေ၊ ဥဘိန္နမ္ပိ ဇနကဗျပ္ပဒေသနိယတတ္တာ အဘေဒဝစနိစ္ဆာယံ ပိတုတ္တမတ္တေဝ။ နန္ဓဝဘေအ ဇာတိ, တဿာ စောဘယတ္ထ သတ္တာဒေကတ္တံ, န စ ဇာတိယာ လိင်္ဂသင်္ခ္ဃာ ဘဝန္တိ, အဒဗ္ဗတ္တာ ဗဟုဝစနံ န သိယာတိ? နေသ ဒေါသော, န ဟိ ဇာတိပဒတ္ထိကဿ န ဒဗ္ဗံ, ဒဗ္ဗပဒတ္ထိကဿ တ န ဇာတီတိ။ ကိန္တုဘယေသံပ္ပုဘယပဒတ္ထော က္ကဟာတ္တဝိသေသော။ ဇာတိပဒတ္ထိကဿ ဇာတိ ပဓာနဘူတာ ဒဗ္ဗံ ဂုဏဘူတံ, ဒဗ္ဗပဒတ္ထိကဿ တု ဝိပရိယယော, တတ္ထ ဇာတိဝစနိစ္ဆာယံ ဒဗ္ဗေ ဝိယ လိင်္ဂသင်္ခ္ဃာ ဝတ္တဗ္ဗာ, တဿ စ ဗဟုတ္တာ ဗဟုဝစနံ။ ပုဗ္ဗေ ဝိယာဘေဒဝစနိစ္ဆာယံ ပုတ္တော စ ဓီတာ စ ပုတ္တာ ဝုစ္စန္တေ, ဧတ္တဥဟိ ပုတ္တဗျပ္ပဒေသနိယတံ ဓီတရိပ္ပတ္တိ, ဝိပရိယယေ တု န ဘဝတ္ယနဘိဓာနတော။ ဘေဒဝစနိစ္ဆာယံ ပုတ္တဓီတရောတိ ဘဝတိ။

၂၅၀. သဿု စ သသုရော စ သသုရာတိ ဝုစ္စန္တေ၊ တဒပစ္စောဟနသမ္ဗန္ဓိနိဗန္ဓနာ ဟိ ဗျပ္ပဒေသော သဿုယမ္ပိ ဌိတော။ ဘေဒဝစနိစ္ဆာယံ တု ပုဗ္ဗေ ဝိယ ပစ္စတ္တံ သဒ္ဒနိဝေသော။ ဘာတာ စ ဘဂိနီ စ ဘာတရော ဝုစ္စန္တေ၊ ဧကဂဗ္ဘောသိတတ္တံ ဘာတုဗျပ္ပဒေသနိယတံ ဘဂိနိယံပ္ပတ္တိ။ တတော ဧကဂဗ္ဘောသိတတ္တဿာဘေဒဝစနိစ္ဆာယံ ဥဘော ဘာတရော ဝုစ္စန္တေ၊ ဧတ္ထ စ သဗ္ဗတ္ထာပိ ဝိရူပေကသေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဒုဝိဓော ဟိ ဧကသေသော သရူပသရူပဝသေန။ တတ္ထ သရူပေကသေသေ ဗဟုဝစနမေဝ, က္ကတရတ္ထ ပန ဒ္ဝိဝစနံ, ယထာ ပုရိသော စ ပုရိသော စ ပုရိသာ, နာမဥ္စ ရူပဥ္စ နာမရူပဥ္စ နာမရူပံ, မာတာ စ ပိတာ စ ပိတရောတိ။

ဗာလ္လယောဗ္ဗနဝုမုတ္တာနိ တီဏိ ဝယာနိ။ တတ္ထ တိကံ ဗာလ္လေ။ ဒုဝယံ ယောဗ္ဗနေ။ ဗာလဿ ဘာဝေါ **ဗာလတ္တံ,** တ္တံ။ **တာပစ္စယေ ဗာလတာ။** ဏ္ယမှိ **ဗာလျံ,** အထ ဝါ **ဗလ** ပာဏနေ, ဗလန္တိ အဿသိတပဿသိတမတ္တေန ပဏန္တီတိ **ဗာလာ,** ဗလ္လဝန္တေ သံဝရိယန္တေတိ ဝါ **ဗာလာ, ဗလ** သံဝရဏေ။ တေသံ ဘာဝေါ **ဗာလတ္တာ** ဒိ။ ယုဝဿ ဘာဝေါ **ယောဗ္ဗညံ, ယောဗ္ဗန** ဥ္ဓ, ဘာဝေ ဏျော, ဏော စ, အထ ဝါ **ယု** မိဿနေ, ယု, **ဥဿ ဥတ**ဒေသော, ဝုဒ္ဓိ။ တေသံ ဘာဝေါ **ယောဗ္ဗညာ** ဒိ။

၂၅၁. ယေ ဇရာကတာ သုက္ကာ ကေသာဒယော, တေ **ပလိတံ** နာမ သိယုံ, တေသံ ဝါ ယံ သုက္ကတ္တံ, တံ ပလိတံ နာမ။ **ပစ** ဟာနေ, က္တော, **စဿ လ**တ္တဥ္ဓ။

ဒုဝယံ ဝလိပလိတာဒိမတိ ကာယပရိပာကေ။ ဇီယန္တိ ဝုဗှာ ဘဝန္တိ အဿံ **ဇရာ, ဇရ** ဝယောဟာနိမှိ, ဇရာ ဧဝ **ဇရတာ,** သကတ္ထေ **တာပစ္စယော။ ဝိဿသာ** တိပိ ဇရာယ နာမံ။ ဝိသေသေန သံသတေ အဓော ဟတတီတိ **ဝိဿသာ။ သံသတိ'**ရယံ ပမာဒတ္ထော, အဝသံသနတ္ထော စ, က္လဟ အဝသံသနတ္ထော, နိဂ္ဂဟီတလောပေ, ဒုဝိတ္တဥ္ဓ။

ဗာလ္လယောဗ္ဗနဝုမုတ္တာနိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တာနိ။ က္လအနိ တဗ္ဗတိနာမာန္တာဟ။ တတ္ထ အဒ္ဓံ ဆာပသာမညေ။ **ပုထ, ပထ** ဝိတ္တာရေ, ဥကော, **ပုထုကော, ပလ** ဂမနေ, ဏုဝု, အဿိတ္တံ, ဒုဝိတ္တဥ္ဓ, **ပိလ္လကော။ ဆုပ** သမ္ဖဿေ, ဥဿ သာတ္တံ, **ဆာပော။ ကုမာရ** ကီဠာယံ, **ကုမာရော။ ဗလ** ပာဏနေ, ဏော, **ဗာလော, ပူ** ပဝနေ, တော, သကတ္ထေ ကော, **ပောတကော,** က္လတ္တိယံ **ပောတကီ။** ပောတော, သာတေ, သာဝကော, အဗ္ဘကော, ဍိမ္ဘော, သုသုကော, သုသုက္လစ္စာဒီနိပိ ဆာပသာမညတ္တာနိ။

၂၅၂. ဗာလသာမညတစကာနိ ဒဿေတွတ ဝိသေသဗာလနာမာနိ ဒဿေတုမာဟ **"အထု"**စ္စာဒိ။ ဥတ္တာနော, ဥတ္တာနံ တ သယတီတိ **ဥတ္တာနသယော။ က** ပစ္စယေ **ဥတ္တာနသေယ္ယကော။** ထနံ ပိဝတီတိ **ထနပော, ဍိမ္ဘ** သဒ္ဒေပ္ပိတ္တ။

၂၅၃. သတ္တကံ တရုဏေ။

အာသောဠသာ ဘဝေ ဗာလော၊
တရုဏော တု တတော ဘဝေ။
ဝုဒ္ဓေါ တု သတ္တတ္တာယုမှာ၊
တီဏိ ဝယာနိ လက္ခယေ။

တရ တရဏေ, ဥဏော။ ဝယသိ ယောဗ္ဗနေ တိဋ္ဌတီတိ **ဝယဋ္ဌော,** တော, "ဝယော ဗာလ္လာဒိ ပဏ္ဍိ စ, ယောဗ္ဗနဥ္စ ဝယော ကုဝေတိ"တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၆.၄၂] **ရုဒ္ဒော, ဒဟ** ဘသ္မီကရဏေ, အရော, **ယု** မိဿနေ, အ, **ဥတ**ဒေသော, **သိ**သ္သာကာရော။ **သသ** ပ္လုတဂတိမှိ, ဥ, အဿုတ္တံ, သုသု, **တရုဏ**ဿ တ ဟဋ္ဌိပဒိကဿ **သုသုတ**ဒေသော။ မနုနော အပစ္စံ မာနဝေ, ဝဏ္ဏဝိကာရော, **နဿ ဏ**တ္တံ, **မာဏဝေါ။** ကုစ္ဆာယံ **က**ပစ္စယော, **မာဏဝကော**တိ သိဒ္ဓံ။ ဝုတ္တဥ္စ –

"အပစ္စေ ကုစ္ဆိတေ မူဠှော, မနုတောဿဂ္ဂိကော မတော"တိ [မဟာဘာဿ ၄.၁.၁၆၁] **ဒရ** ဝိဒါရဏေ, ဏုဝု။

ဒုဝယံ သုခဝမိုတေ ကုမာရေ, သုခေ့ ကုမာရော **သုကုမာရော,** ခလောပေ, သုခေန ဧဓတိ ဝဒ္ဓတီတိ **သုခေဓိတော။** "သုခေါစိတော"တိပိ ပာဌော, သုခံ ဥစိတံ သမ္ပိဏ္ဍိတံ ဧတ္တောတိ **သုခေါစိတော, ဥစ** သမဝါယေ။

၂၅၄-၂၅၅. ဒုဝိဟဒေန ဝုမုဿ နာမာနိ။ အာယုမဟတ္တံ လာတီတိ **မဟလ္လကော,** ဏုဝု, ဒုဝိတ္တံ။ **ဝမု** ဝမုနေ, ကတ္တရိ တော, **တဿ ဗော, မုဿ ဍော,** အဿုတ္တံ, **ဓာ** ဂတိနိဝတ္တိယံ, က္တရော, **ဓဿ ထ**တ္တံ, **က္လဿ ဇ**တ္တံ။ **ဇရ** ဝယောဟာနိမှိ, ကတ္တရိ တော, **တဿ က္လန္န** ဒေသော, ဓာတွန္တလောပေ, **ဏ**တ္တဥ္ဓ, **ဇိဏ္ဏော,** သကတ္ထေ **က**မှိ **ဇိဏ္ဏကော။** ပကတံ ဝယော ယောဗ္ဗနမဿာတိ **ပဝယော**တိပိ ဝုမုဿ နာမံ။

ဝလိနတ္ထာနိ ဟဒေန နာမာနိ။ တတ္ထ တိကံ ဇေဋ္ဌဘာတရိ။ အဂ္ဂေ ပုရေ ကာလေ, ပုဗ္ဗေ စ ကာလေ ဇာယတီတိ **အဂ္ဂဇော, ပုဗ္ဗဇော** စ။ အယဉ္စ ဝုမော အယဉ္စ ဝုမော, အယမိမေသံ ဝိသေသေန ဝုမောတိ **ဇေဋ္ဌော, ဝုမ** သဒ္ဒာ ဣဋ္ဌ ပစ္စယော, “ဝုမုဿ ဇော ဣယိဋ္ဌေသူ”တိ **ဝုမ** ဿ **ဇော။ အ**လောပေ ပရဿာသဝဏ္ဏတ္တံ။

တိကံ ပစ္ဆာဇာတေ ဘာတရိ။ အယဉ္စ ယုတ အယဉ္စ ယုတ, အယမိမေသံ ဝိသေသေန ယုတာတိ **ကနိဋ္ဌော, ကနိယော** [ကဏိဋ္ဌော ကဏိယော (က.)] စ။ **ဣယိဋ္ဌေ** သု **ယုဝ**သဒ္ဒဿ **ကနာ**ဒေသော [ကဏာဒေသော (က.)]။ အနု ပစ္ဆာ ကာလေ ဇာတော **အနုဇော။** ဇဃညေ ပစ္ဆာကာလေ ဇာတော **ဇဃညဇော။** အပရသ္မိံ ပစ္ဆာကာလေ ဇာတော **အပရဇော**တိ ဒွေဝပ္ပတ္ထ။

ဝလိ သိထိလံ တစော စမ္မံ ယဿ **ဝလိတ္တစော,** ဒွိတ္တံ။ ဝလိ စမ္မမေတဿတ္ထီတိ **ဝလိနော,** ဣနော။ **ဥတ္တာနသယာ**ဒယော **ဝလိန**တ္ထာ တစ္စလိင်္ဂတ္တာ တီသု လိင်္ဂေသု ဝတ္တန္တိ, ယထာ – ဥတ္တာနသယော ဗာလော, ဥတ္တာနသယာ ကုမာရီ, ဥတ္တာနသယံ နပုံသကံ။

၂၅၆. ပဉ္စကံ မတ္တကေ။ **သိ** သယေ, သော, ဒီဃော စ, အင်္ဂေသု ဥတ္တမင်္ဂတ္တာ **ဥတ္တမင်္ဂံ,** ဥတ္တမော စ တံ အင်္ဂဉ္စာတိပိ **ဥတ္တမင်္ဂံ။** သီသဉ္စ ဥတ္တမင်္ဂဉ္စ **သီသောတ္တမင်္ဂာနိ။ သိ** သေဝတယံ, ရော, သေဝန္တိ ဧတေနာတိ **သိရော။ မုဒ** တောသေ, ဓော။ **သိဿာ**ကာရော။ **မသ** အာမသနေ, တ္တော, သကတ္တေ ကော စ, **မသိ** ပရိမာဏေ တ။

ပဇ္ဇဒ္ဒံ ကေသေ။ ကေ မတ္ထကေ သေတိ တိဋ္ဌတီတိ **ကေသော။** သတ္တမိယာလောပေ, **ကတိ** ဆေဒနေ, အလော, အဿုတ္တံ။ **ဝလ** သံဝရဏေ, ကမ္မနိ **ဏာ**ပစ္စယော, **တလော။** ဥတ္တမင်္ဂေ သီသေ ရုဟတီတိ **ဥတ္တမင်္ဂရုဟော။** မုဒ္ဓနိ ဇာယတီတိ **မုဒ္ဓဇော။** တလော စ ဥတ္တမင်္ဂရုဟော စ မုဒ္ဓဇော စေတိ ဣတရီတရယောဂဒွန္ဒော။ စိကုရော, ကစောတိပ္ပတ္ထ။ **စိ** စယနေ, **ကုရ** သဒ္ဒေ, အနေကတ္ထတ္တာ ဆေဒနေ။ ဝမုမာနော စိကရီယတေတိ **စိကုရော, ကစ** ဗန္ဓနေ, အ။

၂၅၇. ကုသုမဂဗ္ဘာ **ကေသာ** ကေသစူဠာ မုတ္တိကာဒိနာ ဗဟိ **သံယတာ** သန္ထတာ ဓမ္မိလော နာမ။ ကေတော ကတ္တ ဓရိယတိ ဗန္ဓိယတီတိ **ဓမ္မိလော,** ကမ္မနိ ဣလော။ ဓမ္မေန နာနာဒေသိယမနုဿာနံ သမာစာရေန ဣလတီတိ တ **ဓမ္မိလော, ဣလ** ဂမနေ။

ဒွဝယံ ကုမာရာနံ သိခာပဉ္စကေ, စူဠတ္တယေတိ ကေစိ။ ကာကာနံ ပက္ခသဏ္ဌာနတ္တာ **ကာကပက္ခော။** သိခာ ဧဝ **သိခဏ္ဍကော,** သကတ္ထေ ကော။ **သိခာသိခဏ္ဍ** သဒ္ဒာနမဘေဒတ္တာယေဝ ဟိ “သိခဏ္ဍီ, သိခီ စာ”တိ မောရော ဝုတ္တော။

ဟသော, ဟတ္ထော စ ဣမေ ဒွေဝ **ကေသစယေ** ကေသပရိယာယတော ပရေ ဟုတ္တ ကေသာနံ ကလာပေ ဝတ္တန္တိ, န ကေဝလာ, ယထာ – ကေသဟသော ကေသဟတ္ထော ဣစ္စာဒိ။ **ဟ** ရက္ခဏေ, ဟတိ ရက္ခတိ အဝယဝေတိ **ဟသော,** သော, **ပသ** ဗန္ဓနေတိ ကေစိ, ဏော။ **ဟန** ဂတိယံ, အဝယတ နိဟန္တိ ဧတ္တောတိ **ဟတ္ထော,** ထော, ပက္ခေပ္ပတ္ထ။

တာပသာနံ ဝတီနံ **တဟိံ** ကေသစယေ **ဇဋာ**သဒ္ဒေါ ဝုတ္တတိ, **ဇဋ** ဇဋနေ, **ဇဋ** သင်္ဃာတေ တ, “ဣတ္ထိယမတိယတေတ”တိ အ။

၂၅၈. ဟောသိတဘတ္တာဒိဟိ ယာ ဗန္ဓတေ, တတ္ထ **ဝေဏီ, ပဝေဏီ** စ။ **ဝီ** ပဇနေ, ပဇနံ ဂဗ္ဘဝိမောက္ခော, **ဝီ** တန္တ သန္တာနေ တ, ဏီ။ ပက္ခေ ပဝေဏီ။

ဒွဝယံ သီသမဇ္ဈဋ္ဌစူဠာယံ။ **စူဠ** သဉ္စောဒနေ, **စူဠ** ဟာဝကရဏေ တ, အ။ **သိခာ** ဝုတ္တာ။ ကေသဟာသိပ္ပတ္ထ, နအာဒိ။

နာရီနံ ကေသမဇ္ဈမ္ပိ **ပဒ္ဓတိ** ဥဇုဂတမဂ္ဂေ သီမန္တောတိ **မတော** ကထိတော။ သီမဿ အန္တော **သီမန္တော, သီ** သယေ တ, အန္တော, မဇ္ဈေ **မ**ကာရဝဏ္ဏာဂမော။

၂၅၉. တိကံ လောမေ။ **လူ** ဆေဒနေ, ဝဓုမာနံ လူယတေတိ **လောမံ,** မော။ တနုမှိ ရုဟတီတိ **တနုရုဟံ,** အ။ **ရုဟ** ဇနနေ, **ရူဟ** ဟာတုဘာဝေ တ, မော, **ဟ**လောပေ, ဩတ္တဥ္စ, **လူ** ဆေဒနေ တ, မော, လဿ ရတ္တံ, **ရောမံ။** အက္ခိမှိ ဇာတံ လောမံ ပမှံ, ပခုမဥ္စာတ္စတော။ ပမိနောတိ တေနာတိ **ပမှံ, ပ**ပုဗ္ဗော **မာ** ပရိမာဏေ, **ဟ**ပစ္စယော။ အက္ခိနော ပက္ခဒ္ဓဝယေ ဇာတံ **ပခုမံ,** ဥမော, **က**လောပေ စ။

ပုမမုခေ ပုရိသာနံ မုခေ ဝုတ္တံ [ပဝုဋ္ဌ (က.)] လောမံ မဿု နာမ, **မသ** အာမသနေ, သု, **မဿု။**

တိကံ **ဘမုမှိ။ ဘမ** အနဝဋ္ဌာနေ, **ဦ,** မလောပေ, **ဘူ။** ဥမှိ **ဘမု, က**ပစ္စယေ **ဘမုကော။ ဘမုက**သဟာစရဏာတော **ဘမု** ပုလ္လိင္ဂော။

၂၆၀. တိကံ နေတ္တောဒကေ။ **ခိပ** ပေရဏေ, ပော, က္ကဿတ္တံ။ နေတ္တေ ဇာတံ ဇလံ **နေတ္တဇလံ။ အသ** အခေပတနေ, သု, **အဿု။** နေတ္တဇလဥ္စ အဿု စာတိ ဒ္ဓဝန္ဒော။ **အဿု** နပုံသကေ။

ဒ္ဓဝယံ အက္ခိပုတ္တလိကာယံ။ နေတ္တေ ဒိဿမာနာ တာရာ **နေတ္တတာရာ။ ကညာ** သဒ္ဒတော တဒ္ဓိတော **အ**ပစ္စယော, **ကညာ**သဒ္ဒဿ **ကနီနာ**ဒေသော, က္ကတ္ထိကတာကာရပရေ ကေ ပုဗ္ဗော **အ**ကာရော **က္က**ကာရမာပဇ္ဇတေ [ကာတန္တ ၂.၂.၆၅], **ကနီနိကာ။** တာရကာပ္ယတ္ရ။

ဆက္ကံ မုခဝိဝရေ, ကဝယော ပန တဒုပလက္ခိတေပိ သမုအယေ ယုဇ္ဇန္တော။ **ဝဒ** ဝိယတ္တိယံ တစာယံ, ကရဏေ ယု။ **မု** ဗန္ဓနေ, ခော, ဩတ္တာဘာဝေ နိပာတနာ, **မုခံ။ သဗ္ဗရေကတေ** ပန ခညတေတိ ဓာတုနာ မုခတ္တိ နိပာတိတံ, **ခနု** အဝအရဏေ။ **တုဒိ** တောဒနေ, အ။ **တန** ဝိတ္ထာရေ တ, ဍော, အဿုတ္တံ။ ဝဒတိ တေနာတိ **ဝတ္တံ,** တော, ဝုစ္စတေ အနေနာတိ တ **ဝတ္တံ။ ဝဒ** ဝိယတ္တိယံ တစာယံ, တော။ **လပ** ဝစနေ, ကရဏေ ယု။ အာနန္တိ အသန္တိ အနေနာတိ **အာနနံ, အန** ပာဏနေ, ယု။ အဿံပ္ယတ္ရ။ **အသ** ဘက္ခနေ။ ကရဏေ သော။

၂၆၁. အမုံ ဒန္တေ။ ဒ္ဓိသု ဌာနေသု ဒ္ဓိက္ခတ္တုံ တ ဇာယတေတိ **ဒ္ဓိဇော။** လပနေ မုခေ ဇာယတီတိ **လပနဇော။ အ**အဝခဏ္ဍနေ, အယတိ ဘက္ခမနေနာတိ **ဒန္တော,** အန္တော, **ဒသ** အဒနေ တ, ဒသန္တိ ဘောဇ္ဇမနေနာတိ **ဒန္တော,** အန္တော, ဓာတ္ဝန္တလောပေ။ **ဒမု** ဒမနေ တ, တော။ **ဒံသ** ဒံသနေ, ဒံသတေ ဝိလိဍ္ဃတေ ဘက္ခမနေနာတိ **ဒံသနော,** ယု။ **ရဒ** ဝိလေခနေ, ယု, **ရဒနော။ အ**မှိ **ရဒော။**

ဒန္တဘေဒသ္မိံ ဒန္တဝိသေသေ **အဌာ**သဒ္ဒော။ က္ကတ္ထိလိင္ဂေယံ။ **ဒံသ**ဓာတုတော ဌော, **ဒံသိဿ** စ **အ, အဌာ,** မုဒ္ဓဇဒုတိယောယံ။ **အက္ခိကောဋိသု** တမဒက္ခိဏာနေတ္တာနံ အန္တေသု **အပင်္ဂေါ** ဝတ္တတိ, သရီရင္ဂသင္ခာတဿ ကဏ္ဏဿ အပ သမီပံ **အပင်္ဂေါ။**

၂၆၂. စတုက္ကံ ဩဋ္ဌေ။ ဒန္တေ အာဝရတိ ဆာဒယတီတိ **ဒန္တာဝရဏံ။ ဥသ** အပေ, တော, "သာဒိသန္တပုစ္ဆဘန္ဇဟံသာဒီဟိ ဋ္ဌော"တိ သဟာဒိဗ္ယဥ္စနေန **ဋ္ဌော, ဩ**တ္တဒ္ဓိတ္တာနိ, **ဩဋ္ဌော။** ဂဒ္ရဘေပ္ယယံ။ အထ တ **ဥသ** အာပေ, ဋ္ဌော, ဩတ္တဒ္ဓိတ္တာဒိ, ဥဘယတ္ရာပိ မုဒ္ဓဇဒုတိယော, ဤသံ ကိဥ္စိ ကာလံ ဓာရေတိ ဘက္ခမေတ္ထာတိ **အဓရော,** ဤသတ္ထော ပ္ယတ္ရ **အ**ကာရော။

"အ ပုမေ မာဓဝေ ဥေယ္ယော၊
ပဋိသေဓေ တဒဗ္ဗယံ။
ဤသတ္တေ စ ဝိရုဒ္ဓတ္တေ၊
သဒိသတ္တေ ပယောဂတော"တိ။ –

ဟိ **ကောက္ခရကောသေ** ဝုတ္တံ။ ဒသနေ ဒန္တေ ဆာဒယတီတိ **ဒသနစ္ဆဒော။** တွေ့ ကေစိ **အဓရ**သဒ္ဒေန ဟေဋ္ဌိမောဋ္ဌမေတဟု, တေသံ ဝစနံ "နေတ္တန္တာရေဟာဏိဟာဒယုဂလေဟိ"စ္စာဒီဟိ မဟာကဝိပယောဂေဟိ အသံသန္ဒနတော န ဂဟေတဗ္ဗံ။

တိကံ ကပောလေ။ **ဂဍိ** ဝဒနေကဒေသေ, အ, ဓာတုပ္ပက္ကိုယတ္တဥ္ပတိ ဓာတုပာဌဝစနံ, သဗ္ဗတ္ရာပ္ပေဝံ။ ကေန ဇ လေန ပူရိယတေတိ **ကပောလော,** အလော, **ကပ** အစ္ဆာဒနေ တ, ဩလော, **ကပောလော,** နအာဒိ။ **ဂဏ္ဍာ။** အရော အဓောဘာ ကေ **စုဗုကံ** နာမ, စိဗုကံပ္ပတ္ရ။ **စိဗု** ဩလမ္ဗကေ, ဏဝု, အသ္သုတ္တံ။

၂၆၃. ဒွဝယံ ဂီတယ ပုရောဘာဂေ။ **ဂလ** အဒနေ, ကရဏော အ, **ဂိလ** ဂိလနေ တ, ဂိလတိ အနေနာတိ **ဂလော,** ကသ္သတ္တံ။ **ကဏ** သဒ္ဒတ္ထော **ဒဏ္ဍကော** ဓာတု, ဌော, **ကဏ္ဌော,** မုဒ္ဓဇဒုတိယောယံ။

တိကံ ကေတ္တံ။ **က** သဒ္ဒေ, ဤတော။ ကံ သီသံ ဓရတီတိ **ကန္ဓရာ။** သိရံ ဓရတီတိ **သိရောဓရာ,** သိရော ဓိယ္ယတေ အသ္သန္တိ တ **သိရောဓရာ, ဓာ** ဂတိနိဝတ္တိယံ, အရော။

သုဝဏ္ဏမယော အာလိင်္ဂော မုရဇဘေအော, တေန **သန္နိဘာ** သဒိသာ ယာ ဂီတ, သာ ကမ္ဗုဂီတ မတာ, မဟာပုရိသလက္ခဏမေတံ။ အထ တ ယာ ဂီတ တီဟိ လေခါဟိ **အင်္ကိတာ** လက္ခိတာ, သာ ကမ္ဗုဂီတ မတာ, မဟာပုရိသလက္ခဏမေတဥ္စ။ ကမ္ဗု ဝုစ္စတိ သုဝဏ္ဏံ, ကမ္ဗုမယေန အာလိင်္ဂေန သန္နိဘာ ဂီတ **ကမ္ဗုဂီတ, ကမ္ဗ** သံဝရဏေ, ဥ, ကမ္ဗု။

၂၆၄. တိကံ ခန္ဓေ။ **အန** ဂတိယံ, သော။ ဘုဇာနံ သိရော မတ္ထကံ **ဘုဇသိရော။** ကံ မတ္ထကံ ဒဓာတီတိ ကန္ဓော, သော ဧဝ **ခန္ဓော က** ကာရသ္သ ခကာရကရဏဝသေန, ခမတိ ဘာရန္တိ တ **ခန္ဓော, ခမု** သဟနေ, တော, **တသ္သ ဓော, မ** သ္သ **နော,** နိဂ္ဂဟီတံ တ ။ **တသ္သန္ဓိ** တသ္သ ခန္ဓသ္သ မဇ္ဈံ ဇတ္တု နာမ, ယံ ခန္ဓာနံ မဇ္ဈေ တိဋ္ဌတိ။ **ဇန** ဇနနေ, **ဇရ** ဝ ယောဟာနိမှိ တ, တု, **ဇတ္တု, တံ** နပုံသကံ။

ဒွဝယံ ဗာဟုမူလေ။ ဗာဟူနံ ဘုဇာနံ မူလံ **ဗာဟုမူလံ။ ကစ** ဗန္ဓနေ, ဆော။ **အသ္သ** ကစ္ဆသ္သ အဓောဘာဂဋ္ဌာနံ **ပသ္သံ** ဝုစ္စတိ, **ဒိသ** ပေက္ခနေ, **အပစ္စယော, ဒိသသ္သ ပသ္သာ** ဒေသော။

၂၆၅. တိကံ ဗာဟုမှိ။ ဝဟတိ အနေနာတိ တဟု, တဟု ဧဝ **ဗာဟု,** ကု [ဏုတဒိ ၆]။ ဘုဉ္ဇတေ အနေနာတိ **ဘုဇော။ ဘုဇ** ဟာလနစ္ဆောဟာရေသု။ ဗာဟု စ ဘုဇော စေတိ ဒွဝန္ဒော, ဧတေ ဒွေဝ ဒွိသု, ကတ္ထိယံ **ဘုဇာ။** ဝဟတိ ယာယာတိ **ဗာဟာ။** အပရောသဒ္ဒေပ္ပတ္ရ [အ ဟာရောသဒ္ဒေပ္ပတ္ရ (က.), အ ပဝေဠသဒ္ဒေပ္ပတ္ရ (?)] ။

တိကံ ဟတ္ထေ။ **ဟသ** ဟသနေ, ထော။ **ဟရ** ဟရဏေ တ။ နက္ခတ္တေပ္ပယံ။ **ကရ** ကရဏေ, အ။ **ပဏ** ဗ္ဗဝဟာရ ထုတီသု, က္က။ **ဟ** ရက္ခနေ တ, ဏိ။ ကရော စ ဟဏိ စ **ကရဟဏယော။** ပဥ္စသာခော, သယောပ္ပတ္ရ။

ပကောဌန္တော ဟတ္ထဂဏ္ဍိ မဏိဗန္ဓော နာမ။ ပကောဌော နာမ အာမဏိဗန္ဓံ ကပ္ပရသ္သ အဓောဘာဂေ။ မဏိဝိကတိ ဗန္ဓတိ တ္တောတိ **မဏိဗန္ဓော။ ကုသ** အက္ကောသေ, ဌော, **ပကောဌော။**

ဒွဝယံ ဘုဇမဇ္ဈဂဏ္ဍိမှိ။ **ကပု** ဟိံသာယံ, အရော။ **ကုပ္ပရော** တိပိ ဟဌော, တအာ အသ္သုတ္တံ။ **ကပု** ဟိံသာယံ, ဩဏိ, ကပောဏိ, ကတ္ထိယံ။ ကဖောဏီပ္ပတ္ရ, တတ္ထ **ပသ္သ ဖ**တ္တံ။

၂၆၆. **ဟဏိသ္သ** ဟဏိတလသ္သ သမ္ဗန္ဓီနံ မဏိဗန္ဓကနိဋ္ဌာနံ ဒွိန္နံ **အန္တရံ** ဗဟိဋ္ဌာနံ **ကရဘော** ဝုစ္စတိ, ယေန ကုမာရကာ သတ္တံ ကတွတ အညမညံ ပဟရန္တိ, **ကရ** ဟိံသာယံ, အဘော, **ကရ** ကရဏေ တ။

ဒွဝယံ အင်္ဂုလိမတ္တေ။ ကရသ္သ ဟဏိသ္သ သာခာ **ကရသာခါ။ အဂိ** ဂတ္ယတ္ထော, **အင်္ဂ** ဂမနတ္ထော တ, ဥလိ။ ကတ္ထိလိင်္ဂောယံ [(နအာဒိ) (က.)], **အင်္ဂုလိ။**

တာ အင်္ဂုလိယော ပဥ္စပ္ပဘေအာ, ယထာ – အင်္ဂုဋ္ဌော တဇ္ဇနီ မဇ္ဈိမာ အနာမိကာ ကနိဋ္ဌာ စေတိ ကမာ သိယုံ။ **အင်္ဂ** ဂမနတ္ထော, အသ္သုတ္တံ, အင်္ဂေ ပုရေ တိဋ္ဌတီတိ တ **အင်္ဂုဋ္ဌော,** နိဂ္ဂဟီတာဂမော, အသ္သုတ္တဥ္စ။ **တဇ္ဇ** ဟိံသာယံ, တဇ္ဇေတိ ယာယ, သာ **တဇ္ဇနီ,** ယု, နအာဒိ။ မဇ္ဈေ တိဋ္ဌတီတိ **မဇ္ဈိမာ။** နတ္ထိ နာမမသ္သာတိ **အနာမိကာ,** သကတ္ထေ ကော။ အတိသယေန ခုဒ္ဒကာတိ **ကနိဋ္ဌာ။** ယုဝပ္ပာနံ ကန, ကဏ တ ကယိဋ္ဌေသု။

၂၆၇. တဇ္ဇနာဒီဟိ ယုတေ အင်္ဂုဋ္ဌေ **တတေ** ပသာရိတေ သတိ ပဒေသာဒိကာ စတဿော သညာ ကမတော သိယုံ, ယထာ – တဇ္ဇနီယုတေ အင်္ဂုဋ္ဌေ တတေ **ပဒေသော။ ဒိသ** ပေက္ခနေ။ မဇ္ဈိမယုတေ အင်္ဂုဋ္ဌေ တတေ **တာလော, တလ** ပတိဋ္ဌာယံ။ အနာမိကာသဟိတေ အင်္ဂုဋ္ဌေ တတေ ဂေါကဏ္ဏော, ဂေါကဏ္ဏသဒိသတ္တာ, တပ္ပမာဏတ္တာ တ **ဂေါကဏ္ဏော,** အထ တ ဂေါကဏ္ဏော နာမ ဧကော မိဂဝိသေသော, တက္ကဏ္ဏသဒိသပ္ပမာဏတ္တာ **ဂေါကဏ္ဏော,** တာလော စ ဂေါကဏ္ဏော စ **တာလဂေါကဏ္ဏာ။** လိင်္ဂဘေဒေ “တာလဂေါကဏ္ဏဝိဒတ္ထီ”တိ န ဝုတ္တံ, ကနိဋ္ဌာယုတေ အင်္ဂုဋ္ဌေ တတေ ဝိဒတ္ထိ, ဝိတနောတီတိ ဝိတတ္ထိ, ဝိတတ္ထိ ဧဝ **ဝိဒတ္ထိ, တနု** ဝိတ္ထာရေ,တိ, **တဿ ထော။ ဝိဒတ္ထိ။** “ကမာ တတော”တိပိ ပာဌော။

ကုဉ္စိတော သင်္ကောစိတော ဟတ္ထော **ပသတာ**ဿော, **ပပုဗ္ဗော သရ** ဂတိယံ, တော။ ပမာဏပ္ပကရဏတော ဝိတတဉ္ဇလိယေတယံ ကဝိဟိ ဣစ္ဆိတော။ သမ္ပုဋဉ္ဇလိ ပနာယံ, ပသာရိတသဟိတတ္တာ [ပသာရိတသဟိတတ္တာ (က.)] ယဿ အင်္ဂုလိယော ဘဝန္တီတိ။

ကုဉ္စိတော စ တတင်္ဂုဋ္ဌော၊ သပတာကောတိ သမ္မတော။
ပတာကေဟိ တု ဟတ္ထေဟိ၊ သမ္ပုဋဉ္ဇလိ ဣစ္ဆိတော။

ဒေဝတာနံ ဂရူနဉ္စ၊ ပိတူနဉ္စေ'စ္ဆိတော ပုရေ။
အတ္ထပ္ပကရဏာဒီဟိ၊ ဘေဒော ဉေယျော တဟိံ တဟိံ။

ယထာ ဇလဉ္ဇလိံ ဒဒာတိ, အဉ္ဇလိနာ ပိဝတိ, ဒေဝတာယံ ကတဉ္ဇလိရိတိ။ ပုဋဉ္ဇလိဿ တ ဝက္ခမာနတ္တာ ဣဓ ဝိတတဉ္ဇလိယေဝ။

၂၆၈. တိကံ သပ္ပကောဋ္ဌေ ဝိတတကရေ။ **ရမု** ကီဠာယံ, တနော, **မ**လောပေ, **ရတနံ,** မဏိပုဒ္ဓာဒီသု စ။ **ကုက** အာဒါနေ, ဥ , ဒွိတ္တံ။ **ဟသ** ဓာတုမှာ ထော, တော တ, **ဟတ္ထော,** ဟတ္ထသဟိတတ္တာ တ ပကောဋ္ဌော **ဟတ္ထော။**

ဒွယံ သမ္ပုဋဉ္ဇလိမှိ။ ကရမယော ပုဋော **ကရပုဋော, အဉ္ဇ** ဗျတ္တိဂတိကန္တီသု, အလိ, အဉ္ဇလိ။ ကရပုဋော စ အဉ္ဇလိ စေတိ **ကရပုဋဉ္ဇလီ။**

ဒွယံ နခေ။ ကရေ ဇာယတိ ရုဟတီတိ **ကရဇော။** နတ္ထိ ခံ ဣန္ဒြိယံ ဧတ္ထာတိ **နခော,** သညာသဒ္ဒတ္တာ န အတ္တံ, အဝိသယတ္တာ တာ။ ပုနဗ္ဘဝေ, ကရရုဟော, နခရောတိပိ နခဿ နာမာနိ။

ဒွယံ ပုဋ္ဌင်္ဂုလိကရေတိဋ္ဌာတေ မုဋ္ဌိမှိ။ **ခဋ္ဌ** ကင်္ခာယံ, ဏွု, **ခဒ** ဟိံသာယံ တ, ဒဿ **ဋ္ဌော။ မု** ဗန္ဓနေ,တိ, **တ**ဿ **ဌော,** ဒွိတ္တံ။

၂၆၉. **ပဿဒွယဝိတ္ထတာ** ပဿဒွယေပိ ဝိတတာ ပသာရိတာ **သဟာကရာ** သဟဏာယော ဒွေ ဗာဟူ ဗျာမော နာမ, ဗျာမိယတေ အနေနာတိ **ဗျာမော, ဝိ** ပုဗ္ဗော **ယာမ** အဒ္ဓေ။ **ဥဒ္ဓံ** ဥပရိ တတာ ဝိတတာ ဘုဇာ စ ပေဟသော စ တေသံ သမုဒိတာနံ ပမာဏသဒိသံ ပမာဏံ ယဿ တဿ **ဥဒ္ဓန္တတဘုဇပေဟသပ္ပမာဏော ပေါရိသ** သဒ္ဒော ဝတ္တတိ။ **ဘုဇ** သဒ္ဒေန သဟာကရာ ဘုဇာ ဂယှတေ, ဧကဿ **ပမာဏ**သဒ္ဒဿ လောပေ, ပုရိသဿ ပမာဏံ **ပေါရိသံ။ ပုရိသ**သဒ္ဒေ စေတ္ထ သကရဘုဇပုရိသံ ဝဒတိ, တီသု, ယထာ – ပေါရိသံ ဇလံ, ပေါရိသော ဟတ္ထီ, ပေါရိသီ ယဋ္ဌိ။

၂၇၀. ဒွယံ ဥရသိ။ **ဥသ** ဒါဟေ, ရော, **သ**လောပေ, **အရ** ဂတိမှိ တ, အဿုကာရော။ **ဟရ** ဟရဏေ, ယော, ရဿ **ဒေါ။** ကောဋ္ဌံ [ကောဋ္ဌ (က.)] , ဘုဇန္တရံ, ဝက္ခောတိပိ ဥရောနာမာနိ။ တိကံ ဥရောဇေ။ **တနု** ဝိတ္ထာရေ, တနောတိ ကဏ္ဍိ **ထနော, တဿ ထော, ထန** ဒေဝသဒ္ဒေ, **ထန** စောရိယေ တာ။ **ကုစ** သင်္ကောစနေ, **ကုစော။** ပယော ခီရံ ဓာရေတီတိ **ပယောဓရော။** ကုစော စ ပယောဓရော စာတိ ဒွန္ဒော။

ထနဂ္ဂသ္မိံ ထနဿ အဂ္ဂေ စူစုကံ, နပုံသကေ။ “စူစုကော သော ကုစာနန”န္တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၆.၇၇] တု ရ **တနကောသော, စု** စဝနေ, ဥကော, ဒွိတ္တံ, ဒီဃော စ, **စူစုကံ, စန္ဒု** ဂတိယံ တ, ဥကော, **န**လောပေ, အဿူကာရော, **စူစု**

ကံ။

ဒွဝယံ **ပိဋ္ဌေ** ကာယဿ ပစ္ဆာဘာဂေ။ **ပိဋ္ဌ** သဒ္ဒသင်္ဃာတေသု, တော။ ဣတရတြ **တိ, ပိသု** သေစနေ တ။

၂၇၁. တိကံ တနုမဇ္ဈေ။ မဇ္ဈေ ဘဝေ **မဇ္ဈော။ လဂ** သင်္ဂေ, အ။ မဇ္ဈေ ဘဝံ **မဇ္ဈိမံ။** စတုက္ကံ ဥဒရေ။ **ကုသ** အက္ကောသေ, ဆိ, **သဿ ဆော။ ဂဟ** ဥပာဒါနေ, အနိ, ဤမ္ဟိ **ဂဟဏီ,** ဂယှံ ဂဏှာတီတိ ဓာရေတီတိ တ **ဂဟဏီ,** ဂဗ္ဘာ သယသညိတော မာတုကုစ္ဆိပ္ပဒေသော, တေဇောဓာတုမှာ ပန ယထာဘုတ္တာဟာရဿ ဝိပာစနဝသေန ဂဏှနတော အဆဒ္ဒနတော **ဂဟဏီ။ ဥပုဗ္ဗော ဒရ** ဂမနေ။ ဥဒရတိ ဥဒ္ဒံ ဂစ္ဆတိ တယာ ယတ္ထာတိ **ဥဒရံ။ ဂု** သဒ္ဒေ, အဘော, ဒွိတ္တာ ဒိ, **ဂဗ္ဘော။** ပိစဏ္ဍာ ဇဌရ တုန္ဒာယုတ္တ။

ကုစ္ဆိသမ္ဘဝေ ကုစ္ဆိဌ္ဌေ ကောဋ္ဌော, အန္တော ဓာတိ ဣမေ ဒွေဝ ဝတ္တန္တိ, **ကုသ** အက္ကောသေ, တော, ဌော တ။ **အမ** ဂမနတ္ထော, တော။

၂၇၂. စတုက္ကံ ကဋိယံ။ **ဟန**ဓာတုမှာ ယု, **ဟဿ** ဒွိတ္တံ, **ဟဿ ဇော, ဟနဿ ဃော** စ, **ဇဃနံ။** နိစ္ဆယေန တမတီတိ **နိတမ္ဗော, တမု** ဓာတုမှာ ဗော။ **သူ** ပသဝေ, ဏိ။ **ကဋ္ဌ** ဝဿာဝရဏေသု, ကဋ္ဌတေ အာဝရီယတေ ဝတ္ထာဒီဟိ **ကဋ္ဌိ,** ဣ, ဧတေ ဒွေဝ နာရိယံ။ တေ စ **ဇဃန**သဒ္ဒေန ဣတ္ထိကဋ္ဌိယာ အဂ္ဂဘာဂေ, **နိတမ္ဗ** သဒ္ဒေန ဣတ္ထိကဋ္ဌိယာ ပစ္ဆာဘာဂေ, သေသဒွဝယေန ကဋ္ဌိသာမညံ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဝုတ္တဉ္စ “ပစ္ဆာ နိတမ္ဗော ထီကဋ္ဌျာ, ဇဃနံ တု ပုရော ဘဝေ”တိ [အမရ ၁၆.၇၄]။

၂၇၃. **လိင်္ဂ** န္တံ လိင်္ဂသာမညေ။ အင်္ဂေ သရီရေ ဇာယတီတိ **အင်္ဂဇာတံ, အင်္ဂ** သဒ္ဒော သရီရတစကော, အင်္ဂမေတဿတ္ထီတိ ကတ္တုတ။ ရဟသိ ဌာနေ ဇာတံ အင်္ဂံ **ရဟဿင်္ဂံ,** သတ္တမိယာလောပေ, ဣဿတ္တံ, **သဿ** ဒွိတ္တဉ္စ။ ဝတ္ထေန ဂုယှိတဗ္ဗန္တိ **ဝတ္ထဂုယှံ။ မိဟ** သေစနေ, ကရဏေ ယု, မိဟတိ ရေတောမုတ္တာနိ ယေနာတိ **မေဟနံ။ နိပုဗ္ဗော မိဟ** သေစနေ, တော, **နိမိတ္တံ။** ဥတ္တမင်္ဂတ္တာ **ဝရင်္ဂံ။ ဝဇ** ဂတိယံ, အဿိကာရော, ပစ္စယေဟိ ဝိနာ ဇာယတီတိ တ **ဗီဇံ,** ဝိရဟတ္တဇောတကော ဗျော ဝိကာရော။ **ဖလ** နိပ္ဖတ္တိယံ, ဖလတိ ဧတေန ပုတ္တန္တိ **ဖလံ။** လိင်္ဂတိ “ဣတ္ထီ, ပုရိသော”တိ ဝိဘာဂံ ဂစ္ဆတိ ယေနာတိ **လိင်္ဂံ။ လိဂိ** ဂမနေ, လီနံ အဟာကဋ္ဌံ အင်္ဂန္တိ တ **လိင်္ဂံ။** ဧတေ သု **ဗီဇဖလ**သဒ္ဒါ အဏ္ဍေပိ ဝတ္တန္တိ။

ဒွဝယံ ပုရိသလိင်္ဂပသိဗ္ဗကေ။ **အမ** ဂမနေ, ဍော, **အဏ**သဒ္ဒတ္ထော တ, ဍော, **အဍိ** အဏ္ဍတ္ထေ တ, တော။ **ကုသ** အက္ကောသေ, ဏော။ **အဏ္ဍ** သဒ္ဒော စေတ္ထ ဗီဇေပိ, အဏ္ဍကောသောတိ သမုဒိတမ္ပိ ကောသဿ နာမံ, “ကုက္ကုဋ္ဌစ ဆာပကဿေဝ အဏ္ဍကောသမှာ”တိ [ပာရာ. ၁၃, ၁၄] ဟိ ဝုတ္တံ, **အမရကောသေပိ** [အမရကောသေ ၁၆.၇၆] အဏ္ဍကောသောတိ သမုဒိတေနေဝ နာမံ ဝုတ္တံ။ တေ စ အဏ္ဍဿ ဗီဇဿ ကောသော **အဏ္ဍကောသော** တိ ဝိဂ္ဂဟော ကာတဗ္ဗော။

ဒွဝယံ ဣတ္ထိယာ အင်္ဂဇာတေ။ **ယု** မိဿနေ, အဓိကရဏေနိ, **ယောနိ,** ဣတ္ထိယံ ပုမေ စာယံ, ဣတ္ထီ စ ပုမာ စ **ဣတ္ထိပုမံ,** တသ္မိံ။ ဘဇန္တိ အသ္မိန္တိ **ဘဂံ။** မာရမန္ဒိရ မာရကူပ စာတ္ထ။

၂၇၄-၂၇၅. တိကံ ဣတ္ထိပုရိသာနံ သမ္ဘဝေ။ သုစိဿ ပဋိပက္ခော **အသုစိ, ဣ**ကာရန္တော, ဒွိသု, သမ္ဘဝလိင်္ဂေ တ။ **သံပုဗ္ဗာ ဘူ**ဓာတုမှာ အ။ **သက** သာမတ္ထိယံ, တော, **တဿ ကော,** အဿုတ္တံ, **သုစ** သောကေ တ, ကော။

ဒွဝယံ ဝစ္စမဂ္ဂေ။ ပုနန္တိ အနေနာတိ **ပာယု။ ပူ** ပဝနေ, ဥ, ဦဿာယော, **ပယ** ဂမနတ္ထော တ, ပယတိ ဝစ္စမနေနာတိ **ပာယု,** ကရဏေ ဥ, အယံ **ပုရိသေ** ပုလ္လိင်္ဂေ ဝတ္တတိ။ **ဂုဒ** ကီဠာယံ, အ။ အပါနံပ္ပတ္ထ။

အဋ္ဌကံ ဝစ္စေ။ **ဂူထ** ကရီသောဿဂ္ဂေ, **ဂုပ** ကောပနေ တ, ထော။ **ကိရ** ဝိကိရဏေ, ဤသော, **ကရီသံ။ ဝရ** ဝရဏသမ္ဘတ္တီသု, စော, ဂူထဉ္စ ကရီသဉ္စ ဝစ္စဉ္စေတိ ဒွဝန္ဒော, တာနိ ဝိကပ္ပေန ပုမေ ဝတ္တန္တိ, နိစ္စံ နပုံသကေ, ပုလ္လိင်္ဂတ္တံ တေသံ ကတ္ထစိယေဝ, သဗ္ဗတ္ထ နပုံသကတ္တမေဝ ဗဟုလန္တ္တတ္တော။ **မလ** စလနေ, အ, **မလ** ဓာရဏေ တ။ **သက** သတ္တိယံ, **သဿ ဆော။** ဥစ္စာရီယတေ ဗျုတေတိ **ဥစ္စာရော, ဥပုဗ္ဗော စရ**ဓာတု စဇနေ, ဥက္ခိပနေ စ ဝတ္တတိ။

မိဟ သေစနေ, လော, ဝဏ္ဏဝိပရိယယော, ဠတ္တဥ္စ။ အဝကရိယတေတိ **ဥက္ကာရော,** အဝဿုတ္တံ, **ကိရ** ဝိက္ခိပနေ။ သမလံပ္ပတ္ရ။ **သမု** ဥပသမေ, အလော။

ဒ္ဓဝယံ မုတ္တော။ **သု** သဝနေ, သဝနံ သန္ဒနံ, စုရာဒိ, ဏော။ **မုစ** မောစနေ, တော, **မုတ္တ** ပဿာဝေ တ။ **ဥစ္စတေ** ကထိယတေ။ **ကေမုတ္တော** ဂဝံ သမ္ဗန္ဓိနိ မုတ္တော **ပူတိမုတ္တ**သဒ္ဒော ဝတ္တတိ။ အဇ္ဈ ပဝတ္တမ္ပိ ဟိ တံ ဒုဂ္ဂန္ဓဘာဝေန ပူတိမုတ္တန္တွေ့ဝ ဝုစ္စတိ, ယထာ "ပူတိကာယော"တိ။ အဿာဒိနံ မလေ **ဆကဏ**သဒ္ဒော, **သက** သတ္တိယံ, ယု, **သဿ ဆော**။

၂၇၆. နာဘိယာ အဓောဘာဂေ ဝတ္ထိ နာမ, သော ဒ္ဒဝီသု။ ဝတ္ထိ မုတ္တပုဋံ။ "မုတ္တာသယပုဋ္ဌော ဝတ္ထိ"ရိတိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၆.၇၃] **ရတနမာလာ**။ ဝသတိ မုတ္တမေတ္ထာတိ **ဝတ္ထိ, ဝသ** နိဝာသေ,တိ, **တဿ ထော, တ္ထိ** ပစ္စယေန တ သိဒ္ဓံ။ ဥစ္စင်္ဂ အင်္ကစ္စ ကမေ ဒ္ဒေဝ ဥဘော သဒ္ဒာ ပုမေ ဝတ္တန္တိ။ ဥဿဇ္ဇတိ တွောတိ **ဥစ္စင်္ဂ, သဇ** သင်္ဂေ, **သဿ ဆော,** ဒ္ဒိတ္တံ။ **အင်္က** ဂမနတ္ထော, အ, အင်္ကော, အထ တ **အင်္က** လက္ခဏေ, အ, **အင်္ကော,** "ဥစ္စင်္ဂ စိဟနေဒ္ဓဝ'င်္ကော"တိ **အမရကောသေ** [အမရ ကောသေ ၂၃.၄]။

ဒ္ဓဝယံ ဓာဏုပရိဘာဂေ။ **အရ** ဂမနေ, ဥ, အဿူကာရော။ **သန္ဓ** သင်္ဂေ, အာသဇ္ဇတိ ဝတ္ထမတ္ရာတိ **သတ္ထိ,** ထိ။ ဦရု စ သတ္ထိ စေတိ ဒ္ဒဝန္ဒော, နပုံသကေပိ။

တိကံ ဓာဏုမ္ဒဟိ, ဦရုနော ပဗ္ဗ ဂဏ္ဍိ **ဦရုပဗ္ဗံ။ ဇန** ဇနနေ, ဏု။ ဒ္ဒိတ္တော **ဇဏ္ဏု**။

၂၇၇. ဒ္ဓဝယံ ဟဒဂဏ္ဍိမ္ဒဟိ။ **ဂုပ** ရက္ခဏေ ဖော, သကတ္တေ ကော။ ဟဒဿ ဂဏ္ဍိ **ဟဒဂဏ္ဍိ။** ဃုဋ္ဌိကာပ္ပတ္ရ။ **ဃုဋ္ဌ** ပရိဝတ္တနေ, ဃုဋ္ဌတေ အနေနေတိ **ဃုဋ္ဌိကာ,** ဏ္ဍဝု။

ဒ္ဓဝယံ ဟဒဿ ပစ္ဆာဘာဂေ ကေပ္ဖကဿာဓော ဘာဂေ။ ပုမေ တူတိ **တ္ဒဝန္တံ** လိင်္ဂပဒံ။ **ပသ** ဗာဓနဖုသနေသု,တိ, **တဿ ဏော, သဿ ဟော,** ဝဏ္ဏဝိပရိယယော, **ဏိ**ပစ္စယေန တ သိဒ္ဓံ။ **သ**ကာရဝဏ္ဏာဂမေ ဝုဒ္ဓိယဥ္စ **ဟသဏ္ဍဟိ**။ လေဒ္ဒိပ္ပတ္ရ, **ကူလ** ဂတိယံ,တိ, **တ**လောပော။

ဒ္ဓဝယံ ဟဒဂ္ဂေ။ ဟဒဿ အဂ္ဂံ **ဟဒဂ္ဂံ**။ ပကင်္ဂ ပဒံ **ပပဒန္တိ** ကမ္မဓာရယော။ "ပပဒေ"တိပိ ဟဍ္ဍော။ တိကံ ဟဒေ။ **ပဒ** ဂတိမ္ဒဟိ, ဏော, ပဇ္ဇတေတိ **ဟဒော**။ ပဇ္ဇတေ ဂစ္ဆတီတိ, အ။ **စရ**မ္ဒဟာ ကရဏေ ယု, **စရဏံ,** ကူဒံ ပုမေ ဝိကပ္ပေန, နိစ္စံ နပုံသကေ။ အင်္ဃိပ္ပတ္ရ, **အဟိ** ဂတိယံ။ ကူ, **ဟဿ ဃော**။

၂၇၈. ဒ္ဓဝယံ ဟတ္ထာဒ္ဒဝယဝေ။ **အင်္ဂ** ဂတ္ထတ္ထော, အ။ **အဝ**ပုဗ္ဗော **ယု** မိဿနေ, အ။ ပတိကော, အပဃနောပ္ပယတ္ရ။ **ပတိ**ပုဗ္ဗာ **ကူ**မ္ဒဟာ ကော။ **အပ**ပုဗ္ဗာ **ဟနိ**မ္ဒဟာ အ, **ဃနာ**ဒေသော စ။

ဒ္ဓဝယံ ပဿဋ္ဌိမ္ဒဟိ။ **ဟ** ရက္ခဏေ, သု, **ဋ္ဌိ**ကာရဝဏ္ဏာဂမော, သကတ္တေ ကော, **ပဿ ဖော**။ အဋ္ဌာဂမေ **ဖာသုကာ**။ "ဟာသုဋ္ဌိကာ, ဟာသုကာ"တိပိ ဟဍ္ဍော။ **ဖုသ** သမ္ဖဿေတိပိ ဓာတု, တအာ **ဥ**ပစ္စယာဒိ။

ဒ္ဓဝယံ အဋ္ဌိမတ္တော။ **အသု** ခေပနေ, ကူ, **သဿ ဋ္ဌော, အဋ္ဌိ,** ကူဒံ **ပဏ္ဍကေ** နပုံသကေ ဝတ္တတိ။ **ဓာ** ဓာရဏေ, တု, ကူတ္တိ။ ကိကသံ, ကုလ္လံပ္ပတ္ရ။ **ဂလဿ** ကဏ္ဍဿ ပဟော္ဌိမန္တော ဓာတမဋ္ဌိ **ဂလန္တဋ္ဌိ။ အက** ဂမနေ, ဆော, သကတ္တေ ကော။

၂၇၉-၂၈၀. ဒ္ဓဝယံ သိရသောဋ္ဌိခဏ္ဍော။ သမုဒိတေ တု **ကရောဋ္ဌိ,** ကူတ္တိ [အမရ ၁၆.၆၉]။ **ကပု** သာမတ္ထိယေ, အရော, ကံ သီသံ ဟာလေတီတိ တ **ကပ္ပရော,** ရဿော, **လဿ** ရတ္တဥ္စ။ ကံ ဟာလယတီတိ , ကမ္မာဒိမ္ဒဟိ ဏော။ "သိရောဋ္ဌိမ္ဒဟိ ကဟာလော'ထိ, ဃဋ္ဍာဒိသကလေပိစေ"တိ **ရုဒ္ဒော** [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၆.၆၈] ။ ကဟာလော အထိတိ [အနိတ္တိတိ အတ္တော] ဆေဒော။ **ကဟာလ**သဒ္ဒော ဝိကပ္ပေန ပုလ္လိင်္ဂော။ **ကဍိ** ဆေဒေ, အရော။ မဟတီ သိရာ **မဟာသိရာ, သိရာ**တိ စ။ **သိ** ဗန္ဓနေ, ရော။

တိကံ သုသိရဝတ္ထုံ တယုဝဟန္တသိရာယံ။ တိဝိဓာ ဟိ ကာယသိရာ ကော တယုဝဟာ, အပရာ သုတ္တမိတဠိဗန္ဓိနိ, အညာ အာဟာရတဟိနိ အန္တရဿ။ တတ္ထ တတိယေန ပဌမာ, ပဌမဒုတိယေဟိ ဒုတိယာ စ ဒီပိတာ, တတိယာ ပန ပရတော ဝက္ခတိ။ **နဟ** ဗန္ဓနေ, အရု။ **သိ** ဗန္ဓနေ, ရော။ **ဓမ** သဒ္ဒေ, ယု။ နအဒိ, အနိ တ, **ဓမနီ**။

တတိယံ ဒသ္သေတုမာဟ "ရသဂ္ဂသာ"တ္ယာဒိ။ ရသံ ဂသတိတိ **ရသဂ္ဂသာ, ဂသ** အဒနေ။ ရသံ ဟရတိ နေတီတိ **ရသဟရဏီ,** ယု, နအဒိ။

တိကံ မံသေ။ **မန** ဉာဏေ, သော။ **မိသ** သဒ္ဒေ, **အာပုဗ္ဗော** အာမသနေ တ။ **ပိသ** အဝယဝေ, တော။ ပလလံ, ကဗ္ဗံပ္ပ တ္ရ။

ဒ္ဝယံ အာတဟဒိနာ သုက္ခမံသေ။ တိလိင်္ဂကန္တုတိ **တ္ဝဝန္တံ** လိင်္ဂပဒံ။ **ဝလ, ဝလ္လ** သံဝရဏေ, ဉီရော, က္လတ္ထိယံ "က္လတ္ထိယမတော **အာ**ပစ္စယော"တိ အာ, **ဝလ္လူရာ**။ ဉဒ္ဓံ တတ္တံ **ဉတ္တတ္တံ**။ **တပ** သန္တာပေ, တော။

၂၈၁. စတုက္ကံ လောဟိတေ။ **ရုဟ** ဇနနေ, တော, **က္လတော** တ။ ရုန္ဓတေ စမ္မေနာတိ **ရုဓိရံ,** က္လရော။ **သောဏ** ဝဏ္ဏေ, တော။ **ရဉ္ဇ** ရာဂေ, တော။ အသံ, ခတဇံပ္ပတ္ရ [ခတာ ဇာယတေ (စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၆.၆၄)]။

တိကံ ခေဠေ။ **လာ** အာအနေ, အလော, က္လတ္ထိယမာ, **လလ** က္လစ္ဆာယံ တ, က္လတ္ထိယမာ။ **ခေလ** ဂတိယံ, အ။ **ခလ** စလနေ, သဥ္စယေ တ, ဏော, ဠတ္တံ, ခံ တ အာကာသံ က္လလတီတိ **ခေဠော**။ **က္လလ** ဂတိယံ, ကမ္မနိ ဏော, **က္လလ** ဂတိမှိ တ, အ, က္လသ္သေ။

ဒ္ဝယံ ပိတ္တေ။ **မာ** ပရိမာဏေ, ဓု။ **မဒ** ဉမ္မာဒေ တ, ဏု, **ဒသ္သ ဓော**။ မာယူတိ ဟဌေ **မယ** ဂတိယံ, ဏု။ **မာစုမာယုသ** ဒ္ဒာ ဒွေဝ **ပုရိသေ** ပုလ္လိင်္ဂေ။ အပိဒဓာတီတိ **ပိတ္တံ**။ **အပိ** ပုဗ္ဗော **ဓာ** ပိဓာနေ, တော, **အလော**ပေ, ဘုဇာဒိ, **ပိတ္တံ,** နပုံသကေ။

ဒ္ဝယံ သေမှေ။ **သိလိသ** သိလေသနေ, စုရာဒိ, သိလိသ္သတေ အတ္တေတိ **သေမှော,** မန်, **လိသသ္သ ဟော,** ဝဏ္ဏဝိပရိယယော။ က္လတရတ္ရ ဉမော, **သိလေသုမော**။ ကဖေဟပ္ပတ္ရ, ကေန တောယေန ဖာတိ ဝုဒ္ဓိ ယသ္သ **ကဖော,** နေရုတ္တော။

၂၈၂-၂၈၃. ဝိလီနော ဝိဘူတော သေ္နဟော **ဝသာ**တ္ယာဒွိတေ, **ဝသ** နိတသေ, အာ။ ဒ္ဝယံ အဝိလီနသေ္နဟေ။ **မိဒ** သ္နေဟနေ, ဏော။ **ဝပ** ဗီဇသန္တာနေ, အ, **ဝဟာ**။ "ဝဟ ဝိဝရမေဒေသူ"တိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟေ, အမရကောသေ** ပန မေအာဒိန မေကတ္ထတာ ဒီပိတာ, ဝုတ္တဉှိ တတ္ထ "မေဒေ တု ဝဟ ဝသာ"တိ [အမရ ၁၆.၆၄]။

တိကံ စန္ဒနသုဝဏ္ဏာဒ္ဒလက္ကာရကတသရီရသောဘာယံ။ **ကပု** သာမတ္ထိယေ, အာကပ္ပနံ **အာကပ္ပော,** ဏော။ "နေပစ္ဆေ ဂေဟမတ္တေ စ, ဝေသော ဝေဿဂဟေပိ [ဝေသ္သဂဟေပိ (က.)] စေ"တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၆.၉၉] **ရဘာ သော**။ **ဝသ** ကန္တိယံ, **ဝိသိ** ဗ္ယာပနေ တ, ဏော။ နိသ္သေသတော ပထနံ ပဠာနံ **နေပစ္ဆံ, ပထ** ပဠာနေ ဃဏ။ ပဋ္ဌိ ကမ္မံ, ပသာဓနံပ္ပတ္ရ။

ဆက္ကံ ဟာရာဒ္ဒာဘရဏေ။ **မဍိ** ဘူသာယံ, ကရဏေ ယု။ **သာဓ** သံသိဒ္ဓိယံ, ယု, **သာဌ** သဋ္ဌာရဂတိသု တ, **ပသာဌနံ,** မုဒ္ဓဇဒုတိယောတ္ရ။ **ဘူသ** အလင်္ကာရေ, ကရဏေယေဝ ယု။ အာဘရိယ္ယတေ တန္တိ **အာဘရဏံ, ဘရ** ဘရဏေ, ကမ္မနိ ယု။ အလံ ဝိဘူသနံ ကရိယ္ယတေနေနေတိ **အလင်္ကာရော,** ဏော။ **ပိဠန္ဓ** ဘူသနေ, ကရဏေ ယု။ ပရိက္ခာရောပ္ပတ္ရ [ပရိကရောပ္ပတ္ရ (က.)]။

ဒ္ဝယံ မကုဋေ။ **ကိရ** ဝိကိရဏေ, ဤဋော။ **မကိ** မဏ္ဍနေ, ဉဋော။ မုကုဋောတိပိ ဟဌော, ဧတေ ဒွေဝ အနိတ္ထိ။

ဒ္ဝယံ မကုဋဂ္ဂဌေ နာယကမဏိမှိ။ မကုဋစူဠာယံ စုမ္ဗိတာ မဏိ **စူဠာမဏိ**။ မကုဋသိရသိ စုမ္ဗိတာ မဏိ **သိရော မဏိ**။

၂၈၄. ဒွယံ ဥဏှီသပဘေဒေ။ သိရသော ဝေဌနံ **သိရောဝေဌနံ။** ဥပုဗ္ဗော **နဟ** ဗန္ဓနေ, ဤသော, ဝဏ္ဏဝိကာရော။ ယံ ဗဟုကာလံ ဒေဝဗ္ယာမနုဿေသွပိ ဘဝတိ, တတ္ထ ကဏ္ဏာဘရဏေ **ကုဏ္ဍလာ** ဒိဒွယံ။ **ကုဍိ** အဟေ, အလော။ **ဝေဌ** ဝေဌနေ, ကဏ္ဏဿ ဝေဌနံ **ကဏ္ဏဝေဌနံ,** မုဒ္ဓဇဒုတိယောယံ။

တိကံ တာဠင်္ကာဒွေ ကဏ္ဏာဘရဏေ။ ကဏ္ဏာနံ ဘူသနံ **ကဏ္ဏိကာ, ကဏ္ဏာ** ဘူသနေ ဗဟုလလက္ခဏေ ဏိကော။ ကဏ္ဏစ္ဆိဒ္ဒနံ ပူရတိ ယေန သော **ကဏ္ဏပူရော။** ကဏ္ဏဿ ဝိဘူသနံ **ကဏ္ဏဝိဘူသနံ,** ကရဏေ ယု။ တာလပတ္တံပ္ယတ္ထ။

၂၈၅. ဒွယံ ဂီဝါဘရဏေ။ ကဏ္ဌဿ ဘူသာ **ကဏ္ဌဘူသာ,** ထီ။ ဂီဝါယံ ဘဝံ **ဂီဝေယျံ,** ဘဝတ္ထေ ဧယျော, ဂီဝါယ အာဘရဏံ တ ဂီဝေယျံ, **ဂီဝ**တော အာဘရဏေ ဧယျော။

ဒွယံ မုတ္တာဝလိယံ။ ဟာရီယတေ မနော ယေန **ဟာရော။** မုတ္တာနံ အာဝလိ ပန္တိ **မုတ္တာဝလိ။** ဟာရသဒ္ဒောပ္ယတ္ထ။

စတုက္ကံ ပကောဋ္ဌာဘရဏေ။ ပကောဋ္ဌော နာမ ကပ္ပရဿာဓောဘာဂေါ။ **နီ** နယေ, ဥရော, **ကေယူရ**ာဒေသော။ **ဝလ** သံဝရဏေ, အယော, အနိတ္ထီ, **နိယုရောပိ။ ကဋ** ဝဿာဝရဏဂတီသု, ဏ္ဍု။ ပရိ သမန္တတော ဟရတိ စိတ္တံ ယန္တိ **ပရိဟာရကံ,** ဏ္ဍု။ အတပကောပ္ယတ္ထ။

၂၈၆-၂၈၇. ဒွယံ မုတ္တာဒိဃဋိတဝလယဝိကတ္ယာဘရဏေ။ **ကာ** သဒ္ဒေ, **ကဏ**ပစ္စယော, **ကဏ** သဒ္ဒေ တ, ဒွိတ္တံ, **ကင်္ကဏံ, ကကိ** ဂတ္ယတ္ထော တ, ယု, **ကကိ** လောလျေ တ, ကင်္ကတိ ယေနာတိ **ကင်္ကဏံ,** ကရဏေ ယု။ ကရဿ ဘူသာ **ကရဘူသာ,** ထီ။

ဒွယံ ခုဒ္ဒဃဏ္ဋိကာယံ။ ကိံ ကုစ္ဆိတံ ကဏတီတိ **ကိင်္ကဏီ,** နဒါဒိ။ ကိင်္ကိဏီတိပိ ပါဌန္တရံ, တဒါ ယဒါဒိ။ ခုဒ္ဒါ စေဝ ဃဏ္ဋာ **ခုဒ္ဒဃဏ္ဋိကာ,** သကတ္ထေ ကော, **ဃဋ** စလနေ။

ဒွယံ အင်္ဂုလျာဘရဏေ။ အင်္ဂုလိယံ ဘဝံ **အင်္ဂုလီယကံ,** ဤယော, သကတ္ထေ ကော, အင်္ဂုလီနမာဘရဏံ **အင်္ဂုလျာဘရဏံ။** ဥမ္မိကာပ္ယတ္ထ။ တမေဝတင်္ဂုလီယကံ **သာက္ခရ** မက္ခရဝန္တံ "မုဒ္ဒိကာ, အင်္ဂုလိမုဒ္ဒါ"တိ စောစ္စတေ။ **မုဒ** တောသေ, ဏ္ဍု, အာ, **မုဒ္ဒိကာ,** ဖလဝိသေသေပ္ယယံ။ အင်္ဂုလိယံ ဘတ မုဒ္ဒါ **အင်္ဂုလိမုဒ္ဒါ။**

ဒွယံ ကဋိတ္ထိကဏ္ဍာဘရဏေ။ **ရသ** သဒ္ဒေ, ကတ္တရိ ယု, အာ, **ရသနာ။** သာယေဝ **ကဉ္စီ**မ္ပိ ဟိ **ရသနီ။** "သာရေ ခနိမ္ပိ ရသနံ, ဖိဝ္ပဟာယံ ရသနာ န သော"တိ **ရုဒ္ဒော။** မေဟနဿ ခဿ မာလာ **မေခလာ**တိ နိရုတ္တိ, မေဟနိဒ္ဒိဿ မာလာတ္ယတ္ထော။ ကာဉ္စီ သတ္တကီ, သာရသနံပ္ယတ္ထ။

ကေယဋ္ဌိ ဘဝေ ကာဉ္စီ၊ မေခလာ တွ'ဋ္ဌယဋ္ဌိကာ။
ရသနာ သောဠသာ ဉေယျာ၊ ကလာပေါ ပဉ္စဝီသတိ [ကလာပေါ ပဉ္စဝီသကော (စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၆.၁၀၈)] ။

တိကံ သောဝဏ္ဏေ ပဂဏ္ဍဘူသနေ။ ပဂဏ္ဍော နာမ ကပ္ပရဿောပရိဘာဂေါ။ **ကေ** သဒ္ဒေ, ဥရော, **ယာ**ဂမော။ **အင်္ဂ** ဂမနေ။ ဒေါ။ ဗာဟုမူလဿ, ဗာဟုမူလေ တ ဘဝံ ဝိဘူသနံ **ဗာဟုမူလဝိဘူသနံ။**

၂၈၈. စတုက္ကံ ကဋိတ္တိစရဏာဝိဘူသနေ။ အင်္ဂအာကာရံ ပါဒဘူသနံ **ပါဒင်္ဂဒံ။ မဇိ** သဒ္ဒတ္ထော, ဤရော, ပါဒေ ကဋကံ **ပါဒကဋကံ။** ဦနံ ပါဒံ ပူရေတီတိ **နူပုရော,** ဝဏ္ဏဝိပရိယယော။ ပါဒကဋကော စ နူပုရော စေတိ **ကဋက**သဒ္ဒဿ ပုလ္လိင်္ဂေပိ ပဝတ္တနတော ဒွန္ဒသမာသော။ တုလာကောဋိ, ဟံသကောပ္ယတ္ထ။ **တုလ** ဂတိကောဋိလ္လေ။ ကုဋိလကောဋိတ္တာ **တုလာကောဋိ,** ပုမေ။ ဟံသဂတိတ္တာ **ဟံသကော။**

၂၈၉. မုခဖုလ္လာဒယော အလင်္ကာရပ္ပဘေဒါ သိယုံ။ မုခဖုလ္လံ နာမ သုဝဏ္ဏမယော မုခါလင်္ကာရော, မုခေ ဖုလ္လတီတိ **မုခဖုလ္လံ, ဖုလ္လ** ဝိကသနေ, ဒန္တာဒီသု သုဝဏ္ဏမယာလင်္ကာရောပိ မုခဖုလ္လမေဝ။ **ဥဏ္ဏတံ** သုဝဏ္ဏာဒိရစိတံ

နလာဋ္ဌာဘရဏံ, ဥပုဗ္ဗော **နမု** နမနေ။ ဇတ္တေ စ မုခဖုလ္လုဏ္ဏတာနံ ဝိသေသံ ဝိပရိယယေနာပီတိ ဝဒန္တိ။ ကဝိနံ ထနာကာ ရတ္တာ ဂတ္တနံ, ဩသ္သတ္တံ, တမေဝ ဥတ္တမတ္တာ **ဥဂ္ဂတ္တနံ,** စတုယဋ္ဌိကော ဟာရဘေဒေါ။ **ဂမု** ဂမနေ, ဏွုဝု, ဒ ဝိတ္တံ, အသ္သိတ္တဥ္စ, **ဂိင္ဂမကံ,** ဗာတ္တိံသယဋ္ဌိကော ဟာရဘေဒေါ။ **အာဒိနာ** အဒ္ဓဟာရော, မာဏဝကော, ဧကာဝ လိ, နက္ခတ္တမာလာဒယော ဟာရဘေဒာ စ သင်္ဂယှန္တိ [အမရ ၁၆.၁၀၆]။

၂၉၀. ပဇ္ဇံ ဝတ္ထမတ္တေ။ **စိလ** ဝသ္သနေ, စိလ္လတေ အစ္ဆာဒီယတေတိ, ဏော, ထိယံ **စေလီ**။ ဆဒ သံဝရဏေ, **အာ**ပုဗ္ဗော ကရဏေ, ယု။ **ဝသ** အစ္ဆာဒနေ, ဝသ္သတေ အစ္ဆာဒီယတေတိ **ဝတ္ထံ,** ထော။ **ဏမ္ပ**ဟိ **တသော**။ **ယုမ္ပ**ဟိ **ဝသ နံ**။ **အမ** ဂမနေ, ကရဏေ ယု, **အံသုကံ,** ရုံသိပရိယာယောပ္ပယံ။ **အမ္ဗ** သဒ္ဒေ, ကတ္တရိ အရော။ **ပဋ္ဋ** ဂမနေ, ကရဏေ အ, သောဘနစေလေပ္ပယံ။ **ဒု** ဂမနေ, ကရဏေ သော, ဒ္ဝိတ္တံ, ဒုရူပံ အသတိ ခေပတီတိ တ **ဒုသ္သံ,** ဒုရူပံ အသတိ ဒီပေတီတိ တ **ဒုသ္သံ,** ဒု ပုဗ္ဗော **အသ** ဒိတ္တိယံ ။ **စလ** ဝသနေ, အသ္သောတ္တံ, ဋ္ဌတ္တဥ္စ။ **သဋ္ဌ** ရုဇာဝိသရဏဂတ္တာဝသာနေသု, ဏွုဝု။

၂၉၁. ပဇ္ဇံ ဝတ္ထဘေဒေ။ တတ္ရာဒိဒ္ဝယံ ဒုကူလဒွေ ဝတ္တေ။ **ခု** သဒ္ဒေ, မော, **ခုမသဒ္ဒာ** ဝိကာရေ ဏော, ခုမာ ယ ဝိကာရော **ခောမံ**, ခုမာ နာမ အတသီ, တဗ္ဗက္ကလသမ္ဘဝံ ဝတ္တံ, တစ္စလိင်္ဂေယံ။ **ကူလ** အာဝရဏေ, ဒုက္ခေန ကု လ္လတေတိ **ဒုကူလံ,** ဒုမေဟိ ဇာတံ ကူလန္တိ တ **ဒုကူလံ**။ ကေစိ ပန "ဒုကူလမ္ပိ ဧကံ ဝတ္ထန္တရံ, န ခေါမနာမ"န္တိ ဝဒန္တိ။ တံ "ခေါမ'မင္ဂေ ဒုကူလေ စ, အတသီဝသနေပိ စ", "ခေါမ'မင္ဂေ ဒုကူလေစာ"တိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟတိကဏ္ဍသေ သေသု** [နာနတ္ထသင်္ဂဟ ၃.၃.၂၉၅] ဝုတ္တတ္တာ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ ကောသော နာမ ကိမိဂဗ္ဘော, တတော ဇာတတ္တာ **ကောသေယျံ,** ဧယျော, "ကောသေယျံ ကိမိကောသောတ္ထ"န္တိ [အမရ ၁၆.၁၁၁] ဟိ ဝုတ္တံ။ ကောသေယျမေဝ ခေါတံ ပဋ္ဋုဏ္ဏံ နာမ, ဝုတ္တဥ္စ "ပဋ္ဋုဏ္ဏံ ခေါတကောသေယျ"န္တိ [အမရ ၁၆.၁၁၃]။ ပတ္တုဏ္ဏန္တိပိ ဟဥ္စန္တိ တရံ။ ပဋ္ဋုဏ္ဏရဋ္ဌေ ဇာတတ္တာ **ပဋ္ဋုဏ္ဏ** န္တိပိ ဝဒန္တိ။ **ကမု** ကန္တိယံ, ကမနီယတ္တာ **ကမ္ဗလော,** ရင္ကုနာမကသ္သ သ ဟရိဏဝိသေသသ္သ လောမေနသဉ္ဇာတဝတ္တံ [ရာင္ကဝံ ဝိဂရောမဇံ (အမရ ၁၆.၁၁၁)] , အလော, **တ**ဂမော စ မဇ္ဈေ။ **တ**သဒ္ဒော **ကမ္ဗလ** သဒ္ဒသ္သ နပုံသကတ္တံ သမုစ္စိနောတိ။ **ရလ္လကော** ပိ [အမရ ၁၆.၁၁၆] ကမ္ဗလပရိယာယော။ **သဏ** သဒ္ဒေ, ကတ္တရိ အ, သဏော နာမ ထိရတ္တစော ဧကော ရုက္ခယောနိ, ယသ္သ တစေန ကေဝဋ္ဋာဒယော ဇာလာဒီနိ ကရောန္တိ, သဏသ္သ ဝိကာရော **သာဏံ,** ဝတ္ထံ။ မိဂလောမာနိ ကောဋ္ဋေတွာတ သုခုမာနိ ကတွာ ကတမမ္ဗရံ **ကောဋ္ဋုမ္ဗ ရံ, ကုဋ္ဋ** ဆေဒနေ, ဥသ္သော, အသ္သု, ကောဋ္ဋုမ္ဗရဋ္ဌေဇာတတ္တာ တ **ကောဋ္ဋုမ္ဗရံ**။ ဘင်္ဂံ နာမ ခေါမာဒီနိ သဗ္ဗာနိ ဧကေ စ္စာနိ ဝေမိဒ္ဓေတွာတ ကတဝတ္တံ, **ဘန္ဇ** အဝမဒ္ဒနေ, အထ တ ဘင်္ဂံ နာမ သာဏဖလံ, တဗ္ဗိကာရတ္တာ ဝတ္ထံ **ဘင် ဂံ,** ဝုတ္တဥ္စ **နာနတ္ထသင်္ဂဟေ** "ဘင်္ဂ သာဏာဥ္စသဒ္ဒေပီ"တိ။ **သဒ္ဒ** သဒ္ဒေန စေတ္တ ဖလံ ဝုတ္တံ, "ရက္ခာ ဒီနံ ဖလံ သဒ္ဒ"န္တိ [အမရ ၁၄.၁၅] ဝစနတော။ ဘင်္ဂမ္ပိ တကမယမေတတိ ကေစိ။ **ဝတ္ထန္တရံ** ဝတ္ထဝိသေသော။ **အာဒိနာ** ကပ္ပာသာဒယောပိ ဂဟိတာ။

၂၉၂-၂၉၃. စတုက္ကံ ပရိဓာနဘူတေ အခေါဝတ္တေ။ အခေါဘာဂေ ဝသီယတေတိ **နိဝာသနံ,** နိသဒ္ဒော အခေါဘာဂ သ္သ ဇောတကော။ **ဝသ** အစ္ဆာဒနေ, ကမ္မနိ ယု။ ဗာဟုလ္လေန အန္တရေ မဇ္ဈေ ဘဝံ **အန္တရီယံ,** ဤယော။ သမာနလိင်္ဂ တ္တာ ဒ္ဝဝန္နော။ အန္တရေ ဘဝံ **အန္တရံ,** ဏော။ အန္တရေ မဇ္ဈေ ဘဝတေ တသော **အန္တရတသကော,** သကတ္တေ ကော။ ဥပသံဗ္ယာန်ပ္ပတ္ရ [အမရ ၁၆.၁၁၇]။

ပဥ္စကံ ဥပရိဓာနေ။ **ဝရ** အစ္ဆာဒနေ, **ပ**ပုဗ္ဗော, ကမ္မနိ ဏော, ဥဘာယတ္ရာပိ ဝုဒ္ဓိ, **ဟာတရော**။ ဥတ္တရသ္မိံ ဒေဟဘာ ဂေ အာသဇ္ဇတေတိ **ဥတ္တရာသင်္ဂေ, အာ** ပုဗ္ဗော **သဉ္ဇ** သင်္ဂေ။ ဥပရိ သံဝီယတေ ပိဓီယတေ ဗာဟုလ္လေနာတိ, ယု။ **ဥ ပ**သံပုဗ္ဗော **ဝီ** တန္တုသန္တာနေ။ ဥတ္တရသ္မိံ ဒေဟဘာဂေ ဘဝံ ဝိဇ္ဇမာနံ **ဥတ္တရံ, ဥတ္တရီယ** ဥ္စ, ဏော, ဤယော စ။ သံဗ္ယာန်ပ္ပတ္ရ။

နဝံ ဝတ္ထံ အဟတန္တိ **မတံ** ကထိတံ, န ဟညတိ ယံ ဟသာဏာဒီဟီတိ **အဟတံ**။ တန္တတော အစိရမာဟရိတံ ဝတ္ထံ။ အနာဟတံ, နိပ္ပတဏိ, တန္တကံပ္ပတ္ရ။ ဝုတ္တဥ္စ "အနာဟတံ နိပ္ပတဏိ, တန္တကဥ္စ နဝမ္ဗရေ"တိ [အမရ ၁၆.၁၁၂]။

ဒ္ဝယံ စိရကာလတ္တာ နိဒ္ဒသေ ဇိဏ္ဏဝတ္တေ။ နတ္တိ အန္တော ဒသာ ယသ္သ **နန္တကံ,** သကတ္တေ ကော။ ကုစ္ဆိ တော ပဋ္ဋော **ကပ္ပဋ္ဋော, ကပ္ပ** ဝိတက္ကေ တ, အဋ္ဋော။ ဒ္ဝယံ အထိရဝတ္တေ, ဇိဏ္ဏဝသနံ အထိရံ ဝတ္ထံ။ "ပဋ္ဋ"က္ကတိ စ

ရတိ ဖောဋ္ဌတီတိ **ပဋ္ဌစ္စရံ,** ပဋ္ဌစ္စရမေဝ **ပဋ္ဌစ္စရံ,** ဋ္ဌတ္တံ။

၂၉၄. ဒ္ဝယံ ကောဋ္ဌိကာဒိသန္နာဟေ, စောဋ္ဌေ စ။ **ကစ** ဗန္ဓနေ, ဥကော, နိဂ္ဂဟီတာဂမော စ။ တဏံ သရံ တရယတီတိ **တရတဏော,** ကမ္မနိ ဏော, အဘိဓာနတော **တရဿ** ပုဗ္ဗနိပါတော, အနိတ္ထိယမေဝေတံ။ ဝတ္တဿ အဝယဝေ **ဒသာသဒ္ဒ** အော ဣတ္ထိ။ "ဒသာ ဝတ္ထမဝတ္တာယံ, ဝတ္ထံသေ ဗဟုမ္ဟိ ဒ္ဝိသု"တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၆.၁၁၄] **ရဘာသော။ အာ** ဆေဒနေ, ကမ္မနိ သော, ရဿော။

ဥတ္တမင္ဂမ္ဟိ သီသေ ယော ကဥ္စုကော သုဝဏ္ဏာဒိမယော, သော "နာဠိပတ္တော"တိ ကထိတော။ နာဠိပတ္တော တံသဏ္ဌာနော သုဝဏ္ဏာဒိပဋ္ဌော နာဠိပတ္တော။ သီသကံ, သိရိယံ, သိရောဟန္တိပိ တဿ နာမာနိ။

၂၉၅. တိကံ ဒီဃတ္တေ။ **အာပုဗ္ဗော ယမု** ဥပရမေ, ဏော။ အာ ဘုသော ယာတိ ဂစ္ဆတီတိ တ **အာယာမော, ယာ** ဂတိ ဟာပုဏောသု, မော။ ဒီဃဿ ဘာဝေါ **ဒီဃတာ။ ရုဟ** ဇနနေ, ဏော။

ဒ္ဝယံ ဝိတ္ထာရေ။ ဝတ္ထဝိသယေ "ဩသာရော"တိ ရူဋ္ဌေဟ။ သမန္တတော နယ္ဟတီတိ **ပရိဏာဟော, နဟ** ဗန္ဓ နေ, ဏော။ ဝိတ္ထာရေန သရဏံ ဝိသာရော, သော ဧဝ **ဝိသာလတာ။**

၂၉၆. စတုက္ကံ စီဝရေ။ အရဟတံ ဓဇော **အရဟဒ္ဓဇော,** ရူဋ္ဌဟိယာ တဒညစီဝရေသု။ ကသာယေန, ကသာဝေန စ ရ တ္တံ **ကာသာယံ, ကာသာဝဥ္စ,** သမာနလိင္ဂတ္တာ ဒ္ဝန္ဒော။ စိ စယေ, ဤဝရော။ ဝတ္ထခန္ဓေဟိ စီယတေတိ **စီဝရံ။**

မဏ္ဍလာဒယော **တဒင္ဂါနိ** သမူဟာဘူတဿ စီဝရဿ အဝယဝါနိ။ **မဍိ** ဘူသာယံ, အလော, **မဏ္ဍလံ။** စီဝရပရိယန္ဒ တောယံ မဟာပထဝိယာ စက္ကဝာဠပဗ္ဗတော ဝိယ စီဝရဿ သမန္တတော တိဋ္ဌတိ။ ဝိဝဋ္ဋော နာမ စီဝရမဇ္ဈဂတမင္ဂ ကေ, သော ဟိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဝဋ္ဋတီတိ **ဝိဝဋ္ဋော** တိ ဝုစ္စတိ, **ဝဋ္ဋ** အာဝဋ္ဋနေ။ ကုသိ နာမ မဂ္ဂါနံ မဇ္ဈဂတဝတ္ထခဏ္ဍံ, **ကုသ** ဆေဒနေ, ကမ္မနိ ဣ, **ကုသိ,** ပုမိတ္ထိယံ။

၂၉၇. ဖလာဒီနံ ယာနိ စတ္တာရိ သန္တိ, တော ဝတ္ထဿ **ယောနိယော** ကာရဏာနိ တတော တဒုပ္ပတ္တိတော။ ကပ္ပ ဟာသိကံ ဝတ္ထံ **ဖာလံ** နာမ ဖလဝိကာရတ္တာ, ဝိကာရေ ဏော, တီသု။ ယထာ – ဖာလော ပဋ္ဋော, ဖာလာ စေလီ, ဖာလံ ဝတ္ထံ။ ခေမာဒယော ပန ပဋ္ဌာ **တစဗ္ဘတ** တစတော သဥ္ဇာတာ။

၂၉၈. ကောသေယ္ယံ ဝတ္ထံ **ကိမိဇံ** နာမ။ မိဂလောမမယန္တု **ကမ္ဗလံ။** ဒ္ဝယံ ဗ္ဗဝဓာယကပဋ္ဋေ, ကဏ္ဍုပဋ္ဋေပီတိ ကေစိ။ **သမာနတ္ထာ** ဧတေ ဒ္ဝေ တုလ္ယတ္တာတုယတ္တော။ **ဇု** ဂတိယံ, ဘူတဒိ, **ဇု** ဗန္ဓနေ တ, ယု, **အနကာ**ဒေသော, **သာ** ဣတ္ထိ။ တိရော ကရီယတိ ပိဓီယတိ ယာယ, သာ **တိရောကရဏီ,** ယု။ ပတိသီရာပ္ပတ္ရ။ **ပတိပုဗ္ဗော သိ** ဗန္ဓနေ, ရော။

၂၉၉. ဒ္ဝယံ ဥပရိဗန္ဓပဋ္ဋေ, **အထ**သဒ္ဒောတ္ရ လိင္ဂါဒိဓောတကော။ ဥဒ္ဓံ လောစတေ ဗန္ဓီယတေတိ **ဥလ္လောစံ, လုစ** ဒဿနေ။ စန္ဒာတပေ ဝိတန္ယတေတိ **ဝိတာနံ, တနု** ဝိတ္ထာရေ, ဏော, စုရာဒိ။ ဒ္ဝယမ္ပိ ပုန္နပုံသကန္တိ **ဤရိတံ** က ထိတံ။

ဒ္ဝယံ သိနာနေ။ **နဟ** သောစေ, ကရဏေ ယု, **သိနာ** သောစေ, ကရဏေ ယု, "သိနာနေ"တိ သတ္တမ္ယန္တံ ပဒံ။ ဒ္ဝယံ ကုလ္ယာဒိနာ [ကုဋ္ဌာဒိနာ (က.), ကုဇ္ဇနာဒိနာ (နိဿယ), ကုင္ကုမဟလိဒ္ဒာဒိနာ (စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၆.၁၂၁)] အင္ဂနိမ္မ မလီကရဏေ။ ဥဗ္ဗတ္တီယတေ ဝိသာရီယတေ မလမနေနေတိ **ဥဗ္ဗတ္တနံ, ဝတု** ဝတ္တနေ, ဘူတဒိ။ **မဇ္ဇ** သုဒ္ဓိယံ, ယု။ **သမန္တိ** ဒ္ဝယမိဒံ သမာနတ္ထံ။

၃၀၀. တိကံ နလာဋ္ဌကတေ စိတ္တကေ။ တိလကာကတိ **တိလကော။** စိတ္တကာကတိ **စိတ္တကံ။ စ** ကာရေန တမာလ ပတ္တာကတိ **တမာလပတ္တံ** ။ သာမညေန ဝိသေသကံ, ဥဘော **ဝိသေသကတိလကာ** အနိတ္ထိ, သေသဒ္ဝယံ နပုံသကံ [အမရ ၁၆.၁၂၃]။

တိကံ စန္ဒနေ, **စဒိ** ဟိလာဒနေ, ဟိလာဒနံ သုခာပနံ, ယု။ ဂန္ဓာနံ သာရော ဥတ္တမော **ဂန္ဓသာရော,** ဂန္ဓယုတ္တော သာရော ထိရံသော တ ဂန္ဓသာရော။ မလယဒီပဂိရိမှိ ဇာယတီတိ **မလယဇော။** ဘဒ္ဒသိရီပ္ပတ္ရ။

၃၀၁. တိကံ ပီတစန္ဒနေ။ "ကောသီသ"က္ကတိ ပဗ္ဗတေ မလယေ ဒေသေ ဇာတံ **ကောသီသံ,** ကေ ဝိယ ဇလံ ဝိယ သီတန္တိ တ ကောသီတံ, တဒေဝ **တသ္သ သ**ကာရံ ကတ္ဝတ **ကောသီသံ။** တိလပဏ္ဏပ္ပမာဏပဏ္ဏယုတ္တတာယ **တေလပဏ္ဏိကံ။** မနံ ဟရတီတိ ဟရိ, တမေဝ စန္ဒနန္တိ **ဟရိစန္ဒနံ။** ပီတသာရု, သုသီတံပ္ပတ္ရ။ **ကောသီသာ**ဒယော တယော ပုမေ, နပုံသကေ စ ဝတ္တန္တိ။

စတုက္ကံ ရတ္တစန္ဒနေ။ တိလပဏ္ဏပ္ပမာဏပဏ္ဏယုတ္တတာယ **တိလပဏ္ဏီ။** ပုရိမေန ဘေဒကရဏတ္ထံ န ဝုဒ္ဓိ။ ပတ္တမင်္ဂမဿေတိ **ပတ္တင်္ဂံ,** ခုဒ္ဒပဏ္ဏတာယ အပ္ပဓာနပတ္တမိစ္စတ္ထော။ "အင်္ဂ ဂတ္တန္တိ ကောဟယ-ပတီကေသ္ဝပ္ပဓာနကေ"တိ ဟိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော။ ရဉ္ဇ** ရာဂေ, ဟေတုကတ္တရိ ယု။ ရတ္တဝဏ္ဏတာယ ရတ္တဉ္စ တံ စန္ဒနဉ္စေတိ **ရတ္တစန္ဒနံ, အမရကောသေ** ပန **"ကောသီသာဒီနိ ရတ္တစန္ဒန** န္တာနိ ဝိသေသေ ဝတ္တန္တီ"တိ [အမရ ၁၆.၁၃၁] ဝုတ္တာနိ။ တတ္ရ ကောသီသဿ ယထာဝုတ္တောယေဝတ္ထော။ ဓဝလံ, သုသီတလံ, စန္ဒနံ, တေလပဏ္ဏိကံ မလယပဗ္ဗတဒေသဇမေဝ။ **ဟရိ** မဏ္ဍူကော, တအာကာရေ ပဗ္ဗတေ ဇာတံ စန္ဒနံ **ဟရိစန္ဒနံ။** ပက္ကမ္ဗဖလဂန္ဓိ ပီတဝဏ္ဏံ။ **တိလပဏ္ဏီပတ္တင်္ဂာနိ** ရတ္တစန္ဒနသဒိသဿ ရတ္တသာရဿ ကေဿ စန္ဒနဿ နာမာနိ။

ဒွယံ ရတ္တစန္ဒနေ။ အထ တ တိလပဏ္ဏာဒီနိ စတ္တာရိ လောဟိတစန္ဒနသဒိသဿ ရတ္တသာရဿ ကေဿ စန္ဒနဝိသေသဿ နာမာနိ။ ကုစန္ဒနံပ္ပတ္ရ။ "ပတ္တင်္ဂံ ရဉ္ဇနံ ရတ္တံ, ပတ္ရင်္ဂဉ္စ ကုစန္ဒန"န္တိ **ရတနမာလာယံ။**

၃၀၂. ဒွယံ ဝဏိဇာဒီနံ "ကာဠေယ"က္ကတိ ရုဠှေပီတကဠေ။ ကာဠဝဏ္ဏံ အနုသရတိ သီလေနာတိ **ကာဠာနုသာရီ,** ကာဠဝဏ္ဏဇနကောတ္ထော။ ကာဠံ ဇနေတီတိ ကာဠီယံ, **"ကာဠီယ**ကန္တု ကာဠေယံ, ဝဏ္ဏဒံ ကန္တိဇာသက"န္တိ [ဇာသကံ ကန္တိအယကံ (စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၆.၁၂၆)] **ဗျာဍိ။**

တိကံ အဂရုသာမညေ။ **လူ** ဆေဒနေ, ဟော။ လဟုနာမတ္တာ **အဂရု။** ရဿ လတ္တေ **အဂလု,** ဒွယံ ပုမေ။ ဝံသိကံ, ရာဇာရဟံ, ကိမိဇံ, ဇောင်္ဂကံပ္ပတ္ရ။

အဿိံ အဂရုမှိ ကာဠေ သတိ "ကာဠာဂရု"တ္ယုစ္စတေ။ မလ္လိကာပုပ္ဖဂန္ဓိ အဂရု ပန မင်္ဂလျောစ္စတေ။

ဒွယံ သလ္လကီဒဝေ။ တုရုက္ခော ဝုတ္တော။ **ပိဍို** သင်္ဃာတေ, ဏ္ဝ။ သိဟလော, ယာဝဏောပ္ပတ္ရ။

၃၀၃. ဒွယံ မိဂနာဘိယံ။ **ကတ္ထ** သိလာဃာယံ, ဦရော, နအာဒိ, သကတ္တေ ကော။ မိဂဿ မဒော **မိဂမဒော,** မိကေ မရတိ ယေနာတိ တ မိဂမရော, သော ဧဝ **မိဂမဒော။**

ဒွယံ ကုင်္ကုမေ။ **ကုင်္မ** ဆေဒနေ, ဥော, တော တ, "ကုင်္မာဒီဟိ ဥော"တိ ဥော, **ကုင်္ကုမံ,** ရောဂဘေဒေပိ။ အတ္တနော ဆာယူပဂတေ အဇေ ဟလေတီတိ **အဇဟလကံ,** ဏ္ဝ။ ဟရိဘာဗ္ဗံ, ဟကလံ [ဖလကီ (က.)], ဥပ္ပလံ, တပ္ပံပ္ပတ္ရ။

ဒွယံ ပိဍင်္ဂေ။ ရောဂံ လုနန္တော အင်္ဂတိ ဂစ္ဆတီတိ **လဝင်္ဂေါ။** ဒေဝတနံ ကုသုမံ ပုပ္ဖံ **ဒေဝကုသုမံ။** သိရိသညံပ္ပတ္ရ။

ဒွယံ ကုင်္ကုမေ။ ကသ္မီရရဋ္ဌေ ဇာတံ **ကသ္မီရဇံ။** အဂ္ဂိသိခံ, ဝရံ, ဝလ္လီကံ, ပီတနံ, ရတ္တသင်္ကောစံ, ပိသုနံ, ဓီရံ လောဟိတစန္ဒနံပ္ပတ္ရ။

၃၀၄. ဒွယံ ဓုနကေ။ ယက္ခေဟိ ကတော ဓူပေါ **ယက္ခဓူပေါ,** ယက္ခော ဒေဝတော။ သဇ္ဇရုက္ခဿ သိလေသော **သဇ္ဇုလသော။** အဿု, **သိ**လောဟော, ဒွိသ္တတ္တဉ္စ, သဇ္ဇဿ ရသော ဒတေ သဇ္ဇုလသော, အဿု, **လ**တ္တဉ္စ။ သဇ္ဇရသောတိပိ ဟဉ္ဇော။ ရာလော, သဗ္ဗရသော, ဗဟုရူပေါပ္ပတ္ရ။

တိကံ တက္ကောလေ။ **တက္က** ဝိတက္ကေ, ဩလော။ **ကုလ** သင်္ချာနေ, ဏွု။ ကောသယုတ္တံ ဖလမေတဿာတိ **ကောသဖလံ**။ ဒွယံ ဇာတိဖလေ။ ကောသသဟိတံ ဇာတိဖလမေတဿာတိ **ဇာတိကောသံ**။ ဇာတိဖလမေတဿ, န ကိတ္တိမန္တိ **ဇာတိဖလံ**။

၂၀၅. ပဇ္ဇဒ္ဓံ ကပ္ပူရေ, ဃနော ဟုတွာ သရတီတိ **ဃနသာရော**။ အဗ္ဘမိဝ သိတံ **သိတဗ္ဘော**, အဘိဓာနတော ပုဗ္ဗနိပါတော, **ကပ္ပ** သာမတ္ထိယေ, ဦရော။ စန္ဒသညော, ဟိမဝါလုကော, ဟိမာဝှယောပျတြ။

ပဇ္ဇဒ္ဓံ လာခါယံ, အာ ဘုသော ရတ္တံ ကရောတီတိ **အလတ္တကော, လ** တ္တံ, ကွိ။ **ယု** မိဿနေ, ဏွု။ **လာခ** သောသနေ, အ, **လာ** အာဒါနေ တ, ခေါ။ **ဇန** ဇနနေ, တု, **န**လောပေါ။ ဒုမာမယောပျတြ။

၂၀၆. ဒွယံ သရလဒ္ဒဝေ။ သိရိယာ လက္ခိယာ အာတသော **သိရိတသော**။ သရလနာမကဿ ရုက္ခဿ ဒတေ ရသော **သရလဒ္ဒတော**။ ဟယသော, ဝကဓူပေ, သိရိဝေဋ္ဌောပျတြ။ “သိရိတသေ ပရမန္နေ စ, ဟယသော သမ္ဘတော ပုမေ”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၆.၁၂၉] **ရုဒ္ဒော**။ ဒွယံ အဉ္ဇနေ။ **အဉ္ဇ** ဗျတ္တိမက္ခနဂတိကန္တီသု, ယု။ **ကဇ္ဇ** ဗျသနေ။ ကဇ္ဇတိ ရောဂန္တိ **ကဇ္ဇလံ**, အလော။

ဒွယံ ဂန္ဓကဟာပနစုဏ္ဏေ, **ဝသ** ဟိံသတ္ထော, ဝသတိ ဒုဂ္ဂန္ဓန္တိ တသော, ဏော, **တသ** ဥပသေတယံ တ, **ဝသ** နိတသေ တ။ သော ဧဝ စုဏ္ဏံ။ **ယုဇ** ယောဂေ, ကမ္မနိ ဏော, တသော ဧဝ ယောဂေါ **တသယောဂေါ**။ ဒွယံ ဝိလေပနမတွတေ။ **ဝဏ္ဏ** ဝဏ္ဏကြိယာဝိတ္ထာရဂုဏဝစနေသု, စုရာဒိ။ ဝဏ္ဏယတီတိ **ဝဏ္ဏကံ**။ ဏွု။ **လိပ** ဥပဒေဟေ။ ဝိလေပီယတေတိ **ဝိလေပနံ**, ကမ္မနိ ယု။

၂၀၇. ယော ဂန္ဓမာလျဓူပဒီဟိ ဝတ္ထတမ္ဗူလာဒီနံ သင်္ခါရော, တံ “တသန”မိတျုစ္စတေ, **တသ** ဥပသေတယံ, တသီယတေ သင်္ခရီယတေတိ **တသနံ**, ယု။

တိကံ ပုပ္ဖဒါမေ။ **မာ** မာနေ, လော, **မလ** ဓာရဏေ တ, အ။ မာလာဝ မာလျံ။ **ဒမ** ဂတိယံ, ပုပ္ဖာနိ ဒမန္တုတ္တေရတိ **ပုပ္ဖဒါမံ**, ပုပ္ဖာနံ ရာသိကရဏဋ္ဌာနမိစ္စတ္ထော။ **ဒါ** လဝနေ တ, မော။ **အမရကောသေ** ပန “မာလာမာလျာနိ မုဒ္ဓနိ ပဝတ္တာယ မာလာယ နာမာနီ”တိ [အမရ ၁၆.၁၃၅] ဝဒတိ။ **မာလမာလျ** သဒ္ဒာ ပုပ္ဖေပိ, “မာလာ မာလျံ ပသုနေ”တိ ဟိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော**။ ဒွယံ ဂန္ဓဂဟိတေ ဝတ္ထာဒေါ။ **ဘူ** သတ္တာယံ, ကမ္မနိ တော, ဝုဒ္ဓါဒိ။ တသာပေတိ ဂန္ဓံ ကဟာပေတိ ယန္တိ **တသိတံ, ဝသ** နိတသေ, ကမ္မေ တော, တီသု, ယထာ – ဘာဝိတော ပဋော, ဘာဝိတာ စေလီ, ဘာဝိတံ ဝတ္ထံ။ တသိတော, တသိတာ, တသိတံ ဝတ္ထံ။

၂၀၈. ပဉ္စကံ မုဒ္ဓမာလာယံ။ **တသိ** အလင်္ကာရေ, ဘူတဒိ။ ဥဒ္ဓံ တသီယတေတိ **ဥတ္တံသော**။ သိခါယံ ဇာတော **သေခရော,** ရော။ မုဒ္ဓံ အဝတိ ရက္ခတီတိ **အဝေဠော, အဝ** ရက္ခဏေ, ဧလော, ဠတ္တံ။ “အာဝေဠော”တိပိ ပါဌော, ဒီဃတ္တံ။ သေခရော စ အာဝေဠော စာတိ ဒွန္ဒော။ မုဒ္ဓနိ အလင်္ကတံ မာလျံ **မုဒ္ဓမာလျံ,** တသ္မိံ။ **အဝ**ပုဗ္ဗော **တသိ** အလင်္ကာရေ, ဥဒ္ဓံ တသီယတေတိ အဝတံသော, သော ဧဝ **ဝဋံသကော,** သကတ္ထေ ကော, **တဿ ဋော,** အနေကတ္တတ္တာ ဥပသဂ္ဂါနိ ဟတာနံ ဥဒ္ဓံဘာဝဇောတကော စေတ္ထ **အဝ**သဒ္ဒောတိ တထောတ္တံ။

တိကံ သေယျာယံ။ သယန္တုသ္မိံ **သေယျာ,** ယော။ သယန္တုတ္တေရတိ **သယနံ, သေန**ဥ။ ဥဘယတြာပိ အဓိကရဏေ ယု, ဣဿေ, **ဧ အယ,** ဣတရတြ ဧတ္တံ, “တ ပရော အသရူပေ”တိ အလောပေါ စ, သယနီပျတြ။

ဒွယံ မဉ္စေ။ **ပရိ**ပုဗ္ဗော **အင်္ကိ** လက္ခဏေ, ဏော, **ဣ**လောပေါ, ရဿ **လ**တ္တံ။ **မစိ** ဓာရဏောစ္ဆာယပူဇနေသု, ဘူတဒိ အ, သကတ္တေ ကော။ ခဋ္ဌာပျတြ, ခဋ္ဌတေ အာကင်္ခတေ သယနတ္ထိကေဟီတိ **ခဋ္ဌာ, ခဋ္ဌ** အာကင်္ခါယံ။

၂၀၉. ဒွယံ မဉ္စာဓာရေ။ မဉ္စဿ အာဓာရော **မဉ္စာဓာရော**။ ပဋိပဇ္ဇတိ ပဝတ္တတိ သေယျာ ယေန, သော **ပဋိပါဒေါ**။ မဉ္စင်္ဂေ မဉ္စာဝယဝေ **အဋနိ**သဒ္ဒော ဣတ္ထိယံ, **အဋ** ဂမနတ္ထော, အနိ, ယု တ, နအာဒိ, ရဿော။

၃၁၀. ကုဋ္ဌိရဟာဒယော ဣမေ စတ္တာရော **မဇ္ဈန္တရာ** မဇ္ဈေဘအ သိယုံ။ တတ္ထ ကုဋ္ဌိရော ကက္ကဋ္ဌကော တဿ သဏ္ဌာနပဟဒတ္တာ **ကုဋ္ဌိရဟာဒော**။ အဋ္ဌနိယံ အာဟစ္စော, အာဟစ္စ တ ဟဒော တိဋ္ဌတိ ယဿာတိ **အာဟစ္စဟဒော,** ပုဗ္ဗပက္ခေ “ရိစ္စာ”တိ ယောဂဝိဘာဂေန **ရိစ္စ** ပစ္စယန္တော **အာဟစ္စ** သဒ္ဒော, ပရပက္ခေ တု **တွတ**ပစ္စယန္တော, ယဿ အဋ္ဌနိဆိဒ္ဒေ ဟဒော ပဝိသိတွတ တိဋ္ဌတိ, သော အာဟစ္စဟဒော။ **မသ** အာမသနေ, အာရော, သကတ္ထေ ကော။ ယဿ ဟဒစ္ဆိဒ္ဒေ အဋ္ဌနိ ပဝိသိတွတ တိဋ္ဌတိ, သော **မသာရကော**။ ဗုန္ဒေန ဟဒေန သဟ ကောဗဒ္ဓာ အဋ္ဌနိ ယဿ သော **ဗုန္ဒိကာဗဒ္ဓော,** ကောရဿိတ္တံ။ ဝေ့ ဧ မဇ္ဈေ ဒွိန္နံ မဇ္ဈာနံ လက္ခဏံ ဝိပရိယယေနာပိ ဝဒန္တိ။

၃၁၁. ဒွဝယံ သီသာဓာရေ။ ဝိသေသေန သီသံ ဝဟတီတိ **ဗိဗ္ဗောဟနံ,** ယု, ဗတ္တံ, အဿောတ္တဉ္စ။ ဥပဓီယတေ သီသာသနံ ကရီယတေတိ **ဥပဓာနံ,** ယု, ဓာ ဓာရဏေ။

တိကံ သာမညပီဌေ။ **ပီဌ** ဟိံသာသံကိလေသေသု, ဘူတဒိ, ဏွဝု, အာ။ **ယအာဒိနာ ကေ** ပစ္စယေ ဣတ္ထိကတာကာရေ ပရေ ပုဗ္ဗော **အ**ကာရော **ဣ**ကာရမာပဇ္ဇတေ, **“ကေ”**တိ ကိံ? စေတနာ။ “ပစ္စယေ”တိ ကိံ? ဗကာ။ “ဣတ္ထီ”တိ ကိံ? ဟစကာ။ “ကတ”က္ကတိ ကိံ? ဝုတ္တကမ္မာ, ကမ္မပစ္စယောယံ, **တ**ပစ္စယေ ပီဌံ [မောဂ္ဂလ္လာန ၄.၁၄၂ သုတ္တမ္ပိ ပဿိတဗ္ဗံ]။ အာသတေ အသ္မိန္တိ **အာသနံ**။

ဒွဝယံ ဥတ္တမာရဟပီဌေ။ **ကုစ** သံပစ္စနကောဋိလ္လပတိထမ္ဘဝိလေခနေသု, ဆော။ ဘဒ္ဒံ ကလ္လာဏံ ပီဌံ **ဘဒ္ဒပီဌံ**။ ဂဇဒန္တာဒိမယကေသမဇ္ဇနိယမ္ပိ ဒွဝယမိဒမာဟု။ တအာ ပသာခနိ, ကင္ကတိကာပ္ယတ္ရ။ **ပီဌန္တရေ** ဒီဃပီဌေ **အာသန္ဒီ** မတာ။ **သဒ** ဝိသရဏဂတျာဝသာနေသု, နအာဒိ, ဗိန္ဒာဂမော စ။

၃၁၂. အာယာမဝိတ္ထာရဝသေန မဟန္တော အာသနပ္ပဘေဒော “ကောဇဝေ”တိ မတော, **ကုဇ** ထေယျကရဏေ, ဏော, ကုယံ ပထဝိယံ ဇဝတီတိ တ **ကောဇဝေ,** ဇု ဂတိယံ။ ဒီဃေန လောမေန ယုတ္တော အာသနပ္ပဘေဒော **“ကောန ကော”**တိ မတော, **ဂု** သဒ္ဒေ, ယု, သကတ္ထေ ကော, ဥဿောတ္တံ။

ဒွဝယံ အတ္ထရဏေ။ မိဂလောမပုဏ္ဏတာယ ဇာတံ **ဥဏ္ဏာမယံ။ ထရ** သန္ထရဏေ, **ဟာဒိ**ပုဗ္ဗော၀, န ကအာစိပိ **ဟာဒိ** ရဟိတော, အာ ဘုသော ထရီယတေတိ **အတ္ထရဏံ,** ယု။

ဒွဝယံ သံသိဗ္ဗနစိတ္တကေ။ စိတ္တရူပမဿတ္ထီတိ **စိတ္တကံ**။ ဗာဟုလ္လေန န **ဣ**ကာရာဂမော။ တနေန သံသိဗ္ဗနေန သဉ္ဇာတံ စိတ္တရူပမဿာတိ **တနစိတ္တကံ,** သကတ္ထေ ကော။

၃၁၃. ဒွဝယံ နိရန္တရပုပ္ဖပဋ္ဋေ။ ဃနံ သန္ဓိဘူတံ ပုပ္ဖရူပမေတ္ထာတိ **ဃနပုပ္ဖံ**။ ပဋ္ဋလမေတိဿာတ္ထီတိ **ပဋ္ဋလိကာ,** ဣကော။ ဒွဝယံ ဗဟုမုဒုလောမေ သေတဝတ္ထေ။ **သိ** သေဝယံ, သိဝတ္ထိကေဟိ သေဝီယတေတိ **သေတော,** တော။ **ပဋ္ဋ** ဂမနေ, ဏွဝု, **ပဋ္ဋိကာ,** အဒ္ဒေန္ဒြဟာသာဏောပိ။

ဒွီသုပိ ပရိယန္တေသု ယဿာ ဒသာ သန္တိ, သာ **ဥဒ္ဒလောမီ,** ဥဒိတံ ဒွီသု လောမံ ဒသာ ယဿာ သာ **ဥဒ္ဒလောမီ,** ဣဿတ္တံ, ဒွိတ္တဉ္စ။ ကေသိဉ္စိ ပရိယန္တေဝ ဒသာ ယဿာ **ကေန္တလောမီ,** ကေသိဉ္စိ အန္တေ ပရိယန္တေ လောမံ ဒသာ ယဿာတ္ထီတိ **ကေန္တလောမီ,** ဥဒ္ဒလောမီ စ ကေန္တလောမီ စေတိ **ဥဒ္ဒလောမိကေန္တလောမိနော,** “ပအနံ သန္ဓိ ဝတ္တိစ္ဆာတော, န သမာသန္တရဂေဿူ”တိ ဝုတ္တေပိ ကထာဘာဝတော ဆန္ဒောဟာနိဘယာ ဝိသန္ဓိ။ ယတ္ထ ပန ကထာယမ္ပိ [အကထာယမ္ပိ (?)] ဝိသန္ဓိ “ဓမ္မသံဝဏ္ဏနာယ’န္တိအာဒိမာဟာ”တ္ယာဒီသု, တတ္ထ ကထန္တိ? “န သမာသန္တရင္ဂေဿူ”တိ ဣမဿာနိစ္စတ္တာ တတ္ထာပိ န အဒေသော, “နေန နိဒ္ဒိဋ္ဌမနိစ္စ”န္တိ ဟိ ပရိဘာသိတံ [နယဋ္ဌိတံ အနိစ္စံ (ပရိဘာသေန္ဒုသေခရ ၉၇)]။

၃၁၄. တဒေဝ ယထာဝုတ္တဒွဝယမေဝ သောဠသန္နံ ဣတ္ထိနံ **နစ္စယောဂ္ဂံ** နစ္စဿ ယောဂ္ဂဋ္ဌာနဘူတံ “ကုတ္တက”မိတ္ယုစ္စတေ။ **ဟိ** ပဒပူရဏော။ “နစ္စယောဂ္ဂမ္ဟိ”တိပိ ဟဋ္ဌော, တအာ ဘာဝသတ္တမီ။ ကရောန္တိ ဧတ္ထ နစ္စန္တိ **ကုတ္တကံ, ကရ** ကရဏေ, တော, အဿု, ဘုဇာဒိ, သကတ္ထေ ကော။

သီဟာဒိရူပေဟိ ဝိစိတ္တရူပံ ဝတ္ထံ, အာသနံ တ **ဝိကတိကာ** နာမ ဘဝေ, ဧကေသ္ဝေ ဟိ ကတ္တုနော ပကတိဝိကတိ သင်္ခါတာဝတ္ထာဝသေန ဒ္ဝိတ္တံ, ဝတ္ထုဘာဝသေန လိင်္ဂသင်္ခါဝိဘတ္တိဘေဒဒ္ဝ ဟောတိ, ယထာ – မနုဿာ ယက္ခဘတ္တံ အပေဟသုံ, သတ္တပ္ပကရဏာနိ အဘိဓမ္မော နာမ ဘဝန္တိ, ဒေဝဒတ္တော ရဇ္ဇံ ဟာပုဏာတီတိ။ ယတ္ထ ဟိ ပကတိယာ တ ဝိကတိယာ တတိ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ ဝုတ္တတာ သိယာ, တတ္ထ တစကော ပကတိယာယေဝ သင်္ဂဟ ဂဏှာတိ, နေ တရည္သ တန္နိဿိတဘာဝေနာပ္ပဓာနတော [ကစ္စာယနသာရေ ၆-၇ ကထာသု ပဿိတဗ္ဗံ] ။ ယအာ ပန ပကတိယာ သမ္ဗန္ဓာဒိဘာဝံ ဝတ္တုမိစ္ဆတိ, တအာ အတ္တနာ ဝတ္တဗ္ဗဿ အညတ္ထဿာဘာဝတ ဝိကတိယုစ္စတေ တစကေန, ယထာ – ဒေဝဒတ္တဿ ရဇ္ဇံ ဟာပုဏာတိ, က္လမ ပန လိင်္ဂဘေဒေနေဝ ဝုတ္တံ "စိတ္တံ ဝိကတိကာ ဘဝေ"တိ။ ဝိကရီယတေတိ **ဝိ ကတိ**။

၃၁၅. ကင်္ခိဿကောသေယ္ယသင်္ခါတာနံ ဒ္ဝိန္နမတ္ထရဏာနံ ကရဏပ္ပကာရံ ဒဿေတုံ အရိယာသာမညမာဟ **"ကင်္ခိဿ"** မိစ္စာဒိ။ ကောသိယကင်္ခိဿမယံ ကောသိယသုတ္တကင်္ခိဿတကေဟိ ပကတမတ္ထရဏံ ကင်္ခိဿံ နာမ, ဝိရူပေကသေသဝသေန ကောသိယဥ္စ ကင်္ခိဿဥ္စ ကင်္ခိဿာနိ, တေဟိ ပကတံ အတ္ထရဏံ **ကင်္ခိဿံ**။ ကော သိယသုတ္တေန ပကတန္တု အတ္ထရဏံ **ကောသေယ္ယံ** နာမ။ **ရတနပတိသိဗ္ဗိတ** န္တိ ဣဒံ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ ဝိသေသနံ, အတ္ထ ရဏဥ္စ ဣတိ **ကမာ** ကမတော "ဘဝေ"တိ အဇ္ဈာဟရိတဗ္ဗံ။ **အတ္ထရဏ** သဒ္ဒဿာနုဏ္ဏာမယေဿဝပိ ပဝတ္တန တော ဧတ္တာပိ "အတ္ထရဏ"န္တိ ဝုတ္တံ, ယထာ – သုတ္တံ ကမ္မန္တိ။ ဧတ္ထ စ **စ**ကာရော ဟာဒန္တတ္တာ ဂရူသု ဂဏှ ဟိတဗ္ဗော, တေနေဝ ဟိ သတ္တပညာသမတ္တာ ပရိပုဏ္ဏာ ဟောန္တိ, အရိယာယ ဟိ ပဌမပာဒေ ဒ္ဝတဒသမတ္တာ, တထာ တတိယေ, ဒုတိယေ အဋ္ဌာရသ, စတုတ္ထေ ပန္နရသမတ္တာတိ သမ္ပိဏ္ဍိတာ သတ္တပညာသမတ္တာ ဟောန္တိ။

၃၁၆. တိကံ ဒီပေ။ **ဒီပ** ဒိတ္တိယံ, ဒိတဒိ။ ဒိပ္ပတီတိ **ဒီပော,** ဏော။ "ပဒီပေ"တိ အညပဒနိဝတ္တနတ္ထံ ဥပသဂ္ဂေန ပဒံ ဝမိုတံ။ **ဇုတိ** ဒိတ္တိယံ, ဘူတဒိ, ဏော။

ဒ္ဝယံ အာအသေ။ "ပုမေ တူ"တိ **တူဝန္တံ** လိင်္ဂပဒံ။ အာဒိဿတေ အသိမ္ဟိ **အာအသော,** ဏော, **အာပုဗ္ဗော** ဒိသ ပေက္ခနေ, က္လဿာ။ ဒိပ္ပတိ ဧတ္ထာတိ **ဒပ္ပဏော,** ယု, က္လဿတ္တံ။ မကုရောပ္ပတ္ထ။

ဒ္ဝယံ စမ္မမယကီဠာဂုဠကေ။ တသဘာဝနေဟိ ယုဝတီဟိ သဟ ကီဠာသမ္ဘတ ဥဠေဿ, တပ္ပက္ကမေနဿာဘိဓာ နံ။ **ဂုဠိ** ဝေဓနေ, ဏုကော, ဥဿေ, **ဂုဒ္ဒ** ကီဠာယမေဝ တ, တအာ **ဒဿ** **ဏ္ဍော**။ **ကဒိ** အဝ္ဟာနေ ရောဒနေ စ, ဏုကော, **ကု ဒ္ဒ** ကီဠာယမေဝ တ, ဥဿတ္တံ, ပု **ဗ္ဗဒ** **ဿ** **နော**။

ဒ္ဝယံ ဗီဇနီမတ္တေ။ **ဝဋ္ဋိ** ဝိဘာဇနေ, တာလဝဏ္ဋေဟိ ကတတ္တာ **တာလဝဏ္ဍံ**။ ဝဏ္ဍံ နာမ ဗီဇနာဒိကရဏတ္ထံ ဝိသုံ ဘာဇိတော တာလပတ္တာဝယဝေ, **တာလဝဏ္ဍ** သဒ္ဒဿ ယထာဝုတ္တာဝစနတ္ထယောဂေပိ သတိ သညာသဒ္ဒတ္တာ ဗီဇနိ သာမညေ ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယအာ ပန တာလဝဏ္ဍေဟိ ကတဗီဇနိမေဝ ဝတ္တုမိစ္ဆတိ, တအာ ဧကေန **တာလ**သဒ္ဒေန ဝိ သေသေတ္ဝာ "တာလတာလဝဏ္ဍ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ယထာ – တိလဿ တေလံ, သုဂတဿ သုဂတစီဝရန္တိ။ ဗီဇန္တိ တယုနာ ယောဇယန္တိ ယာယ , သာ **ဗီဇနီ,** ယု, နအာဒိ, **ယုဇ** ယောဂေ, **ယဿ** **တော,** ဥဿိ, **ဝဇ** ဂတိယံ တ အဿိ။ ဗ္ဗဇ နံပ္ပတ္ထ။

၃၁၇. ဒ္ဝယံ စင်္ကောဋ္ဌကေ။ **ကုဋ္ဋ** ဆေဒနေ, သကတ္တေ ကော။ **ကရဍိ** ဘာဇနတ္တေ, ကော။ ဒ္ဝယံ ကပ္ပူရာဒိသမ္ပုဋ္ဌေ [သရူပကာဒိသမ္ပုဋ္ဌေ (က.)] ။ သမုဂ္ဂစ္ဆတီတိ **သမုဂ္ဂေ,** က္ဝိ။ **ပုဋ္ဌ** သံသိလေသနေ, ဘူတဒိ, အ။

ပဇ္ဇဒ္ဓံ မေထုနေ။ ကမတသီနံ ဓမ္မော အာစာရော **ကမဓမ္မော, ကမ** သဒ္ဒေန စေတ္ထ ကမတသိနော ဝုတ္တာ, ယထာ "ကမော အာဂတော"တိ။ အသတံ အသပ္ပုရိသာနံ ဓမ္မော, သဒ္ဓမ္မပဋိပက္ခတ္တာ တ **အသဒ္ဓမ္မော**။ **ဗ္ဗယ** ခယေ, ဗ္ဗယတိ ဗလမေတေနာတိ **ဗ္ဗတယော,** မဇ္ဈေ **တ**ဂမော, အထ တ ဝိဂတော အယော ဝုမိ တသ္မာတိ အတယော, အတိ သယော အတယော **ဗ္ဗတယော**။ မိထုနာနံ က္လတ္တိပုရိသာနံ သမာနစ္ဆန္ဒာနံ အာစာရော **မေထုနံ,** တဒညေသု ဥပစာရော, **ရမု** ရမနေ, ဘာဝေ, ကရဏေ တတိ။

၃၁၈. စတုက္ကံ ဝိတပေ။ **ဝဟ** ဟာပုဏေ, ဏော။ **ဥပပုဗ္ဗော** **ယမု** ဥပရမေ, အ။ အညမညသ္မ ဟာဏိနော ဂဟဏံ **ဟဏိဂ္ဂဟော။ နီ** နယေ, အ။ ဥဗ္ဗာပဟော, ဟာဏိပိဠနံ့ပ္ပတ္ထု။

ဓမ္မကာမတ္တာ တယော ဝဂ္ဂာ ဝုစ္စန္တေ၊ အာဂမနိဒ္ဒိဋ္ဌော သမာစာရော **ဓမ္မော။** ဝိသယဝိသယိသန္နိဟာတဇံ သုခံ **ကာမော။** သဗ္ဗောပကရဏံ **အတ္ထော။ သမောက္ခကာ** မောက္ခသဟိတာ ဓမ္မကာမတ္ထာ စတုဗ္ဗဂ္ဂေ ဝုစ္စန္တေ၊ တိဝဂ္ဂေန ဝိသံယုတ္တော **မောက္ခော** နိဗ္ဗာနံ။ တုလ္ယဗလေဟိ ပန ဓမ္မာဒီဟိ စတူဟိ ပဓာနေဟိ **စတုဘဒ္ဒ** [အမရ ၁၇.၅၇] မုစ္စတေ။

၃၁၉-၃၂၀. ဒ္ဝယံ ခုဇ္ဇေ။ ကုစ္ဆိတံ ဝဇ္ဇတီတိ **ခုဇ္ဇော,** ကသ္မ **ခော, ဝ**လောပဟေ, ဏော။ **ဂဍိ** နိဒ္ဒာယံ, ဥလော။

တိကံ ရဿသရီရေ ပုဂ္ဂလေ။ **ရဿ** သဒ္ဒေ, သော။ ဟ္ရာမပ္ပမာဏံ န လာတီတိ **တမနော,** နေရုတ္တော။ ရဿော စ တမနော စေတိ ဒ္ဝန္ဒော။ **လကုဍိ** တမနတ္ထေ, အ, သကတ္ထေ ကော, လကု ဝိယ ဃဋ္ဋိကာ ဝိယ ဌေတိ ပဝတ္တတီတိ တ **လကုဏ္ဍကော။**

ပဉ္စကံ ပင်္ဂုဠဇနေ။ ပရေန အင်္ဂတီတိ **ပင်္ဂုဠော,** ဥလော။ ပီဌေန သပ္ပတိ သီလေနာတိ **ပီဌသပ္ပီ, သပ္ပ** ဂမနေ, ဥပစ္စ ယေ **ပင်္ဂု,** ဒ္ဝီသု။ ဆိန္နော ဂမနာဒိက္ကရိယာပထော ယဿာတိ သော **ဆိန္နိရိယာပထော။** ဝိဂတာ အက္ခသဒိသာ ဇင်္ဃာ ယဿာတိ **ပက္ခော,** ယထာ ဟိ ရထဿ အက္ခေ ဘိန္နေ ဂမနံ န သိဇ္ဈတိ, တထေဝ တဿာပိ အက္ခဇင်္ဃာယ ဘိန္န နာယာတိ ဩပမ္မသံသန္ဒနံ။

ဒ္ဝယံ ခဉ္ဇေ။ **ခဇိ** ဂတိဝေကလ္လေ, ဘူတဒိ, ခဉ္ဇတီတိ, အ။ **ခောဍိ** ဂတိပဋိဃာတေ, ကော။

ဒ္ဝယံ အတက္ကေ။ ဝတ္တုမသက္ကုဏေယ္ယတ္တာ မိဂသဒိသောတိ **မူဂေ,** ဣသ္မူ။ သုညံ ဝစော ယဿာတိ သော **သုညဝစော။**

ဟတ္ထာဒိဝင်္ကေ ပုရိသော “ကုဏိ”တ္ယုစ္စတေ။ ကုဏနံ ကုဏော ဟတ္ထာဒိဝေကလ္လံ, တမေတဿတ္ထီတိ **ကုဏီ,** အထ တ **ကုဏ** သင်္ကောစနေ, ဤ, ကုစ္ဆိတံ နယတီတိ တ **ကုဏီ, ဏ**တ္တံ, “ဟတ္ထေန ကုဏိ, ဟဒေန ကုဏိ”က္က စာဒိပယောဂ။ ဒ္ဝယံ အဟင်္ဂဒဿနေ ဇနေ။ **ဝလ** သံဝရဏေ, က္ကရော။ ကုစ္ဆိတံ ကရောတီတိ **ကေကရော,** ဥဿော။

၃၂၁. ဒ္ဝယံ နိက္ကေသသီသေ။ နိက္ကေသံ သီသမေတဿ, **ခလ** ခလနေ, သဉ္စယေ စ, အာဠော, နိက္ကေသတ္တာ ခံ တုစ္ဆံ သီသံ လာတီတိ **ခလ္လာဋော,** ဋော။

တိကံ ခုရမုဏ္ဍသီသေ။ **မုဏ္ဍ** ခဏ္ဍနေ, ဘူတဒိ, အ။ **ဘဏ္ဍ** ပရိဘာသနေ, ဥ, သကတ္ထေ ကော, **မုဏ္ဍကော,** မုဏ္ဍိ ကောပ္ပတ္ထု။

အက္ခိနံ မဇ္ဈေ ဧကေနာက္ခိနာ သုညော ကာဏော နာမ, **ကဏ** သဒ္ဒဂတိနိမီလနေသု, ဏော, ကဏတိ နိမီလတီတိ **ကာဏော,** တံ ပနဿ နိမီလနံ ဧကေနေဝက္ခိနာ။ **အဋ္ဌကထာ**ဒီသု ပန “ကာဏောတိ ဧကစ္ဆိကာဏော, ဥဘယစ္ဆိကာဏော တ”တိ [သံ. နိ. အဋ္ဌ. ၁.၁.၁၃၂] ဝုတ္တံ။ **ဒ္ဝယေန** အက္ခိဒ္ဝယေန သုညော **အန္ဓော** နာမ, **အန္ဓ** ဒဿနူပသံဟာရေ, အ။

၃၂၂. ဒ္ဝယံ နဋ္ဌသောတပ္ပသာဒေ။ **ဗန္ဓ** ဗန္ဓနေ, က္ကရော။ **န**လောပဟော။ သုတိ ကဏ္ဏော ဟီနော ဝိကလော ယဿာတိ **သုတိဟီနော။** ဌေဿပ္ပတ္ထု။

တိကံ ဂိလာနသာမညေ။ **ဂိလ** ဟာသက္ခယေ, ယု, ဗ္ယာဓိရောဂေသဉ္ဇာတော ယဿ **ဗ္ယာဓိတော။ အတ** သာတစ္စဂမနေ, အဓိကရဏေ, ကတ္တရိ တ ဥရော, **အာတုရော,** ဒီဃာဒိ။ အာမယာဝီ, ဝိကတော, အပဋု, အဗ္ဘမိတော, အဗ္ဘာန္တ တောပ္ပတ္ထု။

ဥမ္မာဒေ တတာဒိပကောပေ ရောဂဝိသေသော, တဗ္ဗတိ ဥမ္မတ္တော, **မဒ** ဥမ္မာဒေ, ဥဂ္ဂတေဟိ တတာဒိအေသေ ဟိ မဒယတီတိ **ဥမ္မာအေ,** ဏော။ **ခုဇ္ဇာ** ဒယော **ဥမ္မတ္တ** န္တာ တစ္စလိင္ဂေ ယုတ္တတာယ တစ္စလိင်္ဂကာ, ယထာ – ခုဇ္ဇော ပုရိသော, ခုဇ္ဇာ ဣတ္ထီ, ခုဇ္ဇံ နပုံသကံ။ ဥမ္မတ္တော ပုရိသော, ဥမ္မတ္တာ ဣတ္ထီ, ဥမ္မတ္တံ နပုံသကံ။

၃၂၃. နဝကံ ရောဂမတ္တော။ **တကိ** ကိစ္ဆဇီဝနေ, ဘူတဒိ, အာ ဘုသော တင်္ကတီတိ **အာတင်္ကော,** အ။ **အမ** ရောဂေ, ယော, **မယ** ဂတိမှိဟိ တ, အထ တ **အမ** ရောဂေ, စုရာဒိ, အာမယတိ ရုဇ္ဇတီတိ **အာမယော,** အ, ကာရိတလောပဘာဘာတော။ **ဝိဓ** ဝိဇ္ဈနေ, ဝိဇ္ဈတီတိ **ဗျာဓိ,** ဣ, **အကာရဝဏ္ဏာဂမော, ဗာဓ** ဝိဗာဓာယံ တ, တဒ **ယာဂမော,** ဝိဓိဓာ တ အာဓယော မနောပီဠာ ယသ္မိံသ **ဗျာဓိ, "ပုမေ** အာဓိ မာနသီ ဗျထာ''တိ [အမရ ၈. ၂၈] ဟိ **အမရကောသေ** ဝုတ္တံ။ ရောဂေဂဒအေ, ကုဝေရာယုမေ ဂအ, ဂဒေ ဘာထရိကဏ္ဍဟသ္မ, ''အာမယေ စာယုမေ ဂအ''တိ ဟိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော။ ရုဇ** ရောဂေ, ကတ္တရိ ဏော, ရုဇာ ဣတ္ထီ။ ဂိလာနသ္မ ဘာတေ **ဂေလည်း။ ကလ** ဂတိသင်္ခာနေသု, န ကလတိ ယေန တံ အကလံ, တမေဝ **အကလ္လံ,** လော။ **ဗာဓ** ဝိဗာဓာယံ, ဘူတဒိ, အ။ ဥပတာပေဟ္ယတ္ရ။

ဒွဝယံ ခယရောဂေ, ရသာဒိသတ္တဓာတုယော သောသယတီတိ **သောသော, သုသ** သောသနေ, ဒိတဒိ, ဏော။ **ခိ** ခယေ, ခယတီတိ, အ။ ယက္ခာ, ရာဇယက္ခာပ္ယတ္ရ။ **ယက္ခ** ပူဇာယံ, စုရာဒိ။

၃၂၄. ဒွဝယံ နာသရောဂေ။ အပိပဟိတာ နာသာ အနေနာတိ **ပီနာသော, ပီနသော**ပိ။ ဥပသဂ္ဂတော နာသာယ ဗဟုဗ္ဗီဟိမှိ ဟိ **နသာ**ဒေသံ ကုဗ္ဗန္တိ [ပာဏိနိ ၅.၄.၁၁၉], အပိသ္သာကာရလောပေ ဝဏ္ဏနာသော, ရဿ္သ ဒီဃတာ။ ''သောသော ယက္ခာ ရာဇယက္ခာ, ပတိဿာယော တု ပီနသော, အာပီနသော ပတိဿာယော''တိ **ရဘသော။** ပတိဿယောပ္ယတ္ရ။ ဝေဇ္ဇဂန္ထေ ဣမေသံ ပီနသပတိဿာယာနံ ဘေဒေ အဘိဟိတော –

အာနဟ္ယတေ ယဿ ဝိသုဿတေ စ၊
ကိလိဒ္ယတေ ဓူပတိ စေဝ နာသာ။
န ဉာယတေ ဂန္ဓရသေ စ ဇန္တု၊
ဒုဋ္ဌံ ဝိဇညာ တမပီနသေနာတိ။

အာနဒ္ဓာ ပိဟိတာ နာသာ၊
တနုသာဝပ္ပဝသေကိနီ။
ဂလတာလောဋ္ဌသောသော စ၊
နိတ္တောအေ သင်္ခကဒ္ဝယေ။
ဘဝေ သရော ပဃာတော စ၊
ပတိဿာယောတိ လက္ခိတောတိ။

ဣဟ တ္ဝဘေဒေနောတ္တံ။ **ပတိပုဗ္ဗော သိဓာ**တု ရုဇတ္ထတ္တော။ နာသိကာယ ဇာတော ရောဂေ **နာသိကာရော ဂေ**။

ဃာနေ ပဝတ္တော အဿတေ သိင္ဃာနိကာ နာမ, **သိင်္ဃ** အာဃာနေ, ဘူတဒိ, သိင်္ဃတီတိ သိင္ဃာနံ, ယု, တတ္တ ဇာတာ **သိင္ဃာနိကာ။** အာ ပုနပ္ပုနံ သဝတိ သန္ဒတီတိ **အဿတော, သူ** အဘိသဝေ။ ဒွဝယံ ဝဏမတ္တော။ **အရ** ဂမနေ, ဥ, **အရု,** နပုံသကေယဝ။ **ဝဏ** ဂတ္တဝိစုဏ္ဏနေ, စုရာဒိ, အ, **ဝဏော,** အနိတ္ထီ။ ဒွဝယံ ဖောဋ္ဌေ။ **ဖုဋ္ဌ** သံသိလေသနေ, ဘူတဒိ, **ဖောဋ္ဌော,** ဏော။ **ပီဠ** ဝိဗာဓာယံ, စုရာဒိ, ဏွဝု, ''ဣတ္ထိယမတော **အာ**ပစ္စယော''တိ အာ, ပီဠကော, ပီဠကာ, ပီဠကံ, တီသ္ဝပိ, တထာ ဖောဋ္ဌော။

၃၂၅. ဒွဝယံ ပက္ကဝဏာဒိသု သဉ္ဇာတဒုဂ္ဂန္ဓဝိသေသော။ **ပုဗ္ဗ** ပူရဏေ, ဘူတဒိ, အ။ **ပူယ** ဝိသရဏေ, ဒုဂ္ဂန္ဓေ စ, ဘူတဒိ။

ဒုဝယ် လောဟိတနိဿရဏရောဂေ။ ရတ္တဿ လောဟိတဿ သဏ္ဍာနမတိက္ကမိတ္ဝာ သရဏံ ဂမနံ **ရတ္တာ တိသာရော။** ပက္ခန္ဒတိ နိဿရတီတိ **ပက္ခန္ဒိကာ။ ကမု** ပဒဝိက္ခေပေ။ "က္လတ္ထိယမတိယတေ တ"တိတိ။ "ပက္ကမာဒီ ဟိန္တော စေ"တိ တွေ့ **စကာရေန တိဿ** န္တိ, ဓာတွ္ဝန္တလောပေ စ, သကတ္တေ ကော။ ဒုဝိတ္တေ။ **ယအာဒိနာ** ပရက ကာရဿ **ခော,** ပက္ခန္ဒိကာ။

ဒုဝယ် အပမာရေ။ သရဏံ သာရော, အပဂတော သာရော ယေန **အပမာရော, သဿ မော။** က္လတရတ္တ **မကာရာဂ** မော။ ဒုဝယ် ဟဒဘေဒေ။ ဟဒဿ ဖောဋ္ဌော ဘေဒနံ ဒရဏံ **ဟာဒဖောဋ္ဌော, ဖုဋ္ဌ** ဘေဒေ။ ဝိရူပေ ဟဒအေ တောယ ပေတုဘူ တာယာတိ **ဝိဟာဒိကာ။** သမာသန္တေ ကော, ပုဗ္ဗာကာရဿိတ္တံ, ဝိအရိယမာနတ္တာ ဝိပဇ္ဇမာနော ဟဒအေ အဿန္တိ တ **ဝိဟာဒိကာ။**

၃၂၆. ဒုဝယ် ဝုမိပ္ပတ္တဏ္ဍကောသရောဂေ။ ဝုမိပ္ပတ္တော ရောဂေ **ဝုမိရောဂေ။** တတပ္ပုရိတံ အဏ္ဍံ ကော သော **တတဏ္ဍံ။** ဒုဝယ် ထူလပာဒရောဂေ။ ဃနာဘာဝတော သိထိလံ ပဒံ **သီပဒံ,** ဝဏ္ဏနာသော, ဒီဃာဒိ။ ဘာရော ဟဒအေ ယ ဿ, တဿ ဘာဝေ **ဘာရပာဒတာ။**

ပဉ္စကံ ကဏ္ဍုယံ။ **ကဏ္ဍု** ဘေဒနေ, ဥ, ဒီဃေ ကဏ္ဍူ, **ဝဓူသဒ္ဒေ၀။ တိမ္ပဟိ ကဏ္ဍူတိ,** အဿူ, စုရာဒိတ္တာ **ယမ္ ဟိ ကဏ္ဍူယာ, ယ** လောပာဘာဝေ။ **ခဇ္ဇု** ထေယ္ယကရဏဗ္ဗထနေသု, ဘူတဒိ, ဥ။ **ယုမ္ပဟိ ကဏ္ဍူဝနံ,** အဿူ။ **ဥတဒေ** သော, ဒီဃော စ။

၃၂၇. တိကံ ကစ္ဆုယံ။ ယာ "ခသုရောဂေ"တိ ဝုစ္စတိ။ ဟတ္ထတ္တာနန္တိ **ဟမံ,** မန, ဟမာယ္ထတ္ထိ, ပုလ္လိင်္ဂ ကေ, ရာဇာဒိ, ဝိသေသေန တစ္ဆတိ ကာသန္တိ **ဝိတစ္ဆိကာ, တစ္ဆ** တနုကရဏေ, ဏွု, "ဝိဝစ္ဆိကာ" [ဝိစ္ဆိစ္ဆိကာ (အမရ ၁၆.၅၃)] တိပိ ပဌော။ **ဝစ္ဆ** ပရိဘာသနတဇ္ဇနေသု, ဘူတဒိ။ **ကစ** ဗန္ဓနေ, ဥ, **စဿ ဆတ္တံ,** ဒုဝိတ္တာဒိ။ တိလ ကာဠကန္တိ ဒုဝယ် ဒုဝယ် သမတ္ထံ။ တတ္ထ ဒုဝယ် သောထေ။ သု ဂတိဝုမီသု, ဘူတဒိ, ထော။ **ထုပစ္စယေ သယထု,** ဥသ္ သတ္တံ, **ယာဂမော** စ။ သောဖေပ္ပတ္ထ။ သောကံ ဖာယတိ ဗဟုလံ ကရောတိတိ **သောဖော, ဖာယ** ဝုမိယံ, **ဖာယဿ ဖော,** နေရုတ္တော။

ဒုဝယ် အရိသရောဂေ။ အမင်္ဂလတာယ ဒု နိန္ဒိတံ နာမမဿ **ဒုန္နာမံ,** သကတ္တေ, ကုစ္ဆာယံ တ ကော, ဒီဃကော သိကာယံ ဒုန္နာမာ, က္လတ္ထီ။ အရိ ဝိယ သသတိ ဟိံ သတီတိ **အရိသံ, သသ** ဟိံသာယံ, ကွိ, **အရ** ဂမနေ တ, က္လသော။ ဒုဝယ် ဝမနရောဂေ။ **ဆဒ္ဒ** ဝမနေ, စုရာဒိ, ဏွု။ **ဝမု** ဥဂ္ဂိရဏေ, ထု။ ဝမိဝုပ္ပတ္ထ။ **ဆဒ္ဒိကာ, ဝမိ** က္လတ္ထိယံ, **ဝမထု** ပုမေ။

၃၂၈-၃၂၉. ဒုဝယ် ပရိတာပေ။ **ဒု** ပရိတာပေ, တနာဒိ, ထု။ ပရိတပနံ သန္တာပနံ **ပရိတာပော။** ဒုဝယ် တိလကာဠကေ။ တိလ သဏ္ဍာနံ ဝိယ ဇာယတီတိ **တိလကော။** တိလံ ဝိယ ကာဠော ဟုတွ္ဝာ ဇာယတီတိ **တိလကာဠကော။**

မဟာဝိရေကော "ဝိသူစိကာ"တ္ထုစ္စတေ။ နိဿေသတော သုစတိ ဂစ္ဆတီတိ **သူစိကာ။ သုစိ, သုစ** ဂတိယံ, ဘူတ ဒိ။ **သုစ** သောစေယ္ယေ တ, နိဿေသတော သောစေတီတိ **ဝိသူစိကာ,** ဝိသေသေန သူစိ ဝိယ ဝိဇ္ဈတီတိ တ **ဝိသူစိကာ။** ဗ ဟုမောသရဏတ္တာ မဟန္တော ဝိရေကော **မဟာဝိရေကော, ရိစ** ဝိယောဇနသမ္ပစ္စနေသု, ဏော။

ဘဂန္ဒလာဒယော သတ္တ **အာမယန္တရာ** ရောဂဘေဒာ ဘဝန္တိ။ တတ္ထ ဂုဒသမီပဇော ဝဏဝိသေသော ဘဂန္ဒလာ, က္လ တ္ထီ။ ဘဂံ ယောနိ, တံ အရယတီတိ ရူဠှီဟိတော **အပစ္စယန္တော** နိပာတိတော။ **ဒရ** ဝိအရဏေ, ဘူတဒိ, လတ္တေ **ဘဂန္ဒ လာ။** ဘဂန္ဒရောပ္ပတ္ထ။ မေဟော မုတ္တမေဟော, သော စ ဗဟုမုတ္တတာယ **မဓုမေဟော, ရတ္တမေဟော, သုက္ကမေ ဟော**တ္ထနေကဝိဓော။ **မိဟ** သေစနေ, ဘူတဒိ, မိဟတိ မုတ္တန္တိ **မေဟော,** ဏော။ **ဇရ** ရောဂေ။ ဘူတဒိ, ဇရတီတိ, အ။ ဇ ရော ပသိဒ္ဓေါ။ **ကာသ** သဒ္ဒကုစ္ဆာယံ, ဒိတ္တိယဥ္စ, ဘူတဒိ, ကာသတီတိ **ကာသော,** ဏော, ကုစ္ဆိတံ အသတီတိ တ **ကာ သော, ကုအာ**ပုဗ္ဗော။ **သသ** ဟဏနေ, သသနံ **သာသော,** ဘုသံ သသနမေတဿတ္ထီတိ တ **သာသော, ကုဋ္ဌ** ဆေဒနေ, ဌော, **ကုဋ္ဌံ။** သာမညေန တစောဝိကာရေ။ သုက္ကေ တု **သိတ္တံ။ သူလ** ရုဇာယံ, ဘူတဒိ, **သူလံ။** ဝိဒ္ဓမိ, အဿမရီ, မုတ္တကိစ္ဆ ဆာဒယောပ္ပနေကာ ရောဂဘေဒာ။

ပဇ္ဇုဒ္ဓံ ဝေဇ္ဇေ။ အာယုဗ္ဗေဒသင်္ခါတံ ဝိဇ္ဇံ ဇာနာတီတိ **ဝေဇ္ဇော,** “ဏျ ရာက တသ္သေဒမညတ္ထေသု စာ”တိ ဏျော, **ဝိဒ** ဉာဏေ တ, ဝိန္ဒတီတိ **ဝေဇ္ဇော,** ဏျော, ဒ္ဒ္ဓသ္သ **ဇော။** ဘိသဇ္ဇတိ စိကိစ္ဆတီတိ **ဘိသက္ကော,** အ, ဇသ္သ **ကော။** ရောဂံ ဟရတိ သီလေနာတိ **ရောဂဟာရီ,** ဏီ။ **ဟရ**သဒ္ဒေါယံ ကေဝလောပိ အာနယနာပနယနေသု ဝတ္တတိ “မနော ဟရော, ဒုက္ခဟရော”ဣစ္စာဒီသု, ဣဓ အပနယနေ။ **ကိတ** ရောကပနယနေ, ဘူတာဒိ။ တိကိစ္ဆတီတိ **တိကိစ္ဆကော, ဆ** ပစ္စယော, ဏွုဝု, ဒွိတ္တာဒိ။ အဂဒကရောပ္ယတ္ထ, အဂဒံ အရောဂံ ဟာဏီနံ ကရောတီတိ **အဂဒကရော,** ကမ္မာဒိမှိ ဏော။

၃၃၀. ဒွယံ သလ္လနီဟရဏေ ဝေဇ္ဇေ။ ကာယေ ပဝိဋ္ဌသရာဒိသလ္လဿ နီဟရဏော ဝေဇ္ဇော **သလ္လဝေဇ္ဇော။** ယထာဝုတ္တံ သလ္လံ နီဟရဏဝသေန ကန္တတိ ဆိန္ဒတီတိ **သလ္လကတ္တော, ကတိ** ဆေဒနေ, တော။ ဒွယံ ပဋိကာရေ။ တိကိစ္ဆနံ **တိကိစ္ဆာ,** ဘာဝေ အ။ **ပတိ**ပုဗ္ဗော ကရောတိ တိကိစ္ဆာယံ, **ကရ**တော ရိရိယာ။

စတုက္ကံ ဩသဓေ။ ဘိသဇာနမိဒံ **ဘေသဇ္ဇံ,** ဏျ။ န ဝိဇ္ဇတေ ဂဒေါ ယသ္မိန္တိ **အဂဒေါ။** ဘိသဇာနမိဒံ **ဘေသဇံ,** ဏော။ **ဥသ** အပဟေ။ ရောဂမောသာပေတီတိ **ဩသဓံ,** ဓော, အထ တ ဩသဓီ နာမ အသံယောဂဒဗ္ဗံ, တေဟိ သံယောဇိတံ ဩသဓံ။ ဇာယုပ္ယတ္ထ။ **ဇိ** ဇယေ, ဏု။

၃၃၁. တိကံ အာရောဂျေ။ အနတ္ထကာရကတ္တာ ကုစ္ဆိတာကာရေန သရီရေ သေန္တီတိ ကုသာ, ရောက, တေ လုနာတိ ဆိန္ဒတီတိ **ကုသလံ။** အာမယဿာဘာဝေ **အနာမယံ,** အဗ္ယယီဘာဝေ။ အရောဂဿ ဘာဝေ **အာရောဂျံ။** ကုသလာ နာမယာရောဂျန္တိ သမာဟာရဒွန္ဒော။ ဒွယံ အနာမယဇနေ။ **ကလ** ဂတိသင်္ချာနေသု။ ကလတိ ယထာသုခံ သဗ္ဗိရိယာပထေသူတိ **ကလ္လော,** လော။ “ကာလံ ခမတီတိ ကလ္လံ, အရောဂတာ, တဿံ နိယုတ္တော ကလ္လော”တိ **အင်္ဂုတ္တရနိကာယဋီကာယံ။** နတ္ထိ အာမယော ယသ္မိံ **နိရာမယော။** ဝုတ္တောပ္ယတ္ထ။ ဝုတ္တိ ဇီဝိတဝုတ္တိ ပသတ္ထာ အဿ တ္ထီတိ **ဝုတ္တော။** ရောဂတော နိဂ္ဂတဇနေ ပန ဥလ္လာဃော, **လာဃ** သာမတ္ထိယေ, ဥသဒ္ဒေါယံ ရောဂဝိမုတ္ယတ္ထော။ နရာဒိတ္တာ, နရပ္ပဓာနတ္တာ စ နရဝဂ္ဂေ။

နရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. စတုဗ္ဗဏ္ဏဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၃၂. သန္တတိ ပရိယန္တံ ဝံသေ။ **ကုလ** သင်္ချာနဗန္ဓူသု, ဘူတာဒိ, ဏော, **ကုလံ, ဝန** သမ္ဘတ္တိယံ, သော။ **သံတနု** ဝိတ္ထာရေ, ဏော။ အဘိမုခံ ဇနေတီတိ **အဘိဇနော,** ဏော။ ကေ ဝုစ္စတိ အဘိဓာနံ, ဗုဒ္ဓိ စ, တေ တာယတီတိ **ကေတ္တံ။** ကေတ္ရမှိ။ ဂဝံ သဒ္ဒံ တာယတီတိ တ **ကေတ္တံ, တာ** ဟာလနေ။ **အနုပုဗ္ဗော** **ကု** ဂတိယံ, ကရဏေ အ။ **တနော**တိသ္မာတိ, **သန္တတိ,** နလောပေ, ဣတ္ထိယံ။

သန္တတိ ပန္တိဝိတ္ထာရ-ကေတ္တေသု ကဝိဘိ မတာ။
ပရမ္ပရာ ဘာဝေ စာပိ၊ ပုတ္တကညာသု သန္တတိ။

ခတ္တိယာဒယော ခတ္တိယဗြာဟ္မဏဝေဿသုဒ္ဒါ စတ္တာရော **ဝဏ္ဏာ** ကုလာနိ ဘဝန္တိ, တေ ဟိ အညမည မသင်္ကရတော ဝဏ္ဏေတဗ္ဗတော ဌပေတဗ္ဗတော **ဝဏ္ဏာ** တိ ဝုစ္စန္တေ။ **ဝဏ္ဏ** ဌပနေ။

၃၃၃-၃၃၄. ဆက္ကံ ကုလီနေ။ ကုလဿာပစ္စံ **ကုလီနော,** ဣနော အပစ္စေ။ သောဘနော ဇနော **သဇ္ဇနော။** သပရတ္ထံ သာဓေတီတိ **သာဓု, သာဓ** သံသိဒ္ဓိမှိ, ဥ။ သဘာယံ သာဓု **သဗ္ဘော။** သာဓွတ္ထေ ယော။ **အယ** ဂတိယံ။ အယိတဗ္ဗော ဥပဂန္တဗ္ဗောတိ **အယျော,** ကမ္မနိ ယော။ မဟာကုလဿာပစ္စံ **မဟာကုလော,** ဏော။

ဘူဘုဇန္တံ ရာဇသာမညေ။ အတိတေဇဝန္တတာယ ဝိသေသေန ရာဇတေ ဒိဗ္ဗတေတိ **ရာဇာ, ရာဇ** ဒိတ္တိယံ။ ဘုယာ ဘူမိယာ ပတိ **ဘူပတိ,** ဘုံ ပာလေတီတိ တ **ဘူပတိ, ပာ** ရက္ခဏေ,တိ, ရဿော။ ပထဝိယာ ဣဿရော **ပတ္ထိဝေါ,** ဏော, ဒွိတ္တံ, ဣတ္တဉ္စ။ ဇဂတိံ ဘူမိံ ပာလေတီတိ **ဇဂတိပါလော,** ကမ္မနိ ဏော။ ဒိသာနံ ပတိ **ဒိသမ္ပတိ,** ဒိသာ, ဒိသဋ္ဌေ ဇနေ တ ပာလေတီတိ **ဒိသမ္ပတိ,** ရဿတ္တံ, နိဂ္ဂဟီတာဂမော စ။ ဘုံ ဘူမိံ ဘုဥ္ဇတီတိ **ဘူဘုဇော, ဘုဇ** ပါလနဇ္ဈောဟာရဏေသု, ဣဓ ပါလနေ, ရုဓာဒိ။ မဟိခိတောပ္ယတ္ထ။ **ခိ** နိဝါသဂတီသု, မဟိံ အခိ ဂတတ မဟိခိတော။

၃၃၅. ပဇ္ဇဒ္ဓံ မုဒ္ဓာဘိသိတ္တော ဇာတိခတ္တိယေ, ''ရာဇဇစ္စေ စ ခတ္တိယေ''တိ ဝစနတော။ ရညော ခတ္တိယသ္သ သာပစ္စံ **ရာဇညော,** ညော အပစ္စေ။ ''ခတ္တိယော တု ဝိရာ ခတ္တံ, ရာဇညဒ္ဒဝိဇလိင္ဂနော''တိ **ရဘသ, ရတနကောသေသု** ပရိယာယာ။ ခတ္တသ္သာပစ္စံ **ခတ္တိယော,** အပစ္စေ **ဣယ**ပစ္စယော ဒိသ္သတေ, ခေတ္တာနံ အဓိပတိဘူတတ္တာ တ **ခတ္တိယော**တိအာဒိကပ္ပိကရာဇာ ဝုစ္စတိ, တပ္ပဘဝတ္တာ ပန မုဒ္ဓာဘိသိတ္တေသ္ဝပိ တံသမညာ, ဋ္ဌေတ္တံ။ ခတ္တသ္သ သာပစ္စံ **ခတ္တံ,** ဏော။ ရဇ္ဇာရောပနသမယေ ဒက္ခိဏာဝဋ္ဋသင္ခေဒကေန ဂင္ဂါနီတေန မုဒ္ဓနိ ခတ္တိယကညာဒီဟိ အဘိသိတ္တတ္တာ **မုဒ္ဓာဘိသိတ္တော,** ပဌမခတ္တိယော။ တပ္ပဘဝတာယ ပန အနဘိသိတ္တာ စ မုဒ္ဓာဘိသိတ္တာဋ္ဌာ, ယထာ – ဗြဟ္မဗာဟုဇဿ ဝံသေ ဇာတဿာပိ ဗြဟ္မဗာဟုဇော။ ဗြဟ္မဗာဟုတော ဇာတတ္တာ **ဗာဟုဇော**တိ ဟိ နိကာယန္တရိကာနံ လဒ္ဓိ။ ယသ္မိံ ပန ရာဇိနိ အသေသာ သာမန္တာ ပဏာမန္တိ, သော အဓိဿရာဋ္ဌော [အမရ ၁၈.၂]။ သံ သတ္တော လက္ခေ အန္တော ယဿာ သာ သမန္တာ, သဝိသယာနန္တရာ ဘူမိ, သမန္တာယ ဣမေ **သာမန္တာ,** အနန္တရရာဇာနော။

ဒ္ဝယံ စက္ကဝတ္တိနိ။ သဗ္ဗဘူမိယာ ဣဿရော **သဗ္ဗဘုမ္မော,** ဏျော။ ပုညောပနီတေန စက္ကရတနေန ဝတ္တတေ အသာဓုဒမနိကာဒိရာဇဝတ္တံ အနုတိဋ္ဌတီတိ **စက္ကဝတ္တီ,** ဏီ, စက္ကရတနံ ဝတ္တေတိ အာကာသေ အတ္တနော ပုရတော ဂမယတီတိ တ **စက္ကဝတ္တီ,** ပုညစက္ကံ, စတုစက္ကံ တ သတ္တေသု ဝတ္တေတိ, တေ တ အသ္မိံ ဝတ္တေတီတိ **စက္ကဝတ္တီ,** စက္ကရတနုပ္ပာဒနတ္ထံ ဒ္တတဒသဝဿစရိတံ ဒသရာဇဓမ္မံ ဝတ္တမေတဿတ္ထီတိ တ **စက္ကဝတ္တီ။** တတ္ထ အန္တောဇနသ္မိံ ဗလကာယေ ဓမ္မိကာရက္ခာဝရဏဂုတ္တိယာ သံဝိဓာနံ, ခတ္တိယေသု, အနုယုတ္တေသု, ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေသု, နေဂမဇာနပဒေသု, သမဏဗြာဟ္မဏေသု, မိဂပက္ခီသု, အဓမ္မကာရပဋိက္ခေပေ, အဓနာနံ ဓနုပ္ပဟာဒနံ, သမဏဗြာဟ္မဏေ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပဉှာပုစ္ဆနန္တိ ဣဒံ ဒသဝိဓံ စက္ကဝတ္တိဝတ္တံ, ဣဒမေဝ စ ဂဟပတိကေ, ပက္ခိဇာတေ စ ဝိသုံ ကတ္ဝာ ဂဟဏဝသေန ဒ္တတဒသဝိဓမ္ပိ ဒီပေသု။ စတူသ္ဝပိ ဒီပေသု အာဏာဓမ္မစက္ကာနိ သတ္တေသု ပဝတ္တေတီတိ တ **စက္ကဝတ္တီ။ အညော** အသဗ္ဗဘုမ္မော အနဝကာသော သာမန္တော ဘူပေ မဏ္ဍလိဿရော နာမ။ သယမာဏာပဝတ္တိဋ္ဌာနဝသေန ပရိစ္ဆိန္နဿေဝ မဏ္ဍလဿ ဣဿရော, န သဗ္ဗမဏ္ဍလဿာတိ **မဏ္ဍလိဿရော**တိပိ။ တွေ့ စ ''သဗ္ဗဘုမ္မော, စက္ကဝတ္တီ''တိ ဒ္ဝီဟိ နာမေဟိ **စတုဒီပိဿရော** ရာဇာ ဒီပိတော, ဣဓာနာဂတေပိ သင်္ဂဟေတ္ဝာ ကထိတေန **အဓိဿရ** ပဒေန **ဧကဒီပိဿရော** ရာဇာ, **မဏ္ဍလိဿရ** ပဒေန **ပဒေသိဿရော** ရာဇာ ဒီပိတော။ အထ တ **မဏ္ဍလိဿရ** ပဒေန ဧကဒီပိဿရော ရာဇာ, သေသေဟိ **ရာဇရာဇညာ**ဒီဟိ **ဗာဟုဇ**ပရိယန္တေဟိ ပဒေသိဿရော ဒီပိတော။

၃၃၆. ဒ္ဝယံ ရာဇဘေဒေ။ သုခုမတာယ လိခါ အပဟကဋ္ဌာ ဆဝိယော ယေသံ တေ **လိစ္ဆဝိနော။** လိစ္ဆဝီ စ ဝဇ္ဇီ စာတိ ဒ္ဝယန္တော။ ဒ္ဝယံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကုလေ ရာဇိနိ။ ပုရိမတရသမ္ဘူတေ သက္ယကုလေ သဉ္ဇာတတ္တာ **သက္ယော,** ဏော။ သက္ကောပိ။ သက္ယေ ဘတေ **သာကိယော,** ဣယော, **ယ**လောပေ, ဒီဃော စ။

ပဉ္စကံ ဗုဒ္ဓပုတ္တဿာယသ္မတော ရာဟုလဿ မာတရိ။ **ဘဒ္ဒ** ကလ္လာဏေ, သောခ္ယေ စ။ ကုလာစာရရူပါဒိဝသေန ကလ္လာဏတ္တာ **ဘဒ္ဒါ။** ကစ္စဿာပစ္စံ **ကစ္စာနာ, အပစ္စ** သဒ္ဒေယံ နိစ္စံ နပုံသကေ ပုတ္တေ, ပုတ္တိယဉ္စ ဘဝတီတိ။ ''ရာဟု ဝိယ စန္ဒံ မမ နိက္ခမနံ လာတုကာမော စာယံ မေ ပုတ္တောတိ ရာဟုလောတိ နာမေန ဘဝိတဗ္ဗ''န္တိ မနသိ ကတ္ဝာ ''ရာဟု ဇာတော, ဗန္ဓနံ ဇာတ''န္တိ ပိတရာ ဝုတ္တော သိက္ခာကာမော အာယသ္မာ ရာဟုလောယေဝေတ္ထ ရာဟုလော, တဿ မာတာ **ရာဟုလမာတာ,** ဗိမ္ဗံ ဝုစ္စတိ သရီရံ, အတိသယဝဏ္ဏသရီရယုတ္တတာယ **ဗိမ္ဗာ, ဝမိ** ဓာတုမ္ဟာ တ ဗော, **ဝ**ဿ **ဗ**တ္တံ။ ယသော ဝုစ္စတိ ပရိတရော, ကိတ္တိ စ, တေ ဓာရေတီတိ **ယသောဓရော, မနာဒိ**တ္တာ အသ္သော။

၃၃၇-၃၃၉. ယေသံ ခတ္တိယာနံ ဓနံ သတံ ဟောတိ, ကီဒိသံ တံ ဓနံ? **နိဓာနဂံ** ပထတဒီသု နိဓာနဝသေန ဂတံ ပဝတ္တံ, တေသံ ဓနာနံ သတံ ကဟာပဏာနံ, ကိတ္တကပ္ပမာဏာနံ? ကောဋိနံ သတံ။ ကေန ပရိစ္ဆေဒေန? **ဟေဋ္ဌိမန္တေန** ဟေဋ္ဌိမကောဋ္ဌာသေန, ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန တ ကောဋိနံ သတံ ဟောတိ။ **ဒိဝသဝဠဥ္ဇော** ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဝဠဥ္ဇိတဗ္ဗော ပန ကဟာပဏော ဝီသတမ္ဗဏမတ္တံ ဟောတိ, **တေ** ခတ္တိယာ ''ခတ္တိယမဟာသာလာ''တျုစ္စန္တေ။ မဟန္တော ဓနသာရော ယေသန္တေ **မဟာသာလာ, လ**တ္တံ, အမ္ဗဏမတ္ထ ကောဒသဒောဏမတ္တံ။

ယေသံ ဒ္ဝိဇာနံ ဗ္ရာဟ္မဏာနံ **နိဓာနကနိ** နိဓာနဝသေန ပဝတ္တာနိ အသီတိကောဋိဓနာနိ ဟောန္တိ, ဒိဝသဝဍ္ဎနာ ပန ကဟာပဏော ဒသမ္ဗဏမတ္တံ ဟောတိ, တေ ဒ္ဝိဇာ “ဒ္ဝိဇမဟာသာလာ”တ္ယာစ္စန္တေ။

နိဓာနဂေ, ဝဍ္ဎနေ စ ဓနေ တဒုပမေ တေသံ ဒ္ဝိဇမဟာသာလာနံ ဓနဿ ဥပမာဘာဝေ သတိ ဂဟပတိမဟာသာလာ နာမ သိယုံ, ဥဘယတ္ရာပိ ဟေဋ္ဌိမန္တေနေဝ ဓနပရိစ္ဆေဒော။

၃၄၀. ယော န ဟီနော, န စုက္ကဋ္ဌော, မဇ္ဈိမာဓိကာရဗ္ဘဝဋ္ဌိတော ရာဇပုတ္တသေနာပတိမဟာကဏိတ္တရာဒိ, သော မဟာမတ္တော။ မဟတီ မတ္တာ ပရိစ္ဆေဒော ယဿ **မဟာမတ္တော,** ရူပဘေဒေန ပဋ္ဌာနံ ကွိဝံ။

“ပကတိယံ မဟာမတ္တော၊ ပညာယံ ပရမတ္တနိ။
နပုံသကံ ပဓာနံ တံ၊ ဧကတ္တေ တု’တ္တမေ သဒ”တိ။

ရာဘသော စ။ “မဟာမတ္တော, ပဋ္ဌာနော စာ”တိ တု ပုံသကဏ္ဍေ တေဟလိတော။ ပကဋ္ဌေ တိဋ္ဌတီတိ **ပဋ္ဌာနံ,** ယု [အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာ ဋီကာ ၉၈၃, ၁၁၂၃ ကထာသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ] ။

ပဉ္စကံ မန္တိနိမ္ဟိ။ မတိပ္ပဓာနော သစိဝေ သဟာယော။ ဣတိကတ္တဗ္ဗတာဝဓာရဏံ မန္တော, တံယောဂ **မန္တိနီ။** အဿုတ္တတ္တေ ဣနီ, အထ တ မန္တေန နယတီတိ **မန္တိနီ,** အထ တ မန္တယောဂ မန္တိ, နေတီတိ နီ, မန္တိ စ နီ စာတိ **မန္တိနီ။** “မတိသစိဝမန္တိနီ”တိပိ ဟဋ္ဌော, တအာ ဒ္ဝိန္နံ တိဏ္ဏံ တ ဒ္ဝဝန္တော။ ရညာ သဟ ဇီဝတီတိ **သဇီဝေါ။** သစ တေ သမဝေတော ဘဝတီတိ **သစိတော။ သစ** သမတယေ, တေ, ဣကာရာဂမော စ။ သဗ္ဗကိစ္စေသု ရညာ မန္တေန အမာ သဟ ဘဝတီတိ **အမစ္စော, အမာ** သဒ္ဒေါယံ နိပာတော သဟတ္တေ **စ္စ**ပစ္စယော။ သဇီဝမတ္တေ **စာမစ္စ** သဒ္ဒော ဝတ္တတိ။ ဒ္ဝယံ သေနာပတိမ္ဟိ။ သေနံ နယတီတိ **သေနာနီ။** စမူနံ သေနာနံ ပတိ **စမူပတိ။**

၃၄၁. **န္ယာသာဒီနံ** ဣဏာအနအာယဝိဘာကဒီနံ **ဝိတအနံ** တေဟာရာနံ **ဥပဒဋ္ဌရိ** ဥပဒဿိတေ အက္ခဒဿော, အက္ခေ တေဟာရေ ပဿတီတိ **အက္ခဒဿော,** ဏော, ဓမ္မာဓိကရဏိယော။ ပုစ္ဆာဝိတကော, ပဉ္ဇာဝိတကောပ္ယတ္ရ။

ပဇ္ဇမုံ ပဋိဟာရေ။ ဒ္ဝတရေ နိယုတ္တော **အောတရိကော,** ဏိကော, [သိ]ကာရာဂမော။ ပဋိဟရတိ ဝိညာယတိ တေနာတိ **ပဋိဟာရော,** ဏော။ ဒ္ဝတရေ တိဋ္ဌတီတိ **ဒ္ဝတရဋ္ဌော,** သကတ္တေ ကော။ **ဒ္ဝတရပာလကော။** ဒ္ဝတရဋ္ဌိတော, ဒဿကောပ္ယတ္ရ။

၃၄၂. ရာဇူနံ အင်္ဂရက္ခဂဏော အနီကဋ္ဌောတိ မတော။ “ရက္ခိဝဂ္ဂေ တု ယော ရညံ, သော’နီကဋ္ဌော’ဘိဓီယ တေ”တိ **အမရမာလာယဥ္စ,** အနီကေန သမူဟေန တိဋ္ဌတီတိ **အနီကဋ္ဌော,** ဏော။

ဒ္ဝယံ မဟလ္လကေ။ ကဉ္စုကံ စောဠံ, တံယောဂ **ကဉ္စုကီ။** သောကံ ဝိန္ဒတီတိ **သောဝိဒလ္လော။ ဝိဒ** လာဘေ, လော, **က**လောပော။ ထာပတိ, သောဝိဒေပ္ယတ္ရ။ ဒ္ဝယံ သေဝကော။ ပဘုနော ပစ္ဆာ ဇီဝတီတိ **အနုဇီဝီ,** ဏီ။ **သေဝ** သေဝနေ, ဘူ, ဏွု။ အတ္ထီပ္ယတ္ရ။ **အတ္ထ** ယာစနာယံ။ အတ္ထနမတ္တော, အာသိသော, တံယောဂ **အတ္ထီ။**

၃၄၃. ဒ္ဝယံ အဓိကမတ္တော။ ကမေသု အဓိကတ္တာ အဓိကာ ဣက္ခာ အနုဘာဝနမေတဿ **အဇ္ဈက္ခော,** ဣဿတ္တ တံ။ အဓိကံ ကရောတီတိ **အဓိကတော။** ဣဒံ ဒ္ဝယံ ထာယုကကေဟာနံ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ နာမံ။ တတ္ထ ဧကကမေ အဓိကတော **ထာယုကော,** ဗဟူသု ကမေသ္ဝဓိကတော **ကေဟော။** ဝုတ္တဥ္စ **မရကောသေ** “ထာယုကောဓိကတော ကမေ, ကေဟော ကမေသု ဘူရိသု”တိ။ [အမရ ၁၈.၇] **ရုဒ္ဒေနာ** ပိ ဝုတ္တံ “ကမေသ္ဝဓိကတေ ကေဟော, ကေဋ္ဌဇ္ဈက္ခေပိ ဝလ္လဘော”တိ [စိန္တာ မဏိဋီကာ ၁၈.၇]။

ဒ္ဝယံ သုဝဏ္ဏရဇတဇ္ဈက္ခာနံ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ နာမံ။ ဟိရညံ ဝုစ္စတိ အကတသုဝဏ္ဏာဒိ, တတ္ထ နိယုတ္တော **ဟေရညိကော။ ကန** ဒိတ္တိဂတိကန္တိသု, **နိ**ပုဗ္ဗော, ခော, နိက္ခော, သုဝဏ္ဏာဒိဝိကာရော, တတ္ထ နိယောဂေ **နိက္ခိကော။** ဝိသေသတော ပန သုဝဏ္ဏဇ္ဈက္ခော ဘောရိကော။ **ဘူရိ**သဒ္ဒော သုဝဏ္ဏေ, တံယောဂ **ဘောရိကော။** ရူပ္ယာဇ္ဈက္ခေနိက္ခိကော, တသ္မာ’ယ’မုဘယတ္ရာပိ ဟေရညိကောတိ သာမညသိဒ္ဓံယေဝ။ ဝုတ္တဥ္စ –

“ဘောရိကော ကနကာဖ္လကော္ခ၊
ရူပ္ယာ’ဖ္လကော္ခ တု နိက္ခိကော”တိ [အမရ ၁၈.၇]။

သသ္သ အတ္တနော ဝိဇိဂီသဘူတသ္သ ဒေသာနန္တရော သမန္တတော မဏ္ဍလီဘူတော ရာဇာ **သတ္တု**ရုစ္စတေ ကေတု ထာဘိနိဝေသိတတ္တာ။ တတော ပရံ ဝိဇိဂီသဘူမ္ယေကန္တရိကော **မိတ္တော** ကေတ္ထကာရိတ္တနောပကာရတ္တာ။ အရိ ဝိဇိဂီသမိတ္တာနံ ပန မဏ္ဍလာနံ ဗဟိဘူတော ဒူရမဏ္ဍလဋ္ဌော ဝိဇိဂီသဘူမိယာ အစ္စန္တဗ္ဗဝဟိတော ဗလာဓိကောပိ ယော နာပကရောတ္ယုပကာရောတိ တ, သ ဥအာသီနော ဒူရမဏ္ဍလတ္တေနောပကာရတ္တာ။ ဒူရမဏ္ဍလေ အာသတီတိ **ဥ အာသီနော, ဥ**ပုဗ္ဗော **အာသ** ဥပသေဝနေ, ယု, အဿိ, **အာ**ဂမော စ။ သတ္တုမဘိယုဥ္ဇမာနဿ ဝိဇိဂီသဿ သတ္တုဟိတာယ ယော ပဏ္ဍုဟိ ဂဏ္ဍုဟတိ ပိဋ္ဌိတော ဝတ္တတိ, သော ပဏ္ဍုဟိဂ္ဂဟော။ “ပဏ္ဍုဟိ ပစ္ဆာ ပဒံ ဝိဇိဂီသဿာ”တိ **ရတနကော သော။** “ပဏ္ဍုဟိဟဒေ ဗ္ယုဟပိဋ္ဌေ”တိ [တိကဏ္ဍသေသ ၃.၃.၁၃၄] **တိကဏ္ဍသေသော။** “ပဏ္ဍုဟိ ပစ္ဆိမဘာဂေ စ, ဟဒမူ လောမဒိဋ္ဌိသု။ သေနာပိဋ္ဌေ ကုမ္ဘိယဋ္ဌေ”တိ တု **နာနတ္ထသင်္ဂဟော။**

၃၄၄-၃၄၅. ဒိဋ္ဌန္တံ ရိပုမ္ဟိ။ မိတ္တပဋိပက္ခတ္တာ **အမိတ္တော,** ရပတ္ယဝဏ္ဏံ ရဇတေတိ **ရိပု, ဥ, ဣတ္တံ, ရပ, လပ, ဇပ, ဇပ္ပ** ဝစနေ တ။ ဝေရံ ဝိရောဓော ယဿတ္ထီတိ **ဝေရီ,** ဤ, ဒုက္ခဟေတုတ္တာ သပတ္တိ ဣဝ **သပတ္တော, ဣဝတ္တေ အ**ကာရပစ္စယော။ **အရ** ဂမနေ,တိ, ဘူတဒိတ္တာ အာဂမော။ **သဒ** သာဒနေ, တု, ဘူတဒိ, **သတ္တု,** ယတာဒိစုဏ္ဏော ပ်ိ။ **အရ** ဂမနေ, ဝေရမရတီတိ **အရိ,** ရဿန္တော ဣ။ သပတ္တာဒိနံ စတုန္နံ ဒွဝန္ဒော, “ဗ္ယဥ္ဇနော စ ဝိသံယောဂေ”တိ သုတ္တေ **စ**ဂ္ဂဟဏေန ဧဧ **တ**ကာရဿ လောပေ စ။ ပတိယမတ္ထနံ ပစ္စတ္တော, တံယောက **ပစ္စတ္ထိကော,** ပတိယံ ဝိပရိတဂမနံ။ **ပန္တ** ဂတိယံ, စုရာဒိ။ ပရိပန္တော ပရိဿဝဋ္ဌာနံ, တံယောက **ပရိပန္ထိ။** ပဋိဝိရုဒ္ဓော ပက္ခော သဟာယော **ပဋိပက္ခော,** တထာ **ဝိပက္ခော။ န** ဟိတော **အဟိတော။** ဟိံသာယံ ရမတီတိ [ပရတီတိ (?)] **ပရော,** က္ဝိ။ ပဋိပက္ခဘာဝေန အမတိ ဂစ္ဆတီတိ **ပစ္စာမိတ္တော, အမ** ဂမနေ, တော, ဒွိတ္တံ။ နတ္ထိ တေသမ္ပာ ဤတိ ဥပဒ္ဒဝတိ အနီတော, မိတ္တော, တပ္ပဋိပက္ခော ပစ္စနီတော, သော ဧဝ **ပစ္စနီကော, တ** ဿ **ကော,** ယထာ နိယကော။ ဝိရောဓောဿတ္ထီတိ **ဝိ ရောဓီ,** ဤ။ **ဒိသ, ဒုသ** အပ္ပီတိယံ, ဒိတဒိ။ ဝိဒုဿနသီလတာယ **ဝိဒ္ဒေသီ,** ဒွိတ္တံ, ဣဿေတ္တံ။ ဒုဿတီတိ **ဒိသော,** အ။ **တ**ပစ္စယေ **ဒိဋ္ဌော,** ဓာတွဝန္တဿ သဟ **ဋ္ဌာ** ဒေသော။ ဒွေဝသဏော, ဒုဟဒယော, ဒဿု, သာတ္တတေ, အဘိဃာတီ ပ္ယတ္ရ။

ဒွဝယံ အနုကူလနေ။ အနုရောဓနံ **အနုရောဓော,** ဏော။ **ရုဓ** အာဝရဏေ။ အနုရူပံ ပဝတ္တနံ **အနုဝတ္တနံ, ဝတု** ဝတ္တနေ, ဘူ, ယု။

၃၄၆. ပဥ္စကံ မိတ္တသာမညေ။ **မိဒ** သ္နေဟေ, ဘူတဒိ, တော, ဝယသာ တုလ္လော **ဝယဿော,** မူလဝယောသဒ္ဒေဟိ သညာယံ **သ**ပစ္စယော [ယပစ္စယော (?) ဟဏိနိ ၄.၄.၉၁ သုတ္တံ ပဿိတဗ္ဗံ] , သဗ္ဗကာရိယေသု သဟ ဝယတီတိ တ **ဝ ယသော, ဝယ** ဂမနေ, **သဟ**ဿ **သော** ဝဏ္ဏဝိပရိယယော။ သဟ အယတိ ကိစ္စေသူတိ **သဟာယော, အယ** ဂမနေ, **သဟ** ဿ **သာ**ဘာတေ, ယထာ သဟဓမ္မိကော။ သဟ တ ဟာနိ, အယော တ ဝုဒ္ဓိ ယဿ **သဟာယော,** တိပဒဗဟုဗ္ဗိဟိ, ယထာ ပရက္ကမာဓိဂတသမ္ပဒာ။ အထ တ ဟာနိ စ အာယော စ ဟာယာ, **နိ**လောပေ, တေ ယဿ အတ္ထိ, သော **သဟာယော,** “သပက္ခကော, သလောမကော”တ္ယာဒိသု ဝိယ **သ**သဒ္ဒဿ ဝိဇ္ဇမာနတ္ထတ္တာ။ သုန္ဒရံ ဟဒယမေတဿာတိ သုဟ ဒယော, **အ**လောပေ, **ဒ္ဒဿ ဇော,** သောဝ **သုဟဇ္ဇော။ သဟ** ပရိသဟနေ။ ပရိသဟနံ အဒုဿနံ, ခော, **ဟ**လောပေ, **သခါ,** ရာဇာဒိ, သမာနော ချာတော ပတီတော တ **သခါ, ယ**လောပေ, **သမာန**ဿ စ **သ**ဘာတော။ သိနိဒ္ဓော, သ္နိဒ္ဓော, သဝယောပ္ယတ္ရ။ သခ္ယသတ္တပဒိနာ ပန မေတ္တိယံ ဝတ္တန္တိ။ သခိမ္ဟိ ဘဝံ **သခ္ယံ။** သတ္တဟိ ပဒေဟိ အဝဂမ္ယတေ တိ **သတ္တပဒိနံ** [သတ္တပဒီန (အမရ ၁၈.၁၂)], ဣနော။

ဒွဝယံ အဘေဇ္ဇမိတ္တော။ သဗ္ဗကာလံ ဘဇတီတိ **သမ္ဘတ္တော, ဘဇ** သေဝတယံ, ဘူတဒိ။ ဒဠှဟော ထိရော မိတ္တော **ဒဠှဟမိတ္တော။** ဒွဝယံ ဒိဋ္ဌမတ္တမိတ္တော။ ကိစ္စံ ကာလံ ပဿိတဗ္ဗောတိ **သန္ဒိဋ္ဌော။ သံ** သဒ္ဒောယမပ္ပတ္ထော။ **ဒိသ** ပေက္ခနေ, ဒဿနံ ဒိဋ္ဌံ, တံ မတ္တာ ပမာဏမေတဿ **ဒိဋ္ဌမတ္တကော,** သကတ္ထေ ကော။

၃၄၇. ဒွဝယံ စရပုရိသေ တာပသာဒိရူပေန စရမတ္တော။ စရတိ ဇာနာတိ ပရစက္ကန္တိ **စရော,** အ, စာရောပိ, ဏော။ **ဂုဠှ ဟပုရိသော** ဂုတ္တပုရိသော။ ယထာရဟာဝဏ္ဏော, ပဏိဓိ, အပ္ပသပေ, ဖဿောပ္ယတ္ရ။ တတ္ရာဒိဒွဝယံ တဏိဇကေသိဗလ

လိင်္ဂဘိက္ခုကစ္စာယနာဒိလေသေန ထာယိနိစရေ။ ဣတရေ ဣဓာဂတသဒ္ဒိသတ္တေ။ ဝဏ္ဏော ပကာရော, **ယထာရဟဝဏ္ဏော** ယထာရဟပ္ပကာရော။ ယေန ပရစက္ကံ သက္ကာ ဉာတုံ တပ္ပကာရတ ဣစ္စတ္ထော။ ပဏိမိဿတေ ဥဿေမသ္မိံ **ပ ဏိဓိ, ဣ**။ အပကင်္ဒ သပ္ပတိ စရတီတိ **အပသပ္ပော,** အ။ **ဖုသ** ဗာဓနေဖုသနေသု, အ, **ဖသ္သော**။

တိကံ ပထိကော။ ပထေ ဂစ္ဆတီတိ **ပထာဝီ,** ဝီ, ဒီဃော။ ဣကော, **ပထိကော**။ အဒ္ဓနိ မဂ္ဂေ ဂစ္ဆတိ သီလေနာတိ **အဒ္ဓဂူ**။ အဒ္ဓကေပ္ပတ္တ္ရ။

ဒ္ဒဝယံ ဒူတော။ **ဒု** ပရိတာပေ, တော။ သန္ဒေသံ တစိကံ ဟရတ္တနေနေတိ [ဟရတီတိ (?)]။

ဒ္ဒဝယံ ဇောတိသိကော။ ဂဏယတီတိ **ဂဏကော,** ဏ္ဏုဝု။ မုဟုတ္တံ ကာလဝိသေသံ ဇာနာတီတိ **မုဟုတ္တိကော, တ** ဂ္ဂဟ ဏေန န ဝုဒ္ဓိ။ သံဝစ္ဆရော, ဇောတိသိကော, ဒေဝညူ, မောဟုတ္တော, ဉာဏိကော, ကာတန္တိကောပ္ပတ္တ္ရ။ ကတန္တော ဒေဝမတ္တံ, တံ ဇာနာတီတိ **ကာတန္တိကော**။

၃၄၈. ဒ္ဒဝယံ လေခကော။ **လိခ** လေခနေ, ဘူ, ဏ္ဏုဝု။ လိပေန မသ္သောပဒေသေန ဘဝတီတိ လိပိ, ဣ, ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနော, တံ ကရောတီတိ **လိပိကာရော**။ အက္ခရစဏော, အက္ခရစုဉ္စူပ္ပတ္တ္ရ။ **စန** အနေ, ဘူ။ **စဉ္စု** ဂတိယံ။

မေလာနန္ဒာ မသိမဏိ၊ မေလန္ဒု ဝဏ္ဏကူပိကာ။
မသိဇလန္တု မေလာ စ၊ ပတ္တဥ္ဇနံ မသိ ဒ္ဒဝိသု။

လေခနီ ဝဏ္ဏတူလီ စ၊ ဝဏ္ဏကက္ခရတူလိကာ။
ဝဏ္ဏဒူတော သောတ္ထိမုခေါ၊ လေခော တစိကဟာရကော။

ကာစနကိတလိကော စ၊ ကာစနံ တန္နိဗန္ဓနံ။
လေခ္ဓဥာနံ ဂန္ထကုဋ္ဋိ၊ မုဒ္ဒာ ပစ္စယကာရိနီ [တိကဏ္ဍသေသ ၂.၈.၂၇၊ ၂၈၊ ၂၉]။

ဒ္ဒဝယံ ဝဏ္ဏော။ ဝဏ္ဏီယတိ ပကာသီယတိ အတ္တော ယေန, သော **ဝဏ္ဏော, ဝဏ္ဏ** ပကာသနေ။ န ခရတိ န ခီယတီတိ **အက္ခရော, ခရ** ဝိနာသေ, **ခိ** ခယေ တ, တဒ အရော။ **လိခနံ, လိပိ, လိခိ** ဣမေ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနေ ဝတ္တန္တိ။ **လိပိလိခိယော** ဣတ္တိယံ။

ဘေအဒယော ဣမေ စတုရော ဥပဟာ သတ္တုဝိဇယကာရဏာနိ။ သတ္တုဝိဇယမုပဂစ္ဆန္တိ ဧတေဟီတိ **ဥပဟာ**။ ပရသ္ မာ ဝိသိလေသနံ **ဘေအော**။

သ္မေဟာရာကပနယနံ ၊ သံဟာသောပ္ပာဒနံ တထာ။
သန္တဇ္ဇနဥ္စ **ဘေအော**ယံ၊ ဝိညူဟိ တိဝိဓော မတော [ကာမန္ဒကီယနီတိသာရ ၁၇.၈] ။

တတ္ရာယံ တတနုဂ္ဂတေန ပဝုဒ္ဓော ဟာသာဒတရတေ ဝိယ အတ္တာနစ္ဆော စ္စိန္ဒိသ္မတီတိ သင်္ကာယံ ဇနိတာယံ သ္မေပဟာဘတ္တိဥ္စာပနယတိ။ အဘိဘဝနစ္ဆော ဟာဒယတိ [ပဒ္ဒစ္ဆောဟာဒယတိ (က.)] ။ အညသ္မ စ ပရိယပစ္စာမိတ္တာနု ဂ္ဂဟာဏသ္မ မရဏမေဝန္တော ဘဝိသ္မတီတွေဝံပကာရမဘိဘာယနံ သန္တဇ္ဇနံ။

ဝဓောတ္တဂ္ဂဟာဏဥ္စေဝ၊ ပရိက္လေသော တထေဝ စ။
ဣတိ ဒဏ္ဍဝိဒဲ့ဟိ၊ **ဒဏ္ဍော** ပိ တိဝိဓော မတော [ကာမန္ဒကီယနီတိသာရ ၁၇.၉] ။

ပရိက္လေသော ဗန္ဓနတာဠနာဒိ။

အညမညောပကာရာနံ၊ ဒဿနံ ဂုဏကိတ္တနံ။
သမ္ဗန္ဓသ္မ သမက္ခာနံ၊ အာယတိ သမ္ပကာသနံ။

တစာ ပေသလယာ သာခုံ၊ တတဟမိတိ စပ္ပဏ်၊
ကြတိ သာမဝိသေ့ူဟိ၊ **သာမံ** ပဥ္စဝိဓံ မတံ [ကာမန္ဒကီယနီတိသာရ ၁၇.၄-၅] ။

"အသိ ဧဝံ ကတေ ကြဒံ အမှာကံ ဘဝိဿတီ"တိ အာသာဒဿနံ **အာယတိသမ္ပကာသနံ**။ အပ္ပဏမိတွင်သ့ သ အနံ။

အနန္တ ပဥ္စဓာ သာရဿာသာရဿ စ ဒဗ္ဗဿ ဂဟိတဿ သမပ္ပဏံ, တထာဂဟိတဿာနုမောဒနံ, တထာ အပုဗ္ဗအနံ, တထာ "အမုဿ ဒဗ္ဗံ ဂဏှာဟိ, တထေဝ ဘဝိဿတီ"တိ ပရသေသု သယံ ကဟပ္ပဝတ္တနံ, တထာ ကြဏပ္ ပမောစနဥ္စေတိ။ ယထာဟ –

"ယော သမ္ပတ္တဓနောဿကြော၊ ဥတ္တမမဇ္ဈိမာဓမော။
ပတိအနံ တထာ တဿ၊ ဂဟိတဿာနုမောဒနံ။

ဒဗ္ဗအန'မပုဗ္ဗဥ္စ ၊ သယံ ကဟပ္ပဝတ္တနံ။
ဒေယ္ယဿ ပဋိမောက္ခော စ၊ **အနံ** ပဥ္စဝိဓံ မတ"န္တိ [ကာမန္ဒကီယနီတိသာရ ၁၇.၆-၇] ။

ဧတေ စတ္တာရော ဥပာယာ မာယာဒီသေ့ဝဝန္တောဂဓာ, တထာ ဟိ မာယောပေက္ခာ စ ဒဏ္ဍန္တောဂဓာ။ ကြန္ဒဇာလဥ္စ ဘေဒေ အန္တောဂဓံ။ ကေစိ ပနာဟု

"သာမံ အနဥ္စ ဘေဒေ စ၊ ဒဏ္ဍော စေတိ စတုက္ကကံ။
မာယောပေက္ခိန္ဒဇာလဥ္စ၊ သတ္တောပာယာ ပကိတ္တိတာ"တိ [ကာမန္ဒကီယနီတိသာရ ၁၇.၃] ။

၃၄၉. နာမမတ္တေန ဝုတ္တာနံ ဘေအာဒီနမိအနိ ပရိယာယာန္တာဟ။ တတ္ထ ဒွဝယံ ဘေဒေ။ **ဇပ** မာနသေ စ [ဇပေ စိန္တနတစာသု (ဓာတွဝတ္ထသင်္ဂဟ, ၁၃၅ ကထာ)], ဘူ, ဏော။ **ဘိဒိ** ဒွိဓာကရဏေ, ဏော။

တိကံ ဒဏ္ဍေ။ **ဒဏ္ဍ** နိပာတနေ, စုရာဒိ။ သဟော ဝုစ္စတိ ဗလံ, တဗ္ဘဝံ **သာဟသံ**။ ဒမနံ **ဒမော,** ဒီဃပဋိသေဓော။

၃၅၀. သာမံ သုဒ္ဒဝဂ္ဂေ, အနဥ္စ ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂေ ကထေဿတိ။ သာမှာဒယော သတ္တရေတစရိယမတေ။ ပရမ္ပ ရောပကာရိတ္တာ ရဇ္ဇဿင်္ဂါနိ။ ပကဋ္ဌမုပကုဗ္ဗန္တိ ရဇ္ဇဿိ ပကတိယောတိ စောစ္စန္တေ။ ဝုတ္တဥ္စ **ကာမန္ဒကီ** ယေ –

"သာမျ'မစ္စဥ္စ ရဋ္ဌဥ္စ၊ ဒုဂ္ဂံ ကောသော ဗလံ သခါ။
ပရမ္ပရောပကာရီဒံ၊ သတ္တင်္ဂံ ရဇ္ဇမုစ္စတေ [ကာမန္ဒကီယနီတိသာရ ၄.၁] ။

အမစ္စရဋ္ဌဒုဂ္ဂါနိ ၊ ကောသော ဒဏ္ဍော စ ပဥ္စမော။
ဧတာ ပကတိယော ဝုတ္တာ၊ ဝိဇိဂီသဿ ရာဇိနော။

ဧတာ ပဥ္စ တထာ မိတ္တံ၊ သတ္တမော ပထဝီပတိ။
သတ္တပ္ပကတိကံ ရဇ္ဇံ၊ ကြစ္စာဟ သုရပူဇိတော"တိ။

တတ္ထ ပောရသေဏိနံ ပဓာနဘာဝေပိ သတိ **ရဋ္ဌ** ဂ္ဂဟဏေန, **ဗလ**ဂ္ဂဟဏေန တ ဂဟဏသိဒ္ဓန္တိ နေဟ ဝိသုံ ဂဟဏံ ကတံ, **အမရကောသေ** ပန ဒွိဟိ ဂဟဏေ သိဒ္ဓေပိ ပဓာနတ္တာဉာပနတ္ထံ ဝိသုံ ဂဟိတာ။ ဝုတ္တဥ္စိဟိ တတ္ထ –

"သာမျ'မစ္စာ သခါ ကောသော၊ ရဇ္ဇဒုဂ္ဂဗလာနိ စ။
ရဇ္ဇင်္ဂါနိ ပကတယော၊ ပောရာနံ သေဏိယောပိ စေ"တိ [အမရ ၁၈.၁၇]။

သေဥ္စ သာမညမစ္စရဋ္ဌဒုဂ္ဂကောသဗလသခီနံ ပုဗ္ဗတရဒ္ဓ ဂရုတ္တံ ဝိညေယျံ, ဣဟ တု နာမလိင်္ဂာနုသာသနေ **အဘိဓာနသတ္တေ** အနုပယောဂတော ယထာက္ကမံ ဂရုတ္တံ န ဝတ္တဗ္ဗမိစ္စတီတိ ဗျတိက္ကမေနောပညာသော က တော။

သုဝဏ္ဏာဒိမယဘဏ္ဍာကရံ **ကောသော,** ပဗ္ဗတောဒကရုက္ခာဒီဟိ ဒုဂ္ဂမံ ပုရံ **ဒုဂ္ဂံ, ဝိဇိတံ** ဇနပဒဝတီ ဘူမိ, **ဗလံ** စ ဏ္ကံ, တဥ္စ မောလဘတသေဏိသဟာယာမိတ္တာဋဝိကဘေဒေန ဆဗ္ဗိဓံ။ တတ္ထ ကမာဂတံ **မောလံ,** ဝေတနသမ္ဗန္ဓံ **ဘတံ,** ယောရံ ဗလံ **သေဏိ,** သဟာယဘူတံ **သဟာယော,** အမိတ္တဘူတံ **အမိတ္တံ, အဋ္ဋဝိကံ** အဋ္ဋဝိသဟာယော မိတ္တံ။ တ ဒပိ သဟဇ္ဇံ, ပကတံ, ကိတ္တိမဉ္စေတိ တိဝိဓံ။ “လိင်္ဂေ သဘာဝေ ပကတိ, ယောရာမစ္စာဒိယောနိသု။ တိလိင်္ဂံ ဂုဏသာမ္ ယေပီ”တိ [ဗျာချာသုဓာ ၁.၄.၂၉] **ရုဒ္ဒော။**

၃၅၁. ပဘာတဒီနံ ဝသာ သတ္တိယော နာမ တိဿော ဘဝန္တိ။ **သက** သတ္တိယံ,တိ။ တတ္ထ ယံ သန္ဓာဒီနံ, ဘေအဒီနဥ္စ ယာထာဝတော အဝဋ္ဌာပနံ, တံ ဉာဏဗလံ **မန္တသတ္တိ,** သကသမ္ဗတ္တုပ္ပတ္တိယံ ကောသဒဏ္ဍာ **ပဘူသတ္တိ,** တေသံယေ ဝ ပဘုတ္တသမ္ဘဒေနေ သာမတ္တိယတော။ ဝုတ္တဥ္စ “ကောသဒဏ္ဍဗလံ ပဘူသတ္တိ”ရိတိ [စိန္တာမဏိဋီကာယမ္ပိ] ။ ဗလ ဝတီ ဥဿာဟစေဋ္ဌာ **ဥဿာဟသတ္တိ။** ဝုတ္တဥ္စ “ဝိက္ကမဗလမုဿာဟသတ္တိ”ရိတိ [ဗျာချာသုဓာ ၂.၈.၁၉ စိန္တာမဏိဋီကာယမ္ပိ]။

ပဘာတဒီနံ သကာရဏံ သရူပံ ဒဿေတုမာဟ **“ပဘာဝေ”**စ္စာဒိ။ ဒမနံ ဒဏ္ဍော, တဒတ္ထိယာ ဗလမ္ပိ ဒဏ္ဍော။ တတော ဇာတံ ယံ တေဇော, တံ ပဘာဝော။ တတော ဇာတော ယော တေဇော, သော “ပဘာဝေ”တိပိ ပုလ္လိင်္ဂေန ယောဇ နီယံ။ ပဘဝန္တိ တေဇဿိနော အနေနေတိ **ပဘာဝေ,** ဏော။ ပကဋ္ဌော တ ဘာဝေ **ပဘာဝေ။** ကောသော ဓနံ, တတော ဇာတော ယော တေဇော, သော ပဘာဝေ နာမ။ တထာ ကောသဇော တေဇော ဓနေန သတ္တုနုမုပကရဏံ။ ပတပန္တိ တေဇ ဿိနော ဘဝန္တနေနေတိ **ပတာပေ,** ဏော။

၃၅၂. ဒွဝယံ မန္တော။ မန္တာ ဝုစ္စတိ ပညာ, သာ တေသံ ဝိဇ္ဇတိ တာယ နိပ္ဖာဒေတဗ္ဗတ္တာတိ **မန္တော,** အထ တ **မန္တ** ဂုတ္တဘာသနေ, ဘာဝေ ဏော။ ဣတရတ္ထ ဘာဝေ ယု။

သော မန္တော **ဒွိဝိကေစရော** ဒွိန္နံ ဇနာနံ ဝိသယဘူတော စတုက္ကဏ္ဏော နာမ။ စတ္တာရော ကဏ္ဏာ တေ **စ တုက္ကဏ္ဏော။** သော မန္တော **တိကေစရော** တိဏ္ဏံ ဇနာနံ ဝိသယဘူတော **ဆက္ကဏ္ဏော** နာမ။ မန္တော နာမ စတု က္ကဏ္ဏော တ ဆက္ကဏ္ဏော တ ကတ္တဗ္ဗော, န တတော ပရန္တိ ဒွိန္နမေဝေတ္ထ ဂဟဏံ။ **အမရကောသေ** ပန ဆ က္ကဏ္ဏောပိ ပဋိက္ခိတ္တော။ ဝုတ္တဥ္ဟိ တတ္ထ “အဆက္ကဏ္ဏော, ယော တတိယာဒ္ယကေစရော”တိ [အမရ ၁၈.၂၂]။

သဗ္ဗဟရိသဒ္ဒတ္တာ [သဗ္ဗဟဋ္ဌိပဒတ္တာ (က.)] ဗျာကရဏဿ သောတူနံ သမယန္တရေသုပိ ပဋ္ဋဘာဝဇနနတ္ ထံ ဣဓာနာဂတာပိ ဆဂ္ဂုဏာဒယော အာနေတွာ ကထေတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တဥ္ဟိ –

> “သဗ္ဗဟရိသဒံ [သဗ္ဗဟဋ္ဌိပဒံ (က.)] ဟိဒံ၊ သဗ္ဗသတ္ထ’မတော မတံ။
> နိဿိယတေ ကွဝစိ ကိဥ္စိ၊ သဗ္ဗေသ’မတ္ထ တဒိန”န္တိ။

ယထာ ဆဂ္ဂုဏာ သန္ဓိ ဝိဂ္ဂဟယာနာသနဒွေဓာသယာ [အမရ ၁၈.၁၈-၉]။ တတ္ထ **သန္ဓိ** ဥပဟာရလက္ခဏော တိဝိ ဓော ကောသဒဏ္ဍဘူမိပ္ပအနဟေတုကော။ အပဟာရလက္ခဏော **ဝိဂ္ဂဟော,** သောပိ တိဝိဓော ပကာသယုဒ္ဓံ ကူဋယုဒ္ဓံ တုဏှိယုဒ္ဓန္တိ။

ပရဗ္ဗသနတာသပတ္တိဒေသကာလာတ္တုဒယာတပယာနမတ္တေန သာဒ္ဓေ ပရသ္မိံ ကတာစရဿ ဂုဏာနုရတ္တ ပကတိဿ ဝိဇိဂီသဿ ယာတ္တာ **ယာနံ** [ကာမန္ဒကီယနီတိသာရေ ၁၁ သဂ္ဂေ ပဿိတဗ္ဗံ] , တဥ္စ ဝိဂ္ဂယှယာနံ သ န္ဓာယယာနံ သမ္ဘူယယာနံ ပသင်္ဂယာနံ ဥပေက္ခာယယာနမိတိ ပဥ္စဝိဓံ။ ပတိက္ကုဟီနံ နိဂ္ဂယှ, သန္ဓာယ, ဥပေက္ခာယ တ

ယံ ယာနံ, တံ **ဝိဂ္ဂယှဟာယာနာဒိ**။ ယတ္ထ န သက္ကောတိ, တတ္ထ သာမန္တေဟိ သဟေကီဘူယ ယာနံ **သမ္ဘူယယာနံ**။ အည တ္ထ ဂန္တဗ္ဗေ အညသ္မိံ ပသင်္ဂတော ဂမနံ **ပသင်္ဂယာနံ**။

“န မံ ပရော ဟန္တုံ သမတ္ထော, နာဟမ္ပိ ပရ”မိတိ ကာလာဒိကေ ပရိက္ခိတွာ ဝိဇိဂီသဿ ဒုဂ္ဂာဒီနိ ဝဍ္ဎယတော ဌိတိ **အာသနံ,** တဒပိ ဝိဂ္ဂယှဟာသနသန္ဓာယာသနာဒိဘေဒေန ပဉ္စဝိဓံ။ ဗလီနံ သတ္တုန္နံ မဇ္ဈေ ကာကက္ခိတ’လက္ခိတသွ သော’ဘယတ္ထ ဝစနေနတ္တနော သမပ္ပဏံ **ဒွေဝဓံ**။ အညတရေန တ ဗလဝတရေန သန္ဓိ, အညတရေန အဗလေန ဝိဂ္ဂ ဟော **ဒွေဝဓံ**။ သတ္တုနော တ ပကတီဟိ သန္ဓာယ ယော တေန ဝိဂ္ဂဟော, သတ္တုနေဝ တ ယော သန္ဓိဝိဂ္ဂဟာသမုဒာယဟေတု ကော [သတ္တုနောဝ တ သန္ဓိဝိဂ္ဂဟာသမုဒာယဟေတုနော (ဗျာချာသုဓာ ၁.၈.၁၈)] ဒုဂ္ဂာသယဿ ဗျာဟာရော, သောပိ **ဒွေဝဓံ**။ ပရသန္တာနမပ္ပဟာဘယဝေဒနာနံ ဥဘယတော ဝုတ္တိ ဒွေဝဓမုစ္စတေ။

“ဥစ္ဆိဇ္ဇမာနော ရိပုနာ နိရုပာယ ပတိက္ရိယော။ သတ္တိဟီနော သမာသိယတေ”တိ [ဗျာချာသုဓာ ၁.၈.၁၈] ဟီနေ နာညဿ ဗလဝတရဿ ဓမ္မဝိဇယိနော သမာသယနံ [ဗလဝတာ အရိနာ ဥစ္ဆိဇ္ဇမာနဿ ဟီနသတ္တိနော ယံ ဗလဝဓမ္မဝိဇ ယိသမာသယနံ (ဗျာချာသုဓာ ၁.၈.၁၈)], တဿေဝ တ ဗလိနော သတ္တုနော ကောသာဒိပ္ပဒာနေန အာသယနံ **အာသ ယော** ဝုစ္စတေ။ ဧတေ ဆဂ္ဂုဏာ။

ယသ္မိံ ဂုဏေ ဌိတော ဝိဇိဂီသော သက္ကောတ္ယတ္တနော အဘိဝဍ္ဎိကမ္မာနိ ပဝတ္တယိတုံ, ပရဿ စေတာ နုပဟန္တုံ, ဂုဏမာဓိဋ္ဌေယျ, သာ ဝုဒ္ဓိ။

ကသိ ဝဏိဇ္ဇ ပထော ဒုဂ္ဂံ၊ သေတု ကုဉ္ဇရဗန္ဓနံ။
ခဏျာကရဓနာဒာနံ၊ သုညာနဉ္စ နိဝေသနံ [ကာမန္ဒကီယနီတိသာရ ၅.၇၈] ။

ဣတ္ထေဝသော အဋ္ဌဝဂ္ဂေါ။

ယသ္မိံ တ ဂုဏေ ဌိတော သကမ္မာနံ **ဝုဒ္ဓိ,** ခယံ တ နာဘိပဿတိ, တံ **ဌာနံ,** ယသ္မိံ တ ဂုဏေ ဌိတော သကမ္မာနမုပ ဃာတံ ပဿတိ, တသ္မိံ န တိဋ္ဌေယျ, သော **ခယော,** အယံ နီတိဝေဒီနံ တိဝဂ္ဂေါ [အမရ ၁၈.၁၉]။ ဣတရေသံ ဓမ္မတ္ထ ကာမာ တိဝဂ္ဂေါ။

ဒွယံ ဂုယှေ။ ရဟသိ ဘဝံ **ရဟဿံ,** သော, ရဟေ တ ဘဝံ **ရဟဿံ။ ဂုယှ** သံဝရဏေ, ကမ္မနိ ယော။ ဣဒံ ဒွယံ တီသု။ ရဟဿော မန္တော, ရဟဿာ တဏှာ, ရဟဿံ မန္တနံ။

၃၅၃. ပဉ္စကံ ဝိဇနေ။ **ဝိဇိ** ပုထဘာဝေ, ဘူ, တော စ။ **ဝိစိ** ဝိဝေစနေ, ပုထုဘာဝေ စ တ။ “ဝိဝိတ္တံ တီသု ဝိဇနေ, အသံပ က္ကပဝိတ္တေသူ”တိ **ရုဒ္ဒေါ**။ ဝိဂတော ဇနော အသ္မာတိ **ဝိဇနော**။ ဆာဒေတီတိ **ဆန္နော**။ **ဆဒ** သံဝရဏေ။ ဝိတ္တမရဟ တီတိ **ရဟော, ရဟ** စာဂေ, ရမန္တေ အသ္မိန္တိ တ **ရဟော,** ဝဏ္ဏဝိကာရော။ “ရဟော နိစုဝနေ စာပိ, ရဟော ဂုယှေ ဟ နပုံသက”န္တိ [ဗျာချာသုဓာ ၂.၈.၂၂] **ရဘသော**။ ဒုတိယော **ရဟော**သဒ္ဒော အဗျယံ။ နိဿလာကာ, ဥပဟာသုပ္ပတ္ထ ရ။ နိဿလာကာ ထိ, ဥပဟာသု အဗျယံ။

ဒွယံ ဝိဿာသေ။ **သသ** ဟလနေ, ဏော။ **သမ္ဘ** ဝိဿာသေ။ “ဝိဿမ္ဘော ကေလိကလဟေ, ဝိဿာသေ’ပဏ ယေပိ စေ”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာယမ္ပိ] **ရုဒ္ဒေါ**။

ဒွယံ ဉာယေ။ **ယုဇ** သမာဓိမှိ, သမာဓိ အဘ္ဘုပဂမော, တော။ ဥပဂန္တဗ္ဗတ္တာ **ဥပဟာယိကံ။ ဥပဟာယာ** သကတ္တ ထေ ဣကော, ဩပဟာယိကံ, ဩပယိကမ္ပိ [ဟာဏိနိ ၅.၄.၃၄ (ဂဏ)], လဗ္ဘံ, ဘဇမာနံ, အဘိနီတံ, ဉာယံ, ဉာယံပ္ပတ္တ ရ။

၃၅၄. သိလောကံ ဩတဒေ။ **အဝပုဗ္ဗော ဝဒ** ဝိယတ္တိယံ တဏယံ, ဘာဝေ ဏော။ **သာသ** အနုသိဋ္ဌိမှိ,တိ, အာသွ သိ, **အနုသိဋ္ဌိ** ။ အနုသာသတေ **အနုသာသနံ။ ပုမဝဇ္ဇေ** ဣတ္ထိယံ, နပုံသကေ စ။ ဧတ္ထ စ ကေဿေဝတ္ထဿ ဘိန္န လိင်္ဂေဟိ တီဟိ နာမေဟိ ကထနံ န ကေဝလံ တစ္စလိင်္ဂေယေဝ သဒ္ဒော, အထ ခော တစကလိင်္ဂေပ္ပတ္တိတိ ဒီပနတ္တ ထံ။

ဒ္ဝယံ အာဏာယံ။ **အာဏ** ပေသနေ, ဘာဝေ အ, **အာဏာ,** ဣတ္ထိ။ အဝတအေ, နိဒ္ဒေသော, သိဒ္ဓိပ္ပတ္တ၊ ဒ္ဝယံ ဗန္ဓနေ။ **အ** အနေ, ဘာဝေ ယု, **အ** အဝခဏ္ဍနေ တ, ဝိယောဂအနတော **ဥဒ္ဒာနံ။**

၃၅၅-၃၅၆. ဒ္ဝယံ အပရာဓေ။ အပဂစ္ဆန္တိနေနာတိ **အာဂု,** ဏု, ပလောပေ, ရဿသ္သ ဒီဃတာ, နပုံသကေ အာဂု။ အပဂတော ရာဓော ယေန **အပရာဓော, ရာဓ** သံသိဒ္ဓိမ္ဟိ။ ဒ္ဝယံ ရာဇဂယေ္ဟာ။ **ကိရ** ဝိကိရဏေ, ကတ္တရိ အ, **အတ္တံ။ ဗလ** ဟဏနေ, ဣ။ **ကရသာဟစရိယတော ဗလိ** ပုလ္လိင္ဂေ။ ဘာဂဓေယျောပ္ပတ္တ။ **ဘာက**သကတ္တေ ဓေယျော [ပဟာဏိနိ ၅.၄.၃၆ (တ.)], ဘာဂတ္တေန တိဋ္ဌတီတိ တ **ဘာဂဓေယျော,** ဣယော။

ဒ္ဝယံ တုင္ဂဒ္ဓအယေ။ မနောရထပုဏ္ဏတ္တာ ပတ္တဗ္ဗော ဘာဂေ **ပုဏ္ဏပတ္တော။** တုဿနံ တုဋ္ဌော, သောသ္သတ္ထီတိ တုဋ္ဌိ, တေန အတဗ္ဗော အယော **တုဋ္ဌိအယော,** အာကာရန္တာနမာယော။

ဆက္ကံ ဟာဘတော။ တထာ ဟိ –

> “ဟေမံ သီဟာသနံ ဝေသံ၊ ဝုတ္တံ ဘဒ္ဒာသနံ တထာ။
> ဥပာယန’မုပဂ္ဂယ္ဟံ၊ ဟာဘတဉ္စော’ပအာ ထိယ”န္တိ။

သိလောကာဒ္ဓံ နာမ အမရမာလာ။

ဥပဂန္တုတာအတဗ္ဗာတိ **ဥပအာ,** အ, ဣတ္ထိ, တံ တမတ္ထံ ပတ္တေန္တေဟိ အာဘရိယတေ အာနီယတေတိ **ဟာဘတံ,** ပတ္တနုတ္တဓောတကောယံ ပသဒ္ဒော။ ဥပေယ္ယတေတိ **ဥပာယနံ, ဣ**တော ယု, ဥပဂစ္ဆတိ ယေနာတိ တ **ဥပာယနံ။ ကုစ** သင္ကောစနေ, ဏော, ဝိဂတော ကောစော ယေန **ဥက္ကောစော။** ပဏ္ဏေန သတ္တပဏ္ဏေန သဒ္ဓိံ အာကရိယတေ အာနီယတေတိ **ပဏ္ဏာကာရော,** အညတ္ထ ဥပစာရာ။ ပဟိဏန္တိနေနေတိ **ပဟေဏကံ, ဟိ** ဂတိယံ, ယု, သကတ္တေ ကော။ ပဒေသနံ, ဥပဂ္ဂယ္ဟံ, ဥပဟာရောပ္ပတ္တ။

ဂုမ္ဘာဒိဒေယျော ဂုမ္ဘဃဋ္ဌာဒိကော [ဂုမ္ဘဃဋ္ဌာဒိတော (?)] ဒေယျောသုင်္ကံ, အနိတ္ထိ, ဂုမ္ဗော နာမ ဇလထလမဂ္ဂကဒီသု လဒ္ဓဗ္ဗဘာဂေ, တထာ ဃဋ္ဌောပိ, သမာနတ္ထာ ဟေတော။ **အာဒိ**နာ ဟာဘတမ္ပိ သင္ဂဏ္ဟာတိ။ **သုင္က** ဂမနေ, သုင္ကတိ ယေန, တံ **သုင္ကံ။ ဂမု** ဂမနေ, ဗော, အသ္သု, **ဂုမ္ဗော။** ဒ္ဝယံ ကမဇနုပအာဒိတော လဒ္ဓဗ္ဗဘာဂေ။ **အယ** ဂမနေ, ဏော, **အာယော။ အ**ပစ္စယေ အယော။ ဓနာနံ သမ္ပတ္တကာလေ အာဂမော **ဓနာဂမော။**

၃၅၇. ဒ္ဝယံ ဆတ္တသာမညေ။ အာတပတော သူရိယာလောကတော တာယတီတိ **အာတပတ္တံ,** တော။ ဆာဒယတီတိ **ဆတ္တံ, ဆဒ** အပတရဏေ, တော, **တ္ရဏ** ပစ္စယေ ဆတ္တံ, **ဟေမံ** သုဝဏ္ဏခစိတံ **ရညံ** ရာဇူနံ အာသနံ **သီဟာသနာ**ခ္ယံ။ သီဟာကတိပ္ပဓာနတ္တာ သီဟာကတိပ္ပဓာနံ အာသနန္တိ ဝိဂ္ဂဟော။

ဒ္ဝယံ စာမရေ။ တလေန ကတာ ဗီဇနီ **တလဗီဇနီ။** စမရော မိဂေ တဿေဒံ **စာမရီ။** “စာမရာ စာမရံ ရောမံ, ဂုစ္ဆကဥ္ဇာဝစူလက”န္တိ [တိကဏ္ဍသေသ ၂.၈.၄၀၆] **တိကဏ္ဍသေသော။** ပကိဏ္ဏကံပ္ပတ္တ။ ပကရီယတေ ဝိက္ခိပတေ **ပကိဏ္ဏကံ,** သကတ္တေ ကော။

၃၅၈. ခဂ္ဂဒယော ဣမေ ပဉ္စ ရာဇူနံ ကကုဓဘဏ္ဍာနိ ဘဝန္တိ။ **ကုက** အာအနေ, ဓော, ဝဏ္ဏဝိပရိယယော။ ရညော ဂမနကာလေ သဒအာ အာအတဗ္ဗတော ကကုဓာနိ စ တာနိ ရာဇဓနေတ္တာ ဘဏ္ဍာနိ စေတိ **ကကုဓဘဏ္ဍာနိ။**

၃၅၉. ဒ္ဝယံ ပုဏ္ဏဃဋေ။ ဇလပုဏ္ဏတ္တာ ဘဒ္ဒော ကလ္ယာဏော ကုမ္ဘော **ဘဒ္ဒကုမ္ဘော။** ဒ္ဝယံ ဟေမဘာဇနေ။ **ဘရ** ဘရဏေ, ဘရဏံ ဓာရဏံ ပေသနဥ္စ, ဓာရဏတ္တသ္သ **ဘရတိသ္သ ဘိင္ဂ** ဒေသော, ဘရတိ ဒဓာတိ ဥဒကန္တိ **ဘိင္ဂာရော,** အာရော။ ကရကော, ကုဏ္ဍိကာပ္ပတ္တ။

ဟတ္ထီ စ အဿော စ ရထော စ ပတ္တိ စ, တေသံ သမူဟော ဟတ္ထိဿရထပတ္တိ စတုရင်္ဂိနီ သေနာတ္ယုစ္စတေ, သေနင်္ဂတ္တာ သမာဟာရဒ္ဝန္ဒောယံ။ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ ယဿံ သံဝိဇ္ဇန္တိ, သာ **စတုရင်္ဂိနီ,** ဤ, ဣနီ။

၃၆၀. **ဒန္တာ** န္တံ ဟတ္ထိနီ။ ကုဉ္ဇော ဟနု, ဒန္တော စ, တံယောဂ **ကုဉ္ဇရော,** အတိသယေ ရော, ကုံ ပထဝိံ ဇရာပေတီတိ တ **ကုဉ္ဇရော,** အလုတ္တသမာသော, ကုဉ္ဇေ တ ဂိရိကုဉ္ဇေ ရမတိ, ကောဉ္စနာဒံ နဒန္တော တ စရတိ, ကုံ တ ပထဝိံ တအာဃာတေန ဇရယတီတိ **ကုဉ္ဇရော။** တရယတိ ပရဗလံ **တရဏော,** နန္ဒာဒီဟိ ယု။ ဟတ္ထယောဂ **ဟတ္ထီ။** မတင်္ဂဿ ဣသိနော အပစ္စံ **မာတင်္ဂော,** မဟန္တံ အင်္ဂံ သရီရမေတဿာတိ တ **မာတင်္ဂော, ဟ န** လောပေ, အဿာကာရော စ။ ဒွေ ရဒါ ဒန္တာ ယဿ **ဒွိရဒော, "ရဒ** ဝိလေခနေ ဒန္တေ"တိ ဟိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော။ ဂဇ** သဒ္ဒေ, ဂဇတီတိ, အ။ နကေ ပဗ္ဗတော, သော ဝိယ ဒိဿတီတိ **နာကေ,** ဏော။ ကရေန, မုခေန စာတိ ဒွီဟိ ပိဝတီတိ **ဒွိပေါ။** က္က ဂမနေ, ဘော။ ဒန္တယောဂ **ဒန္တီ။** သဋ္ဌိဟာယနော, ဒန္တာဝလော, အနေကပေါ, မတင်္ဂဇော, ကရီ, ထမ္ဘေရမော, ပဒ္မီ, မဟာမိဂေါ, ပီလု, သိန္ဓုရော, ဒီဃမာရုတော, ရာဇီဝေ, ဇလကင်္ခော, နိလ္လုရော, ကရဋ္ဌီ, ဝရင်္ဂေါ, သုပ္ပကဏ္ဏော က္လစ္စာဒီနိပိ ဟတ္ထိနော နာမာနိ။ သဋ္ဌိဝဿိကတ္တာ, ဇာတိယာ သဋ္ဌိဝဿကာလေ ထာမေန ဟာယနတော တ **သဋ္ဌိဟာယနော။**

ဝနကရီနံ ယော ယူထဇေဋ္ဌော, သော သယူထာနံ ဇေဋ္ဌတ္တာ **ယူထဇေဋ္ဌော။** သယူထေ ပါတိ ရက္ခတီတိ **ယူထပေါ**တိ စောစ္စတေ။

၃၆၁. ကာဠာဝကာဒီနိ တောနိ ဟတ္ထိရာဇာနံ ကုလာနိ။ ကလမ္ဘတေ သဒ္ဒာယတေတိ **ကာဠာဝကော,** ဏွု, **မလော**ပေါ။ ဂင်္ဂါယံ ဇာတော **ဂင်္ဂေယျော,** ဌာနဝသေန သာ သညာ။ ပဏ္ဍရဝဏ္ဏတာယ **ပဏ္ဍရော။** ဝဏ္ဏဝသေန တမ္ဗဝဏ္ဏတာယ **တမ္ဗော။** ပိင်္ဂလဝဏ္ဏတာယ **ပိင်္ဂလော။** ဂန္ဓယုတ္တတာယ **ဂန္ဓော။ မင်္ဂ** ဂမနတ္ထော, သောဘနဂမနယုတ္တတာယ **မင်္ဂလော,** အတိသာယနေ, ပသံသာယံ တ လော။ ဟေမဝဏ္ဏတာယ **ဟေမော။** ဥပေါသထကုလေ ဇာတတ္တာ **ဥပေါသထော,** ဥပဂန္တွာ အရယော ဥသတီတိ တ **ဥပေါသထော,** ထော, **ဥသ** အပေ, **ဥပပုဗ္ဗော ဝသ** နိတသေ တ, ဝဿော, **ဥပေါသထော,** တိထိဝိသေသော စ။ ဆဗ္ဗဏ္ဏဒန္တတာယ **ဆဒ္ဒန္တော။** ဧတေသဉ္စ ကာဠာဝကော ဒသန္နံ ပုရိသာနံ ဗလံ ဓာရေတိ, ဂင်္ဂေယျော ဒသန္နံ ကာဠာဝကာနံ, ဧဝံ ယာဝဆဒ္ဒန္တာ နေတဗ္ဗော, သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော ပန ဒသန္နံ ဆဒ္ဒန္တာနံ ဗလံ ဓာရေတိ, တေနေဝ ဘဂဝတ ကာဠာဝကဟတ္ထိဂဏနာယ ကောဋိသဟဿဗလံ ဓာရေတိ, ပုရိသဂဏနာယ ဒသန္နံ ပုရိသကောဋိသဟဿာနံ ဗလံ။

၃၆၂. ဟာအော ကရိပေါတော။ ပဉ္စဝဿာနိ ယာဝ ကလဘော, **ကလ** သင်္ခါနေ, အဘော, ကလဘော, ဠတ္တေ **ကဠဘော,** မာတာပိတူဟိ ဘရိတဗ္ဗတ္တာ **ဘိင်္ကော, ဘရ** တိဿ **ဘိင်္ကော။** ကရိသာဝကောပျတ္ထ။ ဟာအော မတ္တမာတင်္ဂေ။ အနံ ပဘိန္နော ယဿ **ပဘိန္နော။** မဇ္ဇတီတိ **မတ္တော, မဒ** ဥမ္မာဒေ။ ဂဇေ ဇာယတီတိ ဂဇ္ဇော, ဏျော, မဒေါ။ သော သဉ္ဇာတော ယဿ **ဂဇ္ဇိတော။**

ဒွယံ ဟတ္ထိသမူဟေ။ ဟတ္ထီနံ သမူဟော **ဟတ္ထိဃဋာ။** ဂဇာနံ သမူဟော **ဂဇတာ,** ကမဇနုဗန္ဓုသဟာယာဒီဟိ တာ။ ဟာအော ဟတ္ထိနိယံ။ ဟတ္ထယောဂ **ဟတ္ထိနီ,** ဤ, က္လနီ။ **ကဏ** သဒ္ဒေ, က္လရု, သကတ္တေ ကော။ **ကရေဏုကာ**တိပိ, တဒါ ကရယောဂ ကရေဏုကာ, က္လဏု။ ကရိဏီ, ဓေနုကာ, ဝသာ, ကရေဏုပျတ္ထ။

၃၆၃. **ဟတ္ထိသိရောပိဏ္ဍာ** ဟတ္ထိနော သိရသိ ဒွေ ပိဏ္ဍာ ကုမ္ဘာဿာ။ ကေ သိရသိ ဘဝတီတိ **ကုမ္ဘော,** အဿု, နိဂ္ဂဟီတာဂမော စ။ ဒွိန္နံ ပန ကုမ္ဘာနံ မဇ္ဈိမံ ဝိဒု နာမ [အမရ ၁၈.၃၇]။ အင်္ကုသသင်္ဃာတံ ဝိန္ဒတိ ယသ္မိန္တိ **ဝိဒု,** ပုမေ, ဥ။ ဒွယံ ကဏ္ဏမူလေ။ **စူဠ** နိမဇ္ဇနေ, ဏွု, **စူဠိကာ, စုဒ** သဉ္စောဒနေ တ, စောဒေန္တိ တေ **အင်္ကုသာ**ဒီဟိ အဒန္တိ **စူဠိကာ, ဒဿ ဠော,** ဏွု။

အာသတေ အသ္မိန္တိ **အာသနံ,** ခန္ဓဒေသော။ ခန္ဓော ဧဝ ဒေသော **ခန္ဓဒေသော,** တသ္မိံ။ ဒွယံ ပုစ္ဆမူလေ။ ပုစ္ဆဿ မူလံ ပစ္ဆိမဘာဂေါ။

၃၆၄. တိကံ ဂဇဗန္ဓနထမ္ဘေ။ အာလန္တိ ယသ္မိံ, အနေန တ ဗန္ဓန္တိ **အာလာနံ,** ယု။ **အာ**ပုဗ္ဗော ဗန္ဓနတ္ထော **လာ**ဓာတု။ အာဟနန္တိ ဗန္ဓန္တိ ယသ္မိံ, အနေန တ **အာဠှကော, ဟန**ဓာတု, နဿ **ဠော,** ဝဏ္ဏဝိပရိယယော စ, ဏွု။ **ထမ္ဘ** ပဋိဗန္ဓနေ။ ဗန္ဓောပျတ္ထ။

တိကံ သဠ္ဌလေ။ အနိတ္တိ တူတိ တူ၀တ္တံ လိင်္ဂပဒံ။ ဂလ သေစနေ၊ နိဂဠ္ဌတိ ဗန္ဓတိ ယေနာတိ **နိဂဠော,** အ, ကတ္တု သာဓနံ တ။ **အဒိ** ဗန္ဓနေ, အန္ဒတိတိ **အန္ဒုကော။** ဏွု, အဒ္ဒု။ ဘုသံ ခလတ္တနေန **သင်္ခလံ, ကဋိ** ၀တ္တဗန္ဓနေပိ, “ထိကဋိ၀တ္တဗန္ဓေပိ, နိဂဠေ သင်္ခလံ တိသူ”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၈.၄၁] **ရဘသော။** သင်္ခလိကာပ္ပတ္ထ။

ဒွ၀ယံ ဂဇဂဏ္ဍော။ **ဂဏ္ဍ** ၀ဒနေကဒေသေ, အဓာတူနမ္ပိ ဓာတူသု ဟဋ္ဌော, ဓာတု ဟိ ကိုယတ္တော။ ဂဏ္ဍော ကပေါလသာမညေပိ။ **ကဋ** ၀ဿာ၀ရဏေသု, အ။ ဒွ၀ယံ ကရိမဒဇလေ။ ဒိယတေတိ **အနံ။ မဒ** ဥမ္မာဒေ, ကရဏေ အ။

၃၆၅. ဒွ၀ယံ ဟတ္ထိကရေ။ **သောဏ** ၀ဏ္ဏဂတိသု, ဍော, **သောဍ** ဂဗ္ဗေ တ, နိဂ္ဂဟိတာဂမော, ဏော စ။ ဒွိဝိသု ဒွေ၀ပိ။

ဒွ၀ယံ သောဏ္ဍဂ္ဂေ။ ကရဿ သောဏ္ဍာဿ အဂ္ဂံ။ **ပုသ** ဟေသနေ။ ခရော, **သဿ ကော,** ဥဿော္တတ္တံ, **ပုသ** ၀ုမိုမှိ တ, ဘူ, **ပုသ** သ္နေဟသေစနပူရဏေသု တ, ကိယာဒိ, **ပုသ** ဓာရဏေ တ, စုရာဒိ။

ဟတ္ထိဿ ကာယမဇ္ဈမှိ ဗန္ဓနရဇ္ဇု ကစ္ဆာ နာမ။ **ကစ** ဗန္ဓနေ, ဆော။ ဒူဿာ, ၀ရတ္တာပ္ပတ္ထ။ ကုထော နာမ ဟတ္ထိပိဋ္ဌတ္ထရိတစိတ္တကမ္ဗလံ, သော အာဒိ ယေသန္တေ **ကုထာဒယော။** ကုထာဒယော ဧဝ ကပ္ပနော နာမ ဘ၀န္တိ။ **ကပ္ပ** သာမတ္ထိယေ, သဇ္ဇနာယဥ္စ , ကရဏေ ယု။ ကပ္ပနာပိ။ **ကစ** သဇ္ဇနာယံ, ထော, **ကုထော,** တိသု။ “နပုံသကမတ္ထရဏံ, ထိ ပဝေဏီ ကုထံ တိသူ”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၈.၄၂] ဟိ **တေဟာလိတော။** ပဝေဏီ, အတ္ထရဏံ, ၀ဏ္ဏော, ပရိတ္ထောမောတိ ဧတေ **ကုထပရိယာယာ။**

၃၆၆. ဒွ၀ယံ ရာဇာရဟေ ဟတ္ထိနိ။ ရာဇာနမုပဂန္တ္တ ၀ဟိတုမရဟာတိတိ **ဩပ၀ယှော,** အရဟတ္ထေ ဏျော။ ရာဇာနံ ၀ဟိတုံ အရဟတိတိ **ရာဇ၀ယှော,** ဏျော။ ဒွ၀ယံ ကပ္ပိတဟတ္ထိနိ။ သဇ္ဇာ သဇ္ဇနာ သဉ္ဇာတာ ယဿိ **သဇ္ဇိတော။** ကပ္ပာ ကပ္ပနာ သဉ္ဇာတာ ယဿိ **ကပ္ပိတော။** တေသ္မာယေ၀ ဟဋ္ဌာ သဇ္ဇကပ္ပာ သဇ္ဇနာကပ္ပနာနံ ပရိယာယာတိ ဉေယျာ။

ဟတ္ထိနော ဟဒေ ဝိဇ္ဈနကဏ္ဍကော “တောမရော”တ္ယုစ္စတေ။ တုဇ္ဇတေနေနေတိ **တောမရော, တုဒ** ဗျထနေ, အရော, ဒဿ **မော,** ဩတ္တံ။ ၀ေဏုကံပ္ပတ္ထ [ကောတ္တံ ၀ေဏုကမာလာနံ (အမရ ၁၈.၄၁)] , က္ကဝစိ ၀ေဠုကန္တိပိ ဟဋ္ဌော။

၃၆၇. ဟတ္ထိနော ကဏ္ဏမူလမှိ ဝိဇ္ဈနကဏ္ဍကော “တုတ္တ”မိတ္ယုစ္စတေ။ တုဇ္ဇတေနေနေတိ **တုတ္တံ,** တော။ ဟတ္ထိနော မတ္ထကမှိ ဝိဇ္ဈနကဏ္ဍကော “အင်္ကုသော”တ္ယုစ္စတေ။ အင်္ကတေ အနေနေတိ **အင်္ကုသော, အင်္က** လက္ခဏေ, သော, အဿု။

ပဇ္ဇဒွံ ဟတ္ထာရောဟေ။ **မဋိ** ဘူသာယံ, ဟတ္ထိံ မဏ္ဍယတိ ရက္ခတီတိ ဟတ္ထိမဏ္ဍော, သော၀ **ဟတ္ထိမေဏ္ဍော,** မိ ဟိံသာယံ တ, ဍော, နိဂ္ဂဟိတာဂမော။ ဟတ္ထိံ ဟတိ ရက္ခတီတိ **ဟတ္ထိပေ,** ကမ္မနိ ဏော။ ဟတ္ထိံ ကေပယတိ ရက္ခတီတိ **ဟတ္ထိကေပကော။ ဂုပ** ရက္ခဏေ, သကတ္ထေ ကော။ အာဓောရဏော, နိသာဒိနော်ပ္ပတ္ထ။

၃၆၈. မာတင်္ဂဟယာဒီနံ ဂမနာဒိကိရိယာသိက္ခာပကော အာစရိယော “ကမဏိယော”တ္ယုစ္စတေ။ ဂမနံ ကမော, ဘာ၀ေ ဏော။ ဟတ္ထာဒီနံ ဂမနကိရိယာ ကမော, တံ နေတိ သိက္ခာပေတီတိ **ကမဏိယော,** အညကိရိယာသိက္ခာပနေတုပစာရာ, ကမံ တ ဟတ္ထာဒိသမူဟံ နေတီတိ **ကမဏိယော,** ဂမနံ တ သိက္ခာပေတီတိ **ကမဏိယော,** သဗ္ဗတ္ထ နဿ ဏတ္တံ။

ဟဒဒွ၀ယံ အဿေ။ **ဟယ** ဂတိယံ, အ။ တုရံ သီဃံ ဂစ္ဆတီတိ **တုရင်္ဂေါ,** က္ကဝိ, ဗိန္ဒာလောပေ, လောပေ သတိ **တုရဂေါ။ တဟ** ပယတနေ, အ။ **အသ** ဘက္ခနေ, အ။ သိန္ဓုနမဒူရဘာတေ ဇနပဒေ့ဘ၀ါ သိန္ဓဝေ, တတ္ထ ဘ၀ေ **သိန္ဓဝေ,** သံ ယောဂဗ္ဗတ္တာ န ၀ုဒ္ဓိ။ ဃောဋကော, ပီတိ, တုရင်္ဂမော, တဇီ, ဂန္ဓဗ္ဗော, သတ္တိရိစ္စာဒိနိပိ အဿော။ **ဃုဋ** ပရိ၀တ္တနေ, ဏွု။ ဟ ဟနေ,တိ။ “ဟနေ ထိ ပီတိ အဿေ သော”တိ **ရုဒ္ဒော။** တဇယောက **တဇီ,** ဤ။ “သေဥ္စ ပုဗ္ဗံ ပဏ္ဍော အာသိ, သ တု ဒေဝေဟုတတ္တိတေန **သာလိဘူတ**မုနိနာ သက္ကံ ပယောဇေတ္တတ ဝဇိရဆေဒိတော”တိ **နိကာယန္တရိယာ။ သပ** သမတယေ,တိ, **သတ္တိ,** သာမတ္ထိယေပိ။

၃၆၉. **တသ္မ** အသ္မသ္မ **ဘေအော** ဝိသေသော အသ္မတရော, အသ္မံ တရတီတိ **အသ္မတရော, တရ** အတိက္ကမနေ, **တရပစ္စယေနာပိ** သိဒ္ဓံ။ ပဓာနသ္မာဘူမိဘတော သုဇာတိကော အဝိကာရီ ကုလီနကော အသ္မော အာဇာနီယော နာမ, အာ ဘုသော ကာရဏာကာရဏံ ဇာနာတီတိ **အာဇာနီယော,** အနီယော, ဏ္ဏပစ္စယေန တ သိဒ္ဓံ, တအာ "ကိယာဒိတော နာ"တိ **နာဂမော, ဤ**ကာရာဂမော စ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၈.၄၄ ကထာယမ္ပိ ပသ္သိတဗ္ဗံ] ။ ကုလေ သမ္ဘူတော **ကုလီနကော,** ဤနော, သကတ္ထေ ကော။ သဂ္ဂာမေ ဂရုသတ္တုပ္ပဟာရေန နိပ္ပဟတော သန္တော ပိယော သာမိကံ န ဇဟတိ သုခံ ဝဟနသီလော ယော အသ္သော, သော **ဝိနီတ**သဒ္ဒေနောစ္စတေ။ ဝိသေသေန ဒမ္မတံ နေတိ ယန္တိ **ဝိနီတော။**

ဒုဝယံ အသ္မပေတော။ **ကသ** ဂမနေ, ဩရော, အသ္မိ, ကိစ္စိ သရတီတိ တ **ကိသောရော,** ဗိန္ဒုလောပေ, အသ္သော စ, ဟယော ဧဝ ဗာလတ္တာ **ဟယပေတကော,** အပ္ပတ္ထေ ကော။

၃၇၀. ဒုဝယံ အထာမသ္မော။ **ဃုင္ဃ** ပရိဝတ္တနေ, ဏ္ဍဝု, **ဃောဋ္ဌကော,** အသ္မသာမညေပ္ပယံ, ခရံ ဂစ္ဆတီတိ ခလုင္ဂကော, သော ဧဝ **ခဠုင္ကော, ဂ** ကာရသ္သ **က**ကာရံ ကတ္ဝာ, ရသ္သ **လော,** ဋ္ဌတ္တမုတ္တဉ္စ, ခဠုင္ကောတိပိ။ ဇဝေန သဗ္ဗေ သမဓိကော အသ္သော **ဇဝနော,** ယု။

ဒုဝယံ ကဝိတိဿတော မုခဗန္ဓနေ။ မုခမာတိဋ္ဌတီတိ **မုခာဋ္ဌာနံ။** ခေ မုခဝိဝရေ လီနော **ခလီနော။** "ကဝိကာ တု ခလီနောတိ [ခလီနေ ထီ (?)], ကဝိယံ ကထနံတွဣ်ပီ"တိ **ရဘသော။** ကဝိ, ကဝိကာပ္ပတ္ထ။ **ကု** သဒ္ဒေ။ က္က, ဤ စ, သကတ္ထေ ကော။ **တ**သဒ္ဒေန နပုံသကတ္တံ သမုစ္စိနောတိ။ ဝုတ္တဉ္စ **အမရကောသေ** "ကဝိကာ တု ခလီနော'နိတ္ထိ"တိ [အမရ ၁၈.၄၉]။

အသ္သာဘိတာဠိနီ ဝေတ္တဝိကတာဒိ **ကသာ** နာမ။ **ကသ** ဂမနေ, အ, ကရဏသာဓနံ။

၃၇၁. အသ္မသ္မ နာသာဂတရဇ္ဇုမ္ပ်ဟိ ကုသာ, **ကုသ** သိလေသနေ။ ဒုဝယံ အသ္သာယံ။ **ဝလ** သံဝရဏေ, တေ, ဋ္ဌတ္တံ, အာ, **ဝဋ္ဋာ။** အသတီတိ **အသ္သာ,** "ဣတ္ထိယမတိယဝေ တ"တိ အ, အာ စ, **အသ္သာ။** တမီပ္ပတ္ထ။ ဒုဝယံ ခုရေ။ **ခုရ** ဆေဒနေ။ သံ သုခံ ဖရတ္တနေန **သဖံ,** နေရုတ္တော။ "သဖံ က္လီဝေ ခုရော ပုမာ"တိ [အမရ ၁၈.၄၉] **အမရကောသော။**

ဒုဝယံ ပုစ္ဆမတ္တော။ **ပုစ္ဆ** ပမာဒေ။ န ဂစ္ဆတီတိ **နင်္ဂုဋ္ဌော, အင်္ဂ** ဂမနေ, ဋ္ဌော, အသ္မု, ဒွေဝပိ အနိတ္ထိယံ။ လူမံပ္ပတ္ထ။ ဒုဝယံ ကေသဝတိ နင်္ဂုဋ္ဌမတ္တော, န တု ဟတ္ထိနော ဧဝ။ တလသမ္မုဟယောက **တလဟတ္တော,** ယထာ ကေသဟတ္တော စယေ, တထာတ္ရာပိ။ တလော ဓိပ္ပတေ အသ္မိန္တိ **တလဓိ,** က္က။

ဧတ္တောနာဂတာပိ အသ္မသ္မ ဓာရာဿ [ဓာတဿ (က.)] ပဉ္စ ဂတိယော ကထေတဗ္ဗာ။ ယထာ –

> အက္ကန္ဒိတံ ဓောရိတကံ၊ ရေစိတံ ဝဂ္ဂိတံ ပ္လုတံ။
> ဂတိယောမေ ပဉ္စ ဓာရာ [ဓာတ (က.)]၊ အသ္သာနံ ဝိညုနာ မတာ [အမရ ၁၈.၄၈-၉]။

တတ္ထ ဝိတ္တမှာ သမာဝဂတိ **အက္ကန္ဒိတံ, ကန္ဒိ** ဂတိသောသနေသု, တော။ တတော အဓိကာ စတုရာဂတိ **ဓော ရိတကံ, ဓောရ** ဂတိစာတုရိယေ, တော, သကတ္ထေ ကော။ မဏ္ဍလိကာယာနေန ဂမနံ **ရေစိတံ, ရိစ** ဝိယောဇနသမ္ဗဇ္ဈနေသု, သမ္ဗဇ္ဈနံ မိသ္သနံ။ ဝေဂေန ပရိက္ခိတ္တော ပရိစရဏံ **ဝဂ္ဂိတံ, ဝဂ္ဂ** ဂမနတ္တော။ တုရံ သမေန ဂမနံ **ပ္လုတံ, ပ္လု** ဂတိယံ။ တ'ဒုတ္တ'မသ္သသတ္တေ "သမော'ဓိကော လယော ဝေဂီ, တုရိတသ္သော ဘဝေ ကမာ"တိ။

၃၇၂. ဒုဝယံ ယုဒ္ဓတ္တေ စက္ကယုတ္တယာနေ။ **သန္ဒ** ဂမနေ, သန္ဒတေ ဂမ္မတေနေနေတိ **သန္ဒနော,** ယု။ ရမတေ နေနေတိ **ရထော,** ထော, မလောပေ။ သတမင်္ဂေပ္ပတ္ထ။ သတမင်္ဂန္သ္မာ။

ယံ န **ရဏာယ** ယုဒ္ဓတ္ထံ စက္ကယုတ္တံ ယာနံ, အပိ တု ကီဠာဘမနာဒ္ဒတ္ထံ, သော ပုသ္သရထော။ ဝုတ္တဉ္စ **အမရကောသေ** "အယံ ပုသ္သရထော စက္က-ယာနံ န သမရာယ ယ"န္တိ [အမရ ၁၈.၅၁]။ **ပုသ** ဟာသနေ, သော, ပုသနာမကေန ဖလဝိသေသေန ယုတ္တော ရထော **ပုသ္သရထော,** ပုသ္သနက္ခတ္တေန ကတော, သဇ္ဇိတော တ ရထောတိ **ပုသ္သရထော။**

ဗ္ဗဂ္ဂသ္သ စမ္မာဝုတော ပရိက္ခိတ္တော ရထော ဝေယ္ယဂ္ဃော နာမ, ဗ္ယဂ္ဃသ္သ ဝိကာရော စမ္မံ ဝေယ္ယဂ္ဃံ, ဏော, တေန ပရိဝုတော ရထော **ဝေယ္ယဂ္ဃော,** ဏော, ဥဘယတ္ထာပိ ဝုမှာဂမော။ "ပစ္စတ္တံ [ပစ္စတ္တံ (က.)] အယန္တိ ဂစ္ဆန္တီတိ ပစ္စယာ"တိ ဝစနတ္ထတော ပစ္စတ္တမေဝ [ပစ္စတ္တမေဝ (?)] ပစ္စယာ ဘဝန္တိ, ယထာ ကာရိတန္တ တသ္မာပိ ပယောဇကေဝသေန အနေကကာရိတပစ္စယာ။ ဒီပိနော စမ္မာဝုတော ရထော ဒီပေ နာမ, ဒီပိနော ဝိကာရော စမ္မံ ဒီပံ, ဏော, တေန ပရိဝုတော ရထော ဒီပေ, ဏော။

၃၇၃. ဒ္ဝယံ ပုရိသယုတ္တယာနေ။ **သိ** သေတယံ။ သုခတ္ထိကေဟိ သေဝီယတေတိ **သိဝိကာ,** ဏွု, **တ**ဂမော, **က္လ**တ္တံ, ကိတပစ္စယာ ဟိ ယေဘုယ္ယေန ကမ္မာဒီသုပိ ဝတ္တန္တိ, ကိစ္စပစ္စယာ စ ကတ္တရိပိ, ယထာ "ဝိနယော, နိဿယော, တပနီယာ ဓမ္မာ"တ္ယာဒီသု, မဟာပဒေသေန တ ကိတကိစ္စပစ္စယာနံ ကတ္တုကမ္မာဒီသ္ဝပိ ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ, သိဝံ ကရောတီတိ တ **သိဝိကာ,** က္လကော။ ယာပ္ပေဟိ အဓမေဟိ ယာယတေ နိယ္ယတေတိ **ယာပ္ယယာနံ။** "ယာပ္ယ ဟနီယကေ နိန္ဒေ"တိ ဟိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော။**

ဒ္ဝယံ သကဋ္ဌေ။ အနိတ္တိ တုတိ **တ္ဝဝန္တံ** လိင်္ဂပဒံ။ **သက** သတ္တိယံ, အဋ္ဌော။ **အန** ဟာဏနေ, ကရဏသာဓနံ, နတ္ထိ နာသာ ယဿာတိ တ **အနံ, သာ**လောပေဟ, ရဿော စ။ က္လီဝေ'နံ, သကဋ္ဌော, နိတ္ထိတ္ထ **မရကောသော** [အမရ ၁၈.၅၂]။

ဒ္ဝယံ စက္ကေ။ ကရောတိ ဂမနမနေနေတိ **စက္ကံ,** ဒ္ဝိတ္တံ, စက္ကာဒိ။ ရထဿ အင်္ဂံ **ရထင်္ဂံ။** တဿ စက္ကဿ သ **အန္တော** အဝသာနံ နေမိ, သာ **နာရိယံ** က္လတ္တိယံ။ နယတိ စက္ကံ **နေမိ။** ယာ ဘူမိ ဖုသတိ, **နီ** နယေ, မိ, ဤပစ္စယေ နေမီ စ။ ပဓိပ္ပတ္တုံ။

၃၇၄. **တမ္မဇ္ဈေ** တဿ ရထဿ, စက္ကဿ တ မဇ္ဈေ စက္ကာကာရော ပိဏ္ဍိကာ, ယဿံ သဗ္ဗာနိ ကဋ္ဌာနိ အာသဇ္ဇန္တေ။ **ပိဏ္ဍိကာ** သာဟစရိယာ **နာဘိ** က္လတ္ထိ, ဤပစ္စယေ နာဘီ စ။ သဗ္ဗာနိ ကဋ္ဌာနိ ပိဏ္ဍေတီတိ **ပိဏ္ဍိကာ, ပိဏ္ဍ** သင်္ဃာတေ, အ, သကတ္ထေ ကော။ ပိဏ္ဍီပိ, နာဘိ ဝိယာတိ **နာဘိ။**

ရထဿ ယုဂကဋ္ဌံ ယတ္ထ အာသဇ္ဇတေ, သ ယုဂန္ဓရော။ ကုံ ပထဝိံ ဝုဏောတိ အစ္ဆာဒယတီတိ **ကုဗ္ဗရော,** ဝု သံဝရဏေ, ရော, ဥဿတ္တံ။ ယုဂံ ဓာရေတီတိ **ယုဂန္ဓရော,** သညာယံ အ, အဘိဓာနာ ရဿော။

အက္ခော သကဋ္ဌံ, တဒဝယဝေ တ, တထာ စာဟာဇယာစရိယော –

"အက္ခော ဝိဘီဋကေ နိမ္ဗေ၊ သကဋ္ဌေ စ ဗ္ဗဝဟာရေ၊
ရထဿာဝယဝေ ကဿေ၊ ဟာသကေပ္ယ'က္ခ'မိန္ဒြိယေ"တိ။

တဿဂ္ဂဂတေ ကီလေ **အာဏိ,** က္လတ္ထိ။ အဏိပိ, "သီမာသ္သိက္ခဂ္ဂကီလေသု, အဏိ အာဏိ က္လမေ ဒ္ဝိသု"တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၈.၅၆] ဟိ **ရုဒ္ဒော** ဒ္ဝိဓာ ပဌတိ။ "အဏိ အာဏိ စ အက္ခဂ္ဂကီလေ သီမာသ္သိသု မတာ"တိ စ **နာနတ္ထသင်္ဂဟောပိ။** အဿ္သိ ကောဏော။ **အဏ** သဒ္ဒေ, ဏိ။ ပုဗ္ဗပက္ခေ န ဝုမိ, **အန** ဟာဏနေ တ, **ဏ**တ္တံ။ ကဏ္ဍကာဒိသတ္တော ဟိ ပရိရက္ခဏတ္ထံ ကတော ရထာဝရဏော ဝရုထော, ယော "ရထဂုတ္တိ"တိ ဉာတော။ **ဝရ** ဝရဏေ, ဝရဏမေတ္တာဝ ရဏံ, ယထာ ရထံ ထိရတ္ထံ တဥ္စဋ္ဌ ကေပတီတိ **ရထဂုတ္တိ,** က္လတ္ထိ, "ဂုတ္တိ ကာရာကရေ ဝုတ္တာ, ဘူဂတေ ရက္ခဏေ ယမေ"တိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော။**

၃၇၅. ရထာဒီနံ ပုရောဘာဂသင်္ခာတေ မုခေ **ဓုရော။ ဓရ** ဓာရဏေ, အဿ္သု, ယာနမုခံပ္ပတ္တုံ။ အက္ခောပက္ခရာဒယော ရထဿ အင်္ဂာ နာမ။ **အက** ဂမနေ, ခော, **အက္ခော,** ဒ္ဝိန္နံ ရထစက္ကာနံ အန္တရဂတော ကဋ္ဌဝိသေသော။ ဥပရိ ကရီယတေတိ **ဥပက္ခရော,** အက္ခဿောပရိ ကဋ္ဌဝိသေသော။ **အမရကောသေ** ပန **ဥပက္ခရ**သဒ္ဒဿ သဗ္ဗရထာဝယဝဝတစကတ္တံ ဝုတ္တံ "ရထင်္ဂန္တု ဥပက္ခရော"တိ [အမရ ၁၈.၅၅]။ "အပက္ခရော"တိပိ ဟဒ္ဒော။

သဗ္ဗသ္မိံ ဟတ္ထာဒိကေ တဟနေ **ယာနာဒိ**တ္တယံ, သဗ္ဗတ္ထ ကရဏသာဓနံ။ ယောဇနီယံ ယုဇ္ဇတေနေနာတိ **ယောဂ္ဂံ,** ဏျော။ ပတ္တံ ဓာရဏတ္ထတ္ထုံ။ **ပတ** ဂတိယံ။ **ဓာရ** ဂတိစာတုရိယေ, တ္တော၊ ကရဏသာဓနံ။

၃၇၆. စတုက္ကံ သာရထိမ္ဟိ။ ရထေန စရတိ သီလေနာတိ **ရထစာရီ**။ သဝတိ ပေရယတီတိ **သူတော, သူ** ပေရဏေ, တော။ **အဇ** ဂမနေ။ ဟဇေတီတိ **ဟဇိတာ,** ရိတု, ဒီဃာဒိ။ **သရ** ဂတိယံ, ထိ, ရထေန သဟ ဂစ္ဆတီတိ တ **သာရထိ,** ဏ္ကာ, အ ညတ္တေပစ္စာ။ နိယန္တာ, ယန္တာ, ခတ္တာ, သဗ္ဗေ့ ဒက္ခိဏတ္တော, ရထကုဋ္ဋုမ္ဗိယ္ယတ္ထ။

"နိယန္တာ ဟဇိတာ ယန္တာ၊ သူတော ခတ္တာ စ သာရထိ။
သဗ္ဗေ့ ဒက္ခိဏတ္တော စ၊ သညာ ရထကုဋ္ဋုမ္ဗိနော"တိ [အမရ ၁၈.၅၆-၆၀]။ –

ဝုတ္တံ ။ အတ္တတော သာရထိနော ရထကုဋ္ဋုမ္ဗိ စ နာမံ။ ရထနာယကေ တု "ရထာရောဟော စ ရထိကော ရထီ"တိ ပ ဋ္ဌာ ဝက္ခတိ။ ခုဒ္ဒိ သံပေသနေ, တု, ဒဿ **တော,** ဥဿတ္တဥ, **ခတ္တာ**။

တိက် ရထေ ဟဇိတတရာ အညေ ယောဓာ, အတ္ထ ယေ "ရထနာယကာ"တိပ္ပစ္စတ္ထော။ ရထမာရောဟတီတိ **ရထိ ကော, ရထီ** စ။ ရထေန ယုဇ္ဈတီတိ တ **ရထိကော, ရထီ** စ။ ရထိနော, သန္ဒနာရောဟောပ္ပတ္ထ။ ဒွဝယံ ယောဓေ။ **ယုဓ** သမ္ပ ပဟာရေ, ဏော။ ဘဋတိ ယုဇ္ဈတီတိ **ဘဋ္ဋော,** အ။ ကွဝစိ ယောဒ္ဓေပိ။

၃၇၇-၃၇၉. စတုက္ကံ ပဒာတိကေ။ ပဒေဟိ အတတိ အဇတီတိ **ပဒာတိ, အတ** သာတစ္စဂမနေ, ဣ။ **ပဒ** ဂမနေ။ ပဒတီ တိ **ပတ္တိ,** ဏ္ကာ, ဒွိတ္တံ။ ပဒေန အဒတီတိ တ **ပတ္တိ, အ** လောပေ, **ဒဿ တော,** ဏ္ကမေ ဒွေဝ, ဝက္ခမာနာ ဒွေဝ စ ပုမေ။ ပဒေဟိ ဂစ္ဆတီတိ **ပဒဂေ, ပဒိကော**။ ဟအာတိကော, ပဒာဇယောပ္ပတ္ထ [ဟဒေဟိ အဇတိ ဤ, ရဿော စ ပဒာဇိ (စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၈.၆၆)]။

ဆက္ကံ ကဝစေ။ **နဟ** ဗန္ဓနေ, ကရဏေ ဏော။ **ကင္က** ဂတ္တတ္တော, အဌော။ ဝရိယတေ တန္တိ **ဝမ္မံ, ဝရ** ဝရ ဏေ, **ဝရ** ဏ္ကစ္စာယံ တ, မော, ရဿ **မော**။ **ကစ** ဗန္ဓနေ, အ, ဝကာရဝဏ္ဏာဂမော။ ဥရော ဆာဒယန္တိနေနာတိ **ဥရစ္ဆ ဒေါ**။ **တသဒ္ဒေ့** ဒွိန္နံ ပုန္နပုံသကတ္တံ သမ္ပိဏ္ဍေတိ။ **ဇလ** ဒိတ္တိယံ, ဏဝု။ တနုတ္တံ, ဒံသနံ, ဇဂရောပ္ပတ္ထ။ "ဇ ဂရော ကင္ကဋ္ဌော ယောဂေ, သန္နာဟော စ ဥရစ္ဆဒေ"တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၈.၆၄ ဗုဒ္ဓသုဇာ ၂.၈.၆၄] **တေဟ လိတော**။

တိက် ကတသန္နာဟော။ စမ္မေန သမ္ပာ နဒ္ဓတတိ **သန္နဒ္ဓေ့,** ဓော။ **သဇ္ဇ** ဂတိယံ, အ။ ဝမ္မေန နဒ္ဓတ **ဝမ္မိကော**။ ဒံသိတော, ဥရစ္ဆဒိကော, ဗျူဋ္ဌဟကင္ကဋ္ဌော, ဇဂရိကောပ္ပတ္ထ။

ဒွဝယံ ပရိဒဟိတေ ဝတ္ထာဒေါ။ **အာပတိ**ပုဗ္ဗော **မုစ**ဓာတု ပရိဒဟနေ, ဥဘယတ္ထ တော, ဘူဇာဒိ။ ပက္ခေ "သုသပစ သကတော က္ခက္ကာ စေ"တိ သုတ္တေ **စ**ကာရေန **တ**ပစ္စယဿ **က္ကော,** ဓာတွဝန္တလောပေ စ။ ပိနဒ္ဓေ, အပိနဒ္ဓ ဓောပ္ပတ္ထ။ ပုဗ္ဗပက္ခေ အပိဿာကာရလောပေ။

စတုက္ကံ အဘိစာရပဒာတိမ္ဟိ။ ပုရေ စရဏသီလော, သတ္တမိယာ အလောပေ ဥဘယတ္ထာပိ။ ပုဗ္ဗေ ဏီ။ ပရပက္ခေ အ, ပုဗ္ဗံ, ပုဗ္ဗေ တ ဂစ္ဆတီတိ **ပုဗ္ဗင္ဂမော,** ဒုတိယာယာလောပေ။ ပုရောဂေ, အဂ္ဂေသရော, ပဋ္ဌော, အဂ္ဂတော သရော, ပုရဿရော, ပုရောဂမောပ္ပတ္ထ။

ဒွဝယံ အသီဃကမိနိ။ မန္ဒံ ဂစ္ဆတိ သီလေနာတိ **မန္ဒကမီ,** ဏီ။ **မန္ထ** ဝိလောဠနေ, အနေကတ္တတ္တာ သံကိလေ သေ စ။ သံကိလိဿတေတိ **မန္ထရော,** အရော။

တိက် ဝေဂိနိ။ တုရမေတိ ဂစ္ဆတီတိ **တုရိတော, ဣ** ဂတိယံ, တော။ တုရဿိ, ပဇဝီ, ဇဝေတပ္ပတ္ထ။ ဒွဝယံ ဇေတု ယောဂ္ဂတာမတ္တေ။ **ဇိ** ဇယေ, တဗ္ဗော, **ဇေတဗ္ဗံ,** ဏ္ယပစ္စယေ **ဇေယျံ**။

၃၈၀. တိက် သူရေ။ **သုရ ဝီရ** ဝိက္ကန္တေတိ စုရာဒိဓာတု။ သုရယတိ, ဝီရယတီတိ **သူရော, ဝီရော** စ, အ, ဒီဃာဒိ, **ကန္တ** ဆေဒနေ။ **ဝိက္ကန္တော**။ ဒွဝယံ သဟာယမတ္တေ။ သဟ ဇေတိ ဂစ္ဆတီတိ **သဟာယော,** သဗ္ဗတ္ထ ကတ္တရိ စ အ။ **အနုသဒ္ဒေ့** ပစ္ဆတ္တော။ **သမာ**တိ ဇေတေ ဒွေဝ တုလျတ္တာ။ အနုပ္ပဟော, အဘိသရောပိ။ **သန္နဒ္ဓပ္ပဘုတီ သန္နဒ္ဓ** ဓသဒ္ဒါဒယော **အနုစရန္တာ** တိသု။

ဟထေယျံ နာမ ရာဇာဒီနံ ယာတ္တရာသေ့ဝဝ ဗဟုလံ ပဝတ္တတီတိ ဣမိ တံ ဝုတ္တံ, ပထေ ဟိတံ **ဟထေယျံ,** ယေ့ယော။ **သမ္ဗ** မဏ္ဍလေ, အလော, သမေတိ အဒ္ဓါနပရိသ္သမမေတေနာတိ တ **သမ္ဗလံ,** အလော, ဗာဂမော စ။

၃၈၁. စတုက္ကံ သေနာယံ။ တဟယောက **တဟိနီ။** ဓဇယောက **ဓဇိနီ။ သိ** ဗန္ဓနေ, နော, **သေနာ။ စမု** အဒနေ, ဦ။ စမတိ ဘိရုန္တိ **စမူ။** ပုတနာ, အနီကိနီ, ဝရူထိနီပ္ပတ္ခ။ ဇော္တ စ ပုတနာ အနီကိနီ တဟိနီ စမူ သေနာဘေဒေပိ။ "ပုတနာ'နီကိနီ စမူ, သေနာ သေနာန္တရေပိ စေ"တိ **ရုဒ္ဒေ,** "သေနာပဘေဒေ သေနာယံ, သဝဏ္ဏမ္ပိ တဟိနီ"တိ **ရဘသော** စ။ **စက္ကာဒိ**တိကံ သာမညေန သေနာယံ, သေနင္ဂေ စ။ **စာဏက္ယေ** တု သေနာဝိသေသေ အနီကော ဝုတ္တော "တီဏိ တိကာန္ယနီက"န္တိ။

အသ္သေဝ **ကာမန္ဒကီယေ** ဝိဝရဏံ, ယထာ –

"အသ္သသ္သ ပတ္တိယောဓာ ယေ၊ ဘဝေယျုံ ပုရိသာ တယော။
ဣတိ ကပ္ပာ တု ပဉ္စသ္သာ၊ ဝိဓေယျာ ကုဉ္ဇရသ္သ တု။
ဟဒင္ဂေ ဟဇိတာဝန္တော၊ ပုရိသာ ဒသ ပဉ္စ စ။
ဝိဓာနမိတိ နာဂသ္သ၊ စတုက္ကံ သန္ဒနသ္သ စ။
အနီကမိတိ ဝိညေယျ-မိတိ ကပ္ပာ နဝ ဒ္ဝိပ"တိ။

ကရိယတေ ဝိဂ္ဂဟော ယေနေတိ **စက္ကံ။ ဗလ** သံဝရဏေ, အ။ **အဏ** သဒ္ဒေ, ဣကော။ **တကာရော** နပုံသကတ္တံ သမုစ္စိနောတိ။

စတုရင္ဂဗလာယ သုသန္နဒ္ဓာယ သေနာယ ယုဒ္ဓတ္ထံ ဒေသဝိဒေသေ **ဝိန္တာသော** ဝိဘဇိတ္ဝာ နွသနံ ဌပနံ ဗျူဟော ကထ္ယတေ။ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဦဟနံ ဌပနံ **ဗျူဟော။** တဗ္ဗေအ ဒဏ္ဍဘောဂမဏ္ဍလာသံဟတာ စတ္တာရော ပကတိဗျူဟာ။ တတ္ထ အနီကာနံ တိရိယတော ဝုတ္တိ **ဒဏ္ဍော။** သမတ္တာနမနီကာနမန္ဒတဝုတ္တိ အညောညတော ဝုတ္တိ **ဘောဂေ။** မဏ္ဍလရစနာယ သရန္တာနမနီကာနံ သဗ္ဗတော ဝုတ္တိ သပ္ပသရိရမိဝ **မဏ္ဍလော။** ဌိတာနမိတရေတရာသံ ဟတာနံ ဝိသိလိဋ္ဌတရာနံ အနီကာနံ ပုထုဝုတ္တိ **အသံဟတော။** တဒုတ္တံ **ကာမန္ဒကေန** –

"တိရိယတော ဝုတ္တိ ဒဏ္ဍာခွ၊ ဘောဂေနန္ဒတဝုတ္တိရေဝ စ။
မဏ္ဍလော သဗ္ဗတောဝုတ္တိ၊ ပုထုဝုတ္တိ အသံဟတော"တိ။

ဗျူဟသမဝေတော ဧဝ ဗျူဟသ္သေကဒေသော ပစ္ဆာဘာဂေ **ဗျူဟပဏှိ,** ဗျူဟသ္သ ပစ္ဆာ, ဗျူဟန္တရမေဝ တ။ ယတ္ထ ဌိတော ရာဇာ သသေနံ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ, တံ သေနာယ ပစ္ဆာ ခနုသတဒ္ဝယန္တရေန ဌိတပရိသသဟိတံ အနီကံ **"ပဋိဂ္ဂဟော"** တျုစ္စတေ။

၃၈၂-၃၈၃. ဧကော ဟတ္ထီ ဒ္တဒသပုရိသသဟိတော "ဧကော ဟတ္ထီ"တျုစ္စတေ, ဧတေန လက္ခဏေန **အဓမန္တတော** ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန တယော ဟတ္ထိနော **ဟတ္ထာနီကံ** နာမ, တထာ ဧကော တုရင်္ဂေ တိပုရိသသဟိတော, ဧကော စ ရထော စတုပုရိသသဟိတော ဧကော ဟယော, ဧကော ရထောတိ ဧတေန လက္ခဏေန အဓမန္တတော တယော ဟယာ စ တယော ရထာ စ **ဟယာနီကံ, ရထာနီကံ** နာမ, တေနာဟ "တယော တယော ဂဇာဒယော"တိ။ **သသတ္ထာ** ခဂ္ဂဒိသတ္ထဟတ္ထာ **စတုဇ္ဇနာ** စတ္တာရော ပုရိသာ **ပတ္တာနီကံ** နာမ ဝုတ္တာ။ ဟေဋ္ဌိမန္တတောယေဝေတ္တာပိ ပရိစ္ဆေဒော။ **အမရကောသေ** တ္ဝဝညထာ ကထိတာ –

"ဧကေဘဧကရထာ တျသ္သာ၊ ပတ္တိ ပဉ္စပဒါတိကာ။
ပတ္တျင္ဂေဟိ တိဂုဏေဟိ၊ ကမာ သညာ ယထောတ္တရံ။

သေနာမုခံ ဂုမ္ဗဂဏာ၊ တဟိနီ ပုတနာ စမူ။
အနီကိနီ စ တာသန္တု၊ ဒသ အက္ခောဘိနီ မတ"န္တိ [အမရ ၁၈.၈၀-၁]။

တသ္သတ္ထော – တီဟိ အသ္သေဟိ ဂဇေနေကေန ရထေန စ ပအတီဘိ စ ပဥ္စဟိ ပတ္တိ နာမ သေနန္တရံ။ ပတ္တင္ဂေဟိ သဗ္ဗေဟိ ဂဇာဒီဟိ ယထာပုဗ္ဗံ ဂုဏေဟိ ယထောတ္တရံ ကမေန သေနာမုခါဒိကာ သညာ ဘဝတိ။ **ယထောတ္တရ** န္တိ ဝစနေန ယထာပုဗ္ဗမိတ္ထတ္ထမာဟ, တေနေဒံ ဝုတ္တံ “ဘဝတိ တယော ပတ္တိနော သေနာမုခံ။ တီဟိ သေနာမုခေဟိ ဂုမ္ဗော။ ဂုမ္ဗတ္တယေန ဂဏော။ ဂဏာတ္တယံ တဟိနီ။ တဟိနိတ္တယံ ပုတနာ။ ပုတနတ္တယံ စမူ။ စမုတ္တယံ အနီကိနီ။ တာသံ အနီကိနီနံ ဒသ အက္ခောဘိနီ”တိ။

တတ္ရ ရထာနံ သင္ခ္ယာ သတ္တတိသဟိတေဟိ အဌသတေဟာဓိကာသ္သေကဝီသတိသဟသ္သာနိ, ဧဝမေဝ ဂဇာနမ္ပိ သင္ခ္ယာ, တထာ စ –

ပဥ္စသဋ္ဌိသဟသ္သာနိ၊ ဆသတာနိ ဒသေဝ တု။
သင္ခ္ယာ တာ တုရင္ဂာနညဟိ၊ ဝိနာ ရထေ တုရင္ဂမေ။

နရာနံ သတသဟသ္သံ၊ သဟသ္သာနိ နဝေဝ စ။
သတာနိ တီဏိ စ’ညာနိ၊ ပညာသဥ္စ ပအတယောတိ [ဟ္သာဓ္ဟာသုဓာ ၂.၈.၈၀] ။

၃၈၄. ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန သေနံ ဒသ္သေတ္ဝာ ဥက္ကဌပရိစ္ဆေဒေန ဒသ္သေတုမာဟ **“သဋ္ဌိ။ပေ။ ယန္တိ”** စ္စာဒိ။ **ယန္တိယာ** ယာနံ ကုဗ္ဗန္တိယာ **သေနာယ** ကတ္တုဘူတာယ ဓူလိကတေသု သန္တေသု။ ကေသု? သဋ္ဌိဝံသကလာပေသု။ ကိတ္တကပ္ပမာဏေသု? ပစ္စေကံ သဋ္ဌိဒဏ္ဍဝန္တေသု, ဧသာ အက္ခောဘိနီ နာမ သေနာ ဥက္ကဌပရိစ္ဆေဒေန။ ကေနစိ ခောဘေတုမသက္ကုဏေယ္ယတာယ **အက္ခောဘိနီ,** ယု, နအာဒိ။ **ခုဘ** စလနေ။

၃၈၅. စတုရင္ဂံ သမ္ပတ္တိယံ။ ဓနုင္ဂံသော သမ္ပတ္တိ။ **ပဒ** ဂမနေ, ဘာဝေတိ။ ယုပစ္စေ “က္လတ္ထိယမတိယတေ တ”တိ အ။ **လက္ခ** ဒသ္သနင္ကေသု, ဤ, **လက္ခီ, သိရီ** စ ပုဗ္ဗေ ဒေဝတာဝသေန ဝုတ္တာ, က္လမ ဓနုင္ဂံသဝသေန။

ဒွဝယံ သမ္ပတ္တိဝိပရီတာယံ။ ဝိရူပံ ပဇ္ဇတီတိ **ဝိပတ္တိ, ပဒိ** မ္ဟာ ကတ္တရိတိ။ ဝိရူပံ ပဇ္ဇနံ တ **ဝိပတ္တိ,** ဘာဝေတိ။ **အာပအာ**သဟာစရဏာတော **ဝိပတ္တိ** ထိယံ။

စတုရင္ဂံ သတ္ထမတ္တော။ အာအာယ ယုဇ္ဈန္တေ ယန္တိ **အာဝုဓံ, ယသ္သ တော။ အာယုဓံ** တ။ **ဟာရ** ဟာရဏော။ ဟာရတိ ဇီဝိတန္တိ **ဟေတိ,**တိ, အသ္သေ, ရလောပေ, **ဟန**တိဝသေန တ သိဒ္ဓံ။ **သသ** ဟိံသာယံ, ထော။ အတ္ထံပ္ပတ္ရ။ **အသု** ခေပနေ။

၃၈၆-၃၈၇. သင္ခေပေနာယုဓံ ဒသ္သေတုမာဟ။ မုတ္တာမုတ္တဥ္စ အမုတ္တဥ္စ ဟဏိတော မုတ္တဥ္စ ယန္တမုတ္တဥ္စေတိ သကလံ တံ အာယုဓံ စတုဗ္ဗိဓံ ဗဟူနမ္ပိ တဗ္ဗေအနတိဝတ္တနတော။

စတုန္နံ သရူပမာဟ **“မုတ္တာမုတ္တဥ္စာ”** ဒိ။ ယဋ္ဌိ နာမ သတ္ထဝိသေသော, န ကတ္တရဒဏ္ဍော။

“ယဋ္ဌိ ဟာရလတာသတ္ထ-ဘေဒေသု ဓနုဒဏ္ဍကေ”တိ ဟိ **နာနတ္ထသင္ဂဟော။**

တအာဒိ အာယုဓံ မုတ္တဥ္စ တံ အမုတ္တဥ္စေတိ **မုတ္တာမုတ္တံ,** ကမ္မဓာရယော, ယထာ ကတာကတံ။ **ဆုရိကာ** အသိပုတ္တိ, တအာဒိကံ အမုတ္တံ။ **ယန္တ** သင္ကောစနေ, **ယန္တံ,** ဓနွတာဒိ။

၃၈၈-၃၈၉. ပဥ္စကံ ဓနုမ္ဟိ။ ဥသုံ အသတိ ခိပတီတိ, ကမ္မနိ ဏော, ဥသ္သိ။ **ဓန** ဓညေ, ဥ, **ဟန** ဟိံသာယံ တ, ဥ, **ဟသ္သ ဓော, ဓနု။** “ဓနု ဝံသဝိသုဒ္ဓေပိ, နိဂ္ဂုဏော ကိံ ကရိဿတီ”တိ [ဟိတောပဒေသ ကထာမုခ ၂၃] ပုမေ ပယောဂေ။ “သရာ တပေ ဓနု က္လတ္ထိ, တုဏာတာ တိဏာတာပိစေ”တိ [တိကဏ္ဍသေသ ၂.၈.၅၁] **တိကဏ္ဍသေသော။** ကိံ နာမေန ဒဏ္ဍယတီတိ **ကောဒဏ္ဍံ, ဒဏ္ဍ** နိဟတနေ, ကိံ နာမေန ဒမ္ယတီတိ တ **ကောဒဏ္ဍံ, ဒမု** ဓာတုမ္ဟာ ဍော, ကိံ နာမေန ဒုနောတီတိ တ **ကောဒဏ္ဍံ, ဒု** ပရိတာပေ, ဍော နိဟတိတော, ကုဋ္ဌိလတ္တာ တ ကုစ္ဆိတော ဒဏ္ဍော ယသ္သတ္ထီတိ **ကောဒဏ္ဍံ။ စပ** သန္တာပေ,

အ, စပေ, ဝံသဘေဒေ, တပ္ပိကာရော **စာပေ,** ဏော။ သရမသတိ ခိပတီတိ **သရာသနံ။** ကမ္မုကမ္ပိ။ ကမ္မာယ ပဘဝတီတိ **ကမ္မုကံ။**

တိကံ ဂုဏော။ ဂစ္ဆတိ သရော ယေနာတိ **ဂုဏော, မသ္သ ဏော,** အဿု, **ဂု** သဒ္ဒေ တ, ဂဝတိ ဧတေနာတိ **ဂုဏော,** ယု, **ဏတ္တံ။** **ဇရ** ဝယောဟာနိမှိ, အ, **ဇိယာ**ဒေသော။ ပက္ခေ **ဣ**ကာရလောပေ, **ဇယာ။** "ဇိယာ စာထာ"တိပိ ဟဍ္ဎော, တအာ ဒွယံ ဂုဏော။ မုဗ္ဗီ, သိဉ္ဇိနီပ္ယတ္ရ။ မုဗ္ဗဝိကာရော **မုဗ္ဗီ။ သိဉ္ဇ** အဗျတ္တသဒ္ဒေ, ဏီ။

တိပာဒေ ကဏ္ဍော။ **သရ** ဟိံသာယံ။ သရန္တ္တနေနာတိ, ပုမေ, သညာယံ ဏော။ ပတ္တံ တဇော, တံယောက **ပတ္တိ,** ဣ။ **သာ** တနုကရဏာဝသာနေသု, ဒိတဒိ, ဏွု, **ယ**သ္သာလောပေ။ ဝဏ္ဏတေ သဒ္ဒာယတေနေနေတိ **တဏော,** ဏော, **ဝဏ** သဒ္ဒေ။ ကဏ္ဍတေနေနေတိ **ကဏ္ဍံ, ကဏ** သဒ္ဒေ, ဍော, **ကဏ္ဍ** ဘေဒေ တ။ **ဣသ** ဂမနေ, ဦ, ဣဿု, **ဦသ** အပေ တ။ **ခုရ** ဆေဒနေ, အပေ, အထ တ ခေ အရတိ ဂစ္ဆတီတိ ခုရော, အဿု, တံ ဟတီတိ **ခုရပ္ပော။ တိဇ** နိသာနေ, ယု။ **အသ** ခိပနေ, ကမ္မေ ယု။ ဝိသိခော, အဇိမှဂကော, ခဂေ, အာသုဂေ, ကလမ္ဗော, မဂ္ဂဏော, ရောပေပ္ယတ္ရ။ ဝိသန္တော ခဏတီတိ **ဝိသိခော။ ကလ** မဒေ, အမ္ဗော။ **မဂ္ဂ** အနွေသနေ, ယု။ **ရုပ** ဝိမောဟနေ, ဒိတဒိ, အ, **ရောပော။** "ထူလခေဍော ဝိပာဋော စ, စိတ္ရပုင္ခော သရောပိ စေ"တိ [တိကဏ္ဍသေသ ၂.၈.၅၂] **တိကဏ္ဍသေသော။**

ပဉ္စကံ ကလာပေ။ **တူဏ** ပူရဏေ, စုရာဒိ, နအာဒိ။ "တူဏော နိသင်္ဂေ တူဏိရော, ဥပာသင်္ဂေ စ တဏဓိ"ရိတိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၈.၈၈] **အမရမာလာယံ** ပုံသကဏ္ဍော။ "တူဏာ"တိပိ ဣတ္ထိလိင်္ဂပ္ပကရဏေ ဝုတ္တော, ဣစ ပန "တုဏီ, တူဏော"တိ ဒွိသု, သရသမူဟာနံ ဌာနတ္တာ **ကလာပေ။ ဣရပစ္စယေ တူဏိရော။** တဏာ သရာ ဓိယန္တေတ္ထေတိ **တဏဓိ။** "တူဏော ပသင်္ဂ တူဏိရ-နိသင်္ဂာ တဏဓိ ဒွိသု"တ္တ **မရသီပေ။**

၃၉၀. ဒွယံ တဇေ, ယံ "ကဏ္ဍပတ္တ"မိတ္တုစ္စတေ။ **ပတ** ဂမနေ, ကရဏေ ခော, **တသ္သ ကော,** ပက္ခေန ကတတ္တာ တ **ပက္ခော** ။ ဝဇတ္တနေနာတိ **တဇော,** ဏော။ ဝိသမပိဝိတ္တာတိ **ဝိသပ္ပီတော** သရော ဒိဒ္ဓော နာမ။ **ဒိသ** အပ္ပီတိယံ, တော။ လိတ္တောပ္ယတ္ရ။

တိကံ ဝိဇ္ဈိတဗ္ဗေ။ ဝိဇ္ဈနတ္ထံ လက္ခတေတိ **လက္ခံ။** ဝိဇ္ဈိတဗ္ဗတ္တိ **ဝေဇ္ဈံ,** ဏျော, **ဈဿ ဈော,** ကြသ္သ သော။ သရော ဝယတိ ဂစ္ဆတိ ယသ္မိံ **သရဗျံ,** ဝဿာကာရလောပေ။ နိစ္စံ သရာနမဗ္ဘာသနံ ဝသီကရဏံ **သရာဘျာ သော။** "ဗျာဓေဗျူပာသနာယဉ္စ, တဏာဘျာသေဗျူပာသန"န္တိ **ရုဒ္ဒော။** လက္ခမုပဂန္တွာ အသနံ ခိပနံ **ဥပာသနံ။**

၃၉၁. ပဉ္စကံ ခဂ္ဂေ။ မဏ္ဍလံ အဂ္ဂံ ယဿ။ နိဂ္ဂတော တိံသတော'င်္ဂုလိတော **နေတ္တိံသော။ အသ** ခေပနေ, အသတေ ခိပ္ပတေတိ **အသိ,** ဣ။ **ခဂ္ဂ** ခဏ္ဍဘေဒေ။ သာယကော သရေပိ။ စန္ဒဟာသော, ရိဋ္ဌိ, ကက္ခလကော, ကရတလောပ္ယတ္ရ။ တသ္သ ခဂ္ဂဿ ပိဓာနေ **ကောသိ,** ဣတ္ထီ။ **ကုသ** သိလေသနေ, ဣ, ကောသိ, ရဿန္တော။ ခဂ္ဂဆုရိကာဒီနံ မုဋ္ဌိယံ **ထရု**သဒ္ဒော။ **ထရု** သတ္ထဂတိယံ, ဦ။

၃၉၂. တိကံ ခဂ္ဂါဒီနံ သတ္တာနံ တရဏဖလကေ။ **ခေဋ** ဘက္ခနေ, ဏွု။ **ဖလ** ဝိသာရဏေ, ဏွု။ ဖလတီတိ **ဖလကံ,** အနိတ္ထီ။ **စရ** ဂတိဘက္ခနေသု, မော, **စမု** အဒနေ တ, အ။ ဖလမ္ပိ။

ဝဏ္ဍာနိပာရဿာခဂ္ဂကတိ ဟတ္ထကုဏ္ဍာဒိ **ဣလ္လီ, ဣလီ** ပိ, **ဣလ** ဂတိယံ, နအာဒိ။ ကရံ ဟာလယတီတိ **ကရပာလိကာ,** ဏွု။

ဒွယံ အသိပုတ္တိယံ။ **ဆုရ** ဆေဒနေ, ဏွု။ **သသု** ဟိံသာယံ,တိ, နအာဒိ။ အသိနော ပုတ္တိ, အသိဓေနုကာပိ။

ဒွယံ ဝမုကီနံ မုဂ္ဂရေပိ သမာနာကာရာယုဓဘေဒေ။ **လဂ** သင်္ဂေ, အလော, အဿု, ဋ္ဌတ္တဉ္စ။ မုရံ ဂိရတီတိ **မုဂ္ဂရော,** ရဿ **ကေ, ဂိရ** နိဂ္ဂိရဏေ, မုစ္စတီတိ တ **မုဂ္ဂရော,** အရော။ ဒုဃဏော, ဃနောပိ။

၃၉၃. ဒွယံ သလ္လေ။ **သလ** အာသုဂတိယံ, အ, **သရ** ဟိံသာယံ တ, လော, ရဿ **လော။ သင်္က** သင်္ကာယံ, ဦ။ **သူလမ္ပိ။ သူလ** ရုဇာယံ။

ဒွဝယံ တသိယံ။ ဝသ ဆေဒနသ္သေဟာဝဟာရဏောသု, ဏီ။ **တဇ္ဇ** တနုကရဏေ, ယု, နအဒိ။

ဒွဝယံ ဖရသုမ္ဟိ။ ဆေဒကတ္တာ ကုစ္ဆိတာ ဓာရာ ယသ္သာတိ **ကုဓာရီ**။ ကုဓာရေပိ။ ပရံ သသတိ ဟိံသတီတိ **ဖရသု**။ ဥ, ပ ဿ **ဖော, သ**လောပေဟ စ။ ပရသုပိ, သော **ပရသု**သဒ္ဒော နပုံသကော။ ပရသုဓော႟ ။

ဒွဝယံ ဟာသာဏဝိအရဏော။ **ဋင္က** ဗန္ဓနေ။ **ဒရ** ဝိအရဏော။ ဟာသာဏံ အရယတီတိ **ဟာသာဏအရဏော,** ယု။ ဟာသာဏ အရကောပိ။

၃၉၄. ဒွဝယံ ဟတ္ထပ္ပမာဏော ကဏယေ [ကဏ္ဍော (စိန္တာမဏိဋီကာ)] ။ စက္ကပူရဏာဒိတယုဝသေန ခိပ္ပတေ။ **ကဏ** သဒ္ဒေ, အယော။ ဘိန္ဒနသီလတာယ ဘိန္ဒိ, တတိ ဂစ္ဆတိ တေနာတိ တလော, အလော, ဘိန္ဒိ စ သော တလော စာ တိ ဘိန္ဒိတလော, ဋွတ္တေ **ဘိန္ဒိတဠော,** ရသ္သော။

စက္ကာဒယော သတ္တဘေဒာ။ တတ္ရ စက္ကာကာရော အာယုဓဝိသေသော **စက္ကံ**။ **ကန္တ** ဆေဒနေ, အသ္သု, **ကုန္တ တော** ဒီဃဒဏ္ဍော။ **ဂဒာ, သတ္တိ** စ ပသိဒ္ဓါ။

တိကံ ကောဏဘာဂေ။ **ကုဏ** သဒ္ဒောပကရဏေသု, **ကုဏ** သဒ္ဒောစနေ တ, ဏော။ **သိ** သေတယံ, အ, ရသ္သော, **အသ္သော**။ **ကုဋ္ဌ** ကောဋ္ဌိလ္လေ, ဣဏ။

၃၉၅. ဒွိဟာဒံ ဝိဇိဂီသသ္သ ယာတ္ရာယံ, သဗ္ဗတ္ရ ဘာဝသာဓနံ။ **ယာ** ဟာပုဏော, နိက္ခမိတ္တတ ယာယတေ **နိယ္ယာနံ,** ယု။ "ဆအာဒီဟိ တတ္ရဏ"တိ တ္ရဏ။ ယာတ္ရာ, အာ။ နအာဒိနော အာကတိဂဏတ္တာ ဤပစ္စယာဘာတေ။ **ဌာ** ဂတိနိဝတ္တိယံ, **ပ**ပုဗ္ဗော ယာနေ, ယု, ပတိဋ္ဌိယတေ **ပဋ္ဌာနံ,** ပုရေစာရိမ္ဟိ **ပဋ္ဌော**။

ပဉ္စကံ ဓူလိမတ္တေ။ တထာ စ "ပံသု ခာအော မတော ရေဏု, စုဏ္ဏော ဓူလိ'တ္တိယံ ဘဝေ"တ္ယု **မရမာလာ။ စုဏ္ဏ** ပိ သနေ, **စုဏ္ဏ** သဉ္စုဏ္ဏနေ တ။ **ပံသ** နာသနေ, ဥ။ **ရန္ဇ** ရာဂေ, **ရဇော,** မနောဂဏောပိ နပုံသကေ, တံသဟစရဏတော **ပံ သု**ပိ။ "ဣလ္လိဝံ'ပရာဓေ ရေဏုမ္ဟိ"တိ **ရာဘသော**။ အထ တ **စုဏ္ဏရဇော** သဟစရဏတော **ပံသု** နပုံသကေ။ **ဓူ** ဝိဓုနနေ, **ဓူ** ကမ္ပနေ တ, လိ, နအာဒိ။ **ရိ** ဂတိယံ, ဏု, ဣသ္သော။

၃၉၆. ဝံသက္ကမဝေဒိဝံသထုတိံ ယော ကုဗ္ဗတိ, သော **မာဂဓော**။ တသ္မိံ မဓုကော ဝုတ္တော။ သော စ ခတ္တိယာဝေ ဿသမ္ဘတေ ဘဝတိ, ဝံသမဂ္ဂံ ထဝတီတိ **မာဂဓော, ထဿ ဓော**။ မဂ္ဂံ ဓဝတီတိ **မဓုကော,** ဏွဝု, ဂ္ဂလောပေဟ။

ဝိရိယာဒိထုတိံ သီလေန ယော ပဌတိ, သော **ဝန္ဒီ,** တဿီလာဒီသု ဏီ။

ယော နိသာဝသာနံ ဝိဘာဝေန္တော ဗောဓယေတိ, သော **ဝေတာဠိကော,** ဝိဘာဝေန္တော တာဠသဒ္ဒေန ဗောဓယေတီတိ **ဝေတာဠိကော,** ဏိကော။

စက္ကေန စရန္တော ဗဟူဟိ ပီဠေတ္တတ ယော ပဌတိ, သော **စက္ကိကော,** ဥဘာယတ္ရ စရတ္ယတ္ထေ ဣကော။ **ဃဏ္ဍ ဋ္ဌ** ဘာသတ္တော, စုရာဒိ။

၃၉၇. ပဉ္စကံ ဓဇေ။ **ကိတ** နိတသေ, ရောကပနယနေ စ, ဥ, ကိတတိ အပနေတိ ဓေတနာတိ **ကေတု။ ဓဇ** ဂမနေ, အ။ ဥပ္ပ ပတတီတိ **ပဋ္ဌာကာ,** အာကော, **ပဋ္ဌ** ဂတိယံ တ, **ပဋ္ဌာကာ**။ ကေန တတေန ဒလီယတေ ဝိအရီယတေတိ **ကဒလီ,** နအာဒိ, ဆိန္န ဘိန္နတ္တာ ကုစ္ဆိတံ ဒလံ ပတ္တမေတိဿာတ္ထီတိ တ **ကဒလီ, ပဋ္ဌာကာ** သဟစရဏတော ဣတ္ထိယံ။ ကဒလီ မောစေပိ။ **ယု**မ္ဟိ **ကေတနံ**။ တွေ စ ဓဇသဟစရဏတော **ကေတု** ပုန္နပုံသကေ။ "ပဋ္ဌာကာ ဝေဇယန္တီ စ, ကေတနံ ဓဇ'မနိတ္တ ထိ"တ္ယု [အမရ ၁၈.၉၉] **မရကောသော**။

အညမညသ္သေ တိ ကေမပေက္ခိတ္တတ အပရဿာပရံ အပေက္ခိတ္တတ အညဿ။ ယော **အဟံကာရော** အဘိမာနော, သော "အဟံ အဟ"မိတိ ကရောတီတိ **အဟမဟမိကာ** ဘဝေ။ "အဟံ အဂ္ဂေ ဘတမိ, အဟံ အဂ္ဂေ ဘတမီ"တိ

အညမညမတိက္ကမ္မ ယောဓာနံ သမဂ္ဂေ ဓာဝနံ, တတ္ထ တု **အဟံပုဗ္ဗိကာ။ အဟံ** သဒ္ဒော ဝိဘတ္တိပတိရူပကော နိပါတော, သကတ္ထေ **က**ပစ္စယေ ကတေ ဝိစ္ဆာယံ ဂယှမာနတ္တာ ဒွိတ္တာဘာဝတော။

၃၉၈. စတုက္ကံ ဗလေ။ **ဗလ** ဟာဏနေ, ကရဏေ အ။ **ဓာ** ဂတိနိဝတ္တိယံ, ကရဏေ မော, **ဓသ္သ ထော။** သဟာတေနေ နာတိ **သဟံ,** သဟောပိ။ **သက** သတ္တိယံ,တိ။ ဒ္ရဝိဏံ, တရော, ပရက္ကမော, ဟာဏောပိ။

အတိသူရတာ ဝိက္ကမော နာမ။

ဇယေ ဇိတေ သတိ, ကာရဏဘူတေ တ ကတံ ဟာနံ **ဇယဟာနံ။ အမရကောသေ** ပန “ဝိရဟာနံ တု ယံ ဟာနံ, ဇာတေ ဘာဝိနိ တ ရဏေ”တိ [အမရ ၁၈.၁၀၃] ဝုတ္တံ။ တသ္သတ္ထော – ဘဝိသ္သတိရဏေ ဇီဝိတသံသယာ သံဟာသုပ္ပာဒနတ္ထံ, ဒေဝတာယာစနပုဗ္ဗကံ သဇာတိယေဟိ သဟ သမ္ဘူယ ယောဓာနံ ယံ ဟာနံ ဇာတေ စ ရဏေ ဝိဇယသ္သ သန္ဒေသ္သနတ္ထံ, တံ **ဝီရဟာနမုစ္စတေ။**

၃၉၉-၄၀၀. သာမုပဇ္ဖ ယုဒ္ဓေ။ **သင်္ဂါမ** ယုဒ္ဓေ, စုရာဒိ, အ။ **ဟရ** ဟရဏေ, ပသယှဟကရဏေ စ။ **အရ** ဂမနေ, အ။ **သမရံ။ ရဏ** သဒ္ဒေ, ဒွေဝယှနိတ္တိယံ။ **အဇ** ဂမနေ, ဏိ, **အာဇိ,** ရသ္သန္တော။ အာဟူယန္တေ အသ္မိံယောဓာ, **ဟု** သဒ္ဒေ, အ။ **ယုဓ** သမ္ပဟာရေ, တော။ အာအာယ ယုဇ္ဈန္တေတ္ထ **အာယောဓနံ,** ယု။ **ယုဇ** ယောဂေ, **သံယုဂံ,** သံယုတ္တမ္ပိ။ **ဘဏ္ဍ** ပရိဘာသနေ, ယု။ ဝိဂ္ဂယှဟန္တိ ယုဇ္ဈန္တသ္မိံ **ဝိဂ္ဂဟော။** ကလဟန္တသ္မိံ **ကလဟော။ မေဓ** မေဓာဟိံသာသင်္ဂမေသု, ဏွု။ ဇညံ, ပဝိအရဏံ, အက္ကန္ဒနံ, သင်္ခံ, သမီကံ, သမ္ပရာယကံ, အနိကံ, အဘိသမ္ပာတော, ကလိသံ, ဖောဋ္ဌော, အတ္ထာမဒ္ဒောက္ကစ္စာဒယောပိ ယုဒ္ဓေ။ ကေစိ ပန “ဘဏ္ဍနာဒိပဉ္စကံ ကလဟေ, န ယုဒ္ဓေ”တိ ဝဒန္တိ, တံ “ဘဏ္ဍနံ ကဝစေ ယုဒ္ဓေ, ခလိကာရေပိ ဝတ္တတေ”တိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟေ** ဝုတ္တတ္တာ န ဂဟေတဗ္ဗံ။

ဒွယံ မုစ္ဆာယံ။ **မုစ္ဆ** မောဟသမုသ္သယေသု။ **မုဟ** ဝေစိတ္တေ။ တိကံ ဗလက္ကာရေ။ ပသဟနံ **ပသယှဟာ,** **သဟ** သတ္တိယံ, ဏွော။ ဗလိနော, ဗလေန တ ကရဏံ **ဗလက္ကာရော။ ဟဌ** ဗလက္ကာရေ, ဏော။ ပသင်္ဂေါပိ။

၄၀၁. **သုဘာသုဘာနံ** ဖလာနံ **သူစိကာ** ပကာသကာ ယာ ဘူတသ္သ ဝတ္ထုနော **ဝိကတိ** အညထာ ဥပ္ပတ္တိ, သာ ဥပ္ပါတော။ သုဘာသုဘဖလံ ပကာသေန္တော ပတတိ ဂစ္ဆတီတိ **ဥပ္ပါတော။** ဥပ္ပါဒေါပိ။ **တ**သဒ္ဒော’ယံ ပုဗ္ဗပဒသ္သ, အပရပဒသ္သ တ လိင်္ဂမာဒတ္တေ။ “အဝိဇ္ဇာ စ သာ ပစ္စယော စာတိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယော, ဝိဂ္ဂဟော စ တံ တက္ကယ္ဆေတိ ဝိဂ္ဂဟတက္ကယ”န္တာဒီသု, က္ကမ ပန ပုဗ္ဗပဒသ္သ လိင်္ဂမာဒတ္တေ။ ဥပ္ပါတသ္သ တတ္ထ ယုဒ္ဓပက္ကမေနာဘိဓာနံ။

စတုက္ကံ ဥပ္ပါတသ္သ ပရိယာယေ။ **ဣ** ဂမနေ,တိ, ဒီဃာဒိ။ သဗ္ဗကာလံ န ဇာယတီတိ **အဇညံ,** ဏျော, ဖလံ န ဇနေတီတိ တ **အဇညံ,** တဉှိ ဓူမော ဝိယ အဂ္ဂိသ္သ ကမ္မဖလသ္သ ပကာသနမတ္တမေဝ ကရောတိ, န တံ ဇနေတီတိ **အဇညံ** နာမ။ ဥပဂန္တွာ သဇ္ဇတိ ပကာသေတီတိ **ဥပသဂ္ဂေါ,** ဏော။ ဥပဂန္တွာ ဒုနောတီတိ **ဥပဒ္ဒဝေါ, ဒု** ပရိတာပေ, အ။ တေ့ထ စ **ဤတ္ထာ** ဒယော ဇနကေပိ ဝတ္တန္တိ, ယထာ ဇရာဒီနမုပဒ္ဒဝါ။

၄၀၂. **မလ္လယုဒ္ဓမှိ** ဗာဟုယုဒ္ဓမှိ နိဗ္ဗုဒ္ဓံ။ အဓောဘာဂံ ဗန္ဓနံ တ ကတွာ ယုဇ္ဈန္တေတ္ထ **နိဗ္ဗုဒ္ဓံ, ယ သ္သ ဗော,** အညမညသ္သ ဝေဓံ နိဗ္ဗေဓေန္တေတ္ထာတိ တ **နိဗ္ဗုဒ္ဓံ။ ဝေဓ** ဝေဓနေ, တော, ဒ္ဓော, အညတြောပစာရာ။ ဒွယံ ဇယကိရိယာယံ။ **ဇိ** ဇယေ, “ဘာဝေ စာ”တိ ဏော။ **ရဏေ** ယုဒ္ဓေ ယော ဘဂ္ဂေါ, သော **ပရာဇယော။ ပရာပုဗ္ဗော ဇိ** ယုဒ္ဓဘဂ္ဂေ။ ဒွယံ ပလာယနမတ္တေ, န တု သင်္ဂါမတောယေဝ ပလာယနေ။ ပရိဝဇ္ဇေတွာ အယနံ ဂမနံ **ပလာယနံ။** အပဝဇ္ဇေတွာ ဂမနံ **အပက္ကမော။** ပဒာတေ, အတေ, သန္ဒာတေ, ဝိဒ္ဒတေ, ဒတေ, အပယာနံပ္ယုတ္တ။

၄၀၃. ပဇ္ဖ မာရဏေ။ **မရ** ဟာဏစာဂေ, သဗ္ဗတ္ထ ဘာဝသာဓနံ။ မာရီယတေ **မာရဏံ,** ယု။ **ဟန** ဟိံသာယံ, ဏမှိ “ဟနသ္သ ဃာတော”တိ **ဃာတာ**ဒေသော။ **နသ** အဒသ္သနေ။ **သူဒ** ခရဏေ။ **ဟိံသ** ဟိံသာယံ။ **သရ** ဟိံသာယံ, က္ကတ္တိယမာ ပစ္စယော, **ဟိံသာ။ ဏမှိ ဟနသ္သ ဝဓာ**ဒေသော။ **သသ** ဟိံသာယံ။ **ယုမှိ ဟနသ္သ ဃာတော,** ဃာတနံ, နိဗ္ဗရဟာနံ, နိကာရဏံ, ပတာသနံ, သညာပနံ, ပမထနံ, ကထနံ, ဥဇ္ဇာသနံ, အာရမ္ဘော, ပိဋ္ဌော့ပ္ပတ္တ။ **ဝရဟ** ဗာဓန္တပရိဘာသနဟိံသာအနေသု။ **ကရ** ဟိံသာယံ။ **ဝသ** နိတသေ, ပပုဗ္ဗော ဟိံသတ္တော။ **ဣ** မာရဏတောသနနိသာမနေသု, **ဟာဂမော, သညာပ**

နံ။ **မထ** ဝိလောဠနေ။ **ကထ** ဟိံသတ္တော။ **ဇသု** ဟိံသာယံ, **ဇသိ** တာဠနေ တ, စုရာဒိ။ **အာပုဗ္ဗော ရဘိ** မာရဏေ။ **ပိဋ္ဌ** ဟိံသာဗလအနနိကေတနေသု။ ဧတေ ယထာက္ကမမိမိနာဂတာနံ ဓာတတော။

၄၀၄. ပဖ္ဖံ မရဏေ။ ကာလော အတီတာဒိ, တဿ ကိရိယာ, "ကာလော ဃသတိ ဘူတာနိ"တိ [ဇာ. ၁.၂.၁၉၀] ဟိ ဝုတ္တံ။ **မရတိ**တော စု, **မစ္စု, ဝဇာ**ဒိနာ တ တ္တူ။ တတော **မစ္စုသ**ဒိသော ဒွိဝိသု။ အတိက္ကမိတ္ဝတ အယနံ **အစ္စယော။ ဓနု** ဓဥော။ ကာလဿ ကိရိယတ္တာ **ကာလော,** အတ္တဘာဝဿ အန္တံ ကရောတီတိ တ **ကာလော,** ဏော။ အမတိ ဂစ္ဆတီတိ **အန္တော။ စု** စဝနေ။

၄၀၅. တိကံ မတော။ ပရံ လောကံ ဇတိ ဂစ္ဆတီတိ **ပေတော, ပရေတော** စ, တော, ပုဗ္ဗေ ရလောပေ။ မရတီတိ **မတော။** ပရာသု, ပတ္တပဉ္စတ္တောပ္ပတ္တ။ ဒွဝယံ မတဒဟနကဥ္ဇရာသိမ္ဟိ, ယာ "ဖုလ္လီ"တိ ဝုစ္စတိ။ စီယတေ ယတ္ထာတိ **စိတကော, စိတော** စ, တော။ ပုဗ္ဗတ္ထ သကတ္တေ ကော။ စိတာ, စိတ္တာ, စိတိပ္ပတ္တ။

ဒွဝယံ သုသာနေ, အာဂန္တ္ဝာ ဒဟန္တိ အတ္တ **အာဠဟနံ။ ဒဟ** ဘသ္မီကရဏေ, ယု, ဒဿ ဠော။ **အာဠာဟန**မ္ပိ။ ဆဝဿ သယနဋ္ဌာနံ **သုသာနံ, ဆဝ**ဿ **သု, သယန**ဿ စ **သာနော,** အထ တ သေန္တိ အတ္တာတိ သာနံ, ယု, ဆဝဿ သာနံ **သုသာနံ။ ဆဝဿ သု။** ပိတုဝနမ္ပိ။ ဒွဝယံ မတသရီရေ, **ကုဏပ** ပူတိဂန္ဓတ္တော။ ကုစ္ဆိတံ နေတီတိ တ **ကုဏပော,** အပော, ဏတ္တံ။ **ဆဝ** ဂတိယံ, အ။

၄၀၆. အသီသကတ္တာ **သိရောသုညော** နစ္စနာဒိကိရိယာသဟိတတ္တာ **သဟကိရိယော ဒေဟော** ကာယော ကဗန္ဓော [“ယုဒ္ဓေ ယောဓေသု သူရေသု သဟဿံ ကတ္တ (ခဏ္ဍ) မုဒ္ဓသု တအဝေသာ ကဗန္ဓော တု ဧကော’မုဒ္ဒာ ကိရိယာန္ဒိ တော”တိ ကဗန္ဓလက္ခဏံ], ယုဒ္ဓေ သဟဿပူရဏော ကဗန္ဓော။ “နစ္စတီ”တိ ဝုတ္တတ္တာ နစ္စနာဒိကိရိယာရဟိ တေ တူပစာရော။ အဝိဇ္ဇမာနေန ကေန သိရသာ အန္ဓော **ကဗန္ဓော, ဝ** ကာရမဇ္ဈော။ အဝိဇ္ဇမာနဿာပိ ဟိ ကာရဏဘာ တေ လောကေ ဒိဋ္ဌော, ယထာ ဝဿေန ကတော သုဘိက္ခော, ဒုဗ္ဘိက္ခော စ, ယထာ လောကေ, တထာ သာသနေပိ, ယထာ အနန္တရပစ္စယာဒီနိ။

အာမကေဟိ ကုစ္ဆိတေဟိ အပူတိဂတမတသရီရေဟိ သမ္ပုဏ္ဏော အာမကေ သုသာနသိမ္ဘိ သိဝထိကာ ဝုတ္တာ, အတ္တ ပ္ပဓာနနိဒ္ဒေသေန စေတ္တ သဒ္ဒော နိဒ္ဒိဋ္ဌော, ယထာ “သတော သမ္ပဇာနော”တိ ပုဂ္ဂလပ္ပဓာနနိဒ္ဒေသေန ဓမ္မော တိ။ ဆဝ ဓိယ္ယန္တေတ္ထ **သိဝထိကာ,** ဏှုဝု, **ဆဿ သော, ထ**တ္တံ, က္ကတ္တဥ္စ။ ဆဝထိကာပိ။

၄၀၇. ဒွဝယံ အာကမ္ပိတမနဿဂတအော။ မုဥ္စနသညာယ ဝန္ဒတီတိ **ဝန္ဒီ။ ဝန္ဒ** အဘိတာဒနထုတီသု, ဤ, ရဿော ပိ, **ဝန္ဒိ။** သတ္တူနံ ကရေန ဟတ္ထေန မရိတဗ္ဗတ္တာ **ကရမရော။** ပဂ္ဂဟော, ဥပဂ္ဂဟောပိ။ ဒွဝယံ ဇိဝိတေ, **အန** ဟဏနေ, ဟဏန္တိ အနေနာတိ **ဟဏော,** ဏော။ ဘဝတိ ယေနာတိ **အသု။** အသ ဘုဝိ, ဥ, အာသုပိ, **အသု** ခုဘနေ တ။

ဗန္ဓနာကရံ ဗန္ဓနဂေဟံ ကာရာ နာမ။ ကရောန္တိ ဟိံသန္တိ အတ္တ **ကာရာ,** အ။ **ကရ** ဟိံသာယံ။ ဗန္ဓနာလယောပိ။ ကရ ဟိံသာယံ, **ယတ** နိယ္ယာတနေ။ ကာရဏာ, ယတနာ စ။ တိဗ္ဗဝေဒနာပ္ပတ္တ။

ခတ္တိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄၀၈. ဒွိပဟဒံ ဗြာဟ္မဏေ, ဗြဟ္မုနော ဗန္ဓု, ဗြဟ္မာ ဗန္ဓု ယဿ တ **ဗြဟ္မဗန္ဓု။** ကုလာစာရဗြာဟ္မဏဘာဝဝ သေန ဒွိက္ခတ္တုံ ဇာတတ္တာ **ဒွိဇော,** ဧကေဇ တူပစာရ။ **ဝပိဿ** ဟော, အဿိ။ ဗြဟ္မုနော အပစ္စံ **ဗြဟ္မာ, ဗြာဟ္မဏော** စ, **နာဂမော, ဏ**တ္တံ, ဒီဃာဒိ။ သုတာယုတကထနတ္တံ “ဘောဘော”တိ ဝစနံ ဝဒတိ သီလေန, ဏီ။

ဒွဝယံ ဆန္ဒောဓဇ္ဈေတရိ။ ဗြဟ္မသုတ္တံ အဓီတေ **သောတ္တိယော,** “ဧနေ နိဒ္ဒိဋ္ဌမနိစ္စ”န္တိ [ကာတန္တ ၁.၂.၁၈ နယဋ္ဌိတံ အနိစ္စံ (ပရိဘာသေန္ဒုသေခရ ၉၇)] ဝုတ္တတ္တာ ဝုဒ္ဓိ, ယအာဒိနာ တ **ဆန္ဒသဒ္ဒဿ သောတ္တိယာ** ဒေသော [ပာဏိနိ ၅.၂.၈၄]။ ဆန္ဒံ အဓီတေ **ဆန္ဒသော, သော** ပုလ္လိင္ဂေ။

ဒ္ဝယံ သိဿေ။ သောတုံ က္ကစ္ဆန္တီတိ **သိဿာ, သု** သဝနေ, သော, ဥဿိ။ အာစရိယဿ အန္တေ သမီပေ ဝသနသီလော, သညာသဒ္ဒတ္တာ သတ္တမိယာ အလောပေ။

၄၀၉. ဗ္ရဟ္မစာရီအာဒယော ဧတေ စတုရော ဇနာ အဿမာ နာမ ဘဝန္တိ, **အဿမ** သဒ္ဒေါယံ ပုန္နပုံသကေ။ တတ္ထ မုဉ္ဇမေခလာဒိယုတ္တော ဝေဒဇ္ဈာယကော ဗ္ရဟ္မစရိယာယံ ဌိတော **ဗ္ရဟ္မစာရီ**။ ဝေဒဇ္ဈယနံ ဗ္ရဟ္မစရိယံ စရတီတိ, ဏီ။ ဓမ္မတ္ထကာမေသု ဌိတော ပဉ္စမဟာယညကာရီ ဂဟဋ္ဌော, ဂဟာ အရာ တတ္ထ တိဋ္ဌန္တီတိ **ဂဟဋ္ဌော**။ ဂဟဋ္ဌော ပရော တတိယဿပိ တနပတ္ထော။ ဝနပတ္ထေ ဝနေကဒေသေ, ဒူရဝနေ တ ဘတော **တနပတ္ထော,** အဿ ဘူမိ သေယျာဇဋ္ဌာဇိနဓာရဏဝနတသောနွဟာရဘောဇိတာဒိ ဓမ္မော။ တနပတ္ထဿမေဝ တတိယမာယုသော ဘာဂံ ခေပယိတွ တ ဂဟိတကာသာဝဒဏ္ဍော ဘိက္ခော သဗ္ဗဘူတေသု သမော ဈာနာယတနဝရော **ဘိက္ခု**။ **သမု** တပသိ, ခေဒေ စ, အာ သမ္မန္တိ အတ္တာတိ, အကတ္တရိ ကာရကေ သညာယံ ဏော။ "အဿမော ဗ္ရဟ္မစရိယာဒိ- စတုက္ကေပိ မဌေပိ စေ"တိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟေ**။

၄၁၀. သီလာဒယော တယော သိက္ခာဓမ္မေ **သဟ** ဧကတော စရန္တာ **မိထု** အညမညံ သဗ္ရဟ္မစာရိနော နာမ, ဗ္ရဟ္မစာရီဟိ သဟ စရန္တီတိ **သဗ္ရဟ္မစာရိနော**။ "မိထူ"တိ က္ကမိနာ **သဗ္ရဟ္မစာရီ** သဒ္ဒဿ တဂ္ဂုဏသံဝိညာဏတ္တံ ဒီပိတံ, တေန ဗ္ရဟ္မစာရီနမ္ပိ သဗ္ရဟ္မစာရိတ္တမုပပန္နံ။

ဒ္ဝယံ ဥပသမ္ပဒအဓ္ဈာယကေ။ မနသာ ဥပေစ္စ သိဿာနံ ဝဇ္ဇာဝဇ္ဇံ ဈာယတီတိ **ဥပဇ္ဈာယော, ဥပဇ္ဈာ** စ။ ဈေ စိန္တာယံ, ဏော, ပုဗ္ဗတ္ထ **ဧ အယ,** ပက္ခေ ရာဇာဒိပက္ခေပေန **ဥပဇ္ဈာ,** ပရသမယေ ပန ဝေဒာဒိဟဋ္ဌယိတာ "ဥပဇ္ဈာယော, ဥပဇ္ဈာ"တိ ဓောစ္စတေ, ဥပေစ္စ အဓိယတေ အသ္မာတိ ကတ္တ။

ဒ္ဝယံ နိဿယအဓ္ဈာယကေ။ သိဿာနံ ဟိတံ အာစရတီတိ **အာစရိယော,** ဏျော။ နိဿယံ ဒအတီတိ, ကမ္မာဒိမှဟိ ဏ္ဍု။

၄၁၁. သာသနေ အာစရိယံ ဒဿေတွ တ ပရသမယေပိ ဒဿေတုမာဟ **"ဥပနီယေ"**စ္စာဒိ။ အထ တ ယော **ဒ္ဝိဇော** ဗြာဟ္မဏော ယံကိဉ္စိ ဗြာဟ္မဏံ **ဥပနီယ** အတ္တနော သန္တိကံ အာနေတွ တ ကပ္ပာဒိဆင်္ဂကတ္တာ **သာင်္ဂံ** သဂုယှဟတွ တာ **ရဟဿ** ဉ္စ **ဝေဒံ** ကမ္မဘူတံ **ပုဗ္ဗံ** ပဌမမေဝ ကေနစိ အသိက္ခာပိတေယေဝ **အဇ္ဈာပယေ** သိက္ခာပေယျ, သော ဗြာဟ္မဏေသု "အာစရိယော"တိ ဝုစ္စတိ, အာဒိတော စာရေတိ သိက္ခာပေတီတိ **အာစရိယော**တိ ကတ္တ, ဏျော။ ယထာဝုတ္တာ အညေ ဥပဇ္ဈာယာ။

၄၁၂. ပဇ္ဇဒ္ဓံ ဥပဒေသပရမ္ပရာယံ။ ပရေ စ ပရေ စ ပရမ္ပရာ, ပုဗ္ဗာစရိယာ။ တတော အာဘတံ **ဟာရမ္ပရိယံ။ ဣတိဟ** သဒ္ဒေါ နိပါတသမုဒာယော။ "ဣတိဟ ပုဗ္ဗာစရိယေဟိ ဝုတ္တမိဒ"န္တိ ကထေတဗ္ဗံ ဝစနံ **ဧတိဟ္ယံ,** ဏျော။ ဏမှိ ဧတိဟံ။ အာစရိယံ ဥပဂန္တွာ ဒိဿတိ ဥစ္စာရီယတီတိ **ဥပဒေသော, ဒိသီ** ဥစ္စာရဏေ, ဏော။

တိကံ ယညေ။ **ယဇ** ဒေဝပူဇာသင်္ဂဟကရဏအနမဓမ္မေသု, ယဇနံ **ယာဂေ,** ဏော။ သင်္ဂတ္တိကေဟိ ကရီယတေတိ **ကတု,** တု။ ဇဿ **ညတ္တေ ယညော။** ယာဂတ္ထံ မန္တာဒိနာ **ပရိက္ခတာ** ပရိသင်္ခတာ **ဘူ** ဘူမိ ဝေဒိ နာမ, ဤပစ္စယေ **ဝေဒီ** စ။ ဝိန္ဒတိ အဿံ လာဘသက္ကာရန္တိ **ဝေဒိ, ဝိဒ** လာဘေ, က္ကဏ။

၄၁၃. အဿမေဓာဒယော ပဉ္စ "မဟာယာဂ"တ္တုစ္စန္တေ။ ပေါရာဏကရာဇကာလေ ကိရ သဿမေဓံ ပုရိသမေဓံ သမ္မာပာသံ တစာပေယျန္တိ စတ္တာရိ သင်္ဂဟဝတ္ထူနိ အဟေသုံ, ယေဟိ ရာဇာနော လောကံ သင်္ဂဏှိံသု, တတ္ထ နိပ္ဖန္နသဿတော ဒသမဘာဂဂ္ဂဟဏံ **သဿမေဓံ** နာမ, သဿသမ္ပာဒနေ မေဓာဝိတာ သဿမေဓံ နာမာတ္ထုတ္တော။ မဟာယောဓာနံ ဆမာသိကဘတ္တဝေတနာနုပ္ပဒါနံ **ပုရိသမေဓံ** နာမ, ပုရိသဿ သင်္ဂဏှနေ မေဓာဝိတာ ပုရိသမေဓံ နာမာတ္ထုတ္တော။ ဒလိဒ္ဒမနုဿာနံ ဟတ္ထတော လေခံ ဂဟေတွာ တ တီဏိ ဝဿာနိ ဝိနာ ဝမိုယာ သဟဿဒ္ဒိဝိသဟဿမတ္တဓနာနုပ္ပဒါနံ **သမ္မာပာသံ** နာမ။ တဉှိ သမ္မာ မနုဿေ ပါသေတိ ဟဒယေ ဗန္ဓိတွာ ဝိယ ဌပေတိ, တသ္မာ "သမ္မာပာသ"န္တိ ဝုစ္စတိ။ "တာတ မာတုလာ"တ္တာဒိနာ ပန သဏှဟတစာယ ဘဏနံ **တစာပေယျံ** နာမ, ပေယျံ ယေ ဝဇ္ဇပိယဝစနတာတ္ထုတ္တော။ ဧဝံ စတူဟိ ဝတ္ထူဟိ သင်္ဂဟိတံ ရဋ္ဌံ က္ကဒ္ဓဉ္စေဝ ဟောတိ ဖီတဉ္စ ပဟူတန္နပာနံ

ခေမံ နိရုဗ္ဗုဒံ။ မနုဿာ မုအာ ပမောဒမာနာ ဥရေ ပုတ္တေ နစ္စန္တာ အပာရုတဃရဒွါရာ ဝိဟရန္တိ, ကြဒံ ဃရဒွါရသု အင်္ဂုတ္တရ နိကာယာန ဒေသနာဝဏ္ဏနာ **နိရဂ္ဂဋ္ဋ** န္တိ ဝုစ္စတိ, အယံ ပေါရာဏိကပဝေဏီ, အပရာဘဂေ ပန ဩက္ကာကရာဇကာလေ ဗြာဟ္မဏာ ကြမာနိ စတ္တာရိ သင်္ဂဟဝတ္ထူနိ, ကြမဠ ရဋ္ဌသမ္ပတ္တိ ပရိဝတ္တေန္တာ ဥဒ္ဒံ မူလံ ကတွာ "အဿမေဓ"န္တိအာဒိကေ ပဉ္စ ယညေ နာမ အကံသု, ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ **ဗြာဟ္မဏဓမ္မိကသုတ္တေ** –

"တေသံ အာသိ ဝိပလ္လာသော၊ ဒိသွာန အဏုတော အဏုံ။
တေ တတ္ထ မန္တေ ဂန္ထေတွာ၊ ဩက္ကာကံ တဒုပာဂမုံ"န္တိ [သု. နိ. ၃၀၁၊ ၃၀၄]။

ကြအာနိ တေဟိ ပရိဝတ္တေတွာ ဌပိတမတ္တံ ဒဿေန္တော **"အဿမေဓော"** တ္ယာဒိမာဟ။ တတ္ထ အဿံ ဧတ္ထ မေဓန္တိ ဝဓန္တီတိ **အဿမေဓော**။ ပုရိသံ ဧတ္ထ မေဓန္တိ ဝဓန္တီတိ **ပုရိသမေဓော**။ သမ္မာ ယုဂစ္ဆိဒ္ဒေ ပက္ခိပိတဗ္ဗဒဏ္ဍကံ ပာသေန္တိ ခိပေန္တိ ဧတ္ထ **သမ္မာပာသော**။ မန္တပဒာဘိသင်္ခတာနံ သပ္ပိမဓူနံ "ဝါဇ"န္တိ သမညာ, တမေတ္ထ ပိဝန္တီတိ **ဝါဇပေယျော**။ သဗ္ဗသ္မ အတ္တနော သာပတေယျဿ အနိဂ္ဂဟိတွာ နိရဂ္ဂဠသဿဿ ဒိန္နတွာ တာ နတ္ထိ ဧတ္ထ အဂ္ဂဠာတိ **နိရဂ္ဂဠော**, အယံ ဟဋ္ဌိယာ အာဂတက္ကမတော အတ္ထဝဏ္ဏနာ, ကြဓာဂတက္ကမေန ပန အဿမေဓပုရိသမေဓနိရဂ္ဂဋ္ဋသမ္မာပာသဝါဇပေယျာနံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ လိခိတဗ္ဗာ။

၄၁၄. တိကံ ယာဇကော။ ယဇနသီလော **ကြဒိ,** ယည္သို, **ဇဿ အော**။ ယဇတီတိ **ကြဇော,** အ။ အထ တ ကြတ္တိယာ ဥတုမှဟိ ဇာတေ ဇာယတီတိ ကြတ္တိတုဇော။ "နာရိတွိဝိဇော"တိပိ ပာဌော။ "ဥတုဇော ယာဇကော တထာ"တိပိ ပာဌော, သုန္ဒရော။ ပရသမယံ အမနသိ ကတွာ ပန အာစရိယေန **ကြတိဒ္ဓဝိဇသဒ္ဒေ** **ကြဒိတွိဝိဇသဒ္ဒေ** စ သမာနတ္ထာတိ မညမာနေန "ကြဒိ တွိဝိဇော"တိ ဝုတ္တံ သိယာ, **ဏွဝုမှ**ဟိ ယာဇကော [အမရ ၁၇.၁၇ ကထာ ပဿိတဗ္ဗာ] ။

ဒွဝယံ ယာဂသဘာယံ, အညသဘာယမ္ပိ ဝုဋ္ဌာရမ္ဘကော။ သဘာယံ သာဓု **သဗ္ဘော,** ယော။ သမာဇံ ဇနသင်္ဃာတံ သမာဝသန္တိ အာဂန္တွာ ကေဒေသီ ဘဝန္တီတိ သမာဇာ, တေဟိ သမံ ဇေတိဘဝတီတိ **သာမာဇိကော,** ဏိကော။ သဘာသဒော, သဘာတာရော ပေါတ္ထ။

ပဉ္စကံ သဘာသာမညော။ ပရိ သမန္တတော သေန္တိ သံ **ပရိသာ, သိ** သေတယံ။ သဟ ဘာသန္တိ သံ **သဘာ,** **ဟ**လောပော, သဗ္ဗိ ဘာတီတိ တ **သဘာ**။ သမဇ္ဇန္တိ သံဂစ္ဆန္တိ မိလန္တိ သံ **သမဇ္ဇာ, အဇ** ဂမနေ။ သမယန္တိ မိလန္တိ သံ **သမိတိ, ကြ** ဂတိမှဟိ, ကြတ္တိယန္တိ။ မိလနမေကီဘာဝော။ သမန္တတော သီဒန္တိ သံ **သံသဒေ,** ကြတွ ထိနပုံသကေသု။ ကေဋ္ဌိ, အဋ္ဌာနီပ္ပေတ္ထ။ ကတေတစာ တိဋ္ဌန္တိ ဘဝန္တိ သံ **ကေဋ္ဌိ**။ အာဂန္တွာ တိဋ္ဌန္တိ သံ **အဋ္ဌာနီ,** ယု, နအာဒိ, ရဿာဒိ။

၄၁၅-၄၁၆. ဘိက္ခုအာဒိကာ ကြမာ စတဿော ပရိသာ နာမ။ ဘိက္ခနသီလတာဒီဟိ ဘိက္ခု။ "ဥဒ္ဒိဿ အရိယာ တိဋ္ဌန္တိ, ဧသာ အရိယာန ယာစနာ"တိ [ဇာ. ၁.၇.၅၉] ဟိ ဝုတ္တံ။ **ဘိက္ခ** ယာစနေ, ရူ။ **ယော**မှဟိ **ဘိက္ခူ**။ **ကြနီ** ပစ္စယေ ဘိက္ခုနီ, **ယော**ဿ လောပေါ။ ရတနတ္တယမုပဂန္တွာ အာသယန္တီတိ **ဥပာသကာ,** ဏွဝု, **အာသ** ဥပဝေသနေ။ ကြတ္တေ **ဥပာသိကာယော**။ ဧတ္ထ စ ပဗ္ဗဇ္ဇာသာမညတော, လိင်္ဂသာမညတော စ သာမဏေရာ ဘိက္ခူသု, သာမဏေရိယာဒယော, စ ဘိက္ခုနီသု သင်္ဂဟိတာ, တတော, အဝသေသာ ပန သဗ္ဗေပိ ဒေဝမနုဿာဒယော ကြတ္တိပုရိသဝသေန ဒွေဝ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ လိင်္ဂသဘာဂဝသေန ဒွိသု သင်္ဂဟိတာ, ဗြဟ္မာနော ပန လိင်္ဂာဘာဝေပိ ပုရိသသဏ္ဌာနတ္တာ ပုရိသေသု သင်္ဂဟိတာ, တထာ ပဏ္ဍကာပိ, ဥဘတောဗျဉ္ဇနေသု ပန ပုရိသဥဘတောဗျဉ္ဇနံ ပုရိသေသု, ကြတ္တိဥဘတောဗျဉ္ဇနံ ကြတ္တီသု သင်္ဂဟိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဇဝံ စတူဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိ ပရိသံ ဒဿေတွာ အဋ္ဌဟိပိ ဒဿေတုမာဟ **"အထဝေ"**တ္ယာဒိ။ တဿတ္ထော – ပရိသာ နာမ အဋ္ဌ သိယုံ, ကေသံ ဝသေနာ'ဋ္ဌ သိယုံ? တာဝတိံသာနံ **ဒွိဇာနံ** ဗြာဟ္မဏာနံ **ခတ္တာနံ** ခတ္တိယာနံ မာရဿ ဂဟပတိဿ သမဏာနံ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဗြဟ္မူနဉ္စ ဝသေနာတိ ကြမာ စာ'ဋ္ဌပရိသာ ဟာကဋ္ဌဝသေန, သေဋ္ဌဝသေန စ ဝုတ္တာတိ န ဧတ္ထ ပုဗ္ဗေ ဝိယ သဗ္ဗာ သင်္ဂဟိတာ, တာဝတိံသာဒိကာ ဟိ ဟာကဋ္ဌဝသေန ဝုတ္တာ, သမဏာ ပန ဟာကဋ္ဌဝသေန, သေဋ္ဌဝသေန စ ဝုတ္တာ။

၄၁၇. ကယတ္တိ နာမ ယသ္မာ စတူသု ဟဒေသု ပဋိဟဒံ ဆဋ္ဌက္ခရာနိ သန္တိ, သာ ပမုခမာဒိ ယသ္မာ ဥတ္တာဒီနံ ဟယေနာနုပယောဂတ္တာ ကယတ္တိပမုခံ ဆန္ဒံ နာမ။ ကယတေတိ **ကယတ္တိ, ဂေ** သဒ္ဒေ, တ္တိ, ဧ အယ။ ဝဇ္ဇံ ဆာဒယတီတိ **ဆန္ဒံ, ဆဒ** သံဝရဏေ, ဝုတ္တဥ္ဟိ **ပဇ္ဇဝိဝေကေ ဗုဒ္ဓဂုတ္တေန** ဘိက္ခုနာ –

“ဥတ္တ’မစ္စုတ္တကံ မဇ္ဈံ ပတိဋ္ဌာ သုပ္ပတိဋ္ဌကာ။
ဟယော ပယောဂဗာဟုတ္တာ၊ အဘာဗ္ဗတ္တာ စ နေရိတာ”တိ။

ယံ ပန စတုဝီသက္ခရဝန္တံ, ဝေဒာနံ အာဒိဘူတဥ္စ ကယတ္တိ ဝိယ ဆန္ဒာနံ နာပိ စတုပ္ပဒံ, အထ ခော တိပဒမေဝ သိယာ, သာ သာဝိတ္တိ နာမ, **သာဝိတ္တိ** သဒ္ဒော ကယတ္တိပရိယာယော ယုတ္တိ, “သာဝိတ္တိ ဆန္ဒသော မုခံ” [မ. နိ. ၂.၄၀၀; သု. နိ. ၅၇၃], “ကယတ္တိ တု စ သာဝိတ္တီ”တိ စ ဝုတ္တတ္တာ။ ဣဓ ပန ဘေဒေန ဝုတ္တံ, ယထာ “ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ, ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ, သင်္ဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမီ”တိ။ သဝိတုသ္သ ဣသိနော အယံ တစာ **သာဝိတ္တိ,** ဣဏ။

၄၁၈. ဟဗ္ဗံ ဒေဝတာတ္ထမန္နံ, တသ္သ ဟကေ တအာဓာရေ ထာလ္ယာဒိမှိ **စရု,** တတ္ထ ဌိတတ္တာ ဥပစာရေန ဟဗ္ဗမ္ပိ စရု, **စရ**တိသ္မာ ဥ, စရု ပုမေ။ “ဟဗ္ဗပာကေ စရု ပုမာ”တိ [အမရ ၁၇.၂၂] ဟ္ယမရကောသော။ **ဟောမဒဗ္ဗိယံ** ဟောမကမ္မနိ ဟဗ္ဗန္နာဒီနမုဒ္ဓရဏတ္ထံ ကတာယံ ကဋ္ဌစ္ဆုယံ **သုဇာ,** ဣတ္တိ, ဟဗ္ဗန္နာဒီနံ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ ဇာယတီတိ **သုဇာ**။

ဒ္ဝယံ ခီရန္နေ, ဒေဝန္နတ္တာ ပရမံ အန္နံ။ ဟတဗ္ဗသ္သ, အသိတဗ္ဗသ္သ စာတိ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ ဘာတနံ သမ္ဘဝတော ဟယာသော, **အာ**ကာရန္တာနမာယော။ ဟယသောပ္ယတ္ရ။ ဒ္ဝယံ ဒေဝန္နေ။ **ဟု** အဒနေ, ဏ္ယော။ ဣမှိ **ဟဝိ,** နပုံသကေ။

၄၁၉. ထူဏာယံ ယညထမ္ဘေ ယူပေါ။ ဗေလုတေ တ ခာဒိရော တ။ အာလမ္ဗပသုဗန္ဓနေယဋ္ဌိ, သမတ္တယညေ တ ယံ ယဋ္ဌိမာရောပယတိ, သ **ယူပေါ** [ယူပေါ။ ယညီယပသုဗန္ဓနကဋ္ဌဘေဒေ။ ယာဂသမတ္တိစိဟ္နတ္ထေ ထမ္ဘေ စ (တစပ္ပတိ)], **ယု** မိဿနေ, ပေါ, ဒီဃာဒိ။ **ထု** အဘိတ္ထဝေ, ဏော, ဒီဃာဒိ။ ယံ ကဋ္ဌံ ကဋ္ဌန္တရေနာ’ဂ္ဂိနိဗ္ဗာဒနတ္ထံ ဃံသတေ, တသ္မိံ နိမ္မန္ထဒာရုမှိ အရဏီ, **အရ** ဂမနေ, အဏိ, ဤမှိ **အရဏီ**။

ကဟပစ္စာဒယော တယော အဂ္ဂယော။ ဂဟပတိနာ သံယုတ္တော **ကဟပစ္စော,** အဂ္ဂိ, ဏ္ယော။ တံယောနိယံရေတာ ဟဝနီယော ဟုတဗ္ဗဂ္ဂိအာဟဝနမရဟတီတိ **အာဟဝနီယော**။ ဒက္ခိဏဂ္ဂိ ပန တံယောနိ အညယောနိပိ။ ဒက္ခိဏံ ဒေယ္ယခမ္မံ အဂ္ဂတ္တိ ဝိသ္သဇ္ဇနဋ္ဌာနမတ္တိ **ဒက္ခိဏဂ္ဂိ, အဂ္ဂ** အဒနေ, အနံ အဂ္ဂီယတိ ဒီယတ္ထသ္မိန္တိ အနဂ္ဂံ, “ပရိဝေသနဋ္ဌာန”န္တိ [အ. နိ. ဋီ. ၃.၉.၂၀] ဟိ **အင်္ဂုတ္တရနိကာယဋီကာ**။ ဧတ္ထ စ ကဟပစ္စဂ္ဂာဒီနံ တိဏ္ဏံ ဝိပ္ပဋိပဇ္ဇနာနံ ဝိနာသဟေတုဘာဝတော အဂ္ဂိတာဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ **သတ္တကနိပါတအင်္ဂုတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာယံ** ပန –

အာဟုနံ ဝုစ္စတိ သက္ကာရော, အာဟုနံ အရဟန္တီတိ အာဟုနေယ္ယာ, မာတာပိတရော, မာတာပိတရော ဟိ ပုတ္တာနံ ဗဟူပကာရတာယ အာဟုနံ အရဟန္တိ, တေသု ဝိပ္ပဋိပဇ္ဇမာနာ ပုတ္တာ နိရယာဒီသု ပဝတ္တန္တိ, တသ္မာ ကိဥ္စာပိ မာတာပိတရော နာနုဒဟန္တိ, အနုဒဟမာနသ္သ ပန ပစ္စယော ဟောတီတိ အနုဒဟနဋ္ဌေနေဝ “အာဟုနေယ္ယဂ္ဂီ”တိ ဝုစ္စတိ။ ယော မာတုကမသ္သ သယနဝတ္ထာလင်္ကာရာဒိအနုပ္ပဒါနေန ဗဟူပကာရော, တံ အတိစရန္တော မာတုကမော နိရယာဒီသု နိဗ္ဗတ္တတိ, တသ္မာ သောပိ ပုရိမနယေနေဝ အနုဒဟနဋ္ဌေန “ဂဟပတဂ္ဂီ”တိ ဝုတ္တော။ “ဒက္ခိဏေယ္ယဂ္ဂီ”တိ ဧတ္ထ ပန “ဒက္ခိဏာ”တိ စတ္တာရော ပစ္စယာ, ဘိက္ခုသင်္ဃော ဒက္ခိဏေယ္ယော, သော ဂိဟီနံ တီသု သရဏေသု, ပဥ္စသု သီလေသု, ဒသသု သီလေသု, မာတာပိတုပဋ္ဌာနေ, ဓမ္မိကသမဏဗ္ရာဟ္မဏုပဋ္ဌာနေတိ ဧဝမာဒီသု ကလ္ယာဏဓမ္မေသု နိယောဇနေန ဗဟူပကာရော, တသ္မိံ မိစ္ဆာပဋိပန္နာ ဂိဟီ ဘိက္ခုသင်္ဃံ အက္ကောသိတွာ နိရယာဒီသု နိဗ္ဗတ္တတိ, တသ္မာ သောပိ ပုရိမနယေနေဝ အနုဒဟနဋ္ဌေန

“ဒက္ခိဏေယ္ယဂ္ဂီ”တိ ဝုတ္တော။ ကဋ္ဌတော နိဗ္ဗတ္တော ပါကတိကောဝ အဂ္ဂိ ကဋ္ဌဂ္ဂိ နာမာတိ [အ. နိ. အဋ္ဌ. ၃.၇.၄၆] ဝုတ္တော။

၄၂၀. သိလောကော အနေ။ **ဟာ** စာဂေ, ဏော, ဒွိတ္တ **စတ္တဂတ္တာနိ,** **စဇ** ဟာနိမှိပဟိ တ။ **သဇ** ဝိသဂ္ဂေ, ဝိသဂ္ဂေ အနံ, ဉပုဗ္ဗော **သဇ** ဝိသဇ္ဇေ, ဏော, ပုဗ္ဗေ **တဂမော, တေသဂ္ဂေါ။ ဒိသ** အတိသဇ္ဇနေ, အတိသဇ္ဇနံ အနံ, ပဗောဓနေဠ္ဌ, ကြုပ အနံ **ပဒေသနံ။ သဏ** အနေ, ယု။ **တရ** ပ္လဝနတရဏေသု, မဇ္ဈေရသောတာတိက္ကမနမေတ္တ တရဏံ။ **ဟာ** စာဂေ, စုရာဒိ, ဏော, **ယာ**လောပေ, **ဘူတဒိ**မှိပဟိ ပန "အာကာရန္တာနမာယော"တိ အာယော, **ဝိဟာယိတံ။ ဝဇ္ဇ** ဝဇ္ဇနေ, သဗ္ဗတ္တ ရ ဘာဝသာဓနံ။ ဉပသဂ္ဂဝိသေသေနေတေ အနတ္တာဘိဓာယိနော။ ဖဿနံ, ပတိဟဒနံပ္ပတ္တ္ရ။

၄၂၁. သေဠ္ဌဓနေဿ, ပုတ္တာနံ, အရာနံ, ရဇ္ဇဿ, အင်္ဂာနဠ္ဌ ဝသေန ပဠ္ဌမဟာပရိစ္စာဂေ ဝုတ္တော။ တတ္ရ **သေဠ္ဌဓနံ** သေတဟတ္ထာဒိရတနံ။ **ပုတ္တာ** ဩရသာ, အထ တ ပုတ္တဓိတရော။ **အရော** ပတိဗ္ဗတာ ပိယဘရိယာ။ **ရဇ္ဇံ** ပကတိရဇ္ဇံ, တဒုဠ္ဌတော တ အာယော။ **အင်္ဂံ** စက္ခာဒိ။ မဟန္တေဟိ ဉတ္တမပုရိသေဟေဝ ကတော, မဟန္တာနံ တ ပရိစ္စာ ကေ **မဟာပရိစ္စာကေ,** မဟတ္ထံ တ ဗုဒ္ဓဘာဝတ္ထံ ကတော ပရိစ္စာကေ **မဟာပရိစ္စာကေ,** ကာပုရိသေဟိ ဒုက္ကရတ္တာ မဟန္တော တ သေဠ္ဌော ပရိစ္စာကေ **မဟာပရိစ္စာကေ။**

၄၂၂. အနဟာရမိအာဒိကာနံ တိဿန္နံ ဟာရမိနံ ဝသေန အသာဓာရဏအနဝတ္ထံ ဒဿေတွတ သာဓာရဏအနဝတ္ထံ ဒဿေတုမာဟ **"အန္နံ ဟာန"** မိစ္စာဒိ။ တတ္ရ **အန္နံ** ဟာနဝဇ္ဇိတံ ယံ ကိဠ္ဌိ ခာဒနီယာဒိကံ။ **ဟာနံ** ဟာတဗ္ဗံ ဉဒကာဒိ။ **ယာနံ** ဟတ္ထာဒိ အန္တမသော ဉပဟာနံ ဉပဟာအယ ဂမနသာဓနံ။ **မာလာ** မာလ္လံ, ပုပ္ဖဠ္ဌ။ **ဝိလေပနံ** ဆဝိရာဂကရဏံ, ဝိဘူတော သုဂန္ဓော တ။ **ဂန္ဓော** တဒညဂန္ဓော။ **သေယျာ** မဠ္ဌာဒိ, **သေယျာ** ဂ္ဂဟဏေန စေတ္တ အာသနမ္ပိ ဂဟိတံ။ **ပဒီ ပေယျံ** ပဒီပဿ ဟိတံ ယံ ကိဠ္ဌိ တေလာဒိ, ကြမေ ဒသ အနဝတ္ထု နာမ သိယုံ။ ဒီယန္တေ ယာယာတိ **အနံ။** တဿ ဝတ္ထု ကာရဏံ, တဒုပ္ပတ္တိယာ ဉပ္ပဇ္ဇနတောတိ **အနဝတ္ထု,** အတဗ္ဗံ တ အနံ, အန္နာဒိ, တဒေဝ ဝတ္ထု။ တောနိ ပန ဒသ အ နဝတ္ထူနိ သုတ္တန္တနယေန ကထိတာနိ။ ဝိနယာဘိဓမ္မနယဝသေနာပိ ပန ကထေတဗ္ဗာနိ, ရူပာဒိဆဠ္ဌာရမ္မဏအနဝသေန ဟိ အဘိဓမ္မေ ဆ အနဝတ္ထူနိ အာဂတာနိ, ဝိနယေ စီဝရပိဏ္ဍပါတဘေသဇ္ဇသေနာသနဝသေန စတ္တာရိ အာဂတာနိ။ တတ္ထေဝမာစရိယာ ဝဒန္တိ "သုတ္တန္တနယအနတော ဝိနယအနမေဝ မဟပ္ဖလံ, ကသ္မာ? အန္နာဒိအနမတ္တဝသေနေဝ ယဿ ကဿစိ ဒုဿီလာဒိကဿ အတဗ္ဗန္တိ အနုဇာနိတ္တတ ပိဏ္ဍပါတာဒိကပ္ပိယတေဟာရဝသေန သီလဝန္တာဒိကဿေဝ စ အတဗ္ဗန္တိ အနုညာတတ္တာ။ သာမညအနတော ဟိ ဝိသေသအနမေဝ မဟပ္ဖလံ, တတောပိ အဘိဓမ္မနယအနမေဝ မဟ ပ္ဖလံ, ကသ္မာ? ရူပာဒီသု ပရမတ္ထဝသေနေဝ အဘိနိဝိသိတ္တတ အနဝသေန တတောပိ အတိသယအနတ္တာ"တိ။ မယံ ပန သုတ္တန္တနယအနံ တ ဟောတု ဝိနယာဘိဓမ္မနယအနံ တ, ယံ ခေတ္တာဒိတိဝိသေမ္ပအယုတ္တံ, တမေဝ မဟပ္ဖလံ ကရော တီတိ ဝဒာမ။

၄၂၃. **တဒဟေ** မတဒိဝသေ မတတ္ထံ ယံ ပိဏ္ဍပါတဇလာဠ္ဌလ္လာဒိအနံ, **တေံ** အနံ ဒေဟာ ဉဒ္ဒေ ဘာဝံ **ဉဒ္ဒဒေဟိ ကံ** နာမ။ ပိတရံ ဉဒ္ဒိဿ ဇလာဠ္ဌလိသုဝဏ္ဏာဒိအနံ **နိတပေဟ, ဝပ** ဗီဇသန္တာနေ, ဏော။ ကာလပတ္တာဒိနိယမေန **ရာဇမတ္တ တဏ္ဍုဝိသောတ္တရာ**ဒိသတ္တတော ဝိဟိတံ, **တံဝ** တမေဝ ပိတုအနံ သမဏဗ္ရာဟ္မဏဘောဇနာဒိ **သဒ္ဓံ** နာမ, သဒ္ဓာ အ ဿ အနုဿတ္ထိတိ, ဏော။ **သတ္တတော** တိ ဟေတုမှိပဟိ အဝယ္ယတ္ထဝတ္တိဿာယ ပဠ္ဌမီ။

၄၂၄. စတုက္ကံ ဂေဟာဂတေ။ **အတ** သာတစ္စဂမနေ, ကြထိ, **အတိထိ,** "အတိထိ ဒွိသူ"တိ **တိကဏ္ဍသေသေ** [တိကဏ္ဍသေသ ၂.၇.၉]။ ကြတ္တိယံ **အတိထီ** စ။ အာဂစ္ဆတီတိ **အာဂန္တု,** တု။ အာဟုနံ ဝုစ္စတိ ဂေဟာဂတာနံ အတဗ္ဗဘတ္တ တာဒိ, တံ ပဋိဂ္ဂဏှိတုံ အရဟတီတိ **ဟာဟုနော။ ဝိသ** ပဝေသနေ, အာဝေသနံ အာဝေသော, တမရဟတီတိ **အာဝေသိ ကော။** အတ္တာဂတောပ္ပတ္ရ။ ဂန္တုမိစ္ဆတီတိ **ဂမိကော,** ကြကော။ ဒွယံ ပုဇိတပုပ္ဖဒဗ္ဗက္ခတာဒိမှိပဟိ။ **အဂ္ဃ** ပူဇာ ယံ, အ။ ဏျမှိပဟိ **အဂ္ဃိယံ,** အဂ္ဃယမ္ပိ။ အဂ္ဃတော တ တဒတ္ထိယေ ကြယော။

၄၂၅. ဟာဒတ္တေ [ဟာဒဒ္ဓေ (က.)] ဉဒကာဒိမှိပဟိ **ပဇ္ဇံ။** ပဒဿ ဟိတံ **ပဇ္ဇံ။ အာဂန္တုတ္တ** ဒယော **ပဇ္ဇ** ပရိယန္တာ သတ္တ သဒ္ဒာ တီသု လိင်္ဂေသု။

ဆက္ကံ ပူဇာယံ။ **စိ** စယေ,တိ။ **အစ္စ** ပူဇာယံ, ယု။ **ပူဇ** ပူဇာယံ, ကြတ္တိယမတိ အ။ **ဟာရ** ဟာရဏေ, **ဉပ**ပုဗ္ဗော **ဟာရ** ပူဇာ ယံ, ဏော, **ဉပဟာရော,** ပုမေ။ **ဗလ** ဟာဏနပူဇာသံဝရဏေသု, ကြ, **ဗလိ** ဒွိသု။ **မာန** ပူဇာယံ, ယု။ နမဿာပ္ပတ္ရ, **နမဿ** ပူဇာယံ, ကြတ္တိယံ အ။

၄၂၆. စတုက္ကံ ဝန္ဒနာယံ။ **နမဿ** ဝန္ဒနေ, ပုဗ္ဗေဝ, **နမု** နမနေ တ, **ဿ**ပစ္စယော။ **နမော** ကရဏံ **နမက္ကာရော,** ဏော။ **နမော**တော ဆဋ္ဌီလောပေဟ, "လောပဥ္စ တတြာကာရော"တိ ဩကာရလောပေ **အ**ကာရာဂမော, အထ တ နမနံ နမော, တဿ ကရဏံ **နမက္ကာရော, ရဟော** သဒ္ဒေ ဝိယ ဟိ **နမော**သဒ္ဒေတ္ထ ဒုဝိဓာ ဝတ္တတိ။ ဧကော အကာရန္တော သလိင်္ဂေ, ဧကော အလိင်္ဂေ ဩကာရန္တောတိ။ **ဝန္ဒ** အဘိဝါဒနထုတီသု, ယု, **ဝန္ဒနာ,** နလောပေ, ဒီဃေ စ **အဘိဝါဒနံ**။

တိကံ ပတ္ထနာမတ္တေ။ **အတ္ထ** ယာစနာယံ, ယု, **ပတ္ထနာ**။ အတ္ထနာပိ။ **ဌာ** ဂတိနိဝတ္တိမှိ။ ပနိဒ္ဓဝယပုဗ္ဗော ပတ္ထနာယံ, ယု, **ဏ**တ္တံ, ဓတ္တံ။ **က္လ**မှိ **ပဏိဓိ**။ အယံ **ပုရိသေ** ပုလ္လိင်္ဂေ။ ယာစနာယတ္ထ။

၄၂၇. သက္ကာရပုဗ္ဗင်္ဂမံ ကတ္ဝာ ဂရုအာဒီနံ အာရာဓနီယာနံ ကုဝစိ အတ္ထေ နိယောဇနံ ပတ္ထနာဝိသေသော **အဇ္ဈေသနာ,** ကူလ ဂဝေသနေ, **ကူလ** ဂတိဟိံသာဝဒာနေသုတ, ယု, **အဇ္ဈေသနာ,** ယထာ "ဒေသေတု ဘဂဝါ ဓမ္မံ, ဒေသေတု သုဂတော ဓမ္မ"န္တိ [မဟာဝ. ၈]။

၄၂၈. စတုက္ကံ အနုညာရဏော။ **ဧသ** ဂဝေသနေ, **ယာဂမေ ပရိယေသနာ**။ **တိ**မှိ **ပရိယေဋ္ဌိ**။ **ဂဝေသ** မဂ္ဂနေ။

တိကံ အာရာဓနီယဿ စိတ္တာနုကူလေ။ **အာသ** ဥပဝေသနေ, ယု, **ဥပာသနံ**။ **သု** သဝနေ။ သောတုမိစ္ဆာ **သုဿူသာ,** "ဘုဇဃသဟရသုပာဒီဟိ တုမိစ္ဆတ္ထေသူ"တိ **သ**ပစ္စယော, ဒွိတ္တာဒိ, **သုဿူသာ, သာ** က္လတ္ထီ။ **စရ**တိတော ဘာဝေ ဏျော, **ပာရိစရိယာ**။

၄၂၉. တိကံ တုဏှီဘာဝေ။ မုနိနော ကမ္မံ **မောနံ,** ဏော။ **တုပ** အဒနေ, **ဏှ**ပစ္စယော, ဟလောပေ စ, တုဏှေဟ မောနမေတဿတ္ထီတိ တုဏှီ, တဿ ဘာဝေ **တုဏှီဘာဝေ,** အတုဏှဟဿ တ တုဏှီဘဝနံ **တုဏှီဘာဝေ,** အထ တ တောဟတိတိ တုဏှီ, **တုပ** အဒနေ, အဒနံ ဟိံသာ, **ဏီ**ပစ္စယော, ဝဏ္ဏဝိပရိယယော, တုဏှိနော ဘာဝေ **တုဏှီဘာဝေ**။

ပဉ္စကံ အနုက္ကမေ။ ပတိရူပေန ပတနံ **ပဋိပါဋိ, ပတ** ဂမနေ, ဥဘယတ္ထာပိ တဿ ဋ္ဌော, က္လ။ **သာ** က္လတ္ထီ။ အနုရူပေ ကမော, ကမော ဧဝ တ **အနုက္ကမော**။ ပရိ အနတိက္ကမေန အယနံ ပဝတ္တနံ **ပရိယာယော**။ ပုဗ္ဗဿာနုရူပ **အနုပုဗ္ဗီ,** နအာဒိ။ အယံ အပုမေ။ အနုပုဗ္ဗမ္ပိ။ **ကမု** က္လစ္ဆာကန္တိသု, ဏော။

၄၃၀. တိကံ သီလေ။ **တပ** သန္တာပေ။ ကိလေသေ တာပေတီတိ **တပေဟ,** အ။ **ယမု** ဥပရမေ, ဥပရမော ဝိရမဏံ, ဘာဝေ ဏော ။ **သိ** ဗန္ဓနေ, သိနောတိ စိတ္တမေတေနာတိ **သီလံ,** လော, **သီလ** သမာဓာနေ တ, သမာဓာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အဓိဋ္ဌာနဘာဝေ။ **သီလ** သမာဓိမှိ တ, သမာဓိရတ္ထ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အဘ္ဘုပဂမော, အညတ္ထ သီလေ တုပစာရာ, အထ တ အတ္တာနံ, ပရဥ္စ နိရယာဒိသု တာပေတီတိ **တပေဟ**။ ကုသလဓမ္မေတော သံယမနံ ဝိရမဏံ **သံယမော,** သမာဓာနဥ္စာတ္ထ ကုသလဓမ္မဝသေနေတတိ အယံ အညတ္ထ သီလေ နိဗ္ဗစနံ။

သတ္တဝိဟိတော နိယမော ဝတံ။ "မန္တနာယံ ပဋိညာယံ, နိယမော နိစ္ဆယေ ဝတေ"တိ **ရဘသော**။ တဥ္စ ဝတံ ဥပတသာဒိလက္ခဏံ ပုညမုစ္စတေ။ "သီလံ စာရိတ္တံ တရိတ္တမုပတသာဒိပုညက"န္တ **မရမာလာ**။ **အာဒိ**နာ အက္ခာရလဝဏာသနာဒိ [အဓာဒနာဘောဇနာဒိ (က.)]။ ဧတ္ထ စ **တဟာ**ဒယော မုဥ္စဝသေန ကုသလသီလေ ဝတ္တန္တိ, ရုဠှိဟိဝသေန အကုသလသီလေပိ။ **နိယမာ**ဒယော မုဥ္စဝသေန အကုသလသီလေ ဝတ္တန္တိ, ရုဠှိဟိဝသေန ကုသလသီလေတိ အယံ သီလဗ္ဗတာနံ ဝိသေသော။ **ယမု** ဥပရမေ။ **ဝတု** ဝတ္တနေ, ဝတ္တနဉ္စာတ္ထ စရဏံ, သမာဓာနံ တ။ **တ** ပုလ္လိင်္ဂေပိ။

ဒွယံ မရိယာဒာတိက္ကမေ။ **ကမု** ပဒဝိက္ခေပေ, ဝိရူပေ အတိက္က မေ **ဝီတိက္ကမော**။ မရိယာဒာတိက္ကမော အာစာရော **အဇ္ဈာစာရော**။ ကာယဝိဝေကာဒယော တယော ဧတ္ထ **ဝိဝေကော**။ **ဝိစ** ဝိဝေစနေ, ပုထဘာဝေ စ, ဘာဝေ ဏော, ဒွိတ္တာဒိ။ ပုထု ဝိသုံဘူတော ဂဏာဒီဟိ အတ္တာ သရီရံ မနော သဘာဝေ စ ဧတေသန္တိ ပုထုဂတ္တာ, တေသံ ဘာဝေ **ပုထုဂတ္တတာ** [ပုထဂတ္တတာ (က.)] ကာယဝိဝေကာဒယော, မဇ္ဈေ **ကဂမော**။ "ဧဝံသရူပေဟယံ ပုရိသော, ဧဝံသရူပဟ တ အမှေဟပိ နေသံ ပကတိ"ရိတိ ပကတိပုရိသာနံ ဝိဘာဂေန ဉာဏဝိဝေကော။ အတ္တာ ဗုဒ္ဓိ, သော ပုထုဘာဝေန ယဿ, တဗ္ဘာဝေ ပုထုဂတ္တတာတ္တညေ။ အညတော ဝိလက္ခဏဿ ဘာဝေ ပုထုဂတ္တတာတ္တညေ။

၄၃၁. ခုဒ္ဒာနုခုဒ္ဒကံ စူဠဝတ္တံ, မဟာဝတ္တဉ္စ, ဝတ္တပဋိပတ္တိ တ “အာဘိသမာစာရိက”မိတ္ယုစ္စတေ, အဘိသမာစာရေ ဥတ္တမသမာစာရေ ဘဝံ **အာဘိသမာစာရိကန္တိ** ကတွာ, **တဒညံ** ခုဒ္ဒာနုခုဒ္ဒကတော အညံ ဟတိမောက္ခသံဝရသီလာဒိကံ သီလံ ဗြဟ္မစရိယဿာရိယမဂ္ဂဿ အာဒိမ္ဘာဝတော တဒတ္ထာယ စရိတဗ္ဗတ္တာ **အာဒိဗြဟ္မစရိယ** မိတ္ယုစ္စတေ။

၄၃၂. **ဟာပေဟိ** အကုသလဓမ္မေဟိ ဥပာဝတ္တော [ဥပာဝုတော (က.)] အနာဝုတော ဝိဂတော သဗ္ဗန္ဓဟနတောကာဒိဟိ ဝိဝဇ္ဇိတော၀ ဟုတွာတ ဂုဏေဟိ သီလာဒီဟိ သဒ္ဓိံ ယော **တသော** ဝသနံ ထမ္ဘာနမတ္ထိ, သော “ဥပတသော”တိ ဝိဇာနိတဗ္ဗော။ **ဝသု** ထမ္ဘေ, ဒိတဒိ, ဥပဝသနံ **ဥပတသော,** ဏော, ဝိဂတော, ဥပေတော စ တသောတိ တ **ဥပတသော။**

၄၃၃. ပဇ္ဇဒ္ဓံ ဘိက္ခုမ္ဟိ။ တပေ ကမ္မမဿတ္ထီတိ **တပဿီ, တပ** ဒိတော သီ, ဒွိတ္တံ။ ဘယဒဿနသီလော **ဘိက္ခု,** ရူ, ရဿော။ သမေတီတိ **သမဏော,** ယု။ ပဗ္ဗဇာ သဉ္ဇာတာ ယဿာတိ **ပဗ္ဗဇိတော,** သဉ္ဇာတတ္ထေ ဣတော, သေဋ္ဌတ္တံ ဝဇတီတိ တ **ပဗ္ဗဇိတော, ဝဇ** ဂမနေ, တော။ တပေါကမ္မံ ဓနံ ယဿာတိ **တပေါဓနော။**

ဒွဝယံ မောနဗ္ဗတေ။ တစတော ယမတီတိ **တစံယမော,** နိဂ္ဂဟိတာဂမော, ရဿော စ။ မောနမဿတ္ထီတိ **မုနိ,** ရဿော, ဩဿု။ ဒွဝယံ အာဘုသောပတသနဗြဟ္မစရိယာဒိယုတ္တေ။ တပေါယောက **တာပသော,** သဏ။ **ဣသ** ဂဝေသနေ, ဣ, **ဣသိ, ဣသ** ဂတိယံ တ, ဉာဏဿ, သံသာရဿ တ ဟာရံ ဂမနတော **ဣသိ,** ဣ။ ဟာရိကင္ခီယတ္ထ, ဟာရမဿတ္ထီတိ ဟာရီ, ဗြဟ္မဉာဏံ, တံ ကင္ခတီတိ **ဟာရိကင္ခီ။**

၄၃၄. ဒွဝယံ ဇိတိန္ဒြိယဂဏေ။ ယေသံ သံယတာ ဣန္ဒြိယာနံ ဂဏာ, တေ ယတိနော, ဝသိနော စ နာမ။ ယတံ ဣန္ဒြိယသံယမော နိစ္စမေတေသမတ္ထီတိ **ယတိနော,** ဤ။ ယတယောပိ, **ယတ** ပယတနေ, ဣ။ **ဝသ** ဟာဂုတ္တေ, ဝသော ယေသမတ္ထီတိ **ဝသိနော,** ဤ။

တိကံ ဓမ္မသေနာပတိမ္ဟိ။ သာရီ နာမ ဗြာဟ္မဏီ, တဿာ ပုတ္တော **သာရိပုတ္တော။** တုဿန္တိဿ အတ္ထသိဒ္ဓိတောတိ တိဿော, သော, တုဿိ စ။ ပူဇိတော တိဿော **ဥပတိဿော,** အထ တ “တိဿော”တိ တ “ဖုဿသော”တိ တ “ဥပတိဿော”တိ တ ဒဟရကာလေ မာတာပိတူဟိ ယဒိစ္ဆာယ ဂဟိတံ နာမံ, “သာရိပုတ္တော”တိ မာတုဝသေန, “ဓမ္မသေနာပတီ”တိ ပန အရိယဘာဝပ္ပတ္တေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဂဟိတံ နာမံ။ ကုသလဓမ္မာဝုဓေဟိ ကာမာဒိကာ အကုသလဓမ္မသေနာ ဇိတာ ယေသံ ဓမ္မသေနာ, အနေကကောဋိသတသဟဿသင်္ချာ ဘဂဝတော သာဝကသင်္ဃာ, တေသံ ပတိ နာယကတ္တေန **ဓမ္မသေနာပတိ။**

၄၃၅. ဒွဝယံ ဘဂဝတော တမပဿတ္ထေ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနေ။ ကုလေ ဇာယတီတိ ကောလိကော, သော ဧဝ **ကောလိတော။** မောဂ္ဂလ္လိဗြာဟ္မဏိယာ အပစ္စံ **မောဂ္ဂလ္လာနော,** ဏာနော။ ဒွဝယံ အရိယသာမညေ။ ကိလေသာရယော ဟနတီတိ အရဟော, သော ဧဝ **အရိယော, အရ** ဂမနေ တ, အရတိ အဓိဂစ္ဆတိ မဂ္ဂဖလဓမ္မေတိ **အရိယော,** ဏျော။ အဓိဂစ္ဆိတ္တာတိ **အဓိဂတော,** တော။

အသေက္ခဿ ဂဟိတတ္တာ “သောတာပန္နာဒိကာ”တိ ဇ္ဈာဒိနာ ဆဗ္ဗဝ ပုဂ္ဂလာ သင်္ဂဟိတာ, တေန သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာဒယော သတ္တ သေက္ခာ, ဧကော အရဟာ အသေက္ခာတိ သိဒ္ဓံ။ တီဟိ သိက္ခာဟိ ယုတ္တတာယ **သေက္ခ,** **ခ, က**ကာရလောပေန “သေခ, အသေခ”တိပ္ယတ္ထိ။ ဒွဝယံ အနဓိဂတေ။ အရိယေဟိ ပုထု ဝိသုံဘူတော ဇနော **ပုထုဇ္ဇနော,** ပုထု တ နာနာကိလေသေ ဇနေတီတိ **ပုထုဇ္ဇနော။**

၄၃၆. ဒွဝယံ အဂ္ဂဖလေ။ ပဋ္ဌမမဂ္ဂါဒီဟိ ဒိဋ္ဌမရိယာဒမနတိက္ကမိတွာ ဇာနိတ္တာတိ **အညာ,** ရဿော, ရူပရာကာဒီနံ တ ပဉ္စုဒ္ဓမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ဩဓိဝသေန မာရဏတော **အညာ,** မရိယာဒတ္တော စေတ္ထ **အာ**ကာရော, **ဉာ** မာရဏတောသနနိသာနေသု, ဣတ္တိယမတိ အ။ အရဟတော ဘာဝေ **အရဟတ္တံ,** ဘာဝေ တ္တော, ဘာဝေတ္ထ အဘိဓာနပဒ္ဒိနံ ပဝတ္တိယာ နိမိတ္တံ , တဉ္စ ဒုဝိဓံ ဗျုပ္ပတ္တိပဝတ္တိနိမိတ္တဝသေန။ တတ္ထ ဝိသေသေဟိ ကြိယာပကတိပစ္စယာဒီဟိ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ **ဗျုပ္ပတ္တိ, ကေ** အာဒိသဒ္ဒသရူပံ, တဿာ နိမိတ္တံ **ဗျုပ္ပတ္တိနိမိတ္တံ,** ကြိယာပကတိပစ္စယာဒယော, ဝိဝိဓံ တ **ကေ**အာဒိသဒ္ဒသရူပံ ဥပ္ပာဒေတီတိ **ဗျုပ္ပတ္တိ,** သာ ဧဝ နိမိတ္တံ, ယထာဝုတ္တာ ကြိယာဒယောယေဝ။ ပဝတ္တ

ယတိ တတ္ထ တတ္ထ အတ္တေ ပယောဇယတီတိ **ပဝတ္တိ, ကေ**အာဒိကော သဒ္ဒော, တဿ နိမိတ္တံ **ပဝတ္တိနိမိတ္တံ,** ဇာတိကိရိယာဂုဏဒဗ္ဗနာမာနိ။ တတ္ရ ဗျုပ္ပတ္တိနိမိတ္တံ သဒ္ဒသရူပပ္ပတ္တိယာ ကာရဏံ, ပဝတ္တိနိမိတ္တံ ပန သဒ္ဒပ္ပယောဇနဿ ကာရဏန္တိ အယမေတေသံ သဒ္ဒေပဘေဒော လက္ခဏဝိသေသော။

ဒုဝယံ စေတိယေ။ **ထု** အဘိတ္ထဝေ, ဟေ, ဒီဃာဒိ။ **စိတ** ပူဇာယံ, စေတိတဗ္ဗံ ပူဇေတဗ္ဗန္တိ, ဏျော, **စေတိယံ။** တေ ထ စ **ထူပ**သဒ္ဒော သမုခေပိ, **စေတိယ**သဒ္ဒော ပန မုခရုပိတေယော ဝတ္တတိ။ "စေတိယမာယတနေ ဗုဒ္ဓ-ဗိမ္ဗေ စောဒ္ဒိဿဟဒပေ"တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၂.၇ ဗုဒ္ဓါသုစာ ၂.၂.၇] **ရုဒ္ဒော။**

ဒုဝယံ အာနန္ဒေ။ ဓမ္မော ပရိယတ္တိ, သောဝ ဘဏ္ဍံ ဓနံ သုခအာယကတော, တဿ အကရံ ဌပနဋ္ဌာနံ ဂေဟံ, တဗ္ဘာဝေ တိဋ္ဌတီတိ **ဓမ္မဘဏ္ဍာကရိကော,** က္လကော။ **နန္ဒ** သမိဒ္ဓိယံ။ က္လမေ ဒွေဝ သဒ္ဒာ **သမာ** သမာနတ္ထာ။

၄၃၇. ဒုဝယံ ဝိသာခာယံ သေဋ္ဌိဓီတရိ။ ဝိဝိဓာ ဗဟုကာ ပုတ္တနတ္တပနတ္တာဒိကာ သာခာ ယဿာ သာ **ဝိသာခာ။** မိကရဿ သေဋ္ဌိနော မာတုဋ္ဌာနိယတ္တာ **မိကရမာတာ။**

ဒုဝယံ အနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိမှိ။ သုန္ဒရော အတ္တာ ယဿ **သုဒတ္တော,** သုန္ဒရံ ဒတ္တံ အနမဿ တ **သုဒတ္တော,** က္လဒမဿ ဒဟရကာလေ ပဝတ္တံ နာမံ။ အနာထာနံ ပိဏ္ဍံ ဒဒာတီတိ **အနာထပိဏ္ဍိကော,** က္လဒမဿ ကိရိယာနာမံ။

၄၃၈-၄၃၉. ဘိက္ခုအာဒယော ဧတေ ပဉ္စ သဟဓမ္မိကာ။ သဟ ဧကတော ဓမ္မံ စရန္တီတိ **သဟဓမ္မိကာ။**

ပတ္တာဒယော အဋ္ဌ ပရိက္ခာရာ ဥက္ကဋ္ဌဝသေန ဝုတ္တာ, မဇ္ဈိမဝသေန ပန ကတ္တရဒဏ္ဍောပိ တေလနာဠိပီတိ ဒသ ပရိက္ခာရာ ဝတ္တဗ္ဗာ, ဩမကဝသေန ဆတ္တမ္ပိ ဥပာဟနာပီတိ ဒွါဒသ ပရိက္ခာရာ စ ဝတ္တဗ္ဗာ။

၄၄၀. ဒုဝယံ သာမဏေရေ။ သမဏဿာပစ္စံ **သာမဏေရော။** သမဏလိင်္ဂာစာရတ္တာ "သမဏောယ"န္တိ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗောတိ **သမဏုဒ္ဒေသော။ ဒိသိ** ဥစ္စာရဏေ။

တိကံ အစေလကေ။ ဒိသာ ဧဝ အမ္ဗရံ ဝတ္ထံ, န ပကတိဝတ္ထမေတဿ **ဒိဂမ္ဗရော, သ** ဿ **ကော။** နတ္ထိ စေလံ ဝတ္ထမေတဿ, သမာသန္တေ ကော။ စတူဟိ ဂန္ထေဟိ ဗန္ဓနီယတ္တာ **နိဂန္ထော,** နိသဒ္ဒော ဗန္ဓနေ။ ဒုဝယံ ဇဋ္ဋာဝတိ။ ဇဋ္ဋံ ယဿတ္ထိ **ဇဋိလော,** က္လလော။ ဇဋံ ဓာရေတီတိ **ဇဋာဓရော။**

၄၄၁. ကုဋိသကာဒိကာ စတုတ္တိံသ လဒ္ဓိယော ပရသမယာနမာဂမတော ဂဟေတဗ္ဗာ, တထာ ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိယော ဗြဟ္မဇာလသုတ္တန္တတော။ **က္လတီ**တိ ပရိသမာပနတ္တော။ **ဧတေတိ** နိဒ္ဒိဿနတ္တော။ ဧတေ ဆန္နဝုတိလဒ္ဓိယော တဏှာဟာဟသံ, ဒိဋ္ဌိဟာသဉ္စ ဒွေန္တိ ပဝတ္တေန္တီတိ **ဟာသဏ္ဍာ** တိ **သမ္ပကာသိတာ** ကထိတာ။ "က္လတိ ဆန္နဝုတိ တော"တိပိ ပာဌော။

၄၄၂. တိကံ သုစိမှိ။ **ပု** ပဝနေ, တော။ ဒွိတ္တာဒိ။ **ယတ** ပယတနေ, တော။ ဒီဃာဒိ။ ဒုဝယံ စမ္မနိ။ စရိတံ တန္တိ **စမ္မံ, စရ**တိမှာ မန, **စမု** အဒနေ တ, မန။ **အဇ** ဂမနေ, ယု, က္လနော တ။

ဒုဝယံ ဒန္တကဋ္ဌေ။ ဒန္တေ ပုနာတိ သောဓေတိ ယေနာတိ **ဒန္တပေါနော,** ယု။ ဒန္တပေါဏောပိ။ ဒန္တသောဓနတ္တံ ကဋ္ဌံ **ဒန္တကဋ္ဌံ။** ဒုဝယံ ရက္ခိတ္တစေ။ **ဝက္က** တစေ, အလော။ **တရ** တရဏေ, က္လတော, သကတ္တေ ကော။

၄၄၃. ဒုဝယံ ဘာဇနသာမညေ။ ပတတိ ယတ္ထ သော **ပတ္တော, ပတ** ဂတိယံ, တော။ **ဟ** ရက္ခဏေ,တိ။

ဒုဝယံ ကုဏ္ဍိကာယံ။ ကဿ ဇလဿ မဏ္ဍော ပသန္နဘာဝေ ကမဏ္ဍော, တံ လာတီတိ **ကမဏ္ဍလု,** ဥ။ **ကုဍိ** ရက္ခဏေ, သကတ္တေ ကော။ ကတ္တရဿ ဇိဏ္ဏဿ အာလမ္ဗနယဋ္ဌိ။

၄၄၄. ယံ “ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ”တိအာဒိ ဗြဟ္မစရိယကမ္မံ **နိစ္စံ** ယာဝဇီဝမဝဿမ္ဘာဝေန, တံ **ဒေဟသာဓနာ** **ပေက္ခံ** သရီရေနေဝ သာဓနမပေက္ခတေ, န ဗာဟိရေန သာဓနံ, အယံ ယမော နာမ, **ယမု** ဥပရမေ။

“သရီရသာဓနာပေက္ခ-နိစ္စကမ္မမယေ ယမော။
သံယမေ ယမရာဇေ စ၊ ယမကေ တု ယမံ တိသူ”တိ [အမရ ၁၇.၃၈]။

ရုဒ္ဒေါ။

ယံ ပနာဂန္တုကာ သုက္ကပက္ခာဒိဝသေန အနိစ္စံ နိယမိတကာလမုပဝါသာဒိကံ ကမ္မံ, အယံ နိယမော, ကာလာဒိဝသေန နိယမိတတ္တာတိ **နိယမော, ယမု** ဥပရမေ။ “မန္တနာယံ ပဋိညာယံ, နိယမော နိစ္ဆယေ ဝတေ”တိ **ရုဒ္ဒေါ။**

ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄၄၅. ဒွယံ ဝေဿော။ **ဝိသ** ပဝေသနေ, ဿော။ **ဏ္ယာနပစ္စယေ** **ဝေသိယာနော။** ဦရုဇော, အရိယောပ္ယတြ။

ပဉ္စကံ ကသိအာဒိဇီဝိကာယံ။ **ဇီဝ** ပါဏဓာရဏေ, ယု။ သဗ္ဗတြ ဘာဝေ ပစ္စယော, ကရဏေတွေကေ။ **ဝတ** ဝတ္တနေ,တိ, အဿု, ဏွုမှိ **ဇီဝိကာ။** ဝုတ္တိနံ သရူပပ္ပကာရေ ဒဿေတိ။ ဒွယံ ကသိကမ္မေ။ ကသနံ ကသိ, သာ ဧဝ ကမ္မံ **ကသိကမ္မံ။ ကသ** ဝိလေခနေ, ဣ, **ကသိ။**

၄၄၆. ဒွယံ ဝါဏိဇ္ဇေ။ ဝါဏိဇာနံ ကမ္မံ **ဝါဏိဇ္ဇံ, ဝါဏိဇ္ဇာ** စ။ ဒွယံ ပသုပါလနေ။ ဂုန္နံ ရက္ခာ **ဂေါရက္ခာ။** ပသူနံ ဂေါမဟိံသာဒိကာနံ ပါလနံ ပေါသနံ စိကိစ္ဆာဒိ ပသုပါလနံ ဝုတ္တံ သရူပံ, ဝုတ္တပ္ပကာရာ စ ဣတိ ဝေဿဿ **ဝုတ္တိယော** ဝုတ္တိကာရဏာ တိဿော ဘဝန္တိ ကသိကမ္မာဒိပ္ပကာရေန။

တိကံ ဂိဟိမှိ။ ဂဟေ ဂေဟေ, ပဉ္စကာမဂုဏေ တ ဘဝဝသေန တိဋ္ဌတီတိ **ဂဟဋ္ဌော။** အဂါရေ ဂေဟေ ဝသတီတိ **အဂါရိကော,** ဂဟမေတဿတ္ထီတိ **ဂိဟီ,** အဿိ, ရဿော စ။

၄၄၇. ဒွယံ ကသိဗလေ။ ခေတ္တေနာဇီဝတိ။ ကသတီတိ **ကဿကော,** ဏွု။ ဒွယံ ခေတ္တေ။ ဗီဇာနိ ခိပန္တ္ယသ္မိန္တိ **ခေတ္တံ, ခိပ** ပေရဏေ, တော, ခိတ္တံ တာယတီတိပိ **ခေတ္တံ, ခိ** နိဝါသဂတီသု တ, တ, တ္ရဏ, **ခေတ္တံ, ခေတ္တံ။** **က္လေဒ, က္လိဒ** အလ္လဘာဝေ, **လ**လောပေါ, က္လေဒီယတီတိ **ကေဒါရံ,** ကေ ဇလေ သတိ အရော ဝိဒါရဏမဿာတိ ဝါ **ကေဒါရံ,** သညာသဒ္ဒတ္တာ သတ္တမိယာ န လောပေါ, တပေါပ္ပတ္တိ, ဝပ္ပတေ ယသ္မိန္တိ **ဝပ္ပော,** ဏော။

ဒွယံ မတ္တိကာခဏ္ဍေ။ **လေဍ္ဍု** သင်္ဃာတေ, ဥ, **လေဍ္ဍု။** ပုမေ **ဥတ္တော** ကထိတော။ “လေဍ္ဍုတေ ပုမေ”တ္ယ [အမရ ၁၉.၁၂] **မရကောသော။** ဒွယံ ခဏိတ္တိယံ။ ခဏတေ ယာယ, သာ **ခဏိတ္တိ, ခနု** အဝဒါရဏေ,တိ, ဏတ္တံ, ဥဿိ။ အဝဒါရိယတေ ယေန **အဝဒါရဏံ, ဒရ** ဝိဒါရဏေ, ယု။

၄၄၈. တိကံ အတ္တေ။ ဒန္တိ လုနန္တ္ယနေနာတိ **ဒါတ္တံ, ဒါ** လဝနေ, တော။ ဒါတ္တမ္ပိ။ **လူ** ဆေဒနေ, **လဝိတ္တံ,** **အသု** ခေပနေ။ **အသိတံ,** သဗ္ဗတြ ကရဏေ ပစ္စယော။

တိကံ ပါဇနဒဏ္ဍေ။ **တုဒ** ဗျထနေ, ဏော, **ပတောဒေါ။** တပစ္စယေ **တုတ္တံ။ အဇ** ခေပနေ, ဂတိမှိ စ, ကရဏေ ယု, **ပါဇနံ။** ဝဏ္ဏဝိကာရေ **ပါစနံ။** တောဒနံပ္ယတြ။

တိကံ ရဇ္ဇုယံ။ **ယုဇ** ယောဂေ, တော, **ယောတ္တံ။** **ရုဓ** အာဝရဏေ, ဇု, ဥဿတ္တံ, ပရရူပတ္တဉ္စ, **ရဇ္ဇု** ထိယံ။ **ရသ** အဿာဒနေ, မိ, အာဗန္ဓောပ္ယတြ။

ဒွယံ ဖာလေ။ ဖာလယတိ ဟဋ္ဌယတိ ဘူမိံ ယေန **ဖာလော,** ဏော။ **ကသ** ဝိလေခနေ, ဏွု, **ကသကော။** “ဖာလကသကာ”တိ [ဗျာခ္ယာသုဓာ ၂.၉.၁၃] **ရုဒ္ဒေါ။** နိရီသံ, ကုဋ္ဋကံ, ဟလမှိ။ ဤသာယ နိဂ္ဂတံ **နိရီသံ။ ကုဋ္ဋ** ဆေဒနေ, သကတ္တ

ထေ ကော, **ကူဋ္ဌကံ,** ဒီဃာဒိ။ **ဟလ** ဝိလေခနေ။

၄၄၉. တိကံ နင်္ဂလေ။ ဘူမိနင်္ဂ’မနင်္ဂ ကရောန္တော လုနာတီတိ **နင်္ဂလံ။ သီ** ဗန္ဓနေ, ရော, **သီရော။** “သီရော တိကူ ခကရေ ဟလေ”တိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော။** ကေအရဏံပ္ပတ္ထ။ နင်္ဂလဿ ဒဏ္ဍကေ **ဤသာ, ဤသ** ဣဿရိယေ, **ဤသာ** နာရီ။ “ပဘုမ္ပဟိ သင်္ကရေ ဤသော, ထိယံ နင်္ဂလဒဏ္ဍကေ”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၉.၁၃-၄ ဗ္ဗာဋ္ဌာသုဓာ ၂.၉.၁၄] **ရဘသော။**

ယုဂကီလကေ **သမ္မာ**သဒ္ဒော, သမန္တိ ယာယ **သမ္မာ, သမု** သမနေ။ **ဟလပဒ္ဓတိ** နင်္ဂလလေခာ သီတာ နာမ။ “သီတာ နင်္ဂလလေခာ စ, ဒိဝင်္ဂတာ စ ဇာနကီ”တိ [တိကဏ္ဍသေသ ၃.၃.၁၉၁] **တိကဏ္ဍသေသေ။ သီ** သယေ, တော, **သီတာ** နာရီ။

၄၅၀-၄၅၁. မုဂ္ဂါဒိကေ ဧဍဝိသေသေ **အပရန္န** သဒ္ဒော, ပုဗ္ဗန္နတော အပရဘာဂေ ပဝတ္တံ အန္နံ **အပရန္နံ, အပရဏ္ဏ**ဥ္စ။ သာလိအာဒိကေ **ပုဗ္ဗန္န** သဒ္ဒော, အပရန္နဿ ပုဗ္ဗေ ပဝတ္တံ အန္နံ **ပုဗ္ဗန္နံ, ပုဗ္ဗဏ္ဏ** ဥ္စ။ ပုဗ္ဗာပရတ္တဥ္စ နေသံ အာဒိကပ္ပေ သမ္ဘတသမ္ဘဝဝသေန ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

သာလျာဒယော သတ္တ ဓညာနိ။ ဓာနံ ပေါသနံ, တတ္ထ သာဓူနိ **ဓညာနိ,** ယော, ရဿော။ ကလမာ ရတ္တသာလိ မဟာသာလိသင်္ဂဟိကပ္ပဘုတယော သူကဓညဝိသေသာ **သာလယော** နာမ။ သင်္ဂဟိဒိနာနိ ပရိဟာကမဿ **သင်္ဂဟိကော။ သာလ** သိလာဃာယံ, ဣ, **သာလိ။** ဝဟတိ, ဗျူဟေတိ တ သတ္တာနံ ဇီဝိတန္တိ **ဝီဟိ, ဝဟ** ဟပုဏေ, **ဗျူဟ** ဝုမိုယဥ္စ, ဣ, အဿိ, ပက္ခေ **ရလောပေ**, **ဝီဟိ** ။ ကောရံ ရုမိရံ ဒူသတီတိ **ကုဒ္ရူသော,** ကေဝမှနော, အ။ ဝဏ္ဏဝိပရိယယော, ဩဿု စ။ **ဂုဓ** ပရိဝေဓနေ, ဥမော။ **ကေစုမော။** “ကေစူမသုမနော မိလက္ခ, ဘောဇနံ ဟဝဋ္ဌော ယတေ”တိ **ရဘသော။ ဝရ** ဝရဏာသမ္ဘတ္တီ သု, ဏ္ဍု, **ဝရကော။ ယု** မိဿနေ, အ, **ယတော။** ကင်္ဂု အတိသုခုမသဿေ ဧဍဝိသေသေ, သောဘနသီသတ္တာ ကမနီယဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ **ကင်္ဂု,** ဥ။ “သာမာ ပိယင်္ဂု ကင်္ဂု ဒွေဝ”တိ **ရုဒ္ဒော။ တဗ္ဗေအ** တေသံ ဓညာနံ ဘေအ ဝိသေသာ နီတရာဒယော ဝုစ္စန္တေ။ နီတရာနိ တိဏဓညာနိ, **အာဒိ**နာ သာမာကာဒယော။

ဒွဝယံ ကင်္ဂုယေ။ **စဏ** အနေ, ဏ္ဍု, **စဏကော,** ဟရိမန္ထကေပိ။ ကံ တတံ လာတီတိ **ကဋ္ဌာယော,** ဋ္ဌတ္တံ, ကလာယမ္ပိ။ ဒွဝယံ သာသပသာမဉ္ဉေ။ “သာသပေ တု သရိသပေ, ကဋ္ဌုသ္နေဟော စ တန္တုဘော”တိ **တိကဏ္ဍသေသော** [၂.၈.၃]။ “ပုမေ သုဒ္ဓေဒနသုတေ, သိဒ္ဓတ္ထော သေတသာသပေ”တိ **ရဘသော။** သိဒ္ဓာ အတ္ထာ အဿိမ္ဘိ **သိဒ္ဓတ္ထော။** **သာသ** အနုသိဋ္ဌိယံ, အပေါ။ သာသပဿာပိ ဝီဟိဘေဒတ္တာ ဣဓ ဂဟဏံ။

၄၅၂. ဒွဝယံ ကင်္ဂုယံ။ ပိယဘာဝံ အင်္ဂတီတိ **ပိယင်္ဂု။** ဒွဝယံ အတသိယံ။ **အဝ** ရက္ခဏေ, မော, အဝဿု, ဒွိတ္တံ, ဥမ္မာ။ **အတ** သာတစ္စဂမနေ, အသော, နအာဒိ။ ခုမာပ္ပတ္ထ။

စတုက္ကံ သဿေ။ **ကိဋ္ဌ** ဂတိယံ, ဌော, ကသိတော သမ္ဘူတံ တ **ကိဋ္ဌံ,** ကိဋ္ဌဋ္ဌာနေ ဥပ္ပန္နသဿဥ္စဟိ “ကိဋ္ဌံ ဌ”န္တိ ဝုစ္စတိ ဌာနူပစာရေန, ဌော, **သိ**လောပေ, အဿိ။ **သသ** ဂတိဟိံသာဟပုဏနေသု, သော။ ထမ္ဘော ဂုမ္ဘော, တံ ကရောတီတိ **ထမ္ဘကရိ,** ဣ။ ဓညံပ္ပတ္ထ။ “ဓညံ ဝီဟီသု ဓညေကေ, ဓညော ပုညဝတီရိတော။ ဓညာ တတာမလကီသူ”တိ ဟိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော။**

၄၅၃. ဒွဝယံ သဿာဒီနံ ကဏ္ဍမတ္တေ။ **ကဏ** သဒ္ဒေ, ဍော။ **နလ** ဂန္ဓေ, ဏော, **နာလံ။** နာဠိပိ။ သော ဧဝ သဿာဒိ ကဏ္ဍော နိပ္ဖလော စေ, **ပလာလ**မုစ္စတေ။ **ပလ** လဝနပဝနေသု, အလော, ပလာလောပိ။

ဒွဝယံ အသာရေ တုစ္ဆဓညေ။ **ဘသ** ဘသ္မီကရဏေ, အဿု, **ဘုသံ** အတိသယေပိ။ ထုသမ္ပိ။ **တုသ** ဥဿင်္ဂေ။ ကေန တတေန ဣင်္ဂတီတိ **ကလိင်္ဂရော, လာ** ဂမော, အရော စ။ ဓညာနမေဝ **တစေ** ဝက္ကလေ **ထုသော, တုသ** တုဋ္ဌိမှဟိ, **တဿ ထော, ထုသော** ပုမေ။ “ဓညတ္တစေ ပုမာ ထုသော” [အမရ ၁၉.၂၂] တ္ထမရကောသေ။

၄၅၄. ဒွဝယံ သဿရောဂေ။ သေတဝဏ္ဏကရဏဝသေန အဋ္ဌတိ ဟိံသတီတိ သေတဋ္ဌိကာ, သာ ဧဝ **သေတဋ္ဌိကာ။** ဒွဝယံ တဏ္ဍုလကဏေ။ **ကဏ** နိမီလနေ, **ကဏ** နိမီလနသဒ္ဒဂတီသု တ, အ, **ကဏော။ ကုဏ္ဍ** အဟေ, သကတ္ထေ ကော။ ဒွ

ဝယံ ဉေမဒ္ဒနဘူမိယံ။ **ခလ** သောစေယျေ, ဉောနိ ကရောန္တိ မဒ္ဒန္တိ အသ္မိံ **ဉေကရဏံ**။ တိဏာဒီနံ, သဿာနဥ္စ ထမ္ဘော ဂုမ္ဗော နာမ, **ထမ္ဘ** ဝေကလ္လေ, **ထမ္ဘ** ပဋိဗန္ဓေ တ။ **ဂုဟ** သံဝရဏေ, ဗော, ဟဿ **မော**။

၄၅၅. ဒွဝယံ မုသလေ။ အယော အဂ္ဂေကောဋိယံ ယဿာတိ **အယောဂ္ဂံ**။ **မုသ** ခဏ္ဍနေ, အလော။ ဒွဝယံ သုပ္ပေ။ ကုစ္ဆိတံ လုနာတ္ယပနေတီတိ **ကုလ္လော**။ **သုပ** မာနေ, အ, သရတ္ယနေနေတိ တ **သုပ္ပံ**, ဖော, အဿု။ ပဖွောဋ္ဌနံပ္ယတ္ရ။

ဒွဝယံ ဥဒ္ခနေ။ ဥပရိ ခိယတေ ထာလ္ယာဒိကမသ္မိန္တိ **ဥဒ္ခနံ**, ဥဒ္ဓာနမ္ပိ, ယု။ **စုလ္လ** ဟာဝကရဏေ, ဣ, ဤမှတိ **စုလ္လီ**။ အဓိသယနီ, အန္တိကာပ္ယတ္ရ။ **အတိ အဒိ** ဗန္ဓနေ, အန္တတေ ဘိက္ခာဒိကမဿန္တိ **အန္တိကာ**, ဏွု။ "သန္တိကေ သန္နိဓာနေ စ, ဥဒ္ခနေ စာပိ အန္တိကာ"တ္ယဇယော။

ကာသာဒိရစိတော ကဋ္ဌော ယေန မရာတေ ဗန္ဓိယတေ။ မရာတေ စ ဝိပ္ပကရံ, "ကုသူလော ဝိပ္ပကရဥ္စ, ကန္တရော စ မရာဝကော"တိ **ရဘသော**။ ကေစိ မရာဝမေဝ ကဋ္ဌမာဟု, တံ န, "ကုသူလော စ မရာတေ စ, ကိလဥ္ဇော စ ကဋ္ဌော ဘဝေ"တိ **အမရမာလာယံ ဟာဒနာမ**ပကရဏေ ဘေဒေန ဟဏ္ဍာ။ **ကိလ** ဗန္ဓနေ, ကိလနံ ကိလော, တဒတ္ထံ ဇာယတီတိ **ကိလဥ္ဇော**, နိဂ္ဂဟီတာဂမော။ **ကဋ္ဌ** ဂတိယံ, အ။

၄၅၆. အဌကံ ထာလိယံ။ ကာမီယတီတိ **ကုမ္ဘီ, ကမု** ဣစ္ဆာယံ, ဘော, အဿု, ဤ စ, ကုယာ ပထဝိယာ ဘဝတီတိ တ **ကုမ္ဘီ**, ကေန အဂ္ဂိနာ ဘဏတီတိ တ **ကုမ္ဘီ, ဘဏ** သဒ္ဒေ, ဏလောပေ, ကေန ဇလေန ဥမ္ဘီယတိ ပူရီယတီတိ တ **ကုမ္ဘီ, ဥဘ ဥဗ္ဘ ဥမ္ဘ** ပူရဏေ, သဗ္ဗတ္ရ နအာဒိ။ **ပိဌ** ဟိံသာသံကိလေသေသု, အရော။ **ကုဏ္ဍ** အဟော။ **ခလ** သောစေယျေ, ဋ္ဌတ္တံ။ **ဥခ** ဂမနေ, အလော, နအာဒိ, ရဿော။ **အပစ္စယေ** **ဥခါ**။ **ထလ** ဌာနေ, ဣ, **ထာလိ**, ဤမှတိ **ထာလီ**။ ကေန အဂ္ဂိနာ လပတီတိ **ကောလမ္ဗော**, အဿောတ္တံ, နိဂ္ဂဟီတာဂမော, ဗတ္တဥ္စ, ကေ အဂ္ဂိမှိ ဩလမ္ဗတီတိ တ **ကောလမ္ဗော**။ **လဗိ** အဝသံသနေ။

တိကံ မဏိကေ။ **မန** ဉာဏေ, ဣ, ဏတ္တံ, မဏိယေဝ **မဏိကံ**။ **ဘဏ** သဒ္ဒေ, ဏွု, အရံ သီဃံ ဇရော အဿ **အရဉ္ဇရော**။

၄၅၇. ဒွဝိဟာဒံ ဃဋ္ဌေ။ **ဃဋ္ဋ** စလနေ, အ, နအာဒိမှိ ဃဋိ, **ကုဋ္ဌ** ကောဋိလ္လေ။ ကေန ဇလေန လသတိ သိလိဿတီတိ **ကလသော, လိသ** သိလေသနေ, အ, ဣဿတ္တံ, **ကလသော** တီသု။ **ဝရ** တရဏသမ္ဘတ္တိသု, ဏွု။ **ကလသသဟစရ**ဏတော **တရကောပိ** တီသု။ "ကလသော တု တီသု"တ္ယ**မရကောသေ** [အမရ ၁၉.၃၁]။

ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ **ဘုဥ္ဇနံ**, အန္နာဒိ, တဿ ပတ္တော ဘာဇနံ သုဝဏ္ဏရဇတာဒိနိမ္မိတမ္ပိ ကံသော နာမ။

"ကံသော ရစ္ဆန္တရေ မာနေ၊ တေဇသေပိ ဘဝေ တထာ။
ဟနပတ္တေ စ ကံသ္ယေ စ၊ သောဘိက္ခာသု စ ကိတ္တိသု"။ –

တ္ယဇယေန ဝုတ္တတ္တာ ဟာနပတ္တေပိ ကံသော။ **ကန** ဒိတ္တိဂတိကန္တိသု, သော, **ကံသော**။ အနိတ္ထီ။ တိကံ ဘာဇနသာမညေ။ **အမ** ဂတိယံ, အတ္တော, အမတ္တံ။ **ဘာဇ** ပုထကမ္မနိ, စုရာဒိ, ယု။

၄၅၈. ဒွဝယံ ဘာဇနာဒိနမာဓာရေ။ အန္တံ သမီပမာဓေယျေဿ ဥပဂစ္ဆတီတိ **အဏ္ဍုပကံ**, **န္တ** ဿဏ္ဍော, **ဂ** ဿ စ **ကော**။ **စုမ္ဗ** ဝဒနသံယောဂေ, အဋ္ဌော, အဿု, သကတ္တေ ကော။ ဒွဝယံ သရာဝေ, သရတိ ဝုမိ ဂစ္ဆတီတိ **သရာတေ**, အတော။ **မလ္လ** ဓာရဏေ။ ဏွု။ ဝဓုမာနကောပ္ယတ္ရ, ဝဓုတိ ဝိတ္ထိဏ္ဏံ ဘဝတီတိ **ဝဓုမာနကော**, သကတ္တေ ကော။

ဒွဝယံ ဘေလဖ္ဘဥ္စနာဒိဃဋ္ဌနောပယုတ္တဘာဏ္ဍေ။ **ကဋ္ဌ** ဂတိယံ, ဆု, ဒွိတ္တာဒိ။ **ဒု** ဂတိယံ, ဗော, နအာဒိ, **ဒဗ္ဗိ**, ရဿေ **ဒဗ္ဗိ**။ ခဇာကာပိ, **ခဇ** မန္ထနေ, အကော, **ခဇာကာ** ထိယံ။ ဒွဝယံ ဉောဒိနိုလယေ။ **ကုသ** သိလေသနေ, ဦလော။ **ကုသ** အက္ကောသေ, ဌော။ ဒွေဝပိ ပုန္နပုံသကေ။

၄၅၉. ဒွယံ မာသာဒိသာကမတ္တေ, **သာ** တနုကရဏေ, ဏွုပ။ **ဍုံသ** ခာဒနေ, ဏွုပ။ **သ**လောပေ, သိဂ္ဂု, ဟရိတကမ္ပိ။ **ဟရိတာ** သကတ္တေ ကော။ “ပုလ္လိင်္ဂေ သာကမတ္တသ္မိံ, သိဂ္ဂု သောဘဉ္ဇနေပိ စေ”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၉.၃၄] **ရဘသော**။ ဒွယံ အဒ္ဒကေ။ အာဒ္ဒာယံ ဇာတံ **အဒ္ဒကံ,** ရဿော။ သိင်္ဂမိဝ ဝေရံ ဝပု ယဿ တမေဝ **သိင်္ဂိဝေရံ**။

ယဒာ သုက္ခံ, တဒာ မဟောသဓန္တိ, တိက္ခရသတ္တာ မဟန္တံ ဩသဓံ။ သုဏ္ဌိ, နာဂရံ, ဝိသံ, ဝိသဘေသဇ္ဇမ္ပိ။ **သုဌ** သောသနေ, က္က, **သုဏ္ဌိ,** ဤ ပစ္စယေ **သုဏ္ဌီ**။

ဒွယံ မရိစေ။ **မရ** ဟာဏာစာဂေ, စော။ **ကုလ** သင်္ခါနေ, ဏွုပ။ “မရိစံ ကောလကံ ကဏွုပံ, ဥသနံ ဓမ္မပတ္တန”န္တိ ယမရသီဟော။

၄၆၀. တိဟာဒံ ကဠိင်္ဂေ။ သုဝီရရဋ္ဌေ ဘဝံ **သောဝီရံ**။ ကေန ဇလေန အဉ္ဇိယမဘိဗျတ္တံ အဿ **ကဉ္ဇိယံ**။ အာရာနံ ဘူမျက္ကဇာနံ တရေသု ဂဟိတေန နာရေန ဇလေန ဇာတံ **အာရနာဠံ,** “အာရော က္ခိတိ သုတေ’က္ကဇေ, နာရော တဏှု ဇုလနီရေသူ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ, **ရဿ ဋ္ဌော**။ ထုသတော ဇာတမုဒကံ **ထုသောဒကံ,** ထုသောဒကတော တ ဇာတံ **ထုသောဒကံ**။ ဓညတော ဝိဟိတော ဇာတံ အမ္ဗိလံ **ဓညမ္ဗိလံ**။ တတံ လင်္ကတိ ဟီနံ ကရောတီတိ **ဗိလင်္ဂေါ, တတ** သဒ္ဒ ဗိ, ဝိသေသေန လင်္ကတီတိ တ **ဗိလင်္ဂေါ**။ ကုမ္မာသော, အဘိသုတံ, အဝန္တိသောမံ, ကုဉ္ဇလံ, ကဉ္ဇိကံ, မင်္ဂေါ, ဇေဋ္ဌမ္ဗု, ခဒိကာပွ ယတ္ရ။

ဒွယံ လဝဏမတ္တေ။ **လူ** ဆေဒနေ, ယု, ဩဿာ’နတဒေသေ လောဏံ။

၄၆၁. သာမုဒ္ဒာဒယော ဇာတေ ပဉ္စ လဝဏဿ ပဘေဒာ ဝိသေသာ။ သမုဒ္ဒဘူမိယမဝဋ္ဌိတံ လဒ္ဓံ လောဏောဒကံ သုက္ခာသန္တံ သိတံ ယံ ဘဝတိ, တံ **သာမုဒ္ဒ** လဝဏံ။ အက္ခိဝံ, ဝသိရမ္ပိ။ **ဝသု** ထမ္ဘေ, က္ကရော။ သိန္ဓုဒေသေ ဘဝတေ **သိန္ဓဝေ,** ဏော။ သိတသိဝံ [သီတသိဝံ (သက္ကတေ)] , မာဏိမန္ထံ, သိန္ဓုဇမ္ပိ။ သိတံ ဓဝလံ, သိဝံ ကလ္လာဏံ, ကမ္မဓာရယသမာသော ။ သိတသိဝန္တိ တ ဗန္ဓနံ။ မဏိမန္ထော ပဗ္ဗတော, တတ္ရ ဘဝေ, ဏော။ **ကာဠလောဏော** နာမ သောဝစ္စလဝဏာနံ မဇ္ဈေ ကာဠဝဏ္ဏံ လဝဏံ [တိဏိ မဓုရလဝဏဿလဝဏဘေဒဿ (အမရကောသ, မဟေသွဝရဋီကာ)] , “တိလကံ တတ္ရ မေစကေ”တိ [မဒံ သန္ဒဝေ ပိသောဒရာဒိ (စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၉.၄၃) မဒံ မုဒံ တ သန္ဒဝေ။ ပိသောဒရာဒိ (ဗျာချာသုဓာဋီကာ)] ဝုတ္တတ္တာ တိလကမ္ပိ။ **ဥဗ္ဘိဒံ** နာမ ရောမကလဝဏံ, သမ္ဘရိဒေသေ ကိရ ရုမာ နာမ လဝဏာကရော။ တတ္ရ ပဝိဋ္ဌံ ကဋ္ဌမ္ပိ အစိရေန ဝိလီယ လဝဏံ ဘဝတိ, တဗ္ဘဝံ ရောမလဝဏံ။ ဝသုကမ္ပိ။ ကဋ္ဌာဒီနံ သယံ သဘာဝဝိဇဟနကရတ္တာ ဘိန္ဒိတုံ သက္ကောတီတိ **ဥဗ္ဘိဒံ,** သက္ကုတ္တေ ဥသဒ္ဒော။ **ဗိလာလံ** နာမ သမုဒ္ဒတီရာသန္နဒေသဘဝံ မတ္တိကံ ဟာစယိတွာ နိပ္ဖာဒိတလဝဏံ။ သမုဒ္ဒဝေလာသန္နဒေသေ ဇာတံ **ဗိလာလံ,** ဒွိတ္တံ, လော, အထ တ **ဥဗ္ဘိဒံ** နာမ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ပဒေသေ ဘူမိတော ဥဂ္ဂတံ လဝဏမတ္တိကံ ဟာစယိတွာ နိပ္ဖာဒိတလဝဏံ။ **ဗိလာလံ** နာမ လဝဏဘူမိံ ဝိအရယိတွာ နိပ္ဖာဒိတလဝဏံ။ **ဝိပုဗ္ဗော ဒလ** ဝိဒာရဏေ။ **ဒဿ လော**။ အထ တ **ဥဗ္ဘိဒံ** နာမ ဟက္ယံ လဝဏံ။ **ဗိလာလံ** နာမ ဝစ္စဂန္ဓံ ကာဠလဝဏံ။

၄၆၂. ဂုဠာဒယော ပဉ္စ ဥစ္ဆုနော ဝိကာရာ။ **ဂုဠ** ရက္ခာယံ, ဂုဠော ပက္ကရသော။ **ဖာဏ** ဂတိယံ, တော, ဖာဏိတံ ဂုဠတော ကိဉ္စိ ထဒ္ဓံ။ **ခဏ္ဍ** မန္ထေ, ခဏ္ဍော ဖာဏိတတောပိ ထဒ္ဓော။ ဥစ္ဆုဝိသေသဿ ရသဟာကေ ခဏ္ဍယောဂ္ဂသာရဘူတေ ယာ ဂုဠိကာကာရာ ဇာယတေ, သာ မစ္ဆဏ္ဍီ ခဏ္ဍသာလူကံ။ “မစ္ဆဏ္ဍီ တု ပုဖ္ဖဂုဠာ, ထဒ္ဓပတ္တန္တု ဖာဏိတ”န္တိ **ရဘသော,** ခဏ္ဍကက္ကံ ဖာဏိတမိစ္စညေ။ **သရ** ဟိံသာယံ, **ခရ**ပစ္စယော, **သက္ခရာ,** ယာ “သိတာ”တိပိ ဝုစ္စတိ, သိနောတိ ဗန္ဓတိ တဏှုပံ **သိတာ**။ သိတသက္ခရေတ္ထတ္ရ တု သိတော ဓဝလတ္တော, သက္ခရာပမာဏသဏ္ဌာနတ္တာ တ သက္ခရာ။ က္ကမေ စ ဂုဠာဒယော ယထာက္ကမံ ထဒ္ဓတရာ။ တွေ စ မစ္ဆဏ္ဍီ ဖာဏိတာ ခဏ္ဍဝိကာရာပိ။ ဒွယံ ဂုဠေ။ ရောကဓိကေသု ဝိနာသကရတ္တာ ဝိသဉ္စ တံ ကဏ္ဍုကဉ္စ။

၄၆၃. ဒွယံ ဘဋ္ဌဓညေ။ **လာဇ** ဘဿနေ, ဘဿနံ ဘဇ္ဇနံ, အ။ န ခတံ **အက္ခတံ**။ “တတိယာ ပကတိ လာဇေသွဝက္ခတံ တီသွဝ’ဟိံသိတေ”တိ **ရုဒ္ဒော**။

ဘင္ဒယဝေ **ဓာနာသဒ္ဒေ** သိယာ, “ဗဟုမ္ဟိ ဘင္ဒယဝေ ဓာနာ, ထိယံ အဘိနတော’ဗ္ဒိဒေ”တိ **ရာဘသော။ ဓာ** ဓာရဏေ, ယု။

ဒ္ဝယံ ယတဒိစုဏ္ဏော။ **သစ** သမတယေ, **သစ** သေစနေ တ, တုး။ **မန္တ** ဝိလောဠနေ။ တိကံ သမံ။ ပူရေတီတိ **ပူဟေ,** ဟော။ **အကာရယုတ္တေ အပူဟေ,** ယထာ “လာဗု, အလာဗူ”တိ။ တဏ္ဍုလာဒီနံ ပိဋ္ဌာနံ ဝိကာရော **ပိဋ္ဌကော,** သညာယံ ကော။

၄၆၄. ဆက္ကံ သူဒေ။ ဘတ္တံ, သူပဥ္စ ကရောတိ အကာသိ ကရိဿတီတိ **ဘတ္တကာရော, သူပကာရော** စ။ **သု** ပဂ္ဃရဏေ။ သဝတိ ရသံ ပဂ္ဃရာပေတီတိ **သူဒေ,** ဒေ, ဒီဃာဒိ။ **သူဒ** ပဂ္ဃရဏေ တ, အ။ အဠာရော နာမ သူဟာဒိဝိကတိ, တံ ကရောတီတိ **အာဠာရိကော။** ဩဒနံ ပစတီတိ **ဩဒနိကော။** ရသံ ကရောတီတိ **ရသကော။**

ဒ္ဝယံ သူပေ။ သုခတ္တာယ ဟာတဗ္ဗတ္တာ **သူပေ,** ဒီဃာဒိ။ ဝိသေသတော ဘတ္တံ အဥ္ဇတိ အဉ္ဇော ဂစ္ဆတိ ယေန, တံ **ဗျဉ္ဇနံ, အဉ္ဇ** ဂတိယံ, ယု။

၄၆၅. ပဥ္စကံ [တိဟဒံ (က.)] ဘတ္တေ။ **ဥဒိ** သဝနက္လေဒနေသု, ယု။ **တကာရော** ဩဒနသဒ္ဒသ္သ နပုံသကတ္တံ သမုစ္စိနောတိ။ **ကုရ** သဒ္ဒေ, **ကရ** ကရဏေ တ, ကရောတိ ဗလန္တိ **ကုရံ,** အဿု, **ကိရ** ဝိက္ခိပနေ တ, ကိရတိ ဗုဘုက္ခန္တိ **ကုရံ,** ဣဿု, **ကရ** ဟိံသာယံ တ, ကု သဒ္ဒေ တ, ရပစ္စယော။ ဘဇတိ ယေန, ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗန္တိ တ **ဘတ္တံ, ဘဇ** သေဝတယံ, တော။ ဘက္ခိတဗ္ဗာတိ **ဘိက္ခာ, ဘက္ခ** အဒနေ, အဿိ, **ဘိက္ခ** ယာစနေ တ, **ဘိက္ခာ** နာရီ။ **အဒ** ဘက္ခနေ, တော။ **ဘိ** အဒိတ္တာ **အန္နာ** ဒေသော, ဒလောပော။

စတုက္ကံ ဘောဇနေ, **အသ** ဘက္ခနေ, ကမ္မေ ယု။ **ဟရ** ဟရဏေ။ အာဟရတိ ဗလာယူနီတိ **အာဟာရော,** ဏော။ **ဘုဇ** ဓာတုမ္ဟာ ယု, ဘောဇနံ။ **ဃသ** အဒနေ, ဏော။ အန္နောပ္ပတ္တိ, **အဒဓာတုမ္ဟာ တပစ္စယဿ အန္နာ** ဒေသော **နိပါတနာ။**

ဒ္ဝယံ ယာဂုယံ။ **တရ** ပ္လဝနတရဏေသု။ တရတိ ပ္လဝတိ ဖ္လာပီဘဝတီတိ **တရဏံ,** ယု။ တရလံ, တရလာပိ။ **ယာ** ဟပုဏေ, ဂု, **ယု** မိဿနေ တ, ဂု, ဥဿာ။ ဥဏှဟိကာ, သာဏာ, ဝိလေပီ စ ယာဂုနာမာနိ။ **သာ** ဟကေ, ယု, **သာဏာ။**

၄၆၆. ခဇ္ဇာဒယော စတ္တာရော အသနဘေဒာ။ **ခာဒ** ဘက္ခနေ, ကမ္မေ တော, ဘုဇာဒိ။ **ခဇ္ဇံ** မံသာဒိ။ **ဘောဇ္ဇံ** အန္နာဒိ။ **လိဟ** အဿာဒနေ, ဏ္ယော, **ဟဿ ယော။ လေယျံ** မဓုတာဒိ။ ဟာတဗ္ဗန္တိ **ပေယျံ, ဟ** ဟနေ, ဏ္ယော, အာဿ ေသ, ပေယျံ သူပာဒိ။

ဒ္ဝယံ ဘတ္တမဏ္ဍေ။ **သု** သဝနေ, ဝိသရုဇပအာဒိတော ဏာ။ **စမု** အဒနေ, **အာပုဗ္ဗတ္တာ** ဟနေ, ကမ္မေ ဏော။ မာသ ရောပ္ပတ္တိ, **မသိ** ပရိမာဏေ, အရော။ ဒ္ဝယံ အာလောပေ။ **လုပ** ဆေဒနေ, **အာပုဗ္ဗော** သမ္ပိဏ္ဍနေ, **ကု** သဒ္ဒေ။ **ကဗိ** ဝဏ္ဏေ တ, အလော, ဋ္ဌတ္တံ, ကေန ဝေတာယေန ဗလမဿာတိ တ **ကဗဠော,** ပုမေ, ကသောပိ။

၄၆၇. ရသာနံ သဗ္ဗရသာနံ အဂ္ဂမ္ဟိ ရသေ **မဏ္ဍ** သဒ္ဒေ, **မဏ္ဍ** ဘူသာယံ, “သဗ္ဗရသဂ္ဂေ မဏ္ဍမန္တိတ္တိယ”န္တိ ယမရသီဟော [အမရ ၁၉.၄၉]။ ဒ္ဝယံ ဘုတ္တတော သေသေ။ ဝိရူဟေ, ကုစ္ဆိတော တ ဃာသော **ဝိဃာသော။** ဘုတ္တတော သေသော ဘုတ္တသေသော, သော၀ **ဘုတ္တသေသကော,** သကတ္တေ ကော။

ဒ္ဝယံ ဝိဃာသာဒေ။ ဝိဃာသံ အဒတီတိ, အ, **ဒမု** ဒမနေ, ဏှဝု။ ဒ္ဝယံ ပိဟာသာယံ။ ဟာတုံ ဣစ္ဆာ **ပိဟာသာ, ဟာ** ဟာနေ, သော, ဒ္ဝိတ္တာဒိ။ **တသ** ပိဟာသာယံ, ယု။

၄၆၈. ဒ္ဝယံ ဘုတ္တုမိစ္ဆာယံ။ **ခုဒ** ဗုဘုက္ခာယံ, အော။ ဃသိတုမိစ္ဆာ **ဇိဃစ္ဆာ, ဃသ** အဒနေ, ဣစ္ဆတ္ထေ ဆော, ဒ္ဝိတ္တာဒိ။ မံသဿ ရသော ပဋိစ္စာဒနီယမုစ္စတေ။ **ဆဒ** ဣစ္ဆာယံ။ ပဋိစ္ဆာဒေတီတိ **ပဋိစ္ဆာဒနီယံ,** အနီယော, **ဆဒ** သံဝရဏေ တ, မံသေန ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗတ္တာ **ပဋိစ္ဆာဒနီယံ။**

ဒ္ဝယံ ဥက္ကရေ, **ဒေကိ** သဒ္ဒေါ္သာဟေသု, ဥဒ္ဒံ ဒေကတိ ဂန္တု႟ုသ္သုဟတီတိ **ဥဒ္ဒေကော,** ကေသ္သ ဒကာရသ္ သ **ရော။** ဥဒ္ဒေကောပိ။ **ဂိရ** နိဂ္ဂိရဏေ, က္လသ္သာ, **ဥက္ကရော။** ဟဒေ တိတ္တိယံ။ သုဟိတော တိတ္တော, တသ္သ ဘာ တေ **သောဟိစ္စံ။ တိပိ** ပီဏနေ,တိ, ဘုဇာဒိ။ **ယု**ပစ္စယေ, ကွသ္သတ္တေ စ **တပ္ပနံ။**

၄၆၉. **ယထိစ္ဆိတ** န္တံ ယထိစ္ဆိတော။ ကိုယာဝိသေသနတာယ စေတေ နပုံသကေ, ကိုယာဗ္ဗယာနဥ္ဟိ သတိပ္ ယေကတ္တေ တဗ္ဗိသေသနာနိ နပုံသကေ ဘဝန္တိ ဧကေတ္တေပိ, တထာ ဟိ ကိုယာနမဗ္ဗယာနဥ္ စ သတ္တာဘူတတ္တာ လိင်္ဂသင်္ချာဝိသေသာဘာဝအနံ နတ္ထီတိ တဗ္ဗိသေသနာနမ္ပိ သာမညလိင်္ဂ နပုံသကတ္တံ, သာမညသင်္ချာ စေက တ္တံ ယုတ္တန္တိ, တံ ယထာ – မုဒုံ ပစန္တိ, သာဒုံ ပစန္တိ။ ဗဟုဝစနန္တေပိ ကိုယာသဒ္ဒေ တဗ္ဗိသေသနသ္သေကတ္တ မေဝ ကိုယာဝိသေသနာနံ ကမ္မနိ ဒုတိယာ, သဗ္ဗော ဟိ ဓာတ္ဝတ္ထော ကရောတ္ယတ္ထေန ဗ္ယာပိတော, မုဒုံ ပစန္တိ မုဒုံ ပစနံ ကုဗ္ဗန္တီတ္ယတ္ထော, တေန မုအာဒီနဥ္ တဗ္ဗိသေသနာနံ ကမ္မတ္တံ။ အညော ပနာဟ "သဗ္ဗေ ဓာတ္ဝတ္ထာ ဘဝ တ္ယတ္ထာနုဂတာ, ဘဝတိကိုယာ ကတ္ဝတ္ထမနုဘဝန္တီတ္ယတ္ထော။ 'ပစတိ ဒေဝဒတ္တော'တိ ဒေဝဒတ္တပယုတ္ တော ဟာကော ဘဝတိ, ဂစ္ဆတိ ဂမနံ ဘဝတိ, ပဌတိ ဟာဌော ဘဝတီ"တိ, တမ္မတေန ပဌမာ, မုဒုပစနံ ယထာ ဘဝတိ, တထာ ပစတီတ္ယတ္ထော။ ရမဏီယံ ဟတော, ဝိမလံ ဟတော, ကွဒမုပကုမ္ဘံ။ **ကမု** ကန္တိယံ, ကမ္မနိ ဏော, **ကာမံ, နိကာမ** ဥ္။ **ကွသု** ကွစ္ဆာယံ, တော, "သာဒိသန္တပုစ္ဆေ"တ္ယာဒိနာ အန္တေန သဟ **တသ္သ ဌော, ကွဋ္ဌံ။ ပရိ** ပုဗ္ဗော **အာပ** ဟာပုဏနေ, တော, ဘုဇာဒိ, ရသ္သော, **ယာ**ဂမော စ။ "သတ္တံ နိတရဏေ တိတ္တိယံ, ပရိယတ္တံ ယထိစ္ဆိတေ"တိ [စိန္ တာမဏိဋီကာ ၁၉.၅၇] **ရဘသော။** ကွစ္ဆိတသ္သ အနတိက္ကမော **ယထိစ္ဆိတံ,** ယထာတ္တေ အဗ္ယယီဘာတော။ ပကာမံ ယ္ယတ္ရ။

ဒ္ဝိဟာဒံ ဝဏိဇကော။ ကယဝိက္ကယေဟိ ဇီဝတီတိ, ကွကော။ သတ္တံ တဏိဇ္ဇောပဇီဝိနံ သင်္ယာတံ ဝဟတိ ဒေသန္တ ရံ ဟာပယတီတိ, ကမ္မာဒိမ္ဟိ ဏော။ သတ္တတဟော ဝဏိဇနာယကော, တံယောက **သတ္တတဟော,** ဏော။ အာပဏော က ယဝိက္ကယတေဟာရော, တံယောက **အာပဏိကော,** ဏိကော။ **ဝဏ** သဒ္ဒေ, ကွဇော။ ဝေဒဟကော, နေဂမော, ပဏ္ယာဇီ တေ, ဝဏိဇော္ယတ္ရ။

၄၇၀. ဝိက္ကယော နာမ ပုဗ္ဗမေဝ အတ္တနော ဓနသ္သ ပရသ္သ အနံ။ **ကီ** ဒဗ္ဗဝိနိမယေ, တတ္ရ နိယုတ္တော **ဝိက္ကယိ ကော။** ဝိက္ကိဏာတီတိ **ဝိက္ကေတာ,** ရိတု။ ကယော နာမ ပရသ္သ ဓနံ ဂဟေတ္ဝာ အတ္တနော ဓနသ္သ အနံ။ ကယေန ဇီဝတီ တိ **ကယိကော။** ကိနာတီတိ, ဏ္ဝု။

ဒ္ဝယံ ဓနပ္ပယောတ္တရိ။ ကွဏေ ဥတ္တမော **ဥတ္တမဏ္ဏော,** အဘိဓာနာ ပုဗ္ဗနိဟာတော, ကွသ္သတ္တံ, ဒ္ဝိတ္တဥ္ စ။ ဓနံ ဝုမှတ္တံ ပယောဇေတီတိ **ဓနိကော။** ဒ္ဝယံ ဓနကဟကော။ ကွဏေ အဓမော **အဓမဏ္ဏော။** ကွဏံ ဂဏှ္ဟာတီတိ **ကွ ဏာယိကော,** အာယိကော။ ကွဏံ အာယတိ ပဝတ္တေတီတိ တ ကွဏာယကော, ဏ္ဝု။

၄၇၁-၄၇၂. ဒ္ဝယံ ကွဏော။ ဥဒ္ဓရီယတေ ဂယ္ဟတေတိ **ဥဒ္ဓာရော, ဥ** ပုဗ္ဗော **ဓရ**တိ ဂဟဏေ, ဏော။ တေဝိ ဝုမို ဂစ္ဆ တီတိ **ကွဏံ,** ယု, **ဏ**တ္တံ။ ပရိယုဒ္ဒဥ္စနမ္ပိ, ပရိတော ဥဒ္ဒဥ္စတေ ဂယ္ဟတေတိ, ယု။ **ဝုတ္တ** န္တိ ကိုယာပဒံ။ ယတ္တကေန ဓနေန လာဘော လဗ္ဘတေ, တတ္ရ မူလဓနေ မူလာဒိဒ္ဝယံ။ **မူလ** ပတိဋ္ဌာယံ။ ပဌမမေဝ အာဘတံ **ဟာဘတံ။**

ဒ္ဝယံ ပဋိဟာဒေ။ "အဝသ္သမသ္သိဒံ ကယိတဗ္ဗ"မိတိ သစ္စသ္သာဍ္ယာပနံ, ကရဏံ တ **သစ္စာပနံ,** သစ္စသ္သ ကရဥ္ စိတ္တာဘရဏမိစ္စတ္တော, **သစ္စ** သဒ္ဒာ ဓာတုရူပ ယု, မဇ္ဈေ **အပာ**ဂမော, သစ္စသ္သ တ အာပုဏနံ **သစ္စာပနံ, အပ**ဓာတု မ္ဟာ ယု။ "သစ္စာပနာ သစ္စာကတိ"ရိတိ **တိကဏ္ဍသေသေ** [ထိကဏ္ဍ္ (?)] တေဟာလိတော။ သစ္စံ ကရောတိ, သစ္စသ္သ တ ကရဏံ **သစ္စကာရော။** သစ္စံကာရောပိ။ "ကွိဝေ သစ္စာပနံ သစ္စ-ကွာရော သစ္စာကတိတ္တိယ"န္တိ **မရကောသေ** [အမရ ၁၉.၈၂]။ ဒ္ဝယံ ဝိက္ကနီယဒဗ္ဗေ။ ဝိက္ကိနိတဗ္ဗန္တိ **ဝိက္ကေယ္ယံ,** ဏ္ယော။ **ပဏ** ဗ္ယဝဟာရေ, ဏ္ယော, ဒ္ဝေဝပိ တီသု။

ဒ္ဝယံ ဿာသသ္သပ္ပနေ [ဿာသမ္ပန္နေ (က.)] ။ ဿာသသ္သ အပ္ပနံ [သမ္ပန္နံ (က.)] ပဋိအနံ။ **ပတိ**ပုဗ္ဗော **ဒအာ** တိ ဿာသသမ္ပန္နတ္တော, တထာ **ပရိ**ပုဗ္ဗော ဝတ္တတိ။ ပရိအနံပ္ယတ္ရ။

ဒွယံ ဉာသော။ **အသု** ခေပနေ။ နိဿတေ နိက္ခိပီယတေတိ, ဏော။ ဥပနိဓိယတေတိ **ဥပနိဓိ, က္က, ဥပနိဓိ** ပုမေ။ "ပုမေ ဥပနိဓိနိဿာသော"တိ [အမရ ၁၉.၈၁] **အမရကောသေ။**

၄၇၃. **ကောဒယော အဠာရသ** ပရိယန္တာ သင်္ချာသဒ္ဒါ **သင်္ချေယျေ** ဒဗ္ဗေ ဝတ္တန္တိ တီသု စ လိင်္ဂေသု။ သင်္ချေယျေကတ္တေ စ "ကောဋိ ဗြာဟ္မဏာ, အဠာရသ ဗြာဟ္မဏာ"တိ သမာနာဓိကရဏံ ဘဝတိ, န တု ဘိန္နာဓိကရဏံ "ဗြာဟ္မဏာနံ ကောဒသ စေ"တိ။ တိသ္သုတ္တနေန "န ကေဝလံ **ကော**သဒ္ဒောဝ သလိင်္ဂော, အထ ခော **အဠာရသ**ပရိယန္တာပီ"တိ ဒဿေတိ, တေန ကတ္ထစိ တေသံ အလိင်္ဂတာဝစနံ လိင်္ဂဝိသေသာဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ, န ပန သာမညလိင်္ဂာဘာဝန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကမိနာ နယေန "အတိလိင်္ဂံ ဒွိဝစနံ, တအာဒ္ယာတန္တိ ဝုစ္စတီ"တ္ယာဒီသုပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, တေန "ပုရိသော ဂစ္ဆတိ, ကတ္တိ ဂစ္ဆတိ, စိတ္တံ ဂစ္ဆတီ"တ္ယာဒီသု **ဂစ္ဆတိ** သဒ္ဒဿ တံတံလိင်္ဂဝိသေသဝစနတာ, "ဂစ္ဆတီ"တ္ယာဒီသု သာမညလိင်္ဂဝစနတာ စ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ **ဝီသတျာ** ဒယော သင်္ချာသဒ္ဒါ သင်္ချာနေ, သင်္ချေယျေ စ ဝတ္တန္တိ "ဝီသတိ ကတေ, ဂဝံ ဝီသတီ"တိ။ ကေတ္တေတိ ယဒါ ပနေတာ သင်္ချေယျေ ကေတ္တဝိသိဋ္ဌမေဝ ဝဂ္ဂတ္တံ သဘာဝတော ပဋိဟာဒယန္တိ။ တဒါ ဘိန္နသင်္ချောပိ သမာနာဓိကရဏော ကေဝစနေယေဝ သဗ္ဗကာလံ ဝတ္တတေ "ဝီသတိ ကတေ"တိ။ ယဒ္ဒေကတ္တေ, ကထံ? ဒွေဝီသတိယော, တိဿော ဝီသတိယော, ပဉ္စသတာနိစ္စာဒယော ပယောက ကစ္စာယ "ဝဂ္ဂဘေဒေ ဗဟုတ္တေပီ"တိ ။ ဝီသတျာဒီနံ ဝဂ္ဂနံ ဘေဒေ ဝတ္တုမိစ္ဆိတေ သတိ ဗဟုတ္တေပိ ဗဟုဝစနေပိ ဘဝန္တိ။ **အမရကောသေ** ပန "သင်္ချာရဿတ္တေ အဘိဓေယျေဝီသတျာဒယော တံသမာနာဓိကရဏာတော ဗဟုဝစနာနိပိ ဘဝန္တီ"တိ [အမရ ၁၉.၈၃-၄] ဝုတ္တံ, သင်္ချာရမိဟ ဝဂ္ဂဘေဒော, တေန ဒွိန္နမ္ပိ တေဟာရမတ္တနာနတ္တံ, န အတ္ထနာနတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **အာနဝုတိ နဝုတိ**သဒ္ဒမဘိဗျာပေတွာ **တာ** ဝီသတျာဒယော ဘိန္နလိင်္ဂေနာပိ သမာနာဓိကရဏော **နာရိယံ** ကတ္ထိယံ, ယထာ ဝီသတိ ကုဏ္ဍာနိ။ ဝီသတျာဒယော ဝိကတသမာဟာရဒွဝန္ဒာ။ လိင်္ဂဿ လောကာသယတ္တာ ဒွဝန္ဒေကတ္တန္တိ နပုံသကတ္တန္တိ ဝီသတျာဒယော အဗျုပ္ပန္နာ ပရမတေန, **ကစ္စာယန** မတေန ပန ဗျုပ္ပန္နာ။

၄၇၄-၄၇၆. သတာဒီနိ အသင်္ချေယျပရိယန္တာနိ စတုဝီသတိ ဌာနာနိ ဂဏနဘေဒါနိ။ တတ္ထ **ဒသဒသ**သဒ္ဒေဟိ နိပ္ဖာဒိတော **သတ**သဒ္ဒော, တထာ **သတဒသ**သဒ္ဒေဟိ **သဟဿ** သဒ္ဒော။ **ယုဇ** ယောဂေ, **နိယုတံ, အယုတ**မ္ပိ။ **ယု** မိဿနေ တ, တော။ **လက္ခ** ဒဿနင်္ကေသု, **လက္ခံ, သတသဟဿ** မ္ပိ။ **ကုဋ္ဋ** ဆေဒနေ, ဒသဂုဏံ ကုဋ္ဋတီတိ **ကောဋိ။** ဥပသဂ္ဂေန ဝိသေသေတွာ ကောဋိ ဂဏနဝိသေသော **ပကောဋီ**တိ ဝုစ္စတိ, ဒွေပိ မိဿေတွာ ကောဋိ **ကောဋိပကောဋီတိ။** **နဟ** ဗန္ဓနေ, တော။ အာဂမဿု။ **ဝိဒ** လာဘေ, ဥ, နိဂ္ဂဟီတာဂမော။ **အဗ** ဟိံသာယံ, ဂတိမှိ စ, ဒေ, အာဂမဿု။ **အဟိ** ဂတိမှိ, **ဟာ**ပစ္စယော။ **အဝ** ရက္ခဏေ, တေ ။ **အဋ္ဋ** ဂမနေ, ဋော။ **သောဂန္ဓိက** န္တိ ကမလဝိသေသနာမေန ကောဋိ ဂဏနဝိသေသော ဝုစ္စတိ, တထောပ္ပလာဒိနာမေဟိ ကေကောဋိ ဂဏနဝိသေသော။ **ကထ** တက္ကပ္ပဗန္ဓေ, ယု, သင်္ချာတုမသက္ကုဏေယျတာယ **အသင်္ချေယျံ။**

နနု သင်္ချာတုမသက္ကုဏေယျတ္တေ သတိ ကေန ဘဝိတဗ္ဗံ, အထ ကထမေကော အသင်္ချေယျော, ဒွေဝ အသင်္ချေယျာနိစ္စာဒီနိ ဘေဒါနိ ဝုတ္တာနီတိ? နာယံ ဒေါသော, တေသံ ကာလဒေသာဒိဝသေန ဘိန္နာနမ္ပိ သမ္ဘဝတော။ တောသု သင်္ချာသု **ကမာ** ကမေန သတာဒိလက္ခပရိယန္တံ **ဒသဂုဏံ** ဒသဟိ ဂုဏိတံ ဘဝတိ။ ကောဋ္ယာဒိကံ အသင်္ချေယျပရိယန္တံ **သတလက္ခဂုဏံ** သတလက္ခေဟိ ဂုဏိတံ ဘဝတိ, တသ္မာ ကော လေခါ ဒွိသုညသဟိတာ သတံ ဘဝတိ, တထာ တိသုညသဟိတာ သဟဿံ, စတုသုညသဟိတာ နိယုတံ, ပဉ္စသုညသဟိတာ ကော လေခါ လက္ခံ ဘဝတိ, ကော ပန လေခါ သတ္တသုညသဟိတာ ကောဋိ, တထာ စုဒ္ဒသသုညသဟိတာ ပကောဋိ, ကမိနာ နယေန ယာဝသင်္ချေယျံ နေတဗ္ဗံ, အယမေကစ္စာနမာစရိယာနံ မတိ။

အထ တ သတာဒယော အသင်္ချေယျပရိယန္တာ သဗ္ဗေပိ ဒသဂုဏိတာ ကာတဗ္ဗာ, အယံ **ကစ္စာယနဿ** မတိ, တေန ဟိ "ယာဝ တဒုတ္တရိ ဒသဂုဏိတဉ္စေ"တိ သုတ္တမာဟ။ အထ တ သတာဒယော လက္ခန္တာ ဒသဒသဂုဏိတာ, တေန ကော လေခါ ဒွိဗိန္ဒုသဟိတာ သတံ ဘဝတိ, တထာ စတုပဉ္စာဒိဗိန္ဒုသဟိတာ သဟဿာဒိကံ ဘဝတိ, ကော လေခါ ပန ဒွတဒသဗိန္ဒုသဟိတာ ကောဋိ, တထာ ကေူနဝီသတိဗိန္ဒုသဟိတာ ပကောဋီတိ ယာဝ အသင်္ချေယျာ ကေကသ္မိံ သတ္တ သတ္တ ဗိန္ဒူနိ ကတွာ ဂဏနာ ကာတဗ္ဗာ, တသ္မာ အသင်္ချေယျဂဏနဝိသေသေ ပဉ္စတ္တာလီသာဓိကာနိ သတဗိန္ဒူနိ ဘဝန္တိ, အယမမှာကံ မတိ။

အမရကောသေ [အမရ ၁၉.၈၄] ပန "ပဋ္ဌာ သတသဟဿာဒိ, ကမာ ဒသဂုဏောတ္တရ"မိတ္ထုတ္တံ, တဿ တ္တော – ဒသသဋ္ဌာ ပန္တိတ္ထုစ္စတေ , တတော အာရဗ္ဘ ဒသဂုဏောတ္တရံ သတသဟဿာဒိကံ ကမာ ဝိညေယျံ, တံ ယထာ – ဒသသဋ္ဌာယ ဒသဂုဏောတ္တရံ သတံ, သတာ ဒသဂုဏောတ္တရံ သဟဿံ, သဟဿာ ဒသဂုဏော တ္တရံ အယုတံ, အယုတာ ဒသဂုဏောတ္တရံ လက္ခံ, လက္ခာ ဒသဂုဏောတ္တရံ ပယုတံ, ပယုတာ ဒသဂုဏောတ္တရံ ကောဋိ, ဧဝံ ကောဋိယာ အဗ္ဗုဒံ, အဗ္ဗုဒာ ပဒုမံ, ပဒုမာ ခဗ္ဗော, ခဗ္ဗာ မဟာကထော, တတောပိ မဟာပဒုမံ, တတောပိ သင်္ကု, သင်္ကုတော သမုဒ္ဒေ, တတော အန္တံ, အန္တာ မဇ္ဈံ, မဇ္ဈာ ပရဒ္ဓံ, ပရဒ္ဓာ အမတံ, အမတာ ဒသဂုဏောတ္တရံ သင်္ခံ, သင်္ခ္ယ ဝီသတိမံ ဌာနံ, အသင်္ခေယ္ယမိတော ပရန္တိ၊ သဗ္ဗဟရိသဒတ္တာ ဟိ ဗျာကရဏဿ သဗ္ဗေသံပ္ပတ္ထ တအ ဒဿိတာ။

၄၇၇-၄၇၈. သာဓိကေန ဒွေဝဟဒေန "အဓေုန စတုတ္တော အဓုမော, အဓေုန တတိယော အဓုတိယော, အဓုတေယျော စာ"တိ ဣမံ ဝစနတ္တံ ဒဿေတိ။ အမှုပပဒေန သဟ **စတုတ္ထာ** ဒိသဒ္ဒာနံ **အမှုမှာ** ဿာဒေသော။ သာဓိကဟဒေန "အဓေုန ဒုတိယော ဒိယမော, ဒိဝမော စာ"တိ ဣမံ ဝစနတ္တံ ဒဿေတိ။ အန္တရိတဿာပိ **အဓေုန** သဒ္ဒဿ ဣဓာနုဝတ္တနတာ အဓိပ္ပေတာ အဘိဓာနန္တရာဘာတ, သဗ္ဗတ္ထေဝံ။

၄၇၉-၄၈၀. မိယတေ ပရိစ္ဆိန္ဒိယတေ ယေန, တံ **မာနံ**။ တဗ္ဗ တုလာပတ္တင်္ဂုလိဝသာ တိဓာ မာနိယဒဗ္ဗဿ ဘဝတိ။ **တုလ** ဥမ္မာနေ , စုရာဒိ, **တုလာ** ဣတ္ထီ။ **ပဒ** ဂတိယံ, ထော။ **အင်္ဂ** ဂမနေ, ဥလော, **အင်္ဂုလံ**, "အင်္ဂုလီ"တိပိ ဟဗ္ဗော, ကရသာခာ။

စတ္တာရော ဝီဟယော သမ္ပိဏ္ဍိတာ ဧကော **ဂုဉ္ဇာ** သမဂရုကာ, တထာ ဒွေ ဂုဉ္ဇာ ဧကော **မာသကော** သမဂရုကောတိ သဗ္ဗတ္ထ နယော နေတဗ္ဗော။ ဒွေ မာသကာ **အက္ခော** နာမ, ဝိဘီဋကောတိ ဝုတ္တော, အက္ခဖလသမာနဂရုကတ္တာ တ **အက္ခော**။ ကရိသောပ္ပတ္တ, **ကသ** ဝိလေခနေ, အ, **ရိမဇ္ဈော**, အနိတ္ထိ။ အက္ခာနံ ပဋ္ဌ **ဓရဏံ** နာမ, **ဓရတိဓာ** တုယာ ယု။ အက္ခာနမဋ္ဌကံ **သုဝဏ္ဏော** နာမ။ ပဋ္ဌဓရဏံ **နိက္ခံ** နာမ။ **တေ** နိက္ခာ ပဋ္ဌ **ဟအော** နာမ။ သော **ဟအော** စတုတ္တေ ဘာဂေ ဝတ္တတီတ္တေကစ္စာနံ မတိ။ ယထာဝုတ္တာယေဝ စတ္တာရော ဝီဟယော **ဂုဉ္ဇာ** နာမ။ ဒွေ ဂုဉ္ဇာ **မာသကော** နာမ။ ဒွေ ပဋ္ဌမာသကာ ဒသမာသကာ **အက္ခော** နာမ။ အက္ခာနံ အဋ္ဌကံ **ဓရဏံ** နာမ။ ပဋ္ဌဓရဏံ **သုဝဏ္ဏော** နာမ။ တေ ပဋ္ဌ သုဝဏ္ဏာ **နိက္ခံ** နာမာတ္တမ္မဟာကံ မတိ။ **ကန** ဒိတ္တိဂတိကန္တိသု, **နိပုဗ္ဗော**, **နဿ ခော, နိက္ခော**, သုဝဏ္ဏဝိကာရေပိ။ ယဿ ကဿစိ ဝတ္ထုနော စတုတ္တေ ဘာဂေ ဟအော။ ဒသ ဓရဏာနိ **ပလံ** နာမ, **ပလ** ပထေ စ ဂတိမှိ။

၄၈၁. ယဿ ကဿစိ ဝတ္ထုနော ပလသတံ **တုလာ**။ **တုလ** ဥမ္မာနေ, **တုလာ** နာရီ။

ဂေဟာနံ အရုဗန္ဓာယ၊ ပိဋ္ဌိကာယံ တုလာ ထိယံ။
မာနဘဏ္ဍေ စ သာဒိသေ၊ ရာသိပလသတေသု စ။

တာ တုလာ ဝီသတိ **ဘာရော** နာမ။ **ဘရ** ဓာရဏပေါသနေသု, ဏော။ "ဘာရော တု ဒွိသဟဿေသု, ပလာနမပိ ဝိဝဓေ"**တ္တဇယော** [ဗျာချာသုဓာဋီကာယမ္ပိ] ။ ဝိဝဓော ဘာရဘောအော။

ရူပိယဿ ကရိသေန ကတော သံတေဟာရပဒတ္တော ကဟာပဏော နာမ။ ကရိသပ္ပမာဏေန ရူပိယေန ကတော ပဏော ပဏိယော ဒဗ္ဗဘေအော **ကဟာပဏော**။ **ရိသဿ ဟာ**ဒေသော။ **အဟာ**ဒေသေ **ကရိသာပဏော,** ဧတေ ဒွေ ရူပဝိကာ ရော, အညတ္တူပစာရာ။ ဣတိ တုလာမာနံ ဝုတ္တံ။

၄၈၂. ပတ္တမာနံ ဒဿေတုမာဟ **"ကုဍုဝေ"**စ္စာဒိ။ ဧကော ပသတော **ကုဍုဝေ** နာမ။ **သရ** ဂတိယံ, တော, ရလော ပေ, **ကဍိ** ဘေဒေ, တေ, **ကဍိဿ ကုဍု, တေ** ကုဍုဝ စတ္တာရော **ပတ္တော**။ စတုပတ္တာ **အာဠ္ဟကော, အဟ** ပူဇာယံ, ဏွု, ဠွတ္တာဒိ ဒသင်္ဂုလံ, ဒွာဒသင်္ဂုလံ တသဗ္ဗတော မာနမ္ပိ အာဠ္ဟကော။ စတုရော အာဠ္ဟကာ **ဒောဏံ** နာမ, "စတုရာဠ္ဟက"န္တိပိ ဟဗ္ဗော, **ဒု** ဂမနေ, ဏော, **ဒုဏ** ဂတိယံ, ဟိံသာယဉ္စ တ, **ဒောဏံ**။ တကာရေန **ဒောဏော**။

၄၈၃. စတုရော အောဏာ **မာနိကာ, မာန** ပူဇာယံ, သကတ္တေ ကော, အသ္သိ။ စတုမာနိကံ စတသ္သန္နံ မာနိကာနံ သမူဟော စတုမာနိကံ **ခါရီ** နာမ, **ခရ** ဝိနာသေ, ဏော, နအဒိ။ **ဒသမ္ဗဏံ** ဒသာခါကသတအောဏမတ္တံ **ကုမ္ဘော** တိ ဃဋ္ဌနာမေန ဧကော ပတ္ထမာနဝိသေသော ဒသ္သိတော, "အမ္ဗဏ"န္တိပိ ဟဒ္ဒော။

၄၈၄. ပတ္ထမာနဝိသေသာနံ လဗ္ဘမာနပရိယာယေ ဒဿေတုမာဟ **"အာဠ္ဟကော"**စ္စာဒိ။ **တုမ္ဗ** ကမ္ဗနေ, အ။ ဒ္ဒဝယံ ပတ္တော။ **ပတ္ထ** သဒ္ဒေယံ သာမညဘေဒမာနေသု ပဝတ္တတိ, က္လဓ ပန ဝိသေသမာနတစကော အဓိပ္ပေတော။ **နလ** ဂန္ဓေ, က္လဏ။

ဒ္ဒဝယံ တပေဟ။ ဝဟတီတိ **တဟော, ဝဟ** ဟပုဏနေ, ဏော။

အမ္ဗဏမာနံ, ပရိယာယံ တ ဒဿေတုမာဟ **"ကောဒသ အောဏော"**စ္စာဒိ။ **အမ္ဗ** ဂမနေ, ယု, **အမ္ဗ** သဒ္ဒေ တ, က္လတိ ပတ္ထမာနံ ဝုတ္တံ, အင္ဂုလမာနံ ပန အဏ္ဍတဘ္ဘာဘိဓာနာဝသရေ ဘူမိဝဂ္ဂေ အဘိဟိတံ။

၄၈၅. စတုက္ကံ ဘာဂေ။ **ဝိသ** ပဝေသနေ, ဒီဃာဒိ, ကောဋ္ဌ ဝုစ္စတိ သရီရံ, တတ္ထ သေတီတိ **ကောဋ္ဌာသော။ အာ** တ္တံ။ **အန** ဟဏနေ, **အမ** ဂမနေ တ, သော။ ဘဇီယတေ သေဝီယတေတိ **ဘာဂေါ**။ ဏော။ ဝဏ္ဍကောပ္ပတ္ရ။ **ဝဋ္ဌိ** ဝိဘာဇနေ, ဏုဝု, ဏန္တာ တ သကတ္တေ ကော။

ဝိဘာဝန္တံ ဓနေ။ **ဓန** ဓညေ, အ။ သဿ အတ္တနော အယံ **သော, သမ္ဗိ**။ ဒုက္ကဝ **ဒဗ္ဗံ,** သာရမိစ္စတ္တော, က္လဝတ္တေ တေ, **ဝိဒ** လာဘေ, တော ။ သဿ ဓနဿ ပတိ သပတိ, တဿိ သာစ **သာပတေယျံ,** ဏျော။ **ဝသ** နိတသေ, ဥ။ **အရ** ဂမနေ, ထော။ ရဿ **တော**။ ဝိဘဝန္တိ ပဘဝန္တနေနာတိ **ဝိဘဝေ,** အ။ ဟိရညံ, ကောသောပ္ပတ္ရ။

၄၈၆. ကတာကတံ ကဋ္ဌနံ, ရူပိယဋ္ဌ မိဿိတံ [မိလိတံ (က.), မိလိတံ ပစ္စေကဋ္ဌ (အမရ ခီရသုတ္တဓိဋ္ဌိကာ)] ကောသာဒိဒ္ဒဝယတစ္စံ, တတ္ထ ပိဏ္ဍိကတံ အာဘရဏီကတံ, ကမ္မိဘာဝမာဟဒိတံ တ ကတံ။ အာကရေစ္စတ္တံ အဇာတကမ္မံ စုဏ္ဏာဒိရူပံ အကတံ, **တဒည** တေဟိ ကဋ္ဌနရူပိယေဟိ အညံ တေဇသံ ဒဗ္ဗ တမ္ဗံ။ **အာဒိနာ** ကံသရီတိသီသကာဒိ, ယဋ္ဌ တေဇသံ ရာဇပဋ္ဌအရုဝိသာဒိက'မသာရံ ဒဗ္ဗံ, တံ သဗ္ဗံ ကုပ္ပံ, **ဂုပ** ရက္ခဏေ, ဂုပ္ပတေတိ, ဟေ, **ကတ္တဋ္ဌ** ဂဿ။

ဒ္ဒဝယံ ကဋ္ဌနံ ရူပိယဋ္ဌာဟတမုဒ္ဒာပိတဟယဝရာဟပုရိသာဒိ ရူပံ နိက္ခတိကာယ တာဋ္ဌိတံ ဒီနာရာဒိကံ ရူပိယာခ္ဖံ။ အဿာဒိရူပမဿာဟတမတ္ထီတိ **ရူပိယံ။ ရူပ** အာဟတပသံသာသု, က္လယော။

၄၈၇-၄၈၈. **ဟိရညန္တိ** သုဝဏ္ဏော။ သောဘနော ဝဏ္ဏော ယဿ **သုဝဏ္ဏံ။ ကန** ဒိတ္တိယံ, ဏုဝု, ဇနနံ ဇာတံ, ပကဋ္ဌံ ဇာတံ **ဇာတရူပံ,** ပကဋ္ဌတ္တေ **ရူပပစ္စယော** [ပသံသာယံ ရူပပစ္စယော က္လတိ သုဘု (စိန္တာမဏိဋ္ဌိကာ) ပသံသာယံ ရူပံ (ဟဏိနိ ၅.၃.၆၆)]။ ဇာတံ ရူပမဿာတိ တ **ဇာတရူပံ။ က္လဏ** ဂတိယံ, ဒိတ္တိယဋ္ဌ အနေကတ္တတ္တာ။ သုဠု ဒိပ္ပတေ ဒိတ္တိယာ ယုဇ္ဇတေတိ **သောဏ္ဏံ,** ဉဿော, "တ ပရော အသရူဟ"တိ **က္လလောပေဟ,** ဒ္ဒိတ္တံ။ **ကဋ္ဌ** ဒိတ္တိယံ, ယု။ သတ္တု ဝဏ္ဏော ဝိယ ဝဏ္ဏော ယဿ။ စိတ္တမတ္တာနံ ဟရတီတိ **ဟရိ**။ က္လ, **ကမု** က္လစ္ဆာယံ, ဗု။ စရတိ ဇွေ စိတ္တံ **စာရု,** ဏု။ **ဟိ** ဂတိယံ, မော။ **ဟဋ္ဌ** ဒိတ္တိယံ, ဏုဝု။ တပနံ အာဟမရဟတီတိ **တပနိယော,** က္လယော။ **ဟရ** ဟရဏေ, အဉော, အသွ သိ။ **ဟာ** စာဂေ, **ဟာ** ဂတိယံ တ, အဉော, **ဟိရာ**ဒေသော စ။

စာမီကရာဒယော စတ္တာရော **တဗ္ဗေအာ** တဿ သုဝဏ္ဏဿ ဝိသေသာ။ စာမီ နာမ ကော ပုပ္ဖဇာတိ, တံကရတ္တ တာ **စာမီကရော,** အထ တ စာမီ နာမ အဂ္ဂိ။ **စမု** အဒနေ, ဏီ, တက္ကရတ္တာ **စာမီကရော**။ သတကုမ္ဘံ ပဒ္ဓကေသရဝဏ္ဏံ, တဗ္ဗဏ္ဏသဒိသတ္တာ **သာတကုမ္ဘံ**။ ဒေဝရက္ခဘူတာယ မဟာဇမ္ဗုယာ ပတိဋ္ဌိတဒ္ဒာနေ နဒီ ဇမ္ဗုနဒီ, တဿံ ပတိ တေဟိ မဟာဂဇပ္ပမာဏာနံ, ကုမ္ဘပ္ပမာဏာနံ တ ဖလာနံ ဗီဇေဟိ ဇာတံ သုဝဏ္ဏံ **ဇမ္ဗုနဒံ,** က္လဒံ ပန သုဝဏ္ဏံ အနလပ္ပဘံ ဒေဝလက္ကာရမတုလံ ဇာယတေ။ တံ ပနာနလမိတိ ဝိသေသတ္တေပိ **အမရသီဟော** သုဝဏ္ဏသာမညေဝ ပဌတိ။ သိင္ဂီ နာမ ကော မစ္ဆဇာတိ, တဗ္ဗဏ္ဏတာယ။ ခဏိယံ တ တံသဏ္ဍာနသိလာခဏ္ဍေဟိ ဇာတတာယ သိင္ဂီ, **အမရကောသေ** ပန စာမီကရာဒီနိပိ သုဝဏ္ဏသာမညေ ပဌတိ, သိင္ဂီ ပန ဝိသေသေ။ ဝုတ္တဥ္ဟိ တတ္ထ "အလင်္ကာရသုဝဏ္ဏံ ယံ, သိင္ဂီ

ကနကမိစ္စယ”န္တိ [အမရ ၁၉.၉၆]။ တသ္မတ္တော – ကဋကကုဏ္ဍလာဒိနော အလင်္ကာရသုဝဏ္ဏဿ “သိင်္ဂီ”တိ နာမန္တိ။ “သိင်္ဂီမဏ္ဍနသောဏ္ဏ”န္တိ **ရတနကောသော**။ သုဝဏ္ဏတာယ သိင်္ဂီ “ကနက”မိတ္ယုစ္စတေ။

၄၈၉. ပဉ္စကံ ရဇတေ။ ရူပယုတ္တတာယ **ရူပိယံ**။ **ရဇ္ဇ** ရာဂေ, အတော။ **သဇ္ဇ** သင်္ဂေ, ဈူ, ဥလောပေ, **သဇ္ဈု**။ ရူပယုတ္တတာယ **ရူပီ, သဇ္ဇ** သင်္ဂေ, စျော, ဥလောပေ, **သဇ္ဈံ**, “ရူပိယဇ္ဈု”န္တိပိ ဟဉ္ဇော။ တဒာ **ကလဓဇ္ဈ** ပစ္စယေန သိဒ္ဓံ။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ, ခဇ္ဇူရံ, သေတမ္ပိ။

> အာဟတသောဏ္ဏရဇတေ၊ ရဇတေ ရူပိယံ မတံ။
> ရဇတေ စ ခလေက္လိဝံ၊ ခဇ္ဇူရော ဟဒပန္တရေ။
> သေတာ စ ဘတိကာယံ ထ၊ က္လိဝံ သဇ္ဈေ သိတေ တိသု။

အသ္မဇာတိယံ ပုပ္ဖရာကဒိမှဟိ, မုတ္တာဝဇိရာဒိမှဟိ စ ဝသ္ဝတဒိတ္တယံ။ **ဝသ** နိတသေ, ဉ။ ရတိံ တနောတီတိ **ရတနံ**, ကမ္မာဒိမှဟိ ဏော, **တိ**လောပေ။ “ရတ္နံ သဇာတိသေဋ္ဌေပီ”တ္ယ **မရကောသေ** [အမရ ၂၃.၁၂၆], တေန ဂဇသေဋ္ဌော ဂဇရတနံ, ကတ္ထိသေဋ္ဌော ကတ္ထိရတနန္တိ။ **မန**သဒ္ဒတော ကု, **ဤ**ပစ္စယေ **မဏီ** စ။ ပုပ္ဖရာကဒယော ဝက္ခမာနာ **တဗ္ဘိဒာ** တဿ မဏိနော ဝိသေသာ။ ဘာသန္တော ရဋ္ဌေတီတိ **ပုပ္ဖရာကေ, ဘာသဿ ပုဖ္ဖော**။

၄၉၀. သုဝဏ္ဏာဒယော ကမေ သတ္တ ရတနာနိသာဟု။ **မဏိ** ရတ္တမဏိ။

၄၉၁. သတ္တရတနာနံ လဗ္ဘမာနပရိယာယေ ဒဿေတုမာဟ **“လောဟိတင်္ဂေ”** စ္စာဒိ။ **လောဟိတင်္ဂ** ဒိတ္တယံ ရတ္တမဏိယံ ။ လောဟိတဝဏ္ဏေန အင်္ဂီယတေတိ **လောဟိတင်္ဂေ**, လောဟိတံ အင်္ဂံ သရီရမေတဿ တ **လောဟိတင်္ဂကော**။ ပဒုမဿွာတု ကောကနဒံ, တဗ္ဗဏ္ဏသဒိသော မဏိ **ပဒုမရာကော**။ သောဏရတနံ, လောဟိတကောပ္ယတ္ထ။

ဒွယံ ဝေဠုရိယေ။ ဝံသော တစသာရော, တဗ္ဗဏ္ဏော မဏိ **ဝံသဝဏ္ဏော**။ ဝေဠု ဝိယ ဒိဿတီတိ **ဝေဠုရိယော**, ကုဝ တွေ ကယော, **ရာ**ဂမော စ။ ဒွယံ ပတင်္ဂေ။ **ဝလ** သံဝရဏေ, ဏော, ငွတ္တံ, **တ**ကာရေန ပတင်္ဂေပိ။ **ဒု** ဂမနေ, **ဒု** ဥပတာပေ တ, မော, ဒုမိတ္တံ။

၄၉၂. ဒွယံ ကဗရမဏိမှဟိ။ မသာရဂိရိမှဟိ ဇာတံ **မသာရဂလ္လံ,** လော, ရဿ **လော**။ ကဗရော သဗလော မဏိ။ ဒွယံ မုတ္တာယံ။ **မုစ** မောစနေ, ထော, မုတ္တာ ဇေဝ **မုတ္တိကံ,** သကတ္တေ ကကော။ သတ္တိကာ ပကတိတော လိင်္ဂဝစနာနုယတိဝတ္တန္တေတိ နပုံသကတ္တံ။ တွေ့ စ ရတနပရိယာယာနံ ဥပ္ပဋ္ဌိဟဋ္ဌိယာ ကထနံ သတ္တန္နံ ရတနာနံ ဥပ္ပတ္တိကမပဏီတက္ကမာဒိနော အဘာဝဒီပနတ္ထံ။

ဒွယံ ပိတ္တလေ။ **ရီ** ဂမနေ, ရိ။ ရီတိပိ။ “ရီတိ ပစာရေ သန္ဒေ စ, လောဟကိဋ္ဋာရကူဋ္ဌေသု”တိ **ရုဒ္ဒော**။ အာရဿ ဝ ကူဋ္ဌော, ယသ္သ။ ဒဗ္ဗသဒ္ဒောပ္ယတ္ထ။ ဒွယံ အဗ္ဘကေ။ **အမ** ဂမနေ, အလော။ အဗ္ဘံ အာကာသော, မေဃော စ, တံ သဒ္ဒကတ္တာ **အဗ္ဘကံ,** သညာယံ ကော။ “မေဃမ္ဗရာဘိဓာနဋ္ဌ, ကေရိ ဗီဇဋ္ဌ အဗ္ဘက”န္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဂိရိဇတု, သိလာဇတုပ္ယတ္ထ။

၄၉၃. တိကံ လောဟေ။ **လူ** ဆေဒနေ, ဟော။ **အယ** ဂမနေ, မနောဂဏာဒိ။ ကာဠွဋ္ဌ တံ အယသဋ္ဌေတိ **ကာဠာယသံ**။ သတ္တကံ, တိက္ခဏံ, ပိဏ္ဍံ, အယသံ, အသ္မသာရောပ္ယတ္ထ။ “သတ္တမာယုခလောဟေသု”တိ အနေကတ္ထော။ “သာမုဒ္ဒလဝဏောတိကံ္ခ, ဝိသလောဟာဗိမုက္ကကေ”တိ **ရဘသော**။ **ပဏ္ဍ** ဂမနေ, အ။ အသ္မဿ သာရော။ “ကာဠာယသ’မယော လောဟံ, အသ္မသာရဋ္ဌ သတ္တက”န္တိ တွဝ**မရမာလာယံ** က္လီဝကဏ္ဍံ။

ဒွယံ စပလေ။ **ဟရ** သာမတ္ထိယေ, အော, ဟရယတိ သက္ကောတိ သဗ္ဗလောဟံ ကဋ္ဌနံ ကာတုန္တိ **ဟရအော**။ **ရသ** သဒ္ဒေ, အဂ္ဂိမှဟိ ပက္ခိတ္တေ ရသတီတိ **ရသော,** မဓုရာဒိသု စ ရသော။ စပလော, သူတောပ္ယတ္ထ။

“စဋ္ဌလာဒိမှဟိ စပလော”။

“သာရထိမှိ ရသေ သူတော၊ ပသူတေ ပေရိတေ တိသု”။
“ရသေန္ဒော ဟာရအော ဝုတ္တော၊ ဟာရတောပိ နိဂ္ဂုတေ”တိ။ –

တာရဟာလော။

“ဟာရအော သိဒ္ဓဓာတု စ, ဝရဗီဇ္ဇ သူတက”န္တိ။ –

တိကဏ္ဍသေသော [တိကဏ္ဍသေသ ၂.၉.၃၄]။

တိကံ နာဂေ။ **တိပု** ပိဋ္ဌနေ, ဥ။ **တိပုသဒ္ဒသ္သ** သေတေပိ ပဝတ္တနတော **ကာဋ္ဌသဒ္ဒေန** ဝိသေသေတွတ **ကာဋ္ဌတိပူ**တိ ဝုတ္တော, တေန **တိပုသဒ္ဒသ္သဒ္ဒဝိန္နမ္ပိ** တစကတာဒဋ္ဌဗ္ဗာတ္တေကေ, တံ “နာကေ သီသကယောဂိဋ္ဌ-ဝပ္ပာဏိ တိပု ပိစ္စဋ္ဌ”န္တိ [အမရ ၁၉.၁၀၅] **အမရကောသေ,** “တိပု သီသကရင္ဂေသူ”တိ စ **တိကဏ္ဍသေသ နာနတ္ထသင္ဂဟာ** ဒီသု ဝုတ္တတ္တာ န ဂဟေတဗ္ဗံ, တေန ကာဋ္ဌော စ တိပု စာတိ ဒွေဝယေဝတ္တာဘိဓာနာနိ။ ကာဋ္ဌဝဏ္ဏတာယ ကာဋ္ဌော။ **တိပု** ယထာဝုတ္တတ္တော၀။ **တပ** သန္တာပေ တ, ဥ, အဿိတ္တံ။ **သီ** သယေ, **သိ** ဗန္ဓနေ တ, သော။ “သေဋ္ဌာကဒ္ဒုဇော နာကေ, ကုလိဝံ သီသကရင္ဂေသူ”တိ **ရဘသော။** “ယောဂိဋ္ဌ”မိတ္တေကံ နာမံ သီသသ္သ။ “ဝပ္ပော သော သီသမတ္တက”န္တိ တွဝ မ ရမာလာ။

“အာရကူဋ္ဌောသီ ရီတိ စ၊ သီသကံ တိပု ဝဒ္ဓကံ။
နာဂံ မဟာမလဋ္ဌဝ၊ ယောဂိဋ္ဌက”န္တိ။ –

ဗ္ဗာဒိ။

“သီသမတ္တံ ဗဟုမလံ၊ ယောဂိဋ္ဌံ ပိဋ္ဌပိစ္စဋ္ဌာ။
သုဝဏ္ဏာဒိသမာလုက-မပိ သိန္ဒူရသမ္ဘဝ”န္တိ။ –

တန္တာတန္တရံ။

သေတေ တု ရင္ဂဝင္ဂ, တေ ဂတ္တတ္တာ။

“ရင္ဂံသုရေဘံ မုဒင္ဂံ, ကုသုမ္ဘံ ကမ္ဗုကဏ္ဍမ”န္တိ။ –

တိကဏ္ဍသေသော [တိကဏ္ဍသေသ ၂.၉.၃၄]။

ဒွဝယံ ဟာရိတာလေ။ ဟာရိတဝဏ္ဏံ အလံ **ဟာရိတာလံ,** ဗျပ္ပတ္တိမတ္တမေတံ။ ရူဋ္ဌဟီသဒ္ဒော တွဝယံ။ ပီတိံ နေတီတိ **ပီတနံ။** “ပိဋ္ဌရံ ပီတနံ တာလ-မာလဋ္ဌ ဟာရိတာလကေ”တ္တ **မရသီဟော** [အမရ ၁၉.၁၀၃] ။ **ပိဋ္ဌ** ဝဏ္ဏေ, အရော။ **အလ** ဘူသနေ, အလန္တနေနေတိ, ဏော, “ဟာရိတာလမလံ တာလ-ဝဏ္ဏကံ နဋ္ဌဘူသန”န္တိ တု **မာခတော။** “ဟာရိတာလေ တု က ပ္ပူရံ, ကောဒဏ္ဍော နဋ္ဌသညကော”တိ **တိကဏ္ဍသေသော** [တိကဏ္ဍသေသ ၂.၉.၃၅]။

၄၉၄. ဒွဝယံ သိန္ဒူရေ။ ပိဋ္ဌေန နာဂေန ဇာတံ ပိဋ္ဌံ။ စီနဒေသပ္ပဝတ္တံ ပိဋ္ဌံ **စီနပိဋ္ဌ** န္တိ ပုဗ္ဗပဒေ ဥတ္တရပဒလောပေါ။ **သန္ဒ** သဝနေ, ဦရော, အဿိ။ “သိန္ဒူရံ နာဂသမ္ဘဝ”န္တိ **မရသီဟော** [အမရ ၁၉.၁၀၅]။ ဝသန္တသ္သတေ, ရတ္တစုဏ္ဏံ, ရတ္တတလုကံပ္ပတ္တ။ ဒွဝယံ တုလေ။ **တုလ** နိကသေ, အ။ **ပိစု** မဒ္ဒနေ, ဥ။ ပိစု တုလောတိ သမုဒိတဋ္ဌသ္သ နာမံ။ “တူလော ပိစု ပိစုတူလော, မက္ကဋ္ဌိသုတ္တံ တက္ကောဋ္ဌီ”တိ ဟိ **ရဘသော။**

မစုသဒ္ဒေန ခုဒ္ဒဇန္တု, ခုဒ္ဒဋ္ဌောစ္စတေ။ ခုဒ္ဒဇန္တုတေ ဘမရာဒယော။ တတ္ထ ဘမရကတံ ခုဒ္ဒံ ဘာမရံ, မက္ခိကာ ကတံ မက္ခိကံ, သရဃဋ္ဌောစ္စတေ။ ဝရဋ္ဌာ ကတံ တရဋ္ဌံ။ ပုတ္တိကာ ကတံ ပုတ္တိကန္တိ သဗ္ဗတ္ထညတ္တေ ဏော။ **မစု** ဥဒ္ဒေ, ဥ။ **ခု** သဒ္ဒေ, ဒော, **ခုဒ** ပိဟာသာယံ တ, ဒော။

ဒွဝယံ သိတ္တေ။ မဓူဟိ ခုဒ္ဒဇန္တူဟိ ဥဋ္ဌိင္ဍံ သဇ္ဈိတန္တိ **မဓုဋ္ဌိင္ဍံ။ သဇ္ဈ** ဝိသဇ္ဇနာလိင်္ဂနိမ္မာနေသု။ နိမ္မာနံ သမ္ပိဏ္ဍိကရဏံ, တော, **ဇတာနံ ဌာဒေသော, သသ္သ ဆော,** ဒွိတ္တံ, **ဣတ္တဍ္ဍ။ သိစ** ပဃ္ဃရဏေ, ထော။ သိတ္တမေဝ **သိတ္ထကံ။** မဒနော ပုပ္ပတ္ထ။

၄၉၅. တိကံ ကေဟလေ။ ကတေ ဟလေတိ, ဟတိ စာတိ **ကေဟလော, ကေဟော** စ, ကမ္မနိ ဏော။ ကတေ သဏ္ဍာယတီတိ **ကေသဏ္ဍော, သံ** ပုဗ္ဗော **ဍာ** ဂဏနေ။ ကေဒုဟော, အာဘိရော, ဝလ္လတေပ္ပတ္ထ။ ဒွဝယံ ကေမိကေ။ ကတေ အသ္သ သန္တီတိ **ကေမာ,** မန္တု။ **ဣကပစ္စယေ, မာဂမေ** စ **ကေမိကော။**

ဒွိဟာဒံ ဗလီဗဒ္ဒေ။ **ဥသ** အဟေ, အဘော။ ဗလံ ဝဒ္ဓယတီတိ **ဗလီဗဒ္ဒော,** နိပာတနာ။ ဂစ္ဆတီတိ **ကေဏော,** ယု, မလောပေ, အသ္သော, ဏတ္တံ။ ဂစ္ဆတီတိ **ကေ, ဂမု** ဂမနေ, ရော။

"သဂ္ဂေ ကရေ စ ဝဇိရေ၊ ဗလီဗဒ္ဒေ စ ကေ ပုမာ။
ထီ သောရဘေယ္ယိနေတ္တမ္ဗု-ဒိသာဝစနဘူမိသူ"တိ။ –

ရုဒ္ဒော။ ဝသ နိဝာသေ, အဘော။ ဝသ္သတီတိ **ဝုသော, ဝသ္သ** သေစနေ, ဏော, အသ္သု, သံယောဂလောပေ စ။ ဥက္ခော, ဘဒ္ဒော, အနတဟော, သောရဘေယ္ယောပ္ပတ္ထ။ **ဥက္ခ** သေစနေ။ အနံ သကဋံ ဝဟတီတိ **အနတဟော,** ဏော။ သုရဘိ ကေ, တဿာပစ္စံ **သောရဘေယ္ယော,** ဏေယ္ယော။

၄၉၆. **သော** ကေ ဝုဒ္ဓော ဇရဂ္ဂတေ နာမ။ ဇရံ ပတ္တော ကေ **ဇရဂ္ဂတေ, သိ** မှဟိ **ဩသ္သ အတေ။** ဒွဝယံ မိသဗာလဲ့ယယုတ္တေ ကိဋ္ဌိဖုဌာတာရုဍေ အသမ္ပတ္တဗလီဗဒ္ဒဘာဝေ ဝစ္ဆေ။ "ဝစ္ဆော ဝုဒ္ဓော ဝစ္ဆတရော"တိ **နာမမာလာ။** ဒမနာရဟော **ဒမ္မော,** မော။ **ဝသ** နိဝာသေ, ဆော, ဝစ္ဆသ္သာယေဝ ကဝိယာ တနုတ္တေ နိပာတနာ တရော [ဟဏိနိ ၅.၃.၉၁ သုတ္တံ ပဿိတဗ္ဗံ]။ **သမာ**တိ ဇတေ ဒွေဝ တုလ္ယတ္တာ။

ဒွဝယံ ခုရတပေ။ ခုရံ ဝဟတိ သီလေနာတိ **ခုရတဟီ,** ဏီ။ ခုရံ ဝဟိတုမရဟာတီတိ **ဓောရယ္ဟော,** ဏော, ဝသ္သ **ယော။**

ဂဝံ ဂုန္နံ အဓိကတော ဇနော **ကေဝိန္ဒော,** ဂဝံ ဣန္ဒော **ကေဝိန္ဒော,** ဂဝံ ဝိန္ဒတီတိ တ **ကေဝိန္ဒော။**

၄၉၇. ဝဟတ္ထနေန **ဝဟော,** အ။ **ကုက** အာအနေ, ဥအော, ဥသ္သတ္တံ, **ဒသ္သ ဓော** တ, ကကုဒော, ကကုဓော စ။ ဒွဝယံ သိင်္ဂေ။ **ဝိသ** ပဝေသနေ, ယု။ **သီ** သယေ, ကေ, နိဂ္ဂဟီတာဂမော, ရဿတ္တဍ္ဍ။ လောဟိတဝဏ္ဏတာယ **ရောဟိဏီ, တဿ ဏော,** နအာဒိ။

၄၉၈. တိကံ ကဝီသာမဍေ။ ပုမေပိ ကဝိ, တအာ **ယောဿ ဤ**။ သိင်္ဂယုတ္တတာယ **သိင်္ဂိနီ,** တဒ္ဓိတန္တာ ဣနီ။ ဒွဝယံ အပုတ္တိကာယံ။ **ဟန**တိသ္မာ ဣတ္တိယံ အ, **ဟန**တိဿ **ဝဓော,** နိဂ္ဂဟီတာဂမော, **ဓဿ ဈော** စ, **ဗန္ဓ** ဗန္ဓနေ တ, **ဝဥ္ဈာ။ ဝသ** ကန္တိယံ, အ။

နဝပ္ပသူတိကာ ပစ္စဃ္ဃပသူတာ ကေ ဓေနု နာမ, **ဓေ** ဟာနေ, နု။ ဒွဝယံ ပိယပုတ္တာယံ။ ဝစ္ဆံ ကာမယတီတိ **ဝစ္ဆကာမာ။** ဝစ္ဆံ လာတီတိ **ဝစ္ဆလာ။** သဝစ္ဆကာယမပိ ဒွဝယမိဒံ ဝဒန္တိ။

၄၉၉. ဒွဝယံ မန္ထနကုမ္ဘိကာယံ။ "ဂဂ္ဂ"န္တိ သဒ္ဒံ ရာတီတိ **ဂဂ္ဂရီ,** နအာဒိ။ မန္ထတိ ယဿ **မန္ထနီ။ မန္ထ** ဝိလောဠနေ, ယု, နအာဒိ, ဒွေဝပိ ဣတ္ထီ။ ယတ္ထေရကသ္မိံ ဗဟုပဂ္ဂဟယုတ္တေ အနေကေ ဗန္ဓိယန္တေ, တတ္ထ **သန္ဒာနာ** ဒိဒွဝယံ။ **သံ**ပုဗ္ဗော **ဒါ** အဝနေ သံယမနတ္တော, ကရဏေ ယု။ **ဒါ** အဝနေ, မော, **ဒါမံ။**

ဒွဝယံ ကေဝစ္ဆေ။ **မိဟ** သေစနေ, လော။ ဂဝံ မိဠ္ဌေဟာ ဝစ္စော **ကေမိဠ္ဌေဟာ။** ကေတော နိဗ္ဗတ္တော **ကေမယော,** ဒွဝေယ္ယနိတ္ထီ။ ဒွဝယံ ဃတေ။ **သပ္ပ** ဂမနေ, ဣ, **သပ္ပိ** နပုံသကေ။ **ဃရ** သေစနေ, တော။ ဟဝိပ္ပတ္ထ။

၅၀၀. တံဒိဝသိယာ ဒခိတော, ဒုဒ္ဓာ တ သမုဗ္ဘတံ ဃတံ တပ္ပကတိ စ **နဝနီတံ။** နဝဒဿာဒီဟိ နီတံ ပဝတ္တံ **နောနီတံ,** ဝဿော။ နဝနီတမ္ပိ။ ဒ္ဓဝယံ ဒခိသာရေ။ ဒခိနော မဏ္ဍံ သာရော **ဒခိမဏ္ဍံ။ မသ** ပရိမာဏေ, ထု, **သဿ တော, မတ္ထု** နပုံသကေ။

စတုက္ကံ ခီရေ, **ခိ** ခယေ, ဤရော။ ဒုယှတေတိ **ဒုဒ္ဓံ, ဒုဟ** ပပူရဏေ, တော။ **ဟ** ဟနေ, ဟတဗ္ဗန္တိ **ပယော,** ဏ္ဍ ယော, အာဿတ္တံ။ ထနတော သမ္ဘူတံ **ထညံ။**

ဒ္ဓဝယံ တက္ကေ။ တီဏိ ကာနိ ဇလဘာကနိ တ္တေ သန္တီတိ **တက္ကံ,** ကြသ္သတ္တံ, ဒ္ဓိတ္တဥ္စ။ **မထ** ဝိလောဠနေ, တော, "ယထာဂမမိကာရော"တိ က္ကကာရာဂမော, အညတ္ထ ပန –

"အဒ္ဓောဒကသမာယုတ္တံ၊ ဥဒဿိတမုဒီရိတံ။
တက္ကံ တိဘာဂသံယုတ္တံ၊ မထိတန္တိ ဂတောဒက"န္တိ။ –

တက္ကမထိတာ ဘေဒေနုတ္တာ, ဂတောဒကမိတိ နိဇ္ဇလံ။

"နိဇ္ဇလံ မထိတံ သိနိဒ္ဓံ၊ တက္ကန္တု ဇလဟာဒိကံ။
ဥဒဿိတံ ဇလဒ္ဓဥ္စ၊ သောတဿန္တု သမောဒက"န္တိ။ –

ရတနမာလာ။

၅၀၁. ခီရာဒယော ပဥ္စ ကေတော သဥ္ဇာတရသာ။ ခီရံ နဝံ, ဒခိ ခီရတော ဇာတံ။ "ခီရဇံ ဒခိမင်္ဂလ"န္တိ ဟိ **ရတနာမာလာ။ ဓာ** ဓာရဏေ။ ဏ္က, ဒ္ဓိတ္တံ, နိဟတနာ။ ဒခိတော တ ဃတံ, နောနီတဥ္စ။ သဗ္ဗသေသော တက္ကံ, ခီရတောယေဝ တ။

ဆက္ကံ ဌေကေ။ ဗာဓိယမာနောပိ န ရဝတီတိ **ဥရဇ္ဇော။ ရု** သဒ္ဒေ, ဘော။ **မေဏ္ဍာ** ကုဋိုလတ္တေ, ကော။ မိသတိ ပဒ္ဓ ခတေ အညမညံ **မေသော။** "သံဟာသနေ မေသော, ပဒ္ဓာယ'မသမုန္နတီ"တိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော။** န ရဏာတီတိ **ဥရဏော, ရဏ** သဒ္ဒေ။ **အဝ** ရက္ခဏေ, က္က။ **အဝိ,** "အဝယော သေလမေသက္ကာ"တ္တ **မရသီဟော** [အမရ ၂၃.၂၀၇]။ "အဇီ"တိပိ ဟ ဌော။ **က္ကလ** ဂတိယံ, ဏ္ဍဝုံ။ ဥဏ္ဏာယုပ္ပတ္တ, ဥဏ္ဏာယောက **ဥဏ္ဏာယု,** ယု, လုဟု ဥဘေ ဥလောမသသဒ္ဒာ စ **ရဘာသေန** ဝုတ္တာ။

၅၀၂. တိကံ အဇေ။ **ဝသ** နိတသေ။ တော, **ဝဿော,** ဝတ္တောပိ။ အညေ တု **"ဝသ** ဂန္ဓအဒနေ"တိ စုရာဒိမာဟု, **အဇ** ဂမနေ, န ဇာယတီတိ တ **အဇော။** ဆိန္ဒန္တော ဂစ္ဆတီတိ **ဆဂလကော, ဆော** ဆေဒနေ, **ဂမု** ဂမနေ, ဏော, **မဿ လော,** ဩဿတ္တံ, သကတ္တေ ကော, ဆကလကောပိ။ ဆာကေပ္ပတ္ထ။ ဒ္ဓဝယံ ကရဘော။ **ဝသ** ကန္တိမှိ, တော, ဝဿော တ္တံ, **ဥသ** အဟေ တ, ဩတ္တာဒိ, **ဩဌော,** ဒန္တစ္ဆဒေပိ။ **ကရ** ကရဏေ, အဘော။ "ခရဘော"တ္တေကေ ပဌန္တိ။ ကမေလကော, မယော, မဟာင်္ဂေပ္ပတ္ထ။

ဒ္ဓဝယံ ဂဒ္ရဘော။ **ဂဒ**တိသ္မာ ရဘော, **ဂဒ္ရဘော။** ခံ ကဏ္ဍုဝိဝရံ မဟန္တမဿတ္ထီတိ **ခရော,** ရော။ စက္ကတ, ဗာလေယျော, ရာသဘောပ္ပတ္ထ။ စက္ကယောက, ဝန္တု။ ဗလယုတ္တတ္တာ **ဗာလေယျော။ ရသ** သဒ္ဒေ, အဘော။ ဒ္ဓဝယံ အဝိယံ။ ဥရဏာဿ အယံ **ဥရဏီ။** အဝိနော ဧသာ **အဝီ။ အဇာ**သဒ္ဒော ဧကော ဆာဂိယံ။ အညေ တု "ဥရဏီ တု အဇီ အဇာ"တိပိ ဟဌံ ဝတ္ဓတ တိဏ္ဏမ္ပိ **ဥရဏီ**ပရိယာယတ္တံ ဝဒန္တိ, တေသံ မတေ **အဇီအဇာ**သဒ္ဒာပိ **ဥရဏီ**ပရိယာယာ အတ္ထီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ အထ တ တိကံ အဇိယံ။ **ဥရဏာ**သဒ္ဒဿာပိ **အဇ**ပရိယာယဿ သမ္ဘဝတော "ဥရဏီ တု အဇီ အဇာ"တိ ဝုတ္တံ, ဝက္ခတိ ဟိ အနေကတ္ထဝဂ္ဂေ "ဥမ္ဘာရေ ဌေကော အဇေ"တိ [အဘိဓာန ၁၁၂၄ ကထာ], **ဥရဏ**ပရိယာယော ဟေတ္ထ ဌေကော။

ဝေဿဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅၀၃. တိကံ သုဒ္ဒေ။ **သဒ** အဿာဒနေ, ဒေ, အဿု။ **အန္တဝဏ္ဏော** လာမကဝဏ္ဏော။ **ဝသ** သေစနေ, ဝသေတဗ္ဗော အသုစိတတ္တာ **ဝသလော,** အလော။ ယတ္ထ ယတ္ထ တ မုတ္တံ ကရီသံ သိဉ္စတီတိ **ဝသလော,** အလော, ဇဃညဓာတုပ္ပတ္တိ ရ။ ဗ္ရဟ္မုနော ဇဃညင်္ဂေ ဟာဒေ ဇာတော **ဇဃညဇော။**

မာဂဓာဒယော သူတပရိယန္တာ ဝိဇာတိယမာတာပိတိကတ္တာ ဥဘယဝဏ္ဏောပပတ္တိယာ သံကိဏ္ဏဇာတိယော ဣစ္စ စတ္တော, ဘိန္နဇာတိသံသဂ္ဂေ ဇေ ဟိ သင်္ကရော။ သုဒ္ဒေန သမ္ဗန္ဓာယ ခတ္တာယ ဇာတော ပုတ္တော **မာဂဓော။** ထုတိ ကိရိယာဝုတ္တိ။ သုဒ္ဒာယ သမ္ဗန္ဓေန ခတ္တိယေန ဇာတော **ဥဂ္ဂေါ, ဥစ** သမတယေ, ဏော။

၅၀၄. ဗ္ရာဟ္မဏိယာ သမ္ဗန္ဓေန ခတ္တိယေန ဇာတော **သူတော, သု** အဘိဘဝေ, တော, ဒီဃာဒိ။

သုဒ္ဒာဝေဿဟိ **ကရဏော-မ္ဗဋ္ဌော** ဝေဿာဒ္ဒဝိဇာတိဟိ။ **မာဟိံသော** ဝေဿာခတ္တဇော, **ခတ္တာ** ခတ္တာယ သုဒ္ဒ ဇော။

ဗ္ရာဟ္မဏီခတ္တဇော **သူတော၊**
တဿံ **ဝေဒေဟကော** ဝေဿော။
ရထကာရော တု မာဟိံသာ၊
ကရဏ္ယံ ယဿ သမ္ဘဝေါ။
စဏ္ဍာလော နာမ ဇနိတော၊
ဗ္ရာဟ္မဏီဝသလေဟိ ယော။

တတ္ထ **ကရဏော** လိပိလေခနဝုတ္တိ, **အမ္ဗဋ္ဌော** ဝိစိကိစ္ဆာဝုတ္တိ။

ဒွဝယံ သိပ္ပိနိ။ ကရောတိ နိမ္မိနာတိ စိတ္တလေပ္ယာဒိကန္တိ **ကာရု,** ဏု။ သိပ္ပမဿတ္ထီတိ **သိပ္ပိကော။** သဇာတိနံ တေသံ သိပ္ပီနံ သင်္ဃာတော "သေဏီ"တ္ယုစ္စတေ။ **သိ** သေတယံ, ဏိ။

၅၀၅. တစ္ဆကာဒယော ဣမေ ပဉ္စ **ကာရဝေ** သိပ္ပိနော နာမ သိယုံ။ ဝုတ္တဉ္စ –

"တစ္ဆကော တန္တဝါယော စ၊ ရဇကော စ နဟာပိတော။
ပဉ္စမော စမ္မကာရော စ၊ ကာရဝေ သိပ္ပိနော မတာ"တိ။

၅၀၆. ပဉ္စကံ တစ္ဆကေ။ **တစ္ဆ** တနုကရဏေ။ တစ္ဆတိ တနုံ ကရောတီတိ **တစ္ဆကော,** ဏွုဝု, ဝဍ္ဎယတိ ဆိန္ဒတီ တိ **ဝဍ္ဎကီ, ဝဍ္ဎ** ဆေဒနေ, စုရာဒိ, "ဆေဒနေ စာပိ ဝဍ္ဎန"န္တိ **ရတနမာလာ,** ဏွုဝု။ သကတ္ထေ ဤ, ဝဍ္ဎကီ, ဝဖုကီပိ။ ပ လာဒ္ယုမ္မာနပ္ပကာရေန ဂဏ္ဍတိ ဆိန္ဒတီတိ **ပလဂဏ္ဍော။ ဂဏ္ဍ** ဆေဒနောပလေပနသန္နိစယဝဒနေကဒေသေသု။ ပလ ဂဏ္ဍော သုဓာဇီဝိဿပိ။ **ဌာ** ဂတိနိဝတ္တိယံ,တိ, ပကာရဝဏ္ဏာဂမော။ **ဌာတိဿ ထောပိ။** ရထံ ကရောတီတိ, ကမ္မနိ ဏော, **ရထကာရော,** စမ္မကာရေပိ။ ဒွဝယံ သုဝဏ္ဏကာရေ။ နာဠိံ့ ဓမတိ မုခေ ဝိနာသယိတ္ဝာတ မုခတယုနာ အဂ္ဂိဒီပနတ္ထံ နာ ဠိံ့ သဒ္ဒာပယတီတိ **နာဠိံဓမော။**

၅၀၇. အထောပရံ ပုက္ကုသံယာဝဟာဒေန နာမံ။ **ဝေ** တန္တသန္တာနေ, တန္တံ တယတီတိ, ဏော။ **ပေသ** ပေရဏပယတနဂ တီသု။ ပေသနံ ပေသော, တံ ကရောတီတိ, ဏော။ ကုဝိန္ဒော္ပတ္တ , ကုစ္ဆိတံ ဝိန္ဒတီတိ **ကုဝိန္ဒော။** မာလာသိပ္ပယောက, မာလာပနယောက တ **မာလိကော,** ဣကော။

ကုံ လလယတိ ဣစ္ဆတီတိ **ကုလာလော, လလ** ဣစ္ဆာယံ, ဏော။ ဒွဝယံ သူစိကမ္မောပဇီဝိနိ။ သူစိတနကမ္မံ ဒုဝိခံ သူ စနံ, တုန္နဉ္စာတိ, တတ္ထ တုန္နတနကမ္မေန ပဝတ္တိနိမိတ္တေန **တုန္နတယော,** သူစိတနသိပ္ပယောက **သောစိကော။**

၅၀၈. စမ္မံ ကရောတိ ဝိကာရမာဟာဒယတီတိ, ကမ္မနိ ဏော။ ဟာဒုကရောပ္ပတ္တ။ **ကပ္ပ** ဆေဒနေ, ဏွုဝု။ **နဟ** သောစေ ယျေ, **ဒိတဒိ**တော နိဟတနာ **ပ**ကာရာဂမာဒိ, န ဟာပေတီတိ တ **နဟာပိတော, ဟာ** ပရိဟာနေ, **ဏာပေ** ပစ္စယော, တော, ဇ

သ္ဃိတ္တံ, သညာသဒ္ဒတ္တာ နဒ္ဒပကတိ။ ခုရီ, မုဏ္ဍီ, ဒိတကိတ္တိပ္ပတ္တာ။ ခုရတာ **ခုရီ,** မုဏ္ဍတ **မုဏ္ဍီ,** မုဏ္ဍော, မုဏ္ဍီ, မုဏ္ဍကောတိ ပသိဒ္ဓါ။ ဒိတ ဒိဝသေ ကိတ္တိ ဗျာဟရော အဿ **ဒိတကိတ္တိ။** "စဏ္ဍာလေ တု ဒိတကိတ္တိ, နဟာပိ တော"တိ **ရုဒ္ဒော။**

ရဇ္ဇတေ သုတ္တံ ရတ္တမာပဇ္ဇတေ ယသ္မိံ, သ **ရဇကော။** ဟရိတာလမနောသိလာဒိ, တမာဓိဝတီတိ, ကမ္မနိ ဏော။

ပုဋ္ဌံ ကသတီတိ **ပုက္ကုသော,** နိပါတနာ, အထ တ "ပု"က္ကတိ ပုရိသဒ္ဒ နာမံ, တံ ကုသေတိ အပနေတီတိ **ပုက္ကုသော။** ပုပ္ဖံ ဝုစ္စတိ ကရီသံ, ကုသုမံ တ, တံ ဆဍ္ဍေတီတိ, ဏွု။ **ဆဍ္ဍ** အပနယနေ။

၅၀၉. ဝေနာဒယော တယော **သမာ** တုလ္လတ္တာ။ ဝေဏုနာ ဇီဝတီတိ **ဝေနော။** ဏာဿ နတ္တံ။ **ဝေဏော**ပိ။ ဝေဏုဝေတ္တာဒီနံ ဝိကတိ ဝိလီတ, တေဟိ ဝိလီဝံ ကရောတီတိ **ဝိလီဝကာရော။** နဠောပိ ဝေဏုဝေတ္တာဒီနံယေဝ ဝိကတိ, တံ ကရောတီတိ, ကမ္မနိ ဏော။ နဠေဟိ တ ဝိလီဝံ ကရောတီတိ **နဠကာရော။**

ကုတော ပရံ သောဏ္ဍိကံ ယာဝ ဟဒေန နာမံ။ **စုန္ဒ** ဆေဒနေ, သစ္ဆေဒနေ စ။ **စုန္ဒ** နိသာမနေ တ။ **ဘမု** အနဝဋ္ဌာနေ, တံ ကရောတီတိ **ဘမကာရော။ ကရ** ကရဏေ, မာရော, **ကမ္မာရော,** ကမ္မနိ ဏွု။ **လောဟကာရကော။** အာကရောဠ္ဌိတံ [အာဠ္ဌတေဠ္ဌိတံ (က.)] ယော လောဟံ ခမိတွ တ သဠ္ဌရောတိ, တတ္ရာပိ **လောဟကာရကော။**

၅၁၀. ရဇကဿ ဒွေဝ ကမ္မာနိ စေလဓောဝနံ, ရဇနဉ္စ။ တတ္ထ စေလဓောဝနော **နိန္နေဇကော,** ဏွု, နိဇိ သုဒ္ဓိယံ, နိဇိ သောစေယ္ယသောစနေသု တ။ ဝတ္ထရဉ္ဇနာ **ရဇကော။ ရဉ္ဇ** ရဇ္ဇေ, ဏွု။ နေတီတိ **နေတ္တိကော။** သကတ္ထေ ကော, နေတ္တိယံ ဥဒကနယေန နိယုတ္တောတိ တ **နေတ္တိကော,** နေတ္တိယာ မာတိကာယ နေတီတိ တ **နေတ္တိကော,** ဣကော။ ဥဒကံ ဟာရေတီတိ **ဥဒဟာရကော။ ကလောပော,** ဏွု။

ဝီဏာတဒနသီလတ္တာ **ဝီဏာတဒိ။** ဝီဏာတဒနသိပ္ပယောက **ဝေဏိကော။** ဥသုမ္ပ္ပဟိ, ဥသုကာရော တ ဝမုကီ **ဥသုဝဍ္ဍ ပကီ,** ဧတေန **ဝမုကီ** သဒ္ဒဿ သဗ္ဗေသမ္ပိ သိပ္ပိကာနံ တစကတာ ဒီပိတာ, တေန သုဝဏ္ဏဝမုကီ, တန္တဝမုကီတ္တာဒ ယောပိ ယောဇ္ဇာ။

၅၁၁. ဝေဏုံ ဝံသံ ဓမတီတိ **ဝေဏုဓမော။** ဝေဏုတဒနသိပ္ပယောက **ဝေဏဝိကော,** ဏိကော။ ယော ဟဏိနေဝ ဟဏန္တ တရေ မုရဇာဒိသဒ္ဒံ ဥဠ္ဌာပယတိ, သော **ဟဏိတအော။** ဟဏိ ဟန္တိတိ **ဟဏိယော။** ဟဏိယောပိ။ ဟဏိတဒနသိပ္ပယော က **ဟဏိယော,** ယော။

ပူပေန ဇီဝတီတိ **ပူပိယော,** ပူပော ပဏိယော ဝိက္ကေယျော ယဿ။ ဟနာကရံ သုဏ္ဍာ, တဠ္ဌတ္တာ သုရာ သော ဏ္ဍာ, တံ ဝိက္ကိဏာတီတိ **သောဏ္ဍိကော,** "နေနနိဒ္ဒိဠ္ဌမနိစ္စ"န္တိ [ကာတန္တ ၁.၂.၁၈ နယဠ္ဌိတံ အနိစ္စံ (ပရိဘာသေန္ဒုသေခရ ၉၇)] ပရိဘာသတော ဝုဒ္ဓိ။ မစ္ဆံ ဝိက္ကိဏာတိ သီလေန။ မဏ္ဍဟာရောပ္ပတ္တာ, မဏ္ဍံ သုရာသမ္ဘန္ဓမဂ္ဂဘာဂံ ဟရတိ ဥဒ္ဓရတီတိ **မဏ္ဍဟာရော။**

၅၁၂. ဒွဝယံ ဣန္ဒစာလဠ္ဌေ ကပဠ္ဌေ။ မယေန အသုရေန သုရေ ဝဉ္စယိတုံ [စလယိတုံ (က.)] ပယုတ္တတ္တာ မယဿ အယံ **မာယာ,** မယော ဧဝ သမ္ဗရော, တဿာယံ **သမ္ဗရီ,** ဏီ, နအဒိ။ ဒွဝယံ မာယာကာရေ။ ဣန္ဒဇာလေ နိယုတ္တော **ဣန္ဒဇာလိကော။** ပဋိဟာရကောပိ။ ပဋိဟရတိ နယနမနေနာတိ ပဋိဟာရကော, ဏွု။

၅၁၃. အရိယာသာမည္ထံ ဩရဗ္ဘိကာဒီနံ စတုန္နမတ္ထေ။ ယေ ဥရဗ္ဘံ ဝေဓကံ ဟန္တ္တာ ဇီဝန္တိတိ **ဩရဗ္ဘိကာ။** သူကရေ ဟန္တ္တာ ဇီဝန္တိ **သူကရိကာ,** တထာ မဂံ ဟန္တ္တာ ဇီဝန္တိ **မာဂဝိကာ။** သကုဏေ ပက္ခိနော ဟန္တ္တာ ဇီဝန္တိ **သာကုဏိကာ,** ဣကတိ ကမတော ဘဝန္တိ။

၅၁၄. ဒွဝယံ ဇာလိကေ။ တဂုရာ မိဂဗန္ဓနဇာလံ, တာယ စရတီတိ **တဂုရိကော,** တကရိကောပိ။ **ဝက** အာဒါနေ, အရော, အာ, တကရာ, တာယ စရတီတိ **တကရိကော,** ပုဗ္ဗပက္ခေ **ကဿ ဂေ,** အဿု စ, တဂုရိကော။ ဒွဝယံ ဘာရတဟေ။ ဘာရံ ဝဟတီတိ, ကမ္မနိ ဏော။ ဘာရံ ဝဟတီတိ **ဘာရိကော။**

တိကံ ဝေတနောပဓိဝိနိ ကိင္ကရေ၊ ဝေတနေန ဓိဝတီတိ **ဝေတနိကော**။ ဘတော ဝေတနေန ကီတော, သော ဧဝ **ဘတကော,** သညာယံ တ ကော။ ဘတိံ ဝေတနံ ဘုဥ္ဇတီတိ တ **ဘတကော,** ကော, က္လသ္သတ္တံ။ ကမ္မံ ကရောတီတိ **ကမ္မကရော, ကမ္မကာရော**ပိ။

ဆက္ကံ အဒသေ။ ကိဥ္စိ ကရောတီတိ **ကိင္ကရော,** "အဟမဇ္ဇ ကိံ ကရိဿာမီ"တိ ဘတ္တု ကတ္တဗ္ဗကိစ္စယာစန တ္တာ တ **ကိင္ကရော**။ **အဒသ** အဒဟော။ အဒသန္တေတဒဿာတိ **အဒသော,** အ။ **စိဋ္ဌ** ပေသနီယေ, ပေသီယတေ သာမိနာတိ စေဋ္ဌော, ဏော, သကတ္တေ ကော, **စေဋ္ဌကော**။ **ပိသ** ပေသနီယေ, ဏော, **သဿ** ဒ္ဝိတ္တံ။ **ဘရ** ဓာရဏပောသနေသု, ဘရီယတီတိ **ဘစ္စော,** "ရိစ္စာ"တိယောဂဝိဘာဂေန **ဘရာဒိတော**ပိ **ရိစ္စ** ပစ္စယော, "ရမှာ ရန္တော ရာဒိနော"တိ ရလောပော စ, **ဘစ္စော**။ ပရိစရတိ သာမိနန္တိ **ပရိစာရိကော**။ အဒသေရော, အဒသေယ္ယော, ကေပ္ပကော, နိယောဇ္ဇော, အဘုဇိဿော ပ္ ယတ္ခ။

၅၁၅. တေ စ အဘာ အန္တောဇာတာဒိဝသေန စတုဓာ သိယုံ။ အန္တောဂေဟေ အဒသိယာ ကုစ္ဆိမ္ဟိ ဇာတော **အန္တောဇာတော,** ဓနေန ကီတော ဓနံ ဒတ္ဝာ အသဘာဝံ ဂတော **ဓနက္ကီတော,** သယမေဝ **အဒသဗျောပဂတော** ဘယနိတရ ဏာဒ္ဒတ္ထံ အဒသဘာဝမုပဂတော စ ကရမရဘာဝေန အာနီတော **ကရမရာနီတော** စ, က္လစ္စေဝံ တေ အဘာ စတုဓာ သိယုန္ တိ ပကတံ။

၅၁၆. ဒ္ဝယံ ဘုဇိဿေ။ **ဘုဇ** ပါလနဇ္ဈောဟာရေသု, က္လသော, ဒ္ဝိတ္တံ။ တိကံ နီစေ။ နိဟီနံ စိနောတီတိ **နီစော,** ဏော, ရဿဿ ဒီဃတာ။ **ဇမ** အဒနေ, မော။ နိစ္စယေန ဟာနိံ ဂစ္ဆတီတိ **နိဟီနကော, ဟာ** ပရိဟာနေ, **က္လ** ဂတိယံ, ယု, သကတ္တေ ကော။

"ဝိဝဏ္ဏော ဟပရော နီစော၊ ဟာကိတော စ ပုထုဇ္ဇနော။
နိဟီနော'ပသဒော ဇမ္မော၊ ခုလ္လကော က္လတရော စ သော"။ –

တ္ထမရကောသေ [အမရ ၂၀.၁၆]။ ဝိဂတော ဝဏ္ဏော အဿမော ယဿ **ဝိဝဏ္ဏော**။ "အဿမော ဗ္ရဟ္မစာရိယာဒိ, စ တုက္ကေပိ မဌေပိ စေ"တိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော**။ ဟပံ ရာတီတိ **ဟပရော**။ ပကတိယံ ယထာဇာတဘာဝေ ဘဝေ ဝိဇ္ဇမာ နော, န တု ဗ္ဗာဟပရောတိ **ဟာကိတော,** ဏော။ သဇ္ဇနေဟိ ပုထုဘူတော ဇနော **ပုထုဇ္ဇနော**။ အပကဋ္ဌံ သဒတိ ဂစ္ဆတီတိ **အပသဒော**။ ခုဒံ လာတီတိ ခုလ္လော, ဒဿ **လော,** ခုလ္လော ဧဝ **ခုလ္လကော**။ က္လတံ ကမ္မံ ရာတီတိ **က္လတရော**။

ဒ္ဝယံ အနာလသေ။ ကုသီတဿ ဘာဝေ ကောသဇ္ဇံ, တံ ယဿ နတ္ထီတိ **နိက္ကောသဇ္ဇော**။ **လသ** ကန္တိယံ, အပ္ပံ လသတီတိ ကိလာသု, ဏု, န ကိလာသု **အကိလာသု**။ **မန္ဒ** သုပနေ, အ။ န လသတိ ကီဠတီတိ **အလသော**။

၅၁၇. စတုက္ကံ စဏ္ဍာလေ။ သံ သုနခံ ပစတီတိ **သပာကော**။ **စဏ္ဍ** စဏ္ဍိက္ကေ, အာလော။ မတင်္ဂဿ အပစ္စံ **မာတင်္ဂော**။ **စု** စဝနေ, ဏ္ဝု, **စဝကော**။ "ပ္လဝကော"တိပိ ပဌော, **ပ္လု** ဂတိယံ, ဏ္ဝု။

"စဏ္ဍာလပ္လဝမာတင်္ဂ ၊ ဒိဝကိတ္တိဇနင်္ဂမာ။
နိသာဒသပစာအန္တေ-ဝါသီ စဏ္ဍာလပုက္ကုသာ"။ –

တ္ထမရကောသေ [အမရ ၂၀.၁၉-၂၀]။

မိလက္ခဇာတ္တာဒယော မဟာရညနိဝါသိနော **တဗ္ဗေအ** တဿ စဏ္ဍာလဿ ဝိသေသာ။

ကေမံသဘက္ခကော ယော တု၊
လောကဗာဟျ္ဘော ဘာသတော။
သဗ္ဗာစာရဝိဟီနော'ယံ၊
မိလက္ခဇာတိ ဝုစ္စတေ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၂၀.၂၀] ။

မိလက္ခ အဗ္ဗတ္တာသဒ္ဒေ။ မိလက္ခန္တေ အဗ္ဗတ္တံ ဘာသန္တေတိ မိလက္ခာ, တေသံ ဇာတိ ယောနိ **မိလက္ခဇာတိ။** မယ္ဟုရပိဥ္ဆာဒိပရိဓာနော **ကိရာတော, ကိရ** ဝိကိရဏေ, အတော, ကိရတီတိ **ကိရာတော။** ကိရတောပိ။ ပတ္တပရိဓာနော **သဝရော။ သဝ** ဂတိယံ, အရော။ **အာဒိနာ ပုလိန္ဒော, ပုလ** မဟတ္တေ, ဒေ, **ပုလိန္ဒော,** သဘာသာ ဗ္ဗဝဟာရိ ဒေသန္တရဘာသာနဘိညော, ပုလိန္ဒော သဝရပရိယာယောတိ ကေစိ။

၅၁၈-၅၁၉. တိကံ လုဒ္ဒမတ္တေ, အယမ္ပိ မိလက္ခပ္ပကာရော။ မိဂမဇ္ဆာဒီနံ နိသာဒနတော မာရဏတော **နေသာဒေ။ လုဓ** ဥပဃာတေ , ဒေ, ဓဿ **ဒေ, လူ** ဆေဒနေ တ, ဒေ, ဥဘယတ္ရာပိ သကတ္တေ ကော။ ဝိဇ္ဈတီတိ **ဗ္ဗာဓော,** ရဿဿ ဒီဃတာ။ ဒ္ဝယံ မိဂလုဒ္ဒေ။ မိဂေ ဟန္တီတိ **မိဂတေ,** တေ။ မိဂေ ဝိဇ္ဈတီတိ **မိဂဗ္ဗဓော။**

သိလောကော သုနခေ။ သရမာ သုနီ, တဿာပစ္စံ **သာရမေယျော,** ဏေယျော။ သုန္ဒရံ နခမေတဿ **သုနခော, သုနဿ** တ ဟဋ္ဌိပဒိကဿ **ဥနခော, သုန** ဂတိယံ တ, ခော, ဇဝံ သဗ္ဗတ္ထ ဟဋ္ဌိပဒိကဝသေန တ ဓာတုဝသေန တ ရူပသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **သုန** ဂတိယံ, **သုနဿ** တ **ဥနော။ သောဏ** ဝဏ္ဏဂတီသု, **သုန** ဂတိယံ တ, ဏော, **ဏတ္တံ, သုနဿ** တ **ဩ ဏော။ ကုက** အာအနေ, ဥရော, **ကုက္ကုရော။ သုန** ဂတိယံ, **ဥဿ တ**ဒေသေ **သ္ဝတနော, ဥတ**ဒေသေ **သုတနော။** မိဂေ သရတိ ဟိံသတီတိ **သာဠူရော,** ဠီရော, ရဿ **ဋ္ဌော။** ဒီဃာဒိမ္ဟိ **သူနော။** ဥဿာတ္တေ **သာနော။ န**လောပေ ဥဿာတ္တေ **သာ,** အယံ ပုမေ, ကောလေယျော, မိဂဒံသကော, ဘသကောပ္ပတ္ထ, ကုလေ ဂေဟေ ဘတော **ကောလေယျော။** မိဂံ ဒံသတီတိ **မိဂဒံသကော။** ဘသတိ ဗုက္ကတီတိ **ဘသကော, ဘသ** ဘဏနေ။

ဘေသဇ္ဇာဒိယောဂေန, နိဿဂ္ဂေန တ ဥမ္မတ္တာဒိဘာဝမာပန္နော သုနခော "အဋ္ဌက္ကော, အတိသုနော"တိ စ ဝုစ္စတေ။ **အလ** နိတရဏေ, ကမ္မနိ ဏ္ဝုဝု, ဒ္ဝိတ္တဋ္ဌတ္တာနိ, **အဋ္ဌက္ကော။** အလက္ကောပိ။ ပကတိံ အတိက္ကန္တော သုနော **အတိသုနော။**

၅၂၀. သာဒိဗန္ဓနံ သုနခာဒိဗန္ဓနံ ရဇ္ဇာဒိ **ဂဒ္ဒူလော** နာမ။ **ဂဒ္ဒ** သဒ္ဒေ, ဥလော, ဒီဃော။ ဒ္ဝယံ ဒီပကေ။ **ဒီပ** ဒိတ္တိယံ, ဏ္ဝုဝု, **စိဋ္ဌ** ပေသနီယေ, လုဒ္ဒေန စိဋ္ဌတေတိ **စေဋ္ဌကော,** ဏော, သကတ္တေ ကော, **ဏ္ဝုဝု**ပစ္စယေန တ သိဒ္ဓံ။

တိကံ ဟာသေ။ **ဗန္ဓ** ဗန္ဓနေ, ကတ္တရိ ယု။ **ဂန္ထ** ဂန္ထနေ, **ဂန္ထ** ကောဋ္ဌိလ္လေ တ, **န္ထဿ ဏ္ဌော။ ပသ** ဗာဓနေဖုသနေသု, ကတ္တရိ ဏော။ ဒ္ဝယံ တကရာယံ, ယာ သာဏတစာဒီဟိ မိကာဒီနံ ဗန္ဓနတ္ထံ ကတာ။ **ဝက** အာအနေ, အရော, က္ကတ္တိယမတော အာ။ မိဂေ ဂန္ထတိ ဗန္ဓတီတိ **မိဂဂန္ထနီ,** "မိဂဗန္ဓနီ"တိပိ ဟဉ္ဇော။

၅၂၁. ဒ္ဝယံ ကုမိနေ။ ယတ္ရ မစ္ဆာ ပဝိသန္တေဝ, န နိဿရန္တိ, ကုစ္ဆိတာ ဝေဏိ အဿာ **ကုဝေဏိ,** နအာဒိ။ ဝဇ္ဈပ္ပ ပတ္တတာယ ကုစ္ဆိတာ မိနာ ယသ္မိံ **ကုမိနံ, ကမု** ပဒဝိက္ခေပေ တ, က္ကနော, မစ္ဆာဓာနီပ္ပတ္ထ, မစ္ဆာ အာဓိယန္တေ ယသ္မိံ **မစ္ဆာဓာနီ,** ယု, နအာဒိ။ ဒ္ဝယံ ဇာလေ။ အာနီယန္တေနေနာတိ **အာနယော,** ဏော, ဉ္ဇြဿေ, ဇ အယ။ ဇလေ ဟိတံ **ဇာလံ,** ဏ။

ဒ္ဝယံ ဝဓဋ္ဌာနေ။ အာဂန္တွာ ဟနန္တိ ယသ္မိံ **အာဃာတနံ,** ယု, **ဟနဿ ဃာတော။** ဝဓဿ မာရဏဿ ဌာနံ **ဝဓဋ္ဌာနံ။** ဒ္ဝယံ အဓိကောဋ္ဋနေ။ သအာ အာကောဋ္ဋနတ္တာ သဟ ဦဒိနေနာတိ **သူနာ, သုန** ဂတိယံ တ, က္ကတ္တိယမတိ အ, ဒီဃာဒိ။ **ကုဋ္ဋ** ဆေဒနေ, အဓိကောဋ္ဋေန္တိ ယသ္မိံ **အဓိကောဋ္ဋနံ။**

၅၂၂. ဒ္ဝိဟာဒံ စောရေ။ တံ ကရောတီတိ **တက္ကရော,** ထေယျတ္ထံ တ တက္ကယတီတိ **တက္ကရော။ တက္က** ဝိတက္ကေ, အရော။ **မုသ** ထေယျေ, ကတ္တရိ ဏ္ဝုဝု။ **စုရ** ထေယျေ, ဏော, စုရာ ထေယျသီလမဿေတိ တ **စောရော,** ဏော။ **ထေန** စောရိယေ, စုရာဒိ, အ။ ဧကံ အသဟာယံ အကရံ ဂေဟံ ကောကရံ, **တံ** ပယောဇနံ ယဿ **ကောကရိကော,** က္ကကော။ မောသတ္ထိနော ယ္ဟောကာကရံ ပယောဇနံ။ **သမာ**တိ တုလ္ယတ္တာ။ ဒဿုပ္ပတ္ထ။ **ဒံသ** ဒံသနေ, သု, နိဂ္ဂဟီတလောပေ။

တိကံ ထေယျကိရိယာယံ။ ထေနဿ ကမ္မံ **ထေယျံ,** စောရဿ ကမ္မံ **စောရိကာ။** မုသနံ **မောသော,** ဘာဝေ ဏော။ **ဝေ** တန္တသန္တာနေ, **ဝေမော,** အနိတ္ထိ။ တယနတ္ထော ဒဏ္ဍကော **တယနဒဏ္ဍကော,** တသရဒဏ္ဍကောပိ။

၅၂၃. တိကံ သုတ္တေ။ **သုစ** ဂတိယံ, တော။ **တန** ဝိတ္ထာရေ, တု, တန္တု ပုမေ, တန္တုပယောဇနတ္တာ **တန္တိ**။ **လေပ္ပ ယာဒိကမ္မနိ** လေပနာဒိကိုယာယံ **ပောတ္ထ** သဒ္ဒေ ဝတ္တတိ။ **အာဒိနာ** ပောတ္ထလိကာဒိလိခနကမ္မံ ဂယှတေ, **ပုသ** သ္ စနေဟသေစနပူရဏေသု, ဘာဝေ ထော။ အထ တ **လေပ္ယာဒိကမ္မနိ** ကမ္မကာရကဘူတေ လေပိတဗ္ဗာဒိမှိ **ပောတ္ထ** သဒ္ဒေ, တအာ ကမ္မနိ ထော, **ပောတ္ထံ**။

ဝတ္ထဒန္တကဋ္ဌသိင္ဂါဒိပောတ္ထလိကာယံ **ပဥ္စာလိကာ** ဒိဒ္ဒဝယံ။ ပဥ္စာဂနိ ယဿာ သန္တိ သဇီဝသ္သေတတိ **ပဥ္စာလိကာ,** ဣကော။ မဇ္ဈေ လကာရာဂမော။ ပောတ္တေန ဝတ္တေန အလင်္ကရိယတ္တာ **ပောတ္ထလိကာ**။ **အလ** ဘူသနေ, ဏုဝုံ။ "စတုရော ဇနာ ပောတ္ထကမဂ္ဂပောသု"န္တိ တွေ **ပောတ္ထက** သဒ္ဒေန ဝတ္တံ ဝုတ္တံ, **ပောတ္ထ** သဒ္ဒေ ယေဝ ဟိ သကတ္ထေ **ကပစ္စယေန** "ပောတ္ထကော"တိ ဝုတ္တော။ "ပုတ္တလိကာ"တိပိ ပာဌော, ပုတ္တော ဝိယ အလင် ကရိယတေတိ ပုတ္တလိကာ, ပုတ္တိကာယ္ပတ္တ။

၅၂၄. ယံ **ကူပတော** အာတဋ္ဋတော **အမ္ဗုနော** ဇလဿ **ဥဗ္ဗာဟနံ** ဥဒ္ဒာရဏံ ဘဝေ, တံ "ဥဿင္ခနံ, ဃဋီယန္တ"မိတိ စောစ္စတေ။ ဥဒ္ဓံ ဃဋီယတိ ဥဒကန္တိ **ဥဿင္ခနံ,** ယု။ **ဃဋ** စေတာယံ, ဃဋီယေဝ ဥဒ္ဒာဓောဂမနဝသေန ဂမနတော **ဃဋီယန္တံ, ယာ** ဂတိပာပုဏနေသု, အန္တော, တော တ။

ဒွယံ မဥ္စုသာယံ, ယာ ကဋ္ဌေဟိ ကရိယတိ။ **မန** ဉာဏေ, သော, ဖုမဇ္ဈော [မနိသ္သ ဇူက (ဏုာတဒိ ၂၁၅) ဥဏာဒိဝုတ္တိယံ ၄.၇၇ သုတ္တေ စ ပဿိတဗ္ဗံ], **ပေလ** ဂတိယံ, **ပေ** ဟာလနေ တ, လော, ဋ္ဌတ္တံ, **ပေဋ္ဌာ, ပလ** ရက္ခဏေ တ, ကတ္တရိ အ, အသ္သေ, **ပေဋ္ဌာ**။ တိကံ ပစ္ဆိယံ။ **ပိဋ** သင္ဃာတေ, ဏုဝု, **ပိဋကော,** ဝုဒ္ဓိမှိ **ပေဋကော**။ **ပသ** ဟာလနေ, ဆိ, **ပစ္ဆိ,** ဣတ္ထိယံ။

၅၂၅. ဒွယံ ကာဇေ။ ဝိဝိခံ ဘာရမာဘဇ္ဇန္တိ ဩလမ္ဗန္တိ ယဿံ **ဗျာဘင်္ဂီ**။ **ကဇ** ဗျဓနေ, ကတ္တရိ ဏော, ဇ ကဿ ဇဿ လောပေ, **ကစ** ဗန္ဓနေ တ, အမိကရဏေ ဏော, **စဿ ဇော, ကာဇော,** ကာဇောပိ။ **အတ္ထ** ကာဇေ **အဝလမ္ဗနံ** ဝေတ္တာဒိဝိကတိ သိက္ကာ နာမ။ **သက** သတ္တိယံ, ကတ္တရိ ကော, ဥပဟန္တဿိ, **သိက္ကာ,** ကာဇောပိ။

ဒွယံ ဥပာဟနေ။ ဥပနယှတေ ဗန္ဓိယတေတိ **ဥပာဟနော,** ဝဏ္ဏဝိပရိယယော, ရဿဿ ဒီဃတာ, **တကာရေန** ဥပာဟနံ။ ပဇ္ဇတေ ယာယ **ပာဒု,** ဥ, **ပာဒု** ဣတ္ထီ, "ပန္နဒ္ဓိ ပာဒုကာ ပာဏိဟိတာ ပဒရထိ"တိပိ **တိကဏ္ဍသေသော** [တိကဏ္ဍသေသ ၂.၁၀.၁၃] ။ **တဗ္ဗေအာ** တဿုပာဟနဿ ဘေဒအာ ဝိသေသာ ပာဒုကာ နာမ, **ပဒ** ဂမနေ, ဏုကော, **ပာဒုကာ,** ဗဟုပဋ္ဌလာ စမ္မမယာ ကဋ္ဌမယာတွေကော။

၅၂၆. တိကံ စမ္မရဇ္ဇုယံ။ **ဝရ** ဣစ္ဆာယံ, **ဝရ** သံဝရဏေ တ, ဆဒအာဒီဟိ တတ္ထဏ။ **ဝရတ္တာ,** ဝရတ္တံ, ဝရတ္တာ, ဝ ရတ္တမ္ပိ။ **ဝဒ္ဓ** ဝဒ္ဓိယံ, သကတ္ထေ ကော, **ဝဒ္ဓိကာ**။ နယှတေ ဗန္ဓိယတေ ယာယ **နဒ္ဓီ, နဟ** ဗန္ဓနေ, တော, နအာဒိ။

ဒွယံ အင်္ဂဒီပနေ။ **ဘသ** ဘာသဒိတ္တီသု, ဒိဗ္ဗတေ အင်္ဂ ယာယ **ဘသ္တာ,** တော, တုဏာမှိ ဘသ္တာ, နအာဒိ နော အာကတိဂဏတ္တာ ဤပစ္စယာဘာဝေ။ စမ္မမယံ ပသိဗ္ဗကံ **စမ္မပသိဗ္ဗကံ,** စမ္မပသိဗ္ဗကာပိ။

တေဇသေ သုဝဏ္ဏာဒိကေ အာဝတ္တတေ ယတ္ထ, သာ သောဏ္ဏာဒ္ဒာဝတ္တနီ မူသာ နာမ, **မုသ** ထေယျေ, အ, **မူသာ,** ဒီဃာဒိ။ ကလာဒိကံ ယာဝ ဟဒေန နာမံ။ **ကုဋ္ဌ** ဆေဒနေ, ကရဏသာဓနံ, **ကူဋ္ဌံ,** ဒီဃာဒိ, **တကာရေန** ကူဋ္ဌော။ အယသော, အယောမယော တ ဃနော **အယောဃနော**။

၅၂၇. ကမ္မာရာနံ ဘဏ္ဍံ **ကမ္မာရဘဏ္ဍံ**။ သင်္ဂမ္မ ခုံသတီတိ **သဏ္ဍာသော,** ဏော, နိဂ္ဂဟီတလောပေ, သဏ္ဍာ သော, ယေနာဒိတ္တလောဟာဒိ ဂယှတေ။ ဒွယံ အဓောဘာဂေ အယောဃနေ။ **မုဒ** သံသဂ္ဂေ, ထိ, **မုဋ္ဌိ,** ဣတ္ထီ။ အဓိကရောတိ ယဿံ **အဓိကရဏီ,** ယု, နအာဒိ။

တဗ္ဘဿ တေသံ ကမ္မာရာနံ ဘဿာ အင်္ဂဒီပနီ ဂဂ္ဂရီ နာမ, ယာ "ဥက္ကာ"တိပိ ဝုစ္စတိ, သာ စ နာရီ, "ဂဂ္ဂ"ကတိ သဒ္ဒံ ရာတိတိ **ဂဂ္ဂရီ,** မန္ဒိယမ္ပိ။ ဒွယံ ခုဒ္ဒကသတ္တေ။ **သသ** ဟိံသာယံ, ထော။ ပိယမ္ပိ ဖာလေတီတိ **ပိပ္ပ ဖလံ, ဖလ** ဝိအာရဏေ။

၅၂၈. ဒ္ဝယံ နိကသေ။ **သာ** တနုကရဏေ, ယု, **ဏာ**တ္တံ, နိကသတေ ပရိက္ခတေ သုဝဏ္ဏာဒိ **နိကသော။** ကသော ပိ။ သူစိယာ နာသာဝိဇ္ဈနံ အာရာ, **အရ** ဂမနေ, အာ, **အာရာ,** စမ္မကာရာနံ စမ္မဝေဓနေပိ **အာရာ,** "တိကံ သူစိယ"န္တိ ကေစိ။

ဒ္ဝယံ ခရပတ္တေ။ ခရသမ္ဖဿတာယ **ခရော။** "က"က္ကတိ ကစတိ ဟဋ္ဌယတိ **ကကစော,** အနိတ္ထိ, "ကကစံ ခရပတ္တဋ္ဌေ"တ္ယ**မရမာလာယံ** နပုံသကကဏ္ဍံ။ **ဝဏ္ဏာယနသတ္တေ** ဝုတ္တာ ဂီတဝဇ္ဇာဒိကာ ဝိဇ္ဇာ စတုသဋ္ဌိကိရိယာ, တထာ အာလိင်္ဂနစုမ္ဗနာဒိကာ စ အဗ္ဘန္တရာ စတုသဋ္ဌိကိရိယာ **ကလာ**သဒ္ဒေနောစ္စတေ။ **အာဒိ**နာ ယံ တတ္ထ ဝုတ္တံ ကာရုကမ္မံ, တံ ဂယှတေ, တံ သဗ္ဗမ္ပိ ကလာဒိကံ **ကမ္မံ** ကိရိယာ **သိပ္ပံ** နာမ, **သိ** သယေ, ပေ, **သပ** ဂမနေ တ, ဥပါန္တဿိ, **သိပ္ပံ။**

၅၂၉-၅၃၀. ပတိသဒိသံ ယံ သိလာဒိနာ ပတိရူပကံ ကရီယတေ, တတ္ထ **ပဋိမာဒိ**စတုက္ကံ။ **မာ** မာနေ, မာနမတ္ထ သဒိသီကရဏံ, ကတ္တရိ, ကရဏေ တ အ, **ပဋိမာ,** နာရီ။ **ဝမု** ဥဂ္ဂိရဏေ, ဏော, ဣတ္တံ, **ပဋိဗိမ္ဗံ။ ဓာ** ဓာရဏေ, ဣ, **ပဋိနိဓိ,** ဒ္ဝီသု။ ပဋိမာနံ, ပဋိယာတနာ, ပဋိစ္ဆာယာ, ပဋိကတိပ္ယတ္ထ။

ပဉ္စ သဒိသေ, တတ္ထ **သမာ**ဒယော ကေဝလာ အပိ တီသု, သဒိသတ္တေ စ ဝတ္တန္တိ, **သန္နိကာသော,** ပန အန္တေ တယော စ ဥတ္တရပဒီဘူတာ, တံ ယထာ – တေန သမော'ယံ [တံသမော'ယံ (?)], တံသမမိဒံ, တံသန္နိကာသော ဣစ္စာဒိ [အမူနိဘာဒယော ဥတ္တရပဒဋ္ဌာ ဧဝ သဒိသဝစနာ တစ္စလိင်္ဂာ သိယုံ ယထာ "ပိတုနိဘော ပုတ္တော, မာတုနိဘာ ကညာ, ဒေဝနိဘမ- ပစ္စ"မိတိ, ဗ္ယာချာသုဓာ ၂.၁၀.၃၇]။ **သမ** ဝေလဗ္ဗေ, အ။ ပတိရူပကံ ဘဇတီတိ **ပဋိဘာဂေ,** ဏော, **ကာသ** ဒိတ္တိယံ, အ, **သန္နိကာသော။** သမာနမိဝ နံ ဒိဿတီတိ **သရိက္ခကော, သမာန** ဿ **သော, ဒိသ** ဿ **ရိ, သဿ ကော,** သကတ္ထေ ကော, **သရိက္ခကော။ သမ** ဝေလဗ္ဗေ, ယု, **သမာနော,** သဟ မာနေနာတိ တ **သမာနော။** သမာနံ ကတွတ နံ ပဿတီတိ **သဒိသော, သမာန**ဿ **သော။** ပရိစ္ဆေဒသမ္ဗော တုလ္ယာခိဋ္ဌတာယ သမ္မိတော ပရိစ္ဆိန္နော **တုလ္လော,** သမ္မိတတ္တေ ယော, **အ**ပစ္စယေ တုလောပိ။ **ဘာ** ဒိတ္တိယံ, **သန္နိဘော, နိဘော** စ။ ဘူတ ရူပာဒယောပ္ယတ္ထ, ယထာ ပိတုဘူတော, မာတုရူပေ။

တိကံ ဥပမာနေ။ ဥပမီယတေ ယေန **ဩပမ္မံ,** မန, **ဥပပုဗ္ဗော မာ** မာနေ, **ယု**ပစ္စယေ **ဥပမာနံ,** ဣတ္ထိယမတိ အ, **ဥပမာ,** ဥပမာနောပမေယ္ယာနံ သဓမ္မတ္တေပ္ယယံ, ဝုတ္တဉ္စ "ဥပမာနောပမေယ္ယာနံ, သဓမ္မတ္တံ သိယောပမာ"တိ [သုဗောဓာလင်္ကာရ ၁၇၆ ကထာ]။ "ယေနောပမီယတေ, ယာ စောပမီယတေ, တေသွဝပိ **ဩပမ္မာ** ဒိတ္တယ"န္တိ **မရသီဟော** [ဗ္ယာချာသုဓာ ၂.၁၀.၃၆]။

၅၃၁. စတုက္ကံ ဝေတနေ။ ဘရတိ ကမ္မကရေ ယာယ, သာ **ဘတိ,**တိ။ **ဝိသ** ပေရဏေ, ပေရဏံ ဂမနာဒီသု နိယောဇနံ, ကရဏေ ဏော, **နိဗ္ဗေသော,** နိဝေသောပိ။ **ဝီ** ဂမနေ, တနော။ မူလေန သမိတံ **မူလျံ, မူလ** ပတိဋ္ဌာယံ တ, ကရဏေ ယော။

"ကမ္မညာ တု ဝိဓာ ဘစ္စာ၊ ဘတယော ဘမ္မဝေတနံ။
ဘရဏ္ယံ ဘရဏံ မူလျံ၊ နိဗ္ဗေသော ပဏမိစ္စပိ"။ –

တ္ယမရသီဟော [အမရ ၂၀.၃၈-၉]။

ဒ္ဝယံ ဇူတေ။ **ဇု** ဂတိဇဝနေသု, တော, ဒီဃာဒိ, **ဇူတံ, ဇုတ** ဒိတ္တိယံ တ, ကရဏေ အ။ ကိတဝဿ ဇူတကာရဿ ကမ္မံ **ကေတဝံ,** ဏော။ အက္ခဝတီ, ပဏောပ္ယတ္ထ။ အက္ခာ ဟာသကာ ဥပာယတ္တေန အဿံ သန္တီတိ, ဝန္တု, သဘာဝတော ဣတ္ထိတ္တံ။ ပဏော အဋ္ဌော, တံယောက **ပဏော။**

ပဉ္စကံ ဇူတကာရေ။ ဓာဝန္တိ အတ္တိ ခုတ္တိ, နိပါတနာ, တံယောက **ဓုတ္တော,** ဏော, **ဓူ** ကမ္ပနေ တ, တော, ရဿော, **ဓုတ္တော,** သဗ္ဗကီဋ္ဌာဒိပသုတေပ္ယယံ။ အက္ခေသု ဓုတ္တော **အက္ခဓုတ္တော။** မရိယာဒမတိက္ကမ္မ ကီဋ္ဌာဒိပသုတော ဟိ "ဓုတ္တော"တိ ဝုစ္စတိ။ ကိတဝံ အဿတ္ထီတိ **ကိတဝော,** နိပါတနာ, **ကိတ** နိဝါသေ တ, အဝေ။ အက္ခေဟိ ဇူတေဟိ ဒိဗ္ဗတီတိ **အက္ခဒေဝီ,** ဏီ။

၅၃၂. ဒွယံ ဟဋ္ဌိဘောဂေ, ပဋ္ဌိဘာဂုတ္တိ ဟလယတီတိ **ဟဋ္ဌိဘောဂေ, ဘုဇ** ဟလနေ, ဏော။ ပဋ္ဌိဘာဝတီတိ **ပဋ္ဌိဘူ။** ဒွယံ စတုပ္ပဒိသတိဟသကေ, ယေန ဇူတကာရာ ဒိဗ္ဗန္တိ။ **အက** ကုဋ္ဋိလာယံ ဂတိယံ, ခော, **အက္ခော။ ပယ** ဗာဓနေဖုသနေသု, ဏွု။ ဒေဝနော ပ္ပတ္တ။ ဒိဗ္ဗန္တိ ယေန **ဒေဝနော, ဒိဝု** ကီဠာယံ, ယု။

သာရဖလကေ **အဋ္ဌာပဒံ,** ပုမေ, နပုံသကေ တ, အဋ္ဌပဒာနိဿာ **အဋ္ဌာပဒံ။** ဒေသန္တရေ ဟိ စတုရင္ဂဿေဝ ပဋ္ဌိကာယံ ဟာသကဇူတမ္ပိ ဝတ္တတေ, သညာယံ **အဋ္ဌ** သဒ္ဒဿ ဥတ္တရပဒေ ရဿဿ ဒီဃတာ [ပာဏိနိ ၆.၃.၁၂၅]။ အဋ္ဌပဒမ္ပိ။ ပဋ္ဌေ ဣကတော စိတော စ သရန္တိ ပရိဝတ္တန္တီတိ သာရိနော, တေသံ ဖလကံ **သာရိဖလကံ,** သကတ္ထေ ကော။

ဒွယံ အဗ္ဘုတေ, ယေန သတာဒိလာဘဇာနိဝသေန ဇူတကာရာဒီနံ ဇယပရာဇယာ ဟောန္တိ။ **ပဏ** ဗ္ဗဝဟာရေ, အ, **ပဏော,** ပနောပိ။ **အဗ္ဘ** ဂမနေ, တော, **အဘိ** သဒ္ဒေ တ, တော, အသရူပဒ္ဝိတ္တံ, အဗ္ဘုတောပိ။

၅၃၃. နာနာဒဗ္ဗကတေ **မဒိရာဗီဇေ** သုရာဗီဇေ **ကိဏ္ဏာ,** ကိရန္တိ နာနာဒဗ္ဗာနိ မိဿီဘဝန္တိဿံ **ကိဏ္ဏာ,** တော။ **မဓုတသဝေ** မဓုကပုပ္ဖကတေ မဇ္ဇေ **မဓု** မတံ, မဓုကပုပ္ဖံ **မဓု,** တပ္ပကတတ္တာ မဓု, မဓုကတေပိ မဇ္ဇေ မဓု မဓုတသတ ဝုတ္တာ, မာဓဝကော, မာဓွိကမ္ပိ, အဒ္ဒိသွိဒံ။

သုရာနံ့ မဇ္ဇေ။ **မဒ** ဥမ္မာဒေ, ကရဏေ ဣရော။ ဝရုဏော နာမ ဧကော ဇနော, တေနေဝ ပဌမံ ဒိဋ္ဌတ္တာ ဝရုဏတော ဇာယတီတိ **တရုဏီ,** ဏီ, **ဝရ** ပတ္ထနာယံ တ, ကမ္မေ ယု, အဿု, နအာဒိ။ မဇ္ဇန္တေ ယေန **မဇ္ဇံ,** ဝဇာဒိနာ ယော, ဒွိဿ ဇော စ။ **သု** အဘိသဝေ, ရော, **သု** သဝနေ တ, **သုရာ။** ဟလိပ္ပိယာ, ဟာလာ, ဂန္ဓောတ္တမာ, ပသန္နာ, ဣရာ, ကာဒမ္ဗရိပ္ပတ္တ။ ဟလိနော ဗလဘဒ္ဒဿ ပိယာ ရုစ္စာ **ဟလိပ္ပိယာ။ ဟလ** ဝိလေခနေ, ဏော, **ဟာလာ။ ဣ** ဂမနေ, ရော, **ဣရာ။** ပဌမ’မယံ ကေမန္တ ပဗ္ဗတေ ကဒမ္ဗကောဋ္ဌရေ ဘတ **ကာဒမ္ဗရီ,** တထာ စာဂမော “ကဒမ္ဗကောဋ္ဌရေ ဇာတာ, တေန ကာဒမ္ဗရီ မတာ”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၂၀.၃၉] ။

ဒွယံ တာလာဒိရသဇေ။ အာသဝန္တိ မာနပုရိသမအာဒယော ယေနာတိ **အာသဝော။** မဒံ ဇနေတီတိ **မေရယံ,** ဏေယျော, အဿ, ဒွိဿ **ရော** စ။ သီဓုပ္ပတ္တ။ မဇ္ဇဝိသေသေပိ တယမိဒံ ဝဒန္တိ, ဝုတ္တဉ္စ –

“သီဓုရိက္ခုရသေ ပက္ကေ၊ အပက္ကေ အာသဝေ ဘဝေ။
မေရယံ ဓာတကီပုပ္ဖ-ဂုဠဓညမ္ဗိလောဠိတ”န္တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၂၀.၄၂ ဗ္ဗာနာသုဓာ ၂.၁၀.၄၁] ။

၅၃၄. ဒွယံ ဟနပတ္တေ။ **သရ** ဂတိယံ, ဏွု။ **သရ** ဂတိဟိံသာစိန္တာသု တ။ **စသ** ဘက္ခနေ, ဏွု, ဒွယံပ္ပနိတ္ထိ။ သီဓုမ္ပိ စ **သရကော။**

ဒွယံ ဟနမဏ္ဍလေ။ အာပိဝန္တိ သံဘူယ ပိဝန္တိသ္မိံ **အာပာနံ,** ယု။ ဟနဿ မဏ္ဍလံ ကောဋ္ဌံ **ဟာနမဏ္ဍလံ။**

၅၃၅. သမတ္တလိင်္ဂါသင်္ဂဟတော အသမ္ပုဏ္ဏတံ ပရိဟရတိ။ **အတ္ထ** အသ္မိံ ဝဂ္ဂေ **ယေ ယောဂိကာ** သဒ္ဒာဝေဏိကမာယာကာရစောရအက္ခဒေဝိပ္ပဘုတယော ပုမေ **ဘူရိပ္ပယောဂတ္တာ** ပစုရပ္ပယောဂဒဿနတော **ကေသွိံ** လိင်္ဂေ ပုမေ **ဤရိတာ** ကထိတာ, တေ **တဒ္ဓမ္မတ္တာ** တံယောဂဝသာ ဧကေကိုယာကာရိတ္တာ **အညဝုတ္တိယံ** တတော အညတ္ထ ဣတ္ထာဒီသု ဝုတ္တိယံ သတ္တံ **လိင်္ဂန္တရေပိ** ဣတ္ထိလိင်္ဂာဒေပိ **နေယျာ** ဥပနီယာ, တံ ယထာ – မာယာကာရီ ဣတ္ထီ, မာယာကာရမိဒံ ကုလမိစ္စာဒိ။ ယေ တ္ဝယောဂိကာ **မာဂဓမာလိကကုမ္ဘကာရာ** ဒယော, တေ ဇာတိဝစနတ္တာ **သုဒ္ဒာ** ဒယော ဝိယ ဒွိသူတိ။

သုဒ္ဒဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုဗ္ဗဏ္ဏဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

၅. အရညဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၅၃၆. သတ္တကံ ဝနေ။ **အရ** ဂမနေ, အညော, **အရည်။** ကေန ဇလေန အနန့် ဟဏမနသ္သ **ကာနန့်, အ** အဝခဏ္ဍနေ, **အ** ဆေဒနေ တ။ အဓိကရဏေ ဏော, "အာကာရန္တာနမာယော"တိ အာယော။ **ဒယ** အနုဂတိဟိံ သာအနေသု တ, ဏော, **ဂဟ** ဥ ဟာအနေ [ကဟူ ဝိလောဠနေ (?)], အဓိကရဏေ ယု။ **ဝပ** ဗီဇနိက္ခေပေ, ကွနော, အသ္သိတ္တံ။ **ဝန** သမ္ဘတ္တိသဒ္ဒေသု, ကတ္တရိ အ, **ဝနံ။** အဠာ အဝယဝေ သေလာ အတ္တေ့တိ **အဋဝိ,** က္က, ဤမှဟိ အဋဝီ။

မဟာပဒုမလတာဝနံ **မဟာရည်,** နအဒိ, အနန္တော စ, **အရညာနီ။**

၅၃၇. နဂရတော နာတိဒူရသ္မိံ ဌာနေ သန္တေ့ဟိ အဘိရောပိတော **တရုသဏ္ဍော** ပူဂပနသာဒိတရုသမူဟော အတ္တိ, သော "ဥပဝန"န္တိ စောစ္စတေ, ကိတ္တိမဝနမေတံ။ အာရမန္တုသ္မိန္တိ **အာရာမော,** ဏော။ ဥပဂတံ, ဥပရောပိတံ တ ဝနံ **ဥပဝနံ။**

၅၃၈. **သဗ္ဗသာဓာရဏံ** သဗ္ဗလောကေဟိ သာဓာရဏောပဘောဂံ **ရည်** ရာဇူနံ အရည် "ဥပဝနံ, ဥယျာန"မိတ္တျုစ္စ တေ, ဥလ္လောကေန္တာ ယန္တိ ဇနာ တေသ္မိန္တိ **ဥယျာနံ,** ယု။ အာကိဋ္ဌေယျတ္ရ။

တဒေဝ ရာဇောပဝနမေဝ ဥပကာရိကာသန္နိဟိတံ, ပုရသန္နိဟိတံ တ အန္တေပုရာစိတံ **ပမဒဝနာခွံ။** ယတ္ထ အန္တေ ပုရသဟိတော ဧဝ ရာဇာ ဝိဟရတိ, နာညဇနုပ္ပဝေသော။ ပမအနံ က္ကတ္ထိနံ ဝနံ **ပမဒဝနံ,** ရဒ္ဒေသာ။

၅၃၉-၅၄၀. သာန္တရာဠာ ပန္တိ, ယထာ – တရုပန္တိ, ဟာသာဒပန္တိ, နိရန္တရာဠာ တု ရာဇီတိ။ တတ္ထ ပဠ္ဍကံ ပန္တိ ယံ။ **ပန** ဗျဝဟာရေ, ထုတိမှဟိ စ, **ပန္တိ။ ဝီ** ဂမနေ, ထိ, **ဝီထိ။ ဝလ** သံဝရဏေ, က္က, **အာဝလိ။** အာလိပိ, **အလ**ဓာတုမှဟာ က္က။ **သိ** သေဝတယံ, ဏိ, **သေဏိ။ ဟ** ရက္ခဏေ, ဠိ, **ဟဠိ,** သောဂတေပိ။ ဒွေဝ သမာ။ **လိခ** လေခနေ, အ။ **ရာဇ** ဒိတ္တိယံ, က္က။

တိဟာဒံ ရုက္ခမတ္တေ့။ ဟဒေန မူလေန ပိဝတီတိ **ဟာဒပေ,** ဏော။ ဝိဋ္ဌပယောက **ဝိဋ္ဌပီ။ ရုက္ခ** ဝရဏေ, အ, **ရုဟ** ဇနနေ တ, ခော, **ဟာသ္သ ကော။ န** ဂစ္ဆတီတိ **အဂေ။ သလ** ဂမနေ, ဏော, သာရဝန္တတာယ တ သာရော, သော ဧဝ **သာလော,** အညတ္ထေပစာရာ။ မဟိယံ ရုဟတီတိ, အ။ **ဒု** ဂတိယံ, မော။ **တရ** တရဏေ, ဥ။ ကုတော ဘူမိတော ဇာယတီတိ **ကုဇော,** အင ကရေပိ။ သာခာယောဂတော **သာခီ။**

ဂမု ဂမနေ, ဏော, "ဂမိသ္သန္တော ဇ္ဈော တ သဗ္ဗာသူ"တိ ဇ္ဈော။ ခုဒ္ဒေ အဝုမိုပ္ပတ္တော ဟဒပေ **ခုဒ္ဒဟဒ ပော။** ယေ ရုက္ခာ **ပုပ္ပံ ဝိနာ** အပုပ္ဖကာ ဖလန္တိ, **တေ** အဿတ္ထောဒုမ္ဗရပနသာဒယော "ဝနပ္ပတီ"တိ ဝုစ္စန္တိ, ဝနာ နံ ပတိ **ဝနပ္ပတိ။** ပုပ္ဖတော ဇာတဖလာ ပန အမ္ဗခဇ္ဇူရာဒယော တနပ္ပတယော။ ဝနပ္ပတိမှဟိ ဘတ **တနပ္ပတယော။**

၅၄၁. ယော ဖလပာကာဝသာနေ မရတိ, သော ကဒလီဗြောဒိကော ဩသဓိ နာမ ဘဝေ, ဩသော ဓီယတေ ယသ္မိံ [ဩသော ဂ္ကေသော ဒိတ္တိဗှာ ဓီယတေ'တ္ထ ဗျာချာသုဓာ ၂.၄.၆], သာ **ဩသဓိ,** က္က။ **သာသဒ္ဒေ** **ဩသဓိသဒ္ဒသ္သ** က္က တ္ထိလိင်္ဂတ္တဒီပကော။

ဒုဝယံ ဥတုပ္ပတ္တေပိ ဖလဟီနေ။ **ဝန** ယာစနေ, ဈော, **ဝဉ္ဈာ,** ဝဓတိ ဖလန္တိ တ **ဝဉ္ဈာ, ဝဇာ** ဒိနာ ယော, **ဈာသ္သ ဈော,** နိဂ္ဂဟီတာဂမော စ။ န ဝိဇ္ဇတိ ဖလမေတိဿာတိ **အဖလာ,** ဒွေဝ တီသု။ တိကံ ဝတ္တမာနဖလေ ရုက္ခာဒေ။ ဖလ ယောက, က္ကနော, ဝန္တု, ဤ စ။

၅၄၂. စတုက္ကံ ဝိကသိတေ။ **ဖုလ္လ** ဝိကာသနေ, ကတ္တရိ တော, သဠ္ဌာတတ္တေ တ က္ကတော, **ဖလ** ဝိသရဏေ တ, ဝိသရဏံ ဝိကာသော, အသ္သု။ **ကစ** ဗန္ဓနေ, **ဝိပုဗ္ဗော** ဝိကာသနေ, ကတ္တရိ အ ။ ဝိကစတေ ဝိဒလတိ ဝိသိလိဋ္ဌဒလော ဘဝတီတိ တ **ဝိကစော,** အ, **ဝိသဒ္ဒော** ဝိသိလေသဇောတကော။ **ကသ** ဂမနေ, တော။ ဒလာနံ အညမည် ဝိသိလေသတော သ မုအယော "ဝိကသိတော"တ္တျုစ္စတေ။ ဖုဋ္ဌေယျတ္ရ။ **ဖုဋ** ဝိကာသနေ။

ဟာအော ရုက္ခင်္ဂေ။ "န နာ'င်္ဂံ သိခရံ သိရော"တိ တေဟာလိတာဝစနတော "သိရသော အင်္ဂ"န္တိ န ဆဋ္ဌီသမာသော။ သိရော ဝုတ္တော။ **အဇ** ဂမနေ, ကေ, **အင်္ဂံ,** သေဋ္ဌေ တီသု။ **သီ** သယေ, ခရော, သိခာ တ စူဠာ, သာ ဝိယ ဇာယတီတိ **သိခ**

ရော။ ဒွယံ သာခါယံ။ **သာခ** ဗျာပနေ, အ။ “လတာ ဝလ္လီ သမာချာတာ, လတာ သာခါ စ သာခိန”န္တိ **လတာ** နာနတ္ထာ။ **လာ** အာဒါနေ, တော, ရဿော။

၅၄၃. ဆက္ကံ ပတ္တေ။ ဒလတိ ဝိကသတီတိ **ဒလံ,** အ။ **လသ** ကန္တိယံ, ပကာရေန လသတီတိ **ပလာသော,** ဏော။ **ဆဒ** သံဝရဏေ, ဆာဒီယတေ ယေန **ဆဒနံ,** ယု။ ပူရယတီတိ **ပဏ္ဏံ,** နိပါတနာ, **ပတ** အဓောဂမနေ တ, ပတတ္တစိရေန **ပဏ္ဏံ, ပတ္တဉ္စ,** တော, ပုမေ။ သညာယံ **ဏမှိ ဆဒော။**

ဒွယံ ပတ္တာဒိသဒ္ဒါတဝတိ သာခါယ ပဗ္ဗေ။ **ပလ္လ** ဂမနေ, အတော။ **ကိသ** ဂမနေ, ယော, **လာဂမော** မၛ္ဈေ။ ဒွယံ အင်္ကုရေ။ နတေ ဇဝ ဥဗ္ဘိတော ဥဂ္ဂတော **နဝုဗ္ဘိန္နော။ အင်္က** လက္ခဏေ, ဥရော။

၅၄၄. ပက္ကံ ယာဝ ဟာဒေန နာမံ။ ဝိကာသော မုခပဗုဒ္ဓကလိကာယံ မကုဠာဒိဒွယံ။ **မုစ** မောစနေ, ဥလော, ဥဿတ္တံ, **စဿ ကော, မကုဠံ,** မကုဠော တ။ **ကုဠ** ဆေဒနေ, မလော, အဿု, **ကုဠ္မလော,** ကုတုမလောပိ။ ပုပ္ဖဿ စ ဖလဿ စ ပကတိဘူတေ ဇာလပတ္တေ **ခါရကာဒိဒွယံ။ ခုရ** ဝိနာသေ။ ဏွု။ **ဇလ** ဓညေ, သကတ္တေ ကော။ **ဇာလကံ** နပုံသကေ။ ဒွယံ ဇာလကတော ပဝုဒ္ဓေ ပုပ္ဖေ, ဖလေ စ။ **ကလ** သင်္ချာနေ, ဏွု, **ကုရ** သဒ္ဒေ, ဏွု။

ပုပ္ဖာဒိဗန္ဓနံ ပုပ္ဖဖလာနံ ဗန္ဓနံ **ဝဏ္ဋံ** နာမ။ ဗန္ဓီယတေ ယေန **ဝဏ္ဋံ,** ဝဇာဒိ။

၅၄၅. တိကံ ပုပ္ဖေ။ **ပသု** ဟာဏိဂဗ္ဘဝိမောစနေ, ဏော။ ခပဏကဘာသာယ ရက္ခောပိ ဟာဏိ, ဝုဒ္ဓါဒိ, **ပသဝော။ ကုသ** အက္ကောသေ, ဥမော, **ကသ** ဂမနေ တ, **ကာသ** ဒိတ္တိယံ တ, ဥမော, ရဿော။ **ပုပ္ဖ** ဝိကသနေ, ပုပ္ဖတီတိ, အ။ **ပုပ္ဖဇော** ရဇော ပုပ္ဖဓူလိ **ပရာဂေ** နာမ, **ရဉ္ဇ** ရင်္ဂေ, ဏော။

မဓုရပုပ္ဖရသော မကရန္ဒော နာမာတိ မတံ။ မက္ခိကာ ရမန္တိ ယသ္မိံ **မကရန္ဒော,** ဝဇာဒိ။ ဒွယံ ကလိကာဘိ အာကိဏ္ဏေ ပရိဏာယဝတိ။ **ထု** အဘိတ္ထဝေ, ဏွု, **ထဝကော။ ဂုဓ** ပရိဝေဓနေ, ဏွု, **ဓဿ ဆော, ဂေစ္ဆကော။**

၅၄၆-၅၄၇. **အာမေ** အပက္ကေ ဖလေ သလာဋု ဥတ္တော, **သလာဋု** ဗာလ္ယပရိဘာသနေသု, ဥ, ဝိဇ္ဇမာနဗာလ္ယတာယ **သလာဋု**။ ပက္ကန္တု ဖလံ နိပ္ဖရိယာယေန “ဖလ”မိတ္ယုစ္စတေ, တေန “အာမသ္မိံ ဖလတေဟာရော ရူဠှိယာ ပဝတ္တတီ”တိ ဉာတဗ္ဗော, **ဖလ** နိပ္ဖတ္တိယံ, နိပ္ဖတ္တိ စာတ္ရ သုပက္ကတ္တံ, သုက္ခေ တု ဖလေ တနော။ တတ္ရ သလာဋု တနာ တီသု, ယထာ သလာဋု ဇမ္ဗု, သလာဋုတေ မာသာ, သလာဋုနိ ကုမ္ဘဏ္ဍာနိ, တနာ ဟရီဋကီ, တနော မုဂ္ဂေ, တနမမ္ဗံ။

စမ္ပကာဒိ စမ္ပကံ ကရဝီရံ ကဒမ္ဗကံ အသောကံ ကဏ္ဏိကာရံ စမ္ပကာဒီနံ ပုပ္ဖံ ဝိကာရော, အဝယဝေ စေတိ အညတ္ထေ ဏော န ဘဝတိ, တဒန္တတော ပုပ္ဖသ္သုပ္ပတိတတော, ဇဝံ စမ္ပကာဒီနိ ကုသုမနာမာနိ နပုံသကေ ဝတ္တန္တိ, **အမ္ဗာဒိ** အဋ္ဌိမံ နာရင်္ဂံ အာမလကံ ကုဝလံ ဗဒရန္တိ ပကတျန္တရမေဝ ဖလေ ဝတ္တတေ, အာမလကိယာ ကုဝလိယာ ဗဒရိယာ ဖလံ ဝိကာရော, အဝယဝေ စေတိ အညတ္ထေ တဒ္ဓိတောပိ နောပ္ပဇ္ဇတေ, တဒန္တတော ဖလသ္သုပ္ပတိတတော, ဇဝံ အမ္ဗာဒီနိ ဖလနာမာနိ နပုံသကေ ဝတ္တန္တိ။ မလ္လိကာဒယော ကုသုမေပိ ဝတ္တမာနာ **သလိင်္ဂာ** ပကတိလိင်္ဂာအဘေအေပစာရေန ပဝတ္တိယာ, ယထာ – မလ္လိကာ ဇာတိ, ဝနမလ္လိကာ ဣစ္စာဒိ။ ဝီဟယောပ္ယဘေအေပစာရေန ဖလေပိ သလိင်္ဂာ, ယထာ မာသဿ ဖလံ မာသော, မုဂ္ဂဿ ဖလံ မုဂ္ဂေ, ဇဝံ ယဝေ, တိလော, အတသီ, ကင်္ဂု, ခဉံ။

တိကံ ဇမ္ဗုယာ ဖလေ။ တတ္ရ ယအာ လောကတော ဖလေ ဝုတ္တိ, တအာ **ဇမ္ဗု** သဒ္ဒော ပကတျန္တရမေဝ ဖလေ ဝတ္တတေ, ယအာ န ဖလဝုတ္တိ, တအာ ဝိကာရေ အဝယဝေ တနော, **ဇမ** အဒနေ, ဗူ, **ဇမ္ဗု,** ပကတျန္တရာဖလေ ဝုတ္တိ။ ဇမ္ဗုယာ ဖလံ **ဇမ္ဗုဝံ။** ဇမ္ဗု စ။ လောကတော ဇဝ ဖလေပိ ဝတ္တမာနာ ဟရီဋကျာဒယော သဘာဝတော ဣတ္ထိယံ ဘဝန္တိ [အမရ ၁၄.၁၈-၂၀]။ ဟရီဋကိယာ ဖလံ ဟရီဋကီ, ဇဝံ ကောသာတကီ, သလ္လကီ, ဒက္ခာ, ကဏ္ဋကာရိကာ, သေဖာလိကာ ဣစ္စာဒိ, ပုဗ္ဗေ ဝိယ ဝိကာရာဝယဝတ္ထေသု ပစ္စယာဘာဝေ, အဿတ္ထာဒိကံ ဆက္ကမေဝ တဒ္ဓိတန္တံ အဿတ္ထာဒီနံ ဖလေ ဝတ္တမာနာနံ နပုံသကံ သိယာ ရူပဘေအေ, ယထာ – အဿတ္ထဿ ဖလံ **အဿတ္ထံ,** ဝေဏုနော ဖလံ **ဝေဏဝံ,** ပိလက္ခဿ ဖလံ **ပိလက္ခံ,** နိဂြောဓဿ ဖလံ **နိဂြောဓံ,** ဣင်္ဂုဒိယာ ဖလံ **ဣင်္ဂုဒံ,** ဗြဟတိယာ ဖလံ **ဗာြဟတံ,** ဝိ

အရိ အံသုမတိ ဂမ္ဘီရိယာဒယော မူလေ, ပုပ္ဖေပိ သလိင်္ဂာ [အမရ ၁၄.၁၈-၂၀]။ **ဟဋ္ဌလာ**သဒ္ဒော ပန အဘေဒတ္တိစ္စာယံ မူလေ ပုပ္ဖေပိ ဝတ္တမာနော သဘာဝတော ဣတ္ထိလိင်္ဂေါ, ဘေဒဝတ္တိစ္စာယံ ဝိကာရေ အဝယဝေ တ **ဏ**မ္ဟိ ဟဋ္ဌလံ [အမရ ၁၄.၁၈-၂၀]။ ဒွဝယံ သာခာပလ္လတဒိသမုဒာယလက္ခဏေ အာဘောဂေ, **ဝိဋ္ဋ** ဝေဓနေ, **ဝိဋ္ဋ** အင်္ကောသေ တ, အပေ, ပဿ **ဘ**တ္တေ **ဝိဋ္ဋဘီ,** နအာဒိ။

၅၄၈. **မူလမာရဗ္ဘ** မူလတော ပဋ္ဌာယ **သာခန္ဓော** သာခာဝဓိ တရုဿ ဘာဂေ **ခန္ဓော** နာမ, ယော "ပကဏ္ဍော"တိပိ ဝုစ္စတိ, **ခနု** အဝဒာရဏေ, ဓော, **ခန္ဓော, ခာဒ** ဘက္ခနေ တ, ကော, "ခာဒာမဂမာနံ ခန္ဓန္ဓဂန္ဓာ"တိ **ခန္ဓာ**ဒေသော, ကလောပေါ။

ရုက္ခစ္ဆိဒ္ဒေ ရုက္ခာဒီနံ ဝိဝရေ **ကောဋ္ဋရော။ ကုဋ္ဋ** ဆေဒနေ, အရော, **ကောဋ္ဋရော,** နိက္ကုဟောပိ။ ဒွေဝ သမာ။ **ကာသ** ဒိတ္တိယံ, ကာသတေ အဂ္ဂိနာ ဒိပ္ပတေတိ **ကဋ္ဌံ,** တော, **တဿ ဋ္ဌော,** ရဿော စ, **ကသ** ဂမနေ တ, တော, **ကဋ္ဌံ။ ဒရ** ဝိဒာရဏေ, ဏု။

၅၄၉. တိကံ မူလေ။ **ဝု** သံဝရဏေ, ဒေ, နိဂ္ဂဟီတာဂမော, **ဗုဓ** ဂမနေ တ, အ, **ဓဿ ဒော။ မူလ** ပတိဋ္ဌာယံ, ဏော, **ပာဒ**သဒ္ဒေန တပ္ပရိယာယာ စရဏတ္တာ သဗ္ဗေ သင်္ဂဟိတာ, ပာဒသဒိသတ္တာ **ပာဒော,** ဒွဝယံ ဆိန္နဿ တရုက္ခန္ဓဿ ဘူမိဋ္ဌဘာဂေ။ **သင်္က** သင်္ကာယံ, ဥ, **သက** သတ္တိယံ တ, နိဂ္ဂဟီတာဂမော။ **ခနု** အဝဒာရဏေ, ဏု, **ခာဏု။** ခုတေပိ, ခုဝတိ ထိရာယတေတိ **ခုတေ, ခု** ဂတိထေရိယေသု, အ, **ဥတ**ဒေသော။

ဒွဝယံ ဝိအရိယာဒီနံ ကန္ဒေ။ ကုယံ ပထဝိယံ ရုဟတီတိ **ကုရုဟာဋ္ဌံ,** အဋ္ဌော, **ကန္ဒ** အဝှာနေ, ရောဒနေ စ, "ကရုဟာဋ္ဌော'မ္ဗုဇကန္ဒေ, ပုပ္ဖရုက္ခဘီတေသု စေ"တိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော။** ဒွဝယံ ဟလာဒီနံ ကလီရေ။ **ကလ** သင်္ခါနေ, ဤရော။ **မသ** အာမသနေ, ထကော, မတ္ထကေ သီသေ တ ဇာတော **မတ္ထကော။**

၅၅၀. ဒွေဝ သမာ။ အဘိနဝနိဂ္ဂတာ အာယတာ သကုသုမာ, ကုသုမသုညာ စ **မဉ္ဇရီ,** ဝလ္လရီ တု တဒညာပိ, ယထာ တာလဝလ္လရီ, **ဝလ, ဝလ္လ** သံဝရဏေ, အရော, နအာဒိ။ မုဉ္ဇယောဂတော **မဉ္ဇရီ,** ရော, နအာဒိ, ဥဿတ္တဉ္စ, ဒွေဝပိ နာရီ။ ဒွဝယံ လတာယံ။ **ဝလ္လ** သံဝရဏေ, နအာဒိ။ လတာ ဝုတ္တာ, "လတာ ပတာနိနီ ဝလ္လီ မတကီထာ"တိ ဟလာယုဓော။

အက္ခန္ဓော အပ္ပက္ခန္ဓော, ဗဟုပတ္တတစဒဏ္ဍိကာဒိ။ ယော တ တနုပကဏ္ဍော ဝံသနဠာဒိ, သော "ထမ္ဘော, ဂုမ္ဗော"တိ စောစ္စတေ, **ထက** သံဝရဏေ, ဗော, **ကဿ မော။ ဂုပ** ရက္ခဏေ, ဗော, **ပဿ မော။** ပတာနော သာခာပတ္တစယော, တေန ယုတ္တာ ကေရက္ခာ တမ္ဗူလိ ခိဝုသဇီမူတ ဂဋ္ဌောဈာဒိကာ လတာ, သာ **ဝီရု** နာမ, ဝိဝိဓေဟိ ရုဟတီတိ ကတ္တ, က္ဝိ, **ဝီရု,** ဒီဃာဒိ, ဂုမ္ဗိနီပိ။

၅၅၁. ပဇ္ဇေ ဟဒေန နာမံ။ ယတ္ထ ဒွဝယံ "ဗောဓိရုက္ခော"တိ သညိတေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သဗ္ဗညုတညာဏပ္ပဋိလာဘဋ္ဌာနဘူတေ ဒုမရာဇေ, အညတ္ထ တူပစာရာ။ အဿံ သဗ္ဗညုတညာဏံ တိဋ္ဌတိ ဋ္ဌောတိ **အဿတ္ထော, ဌာ** သဿ **ထော,** ဒွိတ္တံ, မာရဝိဇယသဗ္ဗညုတညာဏပ္ပဋိလာဘာဒိကေဟိ ဘဂဝန္တံ အဿာသေတီတိ တ **အဿတ္ထော, အာ**ပုဗ္ဗော **သာသ** အနုသိဋ္ဌိယံ, တောသနေ စ ဝတ္တတိ, တော, ရဿော။ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဗုဇ္ဈတိ ဋ္ဌောတိ **ဗောဓိ, ဗုဓ** အဝဂမနေ, က္က, **ဗောဓိ,** ဒွိသု။ စလဒလော, ပိပ္ပလော, ကုဉ္ဇရာသနောပိ။ ဒွဝယံ ဗဟုပာဒေ။ အဓောဘာဂံ ရုန္ဓတီတိ **နိဂ္ဂရောဓော,** ဥဿော, **ကာဂမော** စ။ **ဝဋ္ဋ** ဝေဓနေ, ဝဋ္ဋတီတိ, အ။

ဒွဝယံ ကပိဋ္ဌေ။ ကဝိမ္ဟိ တနရေ တိဋ္ဌတီတိ **ကပိဋ္ဌော** [ဟယေန ကပယော တိဋ္ဌန္တိ အတ္ထ ကပိတ္ထော (စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၄.၂၁)] "တနရေ ပဏ္ဏိတေ ကဝိ"တိ **တေဟလိတော,** တထာ **ကပိတ္ထော,** တော, ဌဿ **ထော** စ။ ဒဓိတ္ထော, အမ္ဗိလဖလောပိ။ ဒွဝယံ ဥဒုမ္ဗရေ။ ယညကမ္မာနမင်္ဂေ ကေင်္ဂတ္တာ **ယညင်္ဂေါ, ဒုဗ္ဗီ** ဟိံသာယံ, အရော, နိဂ္ဂဟီတာဂမော, ကေဿ ဗဿ လောပေ စ။ ဇန္တုဖလော ဟေမဒုဒ္ဓောပိ။

၅၅၂. ဒွဝယံ ကောဝိဠာရေ။

"သုကပအာဋ္ဌရော စမ္ဗော၊

ကောဝိဠာရော တု ကဋ္ဌနော။
ပုဗ္ဗော သိတော ပရော ရတ္တော၊
ယုဂပတ္တာ ဥဘောပိတေ”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၄.၂၂] ။

ဟိ **ရတနကောသော,** ကဋ္ဌနာလကောပ္ပတ္တ။ ယုဂံ ယမကံ ပတ္တမဿ။

တိပာဒံ ဥဒ္ဒာလေ။ **တတံ** ဥဒ္ဒာလတိတိ **ဥဒ္ဒာလော။** သိင္ဂာရာဒိနံ သညာဝသေန ရုက္ခာနံ ရာဇာ **ရာဇရုက္ခော,** တတ ရောဂဟာနနေ ရာဇဘူတော ရုက္ခော တ **ရာဇရုက္ခော။** ကတာ မာလာ အဿ ပုပ္ဖေဟီတိ **ကတမာလော,** သိင္ဂာရပ္ပကာ သော။ ကူန္ဒတိ ပရမိဿရိယံ ကရောတိ တတဟာနနေတိ **ကူန္ဒီဝရော,** ဤဝရော, ကူန္ဒိယာ သက္ကဿ ဘရိယာယ ကူစ္ ဆိတဗ္ဗတ္တာ တ **ကူန္ဒီဝရော။** စတုရင္ဂုလော, အာရေဝတော, သုဝဏ္ဏကောပိ။

၅၅၃. ဒွယံ ဇမ္ဘီရေ, ယဿ ဖလမမ္ဗိလံ ဟောတိ။ အမ္ဗိလတ္တာ ဒန္တဿ သဌော **ဒန္တသဌော။ သဌ** ကေတဝ ဟိံသာသံကိလေသေသု, အ။ **ဇမု** အဒနေ, ဤရော, **ဘန္တော** စ, **ဇမ္ဘ** ဂတ္တဝိနာမေ တ, ဇမ္ဘော, ဇမ္ဘလော, ဇမ္ဘီရော ပိ။ ဒွယံ ဝရဏော။ **ဝရ** ကူစ္ဆာယံ , ယု။ **ကလ** သင်္ခါနေ, ကူရော, နအဒိ, ရဿန္တော။ ဝရုဏော, တိတ္တသာကောပိ။

ဒွယံ ဖလဟာရေ။ “ကော အယံ, သုကော”တိ ဝိမတုပ္ပတ္တိကရပတ္တကုသုမတာယ **ကိံသုကော။** ဟာရိ သမုဒ္ဒော, တတ္ထ ဘဒ္ဒော ဟာရိဘဒ္ဒော, သော ဧဝ **ဟဋ္ဌိဘဒ္ဒော,** ကောဝိဠာရော, တံသဏ္ဌာနပတ္တကုသုမတာယ **ဟဋ္ဌိဘဒ္ဒော။** ဒွယံ ဝိဒုလေ, ယော အဗ္ဗုသမယေ ပုပ္ဖတိ။ **ဝဇ** ဂမနေ, ဥလော။ **ဝီ** ပဇနေ, အသော, **တော**န္တော စ, ဝိပုဗ္ဗော **အတ** သာတစ္ စဂမနေ တ, အသော။ တနီရောပိ။

၅၅၄. ဒွယံ ပီတနေ, ယဿ ပတ္တဖလာနိ အမ္ဗိလာနိ, ပူဂဖလပ္ပမာဏဥ္စ ဖလံ, သလ္လကီရုက္ခသဏ္ဌာနော စ, သော ရုက္ခော။ **အမ္ဗ** သဒ္ဒေ, အမ္ဗော, သကတ္တေ ကော။ **ပီ** တပ္ပနကန္တီသု, တနော, ပီတိံ တ တနောတီတိ **ပီတနော,** သကတ္တေ ကော။ ဒွယံ ဂုဍပုပ္ဖေ။ **မန** ဉာဏေ, ကော, **မဓူတ**ဒေသော စ။ မဓုနာမော ဒုမော **မဓုဒ္ဒုမော။** ဒွယံ “လမ္ဗူ”တိ ခ္ယာတေ။ ဂုဠော ဝိယ သာတေန ဖလမဿ **ဂုဠဖလော။ ပီလ** ပတိတ္ထမ္ဘေ, ဥ။ ဒွယံ တိက္ခဂန္ဓေ။ သောဘံ ဇနေတီတိ **သောဘဥ္ဇနော,** သောဘံ ဝိသဥ္ဇနမေတေန ဟေတုဘူတေနာတိ တ **သောဘဥ္ဇနော။** ဝုတ္တဥ္စ –

“သိရီသပုပ္ဖဿ ရသေန ဘာဝိတံ၊
သဟဿတရံ မရိစံ သိတဝှယံ။
ဧတေန သမန္တိ ဝိသာဟိ သမ္ဘတာ၊
ကတဉ္စနသ္နေဟနဟာဒနတ္ထုတော”တိ။

သိ သေတယံ, ဝိဒ္ဓဝိနာသနတ္ထံ သေဝီတေတိ **သိဂ္ဂု,** ဂု, ထိ။ စိတ္တဟာရိ, ပဘဥ္ဇနော, ဝိဒ္ဓဝိနာသနောပိ။

၅၅၅. ဒွယံ ဝိသာလတစေ, ယော သရဒေ ပုပ္ဖတိ ပုပ္ဖံ။ သတ္တပဏ္ဏာနဿ **သတ္တပဏ္ဏီ** ပုမေ။ ဆတ္တမိဝ ပဏ္ဏမဿ **ဆတ္တပဏ္ဏော။** ဝိသမစ္ဆဒောပိ, သတ္တပဏ္ဏတ္တာ ဝိသမစ္ဆဒော။ ဒွယံ ရထဒ္ဒုမေ။ ရထံ တနောတိ ယေန **တိနိသော,** ကူသော။ အတိပမုစ္စတိ အဟပိတ္တမနေနေတိ **အတိမုတ္တကော။** စိတ္တကိပိ။

ဒွယံ တတဟေထေ, ပံ တတံ လုနာတီတိ **ပလာသော,** အသော။ “ပတ္တေ ပလာသံ သော ရုက္ခေ, ပီတဟာရိတကိံ သုကေ”တိ ဟိ **ရုဒ္ဒော။** တတဟေထောပိ, တတဿ ဟေထော **တတဟေထော, ပုထ** ဟိံသာယံ။

ဒွယံ “ပုတိတိ” ခ္ယာတေ။ ဟတဇန္တုပမောဟသင္ခာတာရိဖလတာယ **အရိဋ္ဌော,** နိဟတနာ **ဟန္တိ** သ္သ **ဋ္ဌော,** တံရောကရိဝတ္တဇနေပဟိ ကူစ္ဆိတဗ္ဗဖလတ္တာ တ **အရိဋ္ဌော, ကူသု** ကူစ္ဆာယံ။ **ဖဏ** ဂတိယံ, ကူလော, အဿော။

၅၅၆. တိကံ သိရိဖလေ။ **မလ** ဓာရဏေ, ဦရော။ **ဗိလ** ဘေဒနေ, ဏုတေ, **ဗေလုတော။ လ**ပစ္စယေ **ဗိလ္လော။** သဏ္ဌိလ္လ ယော, သေလုသောပိ။ “မုနိပ္ပဘေဒေ မာလူရေ, သဏ္ဌိလ္လော ဟာဒပန္တရေ, နဋ္ဌေ ဗိလ္လေ စ သေလုသော”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၄.၃၂] ရာသော။

ဒ္ဝယံ တုင္ဂေ။ ပုမနာမော နာကေ ရက္ခော **ပုန္နာကေ။** ‘‘ပုန္နာဂေ ပုရိသော တုင္ဂေ, ကေသရော ဒေဝဝလ္လ ဘော’’တိ [အမရ ၁၄.၂၅] ဟ္ပြ**မရသီဟော,** ဒီယော, ‘‘ပုမသ္သ လိင္ဂာဒီသု သမာသေသူ’’တိ **အကာရလောပော** စ။ အတိသယ ပုပ္ဖကေသရဝန္တတာယ **ကေသရော, ကိသ** တနုကရဏေ တ, အရော, ပုပ္ဖကေသယုတ္တတာယ တ **ကေသရော,** ရော။

ဒ္ဝယံ လောဒ္ဒမတ္တေ။ **သလ** ဂမနတ္တော, အတော။ ရတ္တကဖပိတ္တသောတေ လုနာတီတိ **လောဒ္ဒော,** ဒ္ဒော။ တိ ရိဋ္ဌော, သာဝရောပိ။ ‘‘သာဝရော အပရာဓေ စ, လောဒ္ဒေ ဟပေ စ ကထ္ထတေ’’ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၄.၃၃] ဟ္ပ**ဇယော။** ဒ္ဝ ယံ ခနုပဋ္ဋေ ဖလိနိ။ **ပီ** ဟနေ, အလော, **ဤသ္သ** **ကုယာ**ဒေသော။ သန္နကာ တာပသာ, တေသံ ဒု ဒုမော **သန္နကဒ္ဒု,** ‘‘သန္န ကဒ္ဒု စာပပဋ္ဌော, ဝရဏော တာပသပ္ပိယော’’တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၄.၃၅] ဟိ **ကောသန္တရေ။**

၅၅၇. ဒ္ဝယံ ‘‘မဟာနကု’’ဣတိ ခ္ယာတေ။ လိကုစော နာမ ဥဟုရုက္ခော, တဂ္ဂုဏတ္တာ **လိကောစကော,** သညာယံ ကော။ **အင္က** လက္ခဏေ, ဩလော, **အင္ကောလော။** ဒ္ဝယံ ကုမ္ဘေ။ ရောဂဟရဏေ ဂရုနောပိ ဝေဇ္ဇသ္သ ဂရု **ဂုဂ္ဂုလု,** နိ ပာတနာ။ **ကုသ** ဆေဒနေ, ဏ္ဘုဝု။ ကုမ္ဘော, ပုရောပိ။

> ‘‘ရာသိဘေဒေ ဂဇမုဒ္ဓိသေ၊
> ကုမ္ဘကဏ္ဏာသုရေ ဃဋေ။
> ကာမုကေ တရနာရိယဉ္စ၊
> ကုမ္ဘော ကွီဝန္တု ဂုဂ္ဂုလုမ္ဟိ’’တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၄.၃၄] ။

ရဘသော။ **ပုရ** အဂ္ဂဂမနေ, ဏော, ပုရော။

ဒ္ဝယံ အမ္ဗေ။ **အမ** ဂတိယံ, ဗော, **အမ္ဗ** သဒ္ဒေ တ, အ။ **စုတိ** အာသေစနေ, ရက္ခဏေ စ, အ, **စု** စဝနေ တ, တော, ဒီ ဃာဒိ။ ရသာလောပိ, ရသံ လာတီတိ **ရသာလော,** ဒီယော။ **ဧသော** အမ္ဗော **သုဂန္ဓတ** အတိသယဂန္ဓယုတ္တော သမာနော ‘‘သဟော, သဟကာရော’’တိ စောစ္စတေ။ **သဟ** သတ္တိယံ, သုဂန္ဓိ ကတ္တုံ သဟတီတိ **သဟော,** အ။ သဟန် သဟော, တံ ကရောတီတိ **သဟကာရော,** ဟာ တ ပမုအ, တာယ သဟ ဝတ္တတီတိ သဟော, သဟံ သမုဒံ ကရောတီတိ **သဟကာရော။**

၅၅၈. ဒ္ဝယံ သေတမ္ဗေ။ **ပုဏ္ဍ** ပုဏ္ဍနေ။ **ပုဏ္ဍ** ခဏ္ဍနေတ္တေကေ, ဏ္ဘုဝု, အသ္သိ, **အရာ**ဂမော စ။ သေတဝဏ္ဏော အမ္ဗော **သေတမ္ဗော။** ဒ္ဝယံ ဗဟုတရကေ, ယသ္သ ဖလာနိ အတိပိစ္ဆိလာနိ။ **သိ** ဗန္ဓနေ, လု, **သလ** ဂမနတ္တော တ, ဥ, အသ္သေ။ ပိစ္ဆိလတ္တာ ဗဟူနိ တရီနိ ယသ္မိံ **ဗဟုတရကော,** သညာယံ ကော။ သိတော, ဥဒ္ဒာလော, ကဖလောပိ။

ဒ္ဝယံ ကာသ္မရိယံ။ သိရိမန္တာနိ ပဏ္ဏာနိ ယသ္သာ **သေပဏ္ဏီ,** နအာဒိ, **သိရီသဒ္ဒသ္သ** **သေ။** ကသ္မီရဒေသဇတ္တာ **ကာသ္မရီ, ကာသ** ဒိတ္တိယံ တ, မရော, နအာဒိ။ မဓုပဏ္ဏီ, ဘဒ္ဒပဏ္ဏီပိ။ ဒ္ဝယံ သကဏ္ဍကမ္ဗိလဖလရုက္ခေ။ သကဏ္ဍ္ဍကတ္တာ ကုစ္ဆိတံ လာတီတိ **ကောလီ,** နအာဒိ။ **ဗဒ** ထေရိယေ, အရော, နအာဒိ။ ကုဝလီ, ကက္ကန္ဓူပိ။

၅၅၉. ဒ္ဝယံ တသ္သာ ကောလိယာ ဖလေ။ ကောလိယာ ဖလံ **ကောလံ။** ဗဒရိယာ အယံ အဝယဝေ **ဗဒရော။** ကုဝလံ, ဖေနိလံ, သောဝီရမ္ပိ။ ‘‘သောတဥ္စနေ တု သောဝီရံ, ကဥ္စိကေ ဗဒရေပိ စေ’’တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၄.၃၆] **ရဘသော။** ဒ္ဝ ယံ အသ္သတ္ထကုလသမ္ဘူတေ ရက္ခဟာသာဏာဒီသု သဥ္ဇာတရုက္ခေ။ ပိလံ ပရံ နိဿယဘူတံ ကသတီတိ **ပိလက္ခော, ကသ** ဝိလေခနေ, **သသ္သ** ခတ္တာဒိ နိပာတနာ။ အခာဒနီယဖလတာယ ဝိရူပံ ဖလမဿတ္ထီတိ **ပိပ္ဖလီ,** ဤ, နအာဒိ, ဝိဿပိ စ။

ဒ္ဝယံ တောယာဒိတပိနိယံ, ယဿာ မူလံ မဟာပဉ္စမူလေ ပဝိဋ္ဌံ။ **ပဋ္ဋ** ဂမနေ, အလော, နအာဒိ, **ဟဋ္ဋလီ,** ဟဋ္ဋလာပိ။ က ဏ္ဍဟံ ပုပ္ဖဝဏ္ဏံ ယဿာ သာ **ကဏ္ဍဟာဝဏ္ဍာ,** ကာသ္မရိယမ္ပိ။ အလိပ္ပိယံ, တမ္ဗပုပ္ဖိယတ္ရ။ ဒ္ဝယံ ဂန္ဓိလေ။ သာဒု ဖလတာယ သာဒု စ သော ကဏ္ဍကတာယ ကဏ္ဍော စေတိ **သာဒုကဏ္ဍော။** သကဏ္ဍကတာယ အတ္တာနံ ဝိရူပံ က ရောတီတိ **ဝိကင္ကတော,** ဒ္ဝိတ္တံ, နိဂ္ဂဟီတာဂမော စ။

၅၆၀. စတုက္ကံ တိန္ဒုကေ။ **တနု** ဝိတ္ထာရေ, ဥကော, **ဒန္တော** စ။ **တိဒိ** ဟိံသာယံ တ, ဥ, သညာယံ ကော။ ကာဋော ခန္ဓ ဓော ပကဏ္ဍော ယဿာတိ။ **တိမ** အဒ္ဒဘာဝေ, ဦသော, သကတ္တေ ကော, **ဝရန္တော** စ။ **ဥပစ္စယေ** **တိမ္ဗရူ။**

ဒ္ဝယံ တမ္ဗဖလေ။ က္ကရာဝတီ နဒီ, ပဌမကာလေ တသ္သာ တီရေ ဇာတော **ရောဝတော။** နာရံ ဝုစ္စတိ နီရံ, တံ ဂစ္ဆတီ တိ **နာရင်္ဂော။** ဒ္ဝယံ မက္ကဋ္ဌတိန္ဒုကော။ **ကုလ** သင္ဃာနေ, ဏ္ဍဝု။ ကာကေန္ဒု, ကာကလုကောပိ။

၅၆၁. တိကံ ကဒမ္ဗေ။ ကံ တတံ ဒမေတီတိ **ကဒမ္ဗော,** ဗော။ ပိနေတီတိ **ပိယကော,** ဏ္ဍဝု, **က္ကယာ**ဒေသော။ နယတိ မုဒံ **နီပော,** ပော။ ဒ္ဝယံ, ဝိဒရုက္ခေ, ယသ္သ နိယ္ယာသေန ပေဋ္ဌာဒယော လိမ္ပန္တိ။ **ဘလ, ဘလ္လ** ပရိဘာသနဟိံသာအနေသု, နအာဒိ, အညတ္ထ တော, **ကန္တော** စ, **ဘလ္လာတကော,** တီသ္ဝယံ။ အရုကရော, အဂ္ဂိမုခောပိ။

ဒ္ဝယံ ‘‘ဟဝုသာ’’က္ကတိ ဍ္ဍာတေ။ **ဈုပ** အဟေ, ဏ္ဍဝု။ **ပသ္သ တော။ ပစ** ဟာကေ, ဥလော။ ဒ္ဝယံ သိရိမတိ, ယသ္သ ဖလာနိ မရိစပ္ပမာဏာနိ, အမ္ဗိလာနိ စ။ **တိလ** ဂမနေ, ဏ္ဍဝု။ **ခုရ** ဆေဒနေ, ဏ္ဍဝု။

၅၆၂. ဒ္ဝယံ အမ္ဗိလိကာယံ။ **စိ** စယနေ, စော, **စိစ** အာအနသံဝရဏေသု တ။ **တနု** ဝိတ္ထာရေ, အမ္ဗိလရသံ တနောတီ တိ **တိန္တိဏီ,** ဒ္ဝိတ္တမိတ္တံ, **ဏ**တ္တဥ္စ, နအာဒိ။ ဒ္ဝယံ အမ္ဗိလင္ကုရဖလေ သေတရုက္ခေ။ ဂန္ဒ္ဓဘဏ္ဍပ္ပမာဏဖလတ္တာ **ဂဒ္ဒဘဏ္ဍော, ရ** လောပော။ **ကပိ** စလနေ, တနော, ဒီဃော အာဂမသ္သ။ ကန္ဒရာလော, ပိလက္ခောပိ။

တိကံ သာလရုက္ခေ။ **သလ** ဂမနေ, ဏော, သာရဝန္တတာယ တ **သာလော။** အသ္သကဏ္ဏသဒိသပဏ္ဏတာယ **အသ္သကဏ္ဏော။ သန္ဇ** သင္ဂေ, အ, **သဇ္ဇ** အဒနေ တ, အ။ ဒ္ဝယံ နဒီသဇ္ဇေ။ **အဇ္ဇ** အဇ္ဇနေ, ဥနော။ **ကက** လောလ္လေ, ဥဓော။ ဝီရတရု, က္ကန္ဒုမောပိ။

၅၆၃. တိကံ မုစလိန္ဒေ။ **စုလ** နိမုဇ္ဇနေ။ **မုစလ** သင္ဂာတေ, က္ကန္ဒော။ **နီပော** ကဒမ္ဗေပိ။ တိကံ ပီတသာလေ။ **ပိယကော** ကဒမ္ဗေပိ။ **အသ** ဘက္ခနေ, ယု, ပီတပုပ္ဖော သာလော ရုက္ခော **ပီတသာလော။** ဗန္ဓူကပုပ္ဖော, ဇီဝကောပိ။

ဒ္ဝယံ ဈာဋ္ဌလိယံ။ ကတေ လိဟန္တီတိ **ကေလီသော, ဟသ္သ သော။ ဈုဋ္ဌ** သင္ဃာတေ, အလော။ ဈာဋ္ဌလော, ဟဋ္ဌလိပုပ္ဖကာရော ဒီဃဖလော ရုက္ခော။ ပမောက္ခောပိ။

၅၆၄. ဒ္ဝယံ ရာဇာယတနေ, ခီရဝန္တတာယ **ခီရိကာ။** ဒေဝရာဇသ္သ နိတသနဋ္ဌာနဘူတတ္တာ **ရာဇာယတနံ,** ပိယာလေပိ။ ဒ္ဝယံ ကပ္ပလေ။ ကုစ္ဆိတေန ဖလေန ဥမ္ဘတိ ပူရတီတိ **ကုမ္ဘော။** ကုစ္ဆိတေန မောဒတီတိ **ကုမုဒိကာ,** ဏ္ဍဝု။

ဒ္ဝယံ ဂုတကရုက္ခေ, ယသ္သ ဖလေန တမ္ဗူလနာမံ ဇာယတိ။ **ပူဇ** ပူဇာယံ, ဏော, **ဇသ္သ ကော။ ကမု** က္ကစ္ဆာယံ, ဟေတုကတ္တရိ ဏ္ဍဝု။ ခပုရောပိ။ ဒ္ဝယံ လောဟိတလောဒ္ဒေ။ ပဋ္ဋိကတ္ထာဍ္ဍာ ယသ္သ **ပဋ္ဋိ** ။ ‘‘ပဋ္ဋိ’’တိပိ ဟဋ္ဌော။ အသ္သိံ ပက္ခိတ္တေ လာခာ ရတ္တာ ဘဝတီတိ **လာခာပသာဒနော။** ကမုကောပိ။

၅၆၅. ဒ္ဝယံ က္ကင္ဂုဒိယံ, အယဥ္စ ကဏ္ဍကီ ဗာဟုလ္လေန မဇ္ဈိမဒေသေ ဇာယတေ။ **က္ကင္ဂ** ဂမနတ္တော, က္ကအော, က္ကသ္သု, နအာဒိ။ တာပသော ပယုဇ္ဇမာနဖလကတာယ **တာပသတရု။** ဒ္ဝယံ ‘‘ဘုဇပတ္တော’’က္ကတိဍ္ဍာတေ သုန္ဒရတစေ ရုက္ခေ, ယသ္သ တစေ မန္တက္ခရာနိ လိခန္တိ။ ဘုဇော ဟဏိ, တံသဒိသပတ္တတာယ **ဘုဇပတ္တော။** မန္တလေခကေဟိ အာဘုဇိတတစဝန္တတာယ **အာဘုဇီ။** ဘူဇော, စမ္မီ, မုဒုတ္တစောပိ။

ဒ္ဝယံ သိမ္ဗလိယံ။ ပိစ္ဆာယောက **ပိစ္ဆိလာ,** က္ကလော။ **သမ္ဗ** မဏ္ဍလေ, အလိ, အသ္သိ။ ‘‘ပိစ္ဆိလာ ပူရဏီ မောစာ, ထိရာယု သိမ္ဗလီ ဒ္ဝိသူ’’တိ [အမရ ၁၄.၄၆] **အမရကောသော။** ဒ္ဝယံ ပိစ္ဆိလာကာရေ ကဏ္ဍကသဟိတေ ရုက္ခေ။ **ရုစ** ဒိတ္တိယံ, ဟေတုကတ္တရိ ယု, **ကုဋ္ဌ** ကောဋ္ဌိလ္လေ, ကတ္တရိ ဏော, ကောဋ္ဌော အသိမ္ဗလိ သမာနောပိ သိမ္ဗလိသဒိသာကာရဒသ္သနတော **ကောဋ္ဌသိမ္ဗလိ,** ပုမေ။ ကသမ္ဗလောပိ။

၅၆၆. ဒ္ဝယံ ‘‘ကဏ္ဍကရဥ္ဇ’’က္ကတိ ဍ္ဍာတေ ကဏ္ဍကိနိ ကရဥ္ဇဂုမ္ဗေ, ယံ လောကေ ‘‘ကလိနော’’တိ ဝုစ္စတိ။ **ကရ** ဟိံသာယံ, **ကရ**တော ရိရိယာ။ **ပူ** ပဝနေ, က္ကကော, **တော**န္တော စ။ ပူတိကရဇော, ကလိမာရကောပိ, ကလိနော။ ဒ္ဝယံ အလိမပုပ္ဖကာရေ ပီတနာသကရုက္ခေ။ **ရုဟ** ဇနနေ, ဏီ။ လောဟိတပုပ္ဖတာယ **ရောဟိတကော။**

ဒွယံ ဧရဏ္ဍေ။ **ဧရဍိ** ဟိံသာယံ။ တတံ ဧရဏ္ဍတီတိ **ဧရဏ္ဍော,** ဏ္ဍော။ **မဏ္ဍ** ဘူသနေ, ဤသံပသန္နတေလတာယ တ **အာမဏ္ဍော,** အာမံ တ တတံ, တံ အယတီတိ **အာမဏ္ဍော။ အာ** အဝခဏ္ဍနေ, **အဿ ဍော။** စိတ္တကော, စဍ္ဍုပိ။

“အင်္ဂိသညေပိ စိတ္တကော, ပုမေ ဧရဏ္ဍကေ စဍ္ဍု။

ပဏ္ဍိတုဏ္ဍော ထိယံ မတော”။

ဒွယံ သိတရုက္ခေ။ သတ္တဒုယုတ္တဖလတာယ **သတ္တဒုဖလာ။** ဂဏ္ဍံ သမေတီတိ **သမီ,** အ, နအာဒိ, ဟရိဘဒ္ဒကေပိ။ ဂရု ဒါရု, ပူတိကဋ္ဌမ္ပိ။

၅၆၇. ဒွယံ ကရဉ္ဇေ။ နတ္တံ ရတ္တာ မာလာ ယဿ။ ကံ ရဉ္ဇယတီတိ **ကရဉ္ဇော,** ဏော။ စိလ္လဝိလ္လော, ကရဇောပိ။ ဒွယံ ခဒိရေ။ **ခဒ** ဟိံသာယံ, ထေရိယေ စ။ ခဒန္တိ ဒန္တာ ယေနာတိ **ခဒိရော,** ဣရော။ ဒန္တာ ဓာဝန္တိ ယေန နိရောဂတ္တာတိ **ဒန္တဓာဝနော,** ယု, **ဓာဝ** ဂတိသုဒ္ဓိယံ။ ကယတ္တိ, ဗာလတနယောပိ။ “ကယတ္တိ ခဒိရေ ဣတ္ထိ, ဆန္ဒသိပိ ဆဋ္ဌကုခရေ”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၄.၄၉ ဗျာခ္ယာသုဓာ ၂.၄.၅၀] **ရာဘသော။** ဗာလော သုခုမော ပတ္တသညိတော တနယော ယဿ **ဗာလတနယော။** ဒွယံ ပီတသာရေ ခဒိရေ။ ခဒိရာဒိကန္တု ပီတသာရေ။ သေတဝဏ္ဏတာယ သောမော ကပ္ပူရသဒိသော ဝက္ကော ဝက္ကလမေတဿ **သောမဝက္ကော။** “သောမော ကုဝေရေ ပိတုဒေဝတာယံ, ဝသုပ္ပဘေဒေ ဝသုဓာကရေ စ။ ဒိဗ္ဗောသဓီ သောမလတာ သမီရဏေ, ကပ္ပူရနီရေသု စ တနရေ စာ”တိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော။** ဤသံ ခုဒ္ဒကံ ဒလမေတဿ **ကဒရော, လဿ ရော။** ဒွယံ ပိဏ္ဍီတကေ။ **သလ** ဂမနေ, လော။ **မဒ** ဥမ္မာဒေ, ယု။ “ပိဏ္ဍီတကော မရုဝကော, သသနော ကရဟာဋကော”တ္ယမရကောသေ [အမရ ၁၄.၅၂]။

၅၆၈. တိကံ ဣန္ဒသာလေ။ သာလာနံ ရုက္ခာနံ ဣန္ဒော ရာဇာ **ဣန္ဒသာလော,** အသာဒိသု **သိရိဝမုကာ** ဒိသန္ဒော ဝိယ အဓိဝစနမတ္တမိဒံ။ ဣန္ဒဿ သက္ကဿ သာလောတိပိ **ဣန္ဒသာလော။ သလ္လ** တော ဏွု, နအာဒိ, **သလ္လကီ။ ခရ** ဆေဒနဝိနာသနေသု, ဏွု။

ဒွယံ ဒေဝဒါရုမှိ။ ဒေဝါနံ ဒါရု။ ဘဒ္ဒတ္တာ **ဘဒ္ဒဒါရု။** သက္ကပါဒပော, ဟရိဘဒ္ဒကော, ပီတဒါရု, ဒါရု, ပူတိကဋ္ဌမ္ပိ။ ဒွယံ ဟေမပုပ္ဖကေ။ ပဉ္စမကာလေ စမ္ပာနဂရေ ဇာတော **စမ္ပေယျော,** ဏေယျော။ **ကပစ္စယေ** **စမ္ပကော။**

၅၆၉. ဒွယံ ပနသေ။ **ပန** ဗျဝဟာရေ, ထုတိမှိ စ, အသော။ ကဏ္ဋကယုတ္တံ ဖလမဿ **ကဏ္ဋကိဖလော။** ဒွယံ သိတယံ။ န ဝိဇ္ဇတေ ရောဂဘယံ, ရောဂဗျထာ စောပယုဇ္ဇမာနာယမဿတ္ထိ **အဘယာ။** ရောဂဘယံ ဟရတိ အပနေတီတိ **ဟရီတကီ,** တော, သကတ္ထေ ကော, နအာဒိ။ ဟရိတ္တကီပိ။ အဗျထာ, ပူတနာ, အမတာ, ဟေမဝတီ, စေတကီ, သိဝါပိ။

ဒွယံ ကရိသဖလေ။ ရောဂံ အသတိ ဘက္ခတီတိ **အက္ခော,** ခော, **သဿ ကော။** ရောဂံ ဝိဘူတံ ကရောတီတိ **ဝိဘီတကော,** ဝိဘီဋ္ဌကောပိ။ ဘူတာဝါသော, ကလိဒ္ဒုမောပိ, ကလိဿ အာဿယဘူတော ဒုမော **ကလိဒ္ဒုမော။** ဒွယံ ပုဿဖလေ။ နတ္ထိ မတမေတိဿံ ဟေတုဘူတာယံ **အမတာ။ မလ** ဓာရဏေ, ဏွု, နအာဒိ, **အာမလကီ။** ဝယဋ္ဌာပိ။ ဝယော တိဋ္ဌတိ ထိရီဘဝတ္တေတာယာတိ **ဝယဋ္ဌာ။**

၅၇၀. ဒွယံ ဥဟုရုက္ခေ။ လဗုနာမကေ ပဗ္ဗတေ ဇာယတီတိ **လဗုဇော။** ခုဒ္ဒကတ္တာ လိခီနံ အဟကင်္မံ ကုစသဏ္ဌာနံ ဖလမေတဿ **လိကုစော,** နိပါတနာ။ ဒွယံ ပီတပုပ္ဖေ။ အဂန္ဓပုပ္ဖတာယ အတ္တာနံ ကဏိကံ ကရောတီတိ **ကဏိကာရော, ဋ္ဌ** လောပေ, ပဒုမပုပ္ဖာကာရပုပ္ဖဒုမတာယ **ဒုမုပ္ပလော။**

တိကံ ဟိင်္ဂုနိယျာသေ။ **နီ** နယေ, ဗော, **မောဿော** စ။ တိတ္တရသတ္တာ အရိဘာဝေ တိဋ္ဌတီတိ **အရိဋ္ဌော။** ပုစိ ကုင်္ဇံ မဒ္ဒတီတိ **ပုစိမန္ဒော,** ဣတ္တံ, ဗိန္ဒာဂမော။ ဓမ္မသေနော, မာလကောပိ။ မလတေ ရောဂံ **မာလကော,** ဏွု။ ဒွယံ ရတ္တပုပ္ဖေ။ **ကရောတိသ္မာ** ဏွု။ **ဒလ** ဝိဒါရဏေ, မော, ဣကာရာဂမော။ အဋ္ဌိမောပိ။

၅၇၁. ဒွယံ ပီတဒ္ဒုမေ။ သရတိ ကာလန္တရံ **သရလော,** အလော။ ပူတိယေဝ ကဋ္ဌံ **ပူတိကဋ္ဌံ, ပူတိမုတ္တ** န္တိ ယထာ။ ဒွယံ ပိစ္ဆိလာယံ။ **ကပိ** စလနေ, ဏ္ဍလော။ **သာသ** အနုသိဋ္ဌိယံ, **သိသ** ဏ္ဍာယံ တ, အဟေ, နိဂ္ဂဟီတာဂမော, **သိံသပာ။** အဂုရုပိ။

တိကံ ဖလိနိယံ။ **သာ** တနုကရဏေ, မော။ ပိယဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ **ပိယင်္ဂု,** ဥ။ ကမနီယဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ **ကင်္ဂု,** ဥ, နိပါတနာ။ မဟိလာဝှယာ, လတာ, ဂုန္ဒာ, ဂန္ဓဖလီ, ကာရမ္ဘာပိ။ ဒွယံ သိရီသေ။ သရတိ ရောဂံ ဟိံသတီတိ **သိရီသော။** ဤသော, အသ္သိ။ **ဘဏ္ဍ** ပရိဘာသနေ, ဏ္ဍလော။ ကပီတနော**ပိ**။ အမ္ဗာဋ္ဌကေ, ဂဒ္ဒဘဏ္ဍေ စ ကပီတနော။

၅၇၂. ဒွယံ မဏ္ဍူကပဏ္ဏေ။ **သုဏ** ဂတိယံ, ဏ္ဍဝု, ဒီဃံ ဖလဝဏ္ဋံ ယဿ။ နဋ္ဌော ကုဋ္ဌန္နဋ္ဌာပိ။ ဒွယံ ဗကုလေ။ **ဝက** အာဒါနေ, ဥလော။ ကေသရယုတ္တပုပ္ဖတာယ **ကေသရော။**

ဒွယံ မလပုပ္ဖသိမ္ဗိ။ ကာကာနံ ဥဒုမ္ဗရော ကာကောဒုမ္ဗရော, သော ဧဝ **ကာကောဒုမ္ဗရိကာ,** သကတ္ထေ ဏ္ဍကော။ **ဖလ** နိပ္ဖတ္တိယံ, ဂု, **လဿ ကော။** ဒွယံ နာဂရုက္ခေ။ န ဂစ္ဆတီတိ **နာဂေ,** ဒီဃာဒိ။ နာကနံ မာလာ, သာ သဉ္ဇာတာ ယတ္ထ **နာဂမာလိကာ။**

၅၇၃. ဒွယံ အသောကေ။ နတ္ထိ သောကော ယေန။ **ဝဇ** ဂမနေ, ဥလော။ ဒွယံ ဇယာယံ။ တံတံရောဂဇယာဒိကံ ကရောတီတိ **တက္ကာရီ,** ဏီ။ ဝိသေသေန ဇယတီတိ **ဝေဇယန္တိကာ,** အန္တော, နအာဒိ, သကတ္ထေ ကော။ ''ဇယာ ဇယန္တိ တက္ကာရီ, နာဒေယီ ဝေဇယန္တိကာ''တ္ယ**မရကောသော** [အမရ ၁၄.၆၅]။

ဒွယံ သမုဒ္ဒသမီပဒေသဇေ သာမဒလေ တမာလနာမေ တရုမှိ။ တာပိယံ ဇာယတီတိ **တာပိဉ္ဆော,** အညတ္တေ ဆော, ဗိန္ဒာဂမော, ''တာပိ တု သရိတာန္တရေ''တိ ဟိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော။ တမု** ကင်္ခာယံ, အလော။ ဒွယံ ကုဋဇေ။ ရောဂံ ဆိန္ဒတီတိ **ကုဋဇော,** ဇော။ ဂိရိမှိ ဇာတာ မလ္လိကာ **ဂိရိမလ္လိကာ,** သက္ကပရိယာယောပ္ယတ္ရ။

၅၇၄. **တဿ** ကုဋဇဿ ဖလေ **ဣန္ဒယဝေါ။** ဣန္ဒဿ သက္ကဿ ယဝေါ ဧဿဝိသေသော **ဣန္ဒယဝေါ။** ကလိင်္ဂံ, ကဒ္ဒယဝမ္ပိ။

''ပူတိကရဉ္ဇ ဓူမှာဋ္ဌေ ဒေသဘေဒေ ပုမာ ဘဝေ။
ကုဋဇဿ ဖလေ က္လီဝံ၊ ကလိင်္ဂံ ထီ တု နာရိယ''န္တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၄.၆၇] ။ –

ရဘသော။ အမရမာလာယန္တု ''ကလိင်္ဂေ'န္ဒယဝေ ပုမာ''တိ ဣတ္ထိကဏ္ဍေ ဟဋ္ဌော။ တဿတ္ထော **ကလိင်္ဂာ** ဣတ္ထီ, **ဣန္ဒယဝေ** ပုမာ ။ ဒွယံ ကဏိကာရိကာယံ။ အဂ္ဂိ အနေန မန္ထတေ **အဂ္ဂိမန္ထော,** ဏော။ တံ ကဋ္ဌေဟိ ဃံသိယမာနေ အဂ္ဂိ ဥဋ္ဌဟတိ။ **ကဏ** ဂတိယံ, ဏ္ဍဝု။ ဇယာပ္ယတ္ရ။ ''ဝိဇယေ သော ဇယာ ဒုဂ္ဂာ, ဇယန္တိ ဂဏိကာရိကေ''တိ ဇယာ နာနာတ္ထာ။

ဒွယံ နိဂ္ဂုဏ္ဍိယံ။ နတ္ထိ ဂုဏ္ဍံ ဂဗ္ဘဗန္ဓနမေတာယာတိ **နိဂ္ဂုဏ္ဍီ။ သိ** ဗန္ဓနေ, ဒု, သိန္ဒုံ ဂဗ္ဘဗန္ဓနံ တရေတီတိ **သိန္ဒုဝါရော။** ဣန္ဒာနီပ္ယတ္ရ။ ဣန္ဒာနီကရဏော ထီနံ, သိန္ဒုဝါရေန္ဒုနာရိသု။ ဒွယံ မလ္လိကာယံ။ တိဏာနိ သူလန္တိ ယဿမိန္တိ **တိဏသူလံ, သူလ** ရုဇာယံ။ ယတ္ရ တံ ဇာယတိ, တတ္ရ တိဏာနိ ရောဂီနိ ဘဝန္တီတ္ယတ္ထော။ ''တိဏသူလံ မလ္လိကာယံ, ပဏ္ဍကံ ကေတကီဖလေ''။ မလ္လတေ ဓာရီယတေ သဗ္ဗေဟီတိ **မလ္လိကာ, မလ္လ** ဓာရဏေ, ဏ္ဍ, သကတ္ထေ ကော။ ဘူပဒီ, သီတဘီရု စ။

၅၇၅. ဒွယံ ကဏှပုပ္ဖသေဖာလိကာယံ။ သိဖာ ဇဋာ ယဿတ္ထိ **သေဖာလိကာ,** ဏ္ဍကော, **လ**မဇ္ဈော။ နီလပုပ္ဖတာယ **နီလိကာ။** သုဝဟာ, နိဂ္ဂုဏ္ဍီပိ။ ''သိန္ဒုဝါရေပိ နိဂ္ဂုဏ္ဍီ, နီလသေဖာလိကာယ စေ''တိ ရုဒ္ဒော။ ဒွယံ ဝနမလ္လိကာယံ။ **ဖုဋ** ဝိကာသနေ, အာ ဘုသော ဖုဋတီတိ **အပ္ဖောဋာ,** ရဿာဒိ။

စတုက္ကံ ရတ္တပုပ္ဖေ။ **ဗန္ဓ** ဗန္ဓနေ, ဥ, သကတ္ထေ ကော။ ဇယတ္ထံ သုမနံ **ဇယသုမနံ။ ဘဏ္ဍ** တိသ္မာ ဏ္ဍကော, **ဘဏ္ဍိကော။** ဇီဝတီတိ **ဇီဝကော, ဇီဝ** ပာဏဓာရဏေ, ဏ္ဍဝု။ **ဇီဝက**သဒ္ဒဿ ပီတသာလာဒီသွပိ ပဝတ္တနတော ဗန္ဓု ဧဝ

ဗိဝကော **ဗန္ဓုဇီဝကော** တိ **ဗန္ဓု** သဒ္ဒေန ဝိသေသေတ္ဝာ ဝုတ္တံ, သမုဒိတေန တ နာမမိဒမေကသ္သ။ ''ဗန္ဓု ဗန္ဓုကပုပ္ဖေ စ, ဗန္ဓုဘာတရိ ဗန္ဓဝေ''တိ ဝစနတော,

''ဇီဝကော ပီတသာလေ စ၊ ခေပနေ ဝုဒ္ဓိဇီဝိနိ။
သေဝိနိ ဟဏာကေ ဖာတိ-ကုဏ္ဍိကေ ဟာဒပန္တရေ''တိ။ –

ဝစနတော စ ''ဗန္ဓုဇီဝကော''တိ ဇတ္ထ ဒွေဝ နာမာနိပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။

၅၇၆. ပဥ္စကံ သုမနာယံ။ သုန္ဒရံ မနော ယသ္သံ။ သုဂန္ဓတ္တာ **ဇာတိသုမနာ**တိ သမုဒိတနာမံ။ **မလ** ဓာရဏေ, တော, န အဒိ။ **ဇန** ဇနနေ,တိ။ ဝသ္သကာလသဉ္ဇာတပုပ္ဖတာယ **ဝသ္သိကီ။** ဣကော, နအဒိ။

ဒွယံ ''စမ္ပေယ္ယ''ဣတိ ချာတော။ **ယုထ** ဟိံသာယံ, ဣ, သကတ္တေ ကော, ဒီဃာဒိ။ မဂဓေ ဘတ **မာဂဓီ။** ဂဏိကာ, အမ္ဗဋ္ဌာပိ။ ဒွယံ ''ဒေတလိ''ဣတိ ချာတာယံ။ သုန္ဒရံ ဒလမေတိသ္သာ **သတ္တလာ,** ဒသ္သ **တော,** သတ္တ ဒလာနိ ယသ္သာ တ **သတ္တလာ။** နတ နူတနာ မလ္လိကာ **နဝမလ္လိကာ။** နဝမာလိကာပိ။

၅၇၇. ဒွယံ ပုဏ္ဍကေ ''လံသ့ဝဏ''ဣတိ ချာတော။ ဝသန္တေ ပုပ္ဖတိ **တသန္တိ။** အတိမုဒံ တနောတီတိ **အတိမုတ္တ တော,** နိပာတနာ။ မာဓဝီ, လတာပိ။ မဓုမ္ဟိ စိတ္တေ, ဝေသာခေ တ ပုပ္ဖတီတိ **မာဓဝီ။**

''လတာ ဇောတိမတီပက္က-သာခာဝလ္လီပိယင်္ဂုသု။
လတာ ကတ္ထူရိကာယဉ္စ၊ သာ ဒုဗ္ဗာမာဓဝီသု စာ''တိ။

လတာ အနေကတ္ထာ။ ဒွယံ ကရဝီရေ။ ကုစ္ဆိတံ ရဝန္တိ အသ္သာ ယေန **ကရဝီရော,** ဏ္ဍိရော။ အသ္သေ မာရေတီတိ **အသ္သမာရကော။** ပဋိဟာသောပိ။

ဒွယံ မာတုလုင်္ဂေ။ မတ္တော လုဇ္ဇတိ ယေန **မာတုလုင်္ဂော, လုဇ** ဝိနာသေ။ ပရိပုဏ္ဏဗီဇတာယ **ဗီဇပူရော။** ရ စကောပိ, **ရုစ** ဒိတ္တိယံ, ဏုဝု။ ဒွယံ ခုတ္တုရေ။ ဥဂ္ဂံ မဇ္ဇတိ ယေန **ဥမ္မတ္တော, မဒ** ဥမ္မာဒေ။ မာရေတီတိ **မာတုလော,** ဥလော, ရသ္သ **တော။** ''ဥမ္မတ္တော ကိတတေ ခုတ္တော, ဓတ္တူရော ကနကာဝ္ဟယော, မာတုလော မဒနော''တ္ယ **မရ ကောသော** [အမရ ၁၄.၇၇]။

၅၇၈. ဒွယံ ကဏ္ဍဟဟကဖလေ။ ကရံ ဟတ္ထံ မဒ္ဒတိ ကဏ္ဍကေန **ကရမန္ဒော။** ကရမဒ္ဒောပိ။ သုဋ္ဌု သိနောတီတိ **သုသေနော, သိ** ဗန္ဓနေ, ယု။ ဒွယံ ကုန္ဒေ။ **ကုဏ** သဒ္ဒေ၀စနေ, ဒော, **နတ္တံ, ကုဏ** သဒ္ဒောပကရဏေသု တ။ မာဃေ ဘဝံ **မာဃ္ဃံ,** ယော, တသ္မိံ ကာလေ ဟိ ပုပ္ဖာဒိသမိဒ္ဓိ ဘဝတီတိ တဗ္ဗဝတ္တေန ဗ္ဗပဒေသော။

ဒွယံ ဒေဝတာသေ။ ဒေဝတာ အာသန္တိ ယံ **ဒေဝတာသော။** ဇီမူတကာလေ သဉ္ဇာတတ္တာ **ဇီမူတော,** မ္ဟပနလာ။ ဒွ ယံ သနာမပသိဒ္ဓေ ပုပ္ဖဝိဋ္ဌပေ။ ပုပ္ဖမာသုံ န မိလာတမသ္သ ဘဝတီတိ **အမိလာတော။** မဟန္တမ္ပိ ကာလံ သဟတီတိ **မဟာသဟာ။**

၅၇၉. စတုက္ကံ စိုဏ္ဍိသာမဉ္ဉေ။ သိရီ ဝတ္တတိ ယေန **သေရေယ္ယကော,** ဏေယ္ယကော။ အသနာမကတ္တာ **အသီ။** **ကိရ** ဝိက္ခိရဏေ, အာတော, ဒွိတ္တံ။ **ကုရ** သဒ္ဒေ, ဋော, သကတ္တေ ကော။

ဒွယံ ကဏ္ဍေန, ပတ္တေန စ သိတေ ပဏ္ဏာသေ။ **အဇ** ဂမနေ, ဥကော။ သိတော သုက္ကော ပဏ္ဏာသော **သိတပဏ္ဏာ သော။** ဒွယံ အပ္ပပတ္တေ ပဏ္ဏာသေ။ **ဏ္ဍိရ** ကမ္ပနေ, ယု။ ဖဏိံ ဇယတိ **ဖဏိဇ္ဇကော, ယ** သ္သ **ကော။**

၅၈၀. ဒွယံ ဇဟကုသုမေ။ ဇပတိ ယာယ **ဇဟ, ဇု** ဇဝနေ တ, ဟေ, ဥသ္သတ္တံ။ မရုဒေသဇေ ကဏ္ဍကိနိ ကရဘပ္ပိ ယေ တရုဝိသေသေ **ကရီရာဒိ**ဒွယံ။ **ကရော**တိသ္မာ ဏ္ဍိရော။ **ကစ** ဗန္ဓနေ, ဒွိတ္တံ, ကကစော, ဂန္ထိလောပိ။

ဒွယံ ရုက္ခောပရိဇာတေ ဝိဇာတိယေ ပလ္လဝေ။ ရုက္ခေ ဇာယမာနာ တံ အဒ္ဒတိ ဟိံသတီတိ **ရုက္ခာဒနီ, အဒ္ဒ** ဟိံသာယံ, ယု, နအာဒိ, **ဒ**လောပေါ။ **ဝန္ဒ** အဘိတာဒနထုတီသု, အ, ဣတ္ထိယံ, သကတ္ထေ ကော, **အဿ** ဒီဃော။ ရုက္ခရုဟာ, ဇီဝန္တိကာပိ။ ဒွယံ စိတ္တကေ။ **စိတိ** ဟိံသာယံ, ဂန္ဓေ စ, ဏွု။ **အဂ္ဂိသညိတော** တိ အဂ္ဂိပရိယာယနာမကော။ ပါဌီပိ, ပုမေ’ယံ။

၅၈၁. ဒွယံ ဂဏရူပေ။ အက္ကော သူရိယော, တပ္ပရိယာယနာမကတ္တာ **အက္ကော။** ဝိကရောတီတိ **ဝိကိရဏော,** ယု။ အဿိ။ အက္ကဝှေဟာ, ဝသုကော, အဖ္ဖောဋ္ဌော, မန္ဒာရော, အက္ကပဏ္ဏောပိ။ “ပုမေ အက္ကဝှေဟာ အဖ္ဖောဋ္ဌော, ဝနမာလ္လုပရာဇိတေ”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၄.၈၀] **ရုဒ္ဒော။** မန္ဒာရော ဒေဝဒုမမ္ဟိ ပါရိဘဒ္ဒကေပိ။ တသ္မိံ အက္ကေ ယော သေတပုပ္ဖကော, တသ္မိံ **အဠက္ကော။** သေတပုပ္ဖတာယ အလံဘူတော အက္ကော **အဠက္ကော, အလ** ဘူသနေ, ဠတ္တံ။ ပတာပသောပိ။ ဒွယံ ဆိန္နရုဟာယံ။ တိတ္တရသတ္တာ ပူတိဘူတာ လတာ **ပူတိလတာ, ပူ** ပဝနေ တ,တိ။ ရောဂမလံ ပုနာတီတိ ပူတိ, သာ ဧဝ လတာ **ပူတိလတာ။ ဂုဠ** ရက္ခဏေ, စော, နအာဒိ။ **ဂရ** သေစနေ တ။ အမတာ, မဓုပဏ္ဏီပိ။ မဓု ဣဝ ပဏ္ဏမဿာ **မဓုပဏ္ဏီ။** ဒွယံ ဓနုသေနိယံ, ယာ ပတ္တေဟိ ဝဏ္ဏသဒိသီ, တတ္တစော တန္တုဓနုဂုဏောပယုတ္တော။ မုဗ္ဗာဝိကာရတာယေဝ ဓနုဇိယာ “မုဗ္ဗီ”တျုစ္စတေ, **မုဗ္ဗ** ဗန္ဓနေ, အ, မုဗ္ဗာ။ မဓုရသတ္တာ **မဓုရသာ။** ဒေဝီ, မောရဋ္ဌာပိ။ **မုရ** ပဝေဓနေ, အဋ္ဌော, **မောရဋ္ဌာ။**

၅၈၂. ဒွယံ မက္ကဋိယံ။ ကပိနံ တနုရာနံ ကစ္ဆုံ ဇနေတီတိ **ကပိကစ္ဆူ။** ကပိကစ္ဆုပိ။ ဒုက္ခသမ္ဖဿတာယ **ဒုဖဿော။** အတ္တဂုတ္တာ, ဇဋာ, အဗျဏ္ဍာ, ကဏ္ဍူရာ, ပါဝုသာယိနီ, သူကသိမ္ဗိပိ။ “အယံ ဖဿေန ကဏ္ဍုံ ဇနယတီ”တိ ယာ လောကေဟိ ပရိဟရီယတေ, တတော အယံ အတ္တနာ ဂုတ္တာ ရက္ခိတာ **အတ္တဂုတ္တာ။** ပါဝုသာယံ ဥတုယံ ဇေတိ ဇာယတေ, ဏော, ဣနီ။ သူကသဟိတာ သိမ္ဗိ အဿာ **သူကသိမ္ဗီ,** ရဿတ္တော။ ဒွယံ မဏ္ဍူကပဏ္ဏိယံ။ **မဇ** သုဒ္ဓိယံ, ဌော။ **ကာသ** ဒိတ္တိယံ, ကရဏေ အ, ရဿော။ သမင်္ဂါ, ယောဇနဝလ္လီပိ။ သမင်္ဂတီတိ **သမင်္ဂါ,** အ။ ယောဇနံ ဝလ္လိ ယဿာ **ယောဇနဝလ္လီ။**

ဒွယံ ဝနတိတ္တိကာယံ။ **အမ္ဗ** သဒ္ဒေ, ဌော, **အဝ** ရက္ခဏေ တ, နိဂ္ဂဟီတာဂမော။ **ပါ** ရက္ခဏေ, ဌော။ သေတာ, ပါပစေလီပိ။ သေတရသေန ယုဇ္ဇတေတိ, အ။ ဒွယံ ကဋုကရောဟိဏိယံ။ **ကဋ** ဝဿာဝရဏဂတီသု။ ဥ, **ကဋု,** နာရီ။ ကဋု ကရသာ ဟုတွာ ရုဟတီတိ **ကဋုကရောဟိဏီ, ရုဟ** ဇနနေ, ယု, နအာဒိ။ “ကဋုကရောဟိဏီ”တိ သမုဒိတေန နာမမိဒံ။ ကဋုရောဟိဏီပိ။

၅၈၃. ဒွယံ ခရမဉ္ဇရိယံ “စစသိမ”ဣတိ ချာတာယံ။ အပမဇ္ဇန္တိ ဝတ္ထာဒိက’မနေနေတိ **အပါမဂ္ဂေါ,** ဒီဃော ဥပသဂ္ဂဿ။ သိခရမဿာတိ **သေခရိကော။** ဓာမဂ္ဂဝေါ, ဝိမုခပုပ္ဖီပိ။ “ယောသကေ ခရမဉ္ဇရိယံ, ဓာမဂ္ဂဝေါ ပုမေ မတော”။ ဝိမုခံ ပုပ္ဖမဿာ။ ဒွယံ ကဏှာယံ။ ပိတ္တံ ဖလတိ ကုပ္ပတိ ယာယ **ပိပ္ဖလီ,** နအာဒိ။ မဂဓေ ဘဝါ **မာဂဓီ,** မဂဓာနံ အယံ ဝါ **မာဂဓီ,** တတြ ပဌမုပ္ပန္နတ္တာ, ဗာဟုလ္လေန ဝါ တတြ ဇာယမာနတ္တာ တံသမညာယ ဗျပဒိဿတေ။ ဝေဒေဟီ, ကဏှာ, ကောလာပိ။ ဝေဒေဟာနမယံ **ဝေဒေဟီ။ ကဏှာ** နာနတ္ထာ, ဝုတ္တဉ္စ “ကဏှာ ပိပ္ဖလိ’ဇာဇီ စေ”တိ။

ဒွယံ တိကဏ္ဋကေ။ ဂဝံ ကဏ္ဋကော **ဂေါကဏ္ဋကော,** ပထဝိယံ ဝါ လဂ္ဂေ ကဏ္ဋကော **ဂေါကဏ္ဋကော။ သိင်္ဃ** ဃာယနေ, အာဋ္ဌော။ ပလင်္ကသာ, သာဒုကဏ္ဋောပိ။ ယုတ္တရာသ္နာယံ ပလာသေ စ ပလင်္ကသာ ထိယံ။ **သာဒုကဏ္ဋော** ဝိကင်္ကတေပိ။ ဒွယံ ဟတ္ထိပိပ္ဖလိယံ။ ကောလာကာရာ, တံနာမိကာ ဝါ ဝလ္လီ **ကောလဝလ္လီ,** ရဿော။ ဣဘာနံ ဟတ္ထီနံ ပိပ္ဖလီ **ဣဘပိပ္ဖလီ။** ကပိဝလ္လီ, ဝသိရောပိ။ **ဝသိရော** နာနတ္ထော။ ဝသိရော အပါမဂ္ဂေ သာမုဒ္ဒလဝဏေ ဟတ္ထိပိပ္ဖလိ စေတိ။ ပုမေ’ယံ။

၅၈၄. ဒွယံ ဆဂန္ဓာယံ, ယာ “ဥဂ္ဂဂန္ဓာ”တိပျုစ္စတေ။ ဂုန္နံ လောမသမ္ဘာတနဋ္ဌာနေ ဇာတာ **ဂေါလောမီ, ဝစ** ဝိယတ္တိယံ ဝါစာယံ, ကရဏေ အ, သတပဗ္ဗိကာပိ။ ဝစာ သုက္ကလောဟိတမူလဘေဒေန ဒုဝိဓာ, တတြ သုက္ကာ “ဟေမဝတီ”တျုစ္စတေ **အမရကောသေ** [အမရ ၁၄.၁၀၂-၃]။ ဒွယံ အဖ္ဖောဋ္ဌာယံ။ ကဏ္ဏသဏ္ဌာနပုပ္ဖတာယ ကဏ္ဏိကာ။ ဂိရိမှိ ဇာတာ ကဏ္ဏိကာ **ဂိရိကဏ္ဏိကာ။** ရောဂါဒိဇိတတ္တာ **အပရာဇိတာ။**

ဒွယံ ကလသိယံ။ သီဟပုစ္ဆာကာရကုသုမမဉ္ဇရိတာယ **သီဟပုစ္ဆိ။** ပဉ္စဟိ အပ္ပတနု ဝုစ္စတေ။ ပဉ္စဟိ ပဏ္ဏံ ယဿ သာ **ပဉ္စဟိပဏ္ဏီ။** ပုထုပဏ္ဏီ, ဂုဟာပိ, ပုထု အသိလိင်္ဂ ပဏ္ဏမဿာ **ပုထုပဏ္ဏီ။** ဂဟ္ဝရေ သီဟပုစ္ဆဥ္စ, ထိယံ ဆ မာတုကေ ဂုဟော [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၄.၉၃] ။ ဒွယံ သာလပဏ္ဏိယံ။ သာလပဏ္ဏသဒိသဝိဋ္ဌတာယ **သာလပဏ္ဏီ။** သာလံ သောဘနယုတ္တံ ပဏ္ဏမဿာ တ **သာလပဏ္ဏီ။ ထု** ဂတိထေရိယေသု, က္လရော, **ထိရော။**

၅၈၅. ဒွယံ ကဏ္ဍကာရိကာယံ။ နိဒ္ဒဟတိ ကဏ္ဍကမုဋ္ဌေတိ **နိဒိဒ္ဓိကာ,** ဏွုဝု။ ဘယကရဏဝသေန ဗျဂ္ဃသဒိသ တာယ **ဗျဂ္ဃီ,** ဗ္ရဟတိ, ခုဒ္ဒာပိ။ ဒွယံ နီလိရုက္ခေ။ **နီလ** ဝဏ္ဏေ။ နီလဝဏ္ဏတာယ **နီလီ,** နအဒိ, က္လနိ, **နီလိနီ,** ကာဠာ, တုတ္ထာပိ။

ကာဠာ ကဏ္ဍဟတိဝုတာယံ၊ နီလီ ယောဇနဝလ္လိသု။
ပဏ္ဏော ရသဉ္စနေ တုတ္ထာ၊ သုခုမေလာယ နီလိယံ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၄.၉၄-၅] ။

ဒွယံ ဂုဉ္ဇာယံ။ **ဇုဥ္စ** ယုဒ္ဓေ, ဥကော, အဿိ, **ဂုဇ** သဒ္ဒေ, အ, ဗိန္ဒာဂမော။ နာမန္တရာနိ စဿ –

ဒုမေ သာ ရတ္တိကာ ရတ္တ-ဒလာ စူဠာမဏိ စ သာ။
ကာကစိဉ္စီ တုလာဗီဇံ၊ ကဏ္ဍဟလာ စ သိခဏ္ဍိနီ။

ဒွယ’မပေဟရုယံ။ အယမပေဟရုက္ခေစ္စ ဉာတကဏ္ဍကဝတီ ဘဝတိ။ သတံ မူလာနိ ယဿ **သတမူလီ။** သတံ ရောဂေ အာဝရတီတိ **သတာဝရီ, ဝရ** အာဝရဏိစ္ဆာသု, အထ တ “သတာ”တိ စ “အာဝရီ”တိ စ ဒွေဝ နာမာနိ တဿာ။ “သတမူလီ ဗဟုသုတာ-ဘီရု ကြန္ဒီဝရီ ဝရီ”တိ [အမရ ၁၄.၁၀၀] ဟိ ဝုတ္တံ။

၅၈၆. ဒွယံ အတိဝိသာယံ။ မဟာဝီရိယံ ဩသဓံ **မဟောသဓံ။** “လသုဏေ တိဝိသာယဥ္စ, သုဏ္ဍိယမ္ပိ မဟောသဓ”န္တိ **ရုဒ္ဒော** ။ အတီဝ ဝိသတိ ဘေသဇ္ဇုပယောဂေသူတိ **အတိဝိသာ,** ဝိသာ, အရုဏာ, သိင်္ဂီပိ။

“အရုဏော ကိဉ္စိရတ္တက္ကေ၊ သဉ္ဈာရာဂေ အနူရုကေ။
နိသဒ္ဒေ ကပိလေ ကုဋ္ဌေ၊ ဒဗ္ဗေဝ တစ္စလိင်္ဂကော”။

“အရုဏာတိဝိသာသာမာ၊ မဉ္ဇဋ္ဌာတိဝုတာသု စ။
ဥသီရေတိဝိသာယဥ္စ၊ သိင်္ဂီမဂ္ဂုရဝလ္လဘာ”တိ။

ဒွယံ သောမရာဇိယံ။ **ဝက** အာအနေ, အစော, သောမသမတာယ ကာရိတာ ဝလ္လိကာ **သောမဝလ္လိကာ,** သကတ္ထေ ကော, ကဏ္ဍဟဖလာ, ပူတိဖလာပိ။

ဒွယံ အရုဟလိဒ္ဒာရုက္ခေ။ **ဒရ** ဝိအရဏေ, ဗော, ရဿ **ဗော,** အဗ္ဗီ, ဒီဃာဒိ, နအဒိ။ ဟလိဒ္ဒဝဏ္ဏအရုတာယ **အာရုဟလိဒ္ဒာ,** ဟလိဒ္ဒာပိ။ ဒွယံ ဗိင်္ဂေ။ **အင်္ဂ, ရင်္ဂ, လင်္ဂ,** ဂတျတ္ထာ **ဒဏ္ဍကာ** ဓာတူ, အ, ဋ္ဌတ္တံ, **ဗိင်္ဂံ။** စိတ္တာနိ တဏ္ဍုလာနိ ယဿာ, တဏ္ဍုလော, ကိမိသတ္တုပိ။

၅၈၇. ဒွယံ သမန္တဒုဒ္ဒာယံ, **နုဟ** ဥဂ္ဂိရဏေ, နအဒိ, မဟန္တံ နာမမဿ။ သီဟုဏ္ဍော, ဝဇိရဒုမော, ဂုဍာပိ။ ဒွယံ ဒက္ခာယံ။ မုဒ္ဒုဂုဏယောဂ **မုဒ္ဒိကာ,** မဓုရသော သာဒု, တေန ဝုတ္တံ **ဝေဇ္ဇဂန္ထေ** “သာဒု လဝဏတိတ္တမ္ဗိလကဋုက သာယကာ”က္လတိ, တံယောက **မဓုရသာ။** ကေတ္ထနီ, ဒက္ခာပိ။ တိကံ ယဋ္ဌိမဓုကာယံ။ မဓုရသတာယ **မဓုကံ,** ဥပမာနေ ကော။ ဒဏ္ဍာကာရတ္တာ ယဋ္ဌိ စ သာ မဓုရသတ္တာ မဓုကာ စေတိ **ယဋ္ဌိမဓုကာ။** မဓုရသဘာဝေ တိဋ္ဌတီတိ **မဓုလဋ္ဌိကာ,** ရဿ **လော,** သကတ္ထေ ကော စ။ “မဓုယဋ္ဌိကာ”တိပိ ပာဌော, ဝုတ္တဥ္စ “မဓုကံ က္လီတကံ ယဋ္ဌိ-မဓုကံ မဓုယဋ္ဌိကာ”တိ [အမရ ၁၄.၁၀၉]။

၅၈၈. ဒွယံ တတိင်္ဂဏော။ တတဟရတ္တေန ဂဏီယတေတိ **တတိင်္ဂဏော, ဘဏ္ဍ** ပရိဘာသနေ, ဏွုဝု, နအဒိ။ ဋ္ဌကာရကရဏေ ဘဏ္ဍာကီပိ, ဗ္ရဟတိယမ္ပိ အယံ။

“တတိင္ဂဏော တု တတ္တာကု၊
တတ္တာကော သာကဝေဠု စ။
ဘဏ္ဍာကိ ရာဇကုမ္ဘဏ္ဍော၊
တတ္တာကိ ဒုပ္ပဟာသိနီ”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၄.၁၁၄] ။

ရာဘသော။ ဒ္ဝယံ ဗှုဟာတိယံ။ တတ္တံ နိရာမယံ ကရောတီတိ **တတ္တာကီ,** တတိင္ဂဏောပိ။ **ဗှုဟ** ဝုတ္တိယံ, တော, နအာဒိ။

ဒ္ဝယံ ကေရက္ခတဏ္ဍုလေ, ဝုတ္တဉ္စ **တန္တန္တရေ** “ဂင္ဂေရုကီ နာဂဗလာ, တထာ ကေရက္ခတဏ္ဍုလာ”တိ။ နာဂ သ္သ ဗလမိဝ ဗလမေတိဿာ ရောဂဟရဏတ္တာ **နာဂဗလာ, ဈသ** ဟိံသတ္တော, အ။ ဒ္ဝယံ အင်္ဂိသိခါယံ။ နင္ဂလသဒိ သမူလတာယ **လာင္ဂလီ, န** သ္သ **လော,** ဒီဃော စ။ “နင္ဂလီ”တိပိ ဟဌော, သရဒကာလေ သဉ္ဇာတတ္တာ **သာရဒီ**။

၅၈၉. တိကံ ကဒလိယံ။ ရမန္တိ ယဿံ **ရမ္ဘာ,** ဘော။ **ကဒ** မာရဏေ, အလော, နအာဒိ။ **မုစ** မောစနေ, ဏော။ ဒ္ဝယံ ကပ္ပာသိယံ , ယဿာ ဖလံ ကပ္ပာသံ ကရောတိ လောကာနုမုပကာရန္တိ **ကပ္ပာသီ, ကရော** တိဿ ဟသော, နအာဒိ။ **ဝဒ** ထေရိယေ, အရော, သမုဒ္ဒန္တာပိ။

သမုဒ္ဒန္တာ တု ကပ္ပာသီ၊ သိက္ကာဒုရာလဘာသု စ။
ကပ္ပာသီ ဝနသမ္ဘူတာ စေ၊ ဘာရဒ္ဒတဇီတိ ဝုစ္စတိ။

ဒ္ဝယံ ပဏ္ဏလတာယံ။ နာဂလောကေ ဇာတာ လတာ **နာဂလတာ**။ တမ္ဗဝဏ္ဏံ လာတီတိ **တမ္ဗူလီ,** အဿူ, နအာဒိ။ တမ္ဗူလဿ အယံ တ **တမ္ဗူလီ**။ တမ္ဗူလဝလ္လီ, နာဂဝလ္လီပိ, တမ္ဗူလံ နာမ ဖလပတ္တစုဏ္ဏာဒိယောဂသမူဟာနံ နာမံ, တဒတ္ထာ ဝလ္လီ တမ္ဗူလဝလ္လီ, နာဂလောကဿ ဝလ္လီ။ ဒ္ဝယံ ဓာတကိယံ, အယံ တမ္ဗပုပ္ဖာ, မဇ္ဇောပယုတ္တာ။ ပုပ္ ဖာ သုဂန္ဓိကာ ဓာတကိစ္စေဝ ဆာတာ။ အဂ္ဂိဇာလသမာနပုပ္ဖတာယ **အဂ္ဂိဇာလာ**။ အတိသယံ ဌိတိံ ကရောတီတိ **ဓာတ ကီ,** နအာဒိ။

၅၉၀. ဒ္ဝယံ သုက္ကတိဝုတာယံ။ တိဿော ဝုတာ တစရာဇိယော ယဿာ **တိဝုတာ**။ တိဿော ပုဋ္ဌာ တစရာဇိယော ယဿာ **တိပုဋ္ဌာ**။ သရလာ, တိဘဏ္ဍီ, ရောစနီပိ [ဒေဝနီပိ (က.)]။ ဒ္ဝယံ ကဏှတိဝုတာယံ။ **သာ** တနုကရဏေ, ဝိရေစနက ရဏေန ကာယံ, ရောဂဉ္စ သာယတီတိ **သာမာ**။

“သာမာ တု မေစကေ ဝုဒ္ဓ-အရကေ ဟရိတေ နဒီ။
တိကဏှတိဝုတာ ဂုန္ဒ၊ သာရိတယမိနီသု စေ”တိ။ –

ရာဘသော, ကလ သင်္ချာနေ, **ကရ** ကရဏေ တ, အ, **ကာဠာ**။ ထိ **ကာဠာ** ကဏှတိဝုတာယံ, နီလီယောဇနဝလ္လိသု။ မသူရဝိဒလာ, အဒ္ဓစန္ဒာ, ကာဠမေသိကာပိ။

ဒ္ဝယံ ကုက္ကုဋသိင်္ဂါယံ။ သိင်္ဂသဒိသပုပ္ဖတာယ **သိင်္ဂီ,** ကုဋိရသိင်္ဂီ, ဝက္ကင်္ဂီပိ။ ဒ္ဝယံ ရေဏုကာဗေ ဂန္ဓဒဗ္ ဗေ, အယံ ရေဏုကေတ္တေဝ တဏိဇာဒီနံ ဆာတာ။ အဿာ စ မရီစာကတိ ဖလံ။ **ရေဏု** ဂတိသဒ္ဒေသု, ဏု, ကပိလာ ဝုတ္ တာ။ ဒ္ဝိဇာ, ဟရေဏူ, ကောန္တီ, ဘသ္မဂန္ဓိနီပိ။ “ဟရေဏု သော ကလာယေပိ, ရေဏုကာယံ ထိယံ ဘဝေ”တိ [စိန္တာမဏိ ဋီကာ ၁၄.၁၂၀] **ရုဒ္ဒော**။

၅၉၁. ဒ္ဝယံ ဖလကေ။ ဟိရိနာမိကာယ ဒေဝဓီတာယ သရီရတော သဉ္ဇာတတ္တာ **ဟိရိဝေရံ**။ တရေတီတိ တရံ, တ ရိနာမကတ္တာ တ တရံ, **လတ္တေ** **တလံ**။ ဥဒီစျံ။ ကေသမ္ဗုနာမမ္ပိ, ဥဒီစီဒေသေ ဘဝံ **ဥဒီစျံ,** ကေသဿ အမ္ဗုနော စ ယာနိ နာမာနိ, တာနိ သဗ္ဗာနိဿာတိ **ကေသမ္ဗုနာမံ**။ ဒ္ဝယံ ဗိမ္ဗိကာယံ။ ရတ္တံ ပက္ကဖလမဿာ။ ဩဋ္ဌဝဏ္ဏသမာနဖ လတာယ **ဗိမ္ဗိကာ,** အဿာ ဧဝ ဟိ ဖလေနောဋ္ဌော ဥပမီယတေ။ တုဏ္ဍိကေရီ, ပီလုပဏ္ဏီပိ။

ဒ္ဓဝယံ သေလေယျေ, တစ္ဆူ ဟာသာဏဘာဝံ သုဂန္ဓရသဒဗ္ဗံ သေလဇန္တိ ဆာတံ။ သိလာယံ ဟာသာဏော ဘဝံ **သေလေယျံ,** ဏောယျော။ အသ္မနော, အသ္မသ္သ တ ပုပ္ဖံ **အသ္မပုပ္ဖံ,** ကာဋ္ဌာနုသာရိယမ္ပိ။ ဒ္ဓဝယံ လောယံ "ဖာလာ"တိ ဆာတာယံ။ **ဣလ** ဂမနေ, အ, ဣလ္သော။ ဗဟတော အတ္ထေ လာတီတိ **ဗဟုလာ,** ဗဟုရောဂေ တ လုနာတီတိ **ဗဟုလာ,** စန္ဒ တလာပိ။

၅၉၂. ဒ္ဓဝယံ "ကုဋ္ဌ"ဣတိ ဆာတေ သုဂန္ဓဒဗ္ဗေ။ **ကုဋ္ဌ** စေဒနေ, ဌော။ ကုယံ ပထဝိယံ တိဋ္ဌတီတိ တ **ကုဋ္ဌံ။** ဗ္ယာဓိ နာမကတ္တာ **ဗ္ယာဓိ,** တထာ စ "ကောဝေရံ ဘာသုရံ ကုဋ္ဌံ, ဟရိဘာဗ္ယံ ဂအာဟ္ဝယ"န္တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၄.၁၂၆] **ရဘာ သော။** ဟာကလံ, ဥပ္ပလမ္ပိ။ ဒ္ဓဝယံ ကေဝတ္တိမုတ္တကေ။ ဝုတ္တဥ္စ –

"ပရိပေလဝံ ပ္လဝံ ဝဥ္စံ တံ ကုဋ္ဌန္နဋ္ဌသညကံ။
ဇာယတေ မဏ္ဍူကာကာရံ သေတလဒလသဥ္စယေ"တိ။

ဝနေ ဟနိယေ ဇာတံ **တနေယျံ,** ဏောယျော, ကေဝတ္တိမုတ္တကေ ပဏ္ဍော, သောဏကောသော ကုဋ္ဌန္နဋ္ဌော။ **ကုဋ္ဌ** ဆေဒနေ, **နဋ္ဌ** အဝဗန္ဓနေ, **နဋ္ဌ** နဋ္ဌနေ တ, ကုဋ္ဌန္နဋ္ဌန္တိ သမုဒိတနာမံ။ နိဂ္ဂဟီတာဂမော။ အာသပုရမ္ပိ။

ဖလဟာကန္တလတာဒိ ဇာတိမတ္တမေဝ ဥသဘ နာမ, န တု တိဖလကဏ္ဍောလာဒိ, ဣပစ္စယော, ဗဟုဝစနန္တု အတ္ထဗဟုလတ္တာ ဝေ, ကေဝစနန္တောပိ ဒိသ္သတေ, ဥသဘ ဣတ္တိယမေဝ။ ဥသဘံ သဗ္ဗမဇာတိယံ။ ဖလဟာကန္တတ္တာ ဇာတိတော အညံ ယံ ကိဥ္စိ ရောကပနယနကရံ, တအောသဓမုစ္စတေ။ ဥသဘဇာတိသမ္ဗန္ဓိဒဗ္ဗမ္ပိ ဇာတိဝတ္တိစ္ဆာယံ ရောဂပဟီနကရိယာပေတုတ္တာ **ဥသဘ**သဒ္ဒတစ္စတ္တိ ပဋိဟာဒနတ္တံ **သဗ္ဗဂ္ဂဟာဏံ။** **ဥသဘ**သဒ္ဒတော ဇာတိယံ ဏော။ ကေစိ ပန "ဥသဘဇာတိမတ္တမောသဓံ သဗ္ဗမဇာတိယ"န္တိ ဟဌမဝတ္တတ "ဥသဘဇာတိမတ္တံ ဘောသဓံ သဗ္ဗမဇာတိယ"န္တိ ပဌန္တိ။ တမိဓ **ဥသဘဥသဘ**သဒ္ဒာနမေဝ ကေဒေသဝိကတိဝသေန ဝုတ္တာနံ သံသယာပဂမနတ္တံ ဝိသေသသ္သ ဝုတ္တတ္တာ န ဂဟေတဗ္ဗံ, **အမရကောသေပိ** ဝုတ္တံ "ဥသဓျော ဇာတိမတ္တေသု, အဇာတ္ယံ သဗ္ဗမောသဓ"န္တိ [အမရ ၁၄.၁၃၅]။ တတ္ထ သကတဒီပကေ္ခ ဧကော မကာရော အာဂမဝသေန ဝုတ္တော။

၅၉၃. မူလာဒိကံ ဒသဝိဓံ **သာက**န္တိ မတံ, သက္ကောတိ ယေနာတိ ကတွာ။ တတ္ရ **မူလံ** မူလကာဒီနံ, **ပတ္တံ** ဗာကုစာဒီနံ, **ကလီရံ** ဝံသာဒီနံ, **အဂ္ဂံ** ဝေတ္တာဒီနံ, **ကန္ဒံ** နိလုပ္ပလာဒီနံ, **မိဥ္ဇံ** တာလာဒီနံ, **ဖလံ** ကုမ္ဘဏ္ဍာဒီနံ, **တစော** မာတုလုင်္ဂာဒီနံ, **ပုပ္ဖံ** ဝင်္ဂသုသေနာဒီနံ, **ဆတ္တံ** အဟိဆတ္တာဒီနံ။

၅၉၄. ဒ္ဓဝယံ ဋ္ဌေဂလေ။ ပကာရေန ဒဒ္ဒုံ ပုနာတီတိ **ပပုန္နာဋ္ဌော။ ပု** ပဝနေ, ကိယာဒိ, အဋ္ဌော, နိဂ္ဂဟီတာဂမော။ ဋ္ဌေဂံ ဒဒ္ဒုံ လုနာတီတိ **ဋ္ဌေဂလော။** ဒဒ္ဒုဃော, စက္ကမဒ္ဒကော, ဥရဏာဋ္ဌောပိ, ဒဒ္ဒုံ ဟန္တီတိ **ဒဒ္ဒုဃော, ဟန** သ္သ **ဃော။** စက္ကာကာရတာယ စက္ကံ, ဒဒ္ဒုံ, တံ မဒ္ဒယတီတိ **စက္ကမဒ္ဒကော။** ဥရဏာဋ္ဌော မေသာဋ္ဌော။ မာရိသာကတိအပ္ပပတ္တကော ဘူမိလဂ္ဂပတ္တော တဏ္ဍုလေယျော အပ္ပမာရိသော စ နာမ, တဏ္ဍုလတော ဇာယတီတိ **တဏ္ဍုလေယျော,** ဏေယျော။ အပ္ပပတ္တတာယ အပ္ပော စ သော မာရိသာကတိတ္တာ မာရိသော စေတိ **အပ္ပမာရိသော။**

ဒ္ဓဝယံ ဇီဝန္တိယံ, အယံ ရတ္တင်္ဂမာရိသာကတိ, **ဇီဝ**တော အန္တော, နအာဒိ။ ဣတရတော ယု, နအာဒိ။ ဇီတ, ဇီဝနိယာ, မဓုပိ။ "ပေဟံ နု နေ္ဟဝ နီ"။ ဒ္ဓဝယံ ဇီဝကေ, အယံ အဋ္ဌဝဂ္ဂပဝိဋ္ဌော။ အနေနေဝ နာမေန တဏိဇာနံ ပသိဒ္ဓော။ မဓုရသတာယ **မဓုရကော,** ဇီတပေတီတိ **ဇီဝကော,** ဏွုဝု။

"ဇီဝကော သိင်္ဂကော သေကော၊
ဒီဃာယု ကုစ္စသီသကော။
ရသ္သင်္ဂေ မဓုရော သာဒု၊
ဟဏကော စိရဇီဝိနီ"တိ။

တန္တန္တရံ [အမရကောသုဋ္ဌာဋ္ဌနဋီကာယမ္ပိ အပရာဒ္ဓံ စိန္တာမဏိဋီကာယမ္ပိ] ။

၅၉၅. ဒွယံ လသုဏော။ ယဿ မူလံ သေတဝဏ္ဏံ။ ပလဏ္ဍုကန္ဒတော မဟန္တကန္ဒတာယ **မဟာကန္ဒော။** အမ္ဗိလေနေကေန ရသေန ဦနတာယ **လသုဏံ, လ**တ္တံ, ရဿတ္တံ, **ဏ**တ္တဉ္စ, **လသ** ကန္တိယံ တ, ယု, အဿု, **ဏ**တ္တံ။ မဟောသဓံ, အရိဋ္ဌံ, ရသောနောပိ။ ဒွယံ ရတ္တမူလေ, ဟရိတေ စ။ **ပလဍိ** ဂန္ထနေ, ဥ, သုန္ဒရော ကန္ဒော ယဿ **သုကန္ဒကော။** ဣရဏသုဝနနီ။

ဒွယံ ပဋောလေ။ **ပဋ** ဂမနေ, ဩလော, ပဋုံ ရသံ လာတီတိ တ **ပဋောလော,** ဥဿော, တိတ္တရသတာယ **တိတ္တကော။** သကတ္ထေ ကော။ ကုလကံ, ပဋုပိ။ ဒွယံ "ဘိင်္ဂရာဇ"က္ကတိ ချာတေ ကေသရဉ္ဇနေ။ ဘိင်္ဂေ ဝုစ္စတိ ဘမရော, တဗ္ဗဏ္ဏံ ကတ္ဝာ တေသံ ရဉ္ဇေတီတိ **ဘိင်္ဂရာဇော။ မုစ** မောစနေ, အတေ, ဥဿော, **မာက္ကဝေ။**

၅၉၆. ဒွယံ ပုနန္နဝယံ, ဝုဒ္ဓေပိ ပုန နဝေ ဘဝတိ ယာယ ယောဂိတာယာတိ **ပုနန္နဝ။** သောထံ ဟန္တီတိ **သောထဃာတံ, ဟနဿ ဃာတော။** ဒွယံ အနူပဇေ သာကေ။ **တုဒ** ဗျထနေ, ဘာဝေ တော။ ဝိဂတံ တုန္နမေတဿ ခာဒနေ **ဝိတုန္နံ။ သဒ** ဝိသရဏဂတ္ယာဝသာနေသု, တော, **အန္န** ဒေသော, သကတ္ထေ ကော။

ဒွယံ ကာရဝေလ္လကေ။ တိတ္တရသတာယ ကုစ္ဆိတာကာရေန လမ္ဗတီတိ **ကာရဝေလ္လော။** ဥဿာတ္တံ, ရတ္တံ, က္လလ္လော, **ကု**ပုဗ္ဗော **လဝိ** အဝသံသနေ။ **သသု** ဟိံသာယံ, အတေ, နအာဒိ, အဿု။ "ဟေ ခာ လေ-ချာ"။ တိကံ လာဗုယံ။ **တုမ္ဗ** အဒနေ, တုမ္ဗတိ ဟိံသတိ ပိတ္တန္တိ တုမ္ဗီ, နအာဒိ။ **န**ပုဗ္ဗော **လမ္ဗ** အဝသံသနေ, ဥ, **မ**လောပေ, **န**ဿ **အ**တ္တံ, **အလာဗု,** ဟဏိနိယာနံ [ဥဏာဒိ ၁.၈၇], **အာ**ပုဗ္ဗော **လမ္ဗ** အဝသံသနေ, **အာလာဗု။** ကာတန္တိကာနံ, စန္ဒာနဉ္စဝံ, အဿာ ကန္တု ရဿံ ကတ္ဝာ အလာဗု, **အ**လောပေ **လာဗု,** အဘေဒောပစာရေန တီဏိပိ ဖလေပိ က္လတ္တိလိင်္ဂါနိ, **သာ**သဒ္ဒော က္လတ္တိ လိင်္ဂတ္တဇောတကော။

၅၉၇. ဒွယံ သမ္ဘုသေ။ က္လရံ တရိံ လာတိ တဗ္ဗာဟုလ္လတောတိ **ဋ္ဌောလုကံ။** "က္လရာ တရိသုရာ ဘူမိ-ဘာရတီသု ပယုဇ္ဇတေ"တိ ဟိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော။** ထိယံ, ဥ, သကတ္ထေ ကော။ **ကုက** အာအာနေ, အရော, နအာဒိ, ဥဿတ္တံ, ကံ တတံ, ကဖဥ္စ ကရောတီတိ **ကက္ကရီ,** အပရတ္ထ **ဖ**လောပော။ ကကဋိပိ။ ဒွယံ ကုမ္ဘဏ္ဍေ။ ကုမ္ဘပမာဏဖလတာယ **ကုမ္ဘဏ္ဍော,** အညတ္ထေ ဏ္ဍော, ကုမ္ဘော ဝိယ ဍေတီတိ တ **ကုမ္ဘဏ္ဍော,** ဗိန္ဒာဂမော, **ကုသ** ဆေဒနေ တ, အဏ္ဍော, **သ**ဿ **ဘော,** ဗိန္ဒာဂမော, ကံ တတံ ဥမ္ဘေတီတိ တ **ကုမ္ဘဏ္ဍော,** အဏ္ဍော။ **ဝလ္လ** သံဝရဏေ, က္လဘော, မဟာဖလတာယ သဗ္ဗာသံ ဝလ္လိဇာတီနံ ဘာတိ ဒိဗ္ဗတီတိ တ **ဝလ္လိဘော,** ကက္ကာရူပိ။

ဒွယံ ကေရက္ခကက္ကရိယံ။ က္လန္ဒဿ သက္ကဿ တရုဏီ သုရာ **က္လန္ဒတရုဏီ။** ဝိသေသေန သရတိ ဟိံသတိ ကဖပိတ္တာဒယောတိ **ဝိသာလာ။** "သရမေဟော ကုဋ္ဌဟရိ, ဝိသာလာ ကဖပိတ္တဃာ"တိ ဟိ **ဒဗ္ဗဂုဏော။** ဝိသရတိ ဝိရေစတိ ဇောယာတိ တ **ဝိသာလာ။** ဒွယံ အနူပသာကေ။ ဝသတိ ယသ္မိံ ခာရဂုဏော **ဝတ္ထု။ ဝသ** နိဝါသေ, ရတ္ထု, **ဝသ** ဟိံသာယံ တ, ဝသတိ ကဖတတပိတ္တေတိ ဝတ္ထု။ **ဝတ္ထုလေယျကော** တိ သမုဒိတနာမံ။ **လယ** သာယေ, လယာပေတိ သဗ္ဗဒေ သေတိ **လေယျကော,** ဏွုဝု, အဿေ, ဝတ္ထု စ သော လေယျကော စာတိ **ဝတ္ထုလေယျကော။** "မ◌ေါ◌ံ-ဟော်"။

၅၉၈. ဒွယံ မူလကေ။ **ဏွုဝု**မှိ **မူလကော။ စစ္စ** ပရိဘာသနတဇ္ဇနေသု, ဥ, အဿု, မုံလာပင။ ဒွယံ ကလမ္ဗုကေ။ **တမု** ကင်္ခာယံ, ဏွုဝု, **ဗ**န္ဓော စ, ကေ ဇလေ လမ္ဗတီတိ **ကလမ္ဗုကော,** ဏွုဝု, အဿု။ ဥပေဟဒိကာပိ, ဥဒကံ အပဂတာ **ဥပေဟဒိကာ။**

ကာသမဒ္ဒစုစ္ဆုရိမင်္ဂတဒယော **သာကဘေဒအ** သာကဝိသေသာ။ ကာသံ မဒ္ဒတီတိ **ကာသမဒ္ဒော။** ကစော, **စုဉ္စု** ပရိဘာသနတဇ္ဇနေသု, အရော, နအာဒိ, **စုဉ္စုရီ။** ကနကလာ။ ဖံ တတံ ဂဏှာတီတိ **ဖဂ္ဂဝေ, ဟ** ဿ **ဝေ, ဖဂ္ဂဝေ,** "ပ◌ဲ-တော်-ခါ"။

၅၉၉-၆၀၀. ဒွယံ ဒုဗ္ဗာယံ။ သုန္ဒရံ ဒလံ ပတ္တမေတဿ မင်္ဂလဟဒ္ဒေတိ **သဒ္ဒလော,** သဒ္ဒံ မင်္ဂလသဒ္ဒံ လာန္တိ ဘာသန္တိ ပဋ္ဌန္တိ ဗြာဟ္မဏာ ယေနာတိ တ **သဒ္ဒလော။ ဒုဗ္ဗိ** ဟိံသာယံ, အ, အဝမင်္ဂလံ ဒုဗ္ဗတီတိ **ဒုဗ္ဗာ,** ဒုန္နိမိတ္တာဒယော တရေန္တိ ယာယာတိ တ**ဒုဗ္ဗာ,** နေရုတ္တော။ သတပဗ္ဗိကာ, ဘဂ္ဂဝီ, အနန္တာ, ရုဟာပိ။ **သာ** ဒုဗ္ဗာ **သိတာ** သုက္ကာ စေ, ကေလောမီ နာမ, ကေလောမဇတ္တာ **ကေလောမီ။** သတဝီရိယာ, ဂဏ္ဍာလီ, သကုလာက္ခကောပိ။

ဒွယံ ဘဒ္ဒမုတ္တေ။ **ဂု** သဒ္ဒေ, အော။ **မုစ** မောစနေ, တော, ရောဂဟရဏတ္တာ ဘဒ္ဒဥ္စ တံ မုတ္တဥ္စေတိ **ဘဒ္ဒမုတ္တံ,** ''နွတ-မွေ-ယော်-ဇီ''။ ဒွယံ ဥဋ္ဌုမ္ဗုဟိ။ ရသံ လာတီတိ **ရသာလော,** ဒီဃော။ **ကြသု** ကြဿာယံ, ဥ, **ဥသ** အဟေ တ, ဥ, **သဿ ဆော,** ပုဗ္ဗတ္ရ ကြဿု, အသရူပဒွိတ္တံ, **ဥစ္ဆု,** ပုမေ။

စတုက္ကံ ဝံသေ။ **ဝီ** ဂမနေ, ဋ္ဌု, တစောဝ သာရော ယဿ။ **ဝီ** ဂမနေ, ဉ, **နာ**ဂမော, **ဏ**တ္တံ, ဝနတိ သမ္ဘတီတိ **ဝံသော။ ဝန** သမ္ဘတ္တိယံ, သော, **ဝသ** နိတသေ တ, ကရဏေ အ, နိဂ္ဂဟီတာဂမော။ သတပဗ္ဗော, ယဝဖလော, မက္ကရော, တေဇနော်ပိ, မက္ကရောတိ ပဋ္ဌိသေဝတိ ယေန **မက္ကရော,** သညာယံ အ။ တိကံ ပဗ္ဗေ။ **ပဗ္ဗ** ပူရဏေ, **ပဗ္ဗံ။ ဖလ** ဝိသရဏေ, ဉ, ဋ္ဌတ္တံ။ **ဂန္ထ** ဂန္ထနေ, ဣ, ဝဏ္ဏဝိကာရေ **ဂဏ္ဌိ, သော** ပုမာ။

အနိလဒ္ဓုတာ အနိလေန ကမ္ပိတာ **ယေ** ဝေဏူ ကီဋ္ဌာဒိဘိ ကတရန္ဓတာယ နဒန္တိ, တေ ကီစကာ နာမ သိယုံ, **စကီ** အာမသနေ, ဏွုဝု, ပုဗ္ဗာပရဗျဥ္ဇနာနံ ဝိပရိယယော, **ကီစကာ။**

၆၀၁. ဒွယံ နဠေ။ **နီ** နယေ, အလော, ဋ္ဌတ္တံ, **ဓမ** သဒ္ဒဂ္ဂိသံယောဂေသု, ယု, ပောဋ္ဌဂလောပ္ပတ္ရ။ ဒွယံ ကာသေ။ ပုဋ္ဌံ အညမညံ သံသဂ္ဂံ ဂစ္ဆတီတိ **ပောဋ္ဌဂလော, မဿ လော။ ကာသ** ဒိတ္တိယံ, အ, အယမနိတ္ထီ။

ဒွယံ သရေ။ **တိဇ** နိသာနေ, ယု။ သရန္တ္တနေနေတိ **သရော။** ပုမေ သညာယံ အ, **သရ** ဟိံသာယံ တ။ ဂုန္ဒောပ္ပတ္ရ။ **ဗီရဏဿ** သေတကုသုမဿ တိဏဝိသေသဿ မူလံ **ဥသီရံ** နာမ, **ဝသ** ကန္တိယံ, **ဥသ** အဟေ တ, ဤရော, ပုဗ္ဗသွမိံ ဝဿု, အဘယံ, နလဒံ, သေဗျံ, ဇလာသယံ, အမဏာလံ, လာမဇ္ဇကမ္ပိ။

ဟရိတက္ယာဘယာ ပဏ္ဏော, ဥသီရေ နိဗ္ဗယေ တိသု။

ဇလာသယော ဇလာဓာရေ, ဥသီရေ တု ဇလာသယံ။

သေဗျာ သေတရဟော သိယာ။

၆၀၂. တိကံ ကုသေ, **ကုသ** ဆေဒနေ, အ, **ဝရဟ** ဟဓာန္တေ, ပရိဘာသနဟိံ သာအနေသု စ, ဣသော, **ဒု** ပရိတာပေ, အဗ္ဘော, **ဒဗ္ဘော,** ကုထော, ပဝိတ္ရမ္ပိ။

ဒွယံ ''ဂန္ဓခေဒု''ဣတိ ချာတေ တိဏေ, ဝုတ္တဥ္စ ''ဘူတိနံ ဂန္ဓခေဒုဥ္စ, သုဂန္ဓံ ကေမယပ္ပိယ''န္တိ။ အထ ရာမကပ္ပူရတော ကော အဿ ဘေအော။ **ရာမကပ္ပူရံ** ဗဟုပကဏ္ဏံ ကပ္ပူရသုဂန္ဓံ။ ဂန္ဓခေဒုန္တု ဣကဥသမာနပတ္တံ သာခာသဘာဝံ ဘူမိလဂ္ဂံ, အတောယေဝ ဘူတိနကမုစ္စတေ, ဘူမိယံ လဂ္ဂံ တိဏံ **ဘူတိနကံ,** နတ္တံ, သကတ္ထေ ကော။

ဒွယံ ဂတဒီနံ မဒနီယေ တိဏေ, **ဃသ** အဒနေ, ဏော, **ယု** မိဿနေ, အသော။ ဒွယံ ပူဂရုက္ခေ။ **ပူဇ** ပူဇာယံ, ဏော, **ပူဂော။ ကမု** ကြဿာယံ, ဏွု။ ဃောဏ္ဍာပိ, ''ဃောဏ္ဍာ ဗဒရပူဂေသူ''တိ **ရုဒ္ဒော။**

၆၀၃. ဒွယံ တာလေ။ **တလ** ပတိဋ္ဌာယံ, စုရာဒိ, အ။ တတာဒယော ဝိဘိန္ဒတီတိ **ဝိဘေဒိကာ။**

''တတယော ဗျူဟနော စာပိ၊ ကိမိဟာ ကုဋ္ဌနာသနော။
ရတ္တပိတ္တဟရော သာဒု၊ တာလော သတ္တဂုဏော မတော''တိ။

ဟိ **ဒဗ္ဗဂုဏော။** တိဏရာဇာပိ။ ဒွယံ ခဇ္ဇူရိယံ။ **ခဇ္ဇ** ခဇ္ဇနေ, ဗျထနေ စ, ဦရော, နအာဒိ။ **သိဒ** မောစနေ, သ္နေဟနေ စ, ဣ, **သန္ဒ** သဝနေ တ, ဣ, ဥပာန္တဿိ စ, **သိန္ဒီ။**

၆၀၄. ဟိန္တာလာဒယော သတ္တ နိဿာရတာယ တိဏာနိ စ တာနိ မူလေန ဇလဟနသာမညတော ဟဒဟ စေတိ **တိဏဟဒဟ** ဝုစ္စန္တိ, **တိဏ** အဒနေ, ပမာဏတော တာလတော ဟီနော **ဟိန္တာလော,** ပဒဝိပရိယယော, ရဿော စ။ နာဠိ ဝိယ ဇာယတီတိ **နာဠိကေရော။** အညတ္ထေ ဣရော, ကောန္တော စ, နာဠိကေရော။ လာဂ္ဂလီပိ။ ''လာဂ္ဂလီ နာဠိကေရေ စ, သိရ

ဟာဏိမှပိ လာင္ဂလီ”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၄.၁၆၈] **ရာဘသော။** သဏ္ဍာနတော တာလသဒိသတာယ **တာဠီ,** ဠတ္တံ, ဥပမာနေ ဤ, **တဋ္ဋ** အာဃာတေ တ, စုရာဒိ, နအဒိ, **တာဠီ။ ကိတ** နိတသေ, ရောကပနယနေ စ, ဏုဝု, နအဒိတ္တာ ဤ, **ကေတကီ,** အယံ နာရီ။

အရညဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. အရညာဒိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၆၀၅. နဝ ပဗ္ဗတသ္သ နာမာနိ။ **ပဗ္ဗ** ပူရဏေ, တော။ **ဂိရ** နိဂ္ဂိရဏေ, ဩသဓာဒယော နိဂ္ဂိရတီတိ **ဂိရိ,** က္လ။ သိလာနံ ရာသိ **သေလော,** သိလာ ပစုရာ သန္တ္တိသ္မိံ တ **သေလော, သေလ** ဂတိယံ တ, အ။ **အဒ္ဒ** ဂတိမှိ ယာစနေ စ, ဘူတဒိ, က္က, **အဒ္ဒ** ဟိံသာယံ တ, စုရာဒိ။ န ဂစ္ဆတီတိ **နဂေ။** န စလတီတိ **အစလော။** သိလာနမုစ္စယော ဥဗ္ဗေဓော, ထူပေ တ **သိလုစ္စယော။** သိခရယောက **သိခရီ,** ဤ, တိလကီဘူတော။ ဘုံ ဘူမိံ ဓရတီတိ **ဘူဓရော,** ဘုယာ ဓရီယတီတိ တ **ဘူဓရော,** ဗာဟုလ္လေန အ, **ဘူဓရော။** အဟာရိယော, ကေတ္တောပိ, ဒေသန္တရံ နေတုမသက္ကုတ္တာ **အဟာရိယော,** ဂဝံ ဘူမိံ ဓာရဏေန တာယတေ **ကေတ္တော။**

ပဥ္စကံ သိလာယံ။ **အမ** ဂတိယံ, ဘော။ **ဝန, သန** သမ္ဘတ္တိယံ, ပသနတိ ဗ္ဗာပေတီတိ **ဟာသာဏော,** နိဟာတနာ, **ပသ** ဗန္ဓနေ တ, ယု။ **အသု** ခေပနေ, မော, **အသ္မာ,** ရာဇာဒိ, **အသု** ဗ္ဗာပနေ တ။ **ပလ** ရက္ခဏေ, **ဥပလော, ဥပ** ဒေဟေ တ, **အလ**ပစ္စယော နိပာတော။ **သိလ** ဥစ္စေ, အ။ **သိလာ,** နာရီ။

၆၀၆. ဂိဇ္ဈကူဋာဒယော တိကူဋန္တာ “ဝင္ကာဒီ”တိ ဧတ္ထ **အာဒိ**နာ မလယဒဒ္ဒုရာဒယော စ နက နဂဝိသေသာ။ ဂိဇ္ဈာ သကုဏဝိသေသာ အသ္သ ကူဋေ ဝသန္တိ, ဂိဇ္ဈသဒိသကူဋယုတ္တတာယ တ **ဂိဇ္ဈကူဋော။** ဝိသေသေန ဘာတီတိ **ဝေဘာရော,** အရော။ **ပုလ** မဟတ္တေ, ဝိသေသေန ပုလတီတိ **ဝေပုလ္လော။** က္လာသယော ဂိလတီတိ **က္လာသိဂိလိ,** က္လ။ အာဒိစ္စဂမနဝိရောဓေန ဝိရုဒ္ဓံ ဈာယတီတိ **ဝိဥ္ဈော။** ပဏ္ဍုဝဏ္ဏတာယ **ပဏ္ဍဝေ ,ပဏ္ဍ** ဂတိယံ တ, အဝေ။ ကုဋိလတာယ **ဝင္ကော။** ဒ္ဝယံ ဥဒယဂိရိမှိ။ အပရသေလာပေက္ခာယ **ပုဗ္ဗသေလော။** ဥဒယန္တ္တသ္မာ သူရိယာဒယောတိ **ဥဒယော,** သူရိယာဒီနမုဒယယောဂတော တ **ဥဒယော။**

တိကံ အတ္ထဂိရိမှိ။ မန္ဒယတိ သူရိယော ယသ္မိံ **မန္ဒရော။** မန္ဒပ္ပဘော တ အရတိ ယသ္မိံ သူရိယောတိ **မန္ဒရော,** အတ္ထံ အနုပလဒ္ဓိံ ဂဟနက္ခတ္တာနံ ကရောတီတ္ယတ္တော, နာမဓာတုကာရိတန္တာ အ။ ဒ္ဝယံ ဟိမဝတိ ပဗ္ဗတေ။ ဟိမပ္ပစုရတာယ **ဟိမတ,** ဟိမံ တ ဝမတီတိ **ဟိမတ,** က္ဝိ, ရာဇာဒိပက္ခေပတ္တာ သိဒ္ဓ္ဓာ။ ဟိမယုတ္တော အစလော **ဟိမာစလော။**

၆၀၇. အတ္တနိ သဥ္ဇာတဂန္ဓဒဗ္ဗာနံ ဂန္ဓေဟိ လောကေ မဒယတိ, မောဒယတီတိ တ **ဂန္ဓမာဒနော,** ယု။ ကေလာသော ဝုတ္တော။ ဝိစိတ္တကူဋယုတ္တတာယ **စိတ္တကူဋော။** သုခံ ဒဿနံ ယသ္သ, ယသ္မိံ တ **သုဒဿနော,** ကာဠဝဏ္ဏကူဋတာယ **ကာဠကူဋော။** တီဏိ ကူဋာနသ္သ **တိကူဋော,** ဆဋ္ဌေတေပိ ပဗ္ဗတဝိသေသာ။ **အဿ** ယထာဝုတ္တသ္သ ပဗ္ဗတသ္သ **ပတ္ထော** သမော ဘူမိဘာဂေ သာနု နာမ, **အဿ** တ ပဗ္ဗတသ္သ သမာယ ဘူမိယံ ပတ္ထော သာနု စ ဘဝန္တီတိ အဇ္ဈာဟရိတဗ္ဗံ။ ပတိဋ္ဌတေ အသ္မိန္တိ **ပတ္ထော, ဌ** သ္သ **ထော။ သန** သမ္ဘတ္တိယံ, ဏု, သမ္ဘဇိယတေ သေဝီယတေတိ **သာနု,** ဒွေဝပ္ပနိတ္ထိယံ။

၆၀၈. တိကံ သိင်္ဂသ္သ နာမံ။ **ကုဋ္ဋ** အဟေ, ကမ္မနိ ဏော, **တ**ကာရေန ကူဋမ္ပိ။ သိခံ ရုဟတီတိ **သိခရံ။** နေရုတ္တော။ သိခံ ဂစ္ဆတီတိ **သိင်္ဂံ, က္လင်္ဂ** ဂမနတ္တော, ခလောပေ။ ဒ္ဝယံ ပဗ္ဗတာဒီနံ ပပတနဋ္ဌာနသ္သ နာမံ။ ပပတန္တ္တသ္မာ, ဏော။ **ပတ** အဓောဂမနေ, **ပပာတော။ တဋ္ဋ** သမုဿယေ, **တဋ္ဋော။**

ဒ္ဝယံ ပဗ္ဗတနိတမ္ဗေ။ **နိတမ္ဗော** ဇဃနေပိ, **ကဋ္ဋ** ဝဿာဝရဏေသု, ဏုဝု။ ပဗ္ဗတေ ဟာသာဏာဒီသု **အမ္ဗုနော** ဇလသ္သ **ပသဝေ** ပသဝနံ နိဇ္ဈရော နာမ, နိဿရဏံ **နိဇ္ဈရော, သ** သ္သ **ဈော,** အသရူပဒ္ဝိတ္တံ။ ဈရောပိ။

၆၀၉. ဒွ္ဝယံ ကိတ္တိမေ အကိတ္တိမေ, သဇလေ နိဇ္ဇလေ တ ကန္ဒရော။ **ဒရ** ဝိဒါရဏေ, အ, ဤ, **ဒရီ။ ကံ** ဇလဝါစကမဗ္ဗယံ, ကေန ဒရီယတေ **ကန္ဒရော,** အာ, ကန္ဒရာ။ တိကံ ဒေဝခါတဗိလေ။ နိလီယန္တ္ယသ္မိံ **လေဏံ, လီ** သိလေသနေ, ယု။ ဂတိံ ဟွ္ဝယတိ ကုဋိလယတီတိ **ဂဗ္ဘရံ,** နိပါတနာ။ **ဂဗ္ဘ** ဓာရဏေ တ, အရော။ **ဂုဟူ** သံဝရဏေ, အ, **ဂုဟာ။**

ဒွ္ဝယံ သိလာမယပေါက္ခရဏိယံ။ **သောဎိ** ဂဗ္ဘေ, ဤ။ **သောဏ** ဝဏ္ဏဂတိသင်္ဃာတေသု တ, ဍော, ဤ။ ဒွ္ဝယံ ပဗ္ဗတာဒီနံ ဂဗ္ဘရဒေသေ လတာပလ္လဝတိဏာဒီဟိ ပိဟိတောဒရေ ဂဗ္ဘရေ။ **ကုဉ္ဇ** အဗျတ္တသဒ္ဒေ, ကရဏေ, ဏော, **နိကုဉ္ဇံ** နိပုဗ္ဗော။ ဒွ္ဝယံပ္ယနိတ္ထိယံ။ **နိကုဉ္ဇ** ဝစနံ ပကုဉ္ဇာဒိနိဝတ္တနတ္ထံ။

၆၁၀. သေလသ္သ ပဗ္ဗတသ္သ ဥဒ္ဓံဘူမိ **အဓိစ္စကာ** နာမ။ သေလသ္သာဓောဘာကသန္နဘူမိ **ဥပစ္စကာ** နာမ။ အတ္ထ တေဟိ **ဥပာဒိသဒ္ဒေဟိ** စ္စကော **ယအာဒိနာ** [ဟာဏ်ိနိ ၅.၂.၃၄]။

မူလပဗ္ဗတသ္သန္တေ ပရိတရေတ္ဝတ ဌိတာ ခုဒ္ဒပဗ္ဗတာ **ဟာအာ** နာမ။ တတ္ထ **ဟာအာဒိ**ဒွ္ဝယံ။ ပဇ္ဇတေ ဂမ္ယတေတိ, ဏော။ သေလသ္သ ဥပန္တော သမီပေ ပဗ္ဗတော **ဥပန္တသေလော။**

ဂေရိကမနောသိလာဟရိတာလကင်္ဂုဋ္ဌာဒိကောသဗ္ဗော ဓေ သိလာဝိကာရော "ဓာတူ"တျုတ္တော, **ဓရ** ဓာရဏေ, တု, **ဓာတု။**

သေလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆၁၁. တိကံ သီဟေ။ ကေသရော ဇဋာ, တံယောက, ဤ, **ကေသရီ။** မိဂေ ဟိံသတီတိ **သီဟော,** နိပါတနာ ဝဏ္ဏဝိပရိယယော, မိဂေ ဟန္တုံ သံဝိဇ္ဇမာနာ ဤဟာ အသ္သာတိ တ **သီဟော,** သဟတီတိ တ **သီဟော။** ပဉ္စသ္သော, ဟရိပိ။ မုခမိဝ စ ရဏာပ္ယသ္သ ကရိကုမ္ဘာအရဏသမတ္ထာတိ တေဟိ သဟ ပဉ္စသ္သာနိ ယသ္သ။ ဟရတိ မိဂေတိ **ဟရိ,** က္လ။ မဟာကုက္ကုရပ္ပမာဏော ကုက္ကုရာကတိ ကဏ္ဍဟလေခာစိတ္တသရီရော ကေမနုသ္သာဒိဟိံသကခ္မော ရသ္သမုခော **တရစ္ဆော** နာမ, သော "သုနခဗျဂ္ဃော"တိ ဝုစ္စတိ။ **တရ** တရဏေ, ဆော, မိဂေ အဒတီတိ **မိကာဒနော,** နန္ဒာဒိဟိ ယု။

ဒွ္ဝယံ ဗျဂ္ဃေ။ ဝိနိဟန္တွ္ဝာ အာဃာယတီတိ **ဗျဂ္ဃော, ဃာ** ဂန္ဓောပါဒါနေ, ဗျဂ္ဃော ဒီပိနိပိ။ ပုံ ပုမာနော အလေတီတိ **ပုဏ္ဍရီကော, ဒလ** ဝိဒါရဏေ, ဏွ္ဝု။ ဒသ္သ **ဍော, လသ္သ ရော,** အသ္သိ, **ပုဏ္ဍရီကော။**

"ပုဏ္ဍရီကံ သိတမ္ဘောဇေ၊
သိတစ္ဆတ္တေ စ ဘေသဇ္ဇေ။
ကောသကာရန္တရေ ဖုလ္လေ၊
သော ဒိသာတရဏဂ္ဂိသူ"တိ။ –

နာနတ္ထသင်္ဂဟော။ ဝဂ္ဃောပိ။ ဒီပိနိဝိသယေ သဒ္ဒူလော ဤရိတော, သရတီတိ **သဒ္ဒူလော,** ဦလော, ဒော စန္တော, သဒ္ဒေန ဥလတိ ဂစ္ဆတီတိ တ သဒ္ဒူလော။ ဒီပံ တစ္စမ္မံ, တံယောက **ဒီပီ,** တသ္မိံ ဒီပိနိ။

၆၁၂. ပဉ္စကံ အစ္ဆေ။ **အသု** ခေပနေ, ဆော။ **က္လစ** ထုတိယံ, အ, **က္လက္ကော။** ဘလ္လုကောပိ, **ဘလ, ဘလ္လ** ပရိဘာသနဟိံသာအနေသု, ဏွ္ဝု, အသ္သု, **ဤသ** ဂတိဟိံသာအနေသု, သော, ရသ္သာဒိ။ **အပစ္စယေ က္လသော။**

ဒွ္ဝယံ ရောဟိတေ။ လောဟိတဝဏ္ဏတာယ **ရောဟိသော,** လောဟိတော စ, ပုဗ္ဗတ္ထ **တသ္သ သော။** တိကံ ကေကဏ္ဍဏော။ ဂဝသ္သ ကဏ္ဍော ဝိယ ယသ္သ ကဏ္ဍောတိ **ကေကဏ္ဍော။** ဂဏယုတ္တတာယ ဂဏီ စ သော ကဏ္ဍုကသဒိသသိင်္ဂတာယ ကဏ္ဍုကော စေတိ **ဂဏိကဏ္ဍုကော,** သမုဒိတနာမမ္ပိ ဝဒန္တိ။ ဂဏိ စ ကဏ္ဍုကော စ ဂဏိကဏ္ဍုကာတိ ဒွ္ဝေ နာမာနိပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ, တေနေဝ ဟိ "ဂဏိကဏ္ဍုကာ"တိ ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသော ကတော။

၆၁၃-၆၁၄. စတုက္ကံ ခဂ္ဂေ။ သိင်္ဂစ္ဆ ခဂ္ဂသ္သံ, တံယောက **ခဂ္ဂေါ။** "ခဂ္ဂေ ဂဏ္ဍကသိင်္ဂါသိ-ဝုဒ္ဓဘေဒေသု ဂဏ္ဍကေ"တိ [ဗျာချာသုဓာ ၂.၅.၄] ဟိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော။** ခဂ္ဂသဒိသံ ဝိသာဏမသ္သ သဏ္ဍာနတောတိ **ခဂ္ဂဝိ**

သာဏော, ဏော။ ဇတ္ထေ **ခဂ္ဂ** သဒ္ဒေ အသိပရိယာယော။ ပလာသမဒတီတိ **ပလာသာဒေါ။ ဂဏ္ဍ** ဝဒနေကဒေသေ, ဏွုဝ, **ဂဏ္ဍကော။**

ဗုဿကာဒိကော သဗ္ဗောပိ မိဂဘေဒေ။ "တင္ကမိဂေ, သာပဒေ"တိ စောစ္စတော။ ဗုဿဂ္ဂသွာတိသယေန မနုဿ သာဒိနံ ဟိံသနတော ဒုဋ္ဌတာ ဟကဋ္ဌာတိ တပ္ပမုခတာ ဝုတ္တာ။ **ဝလ** သံဝရဏေ, ဝလန္တ္တတ္တာနမသ္မာတိ တင္ဃော, ဏော, တင္ဃော စ သော မိဂေ စေတိ **တင္ကမိဂေ,** ဒုဋ္ဌမိဂေတ္တတ္တော။ "ဗျဂ္ဃေ တံ ခါဒတူ"တ္တာဒိနာ သပန္တိ ယေနာတိ **သာပဒေ, သပ** အက္ကောသေ, ဒေ, ဒီဃာဒိ။

ပ္လဝဂ္ဂ န္တိ မက္ကဋ္ဌေ။ ပ္လဝေ ဂတိဘေဒေ, တေန ဂစ္ဆတီတိ **ပ္လဝဂ္ဂမော,** ပ္လဝင္ဂေါ စ။ **မရ** ဟာဏစာဂေ, အ ဋ္ဌော, ကော စန္တော, **မက္ကဋ္ဌော။** နရော ဣဝ **တနရော, တ**သဒ္ဒေ **ဣဝ**တ္ထေ, နာမာနံ ယုတ္တတ္ထတ္တာ သမာသော။ သာခါယံ ပသုတော မိဂေ **သာခါမိဂေါ။** ဂတ္တတ္ထတာယ ကိုယာယ ပယောဂ။ **ကပိ** စလနေ, ဣ, **ကပိ။** ဝလိ သိထိလံ စမ္မံ မုခေ အဿ **ဝလီမုခေါ။** ကိသော, ဝနောကောပိ, ကုစ္ဆိတေနာကာရေန သေတီတိ **ကိသော,** ဥဿံ။ ဝနမောကမာသ ယော အဿ **ဝနောကော။** သော မက္ကဋ္ဌော စေ **ကဏှဟတုဏ္ဍော** ကာဠမုခော သိယာ, တအ "ကေနဂ္ဂလော"တိ မ တော, ဂုန္နံ နင္ဂုလသဒိသတာယ **ကေနင္ဂလော။**

၆၁၅. ပဇ္ဇဒ္ဓံ သိင်္ဂါလဿ နာမံ။ **သရ** ဂတိဟိံသာစိန္တာသု, အလော။ **သရ**တိဿ **သိင်္ဂေါ။ ဇမု** အဒနေ, ဏွုဝ, ဗော စန္တော, အဿူ။ **ကုသ** အက္ကောသေ, တု, ထု တ။ ဘေရဝယုတ္တတာယ **ဘေရဝေ,** "ဘေ"ဣတိ ရဝတီတိ တ **ဘေရဝေ။ သမု** ဥပသမေ, ဣတေ, **သိတ,** နာရီ, **သိ** သေတယံ တ, တော။ မိဂဓုတ္တော, ဝဥ္စကောပိ, မိဂေသု ဝနပသူသု ဓုတ္တော။ ဗှာဟမ္မဏံ ဝဥ္စေတီတိ **ဝဥ္စကော။**

တိကံ ဗိဠာရေ။ **ဗိလ** ဘေဒနေ, အရော, ဠတ္တံ။ **ဗဗ္ဗ** ဂတိယံ, ဥ။ **မဇ** သုဒ္ဓိယံ, အာရော, နိဂ္ဂဟီတာဂမော။ ဩတု, အာ ခုဘုဇောပိ။ ဒ္ဝယံ ကောကေ, အယံ ကုက္ကုရုပ္ပမာဏော ကပိလော ဟရိဏော။ **ကုက, ဝက** အာဒာနေ။ ဤဟာမိဂေပိ, မိဂေ ဤဟတိ ကင္ခတီတိ, ကမ္မနိ ဏော။

၆၁၆. ဒ္ဝယံ မဟိံသေ။ မဟိယံ သေတီတိ **မဟိံသော,** ရဿော, နိဂ္ဂဟီတာဂမော စ။ **လလ** ဣစ္ဆာယံ, ဥဒကံ လလတီ တိ **လုလာယော,** နိပါတနာ, အယော, အဿု စ။ ကေ ဝိယ ဝဇတိ ဇာယတီတိ **ဂဝဇော။** ကေ ဝိယ အယတီတိ **ဂဝယော, သမာ** ဒွေ ဝ တုလ္လတ္တာ။

ဒ္ဝယံ သလ္လေ။ **သလ္လ** အာသုဂတိယံ, အ, **သလ္လော,** သကတ္ထေ ကော, **သလ္လကော** အတ္တနော သရီရဇာတေန သလ္လေန သုနခံ သလတိ ဟိံသတီတိ တ **သလ္လော, သလ္လကော** စ, အယံ သူကရသဏ္ဌာနော, သလာကာဟယော စ။ **အ ဿ** သလ္လဿ လောမမှဟိ **သလလံ, သလဠ** ဘဝေ။ **ပလ, သလ, ပထ** ဂတိယံ, အလော, နအာဒိတ္တေ သလလီ, ထိတ္တ တာဘာဝေ သလလံ, **အ**မှဟိ သလံ။

၆၁၇. ပဥ္စကံ မိဂေ, ဟရန္တ္တနေန **ဟရိဏော, ဟရ** ဟရဏေ ယု။ ဏတ္တမိတ္တဥ္စ။ **မရ** ဟာဏစာဂေ, အ, ရဿ **ကေ, ဣ**တ္တဥ္စ။ သေန သုနခေန ရင္ဂတိ ဂစ္ဆတိ ပလာယတီတိ **သာရင်္ဂေါ။** ဒီဃာဒိ, **မကေ, မိဂေ** စ ဇဝေ ဒွေ ဝ မိဂမတ္တေပိ။ အဇိနသ္သောပယုဇ္ဇမာနဿ ယောနိ, တေန ဘူတဿာဇိနဿုပ္ပတ္တိကာရဏတ္တာ တ **အဇိနယောနိ။** အ ယမ္ပိ မိဂမတ္တေပိ။ ကုရင်္ဂေ, တတာယုပိ။ ကုယံ ပထဝိယံ ရင္ဂတီတိ **ကုရင်္ဂေါ။** တတမယတီတိ **တတာယု,** ဥ။

ဒ္ဝယံ သူကရေ။ သုန္ဒရံ ဖလံ ကရောတီတိ **သူကရော။** ဝုတ္တဥ္စ **ဒဗ္ဗဂုဏေ** –

> "သဒ္ဒေဟနံ ဗျူဟနံ ဝဿံ၊ တထာ တတာသမာပဟံ။
> တရာဟံ ပိသိတံ ဗာလ္ယံ၊ ရောစနံ သေဒနံ ဂရုံ"တိ [ဒဗ္ဗဂုဏသင်္ဂဟ ၂.၁၁-၂] ။

သုခံ ကရောတီတိ တ **သူကရော။** သုန္ဒရော ကရော ယဿ တ **သူကရော။** ဝရေ အာဟန္တီတိ **ဝရာဟော,** ဝရေ သတိ အာဟန္တဗ္ဗောတိ တ **ဝရာဟော,** ကောလော, ထဒ္ဓလောမော, ဘူအရောပိ။ ဒ္ဝယံ သသေ။ **ပေလ** ဂတိယံ, ဏွုဝ။ **သသ** ပ္လု တဂတိယံ, အ။

၆၁၈. ဒွ၀ယံ ဇောမိဂေ။ ဇောယာ မိဂိယာ, ဇောဿ တ အပစ္စံ **ဇောယော,** အယံ စမ္မာဒီသုပိ "ဇောဿ, ဇောယာ တ စမ္မာဒိကော ဇောယော"တိ ၀စနတ္တံ ကတ္တံ။ ဇောယာ ဣတ္ထိယာ ပုတ္တော မိကော **ဇောမိကေ, ဣ** ဂတိယံ, ယု, နအဒိ, အနအဒိတ္တေ ဇော, ဝေမေတေပ္ပဟုဒိတာ။ ဒွ၀ယံ ပမ္ပဋ္ဌေ။ **ပဋ္ဌ** ဂမနေ, ဏုဝု, ဥပသဂ္ဂဿ ဗိန္ဒာဂမော စ။ **ပဗ္ဗ** ဂတိယံ, ဏုဝု, ဗိန္ဒာဂမော, ဗလောပော စ။

ဒွ၀ယံ တတမိဂေ။ ဂမနေန တတာသမော မိကော **တတမိကော။ စလ**တိသ္မာ ယု, နအဒိ။ တိကံ မူသိကေ။ **မုသ** ထေယျေ, ဏုဝု, ဣတ္တဥ္စ။ **အာပုဗ္ဗော ခနု** အဝဒာရဏေ, ဥ, **န**လောပေ။ **ဥန္ဒ** ပသဝနက္လေဒနေသု, ဦရော။

၆၁၉. စမရာဒယော , သရဘာဒယော စ **မိဂန္တရာ** မိဂဝိသေသာ။ စမရော ဥတ္တရာပထေ ဉာတော, ယဿ ပုစ္ဆံ စာမရံ, **စမု** အဒနေ, အရော, **စမရော,** ထိယံ စမရီ။ **ပသအော** စိတ္တလောမီ, **ပသ** ဗန္ဓနေ, အအော။ ကုယံ ရင်္ဂတီတိ **ကုရင်္ဂကေ,** အဿု, ဥတ္တာဘာဝေ **ကုရင်္ဂေ။** သဗ္ဗေသမ္ပိ မိကနံ မာတုဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတီတိ **မိဂမာတုကာ,** ဥပမာနေ ကော။ **ရု** သဒ္ဒေ, ရူ။ ရုဏံ ကရောတီတိ **ရင္က,** ဥ, ဏဿ လောပေ ရကာရဿ, ဥဿ စ။ အတ္တာနံ နီစံ ကရောတီတိ **နီကော။ သရ**တိသ္မာ အဘော, **သရဘော။** အဋ္ဌပဒေ ဥဒ္ဓံနယနော သီဟဿာပိ ဟန္တာ, တဿ စ ဟဒစတုက္ကံ ဥဒ္ဓံ ဘ၀တီတိ။

၆၂၀. ပိယကာဒယော တယော, **အာဒိ**နာ ကန္ဒလီစီနသမ္ဗူရုအာဒယော စ စမ္မယောနယော, တေန ဘူတဿ စမ္မဿ ဥပ္ပတ္တိကာရဏတ္တာ, ဧတေ စ စိတ္တရတနုရုဟာဒယော ကမ္ဗောဇာဒိမှဟိ, ဥတ္တရာပထေ စ ဇာယန္တိ, တတ္ထေဝ သနာမဉာတာ။ ယထာ **မိဂ**သဒ္ဒော ဝဿပသုသာမညေ, ဝိသေသေ စ ကုရင်္ဂာဒ္ဓေ ဝတ္တတိ, ယထာ စ **လောဟ**သဒ္ဒော သုဝဏ္ဏာဒိကေ တေဇသသာမညေ, ဝိသေသေ စ, တထာ **စမ္မယောနိအဇိနယောနိ** သဒ္ဒါပိ မိဂသာမညေ, မိဂဝိသေသေ စေတိ တထာ ဝုတ္တာ။

ပီ တပ္ပနကန္တီသု, ဏုဝု, **ဣယာ**ဒေသော။ ဦရုမှဟိ အတိသယစမ္မယုတ္တတာယ **စမူရု,** ကေဿ မဿ လောပေ။ **ကဒိ** အဝှာဟနေ, အလော, ဤ, ကဒလီ စ သော မိကော စေတိ **ကဒလီမိကော။**

သီဟာဒယော ယထာဝုတ္တာ, အဝုတ္တာ စ သဗ္ဗေ စတုပ္ပဒာ သတ္တာ "မိက, ပသတေ"တိ စောစ္စန္တေ။ ပသဝန္တီတိ **ပသတေ, သု** အဘိသဝေ, **ပသ** ဗန္ဓနေ တ, ဥ။

၆၂၁. စတုက္ကံ လူတာယံ။ **လူ** ဆေဒနေ, တော, **လူတာ,** သကတ္တေ ဣကော, **လူတိကာ,** ဒွေ နာရီယံ။ ဥဏ္ဏာဟယော တန္တု ဥဏ္ဏာ, သာ နာဘိယံ အဿ **ဥဏ္ဏနာဘိ,** ရဿော။ မက္ကဋ္ဌော ဝိယ သာခာယံ အတ္တနော တန္တုမှဟိ ဂစ္ဆတီတိ **မက္ကဋ္ဌကော။**

ဒွ၀ယံ ကေမယဇဝိစ္ဆိကေ။ **ဝိစ္ဆ** ဂမနေ, ဏုဝု, **ဝိစ္ဆိကော,** သတပဒိယမ္ပိ, အာဋ္ဌံ ဝိစ္ဆိကနင်္ဂုလံ, တံယောက **အာဋ္ဌိ။** ဒွ၀ယံ ဃရကေဓာယံ။ **သရ**တိသ္မာ ဦ, အတေ စန္တေ။ ဃရံ နိဿိတာ ကေဓာ **ဃရကေဋ္ဌိကာ,** ဓဿ ဋ္ဌော, သကတ္တေ ကော။

၆၂၂. ဒွ၀ယံ ကေဓာယံ။ **ဂုဓ** ရောသေ, အ, **ကေဓာ,** နာရီ။ **ကုဏ္ဍ** အဟေ, အ, **ကုဏ္ဍော။** ဒွ၀ယံ ရတ္တဟာယံ။ ကဏ္ဏဿ ဇလူကာ ရတ္တဟ **ကဏ္ဏဇလူကာ။** သတံ ပဒာ ယဿာ **သတပဒီ,** ပဒသဒ္ဒော ဟဒတ္တော။

ဒွ၀ယံ ကလန္ဒကေ။ **ကန္ဒ** အဝှာဟနေ, ရောဒနေ စ, ကန္ဒတီတိ **ကလန္ဒကော, လ** မဇ္ဈော, ဏုဝု။ ကာဠဝဏ္ဏတာယ **ကာဠကာ,** နာရီယံ။ ဒွ၀ယံ နကုလေ, နတ္ထိ ကုလံ တေဿ သပ္ပေသု **နကုလော,** အရိယသပ္ပောပိ။ **နက္က** နာသနေ တ, ဥ လော, **က**လောပေ, သပ္ပေ နာသေတီတိ **နကုလော။ မင်္ဂ** ဂတ္တတ္တော **ဒဏ္ဍကော** ဓာတု, ဥသော။

၆၂၃. ဒွ၀ယံ ကကဏ္ဍကေ။ ကုစ္ဆိတော ကဏ္ဍကော အဿ, ဥဿတ္တံ။ သရတိ ဓာဝတီတိ **သရဋ္ဌော,** အဋ္ဌော။

စတုက္ကံ ကီဋ္ဌေ။ **ကီဋ္ဌ** ဗန္ဓနေ, အ, **ကီဋ္ဌ** ဂမနေ တ, ဒီဃာဒိ။ **ပုလ** မဟတ္တေ, အတေ, ဋ္ဌတ္တံ။ ကုစ္ဆိတံ အမတိ ဂစ္ဆတီတိ **ကိမိ, ဣ,** အဿိတ္တံ။ ပကာရေန အနတီတိ **ဟဏကော,** ဏုဝု, ဏတ္တံ။

ဒွယံ ကဏ္ဍုလောမကိမ္ဗေ။ ဥစ္စံ ဌာနံ အာလိင်္ဂတီတိ **ဥစ္စာလိင်္ဂေါ**။ ဗဟုလောမယုတ္တော ဟဏကော **လောမသဟဏကော**။

၆၂၄-၆၂၅. သာဒ္ဓပဇ္ဇေန သကုဏာသ္သ နာမာနိ။ ဝိဟေ အာကာသေ ဂစ္ဆတီတိ **ဝိဟင်္ဂေါ, ဝိဟင်္ဂမော** စ, အာကာသပရိယာယော စေတ္ထ **ဝိဟ**သဒ္ဒော, **ဝေဟာယသ**သ္သ တ **ဝိဟာ**ဒေသော။ ပက္ခယုတ္တတာယ **ပက္ခီ**။ ခေန, ခသ္မိံ တ ဂစ္ဆတီတိ **ခဂေါ**။ အဏ္ဍတော ဇာတော။ သက္ကောတိ ဥဒ္ဓံ ဂန္တုန္တိ **သကုဏော, သကုန္တော, သကုဏီ** စ, **သက** သတ္တိယံ, ဥဏော, ဥန္တော, ဥဏီ စ။ ပတန္တော ဍေန္တော, ပတ္တေန တ ဂစ္ဆတီတိ **ပတင်္ဂေါ**, အပရတ္ထ **တ**လောပေါ။ မာတုကုစ္ဆိတော, အဏ္ဍတော စာတိ ဒွိက္ခတ္တုံ ဇာယတီတိ **ဒွိဇော**။ ဥဍ္ဍနာဒီသု ဝက္ကံ ကုဋိလံ အင်္ဂံ ဂီတဒိကံ တေသ္သ, ဝင်္ကေန ဂမနေန အင်္ဂတီတိ တ **ဝင်္ကင်္ဂေါ**။ ပတ္တေန ယာတိ, တံ တ ယာနံ တေသ္သ။ ပတတိ ပတန္တော ဝိယ အာကာသတော ဟောတီတိ **ပတန္တော**။ နီဍ္ဍေ ကုလာဝကေ ဇာယတီတိ **နီဍ္ဍဇော**။

ဝဋ္ဋကာဒယော, ပေါက္ခရသာတကာဒယော စ **တဗ္ဘေဒါ** တေသံ သကုဏာနံ ဝိသေသာ။ **ဝဋ္ဋ** ဝဋ္ဋနေ, ဏွု, **ဝဋ္ဋကာ** နာရီ။ မယူရပုမာဏော တအာကတိစိတ္တပက္ခော ဇီဝဉ္ဇီဝေါ ဒက္ခိဏာပထာဒီသု ဇာယတေ, "ဇီဝဇီဝ"တိ သဒ္ဒံ ကရောတီတိ **ဇီဝဉ္ဇီဝေါ**။ "ဇီဝဇီဝေ"တိ နိရာနုနာသိကာပိ။ စန္ဒိကာယုတ္တရတ္တိပ္ပိယော ပက္ခီ **စကောရော, စက** ပရိတက္ကနေ, ဥရော, ဥသ္သော, စင်္ကောရောပိ။ **တရ**တိသ္မာ က္လရော, ဒွိတ္တမိတ္တဉ္စ, **တိတ္တိရော**။

၆၂၆. **သလ** ဂတိယံ, ဏိကော, ဠတ္တံ, **သာဠိကာ**, နာရီ။ ကလံ ရဝတီတိ **ကရဝီကော**, ဤကော, **လ**လောပေါ။ **ကရဝီကော**, ယသ္သ သရော ဘဂဝတော သရေန ဥပမီယတေ, သော ဝုစ္စတိ "ကရဝီကော"တိ။ ဇဝေန ရဝိနာ သဒိသော ဟံသော **ရဝိဟံသော**။ **ကုသ** သဒ္ဒေ, ထကော, ဒွိတ္တံ, **ကုသသ္သ သသ္သ တော, ကုကုတ္ထကော** ။ **ကရဏ္ဍ** ဘာဇနတ္ထေ, အ တေ, **ကရဏ္ဍတေ**, ဇလစရော ပက္ခီ။ **ပိလု** ပတိတ္ထမ္ဘေ, အ, **အတ**ဒေသော, **ပိလဝေါ**, "ဂဏ္ဍုပ္လဝေါ"တိ ချာတော ရတ္တပက္ခော မဟာပက္ခီ ပေါက္ခရသာတကော, ပေါက္ခရသ္သ သညာ ယသ္သ **ပေါက္ခရသာတကော, ည သ္သ တော,** ဒီဃော စ, သမုဒိတနာမမေဝ တ တသ္သ, တအ **သာဒ** အသ္သာဒနေ, ဏွု, **ဒသ္သ တော, ပေါက္ခရသာတကော**။

၆၂၇. သတ္တကံ ပက္ခေ။ ပတန္တိ အနေနာတိ **ပတတ္တံ, ယအ** ဒိနာ တော, ဒွိတ္တံ။ **ဥခ** ဂတိယံ, ယု, ဥဿော, အသ္သ သု, **ပေခုဏံ, ဏတ္တံ**။ **ပတ** ဂမနေ, တော, ဟတတော တာယတီတိ တ **ပတ္တံ**။ **ပတ** ဂမနေ, ခော, **တသ္သ ကော, ပက္ခော**။ ပတိတုံ က္လစ္ဆတိ ယေန **ပိဉ္ဆံ,** နေရုတ္တော, **ပတ** ဂမနေ တ, ဆော, **တ**လောပေ, ဗိန္ဒာဂမော, အသ္သိ။ ဆာဒ္ယတေ အနေန **ဆဒေါ**။ **ဂိရ** နိဂ္ဂိရဏေ, ဥ, က္လသ္သတ္တံ, **ဂမု** ဂမနေ တ, ဥ, မသ္သ **ရော**။

ပက္ခီနံ ဗီဇေ "အဍ"က္လတိ ချာတေ **အဏ္ဍံ,** ကစ္ဆပာဒီနံ ဗီဇေပိ, "အဏ္ဍံ ခကာဒိကောသေ စာ"တိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော**။ **အဍိ** အဏ္ဍတ္တေ, ဏော, ပေသိ, ကောသောပိ, **ပိသ** အဝယဝေ, က္လ, ပေသိ, "ပေသိယံ ပတ္တဘေဒေ စ, ကောသော ပုမေဝ က္လစ္ဆိတော"တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၅.၃၇] **ရုဒ္ဒော**။ ဒွယံ ပက္ခိဂေဟော။ **နီလ** ဝဏ္ဏော, အ, ဋွတ္တံ, **နီ** နယေ တ, က္လလော။ ကုစ္ဆိတံ အဏ္ဍဝိနာသနာဒိကံ လုနာတီတိ **ကုလာဝကံ,** ဏွု။

၆၂၈. ဒွယံ ဂရုဠာနံ မာတရိ။ ဝိနော ပက္ခိနော နမန္တိ ယံ **ဝိနတာ**။ **ထီပုမဒွယံ** က္လတ္တိပုရိသာနံ ဒွယံ မိထုနံ နာမ, သဋ္ဌာနသ္သ သင္ဋ္ဌေယ္ယနိသ္သိတတာယ က္လတ္တိပုရိသာယေဝ **မိထုနံ, မိထ** သင်္ဂမေ, ဥနော။

ဆက္ကံ ယုဂဠမတ္တေ။ **ယုဇ** ယောဂေ, အ, **ယုဂံ, အလ**ပစ္စယေ **ယုဂဠံ, ဋွတ္တံ**, ယုဂလမ္ပိ။ **ဥဘ** ပူရဏေ, ဏော, **ဒွိ**နွာဒေသော စ, **ဒွိန္နံ, ယမု** ဥပရမေ, ဏွု, အလော စ, ယမကံ, ယမလဉ္စ, **အ**ပစ္စယေ **ယမံ**။

၆၂၉-၆၃၁. **မဏ္ဍလ** န္တိ သမူဟော။ သမ္မာ, ဝိသေသေန စ ဦဟတေ ပုဉ္ဇီဘူတတ္တာတိ **သမူဟော,** ဏော, သမံ သဟ အဝယဝေန ဦဟတိ တိဋ္ဌတီတိ တ **သမူဟော**။ **ဂဏ** သင်္ခါနေ, ဂဏီယတိ အဝယဝေန သဟာတိ **ဂဏော**။ သဟ အဝယဝေန ဂစ္ဆတီတိ **သင်္ဃာတော, ဟန** ဂမနေ, ဏော, သဟ အဝယဝေန ဥဒယတီတိ **သမုဒယော, အာ**ဂမော, မဇ္ဈေ ဒီဃော။ သဉ္စိနောတိ အဝယဝန္တိ **သဉ္စယော, စိ** စယေ။ သဟ အဝယဝေန ဒုဟယတီတိ **သန္ဒောဟော, ဒုဟ** ပပူရဏေ။ နိသ္သေသ တော ဝဟတိ အဝယဝန္တိ **နိဝဟော**။ အဝယဝံ ကတ္ဝာ ဗျူပိယတိ ဂစ္ဆတီတိ **ဩဃော** [ဥဠ္ဓုတေ ဩဃော ဥစ သမတ ယေ ဃဥ နိပာတနာ စသ္သ ဃော (စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၅.၃၉)]။ ဝိသန္တိ အဝယဝ ယသ္မိန္တိ **ဝိသရော,** အရော။ အဝယဝံ

သမိပေ ကရောတီတိ **နိကရော။** ဧကေကာပေက္ခာယ အပ္ပတ္တေန ကသင္ခါတာ အဝယတ အာယန္တိ ယသ္မိံ **ကာယော,** အထ တ ကုစ္ဆိတာနံ ကေသာဒီနံ အာယောတိ **ကာယော,** သော ဝိယ အဝယတနံ ဥပ္ပတ္တိဌာနံ ကာယောတိ ဣဓ သမူဟော ဝုတ္တော။ အန္တတ္တေန ခံသင္ခါတံ အဝယဝံ ဓာရေတီတိ **ခန္ဓော,** ခာဒတိ အဝယဝေတိ တ **ခန္ဓော,** အမဇ္ဈဒီဃေ **သမုဒယော။ ယဋ္ဌ** ယဋ္ဌနေ။ ယဋ္ဌနံ ရာသိဘဝနံ, ယဋ္ဌေန္တိ အသ္မံ အဝယတတိ **ယဋ္ဌော။** သဟ အဝယဝေန ဇေတီတိ **သမိတိ,**တိ။ သဟ အဝယဝေန ဂစ္ဆတီတိ **သံဟတိ, ဟန** ဂတိယံ,တိ, နလောပော။ **ရသ** အဿာဒနေ, ဣဏ။ **ပုဥ္ဇ** ကုဥ္စာယံ။ သဟ အဝယဝေန ဗ္ဗာပေတ္တတ အယတီတိ **သမတယော။ ပူကေ** တမ္ဗူလေပိ။ ဇနေတိ အဝယဝေတိ **ဇာတံ,** တော။ ကံ အတ္တာနံ ဒေတီတိ ကဒေ, စက္ခာဒိကော သရီရာဝယဝေ။ ကဒေ ဝိယ ကဒေ, အဝယဝေ, တံ ဝကတိ အာဒဒာတီတိ **ကဒမ္ဗကံ။** ဝိသေသေန ဦဟန္တဿိံ အဝယတ **ဗျူဟော။** ဝိတနောတိ အဝယဝေတိ **ဝိတာနံ,** ဏော။ **ဂုပ** ရက္ခဏေ, ဗော, ပဿ **မော, ဂုမ္ဗော,** ဂုမ္ဗမ္ပိ။ ကလံ အဝယဝဘာဝံ ဟတိ ရက္ခတီတိ **ကလာပော,** ''ကလာ သောဠသမော ဘာဂေ''တိ ဟိ ဝုတ္တတ္တာ ကလာသဒ္ဒော ဘာဂတ္တော္ပတ္တီတိ ဉာယတိ။ **ဇလ** ဒိတ္တိယံ။ ဇလတိ အဝယဝေနာတိ **ဇာလံ။** အဝယဝေန မဏ္ဍတီတိ **မဏ္ဍလံ, မဏ္ဍ** ဝိဘူသာယံ, အလော။

၆၃၂. သာဒ္ဒပဇ္ဇေန ဂဏဘေဒာ ဝုစ္စန္တေ။ တတ္ထ ဇာတ္တာဒီဟိ သမာနာနံ ဟဏီနံ, အပာဏီနဉ္စ ဂဏော ဝဂ္ဂေ နာမ, ယထာ ''ဗန္ဓုဝဂ္ဂေ, ကဝဂ္ဂေ''စ္စာဒယော, **ဝဇ္ဇ** ဝဇ္ဇနေ, ဝဇ္ဇေတိ အသမာနဇာတ္တာဒယောတိ **ဝဂ္ဂေ,** ဏော, **ဇ္ဇဿ ဂ္ဂေ။** ဇန္တူနံ သမာနဇာတိယာနံ, ဝိဇာတိယာနဉ္စ ဂဏော ''သင္ဃော, သတ္တော''တိ စောစ္စတေ, ယထာ ''ဘိက္ခုသင္ဃော, တဏ္ဍုလသတ္တော''စ္စာဒယော။ သံဟညန္တေ နိဗ္ဗိသေသေန ဉာယန္တေ အဝယတ တသ္မိံန္တိ **သင္ဃော,** ရော။ သရန္တိ ဝတ္တန္တိ အဝယတ ယသ္မိံန္တိ **သတ္တော,** ထော, ရဿ **တော။**

သဇာတိကာနံ သမာနဇာတိကာနံ ဇန္တူနမေဝ ဂဏော ကုလံ နာမ, ယထာ ''ခတ္တိယကုလံ, ကေကုလ''မိစ္စာဒယော။ **ကုလ** သင္ဃာနေ, ဗန္ဓုမှဟိ စ, အ, **ကုလံ။ သဓမ္မီနံ** သမာနဓမ္မာနမေဝ ဇန္တူနံ ဂဏော နိကာယော နာမ, ယထာ ''ဘိက္ခုနိကာယော''တိ။ စိ စယေ, ဏော, နိဗ္ဗိသေသေန စိနောတိ အဝယဝေတိ **နိကာယော။**

သဇာတိယတိရစ္ဆာနာနံယေဝ ဂဏော ''ယူထော''တ္ယုစ္စတေ, သော စာနိတ္ထီ, ယထာ ''ဟတ္ထိယူထော, မိဂယူထ''မိစ္စာဒယော, **ယု** မိဿနေ, ထော, ဒီဃာဒိ, **ယူထော,** ''ဂဏော ပသူနံ သမဇော, သမာဇောညေသ'မုစ္စတေ''တိ [အမရ ၁၅.၄၂ ကထာယံ ပဿိတဗ္ဗံ] ဣဓာနာဂတဝစနမ္ပိ ဉာတဗ္ဗံ။

၆၃၃. စတုက္ကံ ဂရုဌ္ဌေ။ ကနကရုစိရတ္တာ သောဘနော ပဏ္ဏော ပက္ခော ယဿ **သုပဏ္ဏော။** ဝိနဘာယ နာမ မာတုယာ အပစ္စံ **ဝေနတေယျော,** ဏေယျော။ ဂရံ ဝိသခရံ ဟန္တီတိ **ဂရုဠော,** ဏော, ရန္တဿုဠ, **ဟဿ** စ ဠတ္တံ, ဝဏ္ဏဝိကာရော, ဂရုဠော။ ပက္ခိသီဟော, ဥဋ္ဌျုတီသော, ဝဇိရတုဏ္ဍော, သုဓာဟရော, သုဝဏ္ဏပက္ခော, ဘုဇဂကသနောပိ [တိကဏ္ဍသေသ ၁.၁.၄၂]။

ပိကန္တိ ကောကိလေ။ ပရေန ဝိဇာတိယေန ကာကေန ပောသိတောတိ **ပရပုဋ္ဌော, ပုသ** ပေါသနေ, တော။ ပရေန ဘတော ပုဋ္ဌော **ပရဘတော, ဘရ** ဓာရဏပေါသနေသု, တော။ **ကုဏ** သဒ္ဒောပကရဏေသု, အလော။ **ကုက, ဝက** အာဒါနေ, ဣလော, **ကောကိလော။** အပိဟိတော ကာယတီတိ **ပိကော, အပိ** အန္တရဓာနေ, ဝဏ္ဏနာသော, အပိဿာကာရလောပော။

၆၃၄. အဋ္ဌကံ မောရေ။ **မုရ** သံဝရဏေ, ဏော။ **မယ** ဂတိယံ, ဦရော, မဟိယံ ရဝတီတိ တ **မယူရော,** ဓာတုဿ အတ္ထ ထာတိသယေန ယောဂေတိ နေရုတ္တော။ ဝရဟံ သိခဏ္ဍော, တံယောဂ **ဝရဟီ။** နီလာ ဂီဝာ ကဏ္ဌော ယဿ, ဘုဇင္ဂဘုဇောပိ။

ဒွဝယံ မယူရမတ္တကသိခါယံ။ သိခါ အဂ္ဂိဇာလာယဉ္စ, ပုဇ္ဇေ ဝုတ္တာ။

၆၃၅-၆၃၆. စတုက္ကံ မယူရကလာပေ။ သိခဏ္ဍိနော အယံ **သိခဏ္ဍော, ဝရဟ** ဟဓာနေ, ပရိဘာသနဟိံသာဒနေသု စ, ကရဏေ အ။ ကော မယူရော လသတိ ယေန **ကလာပေ,** ဏော, **သဿ ပော။ ပီ** တပ္ပနကန္တီသု, ဆော, နိဂ္ဂဟီတာဂမော, ရဿော စ။ ဒွဝယံ မောရဿ ပိဉ္ဆဌ္ဌေ အက္ခိသဏ္ဍာနေ။ **စဒိ** ဟိလာဒနေ, ဒိတ္တိယဉ္စ, ဏွဝု။ မေစကော ကဏ္ဍဟာဝဏ္ဏောပိ ဝုတ္တော။

အဋ္ဌ န္တိ ဘမရေ, ဆ ပအနိ အဿ။ မခံ ၀တယတိ ဘုဋ္ဌတေ **မစုဗ္ဗတော, ၀တ** ဘောဇနေ။ **ဘမ** အနဝဋ္ဌာနေ, ပုပ္ဖမတ္တကေ ဘမတီတိ **ဘမရော,** အရော။ **အရ** ဂမနေ, ဣ, ဋွတ္တံ။

စတုက္ကံ ဂေဟာဝနကပေဟတေသု။ ဟရေန သဗလေန အာပတတီတိ **ဟရာပတော,** ဟရ၀တောပိ။ **ကပ** အစ္ဆာဒနေ, **ကမ္ပ** စလနေ တ။ ဩတော, ပရပကၠေ မလောပေ။ **ကုက** အာအာနေ, အဋ္ဌော, ဥဿတ္တမဿုတ္တဥ္စ။ ပကာရေန ရ၀တီတိ **ဟရေ၀ဋ္ဌော, ရု** သဒ္ဒေ, အဋ္ဌော, ဥပသဂ္ဂဿ ဒီဃော, အဿေ, **ဟရေ၀ဋ္ဌော,** ပရေ၀ဋ္ဌောပိ။

> “ဟရာ၀တော စ ဆေဋ္ဌော စ၊
> ကပေတော ရတ္တလောစနော။
> ဟရာပတော ကလရတော၊
> ပတ္တိ သေနော သသာဒနော”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၅.၁၄] ။ –

ရဘသော။

၆၃၇. ဒွ၀ယံ ဂိဇ္ဈေ။ **ဂိဓ** အဘိကင်္ခာယံ, ယော, **ဈုဿ ဈော,** အသရူပဒွိတ္တံ, **ဈုပစ္စယေန** တ သိဒ္ဓံ, တထာ ဓဿ **ဓော**။ **ဂိဓ**တိသ္မာ အ, နိဂ္ဂဟီတာဂမော, ဣဿတ္တံ, **ဂန္ဓော**။ တိကံ သေနသာမညေ။ ကုက္ကုဋ္ဋာဒီနံ ကုလံ လုနာတိ ဆိန္ဒတီတိ **ကုလလော, ကုလ** သန္တာနေ တ, အလော။ **သေ** ဂမနေ, နော။ သတ္တာနံ ဟိံသနတော ဗ္ဃဂ္ဃော ဝိယ ဗျဂ္ဃော, သတ္တော နာသေတီတိ နာသော။ ဗျဂ္ဃော စေ၀ နာသောတိ သမုဒိတနာမံ။

သကုဏဏ္ဍဒယော တယော **တဗ္ဗေအာ** တဿ သေနဿ ဝိသေသာ။ သကုဏံ ဟန္တီတိ **သကုဏဂ္ဃိ,** သိန?။ **အဋ္ဌ** ဂမနေ, ဏော။ **အာဋ္ဌော**။ ဒဗ္ဗိသဒိသံ တုဏ္ဍံ ယဿ ဒွိဇဿ သော **ဒဗ္ဗိမုခဒွိဇော**။ “ဒဗ္ဗိမုခဒွိဇော အာဋ္ဌော နာမာ”တိပ္ပေကော အတ္ထော, တအ ဒွေ၀ယေ၀ သေနဘေဒာ။

၆၃၈. စတုက္ကံ ဥလူကေ။ “ဥဟု”န္တိ သဒ္ဒံ ကရောတီတိ **ဥဟုင်္ကာရော**။ “ဥဒ္ဒံ ကဏ္ဏာ ယဿ ဥဒ္ဒံကဏ္ဏော”တိ သမ္ဗတ္တေ နိရုတ္တိနယေန **ဥလူကော** [ဥလဘိနေတ္တေထိ ဒဟတ္ထုလူကော, ဥဒ္ဓေလောကနာ ဣတိ နိရုတ္တမ (အမရကောသုဋ္ဌာနဋီကာ ၁၅.၁၅)], ဥစတိ သမဝေတိ ကောဋ္ဌရန္တိ တ နိပာတနာ။ **ကုသ** အင်္ကောသေ, ယဿ အမနာပတာယ သဒ္ဒေန လောကာ ကောသန္တိ, သော **ကောသိယော,** ကောသိတဗ္ဗောတိ ကတ္တ, ကောဋ္ဌရေ ၀သတီတိ တ **ကောသိယော,** နေရုတ္တော, တယသာနံ ကာကာနံ အရိ သတ္တု, သက္ကပဟ္၀ယော, ဒိတန္ဓော ၀က္ကနာသိကော, ဟရိနေတ္တော, ဒိတဘီတော, ကာကဘီရူ, ရတ္တိစာရီပိ။

တယသန္တိ ကာကေ။ “ကာ”ဣတိ သဒ္ဒံ ကာယတီတိ **ကာကော**။ ရိဋ္ဌံ မရဏလက္ခဏံ, တဒဿ နတ္ထိ **အရိဋ္ဌော**။ **ဓင္က** ယောရတသိတေ, အ။ ဗလိနာ ပုဋ္ဌော ဘတော။ **၀ယ** ဂမနေ, ၀ယော စေ၀ **တယသော,** သကတ္တေ သော, သကိံပဇော, အတ္တဃောသော, ပရဘရော, ဗလိဘုဇော, ဂုဋ္ဌဟမေထုနောပိ။ သကိံ ကေတရံပဇာ ပသူတိ ယဿ။ “ကာက”ဣစ္စတ္တာနံ ဃောသယတိ။ ဝိဇာတိယံ ကောကိလံ ဘရတိ။

၆၃၉. ကာကော ဝိယ ဥလတိ ဂစ္ဆတီတိ **ကာကောဋ္ဌော,** ဋွတ္တံ။ အောဏကာကော, ဒဒ္ဓကာကောပိ။ ဒွ၀ယံ “ဗိ-လၢိ”ဣတိ ဆွာတေ သကုဏော။ **လူ** ဆေဒနေ, ဏော, **၀ဿ ပေ, လာပေ,** လာတေပိ။ လေဍ္ဍု ဝိယ အကတီတိ **လဍ္ဍုကိကာ** [လေဍ္ဍုကိကာ (က.)] , ဏွ၀ု။

တိကံ ဟတ္ထိလိင်္ဂသကုဏော။ တရဏသဒိသတ္တာ **တရဏော**။ ဟတ္ထိနော လိင်္ဂံ ဉာပကံ သောဏ္ဍံ ယဿိံ ဝိဇ္ဇတီတိ **ဟတ္ထိလိင်္ဂော**။ ဟတ္ထိသောဏ္ဍံ ယဿိံ ဝိဇ္ဇတိ, သော ဟတ္ထိသောဏ္ဍော စ ဝိဟင်္ဂမော စေတိ **ဟတ္ထိသောဏ္ဍဝိဟင်္ဂမော**။

၆၄၀. ဒွ၀ယံ ဥက္ကုသေ။ ဥစ္စံ ကောသတီတိ **ဥက္ကုသော, ကုသ** သဒ္ဒေ, အ။ **ကုရ** သဒ္ဒေ, အရော, ထိယံ ကုရရီ။ ကောလဋ္ဌိပက္ခိမ္ဟိ “ဥဘုတ”ဣတိ ဆွာတေ ပက္ခိမ္ဟိ ကုက္ကုပော။ ကောလဋ္ဌိအဋ္ဌောဟာရကော ပက္ခီ **ကောလ**

ဠိပက္ခိ။ ''ကုက္ကု''ႏၲိ သဒ္ဒါယတီတိ **ကုက္ကုဟော,** ဟော, **ကုက** အဝှာနေ တ, ဥပဟော။

တိက် သုပဝေ။ **သု** သဝနေ။ မနုဿသဒ္ဒမ္ပိ သုဏာတီတိ **သုတေ,** အ, **ဥတ**ဒေသော။ ''ကိ''ႏၲိ သဒ္ဒံ ကရောတီတိ **ကီရော။** ကရောတိ မနုဿသဒ္ဒန္တိ တ **ကီရော။** အ, အဿီ။ **သုက** ဂတိယံ, သုန္ဒရံ , သုဌု တ မနုဿသဒ္ဒံ ကာယတီတိ **သုကော။** ဒွ ဝယံ ကုက္ကုဋမတ္တော။ တမ္ဗာ စူဠာ ယဿ။ ကုက္ကုဋတီတိ **ကုက္ကုဋ္ဌော, ကုက, ဝက** အာအာနေ တ, အဋ္ဌော။

၆၄၁. ဒွ ဝယံ နိဗ္ဗိဝ္ဝေဟ။ နတ္ထိ ဗိဝှာ ယဿ **နိဗ္ဗိဝ္ဝေဟာ။** ဒွ ဝယံ ကောဥ္ဍသကုဏော။ ႏၲတ္ထိလိင်္ဂေန မိထုနာနံ နာမာနိ။ **ကောဥ္ဍ** ကောဋ္ဌိလ္လပ္ပိဘာဝေသု, အ, **ကောဥ္ဍာ။ ကန္တ** ဆေဒနေ, ယု, နအာဒိ, အဿူ။ ကုဏ္ဍာနီပိ, **ကုဏ္ဍာ** အာပေ။

ဒွ ဝယံ စက္ကတကော။ စက္ကေန စက္ကသဒ္ဒေန ဥစ္စတေ **စက္ကတကော,** ဏော။ **ဝစ** ဝိယတ္တိယံ တစာယံ, စက္ကမိစ္စာဝှာ ယဿ, ရထင်္ဂါဝှာဟယနာမကောပိ, ရထင်္ဂံ စက္ကံ, တဿ အဝှာယော ရထင်္ဂါဝှာယော, သော နာမံ အဿ **ရထင်္ဂါဝှာယနာမကော,** တေန ရထင်္ဂနာမော ရထစရဏသမာနော အဝှာယော စောစ္စတေ။

လက္ခိတလက္ခဏာ စာတ္ရ, လက္ခဏောပစရိတဝုတ္တိယာ, ကေဏမုဋ္ဌာယ တ ဝုတ္တိယာ လက္ခိတေန အတ္တေန ယတ္ရ အတ္ထန္တရံ လက္ခတေ, သာ **လက္ခိတလက္ခဏာ။** ယထာ ''ရထာဝယတယုဓော'' ႏၲစ္စတ္ရ ရထာဝယဝသဒ္ဒေန စက္ကံ လက္ခတေ, န တအာကတိ တန္နာမော စာယုဓဝိသေသော။ ''ပန္တိရထော''ႏၲစ္စတ္ရ ပန္တိသဒ္ဒေန ဒသက္ခရံ ဆန္ဒော လက္ခတေ, န ဒသသဒ္ဒော, တေဟိ တု အာယုရေထသဒ္ဒသန္နိဝေသော ''စက္ကာဝယတယုဓော, ဒသရထော'' ႏၲတိ ဒေဝဝိသေသော, ရာဇဝိသေသော စ လက္ခတေ, တထာတ္ရာပိ ''ရထင်္ဂ''န္တနေန ရထေကဒေသော လက္ခီယတေ, ''အဝှာယတေ''ႏၲစ္စနေန စ ပရိဘာသနံ, န တေနာပိ တကာသဒ္ဒော။ တေဟိ စ အညမညသန္နိဝေသော စက္ကတကောတိ ပက္ခိဝိသေသော လက္ခီယတေတိ ဂုဏတော သုက္ကာဒီဟိ ဇဝံဂတာ ကေဏိ ဝုတ္တိ။

ဒွ ဝယံ စာတကော။ အယံ မေဃဇလဟယီ, **သရ** ဟိံသာယံ, သရဏံ သာရော, တံ ဂစ္ဆတီတိ **သာရင်္ဂေ။** ''စာတကော ဟရိဏော ပုမေ, သာရင်္ဂေ သဗလေ တိသု''တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၂၃.၂၃] **ရဘာသော။ စတ** ယာစနေ, ဏွု, ထောကကောပိ, ထောကံ ကံ ဇလံ ဤဟနီယဒ္ဓေန အဿတ္ထိ **ထောကကော။**

၆၄၂. ဒွ ဝယံ ပက္ခိဗိဠာလေ။ **တုလ** ဥမ္မာနေ, ႏၲယော။ ပက္ခယုတ္တော ဗိဠာလော, ''သူ''။

ဒွ ဝယံ ရက္ခကိဋ္ဌဓာဒကော။ သတံ ပတ္တာနိ အဿ။ သရတိ ကိဋ္ဌေတိ **သာရသော,** သော, ''ခာဝ သာ''။

ဒွ ဝယံ ကာကေဟိ သဒ္ဓိံ နိဠ္ဍံ ကတ္ဝာ ဝသနကေ သုက္ကသကုဏော။ **ဝက** အာအာနေ, အ။ သေတဝဏ္ဏတာယ သုက္ကော စ သော ကာကေဟိ သဒ္ဓိံ နိတသနတော, ကာကသဏ္ဌာနတ္တာ တ ကာကော စေတိ **သုက္ကကာကော။**

ဒွ ဝယံ ဝိသကဏ္ဌိကာယံ။ **ဗလ** ပာဏနေ, ဏွု, ဒီဃော, အာကော တ။ ဝိသသဒိသော ကာဠဝဏ္ဏော ကဏ္ဌော ယဿာ သာ **ဝိသကဏ္ဌိကာ,** တေသံ ပုမော နာမ န ဝိဇ္ဇတိ။ ဝုတ္တဥ္ဌ အပဒါနေ –

''ယထာ ဗလာကယောနိမှိ, န ဝိဇ္ဇတိ ပုမော သဒါ။
မေဃေသု ဂဇ္ဇမာနေသု, ဂဗ္ဘံ ဂဏှန္တိ တာ တဒါ''တိ [အပ. ထေရ. ၁.၁.၅၁၁]။

၆၄၃. ဒွ ဝယံ ကင်္ကော။ လောဟသဒိသော ပိဋ္ဌိ ယဿ **လောဟပိဋ္ဌော။ ကင်္က** လောလ္လေ, အ, **ကင်္ကော။**

ဒွ ဝယံ ပတ္တကဏ္ဌော။ ခဥ္ဇော ဝိယ စရတီတိ **ခဥ္ဇရီဋ္ဌော,** ဤဋ္ဌော။ ပဿန္တာနံ ခံ သုခံ ဇနေတီတိ **ခဥ္ဇနော။ ခဥ္ဇ** ဂတိဝေကလ္လေ တ, ယု။

ဒွ ဝယံ ကမစာဋ္ဌကေ, စာဋ္ဌကမတ္တော တ။ ကလဟံ ရဝတီတိ **ကလဝိင်္ကော,** ယအာဒိ။ ကံ သုခံ လုနာတီတိ တ **ကလဝိင်္ကော,** ႏၲကော, နိဂ္ဂဟီတာဂမော စ။ **စဋ္ဌ** ဘေဒေ, ဏွု, **စာဋ္ဌကော။**

ဒွယံ ဝေဠုရိယစ္ဆဝိလောမေ စိတ္တပက္ခေ “သုဝဏ္ဏစူဠေ”တိ ဉာတေ။ **ဒိဘ** သန္ထမ္ဘေ, ဒွိဝိတ္တံ, ဗိန္ဒာဂမော စ။ “ကိ”ဣတိ သဒ္ဒံ ကရောတီတိ **ကိကီ,** ဏီ, စာသော, ဒိဝိပိ [စာသော ကိကီဒိဝိ (အမရ ၁၅.၁၆)]။

၆၄၄. ဒွယံ မေဃသာမေ “ဋ္ဌီ-ဋ္ဌေါ”ဣတိ ဉာတေ။ ကဒမ္ဗယောက **ကာဒမ္ဗော။** ကာဠဝဏ္ဏော ဟံသော **ကာဠဟံသော,** ကာလဟံသောပိ။

ဒွယံ “ငဟေ-ဍော”ဣတိ ဉာတေ သကုဏေ။ သကုန္တော ဝုတ္တော, “သကုန္တော ပက္ခိဘေဒသ္မိံ, ဘာသပက္ခိ ခဂေသု စေ”တိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော။** သုန္ဒရာကာရေန ပက္ခေန ယုတ္တော သကုဏော ဘာသပက္ခီ, “ဘာသန္တော သုန္ဒရာကာရေ, ဘာသန္တော ဘာသပက္ခိနီ”တိ ဟိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော။**

ဒွယံ “နွတ-မီ-သွေဝ”ဣတိ ဉာတေ နီလပက္ခိနိ။ စူယ္ယံ စူမံ အဋ္ဌတိ သဟတီတိ **စူယ္ယာဋ္ဌော,** ဏော။ ကာဠဝဏ္ဏတာယ ကုစ္ဆိတံ လိင်္ဂံ ယဿ။ ဘိင်္ဂေါပိ။

ဒွယံ ဇလကုက္ကုဋ္ဋေ။ **အာ** လဝနေ,တိ, အာတိ ဦဟတိ ဥဿဟတီတိ **အာတ္ယူဟော,** ခဏ္ဍိတဒ္ဓိနိက္ကစ္စတ္တော။ ကာလေ သဿမုတုမ္ဟိ ကဏ္ဏော ကဏ္ဍာဒ္ဓိနိ ယဿ **ကာဠကဏ္ဍကော,** သမာသန္တေ ကော။

၆၄၅. ခုဒ္ဒာဒိ မဓုစ္ဆိဋ္ဌကရာဒိကော ကမ္ဗာတူတော “မက္ခိကာဘေဒော”တ္ယုစ္စတေ, **မက္ခိ** သဒ္ဒာတေ, ဏွုဝု, မက္ခိကာ, တာသံ ဘေဒော **မက္ခိကာဘေဒော။** ပိင်္ဂလမက္ခိကာယံ “မှဟဏ”ဣတိ ဉာတာယံ ဒွယံ။ **ဍံသ** ဍံသနေ, ဍံသော။ ဍံသောပိ, **ဍံသ** ခာဒနေ တ, ပိင်္ဂလမက္ခိကာတိဝဏ္ဏနာမံ။

မက္ခိကာယ အဏ္ဍံ အာသာဋိကာ နာမ, **သဋ္ဌ** အဝယဝေ, ဏွုဝု။ ဒွယံ “နွဟံ”ဣတိ ဉာတေ။ ပဋ္ဌံ ဂစ္ဆတီတိ **ပဋ္ဌင်္ဂ ကော,** ပတင်္ဂေါပိ, သရတိ ဟိံသတီတိ **သလဘော,** အဘော, **လတ္တံ, သလ** ဂမနေ တ။

၆၄၆. ဒွယံ “ဆော်”ဣတိ ဉာတေ, **မက** ဟဏေ, အသော, **မကသော။** ဒွယံ နိအာဃေ နုဟာဒိသု ဝရဏကမက္ခိကာယံ။ “စီရီ”တိ သဒ္ဒာယတီတိ **စီရီ, စိရိ** ဟိံသာယံ တ, နအာဒိ, ဒီဃာဒိ။ **ဈလ္လ** သဒ္ဒေ, ဏွုဝု, **ဈလ္လိကာ။**

ဒွယံ တာလပတ္တာဒ္ဓန္တရေသု နိလီနာယံ စမ္မပတ္တာယံ။ ဇတု ဝိယ **ဇတုကာ,** ဥပမာနေ ကော, “ရာမဌေ ဇတုကံ စ မ္မ-ပတ္တဇတုကရေသု ထိ”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၉.၄၀] ဟိ **ရာဘသော။** အဇိနံ စမ္မံ ပတ္တံ ယဿာ **အဇိနပတ္တာ။** ဒွယံ ဟံသသာမည္ဍေ။ ဟန္တိ အဒ္ဓာနံ **ဟံသော။** သေတော ဆဒော ပတ္တံ ယဿ။ ယထာကထဥ္စိ ဗျုပ္ပတ္တီတိ ဝုတ္တတ္တာ အသေတစ္ဆဒေပိ, စက္ကင်္ဂေ, မာနသောကောပိ, စက္ကဿ စက္ကတကဿေဝ အင်္ဂာနိ ယဿ။ မာနသံ သရော ဩကော ယဿ။

၆၄၇. ယေ **ရတ္တေဟိ** လောဟိတေဟိ **ဟာဒတုဏ္ဍေဟိ** စရဏစဉ္စူဟိ ဝိသိဋ္ဌာ သိတာ စ သရီရေ, တေ ရာဇဟံသာ နာမ, ဟံသာနံ ရာဇာနော **ရာဇဟံသာ။**

မလီနေဟိ ဟာဒတုဏ္ဍေဟိ ဝိသိဋ္ဌာ ယေ တေ မလ္လိကာချာ, **မလ, မလ္လ** ဓာရဏေ, ဣ, သညာယံ ကော, “မလ္လိကော ဟံသဘေဒေ စ, တိဏသူလေ စ မလ္လိကေ”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၅.၂၄] **ရုဒ္ဒေါ။ အာချာ** သဒ္ဒေန ဗဟုဗ္ဗီဟိ။ **အသိတေဟိ** ကဏှေဟိ ဟာဒတုဏ္ဍေဟိ ဝိသိဋ္ဌာ ယေ, တေ ဓတရဋ္ဌာ, ဓတရဋ္ဌာနံ အပစ္စာနိ **ဓတရဋ္ဌာ** တိ, ဏော။

၆၄၈. တိက်ံ တိရစ္ဆာနေ။ တိရိယံ အဉ္စယတီတိ **တိရစ္ဆော,** တိရိယဿ တိရော, **အဉ္စ** တိဿ **စ္ဆော။ ယု** မ္ဟိ **တိရစ္ဆာနော,** တိရစ္ဆာနောယေဝ **တိရစ္ဆာနဂတံ,** တဗ္ဘာဝံ တ ဂတံ ပတ္တံ, တေသု တ ဂတံ အန္တောဂဓန္တိ **တိရစ္ဆာနဂတံ, သိယာ**တိ ပကတ္ယာနပေက္ခကိရိယာပဒံ, ဘဝတ္ယတ္တော တ ဟိ ကရောတ္ယတ္တော တ ကအာစိ ပကတ္ယာနပေက္ခော ဘဝတိ, န ပန ဝိကတ္ယာနပေက္ခော။ တထာ ကအာစိ ဥဘယာပေက္ခောပိ ဘဝတိ, န ပနုဘယာနပေက္ခောတိ သဗ္ဗတ္ထေဝံ။ သီဟာဒိဝဂ္ဂေါ။

အရညာဒိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ဟတာလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၆၄၉-၆၅၀. စတုက္ကံ ဟတာလေ။ အဓရံ ဘုဝနံ **အဓောဘုဝနံ။** ပတန္တိ အသ္မိံ **ဟတာလံ,** အလော, မဇ္ဈေ ဒီဃော။ နာကနံ လောကော။ ရသာယ တလံ **ရသာတလံ။**

သောဗ္ဘ န္တံ ဆိဒ္ဒမတ္တေ။ **ရဏ** သဒ္ဒေ, ဓော, **နတ္တံ,** ယအာဒိ။ **ဝရ** ဒိတ္တိယံ။ ဝိဂတော ဝရော တရဏံ အဿ **ဝိဝ ရံ, ဆိဒိ** ဒွိဓာကရဏေ, ဒေ။ **ကုဟ** ဝိမှယနေ, အရော။ **သုသ** သောသနေ, ဣရော။ **ဗိလ** ဘေဒနေ, အ။ **သုသ**တော ဣ, **သု သိ။** ဆိန္ဒိတွတ ဂစ္ဆတီတိ **ဆိဂ္ဂလံ,** ယအာဒိ။ သုဋ္ဌု အဗ္ဘံ အာကာသံ အသ္မိံ **သောဗ္ဘံ။**

“သုသိရ”န္တိ ဆိဒ္ဒသာမညေ ယံ နပုံသကဝစနံ, တံ **သစ္ဆိဒ္ဒေ** ဆိဒ္ဒဝတိ ဒဗ္ဗေ တီသု, ယထာ “သုသိရော ရုက္ခော, သုသိရာ စိဉ္စာ, သုသိရံ ကဋ္ဌ”န္တိ။

ဒွယံ ဘူမိဆိဒ္ဒေ။ **ကာသ** ဒိတ္တိယံ, ဥ။ **အဝ** ရက္ခဏေ, အဋော, **အာတဋော,** အတဋောပိ။ ဒွယံ သဟ္ဟာနံ ရာဇိနိ။ ဝသု ရတနံ ယဿတ္ထီတိ **တသုကီ။**

၆၅၁. ဒွယံ နာကနံ ရာဇိနိ။ ဒေဝေဟိပ္ပဿန္တော နောပလဒ္ဓောတိ **အနန္တော,** သေသောပိ, **သိသ** ဟိံသာယံ, သိ သတိ ကပ္ပန္တေတိ **သေသော, အ။**

ဒွယံ အဇဂရေ။ **ဝဟ**တိသ္မာ **အသော, တဟသော။** အဇံ ဆာဂံ ဂိလတီတိ **အဇဂရော,** အ, ဣဿတ္တံ, လဿ **ရ** တ္တဉ္စ။ သယီပိ, သယနသီလော **သယီ။**

ဒွယံ ကေနသသပ္ပေ “ဇာ-စ္ဆေဝ”ဣတိ ချာတေ။ ဂဝဿေဝ နာသာ အဿာတိ **ကေနသော,** သညာယံ **နာသ**ဿဒ္ဒ ဒဿ **နသော** ကတော [ဟဏိနိ ၅.၄.၁၁၉]။ တိလံ ဣစ္ဆတီတိ **တိလိစ္ဆော,** တိရိယံ အစ္ဆတီတိ တ **တိလိစ္ဆော,** ယအာဒိ။

ဒွယံ ဒေဍ္ဍုဘေ, ယော “ဇလသပ္ပော”တိ ဝုစ္စတိ။ ဒေဍ္ဍုန္ဒာ ရာဇိယာ ဥဘာတီတိ **ဒေဍ္ဍုဘော။** ပိင္ဂေ ရာဇိယောက **ရာဇုလော,** ဥလော, ဗဓိရသပ္ပေပ္ပေတော။

၆၅၂. ကမ္ဗလော စ အဿတရော စာတိ ဣမေ ဒွေ နာဂကုလာ မေရုပာဒေ ဝသန္တိ။

ဒွယံ ဝေဿနိဝုဋ္ဌသပ္ပေ။ “ဝမ္မနီ”တိပိ ဟဋ္ဌော။ “အသုဒ္ဓော ဃရသပ္ပော”တိ ဝုတ္တတ္တာ နိဗ္ဗိသတာယ အမာ ရိတတ္တာ သီလယုတ္တံ အတ္တာ မနော ယသ္မိံ **သိလုတ္တော,** အဿု, ရဿာဒိ။

ဒွယံ ရုက္ခဂ္ဂါဒိသု နိဝုဋ္ဌသပ္ပေ။ နီလော ဟရိတော သပ္ပောတိ **နီလသပ္ပော။** “နီလော ကဏှမှိ ဟရိတေ”တိ ဟိ **တာရပာလော။** ပဋမကာလေ သိလာယံ ဘဝတီတိ **သိလာဘု။**

၆၅၃-၆၅၄. **ဝိသဓရေ**န္တံ သပ္ပမတ္တေ။ အာသိယံ ဝိသံ တေဿ **အာသီဝိသော,** အာသိ သပ္ပဒာဌာ။ **ဘုဇ** ကောဋိလ္လေ, ကုဋိလာယမာနော ဂစ္ဆတီတိ **ဘုဇင်္ဂေ,** ဧဝံ **ဘုဇဂေ, ဘုဇင်္ဂမော** စ။ **အဟိ** ဂမနေ, ဣ။ သရန္တော သပ္ပတိ ဂစ္ဆ တီတိ **သရီသပေ,** အဿီ, သံယောဂလောပေ, အလုတ္တသမာသောယံ, ဘုဇင်္ဂဘုဇင်္ဂမာပိ, သဗ္ဗရေကတေ ပန “ဘုသံ, ပုနပ္ပုနံ တ ကုဋိလံ သပ္ပတီတိ သရီသပေ”တိ ဝုတ္တံ။ ဖဏယောက, ဤ, **ဖဏီ။ သပ္ပ** တိသ္မာ အ, ဘူမိဖုဋ္ဌေန ဂတ္တေန ဂတိ သပ္ပနံ။ အရံ သီဃံ ဂစ္ဆတီတိ **အလဂဒ္ဒော, မ** ဿ **ဒေ, ရဿ လ**တ္တဉ္စ, အလဂဒ္ဒော, ဇလသပ္ပေပ္ပယံ, “အ လဂဒ္ဒော ဇလတဋ္ဌော”တိ [အမရ ၈.၅] ဟိ **အမရသီဟော။** ဘောဂေ ဖဏကာယော, တံယောက **ဘောဂီ။** ပန္နံ ဂစ္ဆတီတိ **ပန္နဂေ,** ပာဒေဟိ တ န ဂစ္ဆတီတိ **ပန္နဂေ။** ဒွေ ဝိဂ္ဂဟာ အဿ။ ဥရသာ ဂစ္ဆတီတိ **ဥရဂေ။** ဝိသေသေန အာလာတိ ဂဏှာတိ အာယုန္တိ **တဋ္ဌော, လ**ဿ **ဋ**တ္တံ, **တ** ဂမနေ တ, အလော။ ဒီဃသရီရတာယ **ဒီဃော။** ဒီဃာ ပိဋ္ဌိ ယဿ, သ မာသေ ကော။ ဥဒရမေဝ ပာဒေ ယဿ။ ဝိသံ ဓရတိ။ စက္ကီ, ကုဏ္ဍလီ, ဂူဠှပါဟအော, စက္ခုဿုတေ, ကာကောဒရော, ဒ ဗ္ဗီကရော, ဗိလေသယော, ဇိမှဂေ, ပဝနာသနောပိ။ သိရသိ စက္ကယောက **စက္ကီ။** ကုဏ္ဍလမိဝ ဝပု အဿတ္ထီတိ တံယောက **ကုဏ္ဍလီ။** စက္ခုနာ သုဏောတီတိ **စက္ခုဿုတော။** ကာကောဒရမိဝ ဥဒရံ အဿ။ ဒဗ္ဗိဂတိကတ္တာ ဖဏာ ဒဗ္ဗိ,

တံ ကရောတိ ဗန္ဓတီတိ **ဒဗ္ဗီကရော။** သာမညနိဒ္ဒေသေပိ ကဏှဟာသပ္ပာဒိယေဝ ဒဗ္ဗီကရော။ ဖိမ္ဗဟံ ကုဋိလံ ဂစ္ဆတီတိ။ ပဝနာသနော တတဘောဇီ။

ဖဏိနော သပ္ပဿ **တနု** ကာယော ဘောဂေါ နာမ။ ဘုဇတီတိ **ဘောဂေါ, ဘုဇ** ကောဋိလ္လေ, ဏော။

၆၅၅-၆၅၆. ဒွဝယံ သပ္ပဿ အဌာယံ။ အသတိ ယေန အသံ, မုခံ, တသ္မိံ ဘတ **အာသီ,** သပ္ပဿ အဌာ ဒန္တုတ္တ တမာ။ ဒွဝယံ သပ္ပဿ ဖိဏ္ဏတစေ , နိမုစ္စတေ ယသ္မာ သပ္ပေဟတိ, ဏော။ ကဥ္စုကာသဒိသတ္တာ **ကဥ္စုကော။ သမာ** တုလျတ္တာ။

ဒွဝယံ ဝိသမတ္တေ။ သောဏိပထဂတံ ဝိသတိ ဒေဟန္တိ **ဝိသံ, ဝိသ** ပဝေသနေ။ ဂိရတီတိ **ဂရဠံ,** အဋ္ဌော။

ဟလာဟလော, ကာဠကူဋ္ဌော, **အာဒိနာ** ကာကောလာဒယော စ သတ္တာတိ ဣမေ နဝ **တဗ္ဘေအ** တဿ ဝိသဿ ဘေအာ။ ဝုတ္တဉ္စ –

> “ပုမေ ပဏ္ဍွော စ ကာကောလ-ကာဠကူဋဟလာဟလာ။
> သောရဋ္ဌိကော သုက္ကိကေယျော၊ ဗ္ရဟ္မပုတ္တော ပဒီပနော။
> အရဒော ဝစ္ဆနာဘော စ၊ ဝိသဘေအ ဣမေ နတ”တိ [အမရ ၈.၁၀-၁၁]။

တတ္ရ ဟလာဟလော ပုမေ, **တကာရေန** နပုံသကေပိ, “ဟာလာဟလ”န္တိ ဟိ **တိကဏ္ဍသေသေ** [တိကဏ္ဍသေသ ၁.၈.၅] ဒီဃာဒိပိ။ တာလပတ္တသဏ္ဌာနော နီလပတ္တော ကေထနာကတိဖလော ဂစ္ဆော ဟလာဟလော။ အဿ စ သမီပေ ရုက္ခာဒယော ဍယ္ဟန္တေ။ ဟိမဝတိ, ကိက္ကိန္ဓာယံ, ကောင်္ကဏေသု, ဒက္ခိဏာသမုဒ္ဒေ စ ဇာယတေ, ဟနတီတိ ဟလော, အ, နဿ **လော,** ဟလာနမ္ပိ ဟလော **ဟလာဟလော,** မဇ္ဈေဒီဃော။ တိရိယလေခာယ စိတံ ဒွိဝဇပဒေဟိ ယုတ္တံ, တထာ ဂ ဏ္ဍိဘိ ဗ္ဗာပိတံ ဗိန္ဒုဘိဒေဝ ယံ ဃနတရေဟိ, တံ ကာဠကူဋံ။ ဣဒဉ္စ ပုထုမာလိနာမဿာသုရဿ သောဏိတမ္ပဟာ ဇဝ အသုရသမယေ [ဒေဝတာသုရရဏေ (?)] သမုပ္ပန္နဿ အဿတ္ထရုက္ခသဒိသဿ ရုက္ခဿ နိယျာသော, အဟိစ္ဆ တ္တမလယကောင်္ကဏသိင်္ဂဝေရပဗ္ဗတာဒီသု စေဘပ္ပဇ္ဇတေ။ ဝဏ္ဏေန ကာဠဉ္စ တံ သတ္တာနံ ဇီဝိတဟရဏတော လောဟမုဂ္ဂရသဒိသတာယ ကူဋဉ္စေတိ **ကာဠကူဋံ။**

> ဗ္ရဟ္မပုတ္တော တု ကပိလော၊ မလယဒ္ဒိဘတေ ခရော။
> ပဒီပနော တု ဒဟနော၊ ရတ္တဝဏ္ဏော’ဠ္ဌနဒ္ဒိဇော [စိန္တာမဏိဋီကာ ၈.၁၀-၁၁] ။

ဒရဒေ ဘတေ **အရဒော,** သုပ္ပဘနာမကော တံဒေသပသိဒ္ဓော စ။ ဝစ္ဆနာဘော သိန္ဓုတရပတ္တသဒိသော စ တံသမီ ပေ ရုက္ခော န ဝဍ္ဍတေ, တံသမ္ဗဿတယု စ ဇရယတိ, ဝိဥ္ဈာယံ, ကိက္ကိန္ဓာယဉ္စ ဇာယတေ, ဇဝံ ဝိသန္တရာနမ္ပိ သ ရူပံ အာဂမတော ဝိညေယျံ။

ဒွဝယံ ခေတ္တံ သပ္ပဂ္ဂဟော။ တဋ္ဌံ သပ္ပံ ဂဏှာနသီလတာယ **တဋ္ဌကဟီ။** အဟိနော တုဏ္ဍေန မုခေန ဒိဗ္ဗတီတိ **အဟိတုဏ္ဍိကော,** ဏိကော, “တဋ္ဌဂ္ဂဟော’ဟိတုဏ္ဍိကော”တိ [အမရကောသေ ၈.၁၁-ကထာယမ္ပိ] **အမရမာလာ။**

၆၅၇. တိကံ နိရယေ။ အယော ဣဋ္ဌဖလံ, သော နိဂ္ဂတော အသ္မာတိ **နိရယော,** နိန္ဒိတော ရယော ဂမနံ ဧတ္ထာတိ တ **နိရယော။** ဒုဌာ ဂတိ **ဒုဂ္ဂတိ။** အပုညေ နေတီတိ **နရကော,** ဏွု, ရဿော စ, **နရကော။**

တေသု နိရယေသု ယော “မဟာနိရယော”တိ ဝုတ္တော, သော အဌဇာ ဟောတီတိ တံ ဒဿေတိ **“သဉ္ဇီဝေ”** စ္စာ ဒိနာ သိလောကေန။ မရန္တာပိ ကမ္မဖလာနုဘဝနတ္ထံ ပုနပ္ပုနံ ဇီဝန္တိ အသ္မိံ **သဉ္ဇီဝေါ။** ယတ္ထ နိရယေ နေရယိကာနံ သရီရာနိ ဝဍ္ဍကီနံ ကာဠသုတ္တေန သညာဏံ ကတ္ဝာ တသိယာ တစ္ဆန္တိ, သော **ကာဠသုတ္တော။** ဘုသံ, ပုနပ္ပုနံ တ ဒုက္ခိတသဒ္ဒေန ရဝန္တိ အသ္မိံ **ရောရုဝေါ,** မဟန္တော စ သော ရောရုဝေါ စာတိ **မဟာရောရုဝေါ။** ပုန “ရောရုဝေါ”တိ စူဠ ရောရုဝေါ ဝုတ္တော။ ဘုသံ ပတန္တိ အသ္မိံ **ပတာပနော,** “ဝီစိ တရင်္ဂေ အပ္ပေ စာ”တိ **ရုဒ္ဒေ,** နတ္ထိ သုခဿ ဝီစိ လေ သောပိ အတ္ထာတိ **အဝီစိ,** “ဝီစိ သုခတရင်္ဂေသူ”တိ **တိကဏ္ဍသေသော** [တိကဏ္ဍသေသ ၃.၃.၇၈], တသ္မာ နတ္ထိ ဝီစိ သုခံ ဇ

တ္တာတိ **အဝိစိ။** သမန္တတော အာဂတေဟိ ပဗ္ဗတေဟိ ဟညန္တိ အတ္တာတိ **သင်္ဃာတော။** တပန္တိ အတ္ထ **တာပနော, ကုတိ**သဒ္ဒော အဌန္နံ ပရိသမာပနတ္ထော။

၆၅၈. တတ္ထ နိရယေသု ဝေတရဏီ စ လောဟကုမ္ဘီ စာတိ ကမေ ဒွေ နိရယာ **ဖလာသယာ** ဖလာဓာရာ, တေ စ ထိယံ, တရဏီ နာတ, သာ နတ္ထိ ယဿံ **ဝေတရဏီ။** လောဟမယာ ကုမ္ဘီ **လောဟကုမ္ဘီ။**

ဒွဝယံ နိရယဟလေ။ ကာရဏာ ယာတနာ, သာ စ တိဗ္ဗဝေဒနာ, တံ ကရောတီတိ **ကာရဏိကော။** နိရယဂတသတ္တေ ဟတီတိ **နိရယပေ။**

ဒွဝယံ နိရယဂတသတ္တေ။ နိရယံ ဂစ္ဆတီတိ **နေရယိကော။** နရကံ ဂစ္ဆတီတိ **နာရကော။**

၆၅၉. ဥဒဓိ ပရိယန္တံ သမုဒ္ဒဿ နာမံ။ အဏ္ဏော ဇလံ, သော တတိ ဂစ္ဆတိ ယသ္မိံ **အဏ္ဏတေ,** အဏ္ဏော ယသ္မိံ ဝိဇ္ဇတီတိ တ **အဏ္ဏတေ,** အဿတ္တဏ္ဏတ္တေ တော။ သဂရေဟိ ရာဇကုမာရေဟိ ခတော **သာဂရော,** သာနံ ခနာနံ အာကရောတိ တ **သာဂရော, ကဿ ကေ, သာဂ** သံဝရဏေ တ, အရော။ သန္ဒတေတိ **သိန္ဓု, သန္ဒ** သဝနေ, ယအာဒိ။ **ဥဒိ** ကွေဒနေ, သမ္မာ ကွိဒန္တိ စန္ဒေါဒယေ အသ္မာ အာဟနိတိ **သမုဒ္ဒော။** ဇလာနိ, ဥဒကာနိ စ နိဓိယန္တေ, ဓိယန္တေ စာ တ္တာတိ **ဇလနိဓိ, ဥဒဓိ** စ, **ဥဒက**ဿ **ဥအ**ာဒေသော။

တဿ သမုဒ္ဒဿ ခီရဏ္ဏဝတေ, **အာဒိ**နာ လဝဏောဒေ, ဒဓ္ဓျဒေ, ဃတောဒေ, ဥစ္ဆုရသောဒေ, မဒိရောဒေ, သာဒုဒကော စာတိ ကမေ သတ္တ မဟာဏ္ဏဝဝိသေသာ ဘဝန္တိ [ဗြာဟ္မသုဓာ ၁.၁၀.၂] ။ ခီရဝဏ္ဏော အဏ္ဏတေ **ခီရဏ္ဏတော။**

၆၆၀. အဿ သမုဒ္ဒဿ **ကူလဒေသော** တီရဒေသော ဝေလာ နာမ, ဝိဂစ္ဆန္တိ ကူလာ ယဿံ **ဝေလာ,** လတ္တံ။ စက္ကမိဝ **သလိလာနံ** ဇလာနံ **ဘမော** ဘမနံ အာဝဋ္ဋော နာမ, အာဝဋ္ဋန္တိ ဇလာနိ အတ္တာတိ **အာဝဋ္ဋော။**

တိကံ ဗိန္ဒုမှိ။ **ထု** အဘိတ္ထဝေ, တေ, ဥဿေ။ **ဝိဒိ** အဝယဝေ, ဥ, **ဗိန္ဒု။ ဖုသ** ဖုသနေ, တော, **ဖုသိတံ။** ဟကာရေ, ဂေဟာဒိတိတ္တိယဥ္စ ဇလနိဂ္ဂမော **ဘမော** နာမ, **ဘမု** အနဝဋ္ဌာနေ။

၆၆၁. သိလောကော ဥဒကေ။ **အာပ** ဗျာပနေ, အပ္ပေတိ သဗ္ဗတ္တာတိ **အာပေါ။** ဟာတဗ္ဗန္တိ **ပယော, ဟာ** ဟာနေ, ဏ္ဏော။ ရဿော , **ပယော။ ဇလ** ဓညေ, အ။ တရယတိ နိန္နောနတန္တိ **တရိ, ဝရ** နိသေဓေ, ဏိ, တရယတိ ပိပာသန္တိ တ **တရိ။** ပိယတေတိ **ဟနီယံ,** အနိယော။ သလတီတိ **သလိလံ, သလ** ဂတိယံ, ကလော။ **ဥဒိ** ကွေဒနေ, ဏုဝ, ဥလောပေ, ဒကံ ပိပာသစ္ဆေဒံ ကရောတီတိ တ **ဒကံ,** "အ အနစ္ဆေဒဓာတူ"တိ [ကေကန္ဓရကောသ ၂၀ ကထာ] ဟိ **ကေကန္ဓရကောသေ,** ရသော။ **အန** သဒ္ဒေ, အ, ဒွိတ္တံ, **အရ** ဂမနေ တ, တော, **အန္နာ** ဒေသော, ဏတ္တံ။ **နီ** နယေ, ဤရော။ **ဝန** သမ္ဘတ္တိယံ။ ဝနီယတေ ပိပာသေဟီတိ **ဝနံ။ တ** ဂမနေ, အလော။ တာယတေ ဟလယတေတိ **တောယံ, တာ** ဟလနေ, စုရာဒိ, ယော, အာကာရဿောတ္တံ။ **အမ္ဗု** သဒ္ဒေ, ဥ, **အမ္ဗု။ ဥဒိ** ပသဝနက္လေဒနေသု, ဏုဝ, **ဥဒကံ။ ကရ** ကရဏေ, ကဝိ, **ကံ။** ကမလံ, ခီရမ္ပိ, **ကမု** ကန္တာကန္တိသု, အလော။ **ခနု** ဟိံသာယံ, ဤရော, **န**လောပေ, **ခီ** ခယေ တ, ခီရံ။

၆၆၂. စတုက္ကံ တရင်္ဂေ။ တရန္တော ဂစ္ဆတိ, တီရံ တ ဂစ္ဆတီတိ **တရင်္ဂေါ,** အလုတ္တသမာသော, ပရတ္ထ ဤ သုတ္တံ။ သယမေဝ ဘိဇ္ဇတေတိ **ဘင်္ဂေါ,** အ။ **ဦဟ** ဝိတက္ကေ, မိ, **ဟ**လောပေ, **ဦမိ, အရ** ဂမနေ တ, မိ, အဿူ, **ရ**လောပေ။ ဝိမ္ဘယံ ဝိစိတ္တံ စိနောတီတိ **ဝီစိ,** ကွ, ဥပသဂ္ဂဿ ဒီဃော, ဧတေ ဒွေ ပုမိတ္ထိယံ။

ဥလ္လောလော, ကလ္လောလော စာတိ ကွဒံ ဒွဝယံ မဟာဝီစိသု ကထ္တတေ, **လောလ** ဥမ္မာဒနေ, ဥလ္လောလယတီတိ **ဥလ္လောလော,** ဏော, **ဥလ** ဂမနေ တ, ဩလော, ဒွိတ္တံ။ **ကလ္လ** သဒ္ဒေ, ဩလော, **ကလ္လောလော။**

၆၆၃. သိလောကဒ္ဓံ ကဒ္ဒမေ။ ဇလံ ဗလတေ **ဇမ္ဗာလော,** ကမ္မနိ ဏော, မကာရော ဝဏ္ဏဝိကာရော။ **ကလ** သင်္ခါနေ, အလော။ **ပစ** ဝိတ္ထာရဝစနေ, ကမ္မနိ ဏော။ **စိက္ခ** ဝစနေ, အလော, ဒွိတ္တံ။ **ကဒ** မဒ္ဒေ, အမော, ဒွိတ္တံ။

ဆက္ကံ တလုကာယံ။ **ပုလ** မဟတ္တေ, ဣနော, **ဋ္ဌတ္တံ**။ **ဝလ** သံဝရဏေ, ဏှဝု, အသ္သု, **တလုကာ,** ထိ။ **ဝဏ္ဏ** သဒ္ဒေ, **ဝဏ္ဏော။ မရ** ဟဏစာဂေ, ဥ, **မရု,** ဒေဝေပိ။ **အရ** ဂမနေ, ဥ, အသ္သု, **ဥရု,** မဟန္တေပိ, ဝဏ္ဏော စ မရု စ ဥရု စ **ဝဏ္ဏမရူရု**။ **သိစ** ပဂ္ဃရဏေ, တော, **သိကတာ,** ထိ။

၆၆၄. ဇလမဇ္ဈဂတံ တလံ ကမ္မဘူတံ "အန္တရီပံ, ဒီပော"တိ စောစ္စတေ။ ဒ္ဝိဓာဂတာနံ အာပာနံ အန္တရဂတံ **အန္တရီပံ,** အာကာရဿိ။ "အန္တရီယ"န္တိ တ ပာဌော, တအ ဒ္ဝိဓာဂတာနံ အာပာနံ အန္တရေ ဘဝံ **အန္တရီယ** န္တိ ဝိဂ္ဂဟော, အကာရဿိ။ ဒ္ဝိဓာဂတာနိ အာပာနိ အသ္မိံ ပေတုဘူတေတိ **ဒီပော။ ဝ**ကာရ**အာ**ကာရာနံ လောပေ, ဣဿိ စ, **ဒီပော, တ** ကာရေန ဒီပမ္ပိ။

ပဥ္စကံ တီရဿ နာမံ။ **ပာရ တီရ** ကမ္မသမ္ပတ္တိယံ, စုရာဒိ, အ။ **ကူလ** အာဝရဏေ, ဏော။ **ရုဓ** အာဝရဏေ, **ရောဓံ**။ အည ပာရာဒိနိဝတ္တနတ္ထံ **"ပတီရ"**န္တိ ဝုတ္တံ။ **တဋ္ဋ** ဥဿယေ, အ, ထိယံ, တဋ္ဋီ။

၆၆၅. ပရမ္ပတိ တီရသ္မိံ **ပာရ**သဒ္ဒော, သော စ နပုံသကေ, **ပာရ တီရ** ကမ္မသမ္ပတ္တိယံ, **ပာရ** သာမတ္ထိယေ တ, ပာရ ယတိ တရင္ဂာဒယော တရေတုန္တိ **ပာရံ**။ ဩရန္တုတီရံ "အပာရ"န္တုစ္စတေ, အဝရေ တီရဒေသေ ဘဝံ **ဩရံ,** ဏော။ ပာ ရတော အညံ တီရံ **အပာရံ**။

ပဥ္စကံ ဥဋ္ဌုမ္ပေ။ ဥဋ္ဌုတော ဒကတော ပာတိ ရက္ခတိ ဥဋ္ဌုပော, သောယေဝ နိဂ္ဂဟီတာဂမဝသေန **ဥဋ္ဌုမ္ပော**။ ပ္လဝတိ, ပ္လဝန္တိ အနေနာတိ တ **ပ္လတော, ပ္လဝ** ဂမနေ, ဂမနံ အတ္ရ ဇလဂမနံ။ **ကုလ** သန္တာနေ, အ, ကေ ဥလတိ ဂစ္ဆတီတိ တ **ကုလ္လော,** အ, ဒ္ဝိတ္တံ။ တရန္တိ အနေန **တရော, တရ** ပ္လဝတရဏေသု။ ဂမနာဂမနဝသေန ပုနပ္ပုနံ ဇလေ အရန္တိ ယာယ, သာ **ပစ္စရီ,** အ, နအာဒိ။

၆၆၆. တိကံ နာတယံ။ တရန္တိ ယာယ **တရဏီ,** ယု, နအာဒိ, **ဣ**ပစ္စယေ တရိ, **ဉ**ပ္မဟိ တု **တရီ**။ **နု** ထုတိယံ, အ, ဝုမှာ တဒေသာ, **နာတ**။ ဒ္ဝဝယံ လင္ကာရထမ္ဘော။ **ကူပ** ဂမနေ, ဏှဝု, **ကူပကော, အ**ပစ္စယော တ, တအ သကတ္တေ ကော။ **ကမု** ဣစ္ဆာယံ, ဘော, သကတ္တေ ကော, အသ္သု စ, **ကုမ္ဘကံ**။

ဒ္ဝဝယံ "ပေ သံ"ဣတိ ဿာတေ။ တရဿ ပစ္ဆာဘာဂေ ဗန္ဓိတဗ္ဗောတိ **ပစ္ဆာဗန္ဓော**။ ဂ'မိစ္ဆိတဒိသံ အဋ္ဌတိ ယေန **ကေဋ္ဌုဝိသော,** ဣသော, **အဝ**န္တော စ အသ္သောတ္တဥ္စ, **ကေဋ္ဌုဝိသော**။ ဒ္ဝဝယံ "ပေ တမာ"ဣတိ ဿာတေ။ နာတ ယ ကဏ္ဏော ဝိယ ကဏ္ဏော, မဟန္တော ကေနိပာတော, တေန ပဝဟဏပတိသဝနတော, တံ ဓရတီတိ, ကမ္မနိ ဏော။ နာ တယ ယုတ္တော **နာဝိကော**။

၆၆၇. ဒ္ဝဝယံ နာတယ ဂမနောပာယေ။ အရတိ ယေနာတိ **အရိတ္တံ,** ဆအာဒီပဟိ တတ္ရဏ, ဣကာရာဂမော, ဒ္ဝိတ္တဥ္စ။ ကေ ဇလေ နိပာတိယတေ **ကေနိပာတော,** အလုတ္တသမာသောယံ။

ဒ္ဝဝယံ နိယာမကေ။ ပောတော ပဝဟနံ, တံ တပာယတီတိ **ပောတတပော**။ နိယစ္ဆတိ ပောတန္တိ **နိယာမကော, ယမု** ဥပရမေ, **နိ**ပုဗ္ဗော ဂမနေ, ဏှဝု, **နိယာမကော,** စုရာဒိ။ နိယာမကေပိ။

ယေ တဏိဇာ နာတယ တဏိဇကမ္မံ အာစရန္တိ, တေ သံယတ္တိကာ နာမ, သံယာနံ သံယာတ္ရာ, ဒီပန္တရဂမနံ, တ္ရ ဏ, သာ ပယောဇနမေတေသံ **သံယတ္တိကာ,** ဏိကော, **ရ**လောပေ, ရဿော စ။ **တ**ပစ္စယေန တ သိဒ္ဓံ။ ပောတတဏိဇာ ပိ, ပောတော ပဝဟနံ, တဿ တဏိဇာ။

၆၆၈. လင္ကာရာဒယော, ဖိယာဒယော စ နာတယ **အင္ဂာ** အဝယတ။ လော ဣန္တော, တဿ ကာရဏံ **လင္ကာရော**။ ဝဋ္ဌော ဝုစ္စတိ သိဝဋ္ဌော, တအာကာရတာယ **ဝဋ္ဌာကာရော**။ "ဝဋ္ဌော ကမဒ္ဒေ နိဋ္ဌေဓေ"တိ ဟိ **နာနတ္ထသင္ဂဟော။ ဖာ** ဝု မိုယံ, ဣယော, **ဖိယော**။

ဒ္ဝဝယံ "တလက"ဣတိ ဿာတေ။ **ပူ** ပဝနေ, တော, ဝုမို, ပဝဟတိ နိယာမကေတိ **ပဝဟနံ။ ဝုတ္တ** န္တိ ကိုရိယာပဒံ။ ဒ္ဝဝယံ ကဋ္ဌမ္ဗုတပဟိနိယံ, **ဒုဏ** ဂတိဟိံသာသု, အ, နအာဒိ, ဝုမို, **ဒောဏီ**။ အမ္ဗုံ နေတိ ယေန **အမ္ဗဏံ,** ဥဿုတ္တံ, **ဏတ္တ**

ဥ္တ, **အမ္ဗ** သဒ္ဒေ တ, ယု။

၆၆၉. တိကံ ဂမ္ဘီရေ။ **ဂမု** ဂမနေ, ဤရော, **ဘောန္တော** စ မလောပေ စ, **ဂဘီရော။ မာ**လောပေ တု **ဂမ္ဘီရော,** ဂစ္ ဆန္တာ ဘာယန္တိ အသ္မိန္တိ တ **ဂဘီရော, ဂမ္ဘီရော** စ။ **နိပုဗ္ဗော မန** အဘ္ဘာသေ, ဏော, **မသ္သ နော။ တဗ္ဗိပက္ခ တော** ဂမ္ဘီရဝိပရီတတော ဥတ္တာနံ နာမ, ဥဂ္ဂတံ တာနံ ပမာဏံ အသ္သ **ဥတ္တာနံ,** အဂမ္ဘီရံ။

ဒ္ဝယံ အကာခေ။ **ကခ** ပတိဋ္ဌာကင္ခာသု, ဂန္ထေ စ, နတ္ထိ ကခံ ယတ္ရ **အကာခံ။** န ဟေဋ္ဌိမတလံ ဖုသတိ ယတ္ရ **အတ လမ္ဖသ္သံ။**

တိကံ အပ္ပသန္နေ။ နတ္ထိ အစ္ဆဘာဝေ အတ္ရ **အနစ္ဆော။** ကလုသံ ပာပေပိ ဝုတ္တံ။ **ဝိလ** ဘေဒနေ, ဏော, **အာဝိ လော။ အဝ** ရက္ခဏေ တ, က္ကလော။

၆၇၀. တိကံ နိမ္မလေ။ **ဆော** ဆေဒနေ, န ဆိန္ဒတိ ဒသ္သနန္တိ **အစ္ဆော,** ဏော, သစ္ဆောပိ, **သရ** ဝိသရဏေ, တော, **အန္နာ** ဒေသော။ နတ္ထိ မလံ စေတသ္မိံ **ဝိမလော။ ဂဘီရပ္ပဘုတိ ဂဘီရာ** ဒယော **ဝိမလန္တာ** တီသု လိင်္ဂေသု။

ပဥ္စကံ ကေဝဋ္ဋေ။ **ဓာ** ဓာရဏေ, ဤဝရော။ မစ္ဆေ ဟန္တ္တာ ဓီဝတီတိ **မစ္ဆိကော,** က္ကကော။ မစ္ဆေ ဗန္ဓတိ ဇာ လေနာတိ **မစ္ဆဗန္ဓော,** မစ္ဆေ ဝဓတီတိ တ **မစ္ဆဗန္ဓော,** နိဂ္ဂဟီတာဂမော, ကံ ဇလံ, တသ္သ ဤလက္ခိ, တာယ ဝဋ္ဋ ဋ္ဌော ဝဋ္ဋနံ အသ္သတ္ထီတိ **ကေဝဋ္ဋော။** ကေဝဋ္ဋောပိ, ဏော။ ဇာလေ နိယုတ္တော, ဇာလေန ဟန္တီတိ တ **ဇာလိကော,** အသောပ္ယတ္ရ, **အာသ** အနေ, အ, “အသော ကေဝဋ္ဋဘစ္စေသူ”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၀.၁၅] ရုဒ္ဒေါ။

၆၇၁-၆၇၂. ဈသာန္တံ မစ္ဆေ။ **မသ** အာမသနေ, ဆော, **မရဓာတု**ဝသေန တ သိဒ္ဓေါ, **မရ** ပာဏစာဂေ, က္ကနော, ရ လောပေါ။ မုခပ္ပဒေသေ ပုထူနိ လောမာနိ အသ္သ **ပုထုလောမော။** ဟဋ္ဌိနာဒီနံ မစ္ဆတ္တာ ဝိသေသတော အလောမကေပ္ယ သ္သ ဝုတ္တိ။ **ဈသ** ဟိံသတ္တော **ဒဏ္ဍကော** ဓာတု, အ, **ဈသော။** အဏ္ဍဇော, ဝိသာရော, သကလီပိ, ဝိစိတ္တံ သရတိ အနေ န **ဝိသာရော,** ဏော။ ရောဟိတာဒီနံ ဝက္ကလပ္ပာယော [ဗတ္တလပ္ပာယော (က.)] တစော သကလံ။ တံယောက, ဤ, **သက လီ။**

ရောဟိတာဒယော, မကရာဒယော စ မစ္ဆပ္ပဘေဒာ။ **ရုဟ** ဇနနေ, တော, **ရောဟိတော။** ဝိဟာကေ မဓုရသတ္တာ **မဂ္ဂု ရော,** ဝဏ္ဏာဝိကာရော, မဇ္ဇတီတိ တ **မဂ္ဂုရော,** ဥိရော, **မဇ္ဇ** သုဒ္ဓိယံ, **ဇ္ဇသ္သ** ဂတ္တံ, ရသ္သော စ, **မဂ္ဂုရော,** “ဣ ခူ”။ သိ ငွယုတ္တတာယ **သိင်္ဂီ,** ဏော, နအာဒိ, သင်္ဂုပိ, သရတိ တတန္တိ တ **သိင်္ဂီ, သရ** ဟိံသာယံ, အ, ရသ္သ **ကေ,** အသ္သိ, နိ ဂ္ဂဟီတာဂမော, နအာဒိ, သိင်္ဂီ, “ဧ စွေဝ”။ **ဗလ** သံဝရဏေ, အလော, **လသ္သ ဇော, ဗလဇော,**”ဧ ဟ”။ **မုဥ္စ** သဒ္ဒတ္ ထော, **မုဥ္စော။ ပူ** ပဝနေ, ဥသော, ဝုဍ္ဍာတဒေသော, **ဟဝုသော,** မဟာမုခမစ္ဆော, “ဧ ဠော”။

သတ္တကုတ္တံ ဝင်္ကတီတိ **သတ္တဝင်္ကော,** “ဧ သေ”။ သဟ ဝင်္ကေန, သံဝိဇ္ဇမာနော တ ဝင်္ကော ယသ္သ **သဝင် ကော,** “ဧ မွေဝ”။ နဠသဏ္ဍာနော မီနော **နဠမီနော,** “ဧ ဖ(ႆ)-ယော”။ **ကဍိ** သန္ဒိစယဝဒနေကဒေသေသု, ဏ္ဍဝု, **ဂဏ္ဍကော,** “ဧ မာ”။ **သသု** ဟိံသာယံ, ဥ, အသ္သု, **သုသုကာ,** သကတ္ထေကော, “ဧ-ပ(ႆ)-ဠယေ”။ သယနတော ပဿေန ဖရတီတိ **သ ဖရီ,** နအာဒိ, **ဖရ** ဖရဏေ, **သဖရီ** ဒ္ဝိသု, “ဧ ခူ-မာ”။ ပာဏိဂ္ဂဟဏေ မုခံ ကိရတီတိ **မကရော,** ယအာဒိ။

၆၇၃. တိမိအာဒယော သတ္တ မဟာမစ္ဆာ နာမ။ **တိမ** အဒ္ဒဘာဝေ, တိမတီတိ **တိမိ,** က္က, **တိမိ** မစ္ဆမတ္တေပိ။ **ဂိရ** နိဂ္ ဂိရဏေ, ဏော, **လတ္တံ,** က္ကသ္သတ္တံ။ တိမိနော ဂလော **တိမိင်္ဂလော,** နိဂ္ဂဟီတာဂမော။ ဝဏ္ဏေန ပိင်္ဂလတိမိရသဒိသတာ ယ **တိမိရပိင်္ဂလော။** အာ ဘုသော နန္ဒတီတိ **အာနန္ဒော, နန္ဒ** သမိဒ္ဓိယံ။ တိမိနော မစ္ဆေ နန္ဒယတီတိ **တိမိနန္ဒော။** “တိ မိနန္ဒော”တိပိ ပာဌော, တိမီနံ မစ္ဆာနံ က္ကန္ဒော **တိမိန္ဒော။** အဓိကော အာရောဟော ယသ္သ **အဇ္ဈာရောဟော။** မဟန္တော တိမိ မစ္ဆော **မဟာတိမိ။**

၆၇၄. ဒ္ဝယံ “ဧ ဖေ”က္ကတိ သ္ယာတေ။ ဟာသာဏသဒိသသဏ္ဍာနော မစ္ဆော **ဟာသာဏမစ္ဆော။ ပဋ္ဌ** ဝိယတ္တိယံ တ စာယံ, က္ကနော , ဥဘယတ္ရ ဒီဃော, **ဟဋ္ဌီနော,** “ဧ-ပ(ႆ)”တိ စ ဝဒန္တိ။ ဒ္ဝယံ ဗဋ္ဋိသေ။ ဝင်္ကတီတိ **ဝင်္ကော, ဝင်္က** ကောဋိ္မ

ဃ္ဃေ။ **ဗလ** သံဝရဏေ, က္လသော, ဋ္ဌတ္တံ။ မစ္ဆဝေဓနမ္ပိ, **ဝိဓ** ဝိဓာနေ, ဘေဒနေ စ, အနေကတ္ထတ္တာ, ယု။

တိကံ ကုမ္ဘိလေ။ "သုံသုမာရော"တိ သမုဒ္ဒိတနာမံ, သသတီတိ သုသု။ သုသု ဧဝ သုံသု, မာရေတီတိ မာရော, သုံသု ဧဝ မာရော **သုံသုမာရော**။ ကေန ဥဒကေန ဥဘတိ ပူရေတီတိ ကုမ္ဘော, ဗလာသယော, တတ္ထ ဥလတိ ဂစ္ဆတီတိ **ကုမ္ဘီလော,** ကုမ္ဘီ တ ဃဋ္ဋော, တံ လာတီတိ **ကုမ္ဘီလော**။ န ကမတီတိ **နက္ကော,** က္ကဝိ, သညာသဒ္ဒတ္တာ **နဿ** ပကတိ, **နက္က** နာသနေ တ, စုရာဒိ။

ဒွယံ ကစ္ဆပေ။ ကုစ္ဆိတော ဦမိ ဝေဂေ အဿ **ကုမ္မော,** "ပက္ကာသေ ဝေဂဘင္ဂေသု, တရင္ဂေ ဦမိ ပုံထိယ"န္တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၀.၂၁] **ရဘသော,** "ဝေဂေ ဘင္ဂပ္ပကာသေသု, ဗိလာယံ ဦမိ ဝီစိယ"န္တိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော**။ ကစ္ဆေန ပိဝတီတိ **ကစ္ဆပော,** ဏော, ကမဌော့ပ္ပတ္တ္ရ, **ကမု** ကန္တိယံ, အဌော။

၆၇၅. ဒွယံ ကက္ကဋ္ဋေ။ ကကတီတိ **ကက္ကဋကော**။ သကတ္ထေ ကော, **ကုက** အာဒါနေ တ, အဋ္ဌော, ဉဿတ္တံ။ **ကုလ** သန္တာနေ, ဗန္ဓုမှဟိ စ, ဤရော, ကုံ တ ပထဝိံ လုနာတီတိ **ကုဠီရော,** ဤရော။ ဒွယံ ရတ္တပေ။ ဇလဿ ဦကာ ကိမိဝိ သေသော **ဇလူကာ,** ဇလံ ဩကံ ဂေဟံ ဓောတ်ဿာတိ တ **ဇလူကာ,** ဩဿဲ, **ဥစ** သမတယေ, ဏော, ဩကံ။ ရတ္တံ ရုဓိရံ ပိဝတီတိ **ရတ္တပာ**။

တိကံ မဏ္ဍုကေ။ **မဏ္ဍ** ဘူသနေ, ဥကော, ဒီဃော။ **ဒဒ** အနေ, ဥရော, ဒွိတ္တံ။ **ဘီ** ဘယေ, သပ္ပတော ဘာယတီတိ **ဘေကော,** က္လကော, ဤဿေ။ ဝဿာဘူ, သာလုရော, ပ္လဝေပိ။ ဒွယံ "တီ"က္ကတိ ခ္ယာတော။ ဂဏ္ဍံ ဝစ္စသန္နိစယံ ဥ ပ္ပာဒေတီတိ **ဂဏ္ဍုပ္ပာဒော**။ မဟိယာ လတာ **မဟီလတာ,** ကိဥ္စုလုကောပိ။ ကိဥ္စ စုလတီတိ ကိဥ္စုလုကော, ဥကော။

၆၇၆. ဒွယံ မုတ္တာဖောဋ္ဌေ။ **သပ္ပ** ဂမနေ, က္လ, အဿိ, **သိပ္ပိ,** ထိ။ **သု** အဘိသဝေ, တ္တိ, **သုတ္တိ**။ ဒွယံ သင်္ခေ။ **ခနု** အဝဒာရဏေ, က္ကဝိ, **သင်္ခေါ**။ **သမု** ဥပသမေ တ, ခော, **သင်္ခေါ**။ ကံ တတိ ဂစ္ဆတီတိ **ကုမ္ဗု,** ဥ, ဒွေဝယ္ဗန်တ္တိယံ။

ဒွယံ ခုဒ္ဒသင်္ခဇာတိယံ။ သင်္ခဿ နခော က္လဝ **သင်္ခနခော**။ ဒွယံ "ခရု"က္ကတိ ခ္ယာတော။ ဇလေ သဝတီတိ **ဇလ သုတ္တိ, သု** ပသဝေ, တ္တိ။ သမတီတိ **သမ္ဗုကော,** ဥကော, ဗောန္တော စ, "သမ္ဗုကော ဇလသုတ္တိ'တ္တီ"တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁၀.၂၃] ပုံကဏ္ဍော **တေပာလိတော**။

၆၇၇. ဒွယံ ဇလာသယေ။ ဇလာနံ အာသယော ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ **ဇလာသယော**။ တေသု ဇလာသယေသု မဇ္ဈေ ယော ဂ မ္ဘီရော အကခေ, သော **ရဟာဒ္ဓော, ဟာရ** ဟရဏေ, ဘူတဒိ, အော, ဝဏ္ဏဝိပရိယယော, **ရဟဒော**။

ဒွယံ ဥဒပာနေ။ ဥဒကံ ပိဝန္တိ အသ္မိံ, ယု, **ကလောပော**။ ပိဝန္တိ အသ္မိံ ပာနော, သော ဧဝ ကူပေ **ပာနကူပော, ကု** သဒ္ဒေ, ပော, ဒီဃာဒိ, ကူပော, ကေန ဥဒတီတိ တ ကူပော, **ဘဿ ပော**။ အန္ဓုပိ, **အန္ဓ** ဒဿနုပသဂ္ဂေတော, စုရာဒိ, ဥ။ ဒွယံ သမစတုရဿပောက္ခရဏိယံ။ **ခနု** အဝဒာရဏေ, ကမ္မေ တော, **နလောပော,** ဒီဃာဒိ။ ပောက္ခရံ ဇလံ, တံယောဂ အနော, နဒာဒိ, **ပောက္ခရဏီ**။

၆၇၈. တိဟဒေန မဟတော သဒ္ဒ အကာဇလဿ ပဒ္မဋ္ဌာနဿ စ ပဒ္မသုညဿ စ ယော႒တ္တာယ နာမံ [အမရ ၁၀.၂၈ ကထာယံ ပဿိတဗ္ဗံ]။ **တဋ္ဌ** အာဃာတေ, **တလ** ပတိဋ္ဌာယံ တ, အာကော, အပရပဏ္ဍေ ဋ္ဌတ္တံ။ **သရ** ဂမနေ, အ, **သရော**။ **ဝပ** ဗီဇနိက္ခေပေ, ဝပန္တိ ယာယ **တပီ,** အာယတစတုရဿာယမ္ပိ။ **သရတိဿ** အသော, နဒာဒိ, **သရသီ**။ **ဒဟ** ဘသ္မီကရဏေ, အ, **ဒဓ** ဓာရဏေ တ, ဓဿ **ဟော**။ **အမ္ဗုဇာနံ** ပဒ္ဒာနံ **အာကရော** ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ။

ခုဒ္ဒကော သရော "ပလ္လလ"န္တိစ္စတေ။ ယတ္ထ ဝဿာသု အဓိကံ ဇလံ, ဂိမ္ဟေသု ဇာဏုမတ္တံ, သုက္ခတ ယေဝ တ, **ပလ္လ** ရက္ခဏေ, စုရာဒိ, အလော, **ပလ္လလံ**။

၆၇၉-၆၈၀. အနောတတ္တာဒယော ဧတေ သတ္တ မဟာသရာ နာမ။ တတ္ထ သူရိယရံသိသမ္ဖုဋ္ဌာဘာဝေန န အဝတပတိ ဥဒကမေတ္ထာတိ **အနောတတ္တော**။ ကဏ္ဏမုဏ္ဍပဗ္ဗတသမီပတ္တာ **ကဏ္ဏမုဏ္ဍော**။ ရထံ ကရောတီတိ **ရထကာရ ကော,** ယထာကထဉ္စိ အဃံ ဖုပ္ပတ္တိ နာမ, သညာ ပန လောကတောယေဝတဝဂန္တဗ္ဗာ။ ဆဗ္ဗဏ္ဏဒန္တဝန္တတာယ

ဆဒ္ဒန္တော, နာဂရာဇာ, တဿ နိဝါသနဋ္ဌာနသမီပတ္တာ **ဆဒ္ဒန္တော,** သရော။ ကုဏာလသကုဏာ ဗဟုတေ ယတ္ထ သန္တိ **ကုဏာလော။ မန္ဒာကိနီ** အာကာသဂင်္ဂါယမ္ပိ ဝုတ္တာ။ ဗဟုတေ သီဟာ ပပတန္တိ အသ္မိံ **သီဟပ္ပပာတော။**

ဒွဝယံ ဇလပ္ပာယေ ဒေသေ ကူပနိကဋ္ဌေ ပသုပဟနတ္ထံ ပတ္တာရာဒိရစိတေ ဇလာသယေ။ အာဟူယန္တေ ပသဝေါ အတြ ဟနာယာတိ **အာဟာဝေါ,** ဏော, ဝုမှာဝတဒေသော။ နိပိဝန္တိ အသ္မိံ **နိပါနံ,** ယု။ ဒွဝယံ သုရခါတေ, အပေါရိသေ ဒေဝနိမ္မိတေတိ ဘာဝေါ, သောဏ္ဍော်ကြူကျစ္စဗ္ဗညော။ “အခါတော ဒေဝခါတကော”တိ [အမရ ၁၀.၂၇] ဟိ **အမရမာလာယံ ပုံသကတွံ။**

၆၈၁. **နဇ္ဇ** တ္တံ နဒီယံ။ သဝတီတိ, အန္တော, နအာဒိ, **သဝန္တီ။** နိန္နဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတီတိ **နိန္နဂါ,** ကွဝိ။ **သန္ဒ** ပသဝနေ, ဉ, အသ္သိတ္တံ, ဝဏ္ဏဝိကာရော, **သိန္ဓု။ သရ** ဂမနေ, တော, ဣကာရာဂမော, **သရိတာ။** အာပဟနံ နိဝါသော အာပဂေါ, သမုဒ္ဒံ အေ, ဏော, တံ ဂစ္ဆတီတိ **အာပဂါ။ နဒ** အဗ္ဗတ္တသဒ္ဒေ, နဒတီတိ **နဒီ,** နအာဒိ, တရင်္ဂနိဃောသေန။

ဒွဝယံ ဂင်္ဂါယံ။ ဘာဂီရထေန ရညာ နိဗ္ဗတ္တိတာ ဘာဂီရထီတိ လောကိယာ, အဿာကန္တုံ မတေန နာမမတ္တမေဝေတံ တဿာတိ သန္နိဋ္ဌာနံ, ဇဝံ သဗ္ဗတ္ထ။ ဂစ္ဆတီတိ **ဂင်္ဂါ, ဂမိ** တော ဂေ, တိပထဂတာပိ, တယော သဂ္ဂမစ္စပာတာလပထေ ဂတာ **တိပထဂတာ။** သိန္ဓုနံ နဒီနံ သင်္ဂမော မေလကော သမ္ဘေဒေါ။ သမ္မာ ဘိဇ္ဇန္တိ အသ္မိံ **သမ္ဘေဒေါ, သံ** ပုဗ္ဗော **ဘိဒိ** မေလနေ, ဏော။

၆၈၂. ဂင်္ဂါဒိကာ ကမာ ပဉ္စ နဒိယော မဟာနဒီ နာမ။ အစိရံ သီဃဂမနံ ဝတီသ္သမတ္ထီတိ **အစိရဝတီ။ ယမု** ဥပရမေ, ဥနော, ယမဿ ဘဂိနီ တ **ယမုနာ,** ဘဂိနိတ္တေ ဥနော။ သရာနိ ဘဝန္တိ ယာယ အဝဓိဘူတာယာတိ **သရဘူ, သရ** ဂတိဟိံသာစိန္တာသု တ, ဦ, **အဘော**န္တော စ, **သရဘူ။ မဟ** ပူဇာယံ, အ, နအာဒိ။

စန္ဒဘာဂဒိကာ နိန္နဂ ပဉ္စ မဟာနဒိတော အညာသံ နဒီနံ ဘေဒ။ စန္ဒဘာဂေ နာမ ပဗ္ဗတော, တတော ပဘဝတီတိ **စန္ဒဘာဂါ။** သရယောဂ ဝန္တုံ, မဇ္ဈေ **သကာရာဂမော,** နအာဒိ, **သရဿဝတီ။** ဝန္တုရတ္ထာတိသယေ။

၆၈၃. နိဒ္ဒေသံ ဇလံ အဿံ **နေရဉ္ဇရာ,** ယအာဒိ, အထ တ နေရဉ္ဇရာ နာမ တူရိယဝိသေသော, တံသမာနသဒ္ဒတာယ အယံ နဒီ **နေရဉ္ဇရာ** နာမ။ နာနာကဟာကုလီဘူတတာယ ကုစ္ဆိတံ ဝေရံ အဿာ **ကာဝေရီ,** နအာဒိ။ နမ္မံ သုခံ ဒဒာတီတိ **နမ္မဒာ,** ဏော။ **အာဒိ**နာ သရာဝတီ ဝေတ္တဝတီ ကဏှဂီ ကောသိကီအာဒိကာ အနေကာ နဒီဘေဒာ သင်္ဂဟိတာ။

ဒွဝယံ ဟမ္မိယဒေတလယာဒိသု ဇလမဂ္ဂေ။ တရိနော နိက္ခမနမဂ္ဂေ **တရိမဂ္ဂေါ။ နလ** ဂန္ဓေ, အ, နအာဒိ, ဋ္ဌတ္တံ, **ပနာဠိ,** အယံ ကတ္ထိယံ, ပုမေ စ။

တိကံ ကမဒ္ဒတရမ္မဟိ အသုစိပူတိပင္ကသမ္ပုဏ္ဏာယံ ကာသုယံ။ စိတ္တံ ဒုနောတီတိ **စန္ဒနိကာ,** ယအာဒိ။

၆၈၄-၆၈၅. **ဇမု** အဒနေ, အလော, နအာဒိ, **ဗောဟ**န္တော စ, ဋ္ဌတ္တံ, **ဇမ္ဗာဋ္ဌီ။** အဝလဂ္ဂန္တိ အသ္မိံ **ဩဋ္ဌိဂလ္လော, လဂ္ဂ** သင်္ဂေ, အလော, ဋ္ဌတ္တံ, အဿ, **ဂလောဟော,** ဒွိတ္တဉ္စ။ သာဒ္ဒပဇ္ဇေန ပဒုမဿ နာမံ။ သရသိ ရုဟတီတိ **သရောရုဟံ,** ရော။ သတံ ပတ္တာနိ အဿ, ပဒ္မဝိသေသတ္တေပ္ပဿ ပဒ္မတ္တာ ဝိသေသတော အဘေဒေါ။ အရံ ဝိန္ဒတီတိ **အရဝိန္ဒံ။ ပဒ** ဂမနေ, ဥမော။ **ပဒုမံ,** အနိတ္ထီ။ ပင်္ကေ ကဒ္ဒမေ ရုဟတီတိ **ပင်္ကေရုဟံ,** အလုတ္တသမာသောယံ။ **နလ** ဂန္ဓေ, ကွနော, ဋ္ဌတ္တံ။ **ပုသ** ဝုမ္မိမ္မဟိ, ခရော, ဝုမ္မိ, **သဿ ကော,** ပေါက္ခရေ ဇလေ ဇာတန္တိ တ **ပေါက္ခရံ။** မုဋ္ဌာလတောပိ ဥဂ္ဂန္တတ္တာ ပုပ္ဖတိ **မုဋ္ဌာလပုပ္ဖံ။** ကံ ဇလံ အလယတိ ဘူသယတီတိ **ကမလံ, အလ** ဘူသနေ။ ဘိသတောပိ ဥဂ္ဂန္တတ္တာ ပုပ္ဖတီတိ **ဘိသပုပ္ဖံ။** ကုသေ ဇလေ သေတီ တိဋ္ဌတီတိ **ကုသေသယံ,** ရော, အလုတ္တသမာသော။ တာမရသမ္ပိ, တာမရံ ဇလံ, “တာမရံ ဃတမင်္ဂော စေ”တိ **တန္တတန္တရံ,** တတ္ထ သေတိ တိဋ္ဌတီတိ **တာမရသံ,** ရော။

၆၈၆. **သိတံ** သေတံ ကမလံ “ပုဏ္ဍရီက”န္တုစ္စတေ, **ပုဍိ** ခဏ္ဍနေ, မုဒ္ဒိရိတ္တေကေ, ကွကော, **အရာဂမော** စ, မဿ **ဟော,** ကွသ္သိကာရော စ, **ပုဏ္ဍရီကံ။** ရတ္တံ တု ကမလံ “ကောကနဒံ, ကောကာသကော”တိ စောစ္စတေ။ ကောကေ နာဒယတီတိ **ကောကနာဒံ,** ဏော။ ရတ္တုပ္ပလေ စ, “ကောကနဒံ, ကောကနဒ”န္တိပိ ဟဋ္ဌော, ကေ ကနတိ ဒိဗ္ဗတီတိ တ

ကောကနဒံ, ဘူတဒိ, အော, အသ္သော။ **ကန** ဒိတ္တိကန္တိဂတီသု, ကေ ကာသတီတိ **ကောကာသကော,** ဏွ°ဝု, **ကာသ** ဒိတ္တိယံ။

ဒ္ဝယံ ကေသရေ, ကေ ဇာယတီတိ ကိ, ကမလာဒိ, တသ္မိံ ဇာယတိ, ဇလတီတိ တ **ကိဉ္ဇက္ခော,** ခော, နသ္သ, **လသ** တ **ကော,** နိဂ္ဂဟီတာဂမော, ကေ သရတီတိ, အ, သတ္တမိယာ အလောပေ, ဒ္ဝယမနိတ္ထိ။ ဒ္ဝယံ ပဒ္မာဒိဒဏ္ဍေ။ ဒဏ္ဍေ သဒိသတာယ **ဒဏ္ဍော။ နလ** ဂန္ဓေ, ဏော။

၆၈၇. ဒ္ဝယံ မုဠာလေ။ **ဝိသ** ပေရဏေ, **ဝသ္သ ဘော, ဘိသံ, ဘာသ** ဒိတ္တိယံ တ, အာကာရသ္သိ။ မူလေ ဇာယတီတိ **မုဠာလော,** အညတ္ထေ အလော, ရသ္သာဒိ, **ဠွတ္တဉ္စ, မူလ** ပတိဋ္ဌာယံ တ, အလော, သေသံ ပုဗ္ဗသဒိသံ, ဒ္ဝယံပ္ပုနိတ္ထိ။

ဒ္ဝယံ ကဏ္ဏိကာယံ။ ဗီဇသ္သ ကောသော အာကရော **ဗီဇကောသော။** ကဏ္ဏော ကရိယတီတိ **ကဏ္ဏိကာ,** ကဏ္ဏာလင်္ကာရော, တံသဒိသသဏ္ဌာနတာယ **ကဏ္ဏိကာ,** ပဒုမာဒီနံ **သမူဟေ** ဂဟနေ ဝနေတ္ထတ္တော။ **သဏ္ဍ** အနေ, ဍော, **သဏ္ဍံ,** ''သဏ္ဍံ ပဒ္မာဒိသင်္ဃာတေ, ကေပတိမ္ဟိ ပုမေ ဘဝေ''တိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော။**

၆၈၈. ဒ္ဝယံ ပဒ္မကုမုဒာဒိသာမညေ, တထာ ဟိ ပဒ္မံ မဟောပ္ပလံ သိတောပ္ပလမုစ္စတေ, ''ကုဝလယံ ဥပ္ပလဉ္စ, နီလမိန္ဒီဝရန္တိ ဟိ''ဣတိ **ဟ္လာယုဓော,** ''ဥပ္ပလဉ္စ ကုဝလယံ, နီလမိန္ဒီဝရံ မတ''န္တိ **ဘာဂုရိ** စ, ''ရောမော သိတိ စ နီလော, ကုဝလယမိန္ဒီဝရဉ္စ နီလမ္ဗုဇ''န္တိ တု **ဝရရုစိ။** ''ကုဝလယဒလသာမောပ္ယင်္ဂဒမိတိ ပရိဗ္ဗူ သရ''န္တိ **မာလဓိ, မာဓဝေ** စ, တတ္ထ ပုဗ္ဗကမတမိဟ နိဿိယတေ။ ယဒ္ဒေဝံ ကထ**မုပ္ပလ** သဒ္ဒေန နီလုပ္ပလာဒီသေဝ ဗုဒ္ဓိ, န ပန မဟောပ္ပလာဒိမ္ဟီတိ? ဝုစ္စတေ – သာမညေပိ ခေတ္တော ယထာ **ခေ**သဒ္ဒေန ကလမာဒီသွေဝ ဗုဒ္ဓိ, န ပန မုဂ္ဂါဒိသု, ဧဝမိဟာပိ။ **ဥပုဗ္ဗော ပ** ပနေ, အလော, ဒ္ဝိတ္တံ, ဥဒကေ ပ္လဝတီတိ တ **ဥပ္ပလံ,** ယအာဒိ။ ကုယာ ပထဝိယာ ဝလယံ ဣဝ သောဘာကရတ္တာ **ကုဝလယံ။**

ဒ္ဝယံ နီလုပ္ပလေ။ နီလဝဏ္ဏော, အ, **နီလံ,** ဣန္ဒတီတိ ဣန္ဒီ, နအာဒိ, ဣန္ဒီ လက္ခီ, တသ္သာ ဝရံ **ဣန္ဒီဝရံ, ဣန္ဒ** ပရမိဿရိယေ တ, ဤရော။

အသ္မိံ နီလုပ္ပလေ သေတေ ကုမုဒံ နာမ။ ကုယံ မောဒတေ **ကုမုဒံ,** ဏော။ **အဿ** ပဒုမာဒိနော ကန္ဒော သာလူကမုစ္စတေ။ ကံ သုခံ ဒဒာတီတိ **ကန္ဒော, ကန္ဒ** အဝ္ဟာနေ တ ရောဒနေ စ။ **သလ** ဂမနတ္ထော **ဒဏ္ဍကော** ဓာတု, ဥကော, ဒီဃော, **သာလူကံ။**

၆၈၉. တိကံ ရတ္တာရတ္တသာမညေ။ ကမလတော အညတရသ္မိံ ဇလကုသုမေ, န တု ရတ္တေယေဝ, သုဂန္ဓေန ယုတ္တံ **သောဂန္ဓိကံ။** ကသ္သ ဟာရံ ဣဝ သောဘာကရတ္တာ **ကလ္လဟာရံ, လာ** ဂမော, ဒ္ဝိတ္တဉ္စ။ ဒကံ သီတလံ ကရောတီတိ **ဒကသီတလိကံ။**

ဒ္ဝယံ သေတလေ။ ဥဒကံ သေဝတီတိ **သေတလော,** အလော, **ဝ**ကာရာဂမော, ဣသ္သေ စ။ နီလတီတိ **နီလိကာ, နီလ** ဝဏ္ဏေ, ဣကော, နီလဝဏ္ဏယောဂတော တ **နီလိကာ,** သေဝလောပိ, ဒ္ဝယံ ပဒ္မယုတ္တေ ဒေသေ, ပဒ္မသမူဟေ စ။ နဠိနီ စ ပင်္ကဇိနီ ဝိသိနီ စ သရောဇိနီ ပဒ္မိနီတိ ပရိယာယာ။ ''ပဒ္မသဏ္ဍံ တအာကရေ''တိ ဟိ ပရိယာယံ **ရတနမာလာယံ မာဓဝေ,** ဝိသံ သမံ, တဗ္ဗန္တတာယ **ဝိသိနီ,** ဣနော, နအာဒိ။ အမ္ဗုဇယောဂတော, အမ္ဗုဇာနံ သမူဟတော တ **အမ္ဗုဇိနီ။**

၆၉၀. တိလဗီဇာဒယော သေတလော နာမ။ တတ္ထ တိလဗီဇပ္ပမာဏံ ဇလသဏ္ဍိတံ နီလာဒိဝဏ္ဏယုတ္တံ **တိလဗီဇံ** နာမ။ **သင္ခော** နာမ သပတ္တော အပ္ပကဏ္ဍော ဥခါပိဓာနာဒိပ္ပမာဏော သမူလော ဓကော သေတလဝိသေသော။ **ပဏကော** နာမ ဘမရသဏ္ဌာနော နီလဝဏ္ဏော ဓကော သေတလဝိသေသော, **ပဏ** သင္ခာတေ, ဏွ°ဝု, **ပဏကော။**

ဟတာလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ သကလဗျာကရဏမဟာဝနာသင်္ဂဉာဏစာရိနာ ကဝိကုဉ္ဇရကေသရိနာ ဓီမတာ သိရိမဟာစတုရင်္ဂဗလေန မဟာမစ္စေန ဝိရစိတာယံ အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာဝဏ္ဏနာယံ ဘူကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

၃. သာမညကဏ္ဍ

၁. ဝိသေသျာဓိနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၆၉၁. **ဣတော** ဝက္ခမာနေ သာမညကဏ္ဍေ **သာင်္ဂေဟင်္ဂေဟိ** အင်္ဂဉပင်္ဂဒ္ဓဝယသဟိတေဟိ **ဝိသေသျာဓိနေဟိ** ဝိသေသျာယတ္တေဟိ ဝိသေသနသဒ္ဒေဟိ သောဘနာဒီဟိ **သံကိဏ္ဏေဟိ** အညမညဝိဇာတိယတ္တေဟိ ဒဗ္ဗကိရိယာဂုဏာဒီဟိ **အနေကတ္ထေဟိ** သမယဝဏ္ဏာဒီဟိ **အဗျယေဟိ** စိရဿမာဒီဟိ စ **ကမာ** ကမတော ဝဂ္ဂါ ကထျန္တေ, တေ စ ပုဗ္ဗဝဂ္ဂသန္ဓိဿယာ, တထာ ဟိ **သောဘနာ**ဒယော **ဒေဝမနုဿာ** ဒီသု ဝိသေသနဘာဝေန သမ္ဗန္ဓာ, **ကိရိယာ** ဒယော တု တအာဓာရတာယ, **သမယာ**ဒယော တစကတာယ, **စိရဿ** မာဒယော တံကိရိယာဝိသေသနဘာဝေန, တတောယေဝ သာဓာရဏတ္တာ သာမညကဏ္ဍမိဒံ။

၆၉၂. ဣတော သတ္တေ ဘိယျော ရူပန္တရာ လိင်္ဂဝိနိစ္ဆယော, သော အတ္ထာပိ ဝဂ္ဂေ ဘိယျော ရူပန္တရာယေ တတိ ဝိပ္ပဋိပတ္တိနိရာသတ္တံ ဗျာပကဿာယမာဟ **“ဂုဏိ”**စ္စာဒိနာ။ တဿတ္တော – ဝိသေသနဘူတာ သဗ္ဗေ ဂုဏသဒ္ဒာ, ဒဗ္ဗသဒ္ဒာ, ကိရိယာသဒ္ဒာ စ ဝိသေသျာဓိနဘာဝေန ဟေတုနာယေဝ, န ဘိယျော ရူပန္တရာပိ ဝိသေသနသဒ္ဒေန သမလိင်္ဂိနော သိယုန္တိ, ယထာ – သောဘနာ ဣတ္ထိ, သောဘနော ပုရိသော, သောဘနံ စိတ္တံ။

၆၉၃-၆၉၆. **သုဘ**န္တိ သောဘနေ။ **သုဘ** သောဘနေ, ယု။ **ရုစ** ဒိတ္တိယံ, ဣရော။ **သာဓု** သံသိဒ္ဓိယံ, ဥ။ မနံ တောသေတီတိ **မနုညံ**။ ဉာ ပရိမာဏတောသနနိသာမနေသု, အန္တဿုကာရော, မနံ အာ ဘုသော တောသေတီတိ တ **မနုညံ,** တအာ “မနော အည”န္တိ ဆေဒော, **အာ**လောပော။ **စရ** ဂတိဘက္ခနေသု, ဏုဝု, စရတိ စိတ္တမေတ္တာတိ **စာရု**။ သုဋ္ဌု ဒရီယတေ **သုန္ဒရံ, ဒရ** အာဒရေ ။ **ဝဂ္ဂ** ဂမနေ, ဉ, **ဝဂ္ဂု**။ မနော ရမတိ အသ္မိံ။ **ကမု** ဣစ္ဆာယံ, တော။ ဟရတိ စိတ္တံ **ဟာရိ,** ဏီ။ **မန** ဉာဏေ, ဇု, မနော ဇဝတိ ယသ္မိံ တ **မဉ္ဇု, န** လောပော။ ပိယသီလယုတ္တတာယ **ပေသလံ, ပိယဿ ပေ,** ဤဿတ္တံ။ **ဘဒိ** ကလျာဏေ, ဒော။ **တ** ဂတိယံ, မော။ **ကလ** သင်္ချာနေ, ယာဏော။ မနံ အပ္ပေတိ ဝဍ္ဎေတီတိ **မနာပံ,** မနော အပ္ပေတိ ယသ္မိန္တိ တ **မနာပံ, အာပ** ဟာပုဏနေ, အဟာဒိပုဗ္ဗော စ။ လဘိတဗ္ဗန္တိ **လဒ္ဓံ,** တော, သကတ္တေ ကော။ သုဘာတီတိ **သုဘံ,** သုန္ဒရေန သဘာဝေန ဘဝတီတိ တ **သုဘံ**။

ပုင်္ဂဝ န္တိ ဥတ္တမေ, ဥဗ္ဘုတော အတ္တတ္တံ ဥတ္တမော, **ဥဘ**သဒ္ဒတော ဥဗ္ဘုတတ္တတော ဝိသေသတ္တေ တမော, ဥဂ္ဂတတမတ္တာ တ **ဥတ္တမော**။ **ဝရ** ပတ္ထနာယံ, **ပဝရော**။ **ဣဋ္ဌ** ပစ္စယေ **ဝုမှ** ဿ ဇာဒေသော, **ဇေဋ္ဌော**။ ပကဋ္ဌံ မုခံ အာရမ္ဘော အဿ **ပမုခော**။ နတ္ထိ ဥတ္တရော ဥတ္တမော ယသ္မာ **အနုတ္တရော**။ ပမုခော စ အနုတ္တရော စာတိ ဒွဝန္ဒော။ အဟာဒိပုဗ္ဗေ **ဝရော**။ မုခမိဝ **မုချော, ဣဝ** တ္တေ ယော။ ပဒဓာတီတိ **ပဓာနံ,** ယု။ ပမုခဘာဝေ တိဋ္ဌတီတိ **ပာမောက္ခော,** ဥဘယတ္ထာပိ ဝုမှိ။ ပကဋ္ဌံ ရာတီတိ **ပရံ,** ဏော။ “အဂ္ဂ”န္တိ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ **အဂ္ဂညံ,** “အဂ္ဂ”န္တိ ပမာနိတဗ္ဗန္တိ တ **အဂ္ဂညံ**။ **ဥတ္တရော ဥတ္တမ** သဒ္ဒိသော။ ပဓာနဘာဝံ နီတံ **ပဏီတံ, နီ** နယေ, ကမ္မနိ ဏော။ ပရံ ပစ္စနီကံ မာရေတီတိ **ပရမံ,** ပကဋ္ဌဘာဝေ ရမတီတိတ **ပရမံ,** ဏော။ ဣယိဋ္ဌေသု **ပသတ္ထ** ဿ, **ဝုမှ** ဿ စ **သော, သေယျ** ယော, **သေဋ္ဌော** စ, “က္ဂဝစာသဝဏ္ဏံ လုတ္တေ”တိ ဣဿော။ ကမံ နေတီတိ **ကမဏိ,** “တဿီလာဒီသု ဏီ တ္ဂတဝီ စာ”တိ ဏီ, ရဿော, **ကမဏိ**။ သန္တတမတာယ **သတ္တမော, သန္တ** တော တမော, **သန္တ** ဿ စ **သော**။ ဝိသေသီယတေတိ **ဝိသိဋ္ဌော, သိသ** ဝိသေသနေ, တော။ **အရ** ဂမနေ, ဏျော, **ဣကာရာဂမော, အရိယော**။ နတ္ထိ အဂ္ဂေါ ယသ္မာ **နာ ကော, ဒီဃာဒိ, ဂလောပေါ** စ။ **က္ခ** ဂတိယံ, ဏုဝု, ဣဿော, **အလောပေါ** စ, **ကောေ,** သဒိသရဟိတတာယ တ ဧကီဘာဝေ တိ ဋ္ဌတီတိ **ဧကော,** ကော။ ဉဿာပေတိ ပစ္စနီကေတိ **ဉသဘော, ဉသ** အဟော, အဘော ။ **အဇ** ဂမနေ, အ, **ဇဿ ကော,** ဒွိတ္တံ, **အဂ္ဂေါ**။ မုစ မောစနေ, ဟီနမဇ္ဈိမဘာဝေဟိ မုစ္စတီတိ **မောက္ခော,** တော, **တဿ ခော**။ **မောက္ခ** မောစနေ တ, အ။ ပဓာနဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ **ပုင်္ဂဝေ,** ယအာဒိ, ပုက္ခလောပ္ပတ္တ္ရ, **ပုသ** ဝုမှိမှဟိ, အလော, **သဿ ခော,** အသရူပဒွိတ္တံ။ ဧတေ **စုတ္တမာ** ဒယော သမာသကပိ အသမာသကပိ ဥတ္တမတ္ထတစကာ။ **အမရကောသေ** ပန နာကေသဘာပုင်္ဂဝ တန် သမာသဂတ္တေယေဝ ဥတ္တမတ္ထတစကတာ ဝုတ္တာ, ဝုတ္တဥ္စ –

> “ဥတ္တရသ္မိံ ပဒေ ဗျဂ္ဃ-ပုင်္ဂဝေ’သဘကုဉ္ဇရာ။
> သီဟသဒ္ဒူလနာကဿာ၊ ပုမေ သေဋ္ဌတ္ထကေစရာ”တိ [အမရ ၂၁.၅၉]။

တဿတ္တော – **ဗ္ဗဏ္ဏာ** ဒယော ကမ္မဓာရယသမာသေ သတိ ဥတ္တရပဒီဘူတာ သေဌတ္တဝိသယာ ပုဗ္ဗပဒဿ သေဌတ္တတစကာ ပုလ္လိင္ဂာ စ ဘဝန္တိ, ယထာ "ပုရိသဗ္ဗဏ္ဏော, မုနိပုင္ဂဝေါ"ဣစ္စာဒိ။ **သီဟာ**ဒယော, **အာဒိနာ ဝရာဟပုဏ္ဍရီကခဏ္ဍရယဥ္ဓဟသောဝီရာ**ဒယော စ သမာသက ကမ္မဓာရယသမာသေ ဥတ္တရပဒဘူတာ သေဌတ္တတစကာ ပုမေဝ ဘဝန္တိ, ယထာ "သက္ကသီဟော, ကဝိကုဥ္ဇရော, ပုရိသသဒ္ဒူလော, ပုရိသဝရာဟော"ဣစ္စာဒိ။

၆၉၇. စိတ္တဿ, အက္ခိနော စ ပီတိဇနကံ ဝတ္ထု အဗ္ဗာသေကံ, အသေစနဥ္စ နာမ, န ဗ္ဗာသိဥ္စန္တိ နက္ခရန္တိ နယနမနာနိ ယသ္မာတိ **အဗ္ဗာသေကံ, အသေစန** ဥ္စ, န ဗ္ဗာသိဥ္စန္တိ စ ယသ္မိံ အာဂန္တုကဘူတာနိ အညရသာနီတိ တ **အဗ္ဗာသေကံ, အသေစန** ဥ္စ။ ဏော, ယု စ။

ဆက္ကံ က္ကင္ဓေ ဝတ္ထုမ္ဗဟိ။ က္ကစ္ဆိတဗ္ဗံ, ဆေိတဗ္ဗန္တိ တ **က္ကင္ဓံ, က္ကသု** က္ကစ္ဆာယံ, **က္ကသ** ဂဝေသနေ စ, တော။ သုဘတ္တံ ဂစ္ဆတီတိ **သုဘဂံ,** က္ဝိ။ ဟာဒယေ သာဓု, ဟာဒယဿ တ ပိယန္တိ **ဟဇ္ဇံ,** ဏော, ဒန္တဿ လောပေ, ဒ္ဓဿ သ **ဇ္ဇော။** ဒယိတဗ္ဗံ အာအာတဗ္ဗန္တိ **ဒယိတံ,** တော။ **ဝလ္လ** သံဝရဏေ, ကမ္မနိ အဘော။ ပိယာယိတဗ္ဗန္တိ **ပိယံ,ပီ** တပ္ပနကန္တီသု, ဏ္ဏော, ရဿာဒိ။

၆၉၈. တိကံ တုစ္ဆေ။ **တုစ** ဝိနာသေ, ဆော။ **ရိစ** ဝိယောဇနသမ္ပစ္စနေသု, သမ္ပစ္စနံ မိဿနံ, တော, သကတ္တေ ကော။ သုနဿ ဟိတံ **သုညံ,** ယော, န္တဿ **ညော, သုန** ဂတိယံ တ, ယော။ ဒွယံ အသာရေ။ **ဖလ** နိပ္ဖတ္တိယံ, ဥ, ဂု တ။ ပုဗ္ဗတ္ထ **ကေန္တော,** အဿေ, **ဖေဂ္ဂု။**

တိကံ ပဝိတ္တေ။ **မေဓ** ဟိံသာသင္ဂမေသု, မေဓိယတေ သင္ဂမိယတေ **မေဇ္ဈံ,** ဏ္ဏော, **ဈဿ ဈော,** အသရူပဒွိတ္တံ။ **ပု** ပဝနေ, တော, ဒီဃာဒိ။ ဝုမှာတဒေသော, **က္ကကာ**ရာဂမော စ။ ဒွယံ အဝိရဒ္ဓေ။ န ဝိရဇ္ဈတီတိ **အဝိရဒ္ဓော, ရဓ** ဟိံသာပရာဓပဂမနေသု, တော။ "ဓဘဟေဟိ ဓဟာ စေ"တိ **တဿ ဓော။ ပဏ** ဗ္ဗဝဟာရထုတီသု, ဏ္ဏုဝု, ဝိရဒ္ဓတေဟာ ရေန န ပဏာမေတီတိ **အပဏ္ဏကော။**

၆၉၉-၇၀၁. ဒွယံ ဇာတ္တာစာရာဒိနာ အနိန္ဒိတေ။ **ဥပုဗ္ဗော, ပပုဗ္ဗော** စ **ကသ** ဝိလေခနေ, ဟိံသာယဥ္စ, တော, "သာဒိသန္တပုစ္ဆဘန္ဇဟံသာဒီဟိ ဌော"တိ သဟာဒိဗ္ဗဥ္စနေန **တဿ ဌော။**

ကရယ္ဓဟန္တံ ဇာတ္တာစာရာဒိနာ နိန္ဒိတေ။ နိဟီယတေတိ **နိဟီနော, ဟာ** စာဂေ, က္ကနော, ဒီဃော။ အဟာဒိပုဗ္ဗေ **ဟီနော။ လမ** နိန္ဒာယံ, ဏ္ဏုဝု, **လာမကော။ ကိဋ္ဌ** ဂတိယံ, **ပတိ နိ**ပုဗ္ဗော တု နိန္ဒာယံ, ဌော, **ပတိကိဋ္ဌံ, နိကိဋ္ဌ** ဥ္စ။ က္ကတ္တရ သဒ္ဒော လာမကတ္ထတစကော ဟဋ္ဌိပဒိကော, "ဇာတ္တာစာရာဒီဟိ နိဟီနောယ"န္တိ အဝဒိတဗ္ဗောတိ **အဝဇ္ဇော,** တဗ္ဗ ဘာဝတ္တော စေတ္တ **အ**ကာရော။ **ဝဒ** ဝိယတ္တိယံ တစာယံ, ဏ္ဏော, **ဒ္ဓဿ ဇ္ဇော။** ကုစ္ဆာ သဥ္ဇာတာ အဿ **ကုစ္ဆိတော။** အဓောဘာဂေ ဇာတော **အဓမော,** ဩဿတ္တံ။ **ဥမ** နိန္ဒာယံ, ကမ္မေ အ, သကတ္တေ ကော, ဥဿော, **ဩမကော။** ဂရဟိတဗ္ဗောတိ **ကရယ္ဓဟာ, ဂရဟ** နိန္ဒာယံ, ဏ္ဏော, ဝဏ္ဏဝိပရိယယော။

ဒွယံ မလယုတ္တေ။ မလယုတ္တတာယ **မလီနော,** က္ကနော, ဒီဃော။ အဿတ္တဏ္ဏတ္တေ ဤ, **မသပစ္စယေ မလီမသော,** ကစ္စရံ, မလဒူသိတမ္ပိ, ကုစ္ဆိတံ စရတီတိ **ကစ္စရံ။**

တိဟာဒံ ဝိပုလေ။ **ဗ္ရဟ** ဝုဒ္ဓိယံ, ရာဇာဒိ, **ဗ္ရဟာ။ မဟ** ပူဇာယံ, အန္တော။ **ပုလ** မဟတ္တေ, **ဝိပုလံ။ သလ** ဂမနေ, **ဝိသာလံ,** ဏော။ **ပထ** သင္ခာနေ, ဥလော, အဿု, **ပုထုလံ, ဥ**မ္ဟိ **ပုထု။ ဂရ** သေစနေ, ဥ, **ဂရု။ အရ** ဂမနေ, ဥ, အဿု, **ဥရု။ တနု** ဝိတ္ထာရေ, တော, **က္ကဏ္ဏော** ဒေသော, **တဿ ထော,** အဿိ, အသရူပဒွိတ္တံ, **ဝိတ္ထိဏ္ဏံ။**

ဝဌရန္တံ ထူလေ။ **ပီ** တပ္ပနကန္တီသု, က္ကနော။ **ထူလ** ပရိဗ္ရူဟနေ, အ။ **ပီ**ဓာတုတော ဤဝရော, **ပီဝရံ။ လပစ္စယေ ထုလ္လံ,** ရဿာဒိ။ **ဝဒ** ဝိယတ္တိယံ တစာယံ, ဝဒတီတိ **ဝဌရံ,** အရော, **ဒဿ ဌော။** ထူလမုပစိတမံသဝိပုလာယတမံသာဒိ။

ဒွယံ သန္နိစိတေ။ **အာနိပုဗ္ဗော စိ** စယေ, ကမ္မေ တော, **အာစိတံ, နိစိတဥ္စ။**

၇၀၂. သိလောကော သဗ္ဗသ္မိံ။ သရတီတိ **သဗ္ဗံ,** တေ, ရဿ စ **တော။ သံပုဗ္ဗော** **အသု** ခေပနေ, တော, **သမတ္တံ,** အထ တ **သမ တိမ** ဝေကလ္လဗ္ဗေ, တော, **သမတ္တံ။** န ခိယတီတိ **အခိလံ,** လော, **အခိလံ, နိခိလ**ဥ္စ တထာ။ **သက** သတ္တိ ယံ, အလော, ကလာဘိ အဝယဝေဟိ သဟ ဝတ္တတေတိ တ **သကလံ။** သေသတော အဝသိဋ္ဌတော နိဂ္ဂတံ **နိဿေသံ။** **ကသ** ဂမနေ, ဏ္ကနော, **ဏ**တ္တံ, **ကသိဏံ။** န သေသံ အဝသိဋ္ဌံ **အသေသံ။** အဂ္ဂေန သိခရေန သဂ္ဂတံ **သမဂ္ဂံ။** ကတေ သ မာသေ ပုဗ္ဗနိပာတော အဘိဓာနာ။ **ဦန** ပရိဟာနေ, န ဦနံ အသ္မိံ **အနူနကံ,** ကော။

၇၀၃. ဗဟုလန္တိ ဗဟုတ္တေ, ဘာဝေတိ ဝဒ္ဓေတီတိ **ဘူရိ, ဘူ** သတ္တာယံ, ရိ, **ဘူရိ,** ဒီဃာဒိ, ရဿန္တော, ဤမှဟိ **ဘူရိ,** မေဓာ။ **ပဟု** သတ္တိယံ, တော, ဥကာရာဂမော, ပပုဗ္ဗော **ဟူ** သတ္တာယံ တ, ရဿော။ **ပစိ** ဝိတ္ထာရေ, ဥရော, **ပစုရံ။** **ဘီ** ဘယေ, ဘာယတိ ယသ္မာတိ **ဘိယ္ယော,** ဒွိတ္တံ။ သမ္ပဟောတီတိ **သမ္ပဟုလံ,** လော။ **ဗဟ** ဝုဒ္ဓိယံ, ဥ, **ဗဟု။ ယေ ဘုယ္ယ**သဒ္ဒော ဗဟုလတ္တတစကော ဟဋ္ဌိပဒိကော။ ဗဟူ အတ္ထေ လာဘီတိ **ဗဟုလံ။**

ဒွဝယံ ဗဟိဂတေ။ ဗဟိ ဇာတံ **ဗာဟိရံ,** က္ကရဏ။

၇၀၄-၇၀၆. **ယေသံ** ပဒတ္ထာနံ **မတ္တံ** ပမာဏံ သတာဒိတော **ပရံ** အဓိကံ ဘဝတိ, တေ **ပရောသတာဒီ။ အာဒိနာ** ပ ရောသဟဿာဒိ။ သတတော ပရော **ပရောသတံ။** သဟဿတော ပရော **ပရောသဟဿံ,** ပရဿ ပုဗ္ဗနိပာတော အဘိ ဓာနာ **ပရ**သဒ္ဒာ သကာရာဂမော။ ပဇ္ဇ အပေ္ပ။ ပရိတော အတ္တံ ခဏ္ဍိတံ **ပရိတ္တံ။ သုခ** တကျွိယာယံ, တကျွိယာ သုခနံ, ဥမော။ **သုစ** သောစနေ တ။ **ခုဒ** ပိပာသာယံ, ဒော, **ခုဒ္ဒံ။ ထုစ** ပသာဒေ, ဏော။ **အလ** ဘူသနပရိယတ္တိနိတရဏေသု, ပေ, **လဿ ပေ, အပ္ပံ။ ကိသ** တနုကရဏေ, ဏော။ **တနု** ဝိတ္ထာရေ။ **စိ** စယေ, ဥလော, ဒွိတ္တံ, **စုလ္လံ,** နိစေ ပန **စု လ္လော။ မာ** မာနေ, ဆအာဒီဟိ တော။ ရဿာဒိ, **မတ္တာ,** က္ကတ္တိယံ။ **လိသ** အပ္ပီဘာဝေ, အ။ **လူ** ဆေဒနေ, လုယတေတိ **လဝေ,** အ။ **အဏ** ဂတ္ယတ္ထော, ဥ။ **ကဏ** သဒ္ဒေ, အ, **ကဏော။** လတာဒီဟိ သဟ ကဏော ပုမေ, ဝုတ္တဥ္စ **အမရကော သေ** “ပုမေ လဝလေသကဏာဏဝေ”တိ [အမရ ၂၁.၆၂]။

ဥတ္တာ န္တိ သမီပေ။ သင္ဂတာ အာဟေ ယသ္မိံ **သမီပံ,** အာဿိ။ **ဟာဒိတော** ယအာဒိနာ ကဋ္ဌော, **နိကဋ္ဌော,** နတ္ထိ က ဋ္ဌော အာဝရဏံ ဧတဿာတိ တ **နိကဋ္ဌော။ သဒ**သ္မာ တော, အာသန္နော။ ကဏ္ဍဂံ သမီပံ ဥပဂတံ **ဥပကဋ္ဌော။** “ကဏ္ဍော ဂလေ သန္နိဓာနေ, သဒ္ဒေ မဒနဟာဒပေ”တိ ဟိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော,** က္ကစ ပန **ကဏ္ဍ** သ္သ **ကဋ္ဌ** ဒေသော, **ဏ**လော ပေဟ တ။ အဘ္ဘာသိဒတီတိ **အဘ္ဘာသော။** “အဘ္ဘာသော တု သမီပမှဟိ, ပုမာ အဘ္ဘသနေပိ စေ”တိ [စိန္တာမဏိ ဋီကာ ၂၁.၆၇] **ရဘသော။** သဟ အန္တေန **သန္တိကံ,** သကတ္တေ က္ကကော။ ဝိဒူရပဋိပက္ခတ္တာ **အဝိဒူရံ။** သင်္ဂတံ အန္တံ **သာမန္တံ, သ** သဒ္ဒဿ ဒီဃော, နိဂ္ဂဟီတဿ မော, **သံ** နိပုဗ္ဗောပိ **ကဋ္ဌ** သဒ္ဒော သမီပတ္ထောယေတတိ ဒဿနတ္ထံ ဥအာဟဋ္ဌံ, **ကသ** ဝိလေခနေ တ, တော, **သန္နိကဋ္ဌံ။** အန္တိကဘာဝံ ဥပဂတံ **ဥပန္တိကံ။** သဟ ကာသေန ဝတ္တတေ **သကာသံ, ကာသ** ဒိတ္တိယံ။ အန္တယောက အန္တိကံ, က္ကကော။ ဉာယတေတိ **ဥတ္တံ,** တော, **သကာသ**သဒ္ဒေန သနိဥသ ဒေသသဝိဓသေမရိယာဒသဝေသာပိ ဂယှဟန္တိ။ သဟ နိဋ္ဌေန, သဟ ဒေသေန, သဟ ဝိဓာယ, သဟ မရိယာဒာယ, သဟ ဝေ သေန ဝတ္တတေတိ ဝိဂ္ဂဟော, ဗ္ဗုပ္ပတ္တိနိမိတ္တံ, ရူဋ္ဌှိသဒ္ဒာ ပန ဧတေ။

ဒွဝယံ ဒူရမတ္တေ။ ဒုက္ခေန အရတိ ယံ **ဒူရံ။** **ဝိပပုဗ္ဗော** **ကဋ္ဌ** သဒ္ဒော ဒူရေ, သကတ္တေ ကော, **ဝိပ္ပကဋ္ဌကံ။**

၇၀၇. တိကံ ဃနေ, နတ္ထိ အန္တရံ ဆိဒ္ဒံ ယဿ။ **ဟန**တိသ္မာ အ, **ဟဿ ဃော** စ, **ဃနံ။ သမု** ဥပသမေ, ဒော, **သန္ဒံ။** ဟအော ဝိရဋ္ဌေ။ ဝိရမတီတိ **ဝိရဠံ,** အ, ဝဏ္ဏဝိကာရော။ ပိယော လဝေ အပ္ပော ယသ္မိံ **ပေလဝံ, ပိယဿ ပေ, ပိလိ** ဂမ နေ တ, အဝေ။ **တနု** အပ္ပာဒီသုပိ။

ဒွဝယံ ဒီဃေ။ **ယတ** အာယတနေ, **အာယတံ။ က္က** ဂမနေ တ, တော, ဘူတဒိ, က္ကဿေ, ဧ အယ, ဒီဃာဒိ။ **ဒိ** ခယေ, ယော, ဒီဃာဒိ။ တိကံ ဝဋ္ဋလေ။ နိဂ္ဂတံ တလံ အသ္မာတိ **နိတ္တလံ။ ဝဋ္ဋ** ဝဋ္ဋနေ, **ဝဋ္ဋံ,** လတာဒိ။ ဥလပစ္စယေ **ဝဋ္ဋုလံ။**

၇၀၈. **ဥစ္စိတ** န္တိ ဥန္နတေ။ **စိ** စယေ, ဥစ္စိနောတီတိ **ဥစ္စော,** အ။ ဥန္နမတီတိ **ဥန္နတော။ တုဇ** ဟိံသာယံ, ဖလနေ စ, အ, **တုင်္ဂော။** ဥဂ္ဂတံ အင်္ဂံ အဿ **ဥဒဂ္ဂော။** ဥဒ္ဓံ သိတော **ဥစ္စိတော, သိ** သေဝတယံ, တော, **သဿ ဆော,** အသ ရူပဒွိတ္တံ, **ဥစ္စိတော။** ပံသုပိ, ပကဋ္ဌော အံသု ဒိတ္တိ ယဿ **ပံသု။**

တိကံ တမနေ။ ဥဒ္ဓံ န အဋ္ဌတီတိ **နိစော, အဋ္ဌ** ဂမနေ, ဏော, **အ**ကာရဉကာရာနံ လောပေ, **နိ**သဒ္ဒော အတ္ထ နိသေဓေ။ **ရသ** သဒ္ဒေ, သော, **ရဿော**။ **တ** ဂမနေ, မနော, **တမနော**။

တိကံ ဥဇုမ္ဟိ။ န ဇိမ္ဟံ ကုဋိလံ **အဇိမ္ဟံ**။ တသ္မိံ အဝင္ကတာယ ပကဋ္ဌော ဂုဏော ယဿ **ပဂုဏော**။ **အဇ** ဂမနေ, ဥ, အဿု, **ဥဇု**။

၇၀၉. ဆက္ကံ ဝင်္ကေ။ **အလ**ဓာတုမ္ဟာ အရော, ဋတ္တံ။ **ဝေလ** ဂမနေ, တော, ဒွိတ္တာဒိ, ဝိရူပေန ဣလယတီတိ တ **ဝေလ္လိတံ**, တော, **ဣလ** ဂမနေ။ **ဝင်္က** ကောဋိလ္လေ, အ။ **ကုဋ** ဆေဒနေ, ဣလော, **ကုဋ** ကောဋိလ္လေ တ။ **ဟာ** စာဂေ, ကတ္တရိ မော, ဒွိတ္တံ, ဝဏ္ဏဝိပရိယယာဒိ, **ဇိမ္ဟံ**။ **ကုဉ္စ** ကောဋိလ္လေ, တော။ ဝက္ကမ္ပိ, **ဝက္က** ဂမနေ။

ပဉ္စကံ ဓုဝေ။ **ဓု** ဂတိထေရိယေသု, အ, **ဥတ**ဒေသော။ သဿတေ နိစ္စေ ဘဝေ **သဿတော**။ **နိစ္စော** ဝုတ္တော [အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာဋီကာ] ။ သဒါ ကာလေ ဘဝေ **သဒါတနော**။ **သန**သဒ္ဒော နိစ္စတ္ထော သတ္တမျန္တော နိပါတော, **သနံ**သဒ္ဒေ တ [အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာဋီကာ] , တတ္ထ ဘဝေ **သနန္တနော**, ဥဘယတ္ထာပိ ဘဝတ္ထေ တနော, ပုဗ္ဗေ နိဂ္ဂဟီတာဂမော။

၇၁၀. ဧကေနေဝ ဘာတဒိရူပေန ကာလဿ ဗျာပကော နိဗ္ဗာနာကာသာဒိကူဋဋ္ဌောတိ ပကာသိတော။ မာယာနိစ္စလယန္တာဒီသု **ကူဋံ** ဝက္ခတိ [အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာဋီကာ] ။ နိစ္စလော တိဋ္ဌတီတိ **ကူဋဋ္ဌော**, ပဗ္ဗတော, ကူဋဋ္ဌော ဝိယ သဒါ တိဋ္ဌတီတိ **ကူဋဋ္ဌော**။

ဒွယံ လဟုကေ။ **လင်္ဃ** ဂတိ သောသနေသု, ဥ, **ဃဿ ဟ**တ္တံ, နိဂ္ဂဟီတလောပေ, **လဟု**, လဃုပိ။ **သံ**ပုဗ္ဗေ, သတ္ထိက**က**ပစ္စယေ စ **သလ္လဟုကံ**။ တိကံ သင်္ဃာတေ။ **ဃဋ** ကထနေ။ **ဂဏ** သင်္ခါနေ။ **မာ** ပရိမာဏေ, သဗ္ဗတ္ထ တော။

၇၁၁. တိကံ တိခိဏေ။ **တိဇ** နိသာနေ, ဟော, ဝဏ္ဏဝိကာရော, **တိဏှံ**။ **တိဇ** နိသာနေ, ဣနော, ဇဿ **ခော, ဏ**တ္တံ, **တိခိဏံ**။ **တိဇ**တောယေဝ တေ, ဇဿ **တေ, ဗ**တ္တံ, **တိဗ္ဗံ**။ တိကံ စဏ္ဍေ။ **စဏ္ဍ** ကောပေ, **စဏ္ဍံ**။ **ဥဇ** ဗလဟာလနေသု, အ, ဇဿ **ဂေ, ဥဂ္ဂံ**။ **ခရ** ဝိနာသေ, အ, **ခရံ**။

စတုက္ကံ ဇင်္ဂမေ။ **ဂမု** ဂမနေ, ဒွိတ္တာဒိ, **ဇင်္ဂမံ**။ **စရ** ဂမနေ, အ, **စရံ**။ တသတိ စလတီတိ **တသံ, တသ** ဥဗ္ဗေဂေ, ဥဗ္ဗေဂေ ဘယံ, စလနဉ္စ။ **စရ**ဘိသ္မာ စရော, မဇ္ဈေ ဒီဃော, **စရာစရံ**, အဗ္ဘာသန္တေ တ ရာဂမော, **စရာစရံ**, သဗ္ဗတ္ထ ရ **အ**ပစ္စယော။ ဣင်္ဂမ္ပိ, ဣင်္ဂတီတိ **ဣင်္ဂေ, ဣင်္ဂ** ဂမနေ။

၇၁၂-၇၁၃. ဒွယံ စလနမတ္တေ။ **ကမ္ပ** စလနေ။ **စလ** ကမ္ပနေ, သဗ္ဗတ္ထ ကတ္တရိ ယု။

ဒွယံ အဓိကေ။ အတိရိစ္စတီတိ **အတိရိတ္တော, ရိစ** ဝိယောဇနေသမ္ပဇ္ဇနဂတီသု, တော, ဘုဇာဒိ။ အဓိ ဧတိ ဂစ္ဆတီတိ **အဓိကော, ဣ** ဂမနေ, ကော။

ဇင်္ဂမာ ဟာဏိတော အညော ထာဝရော နာမ, တိဋ္ဌတီတိ **ထာဝရော, ဌာ** ဂတိနိဝတ္တိယံ, ဝရော, ဝဏ္ဏဝိကာရော, **ထာဝရော**, ဌာဝရောပီတွေကေ။

စတုက္ကံ လောလေ။ **လောလ** ဥမ္မာဒနေ။ **စလ** ကမ္ပနေ, ဒွိတ္တာဒိ, **စဉ္စလံ**။ **တရ** ပ္လဝနတရဏေသု, တရံ လာတီတိ **တရလံ**, ဧတေ စလနမတ္တေပိ။

စတုက္ကံ ပုရာဏေ။ ပုရေ ဘဝေ **ပုရာဏော**, ယအာဒိနာ **န**ပစ္စယော, **ဏ**တ္တံ။ ပုရာ ဘဝေ **ပုရာတနော, တန**ပစ္စယော။ **သနံ**သဒ္ဒော ဣဟ သတ္တမျန္တော ပုရာဏတ္ထေ နိပါတော။ တတ္ထ ဘဝေ **သနန္တနော**, ပုဗ္ဗေ ဝိယ **သနံ**သဒ္ဒေ တ, တတ္ထာပိ ပုဗ္ဗေ ဝိယ နိဂ္ဂဟီတာဂမော။ **စိရံ**သဒ္ဒော နိပါတော သတ္တမျန္တော ပုရာဏတ္ထော ဣဟ ဂယှတေ, တတ္ထ ဘဝေ **စိရန္တနော**။ နိဂ္ဂဟီတလောပေ **စိရကာလာ**ဒီသု။

စတုက္ကံ အဘိနဝေ။ ပတိတော အဂ္ဂေ ယဿ **ပစ္စဂ္ဂေါ, ဂ** ဿ **ဃော,** ဗဟုကော တ အဂ္ဂေါ ယဿ **ပစ္စဂ္ဂေါ,** အနေကတ္တတ္တာ ဟိ ဥပသဂ္ဂနိပါတာနံ ဗဟုကတ္တော ဇ္ဇော **ပတိ**သဒ္ဒေါ။ **နဝ**သဒ္ဒါသကတ္တေ တနော, **နဝ**ဿ **နု**ဘာဝေ စ။ နဝေ ဇဝ **အဘိနဝေ, နု** ထုတိယံ, အ, **နဝေ**။

၇၁၄-၇၁၅. ပဉ္စကံ ကက္ခဠေ။ ကန္တတီတိ **ကုရူရံ,** ဦရော, **ကန္တ** ဿ စ **ကုရာ**ဒေသော, **ကရ** ဟိံသာယံ တ, ဦရော, အဿု။ **ကဌ** ကိစ္ဆဇီဝနေ, မုဒ္ဓဇဒုတိယန္တော ဓာတု, က္ခနော, ဝဏ္ဏဝိပရိယယေ ကထိနန္တိပိ။ **ဒလ** ဝိဒါရဏေ, ဟော, **ဠ္ဍ တ္တံ, ဗဟ** ဝုဒ္ဓိမှိ တ, ဗဿ **ဒော, ဠ္ဍ**န္တော စ, **ဒဠ္ဍှံ ဒဟ** ဘသ္မီကရဏေ တ, အ, ဠ္ဍန္တော စ။ နိဋ္ဌာတီတိ **နိဋ္ဌုရံ, ဌာ** ဂတိနိဝတ္တိယံ, ဥရော။ **ကက္ခ** ဟသနေ, အလော, ဠ္ဍတ္တံ။ ကဋ္ဌောရံ, ဇရဋ္ဌံ, မုတ္တိမံ, မုတ္တမ္ပိ, **ကဌ** ကိစ္ဆဇီဝနေ, ဩ ရော။ **ဇရ** ဇီရဏေ, ဘူတဒိ, ဌော။ မုတ္တိ ကထိန္နံ, တံယောက **မုတ္တိမံ။ အ** ပစ္စယေ **မုတ္တံ**။

သတ္တကံ အန္ဓေ။ **အမ** ဂမနေ, တော, **အန္ဓော,** အနိတ္ထိ။ **ပရိ**ပုဗ္ဗော **ပရိယန္ဓော။ ပ** ပုဗ္ဗော **ပန္ဓော။** ပဋ္ဌာဘတေ **ပဋ္ဌိမော။** အန္ဓေ ဘတေ **အန္တိမော,** က္ကမော။ ဇဃနေ သာခု **ဇိဃညံ,** ယော, အဿိ။ **စရ**တိဿ္မာ က္ကမော။ **စရိမံ, စရ**သဒ္ဒါ တ က္ကမော။

စတုက္ကံ ပဌမေ။ **ပုဗ္ဗ** ပူရဏေ, အ။ အဂ္ဂံ သေဋ္ဌေပိ ဝုတ္တံ။ **ပဌ** ဝိယတ္တိယံ တစာယံ, အမော, **ပထ** သင်္ခါနေ တ, အမော, ဝဏ္ဏဝိကာရော, **ပဌမံ,** ပထမန္တိပိ။ အာဒီယတေ ပဌမံ ဂဏှီယတေတိ **အာဒိ,** က္က, ပုမေ, **သော**သဒ္ဒေါ **အာဒိ**ဿ ပုလ္လိင်္ဂတ္တဇောတကော, ပုရိမံ, ပုရတ္ထာပိ, ဘဝတ္တေ က္ကမတ္ထာ။

ဒွယံ အနုစ္ဆဝိကေ။ ပဋိဂ္ဂဟိတော ရူပေ **ပတိရူပေါ။** ဆဝိယာ အနုရူပံ **အနုစ္ဆဝိကံ,** သကတ္တေ ကော။

ဒွယံ နိရတ္ထကေ။ **မူဟ** ဝေစိတ္တေ, အ, ဟဿ **ဃော။** နတ္ထိ အတ္ထော ယဿ, သကတ္တေ ကော။

၇၁၆. ဒွယံ ဟကဋ္ဌေ။ ဝိသိဋ္ဌော အတ္ထာ ယဿ **ဖုတ္တံ။ ပုဋ္ဌ** ပကာသနေ, **ပုဋ္ဌ** ဝိကာသနေ တ။

တိကံ မုဒုမှိ။ **မုဒ** မောဒနေ, ဥ, **မုဒ** သံသဂ္ဂေ တ။ သောဘနံ ကုမာရံ ကန္တိ ယဿ။ **ကု** သဒ္ဒေ, အလော, မန္တော စ။

ဒွယံ က္ကန္ဒိယဂ္ဂယှေဟ။ အဂ္ဂံ က္ကန္ဒိယံ ပတိဂတံ နိဿိတံ, အက္ခေန တ ပတိဂတံ **ပစ္စက္ခံ,** ကတေ သမာသေ **ပတိ**သဒ္ဒဿ ပုဗ္ဗနိပါတော အဘိဓာနတော။ က္ကန္ဒိယံ စက္ခာဒိကံ, တေန ဂယှံ **က္ကန္ဒိယဂ္ဂယှံ**။

ဒွယံ အပစ္စက္ခေ။ ပစ္စက္ခဝိပရီတံ **အပစ္စက္ခံ,** ပရမာဏုတဒိ။ က္ကန္ဒိယံ အတိက္ကန္တံ **အတိန္ဒြိယံ**။

၇၁၇. စတုက္ကံ အညတ္တေ။ **က္ကတရ**သဒ္ဒေါ ဟဋ္ဌိပဒိကော အညတ္ထတစကော, **က္ကဒံ**သဒ္ဒါ တ တရော အညတ္ထေ, **ဒံ**လောပေ စ ။ **အည**သဒ္ဒါ သကတ္တေ တရော။ ဧကော သေဋ္ဌေပိ ဝုတ္တော။ **အည**သဒ္ဒေါ ဟဋ္ဌိပဒိကော ဘိန္နတ္ထော, န ဉာယတေတိ တ **အညော**။

တိကံ နာနပ္ပကာရေ။ ဗဟုတေ ဝိဓာ ပကာရာ အဿ **ဗဟုဝိဓော။** ဝိစိတ္တာ ဝိဓာ ယဿ **ဝိဝိဓော**။

ဒွယံ အနိတရိတေ။ နတ္ထိ ဗာဓော နိသေဓော ယဿ **အဗာဓံ။** နတ္ထိ အဂ္ဂဠံ အဿ။

၇၁၈. စတုက္ကံ အသဟာယေ။ အသဟာယတ္တေ **ဧက**တော အာကီ, စ္စော, ကော စ, **ဧကာကီ, ဧကစ္စော။** အညတ္ထေပိ **ဧကော** ဝုတ္တော။ **သမာ** တုလျတ္ထာ။

အနေကသမ္ဗန္ဓိနိ **သာဓာရဏာ**ဒိဒွယံ။ သဟ အာဓာရဏေန ဝတ္တတီတိ **သာဓာရဏံ,** ယအာဒိ, ထိယံ သာဓာရဏီ, သာဓာရဏာ စ။ သမာနမေဝ **သာမညံ,** ယော, **သာမညာ** က္ကတ္ထိယံ။

ဒွယံ အပ္ပာဝကာသေ။ သမ္ဗာဓေတေ အသို့, ရော။ **သံ**သဒ္ဒာ ကမ္မေ, ယအဒိ, **သင်္ကဋံ့,** သဟ အာဝရဏေန ဝတ္တတီတိ တ **သင်္ကဋံ့,** သဟတ္တော **သံ**သဒ္ဒော။

၇၁၉. **တမံ ကဠေဝရံ** တမကာယော သဝ္ဗံ နာမ။ "သဝ္ဗံ တမေ စ ဒက္ခိဏော"တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၂၁.၈၄] ဟိ **အဇယော, သဝ** ဂတိယံ, ယော။ **ဒက္ခိဏံ** ကဠေဝရံ အပသဝ္ဗံ, သဗ္ဗတော အပဂတံ **အပသဝ္ဗံ။**

ဒွယံ ဝိပရီတေ။ ပဋိကူလတိ အာဝရတီတိ **ပဋိကူလံ, ကူလ** အာဝရဏေ။ **အပသဝ္ဗံ** ဒက္ခိဏေပိ ဝုတ္တံ။

ဒုရဓိဂမန္တော ပထံ ဂဟနံ, ယထာ – ဂဟနမေတံ သတ္တံ, ဒုဗ္ဗိဝေကမိစ္စတ္တော။ ဂဋ္ဌနံ ဟန္တီတိ **ဂဟနံ,** ဂဟဏမ္ဗိ, ယအဒိ။ **ကလ** ဂမနေ, က္လလော, ကလိ လာတီတိ တ **ကလိလံ။**

၇၂၀-၇၂၁. ဒွယံ ဗဟုပ္ပကာရေ။ ဥစ္စဒ္ဓ တံ အဝစဠေတိ **ဥစ္စာဝစံ,** ကမ္မဓာရယော။ ဗဟတေ ဘေအာ အသ္သ။

တိကံ ဇနာဒိနိရန္တရဂတေ။ **သင်္က** သင်္ကာယံ, တော။ **ကိရ** ပကေ္ခပဝိက္ခိပနေသု, တော, **က္လဏ္ဏာ** ဒေသော။ **သင်္ကေ** သင်္ကာယံ, ဥလော, **သင်္ကုလံ, သံ** ပုဗ္ဗော **ကုလ** သန္တာနေ တ, ရော။

သိလောကော ဆေကေ။ ကတော အဘ္ဘာသိတော ဟတ္တော ပဒတ္တော ယေန **ကတဟတ္တော။ ကုသ** သိလေသနေ, အလော။ ပကဥ္စာ ဝိဏာ အသ္သ။ အဘိဇာနာတိ **အဘိညော။ သိက္ခ** ဝိဇ္ဇောဟအနေ, တော။ **ပုဏ** ကမ္မနိ သုဘေ, ရော။ **ပဋု** ဂမနေ, ဥ။ **ဆိဒိ** ဒွိဓာကရဏေ, ကတ္တရိ အ, ဒသ္သ **ကော။ စတ** ယာစနေ, ဥရော။ **ဒလ** ဒိတ္တိယံ, ခော, **လသ္သ ကော, ဒက္ခ** ဝုမိုယံ တ, အ, **ဒက္ခ** ဝုမိုဟိံသာဂတိသိဃေသု တ။ **ပိသ** ဟိံသာဗလအနနိကေတနေသု, အလော, **ပေသလော။** ကတမုခော, ကတိပိ, **ကတ**သဒ္ဒေ အဘ္ဘာသိတတ္တော, ကတံ အဗ္ဘာသိတံ မုခံ ဥပါယော အနေနာတိ **ကတမုခော။** ကတံ အသ္သတ္တီတိ **ကတီ။**

သတ္တကံ ဗာလေ။ **ဗလ** ပာဏနေ, ဗလတီတိ **ဗာလော,** အသ္သာသိတပသ္သာသိတမတ္တေန ဇီဝတိ, န ပညာဇီဝိတေနာတ္ထတ္တော။ **အ** ကုစ္ဆာယံ ဂတိယံ တ, တု, ဒွိတ္တံ, ရသ္သာဒိ။ **ဇလ** ခေညေ, အ, ဋွတ္တံ။ **မူဟ** ဝေစိတ္တေ, လော, ဝဏ္ဏဝိပရိယယော, **မူဠ္ဟော။ မန္ဒ** ဇဠ္ဌတ္တေ။ ဗာလ္လယောက **ဗာလိသော,** က္လသော။ အညော, ယထာဇာတောပိ, န ဇာနာတီတိ **အညော။** ယာဒိသော ဇာတော ဝိဝေကော **ယထာဇာတော။**

၇၂၂. တိကံ ဘာဂ္ယသမ္ပန္နေ။ ပုညံ, သုကတဥ္စ ယသ္မိံ အတ္ထိ **ပုညတ, သုကတီ,** ဝန္တု, ဤ စ။ ဓနံ ဂဟဏံ လဒ္ဓာတိ **ဓညော,** ယော။ ဒွယံ မဟာဝီရိယေ။ **မဟာဓိတိ** မဟာဝီရိယော။ ဒွယံ မဟိစ္ဆေ။ မဟာသယောပိ။

ဒွယံ ဗဟုလဟဒယေ, ပသတ္ထဟဒယေ စ။ ဟဒယံ ဗဟုလံ, ပသတ္ထဥ္စ ယသ္သ **ဟဒယီ, ဟဒယာလု** စ, တဗ္ဗဟုလေ ဤ, အာလု စ, သုဟဒယောပိ။

၇၂၃. ဒွယံ ဟဋ္ဌစိတ္တေ။ "ဟာသမနော ဝိကုဗ္ဗာနော, ပမာနော ဟဋ္ဌမာနသော"တိ [အမရ ၂၁.၇] **အမရသီဟော။** ဒွယံ ဒုမ္မနေ။ ဒုဋ္ဌံ, ဒုက္ခိတံ တ မနော ယသ္သ။ ဝိရူပံ မနော ယသ္သ။ အန္တမနောပိ။

စတုက္ကံ ဗဟုပ္ပဒေ။ ယာစကာနံ ဝဒံ ဝစနံ ဇာနာတီတိ **ဝအနိယော, ဝဒညူ** စ, က္လယော, ရူ စ, ပုဗ္ဗတ္ထရူညသ္သ **နာဒေသော,** မစ္ဆဒီယော စ။ အနေ သောဏ္ဍော ပသုတော။ **သောဏ္ဍ** သဒ္ဒောတ္ထ မဇ္ဇမဒေတ္ထေကေ, ထူလလကၡောပ္ပတ္တရ, အနတ္တံ ထူလံ လက္ခံ အသ္သ။

၇၂၄. သိလောကော ဟကဋ္ဌမတ္တေ။ **ဉာ** ပကာသနေ, တော။ **ပတိ**ပုဗ္ဗော **က္လ** ဂမနေ, တော။ အဘိမုခံ ဧတီတိ **ပတီတော။ ဉာ** အဝဗောဓနေ, တော, **ပညာတော, အဘိညာတော** စ။ **ပထ** ဉ္ဇာနေ။ **သု** ဂတိဗုဒ္ဓိသု, တော, **သုတော, ဝိဿုတော** စ, **သု** သဝနေ တ, ကမ္မေ တော။ **ဝိဒ** ဉာဏေ, **ဝိဒိတော။ သိဓု** သံရာဓေ, တော, **သိဓ** သံသိဒ္ဓိယံ တ။ **ကဋ္ဌ** ဂတိယံ, ဒသ္သ သနံ ကဋ္ဌတီတိ **ဟကဋ္ဌော,** ဥပသဂ္ဂသ္သ ဒီဃော။

၇၂၅. တိဟာဒံ ကူသုရေ။ **ဤသ** ကူသုရိယေ, ဤသတီတိ **ကူသုရော,** အရော, ရသ္မာဒိ, ဒ္ဝိတ္တံ။ **နီ** နယေ, ဏု ဝု, **နာယကော။** သံ ခန် အသ္သတ္ထိတိ **သာမီ,** ဒီဃာဒိ, ရသ္သတ္တေ သာမိပိ။ **ဟ** ရက္ခဏေ,တိ, ရသ္မာဒိ, **ပတိ။ အဓိပုဗ္ဗ** ဗေ **အဓိပတိ။ ဤသ** ကူသုရိယေ, အ, **ဤသော။** ပဘဝတီတိ **ပဘု,** ဥ, ပဘူပိ။ **အယ** ဂမနေ, ယော, **အယျော။** အဓိဟာတီ တိ **အဓိဟော,** ရော။ အဓိဘဝတီတိ **အဓိဘူ,** ကွိ။ **နီ** နယေ, ရိတု, **နေတာ။**

တိကံ ဗဟုဓနေ။ ကူဘံ အရဟတီတိ **ကူဗ္ဘော,** တေ, ဝဏ္ဏဝိပရိယယော။ **ဈေ** စိန္တာယံ, အ, အဇ္ဈာယတိ ခန် **အဍ္ဍ ဟော,** ဈသ္သ **ဟော,** အသရူပဒ္ဓိတ္တံ, ရသ္မာဒိ စ။ **ဓနာ** အတိသယေ ဤ, **ဓနီ။**

၇၂၆. ဒ္ဝယံ ဒက္ခိဏေယျော။ အနံ ပဋိဂ္ဂဏှဟိတုံ အရဟတီတိ **အနာရဟော, ဒက္ခ** ဝုဒ္ဓိယံ, သီဃတ္တေ စ, ဒက္ခ န္တိ ဘောဂသမ္ပဒါဒီဟိ ယာယ, သာ ဒက္ခိဏာ, ကူဏော, တံ အရဟတီတိ **ဒက္ခိဏေယျော။**

ဒ္ဝယံ သဒ္ဓဟဝတိ။ **သိနိဟ** ပီတိယံ, ဓော, ဟသ္သ **အော, သိနိဒ္ဓော,** ဝစ္ဆော သိနေဟော ယသ္သတ္ထိ **ဝစ္ဆလော,** လော။

ပမာဏိကော ပရိက္ခကော, ပရိက္ခတေ အဝဓာရယတေ ပမာဏေဟိ အတ္ထန္တိ **ပရိက္ခကော, ကူက္ခ** ဒဿနင္ ကေသု, ဏုဝု။ ကာရဏံ ဇာနာတီတိ **ကာရဏိကော,** ကူကော။

ဒ္ဝယံ အာသတ္တော။ **သန္ဇ** သင်္ဂေ, တော။ တံ တံ ဝတ္ထု ပရံ ပဓာနံ အဿ **တပ္ပရော။**

၇၂၇. တိကံ ကာရုဏိကေ။ ကရုဏာ သီလံ အဿ **ကာရုဏိကော။** ဒယာ ကရုဏာ ယသ္သတ္ထိ **ဒယာလု,** အာလု။ ဒုက္ ခိတေသု သုဋ္ဌု ရမတီတိ **သူရတော,** ဥပသဂ္ဂဿ ဒီဃတာ။

ကူဋ္ဌတ္ထေ အဘိမတပ္ပယောဇနေ ဥယျုတော ပုဂ္ဂလော ဥဿုကော နာမ, ဥဋ္ဌာနံ သုဋ္ဌု ကာယတီတိ **ဥဿု ကော,** ဟာသာဒ္ဒုန္နင္ဖေယံ။

ယော အာလဿာဝသာဒီဟိ အနုတိဋ္ဌတိ, သော ဒီဃသုတ္တော, ဒီဃစ္ဆု တံ သုတ္တစ္ဆု, တမိဝ စရတီတိ **ဒီဃသုတ္တ တံ,** ဒီဃသုတ္တပရိယန္တိကံ ကာရိယံ ကရောတီတိ **ဒီဃသုတ္တော။** စိရေန ကိုရိယာနုဋ္ဌာနံ အဿ။

၇၂၈. ဒ္ဝယံ ပရာယတ္တော, ပရသ္မိံ, ပရေန တ အဓီနော **ပရာဓီနော,** အစ္စန္တာ သကတ္တေ ကူနော ယအာဒိနာ။ ပရတ န္တော, ပရတ, အတ္တတပိ [နာထတ (အမရ ၂၁.၂၆], တန္တယတီတိ တန္တော, **တန္တ** ကုဋ္ဌုမ္ဗဓာရဏေ, အ, ပရော တန္တော နိယာမကော ယဿ။ ပရော သေဌော နာယကော, အတ္တာ စ အတ္တိတိ **ပရတ, အတ္တတ** စ, ဝန္တု။

အာယတ္တတာမတ္တော စတုက္ကံ။ **ယတ** ပယတနေ, **အာ**ပုဗ္ဗော အဝသီဘာဝေ, တော။ အန္တေန သမီပေန သဟာ တိ **သန္တကော,** သကတ္တေ ကော။ ပရိဂ္ဂယှတေ "သက"န္တိ ကရီယတေတိ **ပရိဂ္ဂဟော။** အဓိဂတော ကူနော ပဘူ ယေနာတိ **အဓီနော။**

သေန အတ္တနာ ဤရိတံ သီလံ အဿာတိ **သေရီ,** တသ္မိံ သေရိနိ စ **သစ္ဆန္ဒော** ဝတ္တတိ, သဿ အတ္တနော ဆန္ဒ အော ယသ္သတ္ထိတိ **သစ္ဆန္ဒော,** အ။ သဝသော, သယံဝသီ, နိရဝဂ္ဂဟောပိ။

၇၂၉. ဂုဏာဒေသေ **အနိသမ္မ** အနုပပရိက္ခိတ္ဝာ ယော ကရောတိ, သော **ဇမ္မော, ဇမ** အဒနေ, မော။

ဒ္ဝယံ အတိတဏှေဟ။ **လုဘ** လောဘေ, အ, ဒ္ဝိတ္တံ, ဘဿ **ဟေ, လောလုဟေ,** လောလုဘောပိ။

တိကံ လုဒ္ဓေ။ **ဂိဓ** အဘိကင်္ခာယံ, တော။ **လုဘ** ဂိဒ္ဓိယံ, တော။ **လောလ** ဥမ္မာဒနေ, အ, **လောလော။** အထ မဟာတ ဏှာဟာတိတဏှာဟဂိဒ္ဓာနံ ကော ဘေဒော? မဟာတဏှေဟာ နာနာရမ္မဏံ ကူစ္ဆတိ, အတိတဏှေဟာ ကေသ္မိံမ္ပိ အာရမ္မ ဏေ အနေကတရံ, အဓိကစ္ဆု တသတိ, ဂိဒ္ဓော ပန ဥဘယထာပီတိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။

ယော ကိုယာသု မန္တော, သော **ကုဏ္ဍော, ကုဏ္ဍ** ပဋိဃာတေ, အာလသ္သေ စ, အ။

၇၃၀. ပဥ္စက်ကာမကေ။ **ကမု** ကန္တာယံ, စုရာဒိ, ရိတု, **ကာမယိတာ,** ကာရိတလောပေ **ကမိတာ။** ယုမှိ **ကာမနော,** ကမနောပိ။ **ဏီပစ္စယေ ကာမီ, ဏုကပစ္စယေ ကာမုကော,** အနုကော, အဘိကော္ပတ္တ, အနုကာမယတေ **အနုကော,** ကွ ဝိ။ အဘိကာမယတေ **အဘိကော,** ကွဝိ။ အတိကောပိ။

ဒွ ဝယံ မတ္တော။ သုဏ္ဍာ သုရာ, တတ္ထ ကုသလော **သောဏ္ဍော,** ဟနာကရံ တ သုဏ္ဍာ, တတ္ထ ဘတေ, ဌိတံ တ **သောဏ္ဍော။ မဒ** ဥမ္မာဒေ , တော။ ဥက္ကဋ္ဌော, ခိတေပိ, မဒေန ဥဒ္ဓတော **ဥက္ကဋ္ဌော,** ယအဒိနာ ဥတော ကဋ္ဌော မတ္တ တ္တေ [ဟာဏိနိ ၅.၂.၂၉]။ **ခိဝ** မဒေ, အ။

တိကံ ဝစနကာရိနိ။ ပဝတ္တိနိဝတ္တိသု ဝိဓာတုံ သက္ကော **ဝိဓေယ္ယော,** ကေယ္ယော။ အာဒေသိတံ, အာဒရေန တ သု ဏောတီတိ **အဿဝေ,** ရသ္သာဒိ, အ။ သုန္ဒရံ ဝစော အာစရိယာဒီနံ ဧတဿ ဟောတုဘူတေတိ **သုဗ္ဗစော။** ဝိနယက္ကဟီ ပိ, ဝိနယံ ဝိဓိပဋိသေဓဝစနံ ဂဟေတုံ သီလော **ဝိနယက္ကဟီ။**

၇၃၁. တင္ခဏုပ္ပတ္တိဉာဏံ ပဋိဘာ, တာယ ယုတ္တော **ပဂဗ္ဘော,** သီဃမေဝ ဂဗ္ဘတီတိ **ပဂဗ္ဘော, ဂဗ္ဘ** ဓာရ ဏေ။

တိကံ ဘီရုကေ။ ဘီ ဘယံ သီလော ယဿ **ဘီသီလော။** ဘာယတီတိ **ဘီရု, ဘီ** ဘယေ, ရု။ **ရုကပစ္စယေ ဘီရုကော,** သကတ္ထေ တ ကော။

ဒွ ဝယံ အသူရေ။ န ဝီရော သူရော **အဝီရော။** ကုစ္ဆိတတရတ္တာ **ကာတရော, ကုဿ ကာ**ဒေသော။

ဒွ ဝယံ ဟိံသာသီလေ, ဟနနသီလော **ဟိံသာသီလော, ဃာတုကော,** ဥကော, **ဟနဿ ဃာတော။** သရာရုု, ဟိံသောပိ။

၇၃၂. တိကံ ကောဓယုတ္တော။ **ကုဓ** ကောပေ, ကုဇ္ဈနသီလော **ကောဓနော,** ယု။ **ဒုသ** ဒောသေ, **ဒောသနော,** ပဋိဃော , ယု။ **ကုပ** ကောပေ, ကုပတီတိ **ကောပီ,** ဏီ။ အမရိသနောပိ, နတ္ထိ မရိသနံ ခမာ အဿ **အမရိသနော, မရိသ** အသဟနေ။

ဒွ ဝယံ အဓိကကောဓယုတ္တော။ စဏ္ဍတေတိ **စဏ္ဍော,** အ, **စဏ္ဍ** ကောပေ။ အတိရေကံ ကုဇ္ဈတီတိ **အစ္စန္တကော ဓနော။** အစ္စန္တကောပနောပိ, တအာ **ကုပတော** ယု။

ပဥ္စကံ ခန္တိယုတ္တော။ **သဟ** ခမနေ, ယု။ **ခမု** သဟနေ, ယု။ **တုမှိ ခန္တာ,** သတ္တာဒိ။ တိတိက္ခာ ယဿတ္ထီတိ **တိတိက္ခဝါ။** မန္တု မှိ **ခန္တိမာ,** သဝိဘတ္တိဿ န္တု ဿ **အာ။**

၇၃၃. ဒွ ဝယံ သဒ္ဓါယုတ္တော။ **ဟိ** ပဒပူရဏေ။ သဒ္ဓါ ယဿတ္ထီတိ **သဒ္ဓါလု။** သဒ္ဓါ ရတနတ္တယာဒိသု ပသာ ဒေ, တဏှာ, အာဒရေ စ။ ဒွ ဝယံ ဓေယုတ္တော။ စိဟနေ စ ပဋ္ဌာကာယံ, ဓဇော သောဖေ စ သောဏ္ဍိကေ, **သောဖော** ပုလ္လိင်္ဂ။

ဒွ ဝယံ နိဒ္ဒာသီလေ။ နိဒ္ဒာ ဧဝ သီလံ ယဿ သော **နိဒ္ဒာသီလော။** ဒွ ဝယံ ပဘာယုတ္တော။ **ဘာ** ဒိတ္တိမှိ, **သရပစ္စ** ယော, ရဿာဒိ, ဒွိတ္တဉ္စ, **ဘဿရော,** ဘာသာ ရတိ ယဿာတိ တ **ဘဿရော,** ရဿာဒိ ဧဝ။ **သဿ** ဒွိတ္တာ ဘာဝေ **ဘာသုရော,** အဿု, **ဘာသ** ဒိတ္တိယံ တ, ဥရော, အထ တ ဒွ ဝယံ ဗဟုကထာယုတ္တော, ဘာသာသု သဗ္ဗာသု ဗ ဟူသု ကထာသု ရမတီတိ **ဘဿရော,** ကွ ဝိ, ဘာသတီတိ တ **ဘဿရော,** အရော, ရဿာဒိ, ဒွိတ္တဉ္စ, ဘာသာသု ရမတီတိ တ **ဘာသရော,** ကွ ဝိ, မဇ္ဈရဿော, ဘာသတီတိ တ **ဘာသရော,** အရော, ကမသ္မိံ ပက္ခေ အဿုတ္တာဘာ ဝေ။

၇၃၄. တိကံ နဂ္ဂေ။ န ဂစ္ဆတီတိ **နဂ္ဂေ,** ဒွိတ္တံ, **လဂ** သင်္ဂေ တ, နတ္တံ, **နဇိ လဇိ** ဗိလေ တ, ဏော, ဇဿ **ကေ,** ဒွိတ္တံ။ ဒိသာ ဧဝ အမ္ဗရံ ဝတ္ထံ ဧတဿ, န ပကတိဝတ္ထန္တိ **ဒိဂမ္ဗရော။ သ** ဿ **ကော။** နတ္ထိ ဝတ္ထံ ဧတဿ

သ, အထ တ ဒိဂမ္ဗရာ ဝတ္ထာ, အညတိတ္ထိကော အဝတ္ထော စာတိ ဧတေ ဒွေ ဝ နဂ္ဂေ နာမ, နဂ္ဂ နာမာတိ တ, "တေ ဣတ္ထိဆ္ဆာ ပေ, သတ္တ ပကရဏာနိ အဘိဓမ္မော နာမာ"တ္ယာဒီသု ဝိယ သညာသညီသမ္ဗန္ဓံ ဝစနဘေဒသ္သာပိ သမ္ဘဝတော။ နဂ္ဂေ စ နဂ္ဂေ စ နဂ္ဂ, ပုရိမသ္မိံ ပက္ခေ ပန သာမညတာယ ဧကဝစနနိဒ္ဒေသော။

ဒွယံ ဘက္ခကေ။ **ဃသ** အဒနေ, မရော, **ဃသ္မရော။ ဘက္ခ** အဒနေ, ဏွု။

ဝတ္တုံ သောတုဉ္စ အကုသလော, ဝစနေ သဝနေ စ အကုသလော **ဧဠမူဂော** နာမ, ဧဠော ဗဓိရော, မူဂော အဝစနော, ကမ္မဓာရယော, သဠေပိ ဧဠမူဂော။

၇၃၅. **မုခရာဒယော** တယော အပ္ပိယဝါဒိနိ။ တစ္ဆာတစ္ဆေသု မုခံ အဿတ္ထိ, နိန္ဒာယံ ရော။ နိန္ဒိတံ မုခံ ယဿ **ဒုမ္မုခော**။ အဗဒ္ဓံ အနဂ္ဂဠံ မုခံ ယဿ **အဗဒ္ဓမုခော**။

ဗဟု စ ကရယုဟဉ္စ ဝစော ယဿ သော **တစာလော** နာမ။ ကုစ္ဆိတာ တစာ အဿ သန္တီတိ **တစာလော,** နိန္ဒာယံ လော။

ဒွယံ သုဝစနေ။ ဝဒတီတိ **ဝတ္တာ,** ပသံသာယံ တု။ ဝဒတီတိ **ဝဒေါ။ သော** ပဒပူရဏေ။

၇၃၆. တိကံ အတ္တနိယေ။ နေတဗ္ဗောတိ နိယော, နိယော **ဧဝ နိဇော, နီ** နယေ, ဏျော, **ယဿ ဇော,** သမီပေ ဇာယ တီတိ တ **နိဇော**။ သဿ အတ္တနော အယံ **သကော,** ဣဒမတ္ထေ ကော, သော ဧဝ တ **သကော,** သဿာယံ သကော, ဏော။ အတ္တနိ ဇာတော **အတ္တနိယော,** အနိယော။

တိကံ အစ္ဆရိယေ။ **ဝိပုဗ္ဗော မဟ** ပူဇာယံ, ဘူတဒိ, ဏျော, မန္တလောပေ, **ဝိမှယော။ အာပုဗ္ဗော စရ** ဂတိဘက္ခနေသု, အ, **စရဿ စ္ဆရိယော,** ရဿာဒိ စ, **အစ္ဆရိယော။** န ဘဝိတ္ထာတိ **အဗ္ဘုတော,** အသရူပဒွိတ္တံ, ရဿ သော စ, အဘူတောပိ [သဒ္ဒနီတိပဒမာလာယံ ၃၄၀.၁ ပိဋ္ဌေသု ပဿိတဗ္ဗံ] ။

သောကာဒီဟိ ဣတိကတ္တဗ္ဗတာပဋိပတ္တိသုညော **ဝိဟတ္ထော, ဗျာကုလော** စ။ ဝိက္ခိတ္တော ဟတ္ထော ယဿ **ဝိဟတ္ထော။ ကုလ** သင်္ခါနေ **ဝိအာပုဗ္ဗော**။

ကတသန္နာဟော **ဝမ္မိတော** ဟန္တုမုဒ္ဒတော ဥယျုတော အာတတာယီ နာမ။ "ဝဓုယျုတ္တော"တိပိ ပဌော။ **အာပုဗ္ဗော တာ** ပာလနေ, ဏီ, ဒွိတ္တံ, အာကာရန္တာနမာယော, **အာတတာယီ။**

၇၃၇. **သီသစ္ဆေဇ္ဇမှိ** သီသစ္ဆေဒအရဟေ **ဝဇ္ဈော။** ဟန္တဗ္ဗောတိ **ဝဇ္ဈော, ဟန** ဟိံသာယံ, ဏျော, **ဟနဿ** သ **ဝဓော, ဓျဿ ဈော။** အသရူပဒွိတ္တံ, **ဝဇ္ဈော။**

တိကံ ဝဉ္စကေ။ နိကန္တတီတိ **နိကတော, ကန္တ** ဆေဒနေ, အ, **န**လောပေ။ **သဌ** ကေတဝေ, အ။ နတ္ထိ ဥဇုတာ ယဿ **အနုဇု။**

တိကံ ဘေဒကာရကေ။ **သူစ** ပေသုညေ, ဏွု။ **ပိသိ** သဉ္စုဏ္ဏနေ, **ပိသိ** အဝယဝေ တ, ပိသတီတိ **ပိသုဏော,** ယအာဒိ နာ ဥနော, **ဏ**တ္တံ။ ကဏ္ဏေ ဇပတီတိ, အလုတ္တသမာသော, အရုစိတဗ္ဗရောစကေပိ **ကဏ္ဏေဇပော**။

ဒွယံ ပဟရဏသီလေ။ **ခုဒ္ဒ** ဟိံသာယံ, တော, ဘုဇာဒိ။ ဝဉ္စယတေ ဝိပ္ပလပတေတိ **ဝဉ္စကော, ဝဉ္စ** ဂမနေ။

၇၃၈. အရိယာသာမညေန စ ဗာလပုရိသဿ လက္ခဏမာဟ။ **ဟိ** ပဒပူရဏေ။ **ယော ပုရိသော** ယော ဇနော, ဇနပရိယာယော စေတ္ထ **ပုရိသ**သဒ္ဒေါ "ဒွေ မဟာပုရိသာ အဘိနိက္ခန္တာ"တ္ယာဒီသု ဝိယ, **အနိသမ္မ** အနုပပရိက္ခိတွာ ဝ ဗဗန္ဓနာဒိကိစ္စံ ကရောတိ, သော **ခလု** ဧကန္တတော "**စပလော**"တိ ဝိညေယျော, ကသ္မာ? **အဝိနိစ္ဆိတကာရိတ္တာ** သမ္မာ အဝိနိစ္ဆိတဿ ကာရိယဿ ကရဏသီလတ္တာ။ **စပ** ကက္ကရဏေ, **စပ** သန္တာနေ တ, အလော, **စပလော။**

၇၃၉. စတုက္ကံ   ကဒရိယေ။ ကုစ္ဆိတံ ဒအာတီတိ **ခုဒ္ဒော,**   ဒော, **ကသ္သ ခော,** အအာနသီလတာယ သမ္ပရာယေသု ခုဒ္ဒံ ဗုဘုက္ခိသ္သာမီတိ တ **ခုဒ္ဒော, ခုဒ**   ဗုဘုက္ခာယံ, ဒော အနာဂတတ္တော။ ပရာနုပဘောဂေန အတ္တသဥ္စယသီလတ္တာ ကုစ္ဆိတော အရိယော အတ္ထပတိ **ကဒရိယော,** အအာယကတ္တာ ကုစ္ဆိတံ ဌာနံ အရတီတိ တ **ကဒရိယော,** က္လယော။ အနာဒီသု န မနာဘာဝေန ထဒ္ဓေန မစ္ဆေရယုတ္တစိတ္တေန သဟိတတာယ **ထဒ္ဓမစ္ဆရီ,**   ဤ။ ကုစ္ဆိတော ပဏော ယသ္သ   **ကပ ဏော,** ကိပစာနော, မိတပ္ပစောပိ။ ကုစ္ဆိတံ ပစာနောတိ ဒုတိယာသမာသော။ မိတံ ပစတီတိ   **မိတပ္ပစော,**   ဏော။

အဒ္ဓံ ဒလိဒ္ဒေ။ နတ္ထိ ကိဥ္စနံ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ဓနံ ယသ္သ   **အကိဥ္စနော။ ဒလိဒ္ဒ**   ဒုဂ္ဂတိယံ, အ,   **ဒလ** ဝိအာရဏေ တ, က္လအော, ဒ္ဒိတ္တံ။ **ဒီန** ဒုဂ္ဂတဘာဝေ,   **ဒီနော, ဒိ** ခယေ တ, ဤနော။ နတ္ထိ ဓနံ အသ္သ။ နိဒ္ဓိတံ ဂမနံ အသ္သ   **ဒုဂ္ဂတော။**

၇၄၀. ယံ ကမ္မံ “က္လဒမဟံ ဥပ္ပာဒေသ္သာမီ”တိ အသမ္မာဝိတံ အစိန္တိတမေဝ ဟုတ္ဝာ သမ္ပတ္တံ, တံ “ကာက တာလီယ”န္တုစ္စတေ။ တာလသ္သ က္လဒံ ဖလံ တာလံ, ကာကော စ တာလဥ္စ ကာကတာလာနိ, တေဟိ သဒိသံ ကမ္မံ **ကာကတာလိယံ,** ကာကသ္သ, တာလဖလသ္သ ဥဠူနပတနသဒိသံ ကမ္မန္တုတ္တော။

စတုက္ကံ ယာစကေ။ ယာစနံ ကရောတီတိ   **ယာစနကော,** ယာစတီတိ တ, **ယာစ** ယာစနေ, ယု။ သကတ္တေ ကော။   **အ တ္ထ** ယာစနာယံ, အတ္ထနံ အတ္ထော, သော အသ္သတ္ထီတိ   **အတ္ထီ။**   ဏ္ဍဝ္ဝ, ယာစကော ။ “မာဒိသသ္သ ဓနံ ဒတ္ဝာ ရာဇာ သဂ္ဂံ ဂမိသ္သတီ”တ္ယာဒိနာ အနဖလံ ဝဏ္ဏေတွ္ဝာ ဝကတိ ယာစတီတိ **ဝနိဗ္ဗကော, ဝဏ္ဏသ္သ ဝနိ, ဝက**   အာ အနေ, အာအနမေတ္တ ယာစနမေဝ။

၇၄၁. **ကိဥ္စိဒ္ဓူနက** န္တံ ပတိဟဒေန နာမံ။ ပက္ခိသပ္ပမစ္ဆာဒယော အဏ္ဍာတော ဇာတတ္တာ   **အဏ္ဍဇာ။** နရာဒယော ပန ဂဗ္ဘာသယသင္ခါတဇလာဗုတော, တတ္ရ တ ဇာတတ္တာ **ဇလာဗုဇာ။** ကိမိ စ ဥံသာ စ **အာဒိ**နာ မကသမင္ဂုရာဒယော စ သေဒဇာ, သေဒကာရဏတ္တာ ဥသ္မာ သေဒော, တတော ဇာတာ **သေဒဇာ။** ဒေဝတေ စ **အာဒိ**နာ ဗ္ရဟ္မနေရယိကာဒယော စ **ဩပပာတိကာ,** ဥပဂန္တွာ ပတတီတိ ဥပပာတိ, ဏိ, သောဌသဝသ္သုဒ္ဒေသိကာဒိကော အတ္တဘာဝေ, သော ယေသမ တ္ထိ, တေ **ဩပပာတိကာ။**

၇၄၂. **ဇဏ္ဏုမတ္တေ**   ဇဏ္ဏုပ္ပမာဏယုတ္တေ ဥဒကာဒိမ္ဟိ   **ဇဏ္ဏုတဂ္ဃေ,**   ဇဏ္ဏုပ္ပမာဏော   **ဇဏ္ဏုတဂ္ဃ ယော,** ပမာဏတ္တေ တဂ္ဃေ, ဇဏ္ဏုပ္ပမာဏော   **ဇဏ္ဏုမတ္တော,**   ပမာဏတ္တေ မတ္တော   [မောဂ္ဂလ္လာနေ ၄.၄၇ သုတ္တေ ပဿိတဗ္ဗံ], တသ္မိံ။

ကိဥ္စိဒ္ဓူနကေ   အပ္ပမတ္တကယုတ္တေ ကပ္ပေ   [ဟဏိနိ ၅.၄.၆၇], ဥိနသ္သ အပ္ပကတာယ ကပ္ပိယတိ ကောဒိဝသေန ပ ရိစ္ဆိဇ္ဇတီတိ **ကပ္ပော, ကပ္ပ**   ပရိစ္ဆေဒနေ။

စတုက္ကံ   ပရိယာပန္နေ။ အန္တော ဂစ္ဆတီတိ **အန္တဂ္ဂတံ,**   “လောပဥ္စ တတ္ရာကာရော”တိ ဩလောပေ **အ**အာဂ မော, ဒ္ဒိတ္တံ။ အန္တောဂတမ္ပိ။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ အာပန္နံ ဂဟိတံ **ပရိယာပန္နံ။ ကဓ**   ပတိဋ္ဌာယံ, အန္တော ဩကစတီတိ **အန္တောဂဓံ,**   ရဿော, ဩကစတီတိ   **ဩဂဓံ။**

၇၄၃. ဒ္ဝယံ သာခိတေ။ **ရာခ သာခ** သိဒ္ဓိယံ, ကမ္မနိ တော။

ဒ္ဝယံ ကုထိတေ။ **ပစ** ဟကေ, အတီတေ ကတ္တရိ တော,   **တသ္သ က္ကော, စ**   လောပော။ **ကုထ** နိပ္ပက္ကေ, တော။

အာပဒံ ဗ္ယသနံ ပတ္တော အာပန္နော နာမ, အတိပိဋ္ဌနံ အာပဇ္ဇတီတိ   **အာပန္နော,**   “အာ တုကောဓမုအဋ္ဌိသူ”တိ ဟိ **ကေကၡရကောသော**   [ကေကၡရကောသ ၁၄ ကထာ]   ။ **ပဒ** ဂမနေ, “အာပန္နော စ ဝိပတ္တိမ္ဟိ, ပတ္တေ စ တစ္စလိင္ဂိ ကော”တိ **နာနတ္ထသင္ဂဟော။**

ဒ္ဝယံ ပရေသမဝသဂတေ။ နတ္ထိ ဝသော အာယတ္တော ပရေသံ တေသ္မိံ သေရီဘူတေတိ   **ဝိဝသော, အဝသော** စ။

၇၄၄. ဆက္ကံ ခိတ္တော။ **နုဒ** ပေရဏေ, **နုဒ** ခေပေ တ, တော, **တဿ ဏ္ဏေ္ဓာ။** အနိန္ဒာဒေသေ ဘုဇာဒိ, **နုတ္တော။** နုတောပိ။ **အသု** ခေပနေ, တော, ဘုဇာဒိ, **အတ္တော။ ခိပ** ပေရဏေ, တော။

ဤရ ဂတိယံ, ကမ္ပနေ စ, က္လတော, **ဤရိတော။ အာပုဗ္ဗော ဝိဓ** ပေရဏေ, တော, **အာဝိဒ္ဓော။**

စတုက္ကံ ကမ္ပိတေ။ **ကမ္ပ** စလနေ, **ဓူ** ဝိဓုနနေ, ကမ္ပနေ စ။ **ဓူတော, အာဓူတော, စလ** ကမ္ပနေ, **စလိတော။** ဝေလ္လ လိတော, ပေခိတောပိ။ **ဝေလ္လ** စလနတ္ထော။ **ပေခ** ဂတ္ယတ္ထော, **ပေခိတော။**

ဒွယံ နိသိတေ။ **နိသိ** နိသာနေ။ **တိဇ** နိသာနေ, နိသာနံ တိက္ခကရဏံ, ဥဘယတ္ရာပိ ကမ္မနိ တော။

၇၄၅-၇၄၆. တိကံ ပတ္တဗ္ဗေ။ **ပတ** ဂမနေ, တဗ္ဗော။ **ဂမု** ဂတိယံ, ဏျော, **ဃျဿ မ္မော** တ, **ဂမ္မံ,** ဂမ္ယံ, **ဃျဿ ဇ္ဇော, အာပဇ္ဇံ။**

ဒွယံ ပရိဏတေ။ **ပစိ**နော အနေကတ္ထတ္တာ က္လဟ ပရိဏတတ္တော။ **နမု** နမနေ, ဘူတဒိ, ကတ္တရိ တော, **သမာ** ဒွေ တုလ္ယတ္တာ။

ပဉ္စကံ ဝေဌိတေ။ **ဝေဌ** ဝေဌနေ။ ဝလမိဝ ဝလယံ, ကုဏ္ဍလာကာရံ ဝလယံ ကတံ **ဝလယိတံ,** နာမဓာတု, ကာရိတန္တာ တော။ **ရုဓ** အာဝရဏေ, **ရုဒ္ဓံ။ သံ** ပုဗ္ဗော **ဝု** သံဝရဏေ, **သံဝုတံ။** သမန္တတော ဝုတံ **အာဝုတံ, ဝု** သံဝရဏေ, သဗ္ဗတ္ရ ကမ္မနိ တော။

ဒွယံ ပရိခာဒိနာ ပရိက္ခိတ္တေ။ ပရိ သမန္တတော ကရီယတေတိ **ပရိက္ခိတ္တံ,** ပရိက္ခတမ္ပိ။ **ဝု** သံဝရဏေ, **နိဝုတံ။**

တိကံ ဝိတ္ထတေ။ **သရ** ဂတိယံ, တော, **တဿ ဋ္ဌော, ရလောပေ, ဝိသဋ္ဌံ။ တနု** ဝိတ္ထာရေ, တော, **တဿ တော, န** လောပေ, **ဝိတ္ထတံ, တတံ။**

ဒွယံ လေပနီယေ။ **လိပ** လေပနေ, **ဒိဟ** ဥပလေပနေ, ဥဘယတ္ရာပိ ကမ္မနိ တော။

ဒွယံ ဂုဋ္ဌေ။ **ဂုဟ** သံဝရဏေ, ဋ္ဌော, **ဂုဋ္ဌော။ ဂုပ** ကောပနေ, **ဂုတ္တော။**

ဒွယံ ဟေသနီယေ။ **ပုသ** ဟေသနေ, တော, **သတာနံ ဋ္ဌော, ဌာ** ဘာဝေ **ဟေသိတော။**

၇၄၇. ဒွယံ သလဇ္ဇေ။ **လဇ္ဇ** ပီဠေ, ပီဠော လဇ္ဇာဝ။ **ဟိရီဠ** နိန္ဒာလဇ္ဇာသု, **ဟိရီဠိတော။**

ဒွယံ သဒ္ဒေ။ **သန ဓန** သဒ္ဒေ, **သနိတံ, ဓနိတံ။**

ပဉ္စကံ ဗန္ဓနီယေ။ သန္ဒနံ ဗန္ဓနံ, တံယောက ဝန္တံ။ သန္ဒာနဝန္တံ ကတံ **သန္ဒာနိတံ,** နာမဓာတုမှာ တော, **ဝန္တံ** လောပေ။ သန္ဒာနံ သဇ္ဇာ, တမဿာတိ တ, က္လတော။ **သိ** ဗန္ဓနေ, တော။ **ဗန္ဓ** ဗန္ဓနေ, **ဗဒ္ဓော။ ကီလ** ဗန္ဓနေ။ **ယမု** ဥပရမေ, **သံ**ပုဗ္ဗော ဗန္ဓနေ, သဗ္ဗတ္ရ ကမ္မနိ တော။ မူတံ, ဥဒ္ဒိတံ, သဒ္ဒိတမ္ပိ။ **မူ** ဗန္ဓနေ။ **အာ** အဝခဏ္ဍနေ။ **ဥ သံ**ပုဗ္ဗော ဗန္ဓနေ။ ဝုတ္တဥ္စ "ဥဒ္ဒာနန္တံ စ ဗန္ဓန"န္တိ။

၇၄၈. တိကံ သိဒ္ဓေ။ **သိဓ** သံသိဒ္ဓိမှိ။ **ပဒ** ဂမနေ, နိပုဗ္ဗော သိဒ္ဓိယံ။ **ဝတ္တ** ဝတ္တနေ, ဝတ္တနံပ္ယတ္ရ သိဇ္ဈနံ **နိပ္ဖတ္တာ။**

တိကံ ဝိအရိတေ။ **ဒရ ဘိဒ** ဝိအရဏေ, **ဏ္ဏန္ဓာ** ဒေသော။ **ဘိန္နံ။** အနိန္ဒာဒေသေ တု **ဘေဒိတံ။**

ဒွယံ တိဏှာဒီဟိ ဆာဒနီယေ။ **ဆဒ** သံဝရဏေ, တော, **တဿ** သဓာတွန္တဿ **အန္ဓာ** ဒေသော။

တိကံ ဆိန္ဒိတေ။ **ဝိဓ** ဝေဓနေ။ **ဆိဒ္ဒ** ကဏ္ဏဘေဒေ, စုရာဒိ။ **ဝိဓ** ဝေဓနေ, သဗ္ဗတ္ထ ကမ္မေ တော, အပရဒွယေ စ သဉ္ဇာတတ္တေ ဣတော။

၇၄၉. တိကံ အာနီတေ။ **ဟရ** ဟရဏေ, **ဘရ** ဓာရဏပေါသနေသု, **အာ**ပုဗ္ဗော **နီ** နယေ။

ဒွယံ ဒမယုတ္တေ။ **ဒမု** ဒမနေ, ကတ္တရိ တော။ ပက္ကမာဒီဟိ န္တော။ အ **န္တာ** ဒေသေ **ဒမိတော။** ကမ္မသာဓနောပ္ယယံ။

ဒွယံ သန္တေ။ **သမု** ဥပသမေ, ကတ္တရိတော။ အ **န္တာ** ဒေသေ **သမိတော,** ကမ္မသာဓနောပ္ယယံ။

ဒွယံ ပုဏ္ဏေ။ **ပူရ** ပူရဏေ, တရာဒီဟိ ဣဏ္ဏော, ဒွိသုပိ ကတ္တုကမ္မသာဓနာနိ လဗ္ဘန္တိ။

၇၅၀. တိဟာဒံ ပူဇိတေ။ **စာယ** ပူဇာနိသာမနေသု။ **မဟ** ပူဇာယံ, **ပူဇ** ပူဇနေ, **အရဟ** ပူဇာယံ, **အရဟိတော။ အစ္စ** ပူဇာယံ။ **မာန** ပူဇာယံ။ **စိ** စယေ, **အပ**ပုဗ္ဗော ပူဇနေ။ နမဿိတောပိ, **နမဿ** ဓာတု ပူဇာယံ။

ဒွယံ တစ္ဆိတေ အရုအာဒိမှိ။ **တစ္ဆ** တနုကရဏေ, တနုကရိယတေတိ **တနူကတော,** ဒီဃော။

၇၅၁. ဒွယံ အဂ္ဂိအာဒီဟိ တတ္တေ။ **တပ ဓူပ** သန္တာပေ။

ဒွယံ ရာဇာဒီနံ သန္တိကေ ဘဇနာဒိဝသေန ဥပဂတေ။ **စရ** ဂတ္ယတ္ထော, **ဥပစရိတော။ အာသ** ဥပဝေသနေ, **ဥပာသိတော။**

အဒ္ဓံ စုတေ။ **ဘံသ** အဓောပတနေ, တော။ **ဂဠ** သေစနေ, **ဂဠိတံ။ ပဒ** ဂမနေ, **ပန္နံ။ စု** စဝနေ, **စု** ဂမနေ တ။ **ဓံသု** အဝသံသနေ, ဂတိယဉ္စ။ ကန္နမ္ပိ, **ကန္န** ဂတိသောသနေသု။

၇၅၂. **တုဋ္ဌ** န္တံ ပမုဒိတေ, **ပီ** တပ္ပနကန္တိသု။ **မုဒ** ဟာသေ။ **ဟသ** ဟံသနေ, **ဟသ** အလိကေ တ။ **မဒ** ဟာသေ, **မတ္တော။ တုသ** ပီတိယံ။

စတုက္ကံ ဆိန္နေ။ **ကန္တ** ဆေဒနေ။ **ဆိဒိ** ဒွိဓာကရဏေ။ **လူ** ဆေဒနေ, ဏော, ယု တ။ **အာ** လဝနေ, တု, **အာ** အဝခဏ္ဍနေ တ။ ဆာတမ္ပိ။ **ဆော** ဆေဒနေ, ဩဿာကာရော။

တိကံ ပသတ္ထေ။ **သဌ** ထုတိယံ, တော။ **ဝဏ္ဏ** ဝဏ္ဏကြိယာဝိတ္ထာရဂုဏဝစနေသု။ **ထု** အဘိတ္ထဝေ။ ဤဠိတော, ပဏိတောပိ, **ဤဠ** ထုတိမှိ။ **ပဏ** ဗျဝဟာရေ, ထုတိမှိ စ, **ပဏိတော။**

၇၅၃. ပဉ္စကံ အလ္လေ, **တိမ** အဒ္ဒဘာဝေ နိစ္စလေပိ, ပက္ကမာဒီဟိ န္တော။ **အလ္လ** က္လေဒနေ, လော, **အလ္လံ။ အဒ္ဒ** ဂတိမှိ, ယာစနေ စ, **အာ**ပုဗ္ဗော **အာ** အဝခဏ္ဍနေ တ, ဒော, **အဒ္ဒံ။ ကိလိဒ** အဒ္ဒဘာဝေ, **ဣန္နာ** ဒေသော။ **ဥန္ဒ** က္လေဒနေ, **ဣန္နော, ဥန္နော** တ, သာဒ္ဒမ္ပိ။ အဒ္ဒဂုဏယုတ္တံ အဒ္ဒံ, တေန သဟ ဝတ္တတေ **သာဒ္ဒံ။**

စတုက္ကံ ဂဝေသိတေ။ **မဂ္ဂ** အန္ဝေသနေ, စုရာဒိ။ **သေ** ဂတိယံ, ဘူဝါဒိ။ **ဂဝေသ** မဂ္ဂနေ, စုရာဒိ။

ဒွယံ လဒ္ဓေ။ **လဘ** ပတ္တိယံ။ **ပ**ပုဗ္ဗော **အာပ** ဗျာပနေ, တော, ဘုဇာဒိ, **အာ**လောပေ, **ပတ္တံ။** ဘာဝိတံ, အာသာဒိတံ, ဝိဘူတဉ္စ။

၇၅၄. **ပါလိတန္တံ** ရက္ခိနီယေ, **ရက္ခ** ပါလနေ။ **ဂုပ** ဂောပနေ, ဘုဇာဒိ။ **တာ** ပါလနေ, **တာတံ။ အာယာ**ဂမေ **ဂောပါယိတံ။ အဝ** ရက္ခဏေ, **အဝိတံ။**

စတုက္ကံ စတ္တော။ **သဇ** ဝိသ္သဇ္ဇေ။ **စဇ** ဟာနိယံ။ **ဟာ** စာဂေ, ဣန္နော, ဒီဃာဒိ, **ဟီနော။ ဥဇ္ဈ** ဥသ္သဂ္ဂေ, **သမုဇ္ဈိတံ။** ဓူတမ္ပိ, **ဓူ** ကမ္ပနေ။

၇၅၅. ပဇ္ဇံ ဘာသိတော။ **ဘာသ** ဗျတ္တိယံ တစာယံ။ **လပ** ဗျတ္တိယံ တစာယံ, **ဝစ** ဘာသနေ, **ဝုတ္တံ။ အဘိ** ပုဗ္ဗော **ဓာ** ဓာရဏေ, တော, **ဓာတိဿ** **ဟိ, ဟိ** ဂမနေ တ, **အဘိဟိတံ။ ဿာ** ကထနေ။ **ဇပ္ပ** ဗျတ္တိယံ တစာယံ။ **ဤရ** ခေပဂတိဝစနကမ္ပနေသု, **ဥဒီရိတံ။ ကထ** တက္ကပဗန္ဓေ။ **ဂဒ** ဝိယတ္တိယံ တစာယံ။ **ဘဏ** ဘဏနေ။ **ဝဒ** ဝိယတ္တိယံ တစာယံ, တော, ဝဿု, **ဥဒိတံ။**

၇၅၆. စတုက္ကံ အဝမာနိတော။ **ဉာ** အဝဗောဓနေ။ **ဂဏ** သင်္ခာနေ။ **ဘူ** သတ္တာယံ။ **မာန** ပူဇာယံ, **မန** ဉာဏေ တ, **အဝပရိပုဗ္ဗာ** ဧတေ ပရိဘူတော။ ဟေဠာ ကတ္တ ဉာယတိ, ဂဏီယတိ, မညတီတိ **အဝညာတော, အဝဂဏိတော, အဝမာနိတော** စ။ ပရိဘဝီယတိ အဝမာနံ ကရီယတီတိ **ပရိဘူတော။**

စတုက္ကံ ဆာတော။ **ဃသ** အဒနေ, ဆော, ဒ္ဝိတ္တံ။ ဇိဃစ္ဆာ သဉ္ဇာတာ ယဿ **ဇိဃစ္ဆိတော။ ခုဒ** ပိပါသာယံ။ **ဆာဒ** ဘက္ခနေ။ **ဘုဇ** ပာလနဇ္ဈောဟာရေသု, ခော, ဒ္ဝိတ္တာဒိ, ဗုဘုက္ခာ သဉ္ဇာတာ ယဿ **ဗုဘုက္ခိတော။**

၇၅၇. ဆက္ကံ ဉာတော။ **ဗုဓ ဉာ** အဝဂမနေ။ **ပဒ** ဂမနေ, တော, **တဿ အန္နော, ပဋိပန္နံ။ ဝိဒ** ဉာဏေ။ **ဂတိ** ဗုဇ္ဈတ္ထော။ **အဝဂတံ။ မန** ဉာဏေ, တော, **မတံ။**

အဒ္ဓံ ဂိလိတော။ **ဂလ** အဒနေ, အဿိ, **ဂိလိတော။ ခါဒ** ဘက္ခနေ။ **ဘုဇ** ပာလနဇ္ဈောဟာရေသု။ **ဘက္ခ** အဒနေ။ **အဓိအဝပုဗ္ဗော** **ဟရ** ဟရဏေ, တော, **တဿ ဋ္ဌော,** ရလောပေ, **အဇ္ဈောဟဋ္ဌော။ အသ** ဘက္ခနေ, **အသိတော။** ဇပ္ပိတော, ဂသိတောပိ, **ဇပ္ပ** အဒနေ။ **ဂသ** အဒနေ။

ဝိသေဿာဓိနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. သံကိဏ္ဏဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၇၅၈. ပုဗ္ဗသ္မိံ ကဏ္ဍဒ္ဝယေ ဗုဒ္ဓာဒီနိ နာမာနိ သမာနတ္ထာနိ ပကရဏေန နိဗဒ္ဓာနိ, အသ္မိမ္ပိ ကဏ္ဍေ သောဘနာဒီနိ ဝိသေသနနာမာနိ, သမယာဒီနနေကတ္ထာနိ, စိရဿမာဒီနိ စ အဗျယာနိ ပကရဏေနေဝ နိဗဒ္ဓာနိ, ဣဒါနိ ပန ပုဗ္ဗဝဂ္ဂေသု ဝိတ္ထာရဘယာ ယေ န နိဗဒ္ဓာ, တံသင်္ဂဟတ္ထံ, တံသမယာနုပာလနတ္ထဉ္စ သံကိဏ္ဏမာရဘတေ **“ဧဝေ ယွ”**မိစ္စာဒိနာ။ တဿတ္ထော – **ဣဟာပိ** သံကိဏ္ဏဝဂ္ဂေပိ **ကွတပိ** ကတ္ထစိ ကိရိယာဒီသု **ပစ္စယတ္ထဝသေန အာ** ပစ္စယာဒီနံ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိဘာဝဇောတကဿ သဘာဝဿ ဝသေန **လိင်္ဂံ** ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိကံ ဧယျန္တိ။ **စ**ကာရေန ဘိယ္ယော ရူပန္တရာဒိပရိဂ္ဂဟောပိ။ **ဣဟာ**တိ စ ဥပလက္ခဏံ, ဝဂ္ဂန္တရေသုပိ ပစ္စယတ္ထဝသေန လိင်္ဂါဒိနိစ္ဆယသမ္ဘဝတော။

ကတ္တဗ္ဗတော **ကိရိယာ, ကရ** ကရဏေ, ဏျော, **ဣ**ကာရာဂမော, အဿိ, ဝဏ္ဏဝိပရိယယေ ကိရိယာ, ကိရိယမ္ပိ, **ရိရိယ**ပစ္စယေ ကိရိယံ, ကိရိယာပိ။ **ရမ္မ** ပစ္စယေ **ကမ္မံ။**

တိကံ စိတ္တောပသမေ။ **သမု** ဥပသမေ,တိ, **သန္တိ။ ထ** မှိ **သမထော။ အ**မှိ **သမော။**

တိကံ ကာယောပသမေ။ **ဒမု** ဥပသမေ။ **ထ**မှိ **ဒမထော။ တိ**မှိ **ဒန္တိ။** စိတ္တောပသမေပ္ပေတော။

သုဒ္ဓကမ္မနိ ဝတ္တံ ဘဝတိ။ **ဝတ္တ** ဝတ္တနေ, **ဝတ္တ** သမာအနေ တ **ဝတ္တံ,** အသီတိမဟာဝတ္တာဒိ။

အာသင်္ဂဝစနံ အာသတ္တဝစနံ သဒ္ဒသရူပံ ပရာယဏံ နာမ ဝုတ္တံ, တဉ္စ တီသု။ ပရံ အာယနံ အာယတ္တော တာဏံ **ပရာယဏံ,** ကမ္မာသတ္တော ဣစ္စတ္တော, သာကလ္လဝစနေ တု ဟာရာယဏံ, ဟာရံ ပရိယန္တံ အယန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ကသ္မ သစိ အနေနာတိ **ဟာရာယဏံ,** ယု, **ဏ**တ္တံ, ယထာ – နာမဟာရာယဏံ, ဓာတုဟာရာယဏံ။

၇၅၉. တိကံ ဒွိဓာဘာဝေ။ **ဘိဒိ** ဒွိဓာကရဏေ, ဏော။ **ဒရ** ဝိအရဏေ။ **ဖုဋ္ဌ** ဝိကသနေ, **ဖုဋ္ဌ** ဘေဒနေ တ, ယု။

ဒွဝယံ တပ္ပနေ။ **တပ** ပီဏနေ, ယု။ **ပီ** တပ္ပနေ, ယု, ကိယာဒိ, **နဿ ဏတ္တံ**။ အဝနမ္ပိ, **အဝ** ဟာလနေ, ဒိတ္တိယဥ္စ အနေကတ္ထတ္တာ။

ဒွဝယံ သာပေ။ **ကုသ** အဝှဟာနေ, ဘေဒနေ စ, ယု။ **သန္စ** သင္ဂေ, **အဘိသင္ဂေ**။

တိကံ ယာစနာယံ။ **ဘိက္ခ** ယာစနေ, ယု။ **ယာစ** ယာစနေ။ **အတ္ထ** ယာစနေ။ အဒ္ဒနော္ပတ္စ, **အဒ္ဒ** ဂတိမှ္ပိ, ယာစနေ စ။

၇၆၀. နိမိတ္တရဟိတံ ယဒိစ္ဆာ နာမ, ယာ ယာ ဣစ္ဆာ အဓိပ္ပာယော **ယဒိစ္ဆာ** နာမ။ သေရိတာပိ။

တိကံ အာပုစ္ဆနေ, အာပုစ္ဆနဥ္စ ဂမနာဂမနာဒိသမယေ သုဟဇ္ဇ ဗန္ဓဝါဒီနမာလိင်္ဂန စုမ္ဗနသလ္လာပတပိယဝစနာ ရောဂ္ဂပုစ္ဆနဂမနာနုညာဒိနာ အာနန္ဒနံ။ **ပုစ္ဆ** ပုစ္ဆနေ, **အာပုစ္ဆနံ။ နန္ဒ** သမိဒ္ဓိယံ, **အာနန္ဒနံ။ သဘာဇ** ပီတိဒဿနေသု, **သဘာဇ** ပီတိဝစနေသု တ, စုရာဒိ, ယု, **သဘာဇနံ**။

ဒွဝယံ နယေ။ ဉာယတ္တိ ယေနာတိ **ဉာယော,** အာကာရန္တာနမာယော။ နွာယောပိ, နိဿေသတော အယတိ ယေန **နွာယော**။ **နီ** နယေ, **အယာဒေသော, နယော**။

ဒွဝယံ ဝုဒ္ဓိမှ္ပိ။ **ဖာ** ဝုဒ္ဓိမှ္ပိ, **ဖာယ** ဝုဒ္ဓိယံ တ, **ယလောပေ,တိ, ဖာတိ,** နာရိယံ။ **ဝဍ္ဍ** ဝဍ္ဍနေ,တိ, **ဒလောပေ,** ဓဃ ဘဟေဟိ ဓဟာ စ, အဿ့, **ဝုဒ္ဓိ,** ဝုမိပိ။

၇၆၁. **ကိလမ** ဟာသက္ခယေ, ထော, **ကိလမထော။ ယု**မှ္ပိ **ကိလမနံ။ သူ** ဟဏိပသဝေ, ပသဝနံ **ပသတေ, တိ**မှ္ပိ **ပသူတိ**။

ကသ ဂတိယံ ဟိံသာယဥ္စ, နိဂ္ဂဟီတာဂမော, **ဥက္ကံသော, ကသ** ဝိလေခနေ တ။ **အတိသယော** ဝုတ္တော။ **ဘုသာဒ** ယော ပမာဏာတိသယဝသေန ဝုတ္တာ, **ဥက္ကံသော** ဂုဏာတိသယဝသေန ဝုတ္တော, **အတိသယော** ပန ဥဘယဝသေနာ တိ ဥဘယတ္ထ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနံ ဘေဒော။ တိကံ ဇယနေ။ ဇယနံ **ဇယော,** ယု, **ဇယနံ။ တိ**မှ္ပိ **ဇိတိ,** နာရီ။

၇၆၂. **ဗန္ဓန** ဍ္ဍာနိ ဒွေဝ ဒွေဝ နာမာနိ။ **ဝသ** ကန္တိယံ။ **ကမု** ကန္တိယံ,တိ။ **ဝိဓ** ဝေဓနေ, ဗျထနေ စ အနေကတ္ထ တ္တာ, အ, ဣကာရဿ **ယာဒေသော, ဗျဓော, ဝေဓော။ ဂဟ** ဥပာဒာနေ နိဗန္ဓနေ စ, **ဂဟော, ကဟော** စ။ **ဝရ** အာဝရ ဏေ, **ဝရော။ ဝု** သံဝရဏေ,တိ, **ဝုတိ။ ပစ** ဟာကေ, ဣတ္ထိယမတိယတေ တ, အ။ ပစနံ **ဟာကော,** ဏော။

ဒွဝယံ အာဟုတနေ။ **ဟု** အနာဒနဟဗျပ္ပအနေသု, ဏော, **ဟာတော။ တိ**မှ္ပိ **ဟုတိ**။ ဒွဝယံ အနုဘဝနေ။ **ဝိဒ** ဉာဏေ, ဏော, **ဝေဒော ။ ဝိဒ** ဝေဒနာဋ္ဌာနနိတသေသု, စုရာဒိ, ယု, **ဝေဒနံ, တကာရော ဝေဒနာ**သဒ္ဒဿ နပုံသကတ္တာပေက္ခော။

၇၆၃. ဒွဝယံ ခနာဒိဇာနိယံ။ **ဇရ** ဝယောဟာနိမှ္ပိ, ယု, **ဇီရဏံ,** အဿိ။ **ဟာ** စာဂေ, ယု, နအာဒိ, ရဿော, **ဟဿ ဇော, ဇာနိ။ တာ** ဟာလနေ, ယု, **ဏတ္တံ**။ ဒွဝယံ ပမာဏေ။ **မာ** မာနေ,တိ, **ပမိတိ။ အ**မှ္ပိ **ပမာ။**

ဒွဝယံ သံယောဂေ။ **သိလိသ** အာလိင်္ဂနေ။ **သံပုဗ္ဗော ဓာ** ဓာရဏေ, ဣ, သန္ဓနံ **သန္ဓိ**။ ဒွဝယံ ခယေ။ **ခိ** ခယေ, ဏော, ဣဿေ, ဧ အယ, **ခယော။ စိ** စယေ, **အပပုဗ္ဗော** ခယေ။ ဒွဝယံ သဒ္ဒေ။ **ရု** သဒ္ဒေ, ဏော, ဝုဒ္ဓာဒေသော။ **ရဏ** သဒ္ဒေ။ အ, **ရဏော**။

၇၆၄. **ဂဒ** ဗျတ္တိယံ တစာယံ, ဏော, အ စ, **နိကာဒော, နိဂဒော** စ။ ဒွဝယံ မဒေ။ **မဒ** ဥမ္မာဒေ, **မာဒော, မဒော** စ။ **သိ** ဗန္ဓနေ,တိ, **သိတိ**။

တိကံ အာကာရေ။ အာကရဏံ **အာကာရော,** အနေကတ္ထတ္တာ မုခဝဏ္ဏာဒ္ယင်္ဂဝိကာရော တ, ဣင်္ဂတိ ဇာနာတိ တိ တ ယေန အာကာရော။ **ဣင်္ဂ** ဂမနတ္ထော, တော, အ စ, **ဣင်္ဂိတံ, ဣင်္ဂေါ** စ။ **အတ္ထဿ** ဓနဿ **အပဂမော** ဝိနာ သော **ဗျယော** နာမ။ **ဗျယ** ဝိတ္တသမုဿဂ္ဂေ။

၇၆၅. ဒ္ဝယံ အန္တရာယေ။ စုတိပဋိသန္ဓိနမန္တရေ အယတီတိ **အန္တရာယော။** ပဋိပက္ခဝသေန ဥဒိဟတိ ပဝတ္တတီတိ **ပစ္စူဟော,** အထ တ ကာရိယသိဒ္ဓိ အန္တရံ ဗျဝဓာနံ အယတိ ဂမယတီတိ **အန္တရာယော။** ပစ္စူဟန္တိ ဝိနိဟန္တီတိ **ပစ္စူဟော။**

ဝိကရဏံ အညထာ ဘဝနန္တိ **ဝိကာရော, ဝိကတိ စ, ကရ** ကရဏေ, ဏော,တိ စ။

ဒ္ဝယံ သဘာဝဝိဂမေ။ **သိလိသ** အာလိင်္ဂနေ, **ပဝိပုဗ္ဗော** တံသဘာဝဝိဂမေ, ဝိဂတော ဓုရော သဒိသဘာဝေ ယသ္မာ တိ **ဝိဓုရော,** "ဝိဓုရံ ပဝိသိလေသေ, က္လိဝဇ္ဇ ဝိကလေ တိသု"တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၂၂.၂၀] **ရဘသော။ ဝိဓ** ဝိဓာနေ တ, ဥ ရော။ ဒ္ဝယံ အာသနေ။ **ဝိသ** ပဝေသနေ, **ဥပဝေသနံ။ အာသ** ဥပဝေသနေ, **အာသနံ။**

၇၆၆. တိဟာဒံ အဓိပ္ပာယေ။ စိတ္တမဇ္ဈာဂန္တွာ သယတီတိ **အဇ္ဈာသယော။** အနုမိပုဗ္ဗေ **အာသယော။** အဓိပ ယတိ စိတ္တေတိ **အဓိပ္ပာယော,** ဏော, **ပယ** ဂမနေ။ စိတ္တေ အဘိသန္ဓာယတီတိ **အဘိသန္ဓိ,** ဒ္ဝိသု။ ဘဝတိ စိတ္တေတိ **ဘာဝေါ,** ဏော။ အဓိမုစ္စနံ စိတ္တေ အဓိဋ္ဌာနံ **အဓိမုတ္တိ,** နာရီ။ **ဆန္ဒော** တဏှာယမ္ပိ ဝုတ္တော။

ဒ္ဝယံ အာဒီနဝေ။ **အာဒေသော** ပဋိဃေ ဝုတ္တော။ အာ ဘုသော ဒီနံ တယတိ ဂမယတီတိ **အာဒီနဝေါ, ဒီန** ဒုဂ္ဂတဘာဝေ, တော, **ဝီ** ဂမနေ စ။

၇၆၇. ဒ္ဝယံ အာနိသံသေ။ **သံသ** ဟိံသာထုတီသု, **အာနိသံသော** အမုဉ္စဖလေ, မုဉ္စဖလေ စ, တထာ **ဂုဏော။ ဂုဏ** ပကာသနေ, ပကာသေတိ ကာရဏန္တိ **ဂုဏော, ဂဏ** သင်္ချာနေ တ, အဿုံ, **ဂုဏော။** ဒ္ဝယံ မဇ္ဈေ။ **မဇ** သုဒ္ဓိယံ, ဈော။ ဝိပုဗ္ဗေ **ဝေမဇ္ဈံ။**

ဒ္ဝယံ တရုဏာသူရိယဋ္ဌာနေ။ အဟဿ မဇ္ဈော မဇ္ဈဟော, သော ဧဝ **မဇ္ဈန္ဟိကော, ဟ** ဿ **န္ဟော** [မောဂ္ဂလ္လာန ၃.၁၁၀ သုတ္တံ ပဿိတဗ္ဗံ]။ အဟဿ မဇ္ဈော **မဇ္ဈန္ဟော, မဇ္ဈန္တော** ပိ။ ဒ္ဝယံ နာနတ္တာယံ။ ဝိဂတာ မတ္တာ သဒိသပ္ပမာဏံ ဧတေန ဟေတုဘူတေန **ဝေမတ္တံ။** နာနမေဝ **နာနတာ, နာန**သဒ္ဒော ပုန္နပုံသကေ, အဗျယေ တု နာနာ။

၇၆၈. ဒ္ဝယံ နိဒ္ဒာပဋိက္ခေပေ။ **ဇာဂရ** နိဒ္ဒက္ခယေ, ဇာဂရမေဝ **ဇာဂရိယော။** ဒ္ဝယံ ဇလာဒီနမဝိစ္ဆိန္နာယံ သန္တတိယံ။ **ဝဟ**တိသ္မာ ဏော, **ပဝါဟော။ ဝတု** အာဝတ္တနေ,တိ, **ပဝတ္တိ။**

တိကံ ဝိတ္ထာရေ။ **အသု** ခေပနေ, ဏော, **ဗျာသော။ ပ** ပုဗ္ဗော **ပဉ္စ** ဝိတ္ထာရေ။ **ထရ** သန္ထရဏေ, **ဟာဒိပုဗ္ဗော** စ ဝိ တ္ထာရေ။ တိကံ သံယမေ။ **ယမု** ဥပရမေ, ဏော, **ယာမော။** ဣတရေသု အ။

၇၆၉. ဒ္ဝယံ ဂတ္တာနံ မဒ္ဒနေ။ "သမ္ဗာဟနော'င်္ဂမဒ္ဒကော"တိ **တေဟာလိတော, သံပုဗ္ဗော** **တဟ** ပယတနေ, မဒ္ဒနေ တ, ယု။ **မဒ္ဒ** မဒ္ဒနေ။ ဒ္ဝယံ နာနာရမ္မဏာဒီသု ဝိသပ္ပနေ။ **သရ** ဂမနေ, ဏ။ **သပ္ပ** ဂမနေ, ယု, **ဝိသပ္ပနံ။**

ဒ္ဝယံ ပရိစယေ။ **ထု** အဘိတ္ထဝေ။ **စိ** စယေ။ တိကံ သင်္ဂမေ။ **မိလ** သိလေသနေ, ဏော, သကတ္ထေ ကော, **မေလကော။ သဉ္ဇ** သင်္ဂေ, ဏော။ **သံပုဗ္ဗော** **ဂမိ**တော အ။

၇၇၀. **သန္နိကဋ္ဌမ္ပဟိ** သမီပေ **သန္နိဓိ** သဒ္ဒော, သန္နိဓာနံ **သန္နိဓိ,** ပုမေ, ဌပနေပျယံ။ **နသ** အဒဿနေ, ဏော။ **ဒိသ** ပေက္ခနေ, ယု, ဒိဿာဒေသော, ဣဿတ္တံ။

တိကံ ဉောဒီနံ လ၀နေ။ **လူ** ဆေဒနေ, အ။ **ဏမှိ အဘိလာတော။ ယုမှိ လ၀နံ။** ဒွ၀ယံ ခဏပ္ပတ္တိယံ။ ပပုဗ္ဗော **ထု** အဘိတ္ထ၀ေ။ **သရ** ဂမနေ, **အ၀သရော။ သမာ**တိ ဒွေ၀ တုလျတ္ထာ။

၇၇၁. စတုက္ကံ ပရိယောသာနေ။ **သာ** တနုကရဏေ, ယု, **ဩသာနံ။ ပရိ**ပုဗ္ဗော **ပရိယောသာနံ။** ဥက္ကံသာတိသယာ ပကဋ္ဌေယျတ္ထာ။

ဒွ၀ယံ သဏ္ဌာနေ။ **ဝိသ** ပဝေသနေ, **သန္နိဝေသော။ ဌာ** ဂတိနိဝတ္တိယံ, ယု, **သဏ္ဌာနံ။** ဒွ၀ယံ အဗ္ဘန္တရတစကံ ဟဒ္ဒိပဒိကံ။ အထ တ **အဘိ** ဗန္ဓနေ, အရော, ဓာတွ၀တ္ထာနုဝတ္တကော **အဘိ, အဗ္ဘန္တရံ။** အဗ္ဘာဘာဝေ **အန္တရံ။**

၇၇၂. တိကံ ဟဒ္ဒိဟာရိယေ။ **ဟိ** ဂတိမှိ, ပဒ္ဒိတော ဟိသ္သ ဟေရဏ ဟီရဏ, **ဟဒ္ဒိဟေရံ, ဟဒ္ဒိဟီရံ။** ယအာဒိနာ ဟာရိယစ္စ, **ဟဒ္ဒိဟာရိယံ,** အထ တ ပဒ္ဒိပက္ခေ ဟရတီတိ **ဟဒ္ဒိဟီရံ,** ဏော, အသ္သီ။ ကောရာဒေသေ **ဟဒ္ဒိဟေရံ။ ဏျ**မှိ **ဟဒ္ဒိ ဟာရိယံ,** ဝိဟတုပက္ကိလေသေန ပစ္စာဟရိတဗ္ဗံ ပ၀တ္တေတဗ္ဗန္တိ **ဟဒ္ဒိဟီရန္တိ**အာဒိပိ ကာတဗ္ဗံ။

ဒွ၀ယံ ကတ္တဗ္ဗမတ္တေ။ **ကရမှ**ာ ရိစ္စ, **ကိစ္စံ,** အ၀ဿံ ကာတဗ္ဗေပိ။ **အနီယ**ပစ္စယေ **ကရဏီယံ။**

ဒွ၀ယံ ပုပ္ဖာဒိနာ ဥဒကာဒီနံ ပရိဘာ၀နေ။ သုန္ဒရံ ကရိယတေ ယေနာတိ **သင္ခါရော,** ဏော, **ခရာ**ဒေသော။ **ဝသ** နိတသေ, ယု, **တသနာ,** ကိလေသာဒီနံ သတ္တိဝိသေသေပိ။ သာ ဟိ ကုသလာပိ အတ္ထိ အကုသလာပိ အဗျာကတာပိ, တထာ ပဟာတဗ္ဗာပိ အတ္ထိ အပ္ပဟာတဗ္ဗာပိ။ တတ္ထ ယာ ကုသလာဗျာကတာ, န သာ ပဟာတဗ္ဗာ။ ယာ ပန အကုသလာ, သာ သုခုမတရတာယ ဘဂ၀တောယေ၀ အရိယမဂ္ဂေန ပဟာတဗ္ဗာ, နာညေသံ။ ဇံ သန္တေ အရိယာနမ္ပိ အပာယူပပတ္တိ သိယာတိ? န သိယာ, သဗ္ဗေသမေ၀ အရိယာနံ အပာယူပပတ္တိဟေတုကာယ တသနာယ ပဟီနတ္တာ။ ဒုဝိဓာ ဟိ အကုသလာ တသနာ ကာယဝစီပယောဂဟေတုဘူတာ စ အပာယူပပတ္တိဟေတုဘူတာ စ။ တတ္ထ ပုရိမာ ဘဂ၀တောယေ၀ အရိယမဂ္ဂေန ပဟာတဗ္ဗာ, ဣတရာ သဗ္ဗေသမ္ပိ အရိယမဂ္ဂေနာတိ, တသ္မာ ယံ ဝုတ္တံ "ဗုဒ္ဓာ၀ သတာသနေ ကိလေသေ ပဇဟိတုံ သက္ကောန္တိ, နာညေ"တိ, တံ ကာယဝစီပယောဂဟေတုဘူတံ တသနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ, နေတရန္တိ နိဋ္ဌမေတ္ထာ၀ ဂန္တဗ္ဗံ။

၇၇၃. တိကံ ဉောဒီနံ ပူတကရဏေ။ **ပူ** ပ၀နေ, ယု။ **အ**ပစ္စယေ **ပတော။ ဏမှိ နိပ္ပာတော။** ဒွ၀ယံ တသရေ။ **တသ** ဥဗ္ဗေဂေ, အရော။ သုတ္တေန ဝေဌနံ **သုတ္တဝေဌနံ။**

ဒွ၀ယံ ဒုဂ္ဂသဉ္စာရေ။ သင္ကမ္မတေ ယေနာတိ **သင္ကမော။** သဉ္စရန္တိ အနေနာတိ သဉ္စာရော, ဒုဂ္ဂသ္သ သဉ္စာရော **ဒုဂ္ဂသဉ္စာရော။** ဒွ၀ယံ ပဌမာရမ္ဘော။ ပဌမံ ကမော **ပက္ကမော, ဥပက္ကမော** စ။

၇၇၄. တိကံ ဟဌော။ **ပဌ** ဝိယတ္တိယံ တစာယံ, ဏော, **ဟဌော။ နိ**ပုဗ္ဗေ **နိဟဌော, အ**မှိ **နိပဌော။** ဒွ၀ယံ အပဟာရိတာဒိနော ဝတ္ထုနော အန္ဓေ၀သနေ။ **စိ** စယေ, စယနမတ္ထ အန္ဓေ၀သနံ။ **မဂ္ဂ** အန္ဓေ၀သနေ, စုရာဒိ, ယု, ဇတေ ဒွေ၀ အပုမေ, သံဝိဂ္ဂန္ဓံယုတ္တ။

စတုက္ကံ အာလိင္ဂနေ။ **လိင္ဂ** ဂတ္ယတ္ထော။ **သန္ဓ** သင္ဂေ။ **သိလိသ** အာလိင္ဂနေ။ **ဂုဟ** သံဝရဏေ, ယု, ပရိရမ္ဘောပယုတ္တ။ **ရမ္ဘ** သဒ္ဒေ။

၇၇၅. စတုက္ကံ အာလောကနေ။ **လောက** ဒဿနေ။ **ဈေ** စိန္တာယံ။ **ဣက္ခ** ဒဿနင္ကေသု။ **ဒိသ** ပေက္ခနေ, သဗ္ဗတ္ထ ဘာဝေ ယု။

စတုက္ကံ နိရာကရဏေ။ **ဒိသ** ပေက္ခနေ။ **အသု** ခေပနေ, **နိရသနံ။ ပတိ အာ**ပုဗ္ဗော **ခ**ာကထနေ။ **ကရ** ကရဏေ, ဣတ္ထိယမတိယတော တ,တိ။

၇၇၆. ပဉ္စကံ ဝိပရိယယေ။ **ဝိပရိ**ပုဗ္ဗော **အသု** ခေပနေ, ဏော, **ဝိပလ္လာသော။** အညေန ပကာရေန ဘ၀နံ **အညထာဘာဝေ။ ဝိပရိ**ပုဗ္ဗော **အယ** ဂမနေ, **ဝိပရိယယော။ အသု** ခေပနေ, **ဝိပရိယာသော။**

တိကံ အတိက္ကမေ။ အတိက္ကမနံ **အတိက္ကမော။** အတိက္ကမ္မ ပတနံ **အတိပာတော။ အယ** ဂမနေ, **ဥပစ္စယော။**

သံကိဏ္ဏဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. အနေကတ္ထဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၇၇၇. ဣတော ပရံ အနေကတ္ထဝဂ္ဂံ ဝက္ခတိ။ ...

၇၇၇. ဣတော ပရံ သံကိဏ္ဏဝဂ္ဂတော အနန္တရံ ကထာတော, ကထာယ အဒ္ဓတော, ဟာဒတော စာတိ ဣမေဟိ တီဟိ ပကာ ရေဟိ **အနေကတ္ထေ** နာနတ္ထေ **သမယာ**ဒိကေ သဒ္ဒေ **ကမာ** ကမတော ပဝက္ခာမိ။ **တ္ထေ** အနေကတ္ထဝဂ္ဂေ **ကေသ္ဝ သ ဘူတ**သဒ္ဒါဒိကဿ ယာ ပုနရုတ္တတာ, သာ ထိပုန္နံပုံသကသင်္ခာတလိင်္ဂဝိသေသတ္ထံ ကတာ။

၇၇၈. သမတယတ္ထာဒိတစကေ ဗဟုတေ **သမယ**သဒ္ဒေ ဇာတိယာ သင်္ဂယှဟ “သမယော”တိ ဧကဝစနနိဒ္ဒေသော ကတော။ တတ္ထ “ကာလဉ္စ သမယဉ္စ ဥပာအယာ”တ္တာဒီသု [ဒီ. နိ. ၁.၄၄၇] သမတယေ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယံ။ “မဟာသမ ယော ပဝနသ္မိံ, ဒေဝကာယာ သမာဂတာ”တ္တာဒီသု သမူဟော။ “သမယောပိ ခော တေ ဘဒ္ဒါလိ အပ္ပဋိဝိဒ္ဓော”တ္တာဒီ သု [မ. နိ. ၂.၁၃၅] ကာရဏော။ “ဧကောယေဝ စ ခော ခဏော စ သမယော စာ”တ္တာဒီသု [အ. နိ. ၈.၂၉] ခဏေ ဩကာသေ။ “အဘိသမယတ္တော”တ္တာဒီသု ပဋိဝေဓေ။ “ဧကံ သမယံ ဘဂဝတ”တ္တာဒီသု [ဒီ. နိ. ၁.၁] ကာလေ။ “သမ္မာ မာနာဘိ သမယာ”တ္တာဒီသု [မ. နိ. ၁.၂၈] ပဟာနေ။ “အတ္တာဘိသမယာ ဓီရော”တ္တာဒီသု လာဘေ [သံ. နိ. ၁.၁၂၉]။ “သမယပ္ပ ပဝါဒကေ တိန္ဒုကာစိရေ”တ္တာဒီသု [မ. နိ. ၂.၂၀၈] ဒိဋ္ဌိယံ။

တတ္ထ သဟကာရိကာရဏတာယ သန္နိဇ္ဈံ သမေတိ သမဝေတီတိ **သမယော,** သမတယော။ သမံ, သဟ တ အဝယ တနံ အယနံ ပဝတ္တိ အဝဋ္ဌာနန္တိ **သမယော,** သမူဟော, ယထာ – သမုအယောတိ အဝယဝသဟာဝတ္ထာနမေဝ ဟိ သမူ ဟောတိ။ အဝသေသပစ္စယာနံ သမာဂမေ ဧတိ ဖလံ ဧတသ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပဝတ္တတိ စာတိ **သမယော,** ကာရဏံ, ယထာ “သမုအယော”တိ။ သမေတိသမာဂစ္ဆတိ တ္တေ မဂ္ဂဗ္ရဟ္မစရိယံ တဒာဓာရပုဂ္ဂလေဟီတိ **သမယော,** ခဏော။ အဘိမု ခံ ဉာဏေန သမ္မာ ဧတဗ္ဗော အဓိဂန္တဗ္ဗောတိ **အဘိသမယော,** ဓမ္မာနံ အဝိပရီတော သဘာဝေါ။ အဘိမုခဘာဝေန သမ္မာ ဧတိ ဂစ္ဆတိ ဗုဇ္ဈတီတိ **အဘိသမယော,** ဓမ္မာနံ အဝိပရီတသဘာဝါဝဗောဓော။ သမေတိ တ္တေ, ဧတေန တ သင်္ဂစ္ဆ တိ သတ္တော, သဘာဝဓမ္မော တ သဟဇာတာဒီဟိ, ဥပ္ပာဒာဒီဟိ တတိ **သမယော,** ကာလော, ဓမ္မပ္ပဝတ္တိမတ္တတာယ အ တ္ထတော အဘူတောပိ ဟိ ကာလော ဓမ္မပ္ပဝတ္တိယာ အဓိကရဏံ ဝိယ, ကရဏံ ဝိယ စ ပရိကပ္ပနာမတ္တသိဒ္ဓေန ရူပေန ဝေဟာရီယတီတိ။ သမဿ နိရောဓဿ ယာနံ, သမ္မာ တ ယာနံ အပဂမောတိ **သမယော,** ပဟာနံ။ သမိတိ သင်္ဂတိ သမော ဓာနန္တိ **သမယော,** ပဋိလာဘော, သမေတိ သမ္ဗန္ဓော ဧတိ အတ္တနော ဝိသယေ ပဝတ္တတိ, ဒဠှဂ္ဂဟဏဘာဝတော တ သမ္ပယုတ္တာ အယန္တိ ပဝတ္တန္တိ သတ္တာ ယထာဘိနိဝေသံ ဧတေနာတိ **သမယော,** ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိသံယောဇနေန ဟိ သ တ္တာ အတိဝိယ ဗဇ္ဈန္တီတိ, ဧဝံ တသ္မိံ တသ္မိံ အတ္ထေ **သမယ**သဒ္ဒဿ ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **သမယ**သဒ္ဒဿ အ တ္ထုဒ္ဓာရေ **အဘိသမယ**သဒ္ဒဿ ဥဒာဟရဏံ သောပသဂ္ဂေ, အနုပသဂ္ဂေ စ **သမယ**သဒ္ဒော သမတယာဒ္ဒတ္ထ တစကော ဟောတီတိ ဒဿနတ္ထံ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ ဥဒာဟရဏံ တံတဒတ္ထာနုရူပနိဗ္ဗစနာဒယော ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

၇၇၉. **သဏ္ဌာန်** ဒီဃရဿာဒိ။ **ရူပံ** ရူပာယတနံ, **ဇာတိ** ခတ္တိယာဒိကုလံ။ **ဆဝိ** ဗဟိစမ္မံ, **ပမာဏံ** မရိယာဒော။ **အက္ခရံ** အကာရာဒိ , **ယသော** ပရိတရော, ကိတ္တိ စ။ **ဂုဏော** သီလာဒိ, တပနိယေပိ **ဝဏ္ဏော။**

၇၈၀. **ဟတိမောက္ခဿ** ဘိက္ခုဘိက္ခုနီနံ ဝသေန ဒုဝိဓဿ ဟတိမောက္ခဿ ဥဒ္ဒေသေ “သဋ္ဌော ဥပောသထံ ကရေယျာ”တိ [မဟာဝ. ၁၃၄]။ ပဏ္ဏတ္တိယံ “ဥပောသထော နာမ နာဂရာဇာ”တိ [ဒီ. နိ. ၂.၂၄၆]။ **ဥပဝါသော** ဝုတ္တော။ **အဋ္ဌင်္ဂေ** “ဟဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ”အာဒိ။ **ဥပောသထဒိနံ** “အဇ္ဇုပောသထော ပန္နရသော”တ္တာဒီသု [မဟာဝ. ၁၆၈]။

၇၈၁-၇၈၂. ရထင်္ဂံ စက္ကဒ္ဓဝယံ။ **လက္ခဏံ** စက္ကလက္ခဏံ။ “မယာ ပဝတ္တိတံ စက္က”န္တာဒီသု [သု. နိ. ၅၆၂] **ဓမ္မစက္ကေ။ ဥရစက္ကံ** နာမ ခုရစက္ကံ “စက္ကံ ဘမတိ မတ္တကေ”တိ [ဇာ. ၁.၁.၁၀၄; ၁.၅.၁၀၀]။ “စတုစက္ကံ နဝဒ္ဒွ တရ”န္တာဒီသု [သံ. နိ. ၁.၂၉] **ဣရိယာပထစက္ကေ။** “စတ္တာရိမာနိ, ဘိက္ခဝေ, စက္ကာနိ, ယေဟိ သမန္နာဂတာနံ ဒေဝမနုဿာနံ စတုစက္ကံ ဝတ္တတီ”တ္တာဒီသု [အ. နိ. ၄.၁၃၁] **သမ္ပတ္တိစက္ကေ။** “ပိတရာ ပဝတ္တိတံ စက္ကံ အနုဝတ္တ

တေတိ’’တ္ယာဒီသု [အ. နိ. ၅.၁၃၂] **စက္ကရတနေ။ မဏ္ဍလံ** “အလာတစက္က”န္တ္ယာဒီသု “အသနိဝိစက္က”န္တိ [ဒီ. နိ. ၃.၆၁; သံ. နိ. ၂.၁၆၂] စ။ **ဗလံ** ထာမော။ **ကုလာလော** ကုမ္ဘကာရော, တဿ ဘဏ္ဍေ ကုလာလစက္ကန္တိ။ **အာဏာယံ** “စက္ကံ ဝတ္တယတိ ဟာဏီန”န္တိ [ဇာ. ၁.၇.၁၄၉]။ **အာယုဓေ** စက္ကာကာရေ အာယုဓေ။ **အာနံ** ဒေယ္ယဓမ္မော။ **ရာသိ** ခန္ဓော။ သဒ္ဒကထာပိ ကထာယေဝ။

“ဒဏ္ဍကာ စဏ္ဍဝုဿဒ္ဓါ ဟာဒေဟိ ဆဟိ တီဟိ တု။
ကထာတိ စ ပရတ္တေဝံ၊ ဆန္ဒောသညာ ပကာသိတာ။

အနန္တရောဒိတံ စည-မေတံ သာမညနာမတော။
ကထာက္ကစ္စေဝ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ မုနိန္ဒဝစနေ ပနာ’’တိ [ဝုတ္တောဒယ ၁၄-၁၅ ကထာ] ဟိ ဝုတ္တံ။

၇၈၃. “ကိံ တေ ဝတံ ကိံ ပန ဗြဟ္မစရိယံ၊
ကိဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပာကော။
ဣဒ္ဓိဇုတိဗလဝီရိယူပပတ္တိ၊
ဣဒဉ္စ တေ နာဂ မဟာဝိမာနံ။

အဟဉ္စ ဘရိယာ စ မနုဿလောကေ၊
သဒ္ဓါ ဥဘော အနပတီ အဟုမ္ဟာ။
ဩပာနဘူတံ မေ ဃရံ တဒာသိ၊
သန္တပ္ပိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ။

တံ မေ ဝတံ တံ ပန ဗြဟ္မစရိယံ၊
တဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပာကော။
ဣဒ္ဓိဇုတိဗလဝီရိယူပပတ္တိ၊
ဣဒဉ္စ မေ ဓီရ မဟာဝိမာန”န္တိ [ဇာ. ၂.၂၂.၁၅၉၂၊ ၁၅၉၃၊ ၁၅၉၅]

ဣမသ္မိံ ဝိဓုရပဏ္ဍိတဇာတကေ **အနသ္မိံ** အာဂတော။

“တံ ခော ပန ပဉ္စသိခ ဗြဟ္မစရိယံ နေဝ နိဗ္ဗိဒာယ န ဝိရာဂာယ ယာဝဒေဝ ဗြဟ္မလောကူပပတ္တိယာ’’တိ [ဒီ. နိ. ၂.၃၂၉] ဣမသ္မိံ မဟာဂောဝိန္ဒသုတ္တေ **အပ္ပမညာသု**။ “တယိဒံ ဗြဟ္မစရိယံ ဣဒ္ဓဉ္စေဝ ဖီတဉ္စ ဝိတ္ထာရိကံ ဗာဟုဇညံ ပုထုဘူတံ ယာဝဒေဝ မနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတ’’န္တိ [ဒီ. နိ. ၃.၁၇၄] ပာသာဒိကသုတ္တေ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟေ သကလသ္မိံ **သာသနေ**။ “ပရေ အဗြဟ္မစာရီ ဘဝိဿန္တိ, မယမေတ္ထ ဗြဟ္မစာရိနော ဘဝိဿာမာ’’တိ [မ. နိ. ၁.၈၃] ဣမသ္မိံ သလ္လေခသုတ္တေ **မေထုနာ ဝိရတိယံ**။

“ကေန ပာဏိ ကာမဒဒေါ၊ ကေန ပာဏိ မဓုဿဝေါ။
ကေန တေ ဗြဟ္မစရိယေန၊ ပုညံ ပာဏိမှိ ဣဇ္ဈတိ။

တေန ပာဏိ ကာမဒဒေါ၊ တေန ပာဏိ မဓုဿဝေါ။
တေန မေ ဗြဟ္မစရိယေန၊ ပုညံ ပာဏိမှိ ဣဇ္ဈတီ’’တိ [ပေ. ဝ. ၂၇၅]။ –

ဣမသ္မိံ အင်္ကုရပေတဝတ္ထုမှိ **ဝေယျာဝစ္စေ**။

“မယဉ္စ ဘရိယာ နာတိက္ကမာမ၊
အမှေ စ ဘရိယာ နာတိက္ကမန္တိ။
အညတြ တာ ဗြဟ္မစရိယံ စရာမ၊
တသ္မာ ဟိ အမှံ ဒဟရာ န မိယ္ယရေ’’တိ [ဇာ. ၁.၁၀.၉၇]။ –

မဟာဓမ္မပါလဇာတကေ **သအာရတုဋ္ဌိယံ**။

“ဧဝံ ခော တံ, ဘိက္ခဝေ, တိတ္တိရိယံ နာမ ဗ္ရဟ္မစရိယံ အဟောသီ”တိ [စူဠဝ. ၃၁၁] ဣမသ္မိံ တိတ္တိရဇာတကေ **ပဉ္စသီလေ**။

“ဣဒံ ခော ပန ပဉ္စသိခ ဗြဟ္မစရိယံ ဧကန္တနိဗ္ဗိဒာယ ဝိရာဂါယ။ပေ.။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ”တိ [ဒီ. နိ. ၂.၃၂၉] မဟာဂေါဝိန္ဒသုတ္တေယေဝ **အရိယမဂ္ဂေ**။

“ဟီနေန ဗြဟ္မစရိယေန, ခတ္တိယေ ဥပပဇ္ဇတိ။
မဇ္ဈိမေန စ ဒေဝတ္တံ၊ ဥတ္တမေန ဝိသုဇ္ဈတီ”တိ [ဇာ. ၁.၈.၇၅]။ –

နိမိဇာတကေ အတ္တဒမနဝသေန ကတေ **အဋ္ဌင်္ဂုပေါသထေ**။

“အဘိဇာနာမိ ခော ပနာဟံ, သာရိပုတ္တ, စတုရင်္ဂသမန္နာဂတံ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတာ တပဿီ သုဒံ ဟောမီ”တိ [မ. နိ. ၁.၁၅၅] လောမဟံသသုတ္တေ ဓိတိသဒ္ဒါတေ **ဝီရိယေ**။

၇၈၄. **သဘာတေ** အဝိပရီတတ္တော။ **ပရိယတ္တိ** ပရိယာပုဏိတဗ္ဗာ ဝိနယာဘိဓမ္မသုတ္တန္တာ။ **ဉာယော** ယုတ္တိ, သပ္ပဋိပဒါ ဝါ မဂ္ဂေါ ဝါ။ **ဉေယျေ** သဒ္ဒါရဝိကာရလက္ခဏနိဗ္ဗာနပညတ္တိဝသေန ပဉ္စဝိဓေ ဉေယျေ။ **နိဿတ္တတာ** သတ္တသဘာဝဿ အဘာဝတာ။ **အာပတ္တိယံ** “ဟရာဇိကံ ဓမ္မံ”န္တိ။ “သဟ ဓမ္မေန နိဂ္ဂယှာ”တ္ယာဒီသု ကာရဏေ။ **အာဒိနာ** သမယညုပမာဟိံသာဒီသုပိ **ဓမ္မော**။

၇၈၅. **ပယောဇနံ** ဖလံ။ **သဒ္ဒာဘိဓေယျေ** သဒ္ဒတ္ထော။ **ဝုမှိယံ** ဝမုနေ။ **ဝတ္ထုမှိ** ဒဗ္ဗေ။ **နာသေ** ဝိနာသေ။ **ပစ္စိမပဗ္ဗတေ** အတ္ထဂိရိမှိ။ နိဝတ္တိဝိသယပ္ပတ္တိသဘာတဒိသုပိ။

၇၈၆. **ယေဘုယျတာ** ဗာဟုလ္လတာ။ **အဗ္ဗာမိဿံ** အသမ္မိဿံ။ **ဝိသံယောဂေ** ဝိပ္ပယောဂေ။ **ဒဠှာဟတ္တေ** ဒဠှာဟသဒ္ဒဿ အတ္တော။ **အနတိရေကေ** အတိရေကာဘာဝေ။ **အနဝသေသမှိ** သဗ္ဗသ္မိံ, **တံ ကေဝလ**ဝစနံ တီသု လိင်္ဂေသု။

၇၈၇. ပဋ္ဌလံ “ဒိဂုဏံ သင်္ဃာဋိံ ပာရုပိတွာ”တ္ယာဒီသု [မဟာဝ. ၃၄၈]။ “ဝယောဂုဏာ အနုပုဗ္ဗံ ဇဟန္တိ”တိ [သံ. နိ. ၁.၄] ရာသိမှိ။ “သတဂုဏာ ဒက္ခိဏာ ပာဋိကင်္ခိတဗ္ဗာ”တိ [မ. နိ. ၃.၃၇၉] အာနိသံသေ။ **ဗန္ဓနံ** ကာမဂုဏံ။ **အပ္ပဓာနေ** ဝိသေသနေ။ **ဇိယာယ** ဓနုနော။

၇၈၈-၇၈၉. **ရက္ခာအေ** ဒုမာဒိမှိ။ **ဝိဇ္ဇမာနေ** ဘူတဂုဏေ။ **အရဟန္တေ** “ယော စ ကာလဃသော ဘူတော, သဘူတပစိံ ပစိ”တိ [ဇာ. ၁.၂.၁၉၀]။ ခန္ဓပဉ္စကေ “ဘူတမိဒံ, သာရိပုတ္တ, သမနုပဿထာ”တိ [မ. နိ. ၁.၄၀၁]။ **သတ္တေ** ပာဏိမှိ။ **မဟာဘူတေ** ပထဝါဒိကေ။ **အမနုဿော** ဒေဝရက္ခသာဒီ။ ဝိဇ္ဇမာနတ္ထဝဇ္ဇိတေ ရက္ခာအေ နာရိယံ န ဘဝ တိ, ဝိဇ္ဇမာနတ္ထေ, ပန အတီတာဒီသု စ တစ္စလိင်္ဂေါ။ **ပတ္တေ** သမ္ပတ္တော။ **သမေ** တုလျတ္တော။

၇၉၀. **သဇ္ဇနေ** သပ္ပုရိသေ။

၇၉၁. ပဒပူရဏေ “သုတ္တန္တ ဝန္နဘာ”တ္ယာဒီသု။ **ဒေဟာဝယဝေ** “အင်္ဂံ အင်္ဂဂုဏာ”န္တာဒီသု [ခု. ပာ. ၃.၃၀ တိုံသာကာရ]။ ဒေဟော စ အဝယဝေ စာတိ ဧကော။ ကောဋ္ဌာသေ “အယမေကော အင်္ဂေ”တ္ယာဒီသု [အ. နိ. ၆.၆၁]။ **လာမကံ** နိဟီနကံ။

၇၉၂. **နိကာယော** သဓမ္မိနံ ဂဏော။ **သန္ဓိ** ပဋိသန္ဓိ။ **သာမဉ္ဉေ** ဝိသေသာဓာရေ။ **ပသူတိ** မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခမနံ, **ကုလံ** ခတ္တိယာဒိကုလံ။ **ဘဝေ** ဘဝနက္ရိယာ။ **ဝိသေသော** ဥပာဓိ, ယဿ ဝသေန ဘိန္နေသု သဗလာဒီသု အဘိန္နာ ဓီသဒ္ဒ အာ ဝတ္တန္တေ။ **သုမနာယံ** မာလတိယံ။ **သဋ္ဌတလက္ခဏေ** သဋ္ဌတဓမ္မာနံ လက္ခဏေ။

၇၉၃. **ဘဝဘေဒေ** ကာမဘဝါဒိ။ **ပတိဋ္ဌာယ** နိဿယေ။ **နိဋ္ဌာ** နိပ္ဖတ္တိ။ **အဇ္ဈာသယော** အဓိပ္ပာယော။ **ဗုဒ္ဓိ** ဉာဏံ။ **တသဋ္ဌာနံ** ဝသနဋ္ဌာနံ။ **ဝိသရတ္တံ** ဝိသရဏဘာဝေါ။ “ဝိသဒတ္တေ”တိပိ ပာဌော, တဒါ **သဒဓာတုဿ** ဝိသရဏတ္ထတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

၇၉၄. **ဖလေ** သောတာပတ္တာဒိကေ။ အနိစ္စာဒိအနုပဿနာ **ဝိပဿနာ** နာမ။ **မဂ္ဂေ** သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဒိကေ။

၇၉၅. **ကမ္မာရုဒ္ဓနံ** ကမ္မာရာနံ ဥဒ္ဓနံ, ကမ္မာရာနံ ယထာ ဥက္ကာတိ။ **အင်္ဂါရကပလ္လံ** အင်္ဂါရာနံ ဘာဇနံ။ **ဒီပိကာ** နာမ မစ္ဆိကဋ္ဌာဒိမယာ ပဒီပကိစ္စကာရိကာ။ **သုဝဏ္ဏကာရမူသာ** မတ္တိကမယာ ဧကာ ဘာဇနဝိကတိ။ တယုနော ဝေဂေ စ **ဥက္ကာ**သဒ္ဒော, ယော “ဒေဝဒုန္ဒုဘီ”တိ ဝုစ္စတော။

၇၉၆. **ကေသောဟာရဏံ** ကေသာနံ လဝနံ။ **ဗီဇိတဝုတ္တိ** ဗီဇိတဿ ဝတ္တနံ။ **ဝပနံ** ဗီဇဿ ဝပနံ။ **တပသမကရဏံ** ဝပိတဿ ဗီဇဿ သမကရဏံ။ **ပဝုတ္တဘာဝေ** ဗန္ဓနာ မုတ္တိ။

၇၉၇-၇၉၈. **သုတော ဝိဿုတေ** ပာကဋေ။ **အဝဓာရိတေ** ဥပလက္ခိတေ။ **ဥပစိတေ** ရာသီကတေ။ **အနုယောဂေ** ပုစ္ဆာ။ **ကိလိန္နေ** တိန္တေ။ **သောတဝိညေယျံ** သဒ္ဒါယတနံ။ **သတ္တံ** သဒ္ဒသတ္တာဒိ, သုတနာမကော တ ဧကော သတ္တ ထဝိသေသော။ ဧတေသု ဒွီသု အတ္တေသု **သုတံ** နပုံသကံ။ ပုတ္တေ **သုတော** ပုလ္လိင်္ဂေ, ရာဇိနိပိ **သုတော။**

၇၉၉. **ယုဂေ** ကတာဒိစတုက္ကေ။ **လေသော** အနုမာနဉာဏဝိသယော။ **ပညတ္တိယံ** “ကပ္ပတ္တေရော”တိ။ **ပရမာယု** မ္ဟိ “ကပ္ပံ သဂ္ဂမှိ မောဒတီ”တိ။ အညတ္ထ ကပ္ပာဒီသု ပုလ္လိင်္ဂေ။ သဒိသေ ပန တီသု လိင်္ဂေသု။ **သမဏတေဟာ ရော** ဝိနယာဂတော သမဏာနံ တေဟာရော။ **ကပ္ပဗိန္ဒု** စီဝရေ ကတဗိန္ဒု။ **သမန္တတ္တေ** သမန္တဘာဝေ။ **အန္တရကပ္ပ ဟေ** မဟာကပ္ပဿ အသီတိမော ဘာဂေ။ **အာဒိသဒ္ဒေန** အသင်္ခေယျမဟာကပ္ပေ သင်္ဂဏှာတိ။ **တက္ကေ** ဝိ တက္ကေ။ **ဝိဓိ** ဝိဓာနံ။

၈၀၀. **ဝိရတိ** ဝိရတိတ္တယံ။ **သပထော** အက္ကောသော။ **တစ္ဆေ** တထဘာဝေ။ **အရိယသစ္စမှိ** ဒုက္ခသစ္စာဒိကေ။ **ဒိဋ္ဌေ** မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။

၈၀၁. **သဏ္ဌာတိဒေသော** “ကမ္ဗောဇော အဿာနံ အာယတန”န္တိ။ **တသဋ္ဌာနံ** နိတသဋ္ဌာနံ “ဒေဝတနံ ဒေဝါယတန”န္တိ။ **အာကရေ**တိ ယတ္ထ သုဝဏ္ဏရဇတာဒယော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ **သမောသရဏဋ္ဌာနံ** ဗဟူနံ သန္နိပတဋ္ဌာနံ။ **ပဒပူရဏေ** “ကမ္မာယတနံ, သိပ္ပါယတန”န္တိ။

၈၀၂. **ဝတ္တံ** အမ္ဗရံ။ **အညော** ယော သကော န ဟောတိ။ **ဩဓိ** မရိယာဒော။ **ဘေဒေ** ဝိသေသော။ **မနသိပိ** စိတ္တေ ပိ။

၈၀၃. **ဝိဟာဓေ** ဤလ္လာဝိဟာဓေ **ကုသလော။** အနဝဇ္ဇာဒီသု တစ္စလိင်္ဂကော။

၈၀၄. **ဒွတေ** မစ္စတဒိ။ **မစ္ဆရာဒီသု** ဆသု ရသေသု။ **ဟရသေ** သူတော။ **သိင်္ဂါရာဒေ** နဝ နာဋ္ဌရသေ။ ရသရတ္တမံ သမေဒဋ္ဌိသုက္ကဋ္ဌိမိဇ္ဇဝသေန သတ္တ **ဓာတဝေ,** တဗ္ဗေဒေ။ **ကိစ္စေ** ဖဿာဒိမွာနံ သင်္ဃဋ္ဋနာဒိကိစ္စေ။ **သမ္ပတ္တိ** တေသံယေဝ။

၈၀၅. **ဗောဓိသဒ္ဒော** ဉာဏဒွယေ နာရီယံ, ဗောဓိရာဇကုမာရာဒိပညတ္တိယံ ပုမေ။ အဿတ္ထရုက္ခေ ပုမိတ္ထိယံ။

၈၀၆. **ယေန** ကတ္တုဘူတေန **ယော** ကမ္မဘူတော နိစ္စသေဝိတော, **တတ္တာပိ** ကမ္မဘူတေ။ **ဝိသယော** အနညထာဘာ တော။ **ဇနပဒေ** ကုရုအာဒိကေ။ **ဂေစရေ** တဗ္ဗဟုလာစာရေ။

၈၀၇. **သတ္တာယံ** ဝိဇ္ဇမာနတာယံ။

၈၀၈. ဗန္ဓဝေ **သော** ပုမေ။ အတ္တနိ **သံ** နပုံသကေ။ နေသိံ **သော သံ** အနိတ္ထိယံ။ သုနခေ **သာ** ပုမေ ဝုတ္တော။ အတ္တနိယေ **သော** တိလိင်္ဂကော။

၈၀၉. ဆဝိသမ္ပတ္တိယံ ဆဝိယာ သမ္ပတ္တိယံ။

၈၁၀. ဇာမာတာ ဓီတုသာမိကော။ **မန္ဒပ္ပိယေ** အပ္ပပိယေ **ဝရံ** အဗ္ဗယံ။

၈၁၁. မကုလေ အဝိကာသသမ္ပတ္တော။ **နေတ္တိံသာဒိပိဓာနေ** ခဂ္ဂါဒီနံ ဂေဟေ။

၈၁၂. ပိတာမဟော ဗြဟ္မာ။ **ပိတူသု** မာတာပိတူသု။ **တထာ** ပက္ခန္တရေ။ **တပသိ** သီလေ။

၈၁၃-၈၁၄. မဇ္ဈေဗန္ဓေ ဥရောဗန္ဓနေ။ **ပကောဌော** ကပ္ပရဿာဓောဘာဂေ။ **ကစ္ဆဗန္ဓနံ** အဓောမ္ဗရဿ ဒဠှဗန္ဓနံ။ မေခလာယဋ္ဌာတိ **ကစ္ဆာ** စတူသု ဝတ္တေသု။ **ကစ္ဆော** လတာဒီသု။ **ကစ္ဆော ဗာဟုမူလမ္ပိ** ပရူဠှကစ္ဆနခလောမေ, ''ကစ္ဆေဟိ သေဒအ မုစ္စန္တိ''တိ။ **အနူပေ** ဗဟူဒကဒေသော။

၈၁၅. မာနံ တုလာပတ္ထင်္ဂုလိဟိ။ **ပမာတရိ** ပမာဏဿ ကတ္တရိ။

၈၁၆. ဒဗ္ဗံ ဓနံ။ **အတ္တဘာဝေ** ပဉ္စက္ခန္ဓသမူဟော။ **ဟဏော** ဇီဝိတိန္ဒြိယံ။ ဒဗ္ဗာဒီသု စတူသု **သတ္တံ။ သတ္တာ** ယံ ဝိဇ္ဇမာနတာယံ **သတ္တာ။** ဇနေ **သတ္တော။ သော သတ္တ** သဒ္ဒေ, **အာသတ္တော** လဂ္ဂိတေ တိလိင်္ဂကော။

၈၁၇. သေမ္ဟာအေ တိအေသေ။ **ရသရတ္တာဒိ** ပုဗ္ဗေဝုတ္တော။ **ပဘာဒိကေ** ရူပဓာတုမ္ပိ။ **စက္ခာဒိကေ** ဝိသယဓာတုမ္ပိ။

၈၁၈. အမစ္စာဒိကာ သတ္တ ပကတိယော ဝုတ္တာ။ **သတ္တာဒိသာမ္ယဝတ္ထာ** သတ္တရဇတမဘူတာနံ တိဏ္ဏံ ဂုဏာနံ သာမ္ယဝတ္ထာ။ **ပစ္စယာ** ဏပစ္စယာဒိတော **ပဌမေ** ပဌမသဏ္ဍိတေ **ကရောတ္ထာဒိဓာတုမ္ပိ။**

၈၁၉. ပရိတ္တာဏံ ရက္ခဏံ။ **ဝတ္ထုမ္ပိ** သကာသေ။ **တလ္လဉ္ဆနံ** ဟဒဿ ဌာနံ။

၈၂၀. လောဟမုဂ္ဂရေ လောဟမယေ မုဂ္ဂရေ။ **တာဋ္ဌာဒိကေ** သမ္မတာဋ္ဌကံသတာဋ္ဌာဒိကေ။ **ကဌိနေ** ကက္ခဠေ။

၈၂၁. မက္ခိကာ နီလမက္ခိကာဒိကာ။ တာသံ ဘေအ သဝိသာ မဓုကတာ ပိင်္ဂလမက္ခိကာ။ မဓုမ္ပိ **ခုဒ္ဒံ** အပ္ပကာဒီသု စတူသု ဝတ္တမာနံ တီသု လိင်္ဂေသု။ **အဓမော** နိဟီနော။ **ကပဏော** ကေစာရိ။

၈၂၂. တဏ္ဍေ ကေရသဝိသေသော။ **မရဏလိင်္ဂေ** မရဏညပကလက္ခဏေ။ အသုဘေ, သုဘေ စာတိ စတူသု ဝတ္ထေသု **အရိဋ္ဌံ။ အာသဝေ** မဇ္ဇဝိသေသော။ **ဖေဏိလဒ္ဒုမော** ''ဗဒီ-ယ ါ-ခော''။

၈၂၃. ဂေဟာနံ အရုဗန္ဓပ္ပယောဇနံ **ပီဌိကာ** နာမ။ ပက္ခန္တဒ္ဒဝယဿ, ကဏ္ဏိကာဒီနဉ္စ နိဿယဘူတာ ပီဌိကာ။

၈၂၄. မိတ္တာကာရေ အမိတ္တဿာပိ မိတ္တသဏ္ဌာနေ။ ဗလေ, ရာသိမ္ပိ, ဝိပတ္တိယဉ္စ, ''ဗလဿ ရာသိ''တိ ပိ ကေ။

၈၂၅. ခန္ဓေ ရူပက္ခန္ဓေ။ **ဘဝေ** ရူပဘဝေ။ **နိမိတ္တမ္ပိ** ကာရဏေ။ **ဝပု** သရီရံ။

၈၂၆. ဝတ္ထုကိလေသကာမေသူတိ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမေသု။ **မဒနေ** မာရဒေဝပုတ္တေ။ **ရတေ** မေထုနေ။ **နိကာမေ** ဣစ္ဆာရဟိတေ **ကာမံ** နပုံသကေ။ အနုညာယံ **ကာမမဗ္ဗယံ** ဘဝေ။

၈၂၇. ဝဇ္ဇဘဏ္ဍမုခေ ဝီဏာအေဏိမုခေ။ **မာတင်္ဂဿ** ဟတ္ထိနော **ကရကောဋိ** ဟတ္ထဂ္ဂံ။

၈၂၈. **ရမ္မော** သဏ္ဍံ့ကေတဝဏ္ဏတ္တာ။ **အသစ္စံ** မုသာ။ **အယောဃနံ** ယေန ပဟရတိ။ **ဂိရိသိင်္ဂမှိ** ဂိရဂ္ဂေ။ **သီရင်္ဂေ** ဖာလင်္ဂေ။ **ယန္တေ** ကူဋယန္တေ။

၈၃၀. **ပဋိတဏ္ဍေ** ပဋိဝစနေ။ **ဥတ္တရာသင်္ဂေ** ဥပရိဝတ္ထေ။ သေဋ္ဌာဒီသု **ဥတ္တရော** တီသု, ပရသ္မိံ ဥပရိသ္မိဉ္စ ဤရိတော။

၈၃၁. **ဝိမုတ္တိ** အရဟတ္တဖလံ မဂ္ဂနိဗ္ဗာနာနိပိ။

၈၃၂. **သင်္ခတေ** ပစ္စယာဘိသင်္ခတေ ဓမ္မေ။ ပုညာဘိသင်္ခါရော, အပုညာဘိသင်္ခါရော, အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရောတိ **ပုညာဘိသင်္ခါရာဒိ။ ပယောဂေ** ဥဿာဟော။ ကာယသင်္ခါရော, ဝစီသင်္ခါရော, စိတ္တသင်္ခါရောတိ **ကာယသင်္ခါရာဒိ။ အဘိသင်္ခရဏံ** အဘိသင်္ခရဏကိရိယာ။

၈၃၃. **တဗ္ဘာဝေ** ဒိဋ္ဌိသဟဂတံ။

၈၃၄. **ပတိရူပေ** ယုတ္တေ။ **ဆာဒိတေ** တိဏာဒီဟိ။ **ရဟော** သုညဋ္ဌာနံ။ **ပညတ္တိယံ** ဆန္နော ဘိက္ခု, ပညတ္တိယံ ယေဝ ပုမေ။

၈၃၅. **ဗုဒ္ဓစက္ခု** ဗုဒ္ဓါနံ စက္ခု။ **သမန္တစက္ခု** သဗ္ဗညုတဉာဏံ။ **ဓမ္မစက္ခု** ဟေဋ္ဌာမဂ္ဂတ္တယေ ဉာဏံ။

၈၃၆. **အဘိက္ကမော** အဘိက္ကမနီယော။

၈၃၇. **ဝေဝစနံ** အဘိန္နတ္ထော သဒ္ဒော။ **ပကာရသ္မိံ** ဘေဒေ။ **အဝသရော** အဝကာသော။

၈၃၈. **စိတ္တကမ္မံ** စိတ္တကာရာနံ ကမ္မံ။ **ဝိစိတ္တေ** နာနာဝိဓေ။ **ပညတ္တိယံ** စိတ္တော ဓနုဓရောယေဝ။ **စိတ္တမာသော** ပုဏ္ဏေန္ဒုယုတ္တေန စိတ္တေန နက္ခတ္တေန လက္ခိတော မာသော။ **တာရန္တရေ** စိတ္တနက္ခတ္တေ။ **ထိယံ** နာရိယံ။

၈၃၉. **သာမလေ** နီလေ။ **သယမတ္ထေ သယံ** သဒ္ဒသ္သ အတ္ထေ။ **သာရိတ** ဥပဟသကာ။

၈၄၀. “**ပုမေ**”တ္ယာဒိနာ ပုဗ္ဗဒ္ဓေန **ဂုရု**သဒ္ဒသ္သ အတ္ထာ ဝုတ္တာ, အပရဒ္ဓေန **ဂရု**သဒ္ဒသ္သ, ‘‘ကေဒေသေကတ္တမနညံဝေ’’တိ ဉာယေန ဒွိန္နမ္ပိ ဧကတ္တမညမာနေန ကထာနေကတ္ထဝဂ္ဂေ ကထိတာ။ **မဟန္တေ** ဗဟုတ္တေ။ **ဒုဇ္ဇရေ** ဇီရာပေတုမသက္ကုဏေယျေ, ဒုက္ကရေ တ။

၈၄၁. **အစ္စိတေ** ပူဇိတေ။ **ခိန္နေ** ကိလမထပ္ပတ္တေ။ **သမိတေ** ဥပသမိတေ။

ကထာနေကတ္ထဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈၄၂. ဝိသုဒ္ဓိဒေဝတာ, သမ္မုတိဒေဝတာ, ဥပပတ္တိဒေဝတာ စာတိ **ဝိသုဒ္ဓိဒေဝတာဒိ။ နဘံ** အာကာသော။

တရုဏာဒီသု တီသွတ္ထေသု **မာဏဝော။**

၈၄၃. အာဒ္ယတ္ထာဒီသု **အဂ္ဂံ။ ဝရေ** သေဋ္ဌေ တီသု။

ပစ္စနီကော သတ္တု။ **အညေ** အညတ္ထေ။ **ပစ္ဆာဘာဂေ** ‘‘ဓာတုလိင်္ဂေဟိ ပရာ ပစ္စယာ’’တိ။

၈၄၄. **ယောနိ** ဣတ္ထီနံ ယောနိမဂ္ဂေ။ **ကာမော** ဣစ္ဆာ။ **သိရီ** ပညာ, ပုညော စ။ **ဣဿရံ** ပဘုတာ။ **ဓမ္မော** သီလာဒိ။ **ဥယျာမော** ဝီရိယံ။ **ယသော** ပရိဝါရော, ကိတ္တိ စ။

၈၄၅. သမင်္ဂိနိ သမန္နာဂတော။

၈၄၆. ဌိတိ ဌာနက္ခိယာ။

၈၄၈. ခန္ဓကောဋ္ဌာသော အဏ္ဍဇာဒိစတုက္ကံ။ **ပဿာဝမဂ္ဂေ** ဣတ္ထိနံ ယောနိ။ **သော** ပုလ္လိင်္ဂေ။ **ကူလေ** တီရေ။

၈၄၉. နာကေတုနာဂသဒ္ဒော တု။ **ဥရဂေ** သပ္ပေ, ဟတ္ထိနိ စ။

၈၅၀. သဏ္ဍော ဂဏာနာ။ "အညတ္ထေ"တ္ထေကေ ဝဒန္တိ။

၈၅၁. ဘေ နက္ခတ္တဝိသေသေ။ **သန္တိကေ** သမီပေ။ **မူလမူလေ** လောဘာဒိကေ။ **ဟဘတေ** မူလဓနေ။ **အံသော** သရီရာဝယဝေ။ **ပကဏ္ဍေ** ရုက္ခာဒီနံ သရီရေ။

၈၅၂. ကမ္မေ ကိရိယာယံ။ **ဝိကောပနံ** ဝိဒ္ဓံသနံ။

၈၅၃. ပစ္စာတာပေ ဝိပ္ပဋိသာရေ။ **အနုဗန္ဓေ** ပုနပ္ပုနံ ပဝတ္တနံ။ **ရာကဒေ** သတ္တကေ။ မာတင်္ဂဿ မုဒ္ဓနိ ပိဏ္ဍဒွဝယေ **ကုမ္ဘော**။

၈၅၄. ခဂ္ဂကောသေ ခဂ္ဂပိဓာနေ။ **ပဋိစ္ဆဒေ** သမန္တတော ဆာဒနေ။ **သာရမ္ဘေ** ကောလာဟလေ။

၈၅၅. ကာလဝိသေသော ဒသစ္ဆရကာလော။ **နိဗ္ဗာဟရဋ္ဌိတိ** အစိရဋ္ဌိတိ, **အစိရဋ္ဌိတီ** တိ ဒသစ္ဆရတောပိ ဦနဋ္ဌိတိ။

ဥပ္ပတ္တိဘူမိ ဇာတိဘူမိ။

၈၅၆. ကဗဋ္ဌိကာရာဟာရာဒီသု စတူသု။

၈၅၇. သဒ္ဓာယ အပရပ္ပစ္စယေ။ **စီဝရာဒီသု** စတူသု။ **အာဓာရော** နိဿယော။

ဒိဗ္ဗဝိဟာရော, အရိယဝိဟာရော, ဗြဟ္မဝိဟာရော စာတိ **ဒိဗ္ဗဝိဟာရာဒိ။ သုဂတာလယေ** ဘိက္ခုနမာတသေ။

၈၅၈. သမတ္တနေ နိဋ္ဌာယံ။ **စ**ကာရေန နိယမာဒိကေ သင်္ဂဏှာတိ။

သင်္ဂေ လဂ္ဂေ။ **ကာမာဒော** စတုက္ကေ။

၈၅၉. သပ္ပဖဏင်္ဂေသူ တိ သပ္ပဿ ဖဏေ, အင်္ဂေ စ သရီရေ။ **ကောဋ္ဌိလ္လေ** ကုဋ္ဌိလတာယ။ **ဘုဋ္ဌနံ** ဘောဇနက္ကိရိယာ။

ဘူမိဘာဂေ ရာဇင်္ဂဏာဒိမှိ။ **ကိလေသေ** သံကိလေသေ။ **မလေ** ရာကဒိကေ။

၈၆၀. ခနာဒိဒပ္ပေ တိ ခနာဒိကေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နေ ဒပ္ပေ။

နိမိတ္တေ ကာရဏေ။ **ဆလေ** သဌ္ဌေ။

၈၆၁. သော ပုလ္လိင်္ဂေ။ **ပရမတ္တနိ** ဒိဋ္ဌီနံ ကပ္ပလဒ္ဓေ အတ္တနိ။ **ထမ္ဘာသိုး** ဂေဟာဒီနံ ထမ္ဘေ။ **ဗလသဇ္ဇနံ** ယုဒ္ဓကာလေ ဗလဿ သဇ္ဇနံ။

၈၆၂. **ကုသူလော** ဓညာဒီနံ ဂေဟံ။

သောဟနင်္ဂမှိ သောဟနသီသေ။

၈၆၃. **နိယျာသေ** သိလေသေ။ **သေခရေ** သီသေ။ **နာဂဒန္တကေ** ဘိတ္တိအာဒီသု ပဝေသိတေ နာဂဒန္တာကာရေ ဒဏ္ဍေ။

သိခဏ္ဍော ပိဉ္ဆံ။ **တူဏီရေ** ဥသုနိဓိမှိ။ **နိကရေ** သမူဟေ။

၈၆၄. **သံယတကေသေသု** ဗန္ဓိတကေသေသု။

ကမ္ဗု ဇလဇန္တုဝိသေသော။ **နလာဋဋ္ဌိ** နလာဋဋ္ဌေ ဇာတဋ္ဌိ။ **ကေပ္ဖကေ** ဟဒဂဏ္ဌိမှိ။

၈၆၅. **ကာလေ** ပဥ္စဒသီဒိဝသပရိမာဏေ။ **သာဋ္ဌေ** ပတ္တာသာဓိကိယေ။ **သခီ** သဟာယော။ **တဇော** ပတ္တံ။ **ပင်္ဂုဠော** ပီဌသပ္ပီ။

ဒေသေ ဒေသဝိသေသေ။ **အဏ္ဏဝေ** သမုဒ္ဒေ, ဧတေ ပုမေ။ **သော သိန္ဓု** သဒ္ဒော **သရိတာယံ** နဒိယံ ဘဝေ။

၈၆၆. **ကရေဏု**သဒ္ဒော **ဂဇေ** ဟတ္ထိမှိ, **ပုရိသေ** ပုလ္လိင်္ဂေ ဝတ္တတိ။ **ဟတ္ထိနိယံ** တု ဣတ္ထိယံ။

ရတနေ ရတနဝိသေသေ။ **မဏိဝေဓော** နာမ ယံ လောကေ "စိန" ဣတိ ဝုစ္စတိ။ **ဣန္ဒဟေတိ** ဣန္ဒာဝုဓော။

၈၆၇. **ကောဋိယံ** အဂ္ဂေ။ **တဒိတ္တတဒနေ** ဝီဏာဒိတဒိတ္တတဒနောဟယေ။

"ကောဏော ဝဇ္ဇပ္ပဘေဒေ စ၊
ကောဏော သေလဂုဠေ ဣဓေ။
ဝီဏာဒိတဒနောဟယေ၊
ကေဒေသေ ဂတဿ စေ"တိ။ –

တိကဏ္ဍသေသော [တိကဏ္ဍသေသ ၃.၃.၁၂၅]။

၈၆၈. **ဝဏိပ္ပထေ** တဏိဇာနံ တေဟာရကမ္မပထေ။ **ဝေဒေ** ဝေဒဝိသေသေ, တဏိဇေပိ **နိဂမော**။

ဝိတအဒော "ဝိတအဓိကရဏ" [ဟစိ. ၃၉၄] ဏ္ဍာဒီသု။ **အာဓာရော** ကာရကဝိသေသော, နိဿယော စ။ **ကာရဏော** "ယတွတဓိကရဏမေန"န္တိ [ခ. သ. ၁၃၅၄]။

၈၆၉. **ပသုမှိ** ကေဏော။ **ဝသုဓာ** ပထဝီ။ **တစာ** ဝစနံ။ **အာဒိနာ** သဂ္ဂရံသိဝဇိရစန္ဒဇလာဒယော ဂဟိတာ။

ဟရိတေ သုကပတ္တသဒိသေ ဝဏ္ဏဝိသေသေ။ **တသုဒေဝေ** ကဏှေ။

၈၇၀. **အာယတ္တေ** နိဿယေ။

ကဏ္ဏပူရော ကဏ္ဏာလင်္ကာရော။ **သေခရေ** အဂ္ဂေ။ ဧတေ ဒွိန္နမ္ပိ အတ္ထာ။

၈၇၁. **ဝိဇ္ဇုယံ** စဉ္စလာယံ။ **ဣတ္ထိပုရိသေ** ပုရိသိတ္ထိယံ။

ကောဏော အဿော။ **သဏ္ဍာဝိသေသော** "ကောဋိပကောဋီ"တ္ယာဒီသု။ **ဥက္ကံသေ** ပရိယောသာနေ။

၈၇၂. **ဇာလာ** အဂ္ဂိဇာလာ။ **အဂ္ဂံ** ကောဋ္ဌိ။

နာရိ **အာသီ**သဒ္ဓော သပ္ပအဋ္ဌာယံ။ **ကူဋ္ဌသ္သ** ဝတ္ထုနော **အာသီသနာယံ** ပတ္ထနာယမ္ပိ ကူတ္ထိ ဧဝ။

၈၇၃. **ဝိလီနတေလေ** ဝိသရဏတေလေ။ **ဝသက** ဝသံ ဂစ္ဆန္တိ နာရိ။ **ဝဋ္ဋကာဝီ** အနုဝတ္တာ သောရဘောယီ။

အဘိလာသေ ကူဋ္ဌာယံ။ **ကိရဏေ** ရံသိမ္ဟိ။ **အဘိသင်္ဂေ** လဂ္ဂနေ။

၈၇၄. **အံသေ** ကောဋ္ဌာသေ။ **သိပ္ပေ** နာဋ္ဋကသတ္ထာဂတော။ စန္ဒသ္သ သောဠသမေ ဘာဂေ စ **ကလာ**။

၈၇၅. **ဗိဇကောသေ** ဝရာဋ္ဋကေ။ **ကဏ္ဏာဘူသာယံ** ကဏ္ဏာလက္ကာရေ။

အာကမိကာလေ အနာဂတကာလေ။ **ပဘာတေ** ဒဏ္ဍတေဇော။ သံယမေပိ **အာယတိ** ဘဝေ။

၈၇၆. **မေသာဒိလောမေ** ဧဠကာဒီနံ လောမေ။ **ဘူမဇ္ဈေ** ဒ္ဝိန္နံ ဘူနံ မဇ္ဈေ ဇာတာယံ **ရောမဓာတုယံ** လောမေ။

နဋ္ဌူကီ နာဋ္ဌူကိတ္ထိ။ **မဒိရာ** သုရာ။

၈၇၇. **က္ရိယစိတ္တေ** ဝိသတိဝိဓေ က္ရိယစိတ္တေ။ **ကရဏေ** ကရဏက္ရိယာယံ, ဧတေသု ဒ္ဝိသု အတ္ထေသု **က္ရိယံ**။ ကမ္မနိ ကတ္တဗ္ဗေ **က္ရိယာ** နာရိ။

သုဏိသာယံ ပုတ္တသ္သ ဘရိယာယံ။ **ကညာယံ** အနိဗ္ဗိဒ္ဓာယံ။ **ဇာယာယံ** ဘရိယာသာမညေ။

၈၇၈. **ကူသ္သရိယံ** ပဘုတာ။ **အက္ခရာဝယဝေ** ဂရုအက္ခရာနံ အဝယဝေ။

ဟာဝစနေ ဗုဒ္ဓဝစနေ။ **သိဒ္ဓေ** သိဒ္ဓန္တေ။ **တန္တေ** သုတ္တမယေ။ **သုပိတေ** နိဒ္ဒါသီလေ။

၈၇၉. **ရာဇလိင်္ဂံ** ခဂ္ဂါဒိ။ **ဥသဘင်္ဂေ** ဥသဘာဝယဝေ။ **ရုက္ခေ** ရုက္ခဝိသေသေ။ **နိမိတ္တံ** ဂုယှဟင်္ဂံ။ **စိဟနေ** လက္ခဏေ။ **ပဒေ** ဝိဘတျန္တေ။

၈၈၀. **တေဟာရေ** တဏိဇကမ္မေ။ **ကီဋ္ဌာအေ** ကီဋ္ဌာဒိမ္ဟိ။ **အာဒိနာ** ဇုတိထုတိဂတျာဒယော သင်္ဂဟိတာ။

သရီရေ သရီရာဓိဒေဝေ။

၈၈၁. **သုသ္သူသာယံ** သောတုမိစ္ဆာယံ။ **ကူသ္သာတျာသေ** သရာဘျာသေ။ ဟိံသနေပိ **ဥဟာသနံ**။

ဟေတိဘေဒေ အာဝုဓဘေဒေ။ **သင်္ကု** ခါဏုဝိသေသော။

၈၈၂. **ဝီဏာဂုဏော** ဝီဏာယဇိယာ။ **တန္တံ တန္တ** သဒ္ဒော။ **မုဋ္ဌံ** ပဓာနံ။ **သိဒ္ဓန္တံ** ဥဒါဟရဏံ။ **တန္တု** သုတ္တံ။

ရထနင်္ဂလာဒီနံ အင်္ဂေ **ရထာဒျင်္ဂေ၊ ကပ္ပမ္ဟိ** ကတာဒိကေ။

၈၈၃. **ကူတ္ထိပုပ္ဖံ** ကူတ္ထီနံ ဥတု။ **ရေဏု** ဓူလိ။ **ပကတိဇေ ဂုဏေ** တိဏ္ဏံ ဂုဏာနံ ဒုတိယေ ဂုဏေ။

သ္သာသပ္ပဏော ဌပိတသ္သ ဓနသ္သ အနေ။ **အနမ္ဟိ** တဒညသ္သ အနေ။

၈၈၄. **ဂုရု** အာစရိယာဒိ။ **ဥဟယော** ဟေတု။ **အဝတာရော** ဩတရဏဌာနံ။ **ပူတမ္ဗု** ပဝိတ္တဇလံ။ **ဒိဋ္ဌိ** ဗုဒ္ဓဒသ္သနာ အညဒသ္သနံ။ အာဂမေပိ **တိတ္ထံ**။

ဇောတိသဒ္ဒော နက္ခတ္တရံသီသု **ပဏ္ဍကေ** နပုံသကေ။ အဂ္ဂိမှိ တု **သော** ပုမာ။

၈၈၅. “ဣတိ သန္ဓိကပ္ပေ ပဌမော ကဏ္ဍော”တျာဒီသု ဝဂ္ဂေ။ အဝသရေပိ, **အဝသရော** အဝကာသော။

အထ ဗာဟုဒွယဿ ဥဒ္ဓံ မာနေ။ **သူရတ္တေ** သူရဘာဝေ။

၈၈၆. **ပောရိသံ** ပုရိသကာရော။ **ဤဟာ** ဝီရိယံ။ **နိသိန္နာဒျုဂ္ဂမော** နိသိန္နာဒိကော ဥဂ္ဂမော ဌာနံ။

အနိဿယမဟီဘာဂေ လောကနိဿယဘူတာနံ တရုပဗ္ဗတနဂရာဒီနံ အဘာဝတော အနိဿယသင်္ခါတေ သုည မဟီကောဋ္ဌာသေ။ “ဣရိဏံ ဦသရေ သုညေ”တိ [မေဒိနီကောသ ၁၅.၃၆] ဟိ **တိကဏ္ဍသေသော။ ဦသရေ** ဦသဝတိ ဌာနေ။

၈၈၇. သာဓနေတျာဒီသု **အာရာဓနံ။** ရာဓနံပျတြ။ “ပတ္တိယံ သာဓနေ ဝုတ္တံ, ရာဓနံ တောသနေပိ စ”တိ **တိကဏ္ဍသေသော။**

သာနုမှိ ပဗ္ဗတဿ သမေ ဘူဘာဂေ။ **ဝိသာဏော** မာတင်္ဂဒန္တေ, ပသူနံ သိင်္ဂေ စ။

၈၈၈. **ဒိဋ္ဌံ** ရူပာရမ္မဏံ။ **အာဒိမင်္ဂေ** သောတာပတ္တိမင်္ဂေ။ **ဉာဏံ** သာမညံ။ **အက္ခိ** စက္ခု။ **ဣက္ခနံ** ဩလောကနံ။ **လဒ္ဓိ** ကဟော။

သုဝဏ္ဏော ပဉ္စဓရဏံ။ **ပဉ္စသုဝဏ္ဏော** နိက္ခော။ **ပသာဓနံ** အလင်္ကာရဝိသေသော။

၈၈၉. **တိထိဘေဒေ ဟော**ရသတ္တာဂတေ အနိဋ္ဌသမ္မတေ တိထိမှိ။ **သာခါဒိဖဋ္ဌုမှိ** ရုက္ခသာခါဒီနံ ဂဏ္ဌိမှိ။ ပူရဏေပိ **ပဗ္ဗံ**။

ဗလတမုခော ယတြ ပ္လတဒယော သီဃသောတေန အာကမ္ပိတတ ပဝေသိယန္တိ။

၈၉၀. **ကာမဓေ** တဏှာပဟာဓေ သုရာပါနာဒိကေ။ **ဒေါသေ** အပရာဓေ။ **ကောပဓေ** ဒဏ္ဍဖရုသာဒိကေ စ။ **ဝိပတ္တိယံ** ဝိနာသေ။

ဥပကရဏံ ကုလာလာဒီနံ ဒဏ္ဍစက္ကာဒိ။ **သိဒ္ဓိ** နိပ္ဖတ္တိ။ **ကာရဏော** ကတ္တာဒိသတ္တဝိဓော။

၈၉၁. **အနသီလေ** အနပကတိကေ စ။ **ဝဂ္ဂုတာဒိနိ** မဓုရတာဒိနိ စ **ဝဒညူ** ဘဝေ။ ဣတော ပဉှာယ **ဥဿိတ** ပရိယန္တ တော တီသု ဝုတ္တော။ **အဘိသိတ္တော** မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော ရာဇိနိ။

၈၉၂. **ဘာဂျဝိဟီနေ** အပုညေ။ **အပ္ပကေ** အဗဟုကေ။ **မူဠှေ** ဗာလေ။ **အပဋု** အဆေကော။ ခလေ, ဇဂတိယဉ္စ **မန္ဒော**။ **ဝုဒ္ဓိယုတ္တေ** ဝမုနယုတ္တေ။ **သမုန္နဒ္ဓေ** အနီစေ **ဥဿိတံ** တီသု ဘဝေ, “ဘာသိတ”န္တိပိ ပါဌော။

၈၉၃. **ရထင်္ဂေ** ရထာဝယဝေ။ **သုဝဏ္ဏာသိမှိ** ပလဿ စတုတ္ထဘာဂေ။ **ဟာသကေ** စတုဝီသတိပ္ပမာဏေ, တိံသပ္ပမာဏေ တ ။ ဟတ္ထိဒန္တာဒိဝိကတိယံ တီသု **အက္ခော**။ စက္ခာဒိန္ဒြိယေ **အက္ခံ**။

သဿတေ နိစ္စေ။ **တက္ကေ** ဝိတက္ကေ။ **နိဋ္ဌိတေ** ဝိနိဋ္ဌိတေ။

၈၉၄. **ဟရေ** မဟိဿရေ **သိဝေ, ဘဒ္ဒေ** ကလျာဏေ။ **မောက္ခေ** နိဗ္ဗာနေ စ **သိဝံ။ ဇမ္ဗုကေ** သိင်္ဂါလေ **သိဝါ။**

သတ္တိယံ ထာမေ။ **ထူလတ္တေ** ထူလဘာဝေ။

၈၉၅. သင္ကာဘေအေ ဥပ္ပလပုဏ္ဍရီကာနံ မဇ္ဈေ ဂဏနာ။ **နရကဘေဒေ** “ပဒုမနိရယေ နိဗ္ဗတ္တော”တ္ယာဒိသု။ **တရိဇေ** ကက္ကသနာဋ္ဌေ ကမလေ။

ဒေဝဘေဒေတိ

“အာဟော ခုတေ စ သောမော စ၊
ခတေ စေတ’နိလော’နလော။
ပစ္စူသော စ ပဘာသော စ၊
အဋ္ဌေတေ ဝသတေ မတာ”တိ [စိန္တာမဏိဋီကာ ၁.၁၀] ။ –

ကထိတေ ဒေဝဝိသေသေ။ **ရတနေ** ရတနသာမညေ, ခနေ စ, **ပဏ္ဍုကံ** နပုံသကံ။

၈၉၆. အတ္ထဂမနေ ဝိနာသဂမနေ။ **အပဝဂ္ဂေ** သဗ္ဗကိလေသာနံ ခယဟေတုဘူတေ ဝိရာဂခမ္မေ။

သေတမ္ဗုဇေ သေတကမလေ။ **ရက္ခန္တရေ** “ပုဏ္ဍရီက”န္တိ ဋ္ဌာတေ ဒုမဝိသေသေ, ဒ္ဝီသ္ဝဝတ္တေသု ပုမေ။

“ပုဏ္ဍရီကံ သိတမ္ဘောဇေ၊ သေတစ္ဆတ္တေ စ ဘေသဇ္ဇေ။
ကောသကာရန္တရေ ဗ္ယဂ္ဃေ၊ သော ဒိသာတရဏဂ္ဂိသူ”တိ။ –

နာနတ္ထသင်္ဂဟော။

၈၉၇. ဥပဟာရေ ပူဇာဒ္ယတ္ထံ အာဘတေ ဝတ္ထုမ္ဟိ။ **ကရသ္မိံ** ခေတ္တာဒိသမ္ဘဝေ ရာဇဘာဂေ။ **အသုရန္တရေ** ဗလိနာမကေ အသုရေ။

သမ္ဘဝေ ကြွတ္တိပုရိသသမ္ဘဝေ အသုစိမ္ဟိ **သုက္ကံ။ ဓဝလေ** သေတေ **သုက္ကော, ကုသလေ** ပုညေ တီသု, “ပုညံ ဓမ္မမနိုတ္တိယ”န္တိ ဧတ္ထ **ဓမ္မ**သဒ္ဒဿ အနိုတ္တိဘာဝဿ ဝုတ္တတ္တာ **သုက္က** သဒ္ဒေါ တီသု ဝုတ္တော။

၈၉၈. ဝိဘတ္တဗ္ဗဓနေ ဝိဘဇိတဗ္ဗဓနေ။ **ပိတူနံ ဓနေ** ပေတာနံ မာတာပိတူနံ ပုတ္တေဟိ ဝိဘဇိတဗ္ဗဓနေ စ။

ပဘုန္နော ပုဂ္ဂလဿ ဘာဝေ **ပဘုတ္တံ,** တထာ အာယတ္တဿ ဘာဝေ **အာယတ္တတာ။ အာယတ္တော** ပုဂ္ဂလော။ **အဘိလာသော** ကြွဏ္ဍာ။

၈၉၉. ခနိမ္ဟိ သဒ္ဒမတ္တေ။ **ယောခသီဟနာဒမ္ဟိ** ယောဓာနံ အဘီတနာဒေ စ **သေဋ္ဌနံ။**

၉၀၀. အာဒ္ယုပလဒ္ဓိယံ ပဌမသဉ္ဇာတေ ဝတ္ထုမ္ဟိ။

၉၀၁. သာခေကတမေ ကတ္တုတော အညေသံ ကိ္ရယာသာခေကတမေ ကရဏကာရကေ, ကိ္ရယာယံ, **ဂတ္တေ** သရီရေ စ။ **ကြွန္ဒြိယေ** စက္ခါဒိကေ။

ကုဋ္ဌိကာယံ အဟာပုရဏော။ **တူရိယင်္ဂေ** သမ္မတာဠာဒိကေ။

၉၀၂. ဥပ္ပာဒေ ဇနနေ။ **ဂဗ္ဘမောစနေ** ပုတ္တဝိဇာယနေ။

အသ္သေ အဿမတ္တေ။

၉၀၃. ပုပ္ဖံဝိနာ **ဖလဂ္ဂာဟိရုက္ခေ** အဿတ္ထာဒော, ရုက္ခမတ္တေ စ **ဝနပ္ပတိ** သဒ္ဒေါ။ **အာဟတေ** ဥပဋ္ဌာပိတေ ဝရာဟပုရိသာဒိရူပေ စ, ရဇတမတ္တေ စ **ရူပိယံ။**

၉၀၄. ကေသသဒ္ဒေ ပုဗ္ဗေ ယသ္မ ဟသသဒ္ဒဿ သော ကေသပုဗ္ဗော။ စယေ သမူဟေ ဝတ္တတိ, ယထာ “ကေသဟသော”တိ, ကေသကလာပေတ္ထတ္ထော။

အက္ခိမဇ္ဈေ ယာ “သူလာ”တိ ဝုတ္တာ။ **နက္ခတ္တေ** သတ္တဝီသတိဝိဓေ, တဒညေသု စ **တာရာ** ဣတ္ထီ။ **ဥစ္စတရ သ္မရေ** ဥစ္စတရေ သဒ္ဒေ **တာရော။**

၉၀၅. ပတ္တေ ဘာဇနသာမညေ, ဘုဉ္ဇနပတ္တေ စ။ **လောဟဘာဇေသွိ** အယောတမ္ဗာဒိမယေ ဘာဇနဝိသေသေ။ **ဒေဟမဇ္ဈေ** ဥဒရံ။

၉၀၆. ဝေသေ သဏ္ဌာနေ။ **သိပ္ပသာလာ** သိပ္ပီနံ သာလာ။

သမ္ပတ္တိ ဓနာဒိသမ္ပတ္တိ တိဝဂ္ဂသမ္ပတ္တိ စ။ လက္ခီယာ ကတပုညေဟိ သေဝိယတိ။ **ဣတ္ထီ** ဣတ္ထိဝိသေသော။ **ဒေဝ တာ** သိရီနာမိကာ ကော ဒေဝဓီတာ။

၉၀၇. ယုဝရာဇာ ပိတရိ ဒေဝင်္ဂတေ ရာဇဘာဝတရဟော ရာဇပုတ္တော။ **ခန္ဓေ** ဟရဿ ပုတ္တေ။ **သုသု** တရုဏော။

မဏိဘေဒေ ယော လောကေ “သန္တ”တိ ဝုစ္စတိ။ **အင်္ကုရေ** ရုက္ခာဒီနံ အင်္ကုရေ။

၉၀၈. ဝေတနံ ကမ္မကာရေဟိ လဘိတဗ္ဗဓနံ။ မူ **လံ** မူလဓနံ။ **တေဟာရေ** တဏ်ဇကမ္မေ။

ဘာဇနန္တရံ ယေန ခေဠာဒ္ဒသုစိံ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ။

၉၀၉. အသုဘေ စ ကမ္မေ သုဘေ စ ကမ္မေ **ဒ္ဝယေပိ** ကမ္မေ စာတိ တီသ္ဝတ္ထေသု ဘာဂ္ယံ ဝုတ္တံ။

တရုဘေဒေ အဿတ္ထေ။

၉၁၀. ဝိမုတ္တိယံ နိဗ္ဗာနေ။

“အယံ ပုမာ”တိ ဇာနနဿ ကာရဏဘာဝေ **ပုမတ္တံ,** တအာဒိမ္ဟိ။

၉၁၁. အဇ္ဈာယေ ပရိစ္ဆေဒေ။ **ဒိဝေ** ဒေဝလောကေ။

၉၁၂. သပတ္တသွိ အမိတ္တေ။ **ရုက္ခဂ္ဂေ** ရုက္ခာဝယဝေ။

၉၁၃. မုဒ္ဓေ ပဓာနေ။ **ဥပာယေ** ဟေတုမ္ဟိ။ **ဝဒနေ** လပနေ။ **အာဒိသွိ** ပဌမေ။

ဘဗ္ဗေ ဝိမုတ္တာရဟေ, ဘဝိတဗ္ဗေ စ။ **ဂုဏာဓာရေ** ဂုဏဿ နိဿယေ။ **ဝိတ္တေ** ဓနေ။ **ဗုဓေ** ပဏ္ဍိတေ။ **အာရ** အာရက္ခန္ဓေ။

၉၁၄. ပတ္တာအော ပတ္တော, တုလာ, အင်္ဂုလီတိ ပတ္တာဒိ။ **ဝိဓာယ** ဥန္နတိယံ။ **ပရိဿမေ** ခေဒေ။

၉၁၅. သရောရုဟေ ကမလေ။ **ခဂန္တရေ** ရုက္ခကိမိခာဒကသကုဏေ။ **တူရိယန္တရေ** ဝံသသဒ္ဒာဒိကေ။

၉၁၆. သံဝေဂေ ဥဗ္ဗေဂေ, ဝိမ္ဟယေ စ။

၉၁၇. တဒုပေတနိဿာယ စန္ဒပ္ပဘာယ ယုတ္တရတ္တိယံ။

၉၁၈. မာသေ တတိယမာသေ။ အတိဝုဒ္ဓေ စ အတိပသတ္ထေ စ။

၉၁၉. နိဗန္ဓေ ဗလက္ကာရေ “ဗလဂ္ဂဟော”တျာဒီသု။

မတ္တိကာဘေဒေ နီလာဒိဝဏ္ဏယုတ္တကိတ္တိမမတ္တိကာ။ **သိက္ကာယံ** ဥဒကကုမ္ဘာဒိတဟိကေ။ **နယနာမယေ** စက္ခုရောဂဝိသေသေ။

၉၂၀. မဏ္ဍလေ ပရိမဏ္ဍလေ။ ဗိမ္ဗိကာ လတာဇာတိ, တဿာ ဖလေ စ **ဗိမ္ဗံ**။

၉၂၁. ပထေ အဒ္ဓသေ။

၉၂၂. သန္တိ နိဗ္ဗာနံ။ **နိဘေ** သဒိသေ။

စာပေ ဓနုမှိ **ဣဿာသံ။ ဥသုနော** သရဿ **ခေပကမှိ** ပေရကေ **ဣဿာသော။**

၉၂၃. ဗာလသဒ္ဒော တီသု။ ကုတ္ရတ္ထေသု? **အာဒိဝယသာ** ပဉ္စမဝယေန **သမင်္ဂိနိ** သမန္နာဂတေ စ။ **အပဏ္ဍိတေ** မူဠှေ စ။

သောဏိတေ လောဟိတေ။ **တမ္ဗံ** ဥဒုမ္ဗရံ။ **အနုရတ္တော** အနုရာဂယုတ္တော ပုဂ္ဂလော။ **ရဉ္ဇိတံ** ရင်္ဂရဉ္ဇိတံ။

၉၂၄. ဝိရဠေ နိရန္တရေ။ **ကိသေ** အထူလေ။ **ဟိမေ** တုဟိနေ။

၉၂၅. ဂုဠဘေဒေ ယော လောကေ “သက္ခရာ”တိ ဝုစ္စတိ။ **ကဌလေ** သိလာခဏ္ဍေ။

၉၂၆. တိခိဏေ တိက္ခေ။ **ဗျတ္တေ** ဆေကေ။ **ရောဂမုတ္တေ** နိရောဂေ။

ခတ္တိယေ မုဒ္ဓာဘိသိတ္တေ။ **နရနာထေ** တဒညသ္မိံ။ **ပဘုမှိ** ဣဿရေ။

၉၂၇. ဧလကရဏ္ဍံ ဧလမဒ္ဒနဇ္ဈာနံ။ **ကက္ကေ** နဟာနစုဏ္ဏေ။ **နီစေ** အဓမေ။ သေတေပိ **ခလော။**

၉၂၈. ဗြဟ္မစာရီ စ ဂဟဋ္ဌော စ ဝနပ္ပတ္ထော စ ဘိက္ခု စာတိ **ဗြဟ္မစာရီဂဟဋ္ဌာဒိ, တပောဓနေ** ပိယသီလေ။

ကဌိနေ ကက္ခဠေ။ **နိဒ္ဒယေ** နိက္ကရုဏေ။

၉၂၉. ကနိဋ္ဌော စ ကနိယော စာတိ ဒွေ တီသု။ ကုတ္ရတ္ထေသု? အတ္ယပ္ပေ, အတိယုဝေပိ။

ဣဋ္ဌေ, နိဿာရေ စ အဂရုမှိ စာတိ ဒွေသွတ္ထေသု တီသု။

၉၃၀. အဓောဘာဂေ စ ဟီနေ စ။ **ဒန္တစ္ဆဒေ** ဒန္တာဝရဏေ။

ဟရိစရိယာယံ ဥပဋ္ဌာကေ။

၉၃၁. ရတနေ ဒွိဝိဒတ္ထိကေ။ **ဂဏေ** သမူဟေ ယထာ “ကေသဟတ္ထော”တိ။ **သောဏ္ဍာယ** ကရိကရေ။ **ဘန္တရံ** တေရသမနက္ခတ္တံ။

အာတင်္ကေ ကာသုယံ။ **ဥဒဟနံ** အန္ဓု, ယတ္ရ ဇလံ ဃဋိယန္တေန ဥဒ္ဓရိတွာ ပိဝန္တိ။

၉၃၂. ပဉ္စမံ ပမုခဋ္ဌာတိ ဣဒံ အဘိဓာနဒွယံ အာဒိမှိ ပဓာနေ ဝတ္တတိ။

ဝဇ္ဇဘေဒေ ဥဘယတလံ တူရိယံ။

၉၃၃. **ထိရံသော** ထိရကောဋ္ဌာသော။

ခန္ဓဘာရော ခန္ဓေန ဝဟိတဗ္ဗော ဘာရော။ **အာဒိနာ** ကဋ္ဌိဘာရာဒယော ဂဟိတာ။ ယသ္မာ ပလသတံ တုလာ, ဝီသတိ တုလာ ဘာရော, တသ္မာ **“ဒွိဝီသဟဿပလေ”** တိ ဝုတ္တံ။

၉၃၄. **မန္ဒိရေ** ဂေဟေ။ **ရောဂဘေဒေ** ခယရောဂေ။ **အပစယမ္ပိ** ဝိဒ္ဓံသနေ, ဝိနာသေ စ။

သာပဒေ ဗျဂ္ဃာဒိကေ ဒုဋ္ဌမိဂေ။ **သပ္ပေ** ဥရဂေ။ **ကုရူရေ** ကက္ခဠေ။

၉၃၅. **သဇ္ဇုဒုမေ** အဿကဏ္ဏရုက္ခေ။ **ရုက္ခေ** ရုက္ခမတ္တေ။

သောတေ ကဏ္ဏေ။ **ယဇနေ** ပူဇနေ။ **သုတိယံ** သဝနကိရိယာယံ။

၉၃၆. ပေတော စ ပရေတောစာတိ က္ကမေ **မတေ** ကာလင်္ကတေ စ **ပေတယောနိဇေ** ပေတယောနိသမ္ဘဝေ သိယုံ။

ဥဿာတေ ဟာကဋ္ဌေ။ **ဟဋ္ဌေ** ပဟဋ္ဌေ။

၉၃၇. **အဓိပ္ပာယေ** အဇ္ဈာသယေ။

ပက္ခေ သကုဏာဒီနံ ပက္ခေ။ **ဒလေ** ရုက္ခာဒီနံ ဆဒေ။ **ဘာဇနေ** လောဟမယာဒိကေ။ ‘‘သောဂတေ’’တိ က္ကဒံ ‘‘ဘာဇ နေ’’တိ က္ကမဿ ဝိသေသနံ။ **သောဂတေ** သုဂတဿ သန္တကေ ဘာဇနေတ္ထုတ္တော။

၉၃၈. **သုဋ္ဌုကတေ** သမ္မာ ကတေ ကမ္မနိ။

အနုကမ္ပာယာရပေဟ ဒုက္ခိတသတ္တေ။

၉၃၉. **ခနိမ္ပိ** သဒ္ဒေ။

၉၄၀. **ဝိဟိတေ** ဝိဓာတဗ္ဗေ။

အဋ္ဌသေ မဂ္ဂေ။ **ဝိသိခာ** ရစ္ဆာ။ **ပန္တိယံ** ဟင်္ဂိယံ။

၉၄၁. **ဂဂနေ** အာကာသေ။ **ဗျသနေ** ဝိပတ္တိယံ။

နေတ္တရောဂေ စက္ခုရောဂဝိသေသေ။ **ဆဒိမ္ပိ** ဂေဟာဒီနံ ဆဒနေ။

၉၄၂. **သင်္ဃဋ္ဋနေ** ဒွိန္နံ အန္တရဘူတေ။ ပုန **သန္ဓီ** တိ ပဒပူရဏတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **အတိသန္ဓေ** အတိသမိတေ။

၉၄၃. **ယာပနာ** ယာပနကာရကော ကဗဠိကာရာဟာရရသော။ **ဒိတ္တိ** ဇလနံ။ **ဗလံ** ထာမော။

၉၄၄. **ကုစ္ဆိ** ဥဒရံ။ **ဩဝရကော** ဂေဟဝိသေသော။

ခဏ္ဍနေ ဆေဒနေ။ **က္ကတိဝုတ္တေ စ ကမ္မနီ** တိ ‘‘က္ကတိ ဇဝံ မယာ ပုဗ္ဗေ စရိတ’’န္တိ ဝတ္တဗ္ဗေ သုဘာသုဘကမ္မေ။ ‘‘အတိဝတ္တေ စ ကမ္မနီ’’တိပိ ဟဉ္ဇော, အတီတကာလေ ပဝတ္တကမ္မနိတ္ထုတ္တော။

၉၄၅. **စိတ္တကေ** နလာဋ္ဌေ ကတကာဋ္ဌာဒိဗိန္ဒုမ္ပိ **ရုက္ခဘေဒေ** မရိစပ္ပမာဏမ္ပိလရုက္ခေ, ယဿ ဖလေန အမ္ဗိလ သူပံ ပစန္တိ။ **တိလကာဠကေ** တံတံသရီရာဝယဝေ သဉ္ဇာတတိလသဏ္ဌာနေ ကာဠကေ။

ဗောခေ ဗုဇ္ဈနေ။ **ပတ္တိ** လာဘော, ဟပုဏ္ဏဥ္စ။

၉၄၆. **အာယုမ္ဟိ** ဇီဝိတေ။ **ဟဒယင္ဂါနိလေ** ဥရောဂမတတေ။

ဝသေ အာယတ္တတာယံ။ **ဝေဒေ** စတုဗ္ဗိဓဝေဒေ။ **ဣတ္ထာ** အာရမ္မဏိတ္ထာ။

၉၄၇. **သိရသင္ဂိမ္ဟိ** သိရသော အင္ဂိမ္ဟိ။ **ဃဋ္ဋာဒိသကလေ** ဃဋ္ဋာဒိခဏ္ဍေ။

၉၄၈. **ဝေဏုတဒိသာခါဇာလသ္မိံ** တ္တိ ဝေဏုအာဒီနဉ္စ အညမညသံသဂ္ဂေ သာခါသမူဟေ။ **လဂ္ဂကေသေ** တာပသာဒီနံ လဂ္ဂကေသေ။ **အာလယေ** တဏှာယံ။

ဝခေ မာရဏော။ **ရက္ခိတသ္မိံ** ကမ္မနိ, ကတ္တရိ စ။

၉၄၉. **ထိယံ** ဣတ္ထိယံ။ **ပိယေ** သာမိကေ။ **မနုညေ** မနသော တောသနဇနကေ။ **ဂဝက္ခေ** သီဟပဉ္ဇရေ။

၉၅၀. **ကိံ** သဒ္ဒော ပုစ္ဆနတ္ထာဒီသု သလိင္ဂေ။ ဝိကပ္ပတ္ထာဒီသု တု အဗ္ဗယံ။

သသဒ္ဒေ သဒ္ဒာယ သဟိတေ။ **နိတပေ** ပေတာဒီနံ ကတ္တဗ္ဗပူဇာအာနေ။ **ပစ္စယေ** သဒ္ဒဟနေ **သဒ္ဓါ**။

၉၅၁. **အင္ဂိသ္မိံ** ‘‘ပနသဗိဇံ တာလဗိဇ’’န္တ္တာဒိသု။ သုက္ကေ စ **ဗိဇံ**။

ပူယေ ပက္ကဝဏသဉ္ဇာတေ။ **အဂ္ဂတော** ပုရတော။ **ဒိသာအော** သူရိယုဂ္ဂမနဒိသာယံ။ သာ ဟိ ဒိသာနံ အာဒိဘူတာ, ‘‘ဒိသာ’’တိ တ ဒိသာဝိသေသော။ **အာဒိနာ** ပုဗ္ဗဇာဒိနံ ဂဟဏံ။

၉၅၂. **အာဂမနေ** အသန္တုပ္ပတ္တိက္ရိယာယံ။ **ဒီဃာဒိနိကာယသ္မိံ** ဒီဃနိကာယမဇ္ဈိမနိကာယာဒိကေ။

၉၅၃. **ဒေဝရုက္ခော** သိရီသော။ **သန္တတိယံ** ဝံသေ။

ဥတ္တရဝိပရီတေ အသေဋ္ဌေ, ဣမသ္မိံ အတ္တေ **နကာရော** ပဋိသေဓတ္တော။ **သေဋ္ဌေ** ဥတ္တမေ။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ ပဋိသေဓတ္တောဝ **နကာရော**။ ‘‘အနု ဥတ္တရ’’န္တိ ဆေဒော စ ဝိညေယျော။

၉၅၄. **သတ္တိသမ္ပတ္တိယံ** ပဘာတဒီဟိ သတ္တီဟိ သမ္ပတ္တိယံ။ **ကန္တိမတ္တေ** ကမနီယမတ္တေ။ သူရဝီရိယေသုပိ **ဝိက္ကမော**။

ပဋိဗိမ္ဗေ ပတိရူပကေ။ **ပဘာယံ** အာလောကေ။

၉၅၅. ဃမ္မော နိဒာဃော စာတိ ဒွေဝ အဘိဓာနာနိ။ **သေဒဇလေ** ကာယတော မုတ္တေ။

ကန္တနေ ဆေဒနေ။ **ဝိကပ္ပေ** ဝိတက္ကေ။ **သဇ္ဇနေ** ဟတ္ထာဒီနံ သဇ္ဇနေ။

၉၅၆. **ဒေသော** ဒေသဝိသေသော။ **အင္ဂ** သဒ္ဒော ပုံဗဟုတ္တေ။ ‘‘ဗဟုမ္ဟိ’’တိပိ ဟဒ္ဒော။ **အင္ဂ** သဒ္ဒော ဗဟုတ္တေ ဒေသေတ္တတ္တော။ **ဝပုမ္ဟိ** သရီရေ **အင္ဂံ**။ အဝယဝေ ဟေတုမ္ဟိ စ **အင္ဂံ**။

> **‘‘အင္ဂံ** ဂတ္တန္တိကောပာယ-ပတိကေသွဝ’ပ္ပဓာနကေ။
> အင္ဂဒေသဝိသေသမ္ဟိ၊ အင္ဂါ သမ္ဗောဓနေ’ဗ္ဗယ’’န္တိ။ –

နာနတ္ထသင်္ဂဟော။

စေတိယဒုမေ ပူဇေတဗ္ဗဘူတေ ရုက္ခေ အသ္သတ္ထာဒေါ။

၉၅၇. **သာစုပုရိသေ** သပ္ပုရိသေ။ **ကပ္ပနေ** ဟတ္ထာဒီနံ ကပ္ပနေ။ “သဇ္ဇနေ သဇ္ဇနာ ကပ္ပနာယ”န္တိ **နာနတ္ထ** သင်္ဂဟော။

သုပနေ နိဒ္ဒာယံ။ **သုတ္တေ** အဇာဂရိတေ။ **ဝိညာဏေ** သုတ္တသ္သ ဝိညာဏေ စိတ္တေ **တံ** သုပိနဝစနံ။ ဒသ္သနေ စ သုပိနံ။

၉၅၈. **ပစ္စက္ခေ** သမ္မုခေ။ **သန္နိဓာနေ** ပယောဂေ, ဝိဓာနေ စ။ **ဘိယ္ယော** သဒ္ဒေါ ပဟူတရတ္တေ **သော** ပုမာ။

၉၅၉. **ဝိသလိတ္တသရေ** ဝိသေန လေပိတသရေ **ဒိဒ္ဓေါ** ပုမာ။ **လိတ္တေ** လေပိတဗ္ဗသာမညေ။

တသေ ဝသနေ။ **စူမာဒိသင္ဃာရေ** ဂန္ဓစုဏ္ဏစူမာဒိနာ အဘိသင်္ခာရေ။ **သမ္ပဋိစ္ဆနေ** ပဋိဂ္ဂဟဏေ။

၉၆၀. **သုပ္ပဂတ္တေ** ဝစနသူရေ။

မစုစ္ဆိင္ဓေ မဒနေ, ယေန ဒီပမ္ပိ ဇာလေန္တိ။ **ဩဒနသမ္ဘဝေ** ဘုတ္တောဒနတော ပတိတေ လာမကသမ္မတေ ဩဒနပိန္ဍမ္ဟိ။

၉၆၁. **သုရဘိမ္ဟိ** သုဂန္ဓေ။

ဉပ္ပတ္တိယံ ဉဒ္ဒင်္ဂမနေ စ **ဉဂ္ဂမနံ**။

၉၆၂. **လူခေ** သမလေ, ကက္ခဠေ စ။ **နိဠူရတစာယံ** အကဏ္ဏာသုခဝစနေ။

အမ္ဗုဝေဂေ အမ္ဗုနော ဉဒကသ္သ ဝေဂေ သောတေ။

၉၆၃. **တပ္ပရေ** တပ္ပဓာနေ။ **ကဝစေ** ဉရစ္ဆဒေ။ **တရုတဏေ** စမ္မမယေ ယုဒ္ဓါလင်္ကာရေ စ။ **နိမ္မောကေ** သပ္ပာနံ ဇိဏ္ဏာစမ္မနိ။

၉၆၅. **ပအနေ** အနေ။ **သေလေ** ပဗ္ဗတေ။

၉၆၆. **လောဟေ** ကာဠာယသေ သတ္တံ။ **သဠူယေ** သမူဟေ သတ္တော။ ယထာ “သကဋ္ဌသတ္တော”တ္တာဒိ။ **ဝတ္တနေ** ပဝတ္တနေ။

၉၆၇. **ဝလယေ** ကဋကေ။

၉၆၈. **ကဏ္ဍေ** တဏေ။ **တပိမ္ဟိ** ဒီဃိကာဒိကာယံ။ **ဒုပ္ဖသ္သေ** ဒုက္ခသမ္ဖသ္သေ။ **ကကစေ** ခရပတ္တေ။

၉၆၉. **သုရာယ** ကာဒမ္ဗရိယံ, ယာယ ပီတာယ မတ္တာ သတ္တာ အနာဂမနီယဝတ္ထုံသုပိ ဂစ္ဆန္တိ။ **ရထင်္ဂေ** စက္ကေ။ ကာမုပမိအာဒီသု စတူသု ဉပမိသု စ **ဉပမိ**, အနိတ္ထိ။

၉၇၀. **ဒဗ္ဗေ** ဓနာဒိကေ။ **ဘူဘေဒေ** ဝတ္ထာဒိ။ **မဟာရာဇေ** စတူသု မဟာရာဇေသု ကေသိဉ္စိ မဟာရာဇေ။ **နရေ** သတ္တေ။

၉၇၁. **အာပဏေ** ကယဝိက္ကယဌာနေ။ **သမ္ဘာရေ** ဉပကရဏေ။ “ရထော သီလပရိက္ခာရော, ဈာနက္ခော စက္ကဝီရိယော”တိ [သံ. နိ. ၅.၄] တ္တေ အလင်္ကာရော **“ပရိက္ခာရော”**တိ ဝုတ္တော။

၉၇၂. **တေဟာရသို့** ရထသကဋ္ဌာဒိတေဟာရေ။ **ဥပဋ္ဌိတဂိရာ** သဒ္ဒတော အတ္ထတော စ ဟာကဋ္ဌဂိရာ။

၉၇၃. **ဝစနာဝယဝေ**တိ တက္ကာဝယဝေ။ ပေတုအာဟရဏာဒိယုတ္တသ္သ သမ္ဗန္ဓတ္တသ္သ ဝစနသမူဟသ္သ အဝယဝေ။ **မူလေ** လောဘာဒိကေ။ **ကာရဏေ** လောဘာဒိတော အညသ္မိံ ကာရဏေ။ **ဟာစာနုလသို့** ဥဒရဋ္ဌေ ဘုတ္တဟ စနေ ကမ္မဇတေဇသို့။ ရောဂဘေဒေပိ **ဂဟဏီ။**

၉၇၄. **သံယမေ** စက္ခာဒိန္ဒြိယသံယမေ။

၉၇၅. **မုဒ္ဒိကသ္သ** ရက္ခသ္သ ရသေ စ။ **ပုပ္ဖသ္သ** သဇ္ဇသ္သ ပုပ္ဖသ္သ ရသေ စ။ **ခုဒ္ဒေ** မက္ခိကာကတေ စ **မဓု** ပုန္နပုံသကံ။

"မဓု ခုဒ္ဒေ ဇလေ ခီရေ၊ မဇ္ဇေ ပုပ္ဖရသေ မဓု။
ရဇ္ဇေ စိတ္တေ ဝသန္တေ စ၊ ဇီဝသာကေ မဓုဒ္ဒုမေ"တိ။ –

နာနတ္ထသင်္ဂဟော။

ဥလ္လောစေ တိ သေယျာဒီနံ ဥပရိဘာဂေ ရဇောဟတနိတရဏတ္တံ ဌပိတေ ဒုဿမယာဒိကေ။

၉၇၆. **အပဝဂ္ဂေ** နိဗ္ဗာနေ။ **သုဓာယံ** ဒေဝတာနံ ဘောဇနေ။

"အမတံ ယညသေသသ္မိံ၊ ပီယူသေ သလိလေ ဃတေ။
အယာစိတေ စ မောက္ခေ စ၊ ဓန္ဝန္တရိသုဓာသိသု။
အမတော အမတာ သိတ-ဂဠ္ဂေ ဈာမလကီသု စေ"တိ [မေဒိနီကောသ ၁၆.၇၇-၈ ကထာယမ္ပိ] ။

နာနတ္ထသင်္ဂဟေ ဝုတ္တံ။ **မောဟေ** အဝိဇ္ဇာယံ။ **တိမိရေ** အန္ဓကာရေ။ **သဏ္ဍာ** ဂဏာနဝိသေသော။ **ဂုဏေ** တတိယေ ဂုဏေ။

၉၇၇. **ခရေ** ဖရုသေ။ **အကာရိယေ** အကတ္တဗ္ဗေ။ **ပုရိသေ** ပုလ္လိင်္ဂေ။ **သုကတေ** ကုသလေ ဓမ္မေ **ပုညံ ပဏ္ဍကေ** နပုံသကေ။ **ပဝနေ** ပူတေ။

၉၇၈. **အသိနိဒ္ဓေ** သုက္ခော။ **သင်္ဂေ** လဂ္ဂေ။

၉၇၉. **လဠနေ** ပဋ္ဌိဗိမ္ဗေ။ **သီမာ** မရိယာဒော။ **ပကာရော** တုလ္လော။

၉၈၀. **မန္တနေ** စတုက္ကဏ္ဏာဒိကေ။ **ဗ္ဗသနေ** ဘောဂဗ္ဗသနာဒိကေ။ **ဝိပတ္တိယံ** အနတ္ထေ။

၉၈၁. **ရံသိဘေဒေ** ပုဗ္ဗေ ဥဒယတော သူရိယသ္သ ရံသိဝိသေသော။ **အဗ္ဗတ္တရာဂေ** ကိဥ္စိရတ္တေ။ **လောဟိတေ** ရတ္တေ။

ပကတာနိဝတ္တေ ပကတိတော အနိဝတ္တနေ။ "ပကတိယဥ္စ အနိဝတ္တနေ စာ"တိပိ အတ္ထော။ **နဿနက္ခရေ** တိ ဝိနာသနက္ခရေ။ **နဿ** အဒဿနေ အက္ခရေ။

"အနုဗန္ဓော ပကတ္ယာဒော၊ အေသုပ္ပာဒေ ဝိနဿရေ။
သုသုမုဋ္ဌာနုသာရေသု၊ ပကတဿာ'နုဝတ္တနေ"တိ [အမရ ၂၃.၉၈ ကထာယမ္ပိ ပဿိတဗ္ဗံ] ။ –

နာနတ္ထသင်္ဂဟော။

၉၈၂. **အဝတရဏေ** ဩတရဏေ။ **တိတ္ထသ္မိံ** နဒ္ယာဒီနံ တိတ္ထေ။ **ဝိဝရေ** ဝိဝရဏေ။ **ဣင်္ဂိတေ** သီသစလနာဒိကေ။

၉၈၃. **ခတ္တာ** ခတ္တိယတော သဒ္ဒါတေ **သုဒ္ဒိတ္ထိတနယေ** သုဒ္ဒိတ္ထိယာ ပုတ္တေ စ။ **တိဗ္ဗမ္ဟိ** အခိမတ္တေ စ။ **သော** ဥဂ္ဂေ။ **အဂ္ဂေ** သေဋ္ဌေ။ **မိတိ** ဝီရိယံ။

၉၈၄. **ပဘာတေ** ပစ္စူသေ။ **နိရောဂေ** ရောဂမုတ္တေ။ **သဇ္ဇေ** သင်္ဂတေ, အာဓာရေပိ စ။ ''သဇ္ဇုတ္တော သန္နဒ္ဓေ သင်္ဂတေပိ စေ''တိ **နာနတ္ထသင်္ဂဟော။ ဒက္ခော** ဆေကော။ ယုတ္တေပိ ကလ္လံ။ **ကူဋမ္ဗစရိယာယံ** သဒ္ဓစရိယာယံ။

၉၈၅. **ပက္ခိဘေဒေ** ဟာရာဝတပ္ပမာဏော ပက္ခီ။ ယသ္မိံ ဂေဟေ ပလိနာ ပတိတေ အသုဘနိမိတ္တံ ကရောန္တိ။ **ဟာရာဝတေ** ကလရဝေ။

သရဒမ္ဗုတေ သရဒကာလေ သမ္ဘူတေ။ **အပ္ပဂဗ္ဘေ** ကာတရဝစနေ။

၉၈၆. **ကဋိနေ** ကက္ခဠေ။ **သာဟသော** ဗလက္ကာရော။ **အပ္ပိယေ** အမနာပေ။ **စီရေ** နန္တကေ, တကေ စ **စီရံ။**

၉၈၇. **မိဂဘေဒေ** ကုက္ကုရပ္ပမာဏော မိဂေ။ **ပဋ္ဌာကာယံ** ခဇေ။ **မောစံ** ပသိဒ္ဓံ, **ကဒလီ** ဤကာရန္တော။ **ဒက္ခိဏာ** ကမ္မဖလံ သဒ္ဒဟိတွာ အတဗ္ဗံ အနံ။

၉၈၈. **ဥပ္ပာတေ** ဘူတဝိကတိယံ။ **ဝေဿာနရေ** အဂ္ဂိမှိ။

၉၈၉. **ဟေတတတဟေ** တလကတဟော။ **နိယန္တရိ** ဟဗ္ဗိတရိ။

၉၉၀. **ရောမနေ** အာဝရဏေ။

၉၉၁. **ဘာဇနေ** ဝိလီဝမယာဒိကေ။ **ပရိယတ္တိ** ပရိယာပုဏနံ သိက္ခနံ, ပရိယာပုဏိတဗ္ဗာ တ သိက္ခိတဗ္ဗာ။ **ဇရာသိထိလစမ္မသ္မိံ** ဇရာယ ကာရဏဘူတာယ သိထိလစမ္မနိ။ **ဥဒရင်္ဂေ** ဥဒရစမ္မရာဇိယံ။

၉၉၂. ဝိအရိတာဒီသု တီသုပိ တစ္စလိင်္ဂကံ။ **ဥပဇာပေ** စတုတ္ထောဟယေ။

၉၉၃. **ကမသန္တွောဟေ** ကမသမူဟော။ **ပရိမိ** ပရိဝေသော သူရိယာဒိဂေဟံ။ **အာဂမေ** ဗုဒ္ဓဝစနေ။ **လေခေ** တစိတလေခေ။

၉၉၄. **အယောမယဝိဇ္ဈနကဏ္ဍကော** သူစျာဒိဝိဇ္ဈနံ။ **ဂုဏုက္ကံသေ** ဂုဏာတိသယေ။ **ဝိဘဝေ** ဘောဂေ။ သမ္ပတ္တိ, သမ္ပအတိ စ အဘိဓာနဒ္ဒဝယံ။

၉၉၅. **ဘူ** ပထဝီ။ ယောဂ္ယာဒီသု တီသွဝတ္တေသု တီသု။ **ယောဂ္ဂေ** အနုစ္ဆဝိကေ။ **ယုတ္တေ** သင်္ဂတေ။ **အဒ္ဓော** အဒ္ဓသဒ္ဒေ **ဘာဂေ** သမဘာဂေ, အသမဘာဂေ စ။ တတ္ထ သမေ **အဒ္ဓံ။** ကတ္တရတ္ထ အဒ္ဓော အဒ္ဓမ္ပိ, **ပထေ** မဂ္ဂေ **အဒ္ဓာ** ပုမေ။ ကာလေပိ **အဒ္ဓာ** ပုမေ။ **ဇော်သေ** နိစ္ဆယေ။ စတုရမ္ဗဏေ **ကရီသံ** ဝုတ္တံ။

၉၉၆. **ဥသဘေ** ဂဝသတဇေဋ္ဌကေ ဂဝေ။ သေဋ္ဌေသု စ **ဥသဘော။** ဝီသယဋ္ဌိယံ **ဥသဘံ။ တန္တိ** ဗုဒ္ဓဝစနံ။ **ပန္တိ** အာဠိ။

၉၉၇. **ဣတ္ထိနိမိတ္တေ** ဣတ္ထိယာ အင်္ဂဇာတေ။ **ကိလဥ္ဇေ** ဝိလီဝမယေ။ **သော ကဋ္ဋသဒ္ဒော** ကတေ တီသု။

''ကဋော သောဏိကဋ္ဋိယာကာရေ၊
ကိလဥ္ဇေ'တိသယေ သိဝေ။
သမယေ ဂဇဂဏ္ဍေ စ၊

ကဋ္ဌာ ဝိပ္ပလိယံ မတာ”တိ [မေဒိနီကောသ ၁၁.၃]။ –

တေဟလိတော။ “သမယေ စ ကိ္ရယာကာရေ, ကိလဋ္ဌေ စ သရေ ကဋ္ဌော”တိ **တိကဏ္ဍသေသော** [တိကဏ္ဍသေသ ၃.၃.၉၃]။ **မန္ဒိရာလိန္ဒဝတ္ထုနိ** ဂေဟဿ အာလိန္ဒဘာဂေ ဝတ္ထုမ္ဟိ။

၉၉၈. မထိတေ ကေရသဝိသေသေ။ **သူစိဖလေ** အမ္ဗိလပတ္တဖလေ။ **ဒုဒ္ဓသေတရေ** ပဿိတုံ အဒုက္ကရေ။

၉၉၉. အန္တရိပံ ဇလမဇ္ဈထလံ။ **ပဇ္ဇောတော** ပဒီပေ။ **ဗန္ဓော** သမ္ဗန္ဓော။ **မိဟိတေ** ဤသံဟသိတေ။

၁၀၀၀. ထိယံ ဣတ္ထိသာမညေ။ ဣတ္ထိလိင်္ဂေတိ တ အတ္ထော။ **အရေ** ဘရိယာယံ။ **သုရေ** ဒေဝတာယံ, ဒေဝတာဝိ သေသေ တ။ **တသုဒေဝေ** နာရာယနေ။ **အန္တကေ** ဝသဝတ္တိနိ။ **အသိတေ** ကာဠဝဏ္ဏေ။

၁၀၀၁. ဥပဥ္ဍာနေ ဟရိစရိယာယံ, သေဝနေ စ။ **အညရောပနေ** အတံသဘာဝဿ အညဿ တံသဘာဝရောပနေ။ **သက္ကော သက္က** သဒ္ဒော။ **ဣန္ဒေ** ဒေဝရာဇေ **သက္ကော**။ ဇနပဒေ **သက္ကာ**။ သာကိယေ စ ခမေ တီသု။

၁၀၀၂. ဝဇ္ဇနတ္ထာဒီသု တီသု **ပရိဟာရော**။ ပဋ္ဌာဝိဿဇ္ဇနေပိ **ပရိဟာရော**။ **ဒ္ဓဝိဇေ** ဗ္ရာဟ္မဏေ။ ဝေဿေပိ **အရိယော**။

၁၀၀၃. သုံသုမာရေ နက္ကေ။ **ဥလူပိနိ** စဏ္ဍမစ္ဆဝိသေသေ။ **ဥဒ္ဒာလဟာဒပေ** သေလုရုက္ခေ, ယဿ ဖလာနိ အတိ ပိစ္ဆလာနိ။

၁၀၀၄. ပိယကေ ပီတသာလေ။ **ကဏ္ဍွေ** သရေ။ ခိပနေ **အသနံ**။ **အသု** ခေပနေ။ **ယုဂေ** ရထယုကအေ။ **ဝိကာရော** ဝိ ကတိ။ **အန္တိကေ** သမီပေ။

၁၀၀၅. လဝိတ္တေ အတ္တေ။ **အဇ္ဈေသနာ** သက္ကာရပုဗ္ဗိကာ အာယာစနာ။

၁၀၀၆. မကစိဝတ္ထေ ယံ လောကေ “စက္ကူ”တိ ဝုစ္စတိ, “သာဏဝတ္ထ”န္တိပိ ဧကေ။ **ဂန္ထေ** သဒ္ဒသတ္ထာဒိ ကေ။ **လေပ္ပာဒိကမ္မနိ** စိတ္တကာရာဒီဟိ ကတရူပေ။

၁၀၀၇. ပုညဝတိ ပုဂ္ဂလေ။ **ဘူသဏ္ဍဟကရဏိယံ** သုဓာလေပကာနံ အရုမယဟတ္ထေ။

၁၀၀၈. ဟယိတေ ဟတဗ္ဗေ, “တယိတေ”တိပိ ဟဥ္ဇော။ “ဒယိတေ”တိပိ ကွဝစိ ဒိဿတိ။

၁၀၀၉. လောဟိတာဒိမ္ဟိ ဝဏ္ဏဝိသေသေ။ **ရဋ္ဌနေ** “မုခရာကေ”တ္ယာဒီသု။ **ပဝုဒ္ဓရိယံ** မဟာဒရိယံ။

၁၀၁၀. ကသေရုဿ ဖလေ သကဏ္ဍကဿ ဖလေ။ **မဂ္ဂသမာဂမေ** စစ္စရေ။ **ဗဟုလာယံ** “ဖလာတီ”ဏ္ဏတိ ခုယာတေ။ အေသေ တု **ဋ္ဌေမိရိတံ**။

၁၀၁၁. အဓိကရဏေ အဓိကရဏကာရကေ။ **ပတ္တာဓာရော** ဘာဇနဿ အာဓာရော။ **အာလတလကေ** တရုသေကတ္ထံ တရုမူလဝိစိတေ သောဗ္ဘဇလာဓာရေ။ **အဂဘေအေ** ရုက္ခဘေအေ, သော စ မဟာသတ္တေန တေမိယရာဇကုမာရကာလေ ဘုတ္တရုက္ခော။ တတ္ရ **ကာရာ** ဣတ္ထီ။ **ကာရောပိ** သက္ကာရေ, ဒွီသု။ ဗန္ဓနာလယေ ပန **ကာရာယေဝ**။

၁၀၁၂. မေဃဟာသာဏေ ဃနောပလေ။ **ကုဏ္ဍိကာယံ** ဘိင်္ဂာရေ။ **ပအာတိသ္မိံ** စတုတ္ထသေနင်္ဂေ။

၁၀၁၃. ဆိဒ္ဒာ ဒိနိ တီဏိ အဘိဓာနာနိ သုသိရေ စ **ဒူသနေ** အပရာဓေ စ တီသု သိယုံ။ **မုစ္စိတေ** မုစ္စိတဗ္ဗေ။

၁၀၁၄. ဟတ္ထိလိင်္ဂေ ဟတ္ထိသဏ္ဍာနသကုဏေ။ **မဒေ** နာဂမဒေ။

၁၀၁၅. **အတ္ထင္ဂမေ** ဝိနာသေ။ **နိဂမုဗ္ဘူတေ** နိဂမေသဥ္ဇာတဝတ္ထုမှိ။ **အာပဏောပဇီဝိနိ** အာပဏေန ဇီဝိတဝုတ္တိယံ ကတ္တရိ။

၁၀၁၆. **ဟရိတသ္မိံ** သုကပတ္တဝဏ္ဏေ။ **ပဏ္ဏေ** ဆဒမတ္တေ။

၁၀၁၇. **ဖလမှိ** ရုက္ခာဒီနံ ဖလမတ္တေ။ **တံ ပက္က** ဝစနံ။ **နာသမုခေ** နာသာဘိမုခေ စ ပရိဏတေ စ တီသု။

အာဇီဝနေ ဇီဝိတဝုတ္တိယံ။ **ပိဏ္ဍနေ** ရာသိကရဏေ။ **ကေဋ္ဋကေ** ဝဋ္ဋုလေ။

၁၀၁၈. **ပရိဗ္ဗယေ** ဝေတနေ။ **ကမ္မာဒိကေ** ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋကိလေသဝဋ္ဋေ။ **ဝဋ္ဋုလေ** ဗုဗ္ဗုဠသဏ္ဌာနေ။ **ပစ္စာဟာရေ** ပဋိဝစနာဟာရေ။

၁၀၁၉. **ဝိကတေ** ဝိကတိယံ, ဝိရူပေ တ။

၁၀၂၀. **သဗ္ယမှိ** အဒက္ခိဏေ။ **စာရု** မနုညံ။ **သရဗ္ဗေ** သရေန ဝိဇ္ဈိတဗ္ဗေ ဖလကာဒော။ **စိဟနေ** လက္ခဏေ။

၁၀၂၁. **သမသိပ္ပီနံ** သမာနသိပ္ပီနံ ဂဏေ **သေဏီ** ဣတ္ထီ။ **အာဝဠိယံ** ပန္တိယံ။ **သုဓာယံ** လေပေ။ **မူလိယံ** ရဇသိ။ **တသစုဏ္ဏကေ** တသယောဂ္ဂစုဏ္ဏေ။

၁၀၂၂. **အတိပသတ္ထေ** ပသတ္ထသ္သ ဇော, **အတိဝုဍ္ဎေ** ဝုဍ္ဎသ္သ။ **တက္ကေ** ကေရသဝိသေသေ။ **ဟောတီ**တိ ကြိယာပဒံ။

၁၀၂၃. **ပဏေ** ဇူတကာရာဒီနံ ကမ္မနိ။ **ကဏ္ဍေဟ** ကာဋ္ဌေ။

၁၀၂၄. **သမ္ဘဝေ** သုက္ကေ။ **အမေဇ္ဈေ** အပဝိတ္တေ။

၁၀၂၅. **ကက္ကေ** ဗဟုလောမေ ကာဠမိဂေ။ **ဗဠိသေ** မစ္ဆဝေဓနေ။ **သေလဘေဒေ** ဝက္ကနာမကေ ပဗ္ဗတေ။

၁၀၂၆. **ကုဏပမှိ** မတကာယေ။ **အဒ္ဓမှိ** သမဒ္ဓဘာဂေ, တေနာဟ **“ပုရိသေ”**တိ, “ပုရိသေ”တိ စ ယေဘုယ္ယပ္ပဝတ္တိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ, တေနာဟ “တ ခဏ္ဍံ သကလံ ပုမေ”တိ။

၁၀၂၇. **သံဝရီမုခေ** ရတ္တိယာ အာဒိမှိ။

၁၀၃၀. **ဒေဝဘေဒေ** ကုမ္ဘဏ္ဍော နာမ ယက္ခော။ **ဝလ္လိဇာတိယံ** ယဿာ ဖလာနိ ဥက္ခလိပ္ပမာဏာနိ ဟောန္တိ။ **စတုတ္ထံသေ** စတုတ္ထဘူတေ ကောဋ္ဌာသေ။ **ပဒေ** စရဏေ။ **ပစ္စန္တသေလေ** ပဗ္ဗတပါဒေ။

၁၀၃၁. **လောဟန္တရေ** သေတလောဟေ။ **ဗဟုမှိ** ဗဟုဝစနေ။ **ကမ္မာရဘဏ္ဍဘေဒေ** “တူ”ကတိ ဉာတေ။ **ခဇ္ဇူကေ** ကုဋ္ဌိကဟာဏိမှိ။

၁၀၃၂. **အောဏိယံ** ကဋ္ဌမယေ ဥဒမာနိကေ။ **အဓိဋ္ဌိတိယံ** ဥပရိဋ္ဌာနေ။ **ဌာနေ** ဌာနမတ္တေ။

၁၀၃၄. ကောဋ္ဌာသဘေဒသ္မိံ “ဝက္ကံ ဟဒယ”န္တာဒီသု [မ. နိ. ၁.၁၁၀]။ **ဝက္ကေ** ကုဋ္ဌိယေ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိအာသဝက္ခယသင်္ခါတာ တိဿော ဝိဇ္ဇာ, **အာဒိနာ** အဋ္ဌ ဝိဇ္ဇာ ဂဟိတာ။ **ဗုဒ္ဓိယံ** ဉာဏေ။

၁၀၃၅. **အနာကုလေ** အာကုလရဟိတေ။ **သိလောကေ** အနုဋ္ဌုဘာဒော။ **အဒ္ဓေ** ဘာဂေ။ တီသု **ပဇ္ဇော ပဇ္ဇံ** သဒ္ဒေ။

၁၀၃၆. **ရုက္ခဘေဒသ္မိံ** ဥဒကပ္ပသာဒနဖလေ။ **ကိတ္တိမေ** ကရဏေန နိပ္ဖတ္တေ။ **ဝိဓေယျေ** ဝစနက္ကာဟိနိ။ **ပုဗ္ဗမှိ** ပူယေ။

၁၀၃၇. **လဒ္ဓတ္ထရက္ခဏေ** လဒ္ဓဿ ဓနာဒိကဿ အတ္ထဿ ရက္ခဏေ။ **နိယောဇနေ** ပေသနေ။ **ကာရိယေ** ဖလေ။

၁၀၃၈. **အဿာသပ္ပတ္တေ** လဒ္ဓဿာသေ။ **ဗောဓိဒုမေ** အမှာကံ ဘဂဝတော ဗောဓိရုက္ခေ။ **ကုရူရေ** ကက္ခဠကာရကေ။ **နေသာဒမှိ** မိဂမစ္ဆာဒိလုဒ္ဒေ။

၁၀၃၉. **လဂ္ဂသ္မိံ** သင်္ဂေ။ **မဇ္ဈမှိ** ဥဒရေ။ **ဘာဂေ** အသမဒ္ဓဘာဂေ။ **ခနိမှိ** မဟဒ္ဓနေ။

၁၀၄၀. **ဂဟနေ** သင်္ကရေ။ **သသန္တာနေ** အတ္တနော နိယကဇ္ဈတ္တသန္တာနေ။ ဝိသယကေစရာနံ ဝိသေသော ဝုတ္တော။

ကထာဒ္ဓဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀၄၁. **ဘုဝနေ** ကာမဘဝာဒိကေ။ **ဇနေ** ဟဏိမှိ။ **ယသေ** ကိတ္တိယံ။ **ပဇ္ဇေ** အနုဋ္ဌုဘာဒော။ **ရုက္ခေ** ရုက္ခဘေဒေ။

၁၀၄၂. **ဝဋ္ဋော** ဝဋ္ဋရုက္ခေ။ **တယသေ** ကာကေ။ **ဗကေ** သေတပတ္တေ။ **အဝသရော** အဝကာသော။ **အဟံ** ဒိနံ။ **ကုစေ** နာရိထနေ။ **အဗ္ဘေ** မေဃေ။

၁၀၄၃. **ဥစ္ဆင်္ဂေ** ပလ္လင်္ကောပရိဘာဂေ။ **လက္ခဏေ** ဉာပကေ။

ဒိဗ္ဗောဘာသေသု ဒဿနေ, သြဘာသေ စာတိ အတ္ထေသု။

၁၀၄၄. **သူရံသူသု** သူရိယေ, ကိရဏေ စ။ **ဒမေ** ဒမနေ။ **မာနံ** မာနဝိသေသော။ **သာနု** ပဗ္ဗတသာနု။

၁၀၄၅. **တာပေ** သူရိယသန္တာပေ။ **သပစေ** စဏ္ဍာလေ, သံ သုနခံ ပစတီတိ **သပစော**။ **ပသု** စတုပ္ပဒေ။ **ကုရင်္ဂကေ** အဇိနယောနိ။ **ဥလူကော** ကောဋ္ဋရသကုဏော။ **ကုန္တော** သကုဏော။ “မဟိန္ဒေ ဂုဂ္ဂုလုလူက-ပလက္ကဟေသု ကောသိယော”တိ **အမရသီဟော**။

၁၀၄၆. **မာဏဝေ** မစ္စေ။ **အတ္တာ** သရီရာဓိပတိဒေဝတာ။ **သိရေ** ဥတ္တမင်္ဂေ။ **တိပုမှိ** ကာဠလောဟေ။

၁၀၄၇. **ဗလိ** ဘာဂဓေယျော။ **ဟတ္ထော** ဟဏိ။ **အံသု** ဘာ။ **ဒန္တေ** ရဒေ။ **ဝိပ္ပေ** ဗြာဟ္မဏေ။ **အဏ္ဍဇေ** အဏ္ဍသဉ္ဇာတေ။ **ပဇ္ဇေ** အနုဋ္ဌုဘာဒော။ **အာနနံ** မုခံ။ **အာစာရော** အသီတိမဟာဝတ္တာဒိ။ **ဓညင်္ဂေ** ဘိန္နတဏ္ဍုလေ။ **သုခုမေ** အဏုမှိ။ “လဝလေသကဏာဏဝေ”တိ ဟိ **အမရသီဟေန** သုခုမပရိယာယော **ကဏော** ဝုတ္တော။

၁၀၄၈. **ထူဏာ** ဂေဟာဒီနံ ပဓာနဒာရု။ **ဇဋ္ဌတ္တံ** မုဋ္ဌဟတ္တံ။ **ကုမ္မာသော** မာသဝိကတိ။ **ဗျဉ္ဇနံ** တဒဍဗျဉ္ဇနံ။ **ဖေဏ္ဍော** နာမ ယသ္မိံ ပူယေ ဝိပရီတေ ဒုက္ခဝေဒနာ နတ္ထိ။ **ကဟောလော** နာမ မုခစူဋ္ဌိကာနံ အန္တရဋ္ဌာနံ။ **မူလေ** မူလဓနေ။

၁၀၄၉. ဘာသပက္ခီ စ ပက္ခီ စ **ဘာသပက္ခိနော,** တေသု, “သကုန္တော ပက္ခိဘေဒေပိ, ဘာသပက္ခီ ဝိဟင်္ဂမေ”တိ ဟိ “ဘာသန္တံ သုန္ဒရာကာရေ, ဘာသန္တော ဘာသပက္ခိနီ”တိ စ **တေဟာလိတော**။ “သကုန္တော ဘာသပက္ခိနီ”တိပိ ဟဗ္ဗော။ **ဘာဂ္ဂေ** သုဘာသုဘာဝဟေ ကမ္မနိ။ **ဝိဓာနေ** ကရဏေ။

၁၀၅၀. ယော အာကာသံ အဗ္ဘုဂ္ဂန္တွာ ပုန သြတရိတွာ ဥဒကဗ္ဘန္တရေ မစ္ဆေ ဂဏှာတိ, သော နီလသကုဏော **စာတကော** နာမ။ **ဓဏော** ဓဏီမိဂဿာတေ။ **သရော** ကဏ္ဍော။ **သေဒေ** သေဒနေ, **သိဒ** ဟကေ။ **ဟကော** ပစနံ။ ဘိက္ခုဘေဒေ “ဂဏပူရကော”တျာဒီသု။ **စယေ** သမူဟေ။

၁၀၅၁. ပုဋ္ဌေ ပိဋ္ဌေ။ မေသော ဥသဘော မေထုနံ ကဏ္ဍမ္ဗော သီဟော ကညာ တုလာ ဝိစ္ဆိကော ဓနု မကရော ကုမ္ဘော မီနောတိ **မေသာဒိ။ လောဏော** လဝဏုတ္တမေ။ **သံဝဋ္ဋေ** ဝိနာသကပ္ပေ။ **ကမုကေ** တမ္ဗူလဖလရုက္ခေ။

၁၀၅၂. အမတေ ဒေဝတာဘောဇနေ။ **လေပေ** သုဒ္ဓသက္ခရစုဏ္ဏာဒိမယေ။ **သတ္တေ** ဒီဃဒဏ္ဍေ သတ္တဝိသေသော။ **နဇ္ဇန္တရေ** တိ ဂင်္ဂါ ယမုနာ အစိရဝတီ သရဘူ မဟီတိ ပဉ္စသု မဟာနဒီသု ပဉ္စမာယ မဟာနဒိယံ။ **ဘုဝိ** ပထဝိယံ။ **ကိရိယာ** နာရိသိက္ခာရဘာဝဇာ ကိရိယာ။ **ဝိလာသော** ပန တဒညဇော။ **အတ္ထရဇေ** ပုတ္တေ။

၁၀၅၃. ကုထော ဟတ္ထိပိဋ္ဌတ္ထရဏံ။ **ဝေဏီ** နာရီနံ ကေသကလာပော။ ''ပဝေဏီ ဝေဏီ ကုထယော''တိ ဟိ **တေ ဟာလိတော။** ''ပဝေဏီ ကုလဝေဏီသူ''တိပိ က္ဝစိ ဟဇ္ဇော။ **ဝုတ္တိ** ဘဝနံ ။ **ဝုတ္တာ** ဝုတ္တန္တော။ **ဝေတနေ** ကမ္မေန လဒ္ဓဓမ္မေ။ **ဘရဏော** ပောသနေ, ဓာရဏေ စ။

၁၀၅၄. မရိယာဒသဒ္ဒော ဒ္ဝီသု။ **သတ္တာ** ဝိဇ္ဇမာနတာ။ **သမိဒ္ဓိ** သမ္ပတ္တိ။ **သောပ္ပေ** နိဒ္ဒာယံ။ **ဝုတ္တိ** ဇီဝိတဝုတ္တိ။

၁၀၅၅. ကုဋ္ဌာ ဂရဟာ။ **အပတအေ** အဝဏ္ဏတအေ, အဘူတာက္ခာနမ္ပိ။ **ခညေ** ခညဝိသေသေ, ယဿ သီသံ အင်္ဂုဋ္ဌပ္ပမာဏံ ဒီဃဉ္စ။ **ပိယင်္ဂု** ဂန္ဓဒဗ္ဗံ။ **မောက္ခေ** နိဗ္ဗာနေ။ **သိဝေ** ကလျာဏေ။

၁၀၅၆. ရဋ္ဌနေ ကာသာယာဒိရဋ္ဌနေ။ **သူရတေ** မေထုနေ။ **တသေ** ဝသနက္ရိယာယံ။

၁၀၅၇. ပတ္တေ မာနတုမ္ဗေ။ **နာဋ္ဌေ** ဥပ္ပလာဒီနံ နာဋ္ဌေ။ **ပိဟာသာယံ** ဟာတုမိစ္ဆာယံ။ **ဝုတ္တိ** ဘဝနံ။

၁၀၅၈. ဟဏ္ဍုင်္ဂေ သင္ခနာဘိယံ။ **စက္ကန္တေ** စက္ကဿ အန္တေ။

''နာဘိ ဟဏ္ဍုင်္ဂင်္ဂေ ခေတ္တော၊ စက္ကန္တစက္ကဝတ္တိသု။
နာဘိ ပဓာနေ ကတ္ထူရိ-မံသေ စ က္ဝစိ ကိတ္တိတော''တိ။ –

တေဟာလိတော။

၁၀၅၉. အန္တရေ တိ ဒ္ဝိန္နံ အန္တရေ။ ''ဝိစိ သုခတရင်္ဂေသူ''တိ **တေဟာလိတော။ ထိရတ္တေ** ထိရဘာဝေ။ ''ဓိရတ္တေ''တိပိ ဟဇ္ဇော, သောယေဝတ္ထော။ **သဝေ** သဝနေ။

၁၀၆၀. နိဿယေ အာဓာရေ။

၁၀၆၁. ဝိတ္တေ ဓနေ။ **အဏ္ဏေ** လက္ခဏံ။ **ဗုဒ္ဓိ** ဉာဏံ။ **ခေ** အာကာသေ။

၁၀၆၂. ဝတေ တိတ္ထိယသမာစာရေ။ **အာဂုမှိ** အပရာဓေ။ **မဏိ** သိလာဝိကတိ, မဏိသဒ္ဒာတော တ ရတနဝိသေသော က္ကဓ **မဏိ** နာမ။ **ဟာယနေ** သံဝစ္ဆရေ။ **ဝုဋ္ဌိ** ဝဿနံ။

၁၀၆၃. လိပိ အကာရာဒီနံ သန္နိဝေသဝိသေသော။ **မောက္ခော** နိဗ္ဗာနံ။ **ရတေ** သူရတေ။

၁၀၆၄. ဟပေ စ အသုဘေ စ **ရိဋ္ဌံ။** အရိဋ္ဌံပ္ပတ္ရ, တဗ္ဘာဝေ တတ္ရ **အကာရော။ အပရာဓေ** အာဒီနဝေ။ **ကေတုမှိ** ပဋ္ဌာကာယံ။ **စိဟနေ** လက္ခဏေ။ ''ဓဇော သောဏ္ဍိကလေသေသု, ပဋ္ဌာကာယဉ္စ စိဟနေ''တိ **တေဟာလိတော။**

၁၀၆၅. ဒ္ဓတရမတ္တေပိ ဗဟိဒ္ဓတရေပိ။ ဣတော ပရံ ယေ အနေကတ္ထာ ဝုစ္စန္တေ, တေ တစ္စလိင်္ဂါ။ **ဖုဋ္ဌေ** ဟာကဋ္ဌေ။

၁၀၆၆. အစ္ဆရက္ခေ အဓိကတေ။ **ဇဋ္ဌေ** အညာဏေ။ **လောလုပေ** အတိတဏှေ္ဟာ။ **စလေ** ကမ္ပိတေ။

၁၀၆၇. ဝိကတေ ဝိရူပေ။ **ကောမလံ** အကဌိနံ။ **အတိခိဏော** ကုဏ္ဌော။

၁၀၆၈. သိတေ သေတော။ **သူစကော** ပေသုညကာရကော။ **အဟိ** သပ္ပော။ **သက္ကေ** ခမေ။ "သတ္တေ"တိ ဟဋ္ဌေ ပန သတ္တိယုတ္တေတ္ထတ္ထော။ **သမ္ဗန္ဓေ** အဝိပ္ပယောဂေ။ **အခိလေ** သကလေ။

၁၀၆၉. ကေဝလံ အသမ္မိဿံ။ **အန္တော** အဝသာနံ။ **အစမော** နိပ္ပီနော။ **ပဏ္ဏတော** ဗုဒ္ဓာဒီသု နိန္နော။ **နိန္နော** ထလ ပဋိပက္ခော။

၁၀၇၀. သုဒ္ဓေ အညေန အသမ္မိဿိတေ။ **ပူတေ** မေဇ္ဈေ။

၁၀၇၁. ဗျာပေ ဗျာပိတေ။ **ဘာဝိနိ** အနာဂတေ ဝတ္ထုမ္ဟိ။ **ထေရေ** ဇိဏ္ဏော။

၁၀၇၂. ဗဟုသဒ္ဒော "ကေသိံ, ဒ္ဝိသု စ န ပဝတ္တတိ"တ္ယာဒီသုယေဝ ပဝတ္တတီတိ မညမာနော **"တ္ယာ အော"**တိ ဝဒတိ။ "ကေဝစနံ, ဗဟုဝစန"န္တိ ဝုတ္တတ္တာ ပန ဒ္ဝိသုပိ **ဗဟု**သဒ္ဒော ဝတ္တတေဝ။ အာစရိယေန တ ပရသမ ယဝစနာနိ မနသိ ကတွာ "တ္ယာအော"တိ ဝုတ္တံ။ တိဝိဓေဟိ တတ္ထ ဝစနံ ကေဝစနံ ဒ္ဝိဝစနံ ဗဟုဝစနန္တိ။ သဗ္ဗဟာရိယ ဒတ္တာ ဟိ ဗျာကရဏာဿ သဗ္ဗေသံ တအာ ကတ္ထစိ ကထိယန္တော။

ခီ ဝုစ္စတိ ပညာ, သာ ယဿ အတ္ထိ, သ **ခီရော,** ဗုဓော။ ဓာနံ တ ခီ, သာ ယဿတ္ထီတိ သ **ခီရော,** ဓိတိမန္တော။ **စုတေ** စလေ။

၁၀၇၃. ယာနေ ဟတ္ထာဒိယာနေ **ယောဂ္ဂံ**။ ခမေ ပန **ယောဂ္ဂေ**။

၁၀၇၄. ဝုမ္ဗေ အာယုဝုမ္ဗေ။ **ကုလဇေ** ကုလီနေ။ **ဝုဒ္ဓော** အာယုဝုမ္ဗော။ **ဥရု** ပမာဏတော မဟန္တော။

၁၀၇၅. ဝုတ္တော ဝတ္တဗ္ဗေ။ **ဥဂ္ဂတေ** ဥဒ္ဓံဂတော။ **အာဒိတ္တော** အဂ္ဂိဒီပိတ, **ဂဗ္ဗိတေ** သဥ္ဇာတမာနေ။

၁၀၇၆. ဝိဂတေ ဝိဂတရာဂေ။ **တယနေ** ဝီတေ ပဋ္ဋေ။ **ဘဇ္ဇိတေ** ညောဒိကော။ **ဘဇ္ဇ** ဟကော။

၁၀၇၇. စယေ သမူဟော။ **သမော** တုလျော။ **အရိ** သတ္တု။ "သမာဒိသူ"တိပိ ဟဋ္ဌော။ **ဝီရေ** အကာတရေ သူရော။ **ရဝိသူ ရော**တိ ရဝိသူရိယော "သူရော"တိ ဝုတ္တော။ **ကုဒ္ဓေ** ကောဓဟေတော။ **ဒူသိတေ** အပ္ပိယော။

၁၀၇၈. အရိမ္ဟိ သတ္တုမ္ဟိ **ဒိဋ္ဌော။** ဣက္ကိတေပိ **ဒိဋ္ဌော။ ဟေတေ** ဗာလကော။ **ဝတေ** ကေန္တသာခနေ ဝတကမ္မေ။

၁၀၇၉. သလာကာယံ ကုသာဝဟာရေ။ **ဒဗ္ဗေ** ဝရဟိသတိဏော။ **ခယေ** ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿီတိ။ သကုဏေပိ **ဝယော** "ဝိသယုတ္တန္တဘုတ္တာနံ, ဝယာနံ မရဏံ ဘဝေ"တ္ယာဒီသု။ **ဂဗ္ဗော** အဘိမာနော။

၁၀၈၀. ဗိဋ္ဌာလေ မဇ္ဇာရေ။ **နကုလေ** အဟိသတ္တုမ္ဟိ။ **မန္ထနော** ခီရမန္ထနဒဏ္ဍော။ **သတ္တု** တဏ္ဍုလဝိကတိခဇ္ဇဝိသေသော။ **အဿာဒိလောမေ** အဿာဒီနံ လောမေ။ **ဃာတော** မရဏံ။ **ရာသိ** ပုဉ္ဇော။

၁၀၈၁. ကေပကမေ ကေဟလာနံ ကမေ။ **ရဝေ** သဒ္ဒေ။ **သာရထိ** ဟဇိတာ။ **ဝန္ဒီ** ထုတိပာဌကော။

"သာရထိမ္ဟိ တိစ္ဆကေ စ၊ ပသုတေ ဝေဒိတေပိ စ။
ခတ္တိယာ ဗ္ရာဟ္မဏိယာ ဇေပိ၊ ဝိသူတော ဟာဒဝန္ဒိသူ"တိ။ –

တေဟလိတော။ ပုပ္ဖေ သုတ္တာဒိနာ အသင္ခတေ။ **တန္တာမေ** ပုပ္ဖအာမေ သုတ္တာဒိနာ သင္ခတေ။ **သကဋ္ဌေ** အနေ။ **ဟယေ** အဿေ။

၁၀၈၂. အစ္စနေ ပူဇာယံ။ **ဘေ** နက္ခတ္တေ။ **နေတ္တမဏ္ဍေ** ''သူလာ''တိ ချာတေ။ **ဩမိ** မရိယာဒေ။

၁၀၈၃. ပုဏ္ဏတာ ပရိပုဏ္ဏတာ။ **အဝဇ္ဇံ** ဒေါသော။ မနက္ကာရေပိ **အာဘောဂေ။ အာဋ္ဋိသဒ္ဒေ** ကတ္တရီ။ **သခီ** ဝယဿာ။ **သေတု** ဇလတရဏေ, နဒ္ယာဒိမဂ္ဂေ စ။ **သတ္တေ** သတ္တိယုတ္တေ, ထိရေတ္ထုတ္တေ။ ''ဒဋ္ဌော ထူလေ ဘုသေ သတ္တေ, ပကဋ္ဌေပိ ဒဋ္ဌော မတော''တိ **တေဟလိတော။**

၁၀၈၄. မောက္ခေ နိဗ္ဗာနေ, အရဟတ္တဖလေပိ။ **သာမိနိ** ပတိမှိ။ **ဓာရကေ**တိ ဓာရေတီတိ **ဓာရကော,** တတ္ထ။ ဟေသကေပိ **ဘတ္တာ။**

၁၀၈၅. သိခာ စူဠာ။ **ပိဉ္ဆံ** ပုဉ္ဆံ။ **အတ္တနိ** ''သင်္ဃကံ ပုဂ္ဂလိက''န္တာဒီသု။ **ခေပေ** နိန္ဒာယံ။

၁၀၈၆. ရူပေ ဝဏ္ဏေ။ **ကရီသေ** ဂူထေ။

၁၀၈၇. ခဏ္ဍေ သကလေ။ **ပဏ္ဍေ** ရုက္ခာဒီနံ ပဏ္ဍေ။ **ကဏ္ဍေ** သရေ။ **သလာကာ** ဝဏ္ဏောပယုတ္တာ။ သုစိနော ဘာတေ **သုစိတ္တံ,** တသ္မိံ။ **ဂတေ** ဂမနက္ရိယာယံ။ **''ဓာဝ** ဂတိသုဒ္ဓိယ''န္တိ ဟိ ဓာတုပာဌော။ **ဟာတေ** ကတ္တရီနံ သိင်္ဂကရဘာဝဇက္ရိယာ။ **အဝိဇ္ဇာယ** အညာဏေ။ **မုဠ္ဌနေ** ဝိသညိဘာဝေ။

၁၀၈၈. ဃမ္မဇလံ ကာယေ ဥဏှေဟန သဉ္ဇာတဇလံ။ **ဟာကေ** ပစ္စနေ။ **ကေဋ္ဌေ** ''မု-ယီ''ဣတိ ချာတေ မတ္တိကာဂုဋ္ဌကေ။ **ဥဇ္ဇုမုယေ** ဥဇ္ဇုရသသဉ္ဇာတေ။ **မိတ္တေ** ပိယမိတ္တေ, မိတ္တမတ္တေ တ။ **သဟာယေ** အတ္တစရေ။ **ပဘူ** အဓိပတိ။ **သော** ပုလ္လိင်္ဂေ။

၁၀၈၉. ကုရူရေ ကက္ခဋ္ဌကမ္မန္တေ။ **ပရသ္မိံ** ပရဋ္ဌာနေ, ပရလောကေ တ။ **အတ္ထ** ဌာနေ, လောကေ တ။ **အင်္ဂေ** စိဟနံ။ အပရာဓေ နာဋ္ဌကပရိစ္ဆေဒေပိ **အင်္ဂေ။ အပတာဒေ** လောကဂရဟာ။ **ဒေသေ** ဒေသဝိသေသေ။ ''ဘဝေ ဇနပဒေါ ဒေသေ, ဇနေ ဇနပဒေပိ စေ''တိ **တေဟလိတော။**

၁၀၉၀. ပဋ္ဌေ သိလောကေ။ **ဝစီဘေဒေ** ဖုတ္တတစာယံ။ **အန္တဝယေ** သန္တာနေ။ **သရူပသ္မိံ** သမာနဘာဝေ။ အဓော ဘာဂေ စ **တလံ။**

၁၀၉၁. ဝိလင်္ဂေ ကာယမဏ္ဍေ။ **ဝေမဏ္ဍေ** မဏ္ဍသာမဋ္ဌေ။ **ကုသုမံ** ပသဝံ။ **ဥတု** ကတ္တိပုပ္ဖံ။ **သုဗ္ဗတေ** သုန္ဒရေ ဝတေ။

၁၀၉၂. ကောသေ လိင်္ဂပသိဗ္ဗကေ။ **ဂဗ္ဘရေ** ဂုဟာယံ။ **ဗိလေ** ကိပိလ္လိကာဒီနံ အာတသေ။ **ဂဏ္ဍကေ** ခဂ္ဂဝိသာဏေ။ **ကဒမ္ဗေ** ''ထိန''ဣတိ ချာတေ။ **ဒုမေ** ရုက္ခေ။ **စယေ** သမူဟေ။

၁၀၉၃. ဘေ နက္ခတ္တဘေဒေ။ **ခေနုယံ** သိင်္ဂိနိယံ။ **ယောနိယံ** ကတ္တရီနံ အင်္ဂဇာတေ။ **သီရေ** သီသေ။

၁၀၉၄. ဘောဂီသဒ္ဒေ ဘောဂဝတိ ပုဂ္ဂလေ, ဥရဂေ စ။ **သိတေ** မဟိသ္သရော။ **ဗလေ** ထာမေ။ **ပဘာဝေ** တေဇသိ။ ''ဝီရိယံ သုက္ကေ ပဘာဝေ, တေဇော သာမတ္ထိယေသ္ဝပီ''တိ **တေဟလိတော။ တေဇသဒ္ဒေ** ပန **တေသု စ** ယထာဝုတ္တေသုပိ ဒ္ဝီသ္ဝတ္ထေသု, ဒိတ္တိယဥ္စ ဝတ္တတိ။

၁၀၉၅. သန္တတိ အာဓာရော။ **ခဂ္ဂင်္ဂေ** ခဂ္ဂဿ တိခိဏ္ဏဝယဝေ။ **သူတေ** သာရထိမှိ။ **ပဋိဟာရေ** ဝစနဟာရေ။ **''ဝိဒ** လာဘေ''တိ ဓာတ္ဝတ္ထတော **ဝိတ္တိ။ ပီဋ္ဌာ** ဝိဇာဓာ။

၁၀၉၆. ရဝေ သဒ္ဒေ။ **ပလာသေ** နိတ္တဏ္ဍုလဝီဟိမှိ။

၁၀၉၇. ရက္ခေ အမ္ဗဋ္ဌရုက္ခေ။ ပရသမယေ ပန **ဗာဓာ။ အဓိကပေ့မေ** အတိသယပေမေ။

၁၀၉၈. ကေတုမှ္ဟိ ဓဇေ။ **လေဍ္ဍေ** လိခိတဗ္ဗေ လေခေ။ ရာဇိယံ တု **လေခာ။**

၁၀၉၉. သတ္တေ အာဝုဓဘေဒေ။ **သတ္တေ** ဟဏိမှ္ဟိ။ **စယေ** သမူဟေ။

၁၁၀၀. အာဠ္ဟိယံ နဒီမဂ္ဂေ, ဇလဓာရဏေ စ။

၁၁၀၁. သံသဒေ သဘာယေ။ **အယန**သဒ္ဒော ဂမနေ, ပထေ စ ဝတ္တတိ။

၁၁၀၂. ရုက္ခန္တရေ ဂဏ္ဍုဒမေ။ **သူရေ** သူရိယေ။ **ကောဏေ** ဝိဒိသာယံ။ **ဟယေ** တုရင်္ဂေ စ **အဿော။ ခန္ဓေ** ဘုဇ သိရေ။ **အစ္စိ** သဒ္ဒော **ဇာလာယံ** အဂ္ဂိဇာလာယံ။ **အံသုမှ္ဟိ** တဿ, အညေသဉ္စ အံသုမှ္ဟိ ဝတ္တတိ။ သော စ **နော ပုမေ** ပုလ္လိင်္ဂေ န ဝတ္တတိ။

၁၁၀၃. အဘာဝသဒ္ဒော **နာသေ** ဝိဇ္ဇမာနဿ နာသေ။ **အသတ္တ**သဒ္ဒော အဝိဇ္ဇမာနတ္တေ ဝတ္တတိ။ **ဘုတ္တိ** ဘုဥ္ဇနကြိယာ။ **ဟဏေ** အာယုမှ္ဟိ **ဇီဝံ။ ဇနေ** ဟဏဝတိ **ဇီဝေ။**

၁၁၀၄. ဆဒနေ ဂဟာဒီနံ ဆဒနေ။ **ရာသိ** ပုဉ္ဇေ, သဟဓမ္မီနံ ဂဏော စ။

"နိကာယော နိလယေ လက္ခေ၊ သံဟတာနံ သမုစ္စယေ။
ဧကတ္ထ ဘာဇိနိ ဝသေ၊ ပရမတ္တနိ ဝုစ္စတေ"တိ။ –

တေဟာလိတော။ ယဇနေ ဒေဝပူဇာယံ။ **အစ္စနေ** ပူဇာမတ္တေ။ **ဒိက္ခာ** မုဏ္ဍိယောပနယနနိယမဗ္ဗတာဒေသေသု။

၁၁၀၅. ကရဏံ ကာရော, သော ဧဝ **ကာရိကာ,** ကြိယာ, သကတ္တေ ဏိကော။ ပဇ္ဇေပိ သောယေဝတ္တော။ **စိဟနေ** လက္ခဏေ။ **ထီရဇေ** ဣတ္ထီနံ ဥတုမှ္ဟိ။ **ပုပ္ဖေ** သုမနေ။ **တနရေ** မက္ကဋေ။

၁၁၀၆. အဓရေ ဒန္တာဝရဏေ။ **ခရဘေ** "က-လ-အဥ"ဣတိ ဉာတေ။ လောဘပုဂ္ဂလေပိ **လုဒ္ဓေ။ အာဝိလေ** အနစ္ဆေ။

၁၁၀၇. စရမှ္ဟိ ဂုတ္တပုရိသေ။

၁၁၀၈. ဟာသော စ ဂန္ဓော စ **ဟာသဂန္ဓာ,** တေသု။ **ဂန္ဓော** တ္ဝ ဒူရကမီ။ ကလ္လာဏေပိ **စာရု။ ခလ** စလနေ, သဉ္စယေ စ, တော, **ခလိတော။**

၁၁၀၉. ဝက္ကလေ ရုက္ခတ္တစေ။ **အဓိရောပေ** အာရောပနကြိယာယံ။ **ဝတ္ထန္တရံ** ဝိစိတ္တရူပံ ဝတ္ထံ, ယံ စီနဒေသေ သဉ္ဇာတံ။

၁၁၁၀. ပဋိဟာရေ "ဥ-က"ဣတိ ဉာတေ။ **မုခေ** ဘတ္တာဒီနံ ပဝေသနဋ္ဌာနေ။ **ပေတေ** ပရလောကံ ဂတေ။ **အပရဏှံ** မုဂ္ဂါဒိ။ **ကာလော** တိံသရတ္တိဒိဝပရိစ္ဆိန္နော။

၁၁၁၁. အေသေ ကောဓေ။ **ဃာတေ** မာရဏေ။ **မိကအေ** စတုပ္ပဒေ။ **ဆဂလေ** အဇေ။ **အရူပေ** ဖဿာဒိကေ။ **အဝ္ဟယေ** သညာယံ။ **ဒရထေ** ကာယစိတ္တသမ္ဘူတေ သန္တာပေ။ **ဘီတိ** ဘယံ။

၁၁၁၂. ဘာရေ ခန္ဓဘာရာဒိကေ။ **သုဇာ**သဒ္ဒော **ဒဗ္ဗိယံ** ကဋစ္ဆုယံ, **ဣန္ဒဇာယာယံ** သက္ကဿ ဘရိယာယဉ္စ။ **ဝိဟာယသေ** အာကာသေ။

၁၁၁၃. မဏိကေ မဟတိ ဥဒကဘာဇနေ။ **ရတနေ** အသ္မဝိကာရေ ရတနသာမညေ။ **သေလော** စန္ဒနပဗ္ဗတော။ **အာရာမေ** ပုပ္ဖာရာမာဒိအာရာမေ။

“မလယော ဒေသေ သေလင္ဂပဗ္ဗတန္တရေ, မလယာတိဝုတာယဋ္ဌာ”တိ **တေဟလိတော။ အင္ကော** စိဟနံ။

၁၁၁၄. သပ္ပိမှိ ဃတေ, တဒညေ ဟောတဗ္ဗေ စ **ဟဝိ**။

“ရဟာသိ စ ဝိစာရေ စ, ဝိဝေကော ဇလဒေါဏိယ”န္တိ **တေဟလိတော**။

၁၁၁၅. ပတဟော ဇလပ္ပတဟော။

“ဝေကေ ဇဝေ ပတဟေ စ, မဟာကာလဖလေပိ စေ”တိ [မေဒိနီကောသ ၃.၂၄] **တေဟလိတော။ ခိလေ** အဏုခာဏုမှိ။ **ကဏော** အပ္ပေ။

၁၁၁၆. နေတ္တန္တေ စက္ခုကောဏော။ **စိတ္တကေ** တိလကေ။

“အဟင္ဂံ အင္ဂဟီနေ စ, နေတ္တန္တေ တိလကေပိ စေ”တိ [မေဒိနီကောသ ၃.၂၈] **တေဟလိတော။ မုတ္တာဂုဏော** သုတ္တဗန္ဓမုတ္တာယံ။ ဂဟဏံ **ကဟော,** တသ္မိံ။ **မကုဋ္ဌေ** အပုပ္ဖိတေ။ **ရသော** လောဏရသော။

၁၁၁၇. အကေ, နကေ စာတိ ဒွေဝ အဘိဓာနာနိ သေလရုက္ခေသု ဝတ္တန္တိ။ **သ္ဝဝပေ** သုဋ္ဌု အပေ, အပ္ပတရေတွ ယတ္တော။ **အဝဓာရဏော** “နမနမတ္တ”န္တာဒီသု။ **အစ္စနေ** ပူဇာယံ။

၁၁၁၈. ဆိဒ္ဒေ ဒောသေ။ **ဩတရဏံ** ဇလတိတ္ထာဒီသု အဝတရဏံ။ **အယ္ယကေ** ပိတုပိတရိ။

၁၁၁၉. ရုက္ခေ ခဂ္ဂဖလေ။ **သုနေ** သုနခေ။ **ဂန္ဓေ** အဓိတသနဂန္ဓေ။

၁၁၂၀. ကောဏော အသ္သေ။ **သဝနေ** သောတေ။ **ပန္တိယံ** ဝီထိယံ။ **ဘာဂ္ဂံ** ပုညံ။ **ကေဒေသော** တတိယဘာကဒိ။ **အဇဟလကေ** ဟောက္ခရေ။ “ကုဋ္ဌံ ရောဂေ သုဂန္ဓေ စာ”တိ **တေဟလိတော**။

၁၁၂၁. သေနာသနေ ဝိဟာရာဒိကေ။ **သေနေ** ပီဌာဒိကေ။ **စုန္ဒဘဏ္ဍမှိ** စုန္ဒာနံ ဥပကရဏေ။ “ဘမော’မ္ဗုနိဂ္ဂမေ ဘဏ္ဍိ, စုန္ဒာဍ္ဎေ သိပ္ပိယန္တကေ”တိ **နာနတ္ထသင္ဂဟေ** တေဟလိတော။ **အံသု**သဒ္ဒော ဝတ္ထာဒီနံ လောမေ, **ကရေ** ကိရဏမတ္တေ စ။ **အဗ္ယယေ ပ** ကာရာဒိကေ။

၁၁၂၂. ခဇ္ဇန္တရေ သူကရဝစ္ဆသဏ္ဌာနေ ခေဝိကာရေ။ **ဒိသေ** ရိပုမှိ။ **ပတိ** ခတေ။ **အရိယော** အဓိပတိ။

၁၁၂၃. ရာဂေ ကသာယာဒိကေ ရာဂေ။

“ရင်္ဂော အနေ ခလေ ရာဂေ, တစ္ဆေ ရင်္ဂံ တိပုမှိ စေ”တိ **တေဟလိတော။ ပေယ္ယေ** ဥဒကာဒိကေ။ **ပီတိယံ** ပိဝန ကိရိယာယံ။ “ရက္ခဏော ပီတိယံ ဟန”န္တိ **တေဟလိတော။ ဣဏော,** ဥက္ခေပနေ စ **ဥဒ္ဓာရော။ ဥမ္မာရေ** ဒွါရုမ္မာရေ။ **ဋ္ဌေက**သဒ္ဒဿ အဇ္ဈာပိ တစကတ္တာ “ဋ္ဌေကော အဇေ”တိ ဝုတ္တံ။

၁၁၂၄. ပဟာရဏံ **ပဟာရော,** ပဟာထနံ။ ပဟာရတိ ဇွောတိ **ပဟာရော,** ယာမော, **ဟာယနော** သံဝစ္ဆရော။ **ကုဏ္ဍိကာယံ** “ကယာ”က္ကတိ ဿာတာယံ။ **အာဠှကေ** စတုပတ္ထပ္ပမာဏေ။ **ဘုသမှိ** တဏ္ဍုလတ္တစေ။

၁၁၂၅. အာတင္ကေ ကူပေ။ **စယေ** သမူဟေ စ။ **ကာသု** သာ, ကာရဏေ, ရဟာသိ စ **ဥပနိသာ**။

“ဘဝေ ဥပနိသာ ဓမ္မေ, ဝေဒန္တေပိ ရဟဿမ္ပိ”တိ **တေဟလိတော။ ဟေဋ္ဌုဂလေ** “ဖော-ခာ”က္ကတိ ဿာတေ။ **ဂုဏောတရေ** အဝဋ္ဋေ။

၁၁၂၆. ယုတ္တေ “အင္ဂံ ဝိနိစ္ဆိနာတီ”တ္ယာဒီသု။ **အင္ဂာလေ** “ကေပုရင္ဂေဟိ သံယုတ္တ”မိစ္စာဒီသု။ **အင္ဂိတေ** “အင္ဂသ္သရံကရောတီ”တ္ယာဒီသု။ **အင္ဂ** အဘိယောဂေ, **အင္ဂ** အတိက္ကမဟိံသာသူတိ ဓာတုဝတ္တော။ **ကာနနေ** ဝနေ။ **ဥပ္ပတ္တိယံ** ဇနနေ, ဝိဟာယသာဂမနေ စ။

၁၁၂၇. လာမကေ နိဟီနေ။ **ခန္ဓေ** ရူပာဒိကေ။ **မူလံ** မူလဓနံ။ **ဥပအာ** ပဟေဏကံ။ အဝတ္ထာယံ, ပဋ္ဌသ္သ အန္တေ စ ဒသာ။ **ဃာတော** မာရဏံ။

၁၁၂၈. ဂဗ္ဘေ မာနေ။ **ဃဋ္ဋနံ** သိလေသကရဏံ။ **ရာသိ** ပုဉ္ဇော, ဧတေသု **ဃဋ္ဋသဒ္ဒော**။ **အဘိဟာရေ** ပူဇာယံ။ **ဗန္ဓနေ** “ဟကာရစယော”တ္ယာဒီသု။

၁၁၂၉. ထောကေ အပ္ပကေ။ အနေ, ဟာနိယဉ္စ **စာကေ**။ ဂီတ, ဂလော စာတိ ဒွေဝ အဘိဓာနာနိ က္လဏေ သိယုံ။ “က္လဏေ ဂီတ ဂလေပိ စာ”တိပိ ဟဒ္ဒော။ **ဂလေ** ကဏ္ဍေ။

၁၁၃၀. ဒဏ္ဍေပိ **သာဟသံ**။ **ပဋ္ဌေ** ဝတ္ထဝိသေသေ **ဘင္ဂံ**။ သာဏာဒိကေ မိသ္သိတ္ွတ ကတဥ္ပဟိ ဝတ္ထံ “ဘင္ဂ”န္တိ ဝုတ္တံ။ **ဆဝကေ** ကဋ္ဋေဝရေ။

၁၁၃၁. အနင္ဂေ မာရေ။ **ဒုမေ** ကရဟာဋ္ဌကေ။

“မဒနော မာရဓုတ္တုရ-ဝသန္တဒ္ဒုမသိတ္ထကေ”တိ **တေဟလိတော**။ **ပမာတရိ** မာတုမာတရိ။ **ဝေဌေ** ဥဏှီသေ စ **ဝေဌနံ**။

၁၁၃၂. တဏ္ဍုလေယ္ယေ တိလဖလသာကေ။ **အယ္ယေ** သာမိနိ။ **မုတ္တိ** မုစ္စနံ။

၁၁၃၃. အဏ္ဍေ လက္ခဏေ။ **အာကာရေ** သီသစလနာဒိကေ။ **ဝပ္ပေ** ဝပ္ပနိယဗီဇေ။ **တဋ္ဋေ** တီရေ စ **ဝပ္ပော,** ဟာကာရမူလေ, နေတ္တဇလေ, ဥသုမေ စ **ဝပ္ပော**။ အနုညာယံ, တေဟာရေ စ **သမ္မုတိ** သဒ္ဒော။ **အက္ခတ** သဒ္ဒော **လာဇာသု** ခ ညဝိကတီသု နပုံသကေ။

၁၁၃၄. ယာဂေ ဒေဝပူဇာယံ, သအာအနေ စ **သတ္တံ။ သသု** ဟိံသာယံ, တူဏ, **သတ္တံ**။ သြသဓိမ္ဟိ, စန္ဒေ စ **သောမော**။

> “သောမော ကုဝေရေ ပိတုဒေဝတာယံ၊
> ဝသုပ္ပဘေဒေ ဝသုဓာကရေ စ။
> ဒိဗ္ဗောသဓိသာမလတာသမီရ-
> ကပ္ပူရနီရေသု စ တနရေ စာ”တိ။ –

တေဟလိတော ။ ယုဂဂေဟဏ္ဍေ တိ ပုဗ္ဗာပရာယာမဝသေန ထမ္ဘာနံ ဥပရိ ဌပိတေ ယုဂဘူတေ ဂေဟာဝယဝေ။ ဒက္ခိဏုတ္တရာယာမဝသေန ဌပိတေ ဂေဟဏ္ဍေ **သင္ဃာဋော**။

ကထာဟာဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အနေကတ္ထဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. အဗ္ယယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၁၃၆-၁၁၃၇. စိရသ္သာ ဒယော စတ္တာရော စိရတ္ထကာ။ စိရာယ, စိရာ စာတူ။ **သဟာဒယော**ပိ စတ္တာရော သဟတ္ထာ။ **ပုနပ္ပုန** မာဒယော ပဉ္စ ပုနပ္ပုနတ္ထာ။ **ဝိနာ**ဒယော ပဉ္စ ဝဇ္ဇနတ္ထာ။

၁၁၃၈. ဗလဝံ သုဋ္ဌု အတိဝ ကိမုတ သု အတိ ဧတေ ဆ အတိသယတ္ထေ။ ပသံသာယဉ္စ **သုဋ္ဌု**။ ပဉှေပိ **ကိမုတ**။ အာဟော ကိံ ကိမု ဥဒာဟု ကိမုတ ဥဒ ဧတေ ဆ **ဝိကပ္ပေ** ဝိတက္ကေ။ တတ္ထ **အာဟော**သဒ္ဒော ဒီဃာဒိ။ "ဒိဗ္ဗော အာဟော ဥဒာဟု စ, ဝိကပ္ပတ္ထေ ဝိဘာဝနေ"တိ ဟိ **ဘာဂုရိ**။ ခါဏုရယမာဟော ပုရိသော။ **ရုဒ္ဒော** တု ရဿာဒိမာဟ "ဣဿရေယျမိကေပိ စ, ဝိကပ္ပေဝိမှယေပျဟော"တိ။ **ကိမု**သဒ္ဒော ရဿန္တော။ ကိမာယံ ခါဏု, ကိမု ပုရိသော။ **ဥဒ** သဒ္ဒော ရဿာဒိ။ ဓူမောယမောဒ ကာပောတံ, သမူဟတ္ထေ ဏော။ **ကိဉ္စ** သဒ္ဒောပိ ဝိကပ္ပေ။ **ကိမုတ**သဒ္ဒော အတိသယေတိ ဝုတ္တော။

၁၁၃၉. ဘော အရေ အမ္ဘော ဟမ္ဘော ရေ ဇေ အင်္ဂ အာဝုသော ဟေ ဟရေ ဧတေ ဒသ အဝှာနေ။ **ဟံ ဟော**သဒ္ဒှ အပ္ပျတ္ထ။ ကထံ ကိံသု နနု ကစ္စိ နု ကိံ ဧတေ ဆ **သမာ** သမာနတ္ထာ။

၁၁၄၀. အဓုနာ, ဧတရဟိ, ဣဒါနိ, သမ္ပတိ စာတိ စတ္တာရော **ဣဒါနိ**တ္ထေ။ အညဒတ္ထု တဂ္ဃ သသက္ကံ အဒ္ဓါ ကာမံ ဇာတု ဝေ ဟဝေ ဧတေ အဋ္ဌ **ဧကံသေ** ဧကံသတ္ထေ။

၁၁၄၁. **ယာဝတာ**ဒယော သတ္တ ပရိစ္ဆေဒတစကာ။ တတ္ထ ယာဝတာ, ယာဝတိ ဒွေ အနိယမပရိစ္ဆေဒတ္ထတ စကာ။ တာဝတာ, တာဝ, ဧတ္တာဝတာတိ နိယမပရိစ္ဆေဒတ္ထတစကာ။ ကိတ္တာဝတာ, ကီဝတိ ပရိစ္ဆေဒပုစ္ဆနတ္ထတ စကာ။

၁၁၄၂-၁၁၄၃. ယထာ တထာ ယထေဝ ဧဝံ ယထာနာမ ယထာဟိ သေယျထာပိ ဧဝမေဝံ တ တထေဝ ယထာပိ ဧဝမ္ပိ သေယျထာပိ နာမ ယထရိဝ ယထာ စ ဝိယ တထရိဝ ဣစ္စေတေ သတ္တရသ **ပဋိဘာဂတ္ထေ** သဒိသတ္ထေ ဘဝန္တိ။

၁၁၄၄. သံ, သာမံ, သယဉ္စေတိ တယော သယမိစ္စတ္ထေ။ အာမ သာဟု လဟု ဩပါယိကံ ပတိရူပံ သာဓု ဧဝံ ဧတေ သတ္တ သမ္ပဋိစ္ဆနတ္ထေ။ အာမန္တာပျတ္ထ။

၁၁၄၅. **ယ**မာဒယော ဆ ကာရဏတ္ထေသိယုံ။ **စန**သဒ္ဒော, စိသဒ္ဒော စာတိ ဒွေ **အသာကလျေ** အသကလတ္ထေ။ ကဒါစနံ, ကဒါစိတ္တာဒိ ပယောဂေ။ **မုဓာ**သဒ္ဒော **နိပ္ဖလေ** ဖလရဟိတေ, နိပ္ပယောဇနေတ္ထတ္ထေ။ အမူလေပိ စ **မုဓာ**။

၁၁၄၆. **ဇာတု**သဒ္ဒော ဧကံသေပိ။ သဗ္ဗတော, သမန္တတော, ပရိတော, သမန္တာ စာတိ စတ္တာရော တုလျတ္ထာ။

၁၁၄၇. န အ နော မာ အလံ နဟိ ဣစ္စေတေ ဆ နိသေဓေ။ စေ, သစေ, ယဒီတိ တယော ယဒျတ္ထေ။ **သဒ္ဓိံ** သဒ္ဒော အနုကူလတ္ထေ။ နတ္တံ ဒေါသော စ ရဇနီယမိစ္စတ္ထေ။ **ဒိတ**သဒ္ဒော **အဟေ** အဟနီတျတ္ထေ။

၁၁၄၈. ဤသံ , ကိဉ္စိ, မနံ ဣစ္စေတေ အပ္ပတ္ထေ။ **အတက္ကိတေ** အဝိတက္ကိတေ။ ဗလက္ကာရေ တု **သာဟသံ**။ အဂ္ဂတော, ပုရတော စ ပုရေဣစ္စတ္ထေ။ **ပေစ္စ အမုတ္ထ** သဒ္ဒာ ဘဝန္တရေ။

၁၁၄၉. အဟော စ ဟိ စာတိ ဧတေ ဝိမှယေ။ ဝိကပ္ပေပိ **အဟော**။ သမ္မောဒေပိ ဟိ။ **တုဏှီ**သဒ္ဒော **မောနေ** အဘာသနေ။ အာဝိ, ပါတု စ ပါကဋတ္ထေ။ **သဇ္ဇု သပဒိ** သဒ္ဒာ တင်္ခဏေတျတ္ထေ။

၁၁၅၀. သုဒံ ခေါ အဿု ယဂ္ဃေ ဝေ **ဟာဒယော** ဟကာရာဒယော စ ပဒပူရဏေ သိယုံ။ အန္တရေန, အန္တရာ, အန္တော စာတိ ဧတေ အဗ္ဘန္တရေဣစ္စတ္ထေ။ အဝဿံ, နူန စ နိစ္ဆယတ္ထေ။

၁၁၅၁. **သံ**သဒ္ဒော **ဒိဋ္ဌာ** သဒ္ဒော အာနန္ဒတ္ထေ။ သမုပဇော, သံပျတ္ထ။ **ကာမပ္ပဝေဒနေ** ဣစ္ဆာယ အက္ခာနေ ကစ္စိ ဇီဝတိ တေ မာတာ , မမေဒမဘိမတမိစ္စတ္ထေ။ **ဥသူယောပဂမေ** ဥသူယာပုဗ္ဗကေ ဥပဂမေ။

"ကာမာနုမတိယံ ကာမော,

ဥသူယောပဂမေပိ စာ’’တိ **ရုဒ္ဒော**။

ဥသူယောပဂမာနုညာဏေပိစာယံ အတ္ထော ဒိသ္သတော။

၁၁၅၂-၁၁၅၃. ယထာတ္တ န္တိ သစ္စံ။ တထသ္သ အနတိက္ကမော **ယထာတတံ,** ယထာတ္တေ အဗ္ဗယီဘာတော။ **တထသဒ္ဒေါယံ ဘူတပရိယာယော**။ **သအာသဒ္ဒေါ**, **သန်ံသဒ္ဒေါ** စာတိ နိစ္စေ။ **သနသဒ္ဒေါ**ပ္ယတ္ရ။ ဟယော, ဗာဟုလ္လ ၓ္စ သမာ။ ပဥ္စက ဗာပ္ပေ္ပါ။ **သဏိက**ံသဒ္ဒော အသိဃေ။

၁၁၅၄. သမ္မာ, သုဋ္ဌုတိ ဒွေ၀ အဘိဓာနာနိ။

၁၁၅၅. သာယံ သာယေ သာယန္ဟေ။ **အတ္ရာဟေ** တိ က္လမသ္မိံ အဟနိ **အဇ္ဇ** သဒ္ဒေါ။

၁၁၅၆. ယတ္ထာ ဒယော တယော အနိယမဌာနာဒိတစကာ။ **တတ္ထာ** ဒယော နိယမဌာနာဒိတစကာ။

၁၁၅၇. သမ္မုခါ, အာဝိ, ဟတု စ သမာနတ္ထာ။

၁၁၅၈. အပေ္ပတ ဒယော တယော သံသယတ္တမ္ပတိ။ **က္ကတိ က္ကတ္ထံ ဧဝံ** သဒ္ဒါ နိဒဿနေ ၀တ္တန္တိ။ **ကထဥ္စိ** သဒ္ဒော ကိစ္ဆတ္တေ။

၁၁၅၉. ခေအေ ခိန္နတာ။ ပစ္စက္ခေ **သဇ္ဇိ** သဒ္ဒေါ။ ထိရေ, အ၀ဓာရဏေ စ **ခုဝံ**။ **တိရော တိရိယံ**သဒ္ဒါ သမာ။ **ဒုဋ္ဌု ကု**သဒ္ဒါ ကုစ္ဆာယံ။

၁၁၆၀. အာသိဌ္ဌတ္ထမ္ပတိ **သုဝတ္ထိ**။ **ခိ** သဒ္ဒော နိန္ဒာယံ။ **ကုဟိဥ္စနာ** ဒယော သတ္တ ဌာနာဒိပုစ္ဆနတ္ထာ။

၁၁၆၁. က္လဟ က္လစ အတ္ရ တွေ အတ္တ ဧတေ ဩကာသတ္ထာဒိတစကာ။ သဗ္ဗသ္မိံ ကာလာဒိကေ **သဗ္ဗတ္ရာ** ဒိဒ္ဓဝယံ။ ကိသ္မိံ ကာလေ **ကဒာ**။ ကသ္မိံ ကာလေ **ကုအာစန်**။

၁၁၆၂-၁၁၆၃. ဝိဘတ္တန္တနာမသရာခ္ယာတပတိရူပကေ အဗ္ဗယေ ဒသ္သေတုတ တဒညာဘာဝေ အဗ္ဗယေ ဒသ္ သေတုမာဟ **“အာဒိကမ္မေ”** က္လစ္စာဒိ။ တတ္ရ ဝိဘတ္တန္တပတိရူပကံ ယထာ – “စိရသ္သံ, စိရံ , စိရေနိ”စ္စာဒိ။ နာမပတိရူပကံ ယထာ – “အာမ, သာဟု, လဟု, ဩပယိက”မိစ္စာဒိ။ သရပတိရူပကံ ယထာ – “အ”က္လစ္စာဒိ။ အာခ္ယာတပတိရူပကံ ယထာ – “အတ္ထိ”က္လစ္စာဒိ။

သမ္မတေ ပဘတော။ **ဥဒိဏ္ဏေ** ပဝုဒ္ဓေ ဝဓုနေ။ **တိသ** ပီဏနေ,တိ, **တိတ္တိ။ နိယောဂေ** နိယောဇနေ။ **အင္ဂေ** ဥတ္တမေ။ **တပ္ပရေ** တပ္ပဓာနေ။ **သင္ဂေ** လဂ္ဂနေ။ **ပကာရေ** သဒိသေ, ဘေဒေ တ။ **အန္တောဘာဝေ** ပက္ခိတ္တေ။ **ဝိယောဂေ** ပတသော။ **အဝယဝေ** ပဒေသော။ **ဓိတိယံ** ဓိရိယေ ပဓာနေ။ ဧတေ စတ္တာ ဓာတုသံယောဂတ္ထာ တ နာမသံယောဂတ္ထာ တ ဘဝန္တိ။ အသံယောဂသ္သ ပန နာမပဒသ္သ အတ္ထော “ဟေ သိယာ ပရမတ္တသ္မိံ, ဟတု တတေသု ဟ ဘဝေ”တိ **ကေက္ခရကောသေ** [ကေက္ခရကောသ ၇၃ ကထာ] ဝုတ္တော။

၁၁၆၄. **ဝိက္ကမော** ပဓာနံ။

၁၁၆၅-၁၁၆၇. သန္တာသေ နိက္ခိတ္တေ။ **မောက္ခေ** နိဗ္ဗာနံ။ **ရာသိ** နိကရော။ **ဂေဟေ** နိလယေ။ **အာဒေသော** အာ စိက္ခနံ။ **ဥပမာယ** သန္နိဘော။ **အစ္စယော** အတိက္ကမော။ **သာမီပ္ပေ** သမီပဘာဝေ ။ **ဥပရတိ** ဥပသမော။ **နီဟရဏံ** အပန ယနံ။ **အာဝရဏံ** နိဝရဏံ [အာဟရဏံ ဂဟဏံ (က.)]။

၁၁၆၈. ဥဒ္ဓကမ္မေ ဥယ္ယာနေ။ **ဝိယောဂေ** ဥပဟာသိတော။ **အတ္ထလာဘော** ဥပ္ပတ္တိ။ **ပဗလတ္တေ** မဟာဗဟာလ တ္တေ။ **ဒက္ခဂ္ဂတာသု** တိ ဒက္ခဘာဝေ, အဂ္ဂဘာဝေ စ။ သတ္တိယံ, **မောက္ခေ** နိဗ္ဗာနေ စ။

၁၁၆၉. ဒု စ အဘာဝေ ဒုသ္သီလော, ဒုပ္ပညော။ **အသမိဒ္ဓိယံ** ဒုဗ္ဘိက္ခံ။ **အနန္ဒနံ** အမောဒနံ။

၁၁၇၀. **သမန္တတ္တသမိဒ္ဓီသူ** တိ သမန္တဘာဝေ, သမိဒ္ဓိယဉ္စ။ **သင်္ဂတေ** သဟိတေ။ **ဝိဓာနေ** ကရဏေ။ **ပဘာတေ** သမ္ဘာတေ။ **ပုနပ္ပုနက္ကိရိယာ** ပုနပ္ပုနကရဏံ။

၁၁၇၁-၁၁၇၂. **အတိသယော** အတ္ထ အဓိမတ္တံ။ **ဘုသတ္ထော** သမန္တတ္ထော, တေန **သမန္တ** ပရိယာယောပိ ဘုသသဒ္ဒော အတ္ထီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ကုသ္သရိယော** ပဘူတိ။ **အစ္စယေ** အတိက္ကမေ။ **ကလဟော** ဝိဂ္ဂဟော။ **ဘာသေ** ကထနေ, “ဘာသာယာ”တိပိ ပာဌော။ **ကုစ္ဆနေ** ကုစ္ဆာယံ။ **အနဘိမုခတ္တေ** ဝိမုခေ။ **မောဟော** ဝိမတိ။ **ပဓာနေ** ဝိသိဋ္ဌေ။ **ဒက္ခတာ** ဆေကတာ။ **ခေဒေ** ပရိဿမေ။

၁၁၇၃. **ဓာနေ** အဝဂတေ။ **အဓောဘာဂေ** အဝံသိရေ။ **အနိစ္ဆယေ** အနိစ္ဆယေ။ **ပရိဘဝေ** အဝညာတေ။ ဒေသော စ ဗျာပနဉ္စ ဟာနိ စာတိ ဒ္ဝန္ဒော။ **ဝစောကိရိယာယ** ဝစနကိရိယာယံ။ **ထေယျေ** စောရိယေ။ အညာဏေ စ ပတ္တိအာဒိကေ စ။

၁၁၇၄. ပဇ္ဇာတေ အနုစရော။ ဘုသတ္ထေ အနုရက္ကော။ သဒိသေ အနုရူပော။ အနုဝတ္တိယံ အနွေတိ။ ဟီနေ အနု သာရိပုတ္တံ ပညဝန္တော။ တတိယတ္ထေ နဒိမန္ဝဝသိတာ ဗာရာဏသီ။ ဒေသေ, လက္ခဏေ, ဝိစ္ဆာယံ, ဣတ္ထမ္ဘူတေ, ဘာဂါဒိကေ စ **အနု**။ လက္ခဏေ ရုက္ခ’မနု ဝိဇ္ဇောတတေ စန္ဒော။ ဝိစ္ဆာယံ ရုက္ခံ ရုက္ခမနု တိဋ္ဌတိ။ ဣတ္ထမ္ဘူတေ သာဓု ဒေဝဒတ္တော မာတရ’မနု။ ဘာဂေ ယဒေတ္ထ မံ အနု သိယာ။

၁၁၇၅. အာလိင်္ဂနေ ပရိဿဇတိ။ ဒောသက္ခာနေ ပရိဘာသေတ္ဝတ။ နိဝသနေ ဝတ္ထံ ပရိဒဟိတ္ဝတ။ **အဝညော** ပရိဘဝေ။ အာဓာရေ ဘောဇနေ သောကေ ဗျာပနေ။ **တဝေ့ဝ** သဘာဝေ။ **လက္ခဏာဒေ** လက္ခဏဝိစ္ဆာဣတ္ထမ္ဘူတဘာဂေ။

၁၁၇၆. ဝိသိဋ္ဌေ အဘိဓမ္မော။ ဥဒ္ဓကမ္မေ သာရုပ္ပေ ဝုဒ္ဓိယံ ပူဇာယံ အဓိကေ။ ကုလေ အဘိဇနော။ အသင္ဂေ လက္ခဏာဒိမှိပိ စတုဗ္ဗိဓေ [‘အဘိရဘာဂေ (ပာ.၁.၄.၉၁)’ တိ အဘိဿ ဘာဂဝဇ္ဇိတေသု လက္ခဏာဒီသု ကမ္မပ္ပဝစနီယသညာ ဝုတ္တာ (ရူပသိဒ္ဓိ-ကာရကတဏ္ဍော)]။

၁၁၇၇. အဓိကေ ဣဿရေ ဟဋ္ဌေ ဥစ္စာရဏေ, အဓိဋ္ဌာနေ ဟာပုဏနေ နိစ္ဆယေ ဥပရိဘာဂါဒိကေ **ဘဋ္ဌနေ** ဘတ္တိယံ ဝိသေသနေ စ **အဓိ**။

၁၁၇၈-၁၁၇၉. **တမာအနေ** ဣတိ ဟဋ္ဌေ တမေ ပဋိလောမေ, အာအနေ ဂဟဏေ။ တစာအနေ ပစ္စဿောသိ။ **ပဋိနိဓိမှိ** မုခ္ယသဒိသေ ဗုဒ္ဓဿ ပတိ။ **ပဋိဗောဓေ** နိဝတ္တနေ။ **ပဋိစ္စတ္တေ** “ပဋိစ္စာ”တိ ပဒဿ အတ္ထေ။ **လက္ခဏာဒိကေ** စတုဗ္ဗိဓေ။

၁၁၈၀-၁၁၈၁. သမီပေ အာဒိကမ္မနိ မရိယာဒေ ဥဒ္ဓကမ္မနိ ဣစ္ဆာယံ ဗန္ဓနေ အဘိဝိဓိမှိ စ **အာ**။ ကိစ္ဆေ ဤသတ္ထေ နိဝတ္တိယဉ္စ အပ္ပသာဒေ အာသီသနေ သရဏေ တက္ကသရဏေ **အာ** ဧဝံ အနုဿရံ။ ပတိဋ္ဌာယံ, ဝိမှယာဒီသု စ **အာ**။

၁၁၈၂. **ဘူတဘာဝေ** အတီတော။

၁၁၈၃. **သမ္ဘာဝနေ** အပိ ဒိဗ္ဗေသု ကာမေသု, ရတိံ သော နာဓိဂစ္ဆတိ [ဓ. ပ. ၁၈၇]။ **သမ္ဘာဝန**မဓိကတ္ထဝစနေန အညတ္ထ သတ္တိယာ အဝိဃာတော။ **သံဝရဏေ** အပိဓာနံ။

၁၁၈၄-၁၁၈၅. **အပဂတော** အပေတော။ **ဥပပတ္တိယံ** ယုတ္တိယံ ဥပေက္ခာ။ **အာဓိက္ကေ** ဥပခါရိယံ အဓောဏော။ **ပုဗ္ဗကမ္မနိ** ဗုဒ္ဓေပက္ကမံ ကိလေသစ္ဆေဒေ။ **ဂယှဟာကာရေ** ပစ္စုပဋ္ဌာနံ။ **ဥပရိတ္တေ** ဥပရိဘာဝေ ဥပပန္နော။ **အနသနေ** ဥပတသော။

၁၁၈၆. ဥပဒေသေ ဇဝံ တေ အဘိက္ကမိတဗ္ဗံ, ဇဝံ တေ ပဋိက္ကမိတဗ္ဗံ။ **ဝစနပဋိက္ကာဟေ** ဇဝံ ဟောတု။ **ကာဒမတ္ထေ** ကာဒံသဒ္ဒဿ အတ္ထေ။

၁၁၈၇. သမုစ္စယေ ကေဝလသမုစ္စယေ –

စီဝရံ ပိဏ္ဍပာတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။
အဒာသိ ဥဇုဘူတေသု၊ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ [ဇာ. ၂.၂၂.၅၅၁]။

သမာဟာရေ စက္ခုံ စ သောတဉ္စ စက္ခုသောတံ။ **အန္ဝါစယေ** ဇကံ ပဓာနဘာဝေန ဝတွာ ကတရဿ အပ္ပဓာနဘာဝေန ဝစနံ, တသ္မိံ။ သီလံ ရက္ခာဟိ, အနဉ္စ ဒေဟိ။ **ကတရီတရေ** သမဏော စ ဗြာဟ္မဏော စ သမဏဗြာဟ္မဏာ။ တတ္ထ ကေဝလသမုစ္စယော စ အန္ဝါစယော စ သမာသေ နတ္ထိ, ကတရဒ္ဝယံ သမာသေယေဝ။

၁၁၈၈. ပကာရော တုလျော, ဘေဒော စ။ **ပဒတ္ထဿ ဝိပလ္လာသေ** ကေတိ အယမာဟေတိ။ **သမာပနေ** ကတ္ထိတဿ ပဒဿ ပရိနိဋ္ဌာပနေ။

၁၁၈၉. ပဇ္ဇံ **တသဒ္ဒဿတ္ထေ**။ ဝဝတ္ထိတဝိဘာသာယံ တ ပရော အသရူပာ။ **ဝိအဝပုဗ္ဗော ဌာ** ဂတိနိဝတ္တိယံ, တော, ဌာတိဿ ထော, အသရူပဒ္ဓိတ္တဉ္စ။ ဝဝတ္ထိတာ နိယမိတာ ဝိဘာသာ **ဝဝတ္ထိတဝိဘာသာ**။ အဝဿဂ္ဂေတိ **အဝပုဗ္ဗော သဇ** ဝိဿဇ္ဇနာလိင္ဂနနိမ္မာနေသု။

၁၁၉၀. ဘူသနေ အလင်္ကာရေ။ **တရဏေ** နိတရဏေ။ **ပရိယတ္တိ** ပရိယာပုဏနတာ, ယုတ္တတ္တေပိ **အလံ**။ **အထော အထ**သဒ္ဒါ အနန္တရာဒီသု စတူသု အတ္ထေသု သိယုံ။

၁၁၉၁. ပသံသာဒီသု တီသု။ **သဝ္ဝီကာရေ** ပဋိညာဏေ။ **အာဒိနာ** ပကာသတ္တသမ္ဘာဗ္ဗာကောဓာဒိကေ စတ္တေ နာမသဒ္ဒော။ အဝဓာရဏမေဝတ္တော။

၁၁၉၂. အနုညာ အနုမတိ။ **သန္တာန်** အနုနယော။ **အာလပနံ** သမ္ဗောဓနံ။ **ဝတသဒ္ဒော** ဇကံသေ **ဒယာယံ** ကရုဏာယံ **ဟာသေ** ပဟာသေ **ခေဒေ** ပရိဿမေ **အာလပနေ ဝိမ္ဟယေ** အစ္ဆရိယေ စ သိယာ။

၁၁၉၃. တက္ကာရမ္ဘေ “ဟန္ဒ ဝဒာမိ တေ”တိ။ **ဝိသာဒေ** ခေဒေ။ **ယာဝ တာဝ** တူတိ **ယာဝတာဝ**သဒ္ဒါ **သာကလ္လယေ** နိရဝသေသေ။ ယာဝဒတ္ထံ တာဝ ဂဟိတံ။ **မာနေ** ပမာဏေ။ “ယာဝ ပမာဏမရိယာဒာ-ဝဓာရဏတ္ထကံ မတ”မိတိ **ဘာဂုရိ**။ **အဝဓိမှိ** ပရိစ္ဆေဒေ။

၁၁၉၄. ပုရတ္ထာ သဒ္ဒော **ဟစိယံ** ဒိသာယံ ကတ္တေ, **ပုရတ္တေ** ဝက္ခမာနေ, **အဂ္ဂတော** သမုဒ္ဒေ ကတ္တေ စ **ပဌမေပိ** အာဒိမှိ ဝတ္တတိ။ **ပဗန္ဓေ** တက္ကာရစနာယံ တက္ကပဗန္ဓေ ပုရာဏာဒိကေ။ စိရန္တရေ အတီတဘူတေ။ **နိကဋ္ဌေ** သန္နိဟိတေ။ **အာကာမိကေ** အနာဂတေ။

၁၁၉၅. ခလုသဒ္ဒော နိသေဓေ **တက္ကာလင်္ကာရေ** တက္ကဘူသာယံ **အဝဓာရဏေ ဧဝတ္တေ**, ပသိဒ္ဓိယဉ္စ ဝတ္တတိ။ **အဘိတော**သဒ္ဒော **အာသန္နေ** **အဘိမုခေ** **ဥဘယတော** ကတ္တေ, **အာဒိနာ** သီဃေ, **သာကလ္လေ** စ အတ္တေ ဝတ္တတိ။ **အာသန္နေ** အဘိတောယံ နဒီ။ **အဘိမုခေ** အဘိတောဝ တာတာ။ **ဥဘယတော**ကတ္တေ အဘိတော မဂ္ဂဿ။ **သီဃေ** အဘိတော အဓိယိတွာ။ **သာကလ္လေ** အဘိတော ဝနံ ဒဟုံ။

၁၁၉၆. ယဒ္ဓုပိသဒ္ဒတ္တေ အနုဂ္ဂဟဏဂရဟတ္တေ။ **ဇကံသတ္တေ** အဝိတထတ္တေ။ အထော **ပနသဒ္ဒော** ဝိသေသသ္မိံ အတ္တေ, ပဒပူရဏတ္တေ စ သိယာ။

၁၁၉၇. ဟိသဒ္ဒော ကာရဏာဒီသု စတူသု အတ္တေသု ဝတ္တတိ။ **တု**သဒ္ဒော ပန တတ္ထ စတူသု အတ္တေသု မဇ္ဈေ ဟေတုဝဇ္ဇေ တိကေ အတ္တေ ဝတ္တတိ။ **ကု**သဒ္ဒော ဟာပေ ဤသတ္တေ **ကုစ္ဆနေ** ဇိဂုစ္ဆာယဉ္စ။

၁၁၉၈. နုကာရော သံသယေ, ပဍ္ဍေဟ စ။ **နာနာ**သဒ္ဒော အနေကတ္ထေ, ဝဇ္ဇနေ စ။ **ကိံ**သဒ္ဒော ပုစ္ဆာယံ, ဇိဂုစ္ဆာယဥ္စ, အဗ္ဗယော။ တိလိင္ဂော စ, နိယမေ တု တိလိင္ဂော၀။ **တရိမ္ဗှိ** ဥဒကော။ **မုဒ္ဒနိ** သိသေ စ, **ကံ** သုခေပိ, ဝုတ္တဉ္စ **နာနတ္ထသင်္ဂဟေ** –

''ကော ဗြဟ္မတ္တာနိလက္ကေသု၊ သမာနေ သဗ္ဗနာမိကော။
ဟာဝကေ စ မယူရေ စ၊ သုခသီသဇလေသု က''န္တိ။

၁၁၉၉. အမာသဒ္ဒော သဟတ္ထေ, သမီပတ္ထေ စ, အမာတသီ, အမာဂတော စ။ **ပုန**သဒ္ဒော **ဘေဒေ** ဝိသေသေ။ **အပဌမေ** ပုန ဒအတိ။ **ကိရ**သဒ္ဒော **အနုဿဝေ** အနုက္ကမေန သဝနေ, အရုစိယဉ္စ။ **ဥဒ**သဒ္ဒော **အပ္ပတ္ထေ** ပဍ္ဍေဟ။ **ဝိကပ္ပနေ** အတ္တန္တရဿ ဝိကပ္ပနေ စ။

၁၂၀၀. ပစ္ဆာ သဒ္ဒော **ပတီစိယံ** ဒိသာယံ။ **စရိမေ** အနာဂတေ ကာလေ။ **သာမိ**သဒ္ဒော တု **အဒ္ဓေ** ဘာဂေ, **ဇိဂုစ္ဆနေ** နိန္ဒာယဥ္စ။ အဒ္ဓေ ဘာဂေ သာမိ ဝုတ္တံ, ဇိဂုစ္ဆနေပိ တဒေဝ။ **ဟတု ပကာသေ** ပကာသနီယေ, **သမ္ဘဝေ** ဥပ္ပတ္တိယဉ္စ။ **မိထော**သဒ္ဒော အညောညေက္ကစ္စတ္ထေ, ရဟောက္ကစ္စတ္ထေ စ။

၁၂၀၁. ဟာသဒ္ဒော ခေဒေ, သောကေ, ဒုက္ခေ စ။ **အဟဟ**သဒ္ဒော ခေဒေ, **ဝိမှယေ** အစ္ဆရိယေ စ။ **ခိ**သဒ္ဒော ဟိံသာပနေ, နိန္ဒာယဉ္စ။ **တိရိယံ တိရော**သဒ္ဒာ ပိဓာနေ ဝတ္တန္တိ။ တိရိယံ ကတွာ ကဏ္ဍာင္ဂတော, တိရောကတွာ တ။

၁၂၀၂-၁၂၀၃. သင်္ခာတာသင်္ခာတတ္တာနံ ဥပသဂ္ဂနိပာတသင်္ခာတာနံ အဗ္ဗယာနံ ပသိဒ္ဓေ ပစုရပ္ပယောဂေ ကေစ္စေ တ ဒဿေတွာ တဒညေပိ သင္ခေပနယေန ဒဿေတုမာဟ **''တုနိ''**စ္စာဒိ။ တ္တေ စ **တုနာ**ဒိသဒ္ဒေ ဟိ ဇ္ဇု ပရိယန္တေဟိ တဒန္တာဝ ဂဟိတာ, န ဟိ ကေဝလာနံ ဧတေသံ အဗ္ဗယဘာဝေ သမ္ဘဝတိ။ တဿတ္ထော – **တုန**ပစ္စယန္တော စ တထာ တွာတန တဝေ တွာ တုံ ဓာ သော ထာ ကျွတ္တုံ တော ထ တ္ရ ဟိဥ္စနံ ဟိံ ဟံ ခိ ဟ ယကာရ တော ဟိံခ ဓုနာ ရဟိ အနိ, **ကိံ**သ္မာ တေ အစနံ အဇ္ဇထံ ထတ္တံ ဇျုဇ္ဇုပစ္စယန္တော စ အဗ္ဗယီဘာဝသမာသော စ **တုနာ**ဒီနံ **ယာ**ဒေသန္တော စ အဗ္ဗယံ နာမ ဘဝေတိ။ ပယောဂေ ယထာ – ''ကာတုန, ကတွာတန, ကာတဝေ, ကတွာ, ကာတုံ, သဗ္ဗဓာ, သဗ္ဗသော, သဗ္ဗထာ, စတုက္ခတ္တုံ, သဗ္ဗတော, သဗ္ဗတ္ထ, သဗ္ဗတ္ရ, ကုဟိဥ္စနံ, ကုဟိံ, ကုဟံ, သဗ္ဗဓိ, က္ကဟ, ယဟိံ, က္ကခ, အဓုနာ, ဧတရဟိ, က္ကအနိ, ကွ၀, ကုအစနံ, ကအ, အဇ္ဇ, ကထံ, အညထတ္တံ, ဧကဇ္ဈံ, သဇ္ဇု, ဥပနဂရံ, အန္တောဟသာဒံ, အဘိဝန္ဒိယ''က္ကစ္စာဒိ။ က္ကဒံ ပန သဗ္ဗေသမ္ပိ အဗ္ဗယာနံ သင္ခေပလက္ခဏံ။

''သဒိသံ တီသု လိင်္ဂေသု၊ သဗ္ဗာသု စ ဝိဘတ္တိသု။
ဝစနေသု စ သဗ္ဗေသု၊ ယံ န ဗျေတိ တဒဗျယ''န္တိ။

အဗ္ဗယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

က္ကတိ သကလဗ္ယာကရဏမဟာဝနာသင်္ဂဉာဏစာရိနာ ကဝိကုဥ္ဇရကေသရိနာ ခီမတာ သိရိမဟာစတုရင်္ဂဗလေန မဟာမစ္စေန ဝိရစိတာယံ အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာဝဏ္ဏနာယံ သာမညကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

နိဂမနဝဏ္ဏနာ

၁. ''သဂ္ဂကဏ္ဍော စာ'' တ္ယာဒိနာ အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာယံ ကဟာလတေလဝဠ္ဍသဒိသေန ကဏ္ဍတ္တယေန သမင်္ဂိတာ ဒီပိတာ။

၂. ''တိဒိဝေ''တ္ယာဒိနာ တောဠ္ဍကေန တဿာ ပယောဇနံ ကထိတံ။ တဿတ္ထော – ယော နရော ကတ္တုဘူတော **တိဒိဝေ** ဒေဝလောကေ, ဗြဟ္မလောကေ စ **မဟိယံ** မနုဿလောကေ, **ဘုဇကဝသထေ** နာဂလောကေ စာတိ ဧတေသု တီသု ဌာနေသု သန္နိဟိတာနံ **သကလတ္ထာနံ** သဗ္ဗေသံ အဘိဓေယျာနံ **သမဝှယဿ** အဘိဓာနဿ **ဒီပနိယံ** ပကာသနိယံ **က္ကဟ** အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာယံ သဝနဓာရဏာဒိနာ **ကုသလော** ဆေကော ဟောတိ, **သ** နရော **မဟာမုနိနော** သမ္မာ

သမ္ဗုဒ္ဓဿ **ဝစနေ** သုတ္တာဘိဓမ္မဝိနယသင်္ခါတေ ဝစနေ **ပဋ္ဌု** ဆေကော ဟောတိ, ပဋ္ဌုတ္တာယေဝ **မတိမာ** နာမ ဟောတီတိ။

၃-၉. ဣအနိ ယဿ ရညော ဝိဟာရေ ဝသိတ္ဝာ အယံ ဂန္ထော ဝိရစိတော, တဿ နာမဂုဏနိတသကရဏပ္ပကာရဝိဟာရဂုဏနာမာဒီနိ ဒဿေတွာ အတ္တနော စ နာမဂုဏေ ဒဿေတုံ သတ္တ ကထာ ဝုတ္တာ။

တတ္ထ ဒုတိယာ ဘုဇင်္ဂပ္ပယာတံ နာမ။ တာသံ အယံ သမ္ဗန္ဓာဓိပ္ပာယာ အတ္ထဝဏ္ဏနာ – ယော **ပရက္ကမဘုဇော** နာမ **ဘူပာလော** ရာဇာ ကာရေသိ, ရက္ခေသီတိ စ ဣမိနာ သမ္ဗန္ဓော။ ကိံဂုဏော သော ရာဇာ? **ဂုဏာဘူသနော** သဒ္ဓာဒိဂုဏာလင်္ကာရဓရော။ **တေဇဿီ** တေဇောယုတ္တော။ **ဇယီ** အရိဇယေန ယုတ္တော။ **ကေသရိဝိက္ကမော** ကေသရသီဟော ဝိယ သူရဂုဏယုတ္တော, ဝီရိယဝတ စ။ သ ကတ္ထ နိဝသိ? သော ရာဇာ **လင်္ကာယမာသိ** လင်္ကာနာမကေ ဒီပေ နိဝသိ သီလော။ **စိရံ** စိရကာလံ **ဝိဘိန္နံ** တိဓာ ဝိဘိန္နံ **နိကာယတ္တယသ္မိံ** နိကာယတ္တယံ ဘိက္ခုသင်္ဃံ **သမ္မာ** နယေန ဟေတုနာ **သမဂ္ဂေ** သမဂ္ဂံ ကာရေသိ, ကာရိတဉ္စာယံ ကရောတီတိ ကမ္မိကော, တထာ **သဒေဟံဝ** အတ္တနော ကာယံ ဣဝ **နိစ္စာဒရော** ဟုတွာ ဒီဃကာလံ မဟာဝေပဟိ **စ** ပစ္စယေဟိ တံ နိကာယတ္တယံ ရက္ခေသိ။

တထာ **ယေန** ရညာ ယထာ **ကိတ္တိယာ** အတ္တနော သဒ္ဓါဒိကိတ္တိယာ ကရဏဘူတာယ **လင်္ကာ** အတ္တနော နိဝသနဋ္ဌာနဘူတာ ကမ္မဘူတာ **သမ္မာဓိကတာ** သင်္ကိဏ္ဏကတာ အနောကာသီကတာ, တထာ ဝိဟာရေဟိ ကမေဟိ အာရာမေဟိ ခေတ္တေဟိ တပီဟိ စ လင်္ကာ သမ္မာဓိကတာ။

တထာ **ယဿ** ရညော သဗ္ဗကာမဒဒံ အညေဟိ အသာဓာရဏံ အနုဂ္ဂဟံ **ပတ္တွာ** ဟာပုဏနဟေတု အဟံ **ဝိဗုဓကေစရံ** ပဏ္ဍိတဝိသယံ ဂန္ထကာရတ္တံ ပတ္တော, **တေန** ရညာ ကာရိတေ ဟာသာဒကေပုရာဒိဝိဘူသိတေ, **သဂ္ဂကဏ္ဏေ** ဒေဝလောကဿ ကဏ္ဏသဒိသေ, **သတောယာသယသ္မိံ** သာဒုသလိလာသယသမန္နာဂတေ, **ပဋ္ဌိဗိမ္ဗိတေ** ဘဂဝတော နိဝသနဋ္ဌာနဇေတဝနမဟာဝိဟာရဿ ပဋ္ဌိဗိမ္ဗဘူတေ, **သာစုသမ္မတေ** သာစုဝိဟာရောတိ သမ္မတေ, သာဓူဟိ တ သမ္မတေ **သရောကမသမ္ဗုဟမ္ဗဟိ** သလိလာသယဘိက္ခာစာရယုတ္တကမသမ္ဗုဟသမန္နာဂတေ မဟာဇေတဝနာခွမ္ဗဟိ ဝိဟာရေ ဝ **သတာ** နိဝသံ ကုဗ္ဗတာ **သန္တဝုတ္တိနာ** သန္တစာရိနာ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကာမေန **ဓီမတာ** အတိသယဉာဏယုတ္တေန **မောဂ္ဂလ္လာနေန** သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဒုတိယအဂ္ဂသာဝကဘူတဿ အာယသ္မတော ဣဒ္ဓိမတော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ နာမဓေယျေန ထေရေန သော အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာ ရစိတာတိ။

နိဂမနကထာ

ယဿတ္ထ ဒေသောဏုပမာဏသမ္ဘတော၊
ဂုဏီသု ဝီမံသိ တထာ ဝိကပ္ပဟတော။
ယထာ ဇလံ ဘောဇနမ္ပိ ဇန္တုတာ၊
စတုပ္ပဒေ တပ္ပစရော ကဏဏ္ဍပိ။

အသမ္ပဝေဒိဒဿနာယ ဘာသိတော၊
ဂုဏော စ ဒေသော စ သဒာ ဝိဝိဇ္ဇရေ။
တတော ဗုဓာ မေ နဝဓာနတာ ဘဝံ၊
ခမန္တု ဒေသံ ဂုဏတံ နယန္တု တ။

ယော သီဟသူရော သိတကုဋ္ဌရိန္ဒော၊
ရာဇာဓိရာဇာ အဟု တမ္ဗဒီပေ။
ဒုဗ္ဗာရနာကဒိဇိတော နရိန္ဒော၊
သုကန္တဘီမာဒိဂုဏောပပန္နော။

တန္နာမဓေယျော တဒနုဗ္ဗာဒဇာတော၊

သဒ္ဒါဒိယုတ္တော စတုသေတိဘိန္နော။
နာကဒိထာမော အတိဒုပ္ပသယ္ယေဟာ၊
ဥဋ္ဌာရပညော ဓိတိမာ ယသဿီ။

တေနာဟမစ္စန္တမနုဂ္ဂဟီတော၊
အနညသာဓာရဏသဂ္ဂဟေန။
သဒ္ဓေပတောကာသိမိမံ ဝိသုဒ္ဓိ-
သံဝဏ္ဏနံ သောတုဟိတံ သုဗောဓံ။

ရာဇာ ပဇံ ရက္ခတု သပ္ပဇံဝ၊
ဓမ္မဉ္စ လောကောပိ သမာစရန္တု။
ပူရေန္တု အတ္တာ သုပကပ္ပိတာ စ၊
ကာလေန ဒေဝေါပိ ပဝဿတူတိ။

အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာဋီကာ နိဋ္ဌိတာ။